

รายงานการดำเนินงานทางโบราณคดี
โครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
ปีงบประมาณ พุทธศักราช 2564

จัดทำโดย
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย กรมศิลปากร
กระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปและเผยแพร่การดำเนินงานทางโบราณคดี ในโครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งในปีงบประมาณ 2564 กรมศิลปากรได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 70,000,000 บาท ให้แก่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยดำเนินการโครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อเป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นในบริเวณกลางเมืองสุโขทัย อันเป็นที่ตั้งของวัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดศรีสวาย วัดตระพังเงิน วัดใหม่ และโบราณสถานอื่นๆ โดยดำเนินการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินเพื่อเปิดมุมมองให้เห็นโบราณสถานได้ชัดเจนและสวยงามยิ่งขึ้น

การดำเนินงานปรับปรุงระบบสายไฟลงดินภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยจำเป็นจะต้องมีการขุดเจาะพื้นที่ภายในอุทยานฯ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหลักฐานทางโบราณคดีและโบราณสถานภายในพื้นที่ได้ ทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยจึงมีการดำเนินการศึกษาทางโบราณคดี เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานทางโบราณคดีก่อนที่จะมีการขุดเจาะพื้นที่เพื่อปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดกับโบราณสถานภายในพื้นที่ โดยได้ดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดี จำนวน 21 หลุม ภายในพื้นที่อุทยานฯ ตามแนวพื้นที่ที่มีการนำระบบสายไฟลงดิน

จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบสามารถสรุปได้ว่าบริเวณที่ดำเนินการขุดค้นมีรูปแบบการใช้งานที่แตกต่างกัน กล่าวคือมีการใช้งานพื้นที่ร่วมกันกับโบราณสถานที่ปรากฏในบริเวณใกล้เคียง มีทั้งที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของคูน้ำหรือสระน้ำแล้วมีการปรับถมในสมัยหลัง ทั้งนี้สังเกตได้จากบริเวณหลุมขุดค้นที่เคยเป็นคูน้ำเดิมจะอยู่คู่กับโบราณสถานและไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ในส่วนบริเวณที่ไม่มีหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน สันนิษฐานได้ว่าอาจมีการใช้งานเป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป

จากการกำหนดอายุสมัยของชั้นวัฒนธรรมในแต่ละหลุมขุดค้น พบการใช้งานระยะแรกสุดบริเวณวัดศรีสวาย มีการใช้งานพื้นที่ตั้งแต่ก่อนพุทธศตวรรษที่ 18 และใช้งานต่อเนื่องจนถึงราวพุทธศตวรรษที่ 20 ในระยะต่อมาพบการใช้งานพื้นที่ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20 บริเวณโบราณสถานร้าง ก.40 และพบการใช้งานพื้นที่ในช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 20-21 ในบริเวณพื้นที่ที่ทำการขุดค้นทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นเพียงรายงานเบื้องต้นที่นำเสนอหลักฐานต่างๆ จากการดำเนินงานภาคสนาม ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการโบราณคดีที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์แปลความหมายในวงกว้างของนักโบราณคดี หรือนักวิชาการสาขาอื่นที่สนใจ ทางอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการใช้งานพื้นที่เมืองโบราณสุโขทัยในอนาคตต่อไป

ผู้จัดทำ

กันยายน 2564

สารบัญ

คำนำ ..... ก
สารบัญ ..... ข
สารบัญรูปภาพ ..... ช
สารบัญแผนผัง ..... ษ
สารบัญตาราง ..... ส
สารบัญแผนที่ ..... อ
บทนำ 1
1. ที่มาและความสำคัญ 1
2. วัตถุประสงค์ 2
3. เป้าหมายการดำเนินงาน 2
4. วิธีการดำเนินงาน 2
5. ระยะเวลาโครงการ 3
6. งบประมาณ 3
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ 3
บทที่ 1 หลักการและวิธีการดำเนินงานทางโบราณคดี 4
1.1 การกำหนดจุดอ้างอิงมาตรฐาน (Fixed point) 4
1.2 วิธีการปฏิบัติงานทางโบราณคดี 4
1.3 การเก็บหลักฐานและการบันทึกข้อมูล 5
1.4 การวิเคราะห์โบราณวัตถุ 6
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี 12
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของเมืองเก่าสุโขทัย 12
2.2 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป 15
2.3 การศึกษาที่ผ่านมา 20
บทที่ 3 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 28
3.1 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.1 31
3.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 32
3.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1) 37
3.2 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.2 41
3.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 43
3.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2) 50

3.3 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.3 53
3.3.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 55
3.3.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3) 64
3.4 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.4 68
3.4.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 69
3.4.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4) 78
3.5 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.5 83
3.5.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 85
3.5.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 5 (TP.5) 91
3.6 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.6 94
3.6.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 96
3.6.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6) 106
3.7 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.7 110
3.7.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 111
3.7.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 7 (TP.7) 116
3.8 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.8 119
3.8.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 120
3.8.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 8 (TP.8) 129
3.9 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.9 132
3.9.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 133
3.9.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 9 (TP.9) 139
3.10 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.10 142
3.10.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 143
3.10.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 10 (TP.10) 151
3.11 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.11 154
3.11.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 155
3.11.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 11 (TP.11) 159
3.12 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.12 162
3.12.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 163
3.12.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12) 171
3.13 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.13 175
3.13.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 176
3.13.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13) 182

3.14 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.14 185
3.14.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 186
3.14.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 14 (TP.14) 192
3.15 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.15 195
3.15.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 196
3.15.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15) 204
3.16 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.16 207
3.16.1 หลุม TP.16 (G.1) 210
3.16.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 210
3.16.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 16 (G.1) 216
3.16.2 หลุม TP.16 (G.2) 219
3.16.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 219
3.16.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 16 (G.2) 225
3.17 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.17 228
3.17.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 229
3.17.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17) 235
3.18 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.18 238
3.18.1 หลุม TP.18 (G.1) 241
3.18.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 241
3.18.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 18 (G.1) 248
3.18.2 หลุม TP.18 (G.2) 251
3.18.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 251
3.18.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 18 (G.2) 256
3.19 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.19 259
3.19.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 260
3.19.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19) 266
3.20 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.20 269
3.20.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 271
3.20.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20) 278
3.21 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.21 281
3.21.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี 282
3.21.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21) 288

บทที่ 4 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบ 291
4.1 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบแต่ละในหลุมขุดค้น 291
4.1.1 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.1 291
4.1.2 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.2 297
4.1.3 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.3 302
4.1.4 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.4 308
4.1.5 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.5 316
4.1.6 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.6 320
4.1.7 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.7 324
4.1.8 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.8 326
4.1.9 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.9 329
4.1.10 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.10 332
4.1.11 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.11 335
4.1.12 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.12 337
4.1.13 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.13 341
4.1.14 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.14 344
4.1.15 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.15 346
4.1.16 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.16 354
4.1.17 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.17 372
4.1.18 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.18 382
4.1.19 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.19 393
4.1.20 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.20 397
4.1.21 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.21 403
4.2 การวิเคราะห์และจัดจำแนกหลักฐานทางโบราณคดีที่พบ 408
4.2.1 ภาชนะดินเผา 409
4.2.2 ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรม 458
4.2.3 ประติมากรรมบุคคล 462
4.2.4 กี๋ดินเผา 463
4.2.5 เตาเชิงกราน 464
4.2.6 เบี้ยดินเผา 466
4.2.7 โบราณวัตถุประเภทหิน 466
4.2.8 โลหะ 468
4.2.9 นิเวศวัตถุ 470

4.2.10 โบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ 476
บทที่ 5 บทวิเคราะห์และสรุป 478
5.1 บทวิเคราะห์ 478
5.1.1 รูปแบบการใช้งานพื้นที่ 478
5.1.2 อายุสมัย 480
5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ 482
5.2 สรุป 484
บรรณานุกรม 485
ภาคผนวก 487

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่ทางภูมิศาสตร์แสดงตำแหน่งเมืองสุโขทัย 12
ภาพที่ 2 ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งของเมืองและระบบการจัดการน้ำ 13
ภาพที่ 3 แสดงตำแหน่งหลุมขุดค้นทั้งหมดในโครงการ 30
ภาพที่ 4 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.1 31
ภาพที่ 5 หลุม TP.1 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 8 195-205 cm.dt. (70-80 cm.s.) 34
ภาพที่ 6 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย) 34
ภาพที่ 7 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (205 cm.dt./80 cm.s.) (ขวา) 34
ภาพที่ 8 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (255 cm.dt./130 cm.s.) (ซ้าย) 35
ภาพที่ 9 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (335 cm.dt./210 cm.s.) (ขวา) 35
ภาพที่ 10 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศตะวันออก 35
ภาพที่ 11 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศใต้ 36
ภาพที่ 12 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศตะวันตก 36
ภาพที่ 13 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศเหนือ 37
ภาพที่ 14 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.2 41
ภาพที่ 15 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.2 41
ภาพที่ 16 หลุม TP.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 8 290-300 cm.dt. (70-80 cm.s.) 45
ภาพที่ 17 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (300 cm.dt./80 cm.s.) (ซ้าย) 46
ภาพที่ 18 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360 cm.dt./150 cm.s.) (ขวา) 46
ภาพที่ 19 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (390 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย) 46
ภาพที่ 20 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (460 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา) 46
ภาพที่ 21 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันออก (1) 47
ภาพที่ 22 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันออก (2) 47
ภาพที่ 23 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศใต้ 48
ภาพที่ 24 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (1) 48
ภาพที่ 25 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (2) 49
ภาพที่ 26 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศเหนือ 49
ภาพที่ 27 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.3 53
ภาพที่ 28 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.3 53
ภาพที่ 29 หลุม TP.3 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 12 345-355 cm.dt. (110-120 cm.s.) 57
ภาพที่ 30 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (305 cm.dt./70 cm.s.) 58
ภาพที่ 31 หลุม TP.3 ขณะขุดพบ Pottery1 ที่ระดับ 347-359 cm.dt 58
ภาพที่ 32 หลุม TP.3 ขณะขุดพบ Pottery2 ที่ระดับ 355-362 cm.dt. แต่ยังไม่พ้นขอบก้นหม้อ 59
ภาพที่ 33 หลุม TP.3 ระหว่างขุดค้น Pottery 2-3 ที่ระดับ 355-377 cm.dt. 59
ภาพที่ 34 หลุม TP.3 ที่ระดับ 355-377 cm.dt. พบภาชนะเต็มใบ 2 ใบ ฝังคว่ำปากลง 60
ภาพที่ 35 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (415 cm.dt./180 cm.s.) 60

ภาพที่ 36 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (455 cm.dt./220 cm.s.) 61
ภาพที่ 37 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันออก (1) 61
ภาพที่ 38 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันออก (2) 62
ภาพที่ 39 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศใต้ 62
ภาพที่ 40 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันตก (1) 63
ภาพที่ 41 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันตก (2) 63
ภาพที่ 42 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศเหนือ 64
ภาพที่ 43 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.4 68
ภาพที่ 44 หลุม TP.4 ระหว่างขุดค้นในระดับผิวดินตั้งแต่ระดับ 236 – 260 cm.dt. 73
ภาพที่ 45 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (260 cm.dt./ 0 cm.s.) (ซ้าย) 74
ภาพที่ 46 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (350 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา) 74
ภาพที่ 47 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (450 cm.dt./190 cm.s.) (ซ้าย) 74
ภาพที่ 48 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (500 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา) 74
ภาพที่ 49 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (540 cm.dt./260 cm.s.) 75
ภาพที่ 50 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันออก (1) 75
ภาพที่ 51 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันออก (2) 76
ภาพที่ 52 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศใต้ 76
ภาพที่ 53 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันตก (1) 77
ภาพที่ 54 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันตก (2) 77
ภาพที่ 55 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศเหนือ 78
ภาพที่ 56 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.5 83
ภาพที่ 57 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.5 83
ภาพที่ 58 หลุม TP.5 ระหว่างขุดค้นในระดับระดับชั้นดินสมมติที่ 5 290 – 300 cm.dt. (40 – 50 cm.s.) 87
ภาพที่ 59 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (360 cm.dt./20 cm.s.) 88
ภาพที่ 60 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (420 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย) 88
ภาพที่ 61 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (490 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา) 88
ภาพที่ 62 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 30 (540 cm.dt./290 cm.s.) 88
ภาพที่ 63 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศตะวันออก 89
ภาพที่ 64 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศใต้ 89
ภาพที่ 65 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศตะวันตก 90
ภาพที่ 66 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศเหนือ 90
ภาพที่ 67 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.6/1 94
ภาพที่ 68 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.6/2 95
ภาพที่ 69 หลุม TP.6 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 240 – 250 cm.dt. (10-20 cm.s.) 99
ภาพที่ 70 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (250 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย) 100
ภาพที่ 71 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (400 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา) 100
ภาพที่ 72 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (510 cm.dt./280 cm.s.) (ซ้าย) 100

ภาพที่ 73 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (510 cm.dt./280 cm.s.) (ขวา)..... 100
ภาพที่ 74 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E1)..... 101
ภาพที่ 75 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N3)..... 101
ภาพที่ 76 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)..... 102
ภาพที่ 77 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา)..... 102
ภาพที่ 78 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E3)..... 102
ภาพที่ 79 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S2)..... 103
ภาพที่ 80 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันตก (W1)..... 103
ภาพที่ 81 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S3) (ซ้าย)..... 104
ภาพที่ 82 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ขวา)..... 104
ภาพที่ 83 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N1)-1 (ซ้าย)..... 104
ภาพที่ 84 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N1)-2 (ขวา)..... 104
ภาพที่ 85 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (W3)..... 105
ภาพที่ 86 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศเหนือ (N2)..... 105
ภาพที่ 87 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.7..... 110
ภาพที่ 88 หลุม TP.7 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 11 320-330 cm.dt. (100-110 cm.s.)..... 112
ภาพที่ 89 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (230 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)..... 113
ภาพที่ 90 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)..... 113
ภาพที่ 91 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (330 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย)..... 113
ภาพที่ 92 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./140 cm.s.) (ขวา)..... 113
ภาพที่ 93 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศตะวันออก..... 114
ภาพที่ 94 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศใต้..... 114
ภาพที่ 95 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศตะวันตก..... 115
ภาพที่ 96 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศเหนือ..... 115
ภาพที่ 97 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.8..... 119
ภาพที่ 98 หลุม TP.8 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 240-250 cm.dt. (10-20 cm.s.)..... 123
ภาพที่ 99 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย)..... 124
ภาพที่ 100 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)..... 124
ภาพที่ 101 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./130 cm.s.) ฝั่งทิศเหนือ..... 124
ภาพที่ 102 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./130 cm.s.) ฝั่งทิศใต้..... 124
ภาพที่ 103 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (420 cm.dt./190 cm.s.) ฝั่งทิศใต้..... 125
ภาพที่ 104 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (450 cm.dt./220 cm.s.) ฝั่งทิศเหนือ..... 125
ภาพที่ 105 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (480 cm.dt./250 cm.s.) ฝั่งทิศใต้..... 125
ภาพที่ 106 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันออก (1)..... 126
ภาพที่ 107 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันออก (2)..... 126
ภาพที่ 108 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศใต้..... 127
ภาพที่ 109 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันตก (1)..... 127

ภาพที่ 110 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันตก (2) 128
ภาพที่ 111 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศเหนือ 128
ภาพที่ 112 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.9 132
ภาพที่ 113 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (120 cm.dt./0 cm.s.) 135
ภาพที่ 114 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (130 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย) 136
ภาพที่ 115 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (140 cm.dt./20 cm.s.) (ขวา) 136
ภาพที่ 116 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (150 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย) 136
ภาพที่ 117 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (160 cm.dt./40 cm.s.) (ขวา) 136
ภาพที่ 118 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศตะวันออก 137
ภาพที่ 119 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศใต้ 137
ภาพที่ 120 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศตะวันตก 138
ภาพที่ 121 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศเหนือ 138
ภาพที่ 122 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.10 142
ภาพที่ 123 หลุม TP.10 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 260-270 cm.dt. (30-40 cm.s.) 145
ภาพที่ 124 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270 cm.dt./40 cm.s.) 146
ภาพที่ 125 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (320 cm.dt./90 cm.s.) 146
ภาพที่ 126 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (370 cm.dt./140 cm.s.) 146
ภาพที่ 127 หลุม TP.10 ร่องรอยผิดวิสัยหมายเลข#1 กองไฟ (350-360 cm.dt.) 147
ภาพที่ 128 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (460 cm.dt./230 cm.s.) 147
ภาพที่ 129 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (1) 148
ภาพที่ 130 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (2) 148
ภาพที่ 131 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (3) 149
ภาพที่ 132 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศใต้ 149
ภาพที่ 133 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันตก 150
ภาพที่ 134 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศเหนือ 150
ภาพที่ 135 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.11 154
ภาพที่ 136 หลุม TP.11 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 250-260 cm.dt. (0-10 cm.s.) 156
ภาพที่ 137 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260 cm.dt./10 cm.s.) 156
ภาพที่ 138 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (320 cm.dt./70 cm.s.) 156
ภาพที่ 139 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศตะวันออก 157
ภาพที่ 140 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศใต้ 157
ภาพที่ 141 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศตะวันตก 158
ภาพที่ 142 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศเหนือ 158
ภาพที่ 143 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.12 162
ภาพที่ 144 หลุม TP.12 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 6 325 – 335 cm.dt. (60 – 70 cm.s.) 166
ภาพที่ 145 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (295 cm.dt./20 cm.s.) 166
ภาพที่ 146 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365 cm.dt./90 cm.s.) (ซ้าย) 167

ภาพที่ 147 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา)..... 167
ภาพที่ 148 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (465 cm.dt./190 cm.s) (ซ้าย)..... 167
ภาพที่ 149 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (465 cm.dt./190 cm.s) (ขวา)..... 167
ภาพที่ 150 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (515 cm.dt./230 cm.s.)..... 168
ภาพที่ 151 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E1) (ซ้าย)..... 168
ภาพที่ 152 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N3) (ขวา)..... 168
ภาพที่ 153 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)..... 169
ภาพที่ 154 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา)..... 169
ภาพที่ 155 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)..... 169
ภาพที่ 156 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S2) (ขวา)..... 169
ภาพที่ 157 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W1) (ซ้าย)..... 170
ภาพที่ 158 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S3) (ขวา)..... 170
ภาพที่ 159 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ซ้าย)..... 170
ภาพที่ 160 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N1) (ขวา)..... 170
ภาพที่ 161 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W3) (ซ้าย)..... 171
ภาพที่ 162 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N2) (ขวา)..... 171
ภาพที่ 163 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.13..... 175
ภาพที่ 164 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.13..... 175
ภาพที่ 165 หลุม TP.13 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 380-390 cm.dt. (10-20 cm.s.)..... 178
ภาพที่ 166 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (390 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย)..... 179
ภาพที่ 167 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (440 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)..... 179
ภาพที่ 168 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (480 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย)..... 179
ภาพที่ 169 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (550 cm.dt./180 cm.s.) (ขวา)..... 179
ภาพที่ 170 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศตะวันออก..... 180
ภาพที่ 171 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศใต้..... 180
ภาพที่ 172 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศตะวันตก..... 181
ภาพที่ 173 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศเหนือ..... 181
ภาพที่ 174 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.14..... 185
ภาพที่ 175 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.14..... 185
ภาพที่ 176 หลุม TP.14 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 9 460-470 cm.dt. (80-90 cm.s.)..... 188
ภาพที่ 177 ก้อนศิลาแลงที่พบในระดับ 430-457 cm.dt. ในหลุม TP.14..... 188
ภาพที่ 178 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (470 cm.dt./90 cm.s.) (ซ้าย)..... 189
ภาพที่ 179 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (510 cm.dt./130 cm.s.) (ขวา)..... 189
ภาพที่ 180 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (560 cm.dt./180 cm.s.)..... 189
ภาพที่ 181 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศตะวันออก..... 190
ภาพที่ 182 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศใต้..... 190
ภาพที่ 183 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศตะวันตก..... 191

ภาพที่ 184 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศเหนือ 191
ภาพที่ 185 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.15 195
ภาพที่ 186 หลุม TP.15 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 360-370 cm.dt. (0-10 cm.s.) 199
ภาพที่ 187 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410 cm.dt./50 cm.s.) (ซ้าย) 199
ภาพที่ 188 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (470 cm.dt./110 cm.s.) (ขวา) 199
ภาพที่ 189 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (530 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย) 200
ภาพที่ 190 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (530 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา) 200
ภาพที่ 191 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (560 cm.dt./200 cm.s.) (ซ้าย) 200
ภาพที่ 192 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (560 cm.dt./200 cm.s.) (ขวา) 200
ภาพที่ 193 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E1) (ซ้าย) 201
ภาพที่ 194 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N3) (ขวา) 201
ภาพที่ 195 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย) 201
ภาพที่ 196 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา) 201
ภาพที่ 197 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย) 202
ภาพที่ 198 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S2) (ขวา) 202
ภาพที่ 199 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W1) (ซ้าย) 202
ภาพที่ 200 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S3) (ขวา) 202
ภาพที่ 201 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ซ้าย) 203
ภาพที่ 202 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N1) (ขวา) 203
ภาพที่ 203 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W3) (ซ้าย) 203
ภาพที่ 204 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N2) (ขวา) 203
ภาพที่ 205 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 207
ภาพที่ 206 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.16 (G.2) 208
ภาพที่ 207 หลุม TP.16 G.1 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 430-440 cm.dt. (30-40 cm.s.) 212
ภาพที่ 208 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย) 212
ภาพที่ 209 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440 cm.dt./40 cm.s.) (ขวา) 212
ภาพที่ 210 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (500 cm.dt./100 cm.s.) (ซ้าย) 213
ภาพที่ 211 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550 cm.dt./150 cm.s.) (ขวา) 213
ภาพที่ 212 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (600 cm.dt./200 cm.s.) 213
ภาพที่ 213 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศตะวันออก 214
ภาพที่ 214 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศใต้ 214
ภาพที่ 215 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศตะวันตก 215
ภาพที่ 216 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศเหนือ 215
ภาพที่ 217 หลุม TP.16 G.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 420-430 cm.dt. (0-10 cm.s.) 221
ภาพที่ 218 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (430 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย) 222
ภาพที่ 219 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470 cm.dt./50 cm.s.) (ขวา) 222
ภาพที่ 220 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (530 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย) 222

ภาพที่ 221 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (590 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา) 222
ภาพที่ 222 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (660 cm.dt./240 cm.s.) 223
ภาพที่ 223 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศตะวันออก 223
ภาพที่ 224 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศใต้ 224
ภาพที่ 225 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศตะวันตก 224
ภาพที่ 226 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศเหนือ 225
ภาพที่ 227 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.17 226
ภาพที่ 228 หลุม TP.17 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 410-420 cm.dt. (10-20 cm.s.) 232
ภาพที่ 229 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย) 232
ภาพที่ 230 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480 cm.dt./80 cm.s.) (ขวา) 232
ภาพที่ 231 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (600 cm.dt./200 cm.s.) 233
ภาพที่ 232 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศตะวันออก 233
ภาพที่ 233 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศใต้ 234
ภาพที่ 234 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศตะวันตก 234
ภาพที่ 235 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศเหนือ 235
ภาพที่ 236 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.18 (G.1) 238
ภาพที่ 237 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.18 (G.2) 239
ภาพที่ 238 หลุม TP.18 (G.1) ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 380-390 cm.dt. (30-40 cm.s.) 244
ภาพที่ 239 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (390 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย) 244
ภาพที่ 240 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (450 cm.dt./100 cm.s.) (ขวา) 244
ภาพที่ 241 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (510 cm.dt./160 cm.s.) (ซ้าย) 245
ภาพที่ 242 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (580 cm.dt./230 cm.s.) (ขวา) 245
ภาพที่ 243 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 31 (650 cm.dt./300 cm.s.) 245
ภาพที่ 244 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศตะวันออก 246
ภาพที่ 245 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศใต้ 246
ภาพที่ 246 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศตะวันตก 247
ภาพที่ 247 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศเหนือ 247
ภาพที่ 248 หลุม TP.18 G.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 340-350 cm.dt. (10-20 cm.s.) 252
ภาพที่ 249 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (350 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย) 253
ภาพที่ 250 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390 cm.dt./60 cm.s.) (ขวา) 253
ภาพที่ 251 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (460 cm.dt./130 cm.s.) (ซ้าย) 253
ภาพที่ 252 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (530 cm.dt./200 cm.s.) (ขวา) 253
ภาพที่ 253 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศตะวันออก 254
ภาพที่ 254 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศใต้ 254
ภาพที่ 255 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศตะวันตก 255
ภาพที่ 256 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศเหนือ 255
ภาพที่ 257 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.19 259

ภาพที่ 258 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.19 259
ภาพที่ 259 หลุม TP.19 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 290-300 cm.dt. (0-10 cm.s.) 262
ภาพที่ 260 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (300 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย) 262
ภาพที่ 261 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (380 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา) 262
ภาพที่ 262 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390 cm.dt./100 cm.s.) (ซ้าย) 263
ภาพที่ 263 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (400 cm.dt./110 cm.s.) 263
ภาพที่ 264 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (470 cm.dt./180 cm.s.) 263
ภาพที่ 265 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศตะวันออก 264
ภาพที่ 266 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศใต้ 264
ภาพที่ 267 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศตะวันตก 265
ภาพที่ 268 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศเหนือ 265
ภาพที่ 269 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.20 269
ภาพที่ 270 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.20 269
ภาพที่ 271 หลุม TP.20 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 3 300-310 cm.dt. (20-30 cm.s.) 274
ภาพที่ 272 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (310 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย) 275
ภาพที่ 273 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (380 cm.dt./100 cm.s.) (ขวา) 275
ภาพที่ 274 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430 cm.dt./150 cm.s.) (ซ้าย) 275
ภาพที่ 275 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500 cm.dt./220 cm.s.) (ขวา) 275
ภาพที่ 276 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (530 cm.dt./250 cm.s.) (ซ้าย) 276
ภาพที่ 277 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 35 (620 cm.dt./340 cm.s.) (ขวา) 276
ภาพที่ 278 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันออก (1) (ซ้าย) 276
ภาพที่ 279 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันออก (2) (ขวา) 276
ภาพที่ 280 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศใต้ (ซ้าย) 277
ภาพที่ 281 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศเหนือ (ขวา) 277
ภาพที่ 282 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันตก (1) (ซ้าย) 277
ภาพที่ 283 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันตก (2) (ขวา) 277
ภาพที่ 284 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.21 281
ภาพที่ 285 หลุม TP.21 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 6 260-270 cm.dt. (50-60 cm.s.) 284
ภาพที่ 286 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (270 cm.dt./60 cm.s.) (ซ้าย) 285
ภาพที่ 287 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (330 cm.dt./120 cm.s.) (ขวา) 285
ภาพที่ 288 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (380 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย) 285
ภาพที่ 289 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (430 cm.dt./220 cm.s.) (ขวา) 285
ภาพที่ 290 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศตะวันออก 286
ภาพที่ 291 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศใต้ 286
ภาพที่ 292 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศตะวันตก 287
ภาพที่ 293 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศเหนือ 287
ภาพที่ 294 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (255-265 cm.dt.) 291

ภาพที่ 295 แท่งดินเผา หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (145-155 cm.dt.)..... 291
ภาพที่ 296 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่างที่ SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (215-225 cm.dt.)
ผิวด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล..... 292
ภาพที่ 297 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่างที่ SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (245-255 cm.dt.)
ผิวด้านในเคลือบสีเขียว ลักษณะภาชนะเป็นจาน..... 292
ภาพที่ 298 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (155-165 cm.dt.)
ผิวด้านนอกเคลือบสีดำ..... 292
ภาพที่ 299 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165-175 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 293
ภาพที่ 300 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165-175 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 293
ภาพที่ 301 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11
(225-235 cm.dt.)..... 293
ภาพที่ 302 หอยขม หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (225-235 cm.dt.)..... 294
ภาพที่ 303 หอยขม หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (235-245 cm.dt.)..... 294
ภาพที่ 304 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (270-280 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีดเป็นลายคลื่นและทาน้ำดินสีขาว..... 297
ภาพที่ 305 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360-370 cm.dt.)..... 297
ภาพที่ 306 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (370-380 cm.dt.)
ด้านในเขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา..... 298
ภาพที่ 307 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17
(380-390 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว
สมัยราชวงศ์เล (เวียดนาม) กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21..... 298
ภาพที่ 308 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18
(390-400 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว
สมัยราชวงศ์เล (เวียดนาม) กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21..... 298
ภาพที่ 309 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290-300 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21..... 299
ภาพที่ 310 ชิ้นส่วนช่อฟ้าเคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษา หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (260-270 cm.dt.)..... 299
ภาพที่ 311 ภาชนะดินเผาเต็มใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12
(345-355 cm.dt.)..... 302
ภาพที่ 312 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่
13-14 (355-377 cm.dt.)..... 302
ภาพที่ 313 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12
(345-355 cm.dt.)..... 302

ภาพที่ 314 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับผิวดิน (218-235 cm.dt.) มีการตกแต่งโดยเขียนลายสีดำ 303
ภาพที่ 315 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (235-245 cm.dt.) ผิวด้านนอกมีการปั้นแปะ 303
ภาพที่ 316 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.) ด้านในเขียนลายปลา 303
ภาพที่ 317 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (365-375 cm.dt.) ด้านในเขียนลายกงจักร 304
ภาพที่ 318 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (375-385 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล 304
ภาพที่ 319 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (255-265 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 304
ภาพที่ 320 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 305
ภาพที่ 321 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (355-365 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 305
ภาพที่ 322 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (365-375 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกลีบดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 305
ภาพที่ 323 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (260-270 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีดและทาน้ำดินสีขาว 308
ภาพที่ 324 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (340-350 cm.dt.).. 308
ภาพที่ 325 ภาชนะดินเผาเต็มใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#088 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (480-490 cm.dt.) 309
ภาพที่ 326 หม้อกุณฑี หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกทาน้ำดินสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายดอกบัวและดอกโบตั๋น จากแหล่งเตาศรีสัชนาลัย 309
ภาพที่ 327 ถ้วยครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) เคลือบสีเขียว ด้านนอกมีการเซาะร่องก่อนเคลือบ 309
ภาพที่ 328 ภาชนะเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#064 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (420-430 cm.dt.) ด้านในเขียนสีดำ ลายปลา 310
ภาพที่ 329 ชิ้นส่วนก้นไห (?) หมายเลขตัวอย่าง SP#076 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (430-440 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีดำ จากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย (?) 310
ภาพที่ 330 ชามครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#080 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (440-450 cm.dt.) ด้านในมีการขูดขีดลายกลีบบัวใต้เคลือบสีเขียว 310
ภาพที่ 331 ขวดทรงลูกแพร์ครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#084 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (450-460 cm.dt.) มีหูประดับบริเวณไหล่ภาชนะ ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล 311

ภาพที่ 332 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (310-320 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ด้านในเขียนลายนักปราชญ์ใต้ต้นสน ด้านนอกเขียนลายสามเกลอก้นภาชนะมีตัวอักษรจีนเขียนว่าต้าหมิงเหนียนเส้า (ทำในสมัยราชวงศ์หมิงที่ยิ่งใหญ่) เตาจิ่งเต๋อเจิ้น สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 311
ภาพที่ 333 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (350-360 cm.dt.) เคลือบใส ด้านในเขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 312
ภาพที่ 334 หินทรายทรงลูกบาศก์ มีรอยเซาะร่อง หมายเลขตัวอย่าง SP#092 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) 312
ภาพที่ 335 ตะปู หมายเลขตัวอย่าง SP#096 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (330-340 cm.dt.)..... 312
ภาพที่ 336 กระดูกสัตว์ส่วนกะโหลก (Skull) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#093 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.)..... 313
ภาพที่ 337 กระดูกสัตว์ส่วนขากรรไกรล่าง (Manible) หมายเลขตัวอย่าง SP#094 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (390-400 cm.dt.)..... 313
ภาพที่ 338 กระดูกสัตว์ส่วนสะบัก (Scapula) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#095 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (390-400 cm.dt.)..... 313
ภาพที่ 339 ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกเขียนสีดำลายพรรณพฤกษา 316
ภาพที่ 340 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (410-420 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่องบริเวณก้นใต้เคลือบสีเขียว..... 316
ภาพที่ 341 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (400-410 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เขียนลายดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 317
ภาพที่ 342 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (430-440 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เขียนลายดอกไม้และลายดอกบัวทูนพุทธมงคลแปด สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 317
ภาพที่ 343 ชิ้นส่วนกี่ท่อ หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (470-480 cm.dt.)..... 317
ภาพที่ 344 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกกดประทับเป็นลายตาราง **ภาพที่ 345** (ขวา) ตะคันครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.)..... 320
ภาพที่ 346 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.) เคลือบสีเขียว..... 320
ภาพที่ 347 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายแถบรั้วไม้ระแนง สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 22 321
ภาพที่ 348 กึ่งบน้ำอ้อย หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.)..... 321

ภาพที่ 349 ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) 321
ภาพที่ 350 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (250-260 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว ตกแต่งด้วยการทำลายเส้นนูนขึ้นมา 324
ภาพที่ 351 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) ด้านนอกมีการตกแต่งด้วยการเซาะร่องและกดประทับ 326
ภาพที่ 352 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) 326
ภาพที่ 353 ชิ้นส่วนก้น เคลือบสีเขียว หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (290-300 cm.dt.) 329
ภาพที่ 354 ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ (มกร?) หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (250-260 cm.dt.) 329
ภาพที่ 355 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (230-240 cm.dt.) เตลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลา 332
ภาพที่ 356 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) เคลือบสีขาว 332
ภาพที่ 357 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260-270 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 335
ภาพที่ 358 ชิ้นส่วนประติมากรรม หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (250-260 cm.dt.) 335
ภาพที่ 359 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) ด้านนอกขูดขีดเป็นลายคลื่น 337
ภาพที่ 360 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) เคลือบสีเขียว ด้านในขูดขีดเป็นลายกงจักรใต้เคลือบ 337
ภาพที่ 361 (ขวา) ชามครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365-375 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส 337
ภาพที่ 362 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 338
ภาพที่ 363 ชิ้นส่วนกะโหลก (Skull) หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (445-455 cm.dt.) 338
ภาพที่ 364 ชิ้นส่วน Long Bone หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (445-455 cm.dt.)..... 338
ภาพที่ 365 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกมีการกดประทับเป็นวงกลมและขูดขีดเป็นแนวเส้นตรง 341
ภาพที่ 366 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว 341

ภาพที่ 367 ชิ้นส่วนปาก (ตลับ?) หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (430-440 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เตาหลวงฉวน? สมัยราชวงศ์หยวน? กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 19?..... 342
ภาพที่ 368 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (450-460 cm.dt.)..... 342
ภาพที่ 369 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (400-410 cm.dt.)..... 342
ภาพที่ 370 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (520-530 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส..... 344
ภาพที่ 371 กระดูกสัตว์ส่วนข้อต่อ (Appendicular Skeleton) หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (470-480 cm.dt.)..... 344
ภาพที่ 372 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ..... 346
ภาพที่ 373 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ..... 346
ภาพที่ 374 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ..... 346
ภาพที่ 375 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีขาว..... 347
ภาพที่ 376 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#036 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410-420 cm.dt.) เคลือบสีขาว..... 347
ภาพที่ 377 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#043 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและเซาะร่อง..... 347
ภาพที่ 378 ชิ้นส่วนปาก ทำเป็นร่องหยัก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) เคลือบสีเขียว..... 347
ภาพที่ 379 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ..... 348
ภาพที่ 380 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.)..... 348
ภาพที่ 381 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#016 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ..... 348
ภาพที่ 382 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการปั้นแปะ..... 348
ภาพที่ 383 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีเขียว..... 348
ภาพที่ 384 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขุด ขูดขีดเป็นลายคลื่น และเซาะร่อง..... 348

ภาพที่ 385 กระปุกครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล 349
ภาพที่ 386 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#033 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว เซาะร่อง และกดประทับ 349
ภาพที่ 387 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส 349
ภาพที่ 388 ชิ้นส่วนตลับ(?) หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว กดประทับใต้เคลือบ 349
ภาพที่ 389 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410-420 cm.dt.) ด้านในเคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ 350
ภาพที่ 390 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#040 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีดำ... 350
ภาพที่ 391 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#041 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีขาว..... 350
ภาพที่ 392 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 350
ภาพที่ 393 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21..... 351
ภาพที่ 394 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (390-400 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 351
ภาพที่ 395 ตะปูเหล็ก หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) 351
ภาพที่ 396 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410-420 cm.dt.) 354
ภาพที่ 397 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) 354
ภาพที่ 398 (ซ้าย) ชิ้นส่วนฝาและจุกฝาทรงบัว หมายเลขตัวอย่าง SP#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) 355
ภาพที่ 399 (ขวา) ชิ้นส่วนฝาและจุกฝาทรงปากขวด หมายเลขตัวอย่าง SP#065 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) 355
ภาพที่ 400 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 355
ภาพที่ 401 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#042 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและขุด 355
ภาพที่ 402 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#043 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายตาราง 355
ภาพที่ 403 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#075 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายกงจักร 355
ภาพที่ 404 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายดอกบัวใต้เคลือบใส 356

ภาพที่ 405 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส 356
ภาพที่ 406 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส 356
ภาพที่ 407 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส 356
ภาพที่ 408 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกสี่เหลี่ยมใต้เคลือบใส 357
ภาพที่ 409 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส 357
ภาพที่ 410 ครกครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#047 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องบริเวณปาก 357
ภาพที่ 411 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#049 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส 357
ภาพที่ 412 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#050 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกสี่เหลี่ยมใต้เคลือบใส 357
ภาพที่ 413 (ซ้าย) ภาชนะครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#051 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว 358
ภาพที่ 414 (ขวา) ภาชนะครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#052 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส 358
ภาพที่ 415 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่-ลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#053 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการเซาะร่องและขัดมัน 358
ภาพที่ 416 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#054 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส 358
ภาพที่ 417 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส 358
ภาพที่ 418 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว พิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส 359
ภาพที่ 419 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส 359
ภาพที่ 420 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#068 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.) 359
ภาพที่ 421 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#070 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 359
ภาพที่ 422 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#071 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (490-500 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส 359
ภาพที่ 423 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#074 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายกลีบบัวใต้เคลือบใส 360

ภาพที่ 424 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส 360
ภาพที่ 425 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21..... 360
ภาพที่ 426 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#025 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 360
ภาพที่ 427 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#014 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวลายดอกไม้ในช่องกระจกบนเคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 361
ภาพที่ 428 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 361
ภาพที่ 429 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายเขียนลายทิวทัศน์ (พรรณไม้น้ำ?) ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 361
ภาพที่ 430 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 362
ภาพที่ 431 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบสีขาว 362
ภาพที่ 432 (ขวา) ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน หมายเลขตัวอย่าง SP#033 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)... 362
ภาพที่ 433 ชิ้นส่วนสำริด หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)..... 362
ภาพที่ 434 ฟันกราม (Mola) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#076 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) 363
ภาพที่ 435 กระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metacarpus) สัตว์ตระกูลกวาง หมายเลขตัวอย่าง SP#077 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) 363
ภาพที่ 436 กระดูกสัตว์ส่วนปลายขา (Proximal Radius) หมายเลขตัวอย่าง SP#079 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) 363
ภาพที่ 437 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ 366
ภาพที่ 438 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (460-470 cm.dt.) รมควัน..... 366
ภาพที่ 439 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (480-490 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ 367
ภาพที่ 440 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (500-510 cm.dt.) เจาะรูบริเวณปาก..... 367
ภาพที่ 441 หม้อก้นกลมครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#039 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (540-550 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ 367

ภาพที่ 442 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีขุดและเซาะร่อง 367
ภาพที่ 443 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470-480 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล 368
ภาพที่ 444 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 368
ภาพที่ 445 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (500-510 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายช่องกระจกใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 . 368
ภาพที่ 446 กระดูกสัตว์ส่วน Metatarsal สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#032 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.) 369
ภาพที่ 447 ชิ้นส่วนกระดองเต่า หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.) 369
ภาพที่ 448 เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (420-430 cm.dt.) 369
ภาพที่ 449 ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#045 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) 372
ภาพที่ 450 หม้อก้นกลม สภาพเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#046 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 372
ภาพที่ 451 ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#050 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (570-580 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ 373
ภาพที่ 452 ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#045 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องและกดประทับ 373
ภาพที่ 453 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001+007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส 373
ภาพที่ 454 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (430-440 cm.dt.) ด้านในเคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 374
ภาพที่ 455 (ขวา) ชิ้นส่วนคอ หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส 374
ภาพที่ 456 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส 374
ภาพที่ 457 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#023 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการกดประทับและเซาะร่อง 374
ภาพที่ 458 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (520-530 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 374
ภาพที่ 459 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 375
ภาพที่ 460 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#036 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว 375
ภาพที่ 461 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส 375

ภาพที่ 462 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (540-550 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส 375
ภาพที่ 463 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#040 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) เคลือบสีเขียว ด้านนอกเซาะร่องใต้เคลือบ ภาชนะจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัย 375
ภาพที่ 464 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#041 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 376
ภาพที่ 465 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#042 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาลและเซาะร่อง 376
ภาพที่ 466 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#047 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) เคลือบสีขาว 376
ภาพที่ 467 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก ทำเป็นร่องหยัก หมายเลขตัวอย่าง SP#052 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีเขียว 376
ภาพที่ 468 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#053 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว 376
ภาพที่ 469 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#054 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส 377
ภาพที่ 470 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#055 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส 377
ภาพที่ 471 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#057 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการเซาะร่องและกดประทับ 377
ภาพที่ 472 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#058 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ 377
ภาพที่ 473 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22 378
ภาพที่ 474 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 378
ภาพที่ 475 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#020 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ด้านในเขียนลายมงคล ด้านนอกเขียนลายคล้ายกลีบบัว บริเวณก้นมีตราประทับ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22 378
ภาพที่ 476 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 378
ภาพที่ 477 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 378

ภาพที่ 478 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 379
ภาพที่ 479 ชิ้นส่วนตะกรัน (Slag) หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) 379
ภาพที่ 480 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขถุง #022/1 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) 379
ภาพที่ 481 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (420-430 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 382
ภาพที่ 482 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (440-450 cm.dt.) 382
ภาพที่ 483 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 383
ภาพที่ 484 (ขวา) ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#025 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (500-510 cm.dt.) ด้านบนเซาะร่อง 383
ภาพที่ 485 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (500-510 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 383
ภาพที่ 486 (ซ้าย) ชิ้นส่วนคอ-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (580-590 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ 383
ภาพที่ 487 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (610-620 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและเซาะร่อง 383
ภาพที่ 488 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.) เคลือบสีเขียว 384
ภาพที่ 489 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (390-400 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส 384
ภาพที่ 490 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล 384
ภาพที่ 491 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่-ลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (440-450 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ 384
ภาพที่ 492 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ 384
ภาพที่ 493 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีเขียว 385
ภาพที่ 494 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (590-600 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว เซาะร่อง และปั้นแปะ 385
ภาพที่ 495 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายประแจจีนและลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 385

ภาพที่ 496 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (430-440 cm.dt.) เคลือบใส เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบใส สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21..... 386
ภาพที่ 497 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีขาว สมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19..... 386
ภาพที่ 498 ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.)..... 386
ภาพที่ 499 หม้อก้นกลมสภาพเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (360-370 cm.dt.) ภายนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและขุด..... 389
ภาพที่ 500 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบ..... 389
ภาพที่ 501 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่อง..... 389
ภาพที่ 502 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีเขียว..... 390
ภาพที่ 503 ชิ้นส่วนด้น หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล..... 390
ภาพที่ 504 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390-400 cm.dt.) เคลือบใส..... 390
ภาพที่ 505 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องและขูดขีดเป็นคลื่น..... 393
ภาพที่ 506 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (420-430 cm.dt.)..... 393
ภาพที่ 507 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#014 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (430-440 cm.dt.)..... 393
ภาพที่ 508 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล..... 394
ภาพที่ 509 ชิ้นส่วนตลับ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีขาว ต้นสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17..... 394
ภาพที่ 510 ชิ้นส่วนตลับ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (410-420 cm.dt.) เคลือบสีขาว ปลายสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ถึงต้นสมัยราชวงศ์เยวี่ยน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19..... 394
ภาพที่ 511 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขตัวอย่าง SP#016 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (430-440 cm.dt.)..... 395
ภาพที่ 512 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.)..... 397
ภาพที่ 513 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขุดและกดประทับ..... 397
ภาพที่ 514 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ..... 397

ภาพที่ 515 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายจุด 397
ภาพที่ 516 ชิ้นส่วนปากโค้งออก-คอ-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (450-460 cm.dt.) 398
ภาพที่ 517 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430-440 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบ 398
ภาพที่ 518 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (440-450 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องเป็นลายหยัก 398
ภาพที่ 519 ชิ้นส่วนจุกฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่องและเคลือบสีน้ำตาลที่ตัวจุก 399
ภาพที่ 520 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 399
ภาพที่ 521 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (330-340 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ บริเวณใต้ก้นมีตัวอักษรจีน สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 399
ภาพที่ 522 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (420-430 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 399
ภาพที่ 523 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (420-430 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 400
ภาพที่ 524 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีเขียวและสีแดงใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 400
ภาพที่ 525 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกึ่งบน้ำอ้อย หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล 400
ภาพที่ 526 (ขวา) ชิ้นส่วนเบ้าหลอม หมายเลขตัวอย่าง SP#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430-440 cm.dt.) 400
ภาพที่ 527 ชิ้นส่วนกระหนก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (440-450 cm.dt.) 400
ภาพที่ 528 ชิ้นส่วนจุกฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (230-240 cm.dt.) 403
ภาพที่ 529 ชิ้นส่วนปากไห หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (320-330 cm.dt.) 403
ภาพที่ 530 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (320-330 cm.dt.) ด้านนอกทาน้ำดินสีแดง 403
ภาพที่ 531 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (260-270 cm.dt.) ด้านนอกรมควัน 404

ภาพที่ 532 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก โค้งเข้า หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (280-290 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่อง 404
ภาพที่ 533 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส 404
ภาพที่ 534 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (270-280 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนสีดำใต้เคลือบใส 404
ภาพที่ 535 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 404
ภาพที่ 536 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (300-310 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 405
ภาพที่ 537 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลสัตว์ปีก หมายเลขถุง #008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (290-300 cm.dt.) 405
ภาพที่ 538 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขถุง #010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (300-310 cm.dt.) 405
ภาพที่ 539 ส่วนต่างๆ ของภาชนะดินเผา (1) 409
ภาพที่ 540 ส่วนต่าง ๆ ของภาชนะดินเผา (2) 409
ภาพที่ 541 ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เรียบ พบจากหลุม TP.4 411
ภาพที่ 542 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เจาะรูบริเวณปาก พบจากหลุม TP.16 (G.2) 412
ภาพที่ 543 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า รมดำขัดมัน พบจากหลุม TP.16 (G.2) 412
ภาพที่ 544 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เรียบ พบจากหลุม TP.4 412
ภาพที่ 545 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก กดประทับ พบจากหลุม TP.15 412
ภาพที่ 546 ชิ้นส่วนปากโค้งออก บริเวณไหล่ตกแต่งโดยการใช้เชือกทาบและกดประทับ พบจากหลุม TP.17 412
ภาพที่ 547 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.16 (G.1) 413
ภาพที่ 548 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.20 413
ภาพที่ 549 ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและกดประทับ พบจากหลุม TP.15 413
ภาพที่ 550 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.4 413
ภาพที่ 551 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.19 413
ภาพที่ 552 ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายกงจักร พบจากหลุม TP.16 (G.1) 414
ภาพที่ 553 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.4 414
ภาพที่ 554 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.18 (G.1) 414
ภาพที่ 555 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.16 (G.1) 414
ภาพที่ 556 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.18 (G.1) 414
ภาพที่ 557 ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายก้างปลา พบจากหลุม TP.18 (G.1) 415
ภาพที่ 558 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายจุดและเชือกทาบ พบจากหลุม TP.15 415
ภาพที่ 559 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายจุดและเชือกทาบ พบจากหลุม TP.20 415
ภาพที่ 560 ชิ้นส่วนลำตัว เรียบ พบจากหลุม TP.4 415
ภาพที่ 561 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว รมดำและขัดมัน พบจากหลุม TP.16 (G.2) 416

ภาพที่ 562 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาว พบจากหลุม TP.15 416
ภาพที่ 563 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาวและขูดขีด พบจากหลุม TP.2 416
ภาพที่ 564 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาวและขูดขีด พบจากหลุม TP.4 416
ภาพที่ 565 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.12 416
ภาพที่ 566 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดและกดประทับเป็นวงกลม พบจากหลุม TP.13 416
ภาพที่ 567 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เชือกทาบ พบจากหลุม TP.4 417
ภาพที่ 568 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.15 417
ภาพที่ 569 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายจุด พบจากหลุม TP.20 417
ภาพที่ 570 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.6 417
ภาพที่ 571 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับลายก้างปลา พบจากหลุม TP.16 (G.2) 417
ภาพที่ 572 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับลายเรขาคณิต พบจากหลุม TP.18 (G.1) 417
ภาพที่ 573 ชิ้นส่วนก้นไม่มีเชิง เรียบ พบจากหลุม TP.2 418
ภาพที่ 574 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นไม่มีเชิง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.4 418
ภาพที่ 575 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เรียบ พบจากหลุม TP.16 (G.1) 418
ภาพที่ 576 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง ทาน้ำดินสีขาว พบจากหลุม TP.15 418
ภาพที่ 577 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง กดประทับและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.17 418
ภาพที่ 578 ชิ้นส่วนฝา พบจากหลุม TP.17 419
ภาพที่ 579 (ซ้าย) ชิ้นส่วนฝาและจุกทรงบัว พบจากหลุม TP.16 (G.1) 419
ภาพที่ 580 (ขวา) ชิ้นส่วนฝาและจุกทรงปากขวด พบจากหลุม TP.16 (G.1) 419
ภาพที่ 581 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.3 419
ภาพที่ 582 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.3 419
ภาพที่ 583 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4 420
ภาพที่ 584 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4 420
ภาพที่ 585 (ซ้าย) ครกครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4 420
ภาพที่ 586 (ขวา) กระปุกครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4 420
ภาพที่ 587 (ซ้าย) หม้อครึ่งใบ กดประทับ พบจากหลุม TP.16 (G.2) 420
ภาพที่ 588 (ขวา) ไหครึ่งใบ พบจากหลุม TP.18 (G.1) 420
ภาพที่ 589 ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ พบจากหลุม TP.3 421
ภาพที่ 590 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ พบจากหลุม TP.4 421
ภาพที่ 591 (ขวา) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ ทาน้ำดิน พบจากหลุม TP.4 421
ภาพที่ 592 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ กดประทับ พบจากหลุม TP.17 421
ภาพที่ 593 (ขวา) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.18 (G.2) 421
ภาพที่ 594 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.18 (G.1) .. 423
ภาพที่ 595 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เซาะร่อง พบจากหลุม TP.21 423
ภาพที่ 596 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เรียบ พบจากหลุม TP.16 (G.1) 424
ภาพที่ 597 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17 424
ภาพที่ 598 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.14 ... 424

ภาพที่ 599 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)..... 424
ภาพที่ 600 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายจักสานใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.3 424
ภาพที่ 601 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1).... 424
ภาพที่ 602 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.1..... 425
ภาพที่ 603 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.15..... 425
ภาพที่ 604 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียวเละเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.4 425
ภาพที่ 605 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17 425
ภาพที่ 606 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก ทำเป็นหยัก เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.15..... 425
ภาพที่ 607 (ขวา) ปากตรง เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ ปั้นแปะ 2 หู พบจากหลุม TP.4 425
ภาพที่ 608 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.15 426
ภาพที่ 609 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.16 (G.2)..... 426
ภาพที่ 610 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17..... 426
ภาพที่ 611 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 426
ภาพที่ 612 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.16 (G.2)..... 426
ภาพที่ 613 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีเขียวด้านนอกและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.18 (G.2)..... 426
ภาพที่ 614 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ปั้นแปะและขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.15 427
ภาพที่ 615 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ปั้นแปะและขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.18 (G.1)..... 427
ภาพที่ 616 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เรียบ พบจากหลุม TP.15..... 427
ภาพที่ 617 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบใส พบจากหลุม TP.18 (G.2)..... 427
ภาพที่ 618 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)..... 427
ภาพที่ 619 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีขาว พิมพ์ลายดอกพิกุล พบจากหลุม TP.17..... 427
ภาพที่ 620 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีดำ พบจากหลุม TP.4 428
ภาพที่ 621 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.16 (G.1)..... 428
ภาพที่ 622 ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีเขียว เขียนสีดำใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4..... 428
ภาพที่ 623 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.4 428
ภาพที่ 624 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เซาะร่อง พบจากหลุม TP.17 428
ภาพที่ 625 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.4 429
ภาพที่ 626 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.15 429
ภาพที่ 627 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.15..... 429
ภาพที่ 628 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.17 429
ภาพที่ 629 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะ เซาะร่อง และเคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4..... 429
ภาพที่ 630 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะและขูดขีดเป็นคลื่น พบจากหลุม TP.15..... 429
ภาพที่ 631 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะ พบจากหลุม TP.15 423
ภาพที่ 632 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.18 (G.2) 430
ภาพที่ 633 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น ทรงกระบอก เซาะร่อง ด้านบนเคลือบสีดำ พบจากหลุม TP.4 430
ภาพที่ 634 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่อง ขูดขีดเป็นคลื่น พบจากหลุม TP.4..... 430
ภาพที่ 635 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่อง พบจากหลุม TP.4..... 431

ภาพที่ 636 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่องและกดประทับ พบจากหลุม TP.20 431
ภาพที่ 637 ชิ้นส่วนก้นครกมีเชิง พบจากหลุม TP.4 431
ภาพที่ 638 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.4 431
ภาพที่ 639 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.15 431
ภาพที่ 640 ก้นมีเชิง เขียนลายสีดำใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.21 432
ภาพที่ 641 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 432
ภาพที่ 642 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 432
ภาพที่ 643 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17 432
ภาพที่ 644 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.21 432
ภาพที่ 645 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.2 433
ภาพที่ 646 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 433
ภาพที่ 647 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 433
ภาพที่ 648 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17 433
ภาพที่ 649 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 433
ภาพที่ 650 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 433
ภาพที่ 651 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 434
ภาพที่ 652 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 434
ภาพที่ 653 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.3 434
ภาพที่ 654 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 434
ภาพที่ 655 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1) 434
ภาพที่ 656 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.20 434
ภาพที่ 657 ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.18 (G.1) 435
ภาพที่ 658 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4 435
ภาพที่ 659 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.6 435
ภาพที่ 660 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.9 435
ภาพที่ 661 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.18 (G.1) 435
ภาพที่ 662 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.5 436
ภาพที่ 663 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.16 (G.1) 436
ภาพที่ 664 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.4 436
ภาพที่ 665 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.4 436
ภาพที่ 666 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.17 436
ภาพที่ 667 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.17 436
ภาพที่ 668 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกงจักร พบจากหลุม TP.12 437
ภาพที่ 669 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง พบจากหลุม TP.4 437
ภาพที่ 670 ชิ้นส่วนจุกฝา เซาะร่อง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.20 437
ภาพที่ 671 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากถึงก้น เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17 438
ภาพที่ 672 (ขวา) ชิ้นส่วนปากถึงก้น เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.15 438

ภาพที่ 673 (ซ้าย) ชิ้นส่วนครกครึ่งใบ เคลือบสีเขียวด้านใน พบจากหลุม TP.3 438
ภาพที่ 674 (ขวา) ชิ้นส่วนครกครึ่งใบ เซาะร่อง พบจากหลุม TP.16 (G.1) 438
ภาพที่ 675 ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1)..... 438
ภาพที่ 676 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1) 439
ภาพที่ 677 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17 439
ภาพที่ 678 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 439
ภาพที่ 679 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4..... 439
ภาพที่ 680 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17 439
ภาพที่ 681 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.12.. 439
ภาพที่ 682 ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17 ... 440
ภาพที่ 683 (ซ้าย) ชิ้นส่วนหม้อกุณฑีครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4 440
ภาพที่ 684 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)... 440
ภาพที่ 685 กระปุกครึ่งใบ เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.15 440
ภาพที่ 686 (ซ้าย) ถ้วยครึ่งใบ เคลือบสีเขียว เซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4..... 441
ภาพที่ 687 (ขวา) ชามครึ่งใบ เคลือบสีเขียว เซาะร่องด้านใน พบจากหลุม TP.4 441
ภาพที่ 688 ชามครึ่งใบ เคลือบสีเขียวและเซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4 441
ภาพที่ 689 ชามเกือบสมบูรณ์ เคลือบสีเขียว เซาะร่องลายกลีบบัวด้านนอกใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17 441
ภาพที่ 690 ชามเกือบสมบูรณ์ เซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4 442
ภาพที่ 691 กระปุกสองหูเกือบสมบูรณ์ เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.4 442
ภาพที่ 692 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใสในช่วงระยะแรก 443
ภาพที่ 693 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใสในช่วงระยะแรก 443
ภาพที่ 694 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง 444
ภาพที่ 695 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง..... 444
ภาพที่ 696 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง 444
ภาพที่ 697 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง..... 445
ภาพที่ 698 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวไม่เขียนลายในช่วงระยะหลัง..... 445
ภาพที่ 699 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในช่วงยุคต้น 446
ภาพที่ 700 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเขียนลายสีดำใต้เคลือบในช่วงยุคกลาง 446
ภาพที่ 701 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในยุคกลาง..... 447
ภาพที่ 702 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในช่วงยุคปลาย..... 448
ภาพที่ 703 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีน้ำตาลในช่วงยุคปลาย..... 448
ภาพที่ 704 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายสีดำใต้เคลือบในช่วงยุคปลาย 448
ภาพที่ 705 ชิ้นส่วนตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ต้นสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17 จากหลุม TP.19..... 450
ภาพที่ 706 ชิ้นส่วนลำตัวตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ปลายสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ถึงต้นสมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 จากหลุม TP.19 450

ภาพที่ 707 ชิ้นส่วนก้นชามเคลือบสีขาวแบบชูฝู่ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19 จากหลุม TP.18 (G.1) 451
ภาพที่ 708 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัวชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.21 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 709 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 710 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.18 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 711 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ และลายดอกบัวทูนพุทธมงคลแปด พบจากหลุม TP.5 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 712 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากถึงก้นชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.17 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 713 (ขวา) ชิ้นส่วนปากถึงก้นชามลายคราม เขียนลายดอกโบตั๋น พบจากหลุม TP.5 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 452
ภาพที่ 714 ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายกลีบดอกไม้ ผลิตจากกลุ่มเตาอันซี มณฑลฝูเจี้ยน สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อ กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.3..... 453
ภาพที่ 715 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากจานลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.3 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21..... 453
ภาพที่ 716 (ขวา) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 453
ภาพที่ 717 ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายแถบรั้วไม้ระแนง ผลิตจากกลุ่มเตาผิงเหอ มณฑลฝูเจี้ยน สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 22 พบจากหลุม TP.6..... 453
ภาพที่ 718 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายประแจจีนและลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.18 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 454
ภาพที่ 719 (ขวา) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21..... 454
ภาพที่ 720 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัวจานลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21..... 454
ภาพที่ 721 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัวชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21..... 454
ภาพที่ 722 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นจานลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.4 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21..... 454

ภาพที่ 723 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 454
ภาพที่ 724 ชิ้นส่วนชามลายคราม เขียนลายนักปราชญ์ใต้ต้นสน และลายสามเกลอ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.4 455
ภาพที่ 725 ชิ้นส่วนชามลายคราม เขียนลายทิวทัศน์ (พรรณไม้น้ำ?) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.16 (G.1) 455
ภาพที่ 726 ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม ด้านในเขียนลายมงคล ด้านนอกเขียนลายคล้ายกลีบบัว บริเวณก้นมีตราประทับ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ปลายรัชศกเจียจิ้งถึงต้นรัชศกว่านลี่ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22 456
ภาพที่ 727 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 456
ภาพที่ 728 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัวชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 456
ภาพที่ 729 ชิ้นส่วนก้นชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 456
ภาพที่ 730 ชิ้นส่วนไหลายคราม เขียนลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว พบจากหลุมขุดค้น TP.2 ผลิตจากกลุ่มเตาในจังหวัดหายเซือง สมัยราชวงศ์เล กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 457
ภาพที่ 731 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ พบจากหลุม TP.13 458
ภาพที่ 732 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.13 459
ภาพที่ 733 (ขวา) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1) 459
ภาพที่ 734 (ซ้าย) ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตย์ สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนมกร พบจากหลุม TP.6 460
ภาพที่ 735 (ขวา) ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตย์ สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนมกร พบจากหลุม TP.9 460
ภาพที่ 736 ชิ้นส่วนช่อฟ้า เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.2 460
ภาพที่ 737 ชิ้นส่วนราวระเบียง เคลือบสีน้ำตาล พบที่หลุม TP.4 461
ภาพที่ 738 ชิ้นส่วนกระหนก พบที่หลุม TP.20 461
ภาพที่ 739 ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนวน (ส่วนพระกรรณพระพุทธรูป?) พบจากหลุม TP.17 463
ภาพที่ 740 ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคลครึ่งตัว พบจากหลุม TP.18 (G.1) 463
ภาพที่ 741 ชิ้นส่วนกี่ท่อ พบจากหลุม TP.5 464
ภาพที่ 742 (ซ้าย) กี่งบน้ำอ้อย พบจากหลุม TP.6 464
ภาพที่ 743 (ขวา) ชิ้นส่วนกี่งบน้ำอ้อยเคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.20 464
ภาพที่ 744 ตัวอย่างเตาเชิงกราน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา 465
ภาพที่ 745 ชิ้นส่วนเตาเชิงกรานส่วนเส้าเตา พบจากหลุม TP.16 (G.1) 465
ภาพที่ 746 (ซ้าย) เบ้ยดินเผา พบจากหลุม TP.4 466
ภาพที่ 747 (ขวา) เบ้ยดินเผาเนื้อแกร่ง พบจากหลุม TP.16 (G.2) 466
ภาพที่ 748 (ซ้าย) หินทรายทรงลูกบาศก์มีรอยเซาะร่อง พบจากหลุม TP.4 467

ภาพที่ 749 (ขวา) หินมีรอยตัดและรอยขีด พบจากหลุม TP.16 (G.2) 467
ภาพที่ 750 ชิ้นส่วนหินเจาะรู (ไม่ทะลุ) พบจากหลุม TP.17 467
ภาพที่ 751 ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.4 468
ภาพที่ 752 (ซ้าย) ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.4 469
ภาพที่ 753 (ขวา) ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.15 469
ภาพที่ 754 ชิ้นส่วนสำริด พบจากหลุม TP.16 (G.1) 469
ภาพที่ 755 (ซ้าย) ตะกรัน พบจากหลุม TP.17 469
ภาพที่ 756 (ขวา) เบ้าหลอม พบจากหลุม TP.20 469
ภาพที่ 757 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.1 471
ภาพที่ 758 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.16 (G.1) 472
ภาพที่ 759 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกะโหลก สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.4 472
ภาพที่ 760 (ขวา) ชิ้นส่วนกะโหลก พบจากหลุม TP.12 472
ภาพที่ 761 (ซ้าย) ชิ้นส่วนขากรรไกรล่าง (Manible) พบจากหลุม TP.4 472
ภาพที่ 762 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดองเต่า พบจากหลุม TP.16 (G.2) 472
ภาพที่ 763 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone เผาไฟ พบจากหลุมขุดค้น TP.8 473
ภาพที่ 764 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.12 473
ภาพที่ 765 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metacarpus) สัตว์ตระกูลกวาง พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 473
ภาพที่ 766 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนปลายขา (Proximal Radius) พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 473
ภาพที่ 767 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metatarsal) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) 473
ภาพที่ 768 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.17 473
ภาพที่ 769 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลสัตว์ปีก พบจากหลุมขุดค้น TP.21 474
ภาพที่ 770 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุมขุดค้น TP.21 474
ภาพที่ 771 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกรยางค์ส่วนข้อต่อ พบจากหลุมขุดค้น TP.14 474
ภาพที่ 772 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.19 474
ภาพที่ 773 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนสะบัก (Scapula) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย 474
ภาพที่ 774 (ซ้าย) เปลือกหอยขม พบจากหลุม TP.1 475
ภาพที่ 775 (ขวา) เปลือกหอยขม พบจากหลุม TP.1 475
ภาพที่ 776 แท่งดินเผา พบจากหลุมขุดค้น TP.1 477
ภาพที่ 777 ชิ้นส่วนประติมากรรมขาช้าง? พบจากหลุมขุดค้น TP.11 477

สารบัญแผนผัง

แผนผังที่ 1 แผนผังแสดงสาแหรกสายสกุลพระร่วง 16
แผนผังที่ 2 แผนผังแสดงการแบ่งพื้นที่ขุดค้นทางโบราณคดีในโครงการเทคโน-โบราณคดี ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2525 25
แผนผังที่ 3 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1) 40
แผนผังที่ 4 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2) 52
แผนผังที่ 5 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3) 67
แผนผังที่ 6 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4) 82
แผนผังที่ 7 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 5 (TP.5) 93
แผนผังที่ 8 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6) 109
แผนผังที่ 9 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 7 (TP.7) 118
แผนผังที่ 10 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 8 (TP.8) 131
แผนผังที่ 11 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 9 (TP.9) 141
แผนผังที่ 12 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 10 (TP.10) 153
แผนผังที่ 13 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 11 (TP.11) 161
แผนผังที่ 14 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12) 174
แผนผังที่ 15 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13) 184
แผนผังที่ 16 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 14 (TP.14) 194
แผนผังที่ 17 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15) 206
แผนผังที่ 18 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16 G.1) 218
แผนผังที่ 19 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16 G.2) 227
แผนผังที่ 20 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17) 237
แผนผังที่ 21 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18 G.1) 250
แผนผังที่ 22 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18 G.2) 258
แผนผังที่ 23 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19) 268
แผนผังที่ 24 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20) 280
แผนผังที่ 25 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21) 290
แผนผังที่ 26 แผนผังแสดงประเภทหลักฐานทั้งหมดที่พบ 408

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ตารางสรุปประวัติการขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะโบราณสถานภายในเขตกำแพงเมืองสุโขทัย 20
ตารางที่ 2 ตารางแสดงตำแหน่งพิกัดภูมิศาสตร์แต่ละหลุมขุดค้น 28
ตารางที่ 3 ตารางแสดงขนาดหลุมขุดค้นทั้งหมดในโครงการ 29
ตารางที่ 4 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.1 31
ตารางที่ 5 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.1 37
ตารางที่ 6 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.1 42
ตารางที่ 7 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.2 50
ตารางที่ 8 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.3 54
ตารางที่ 9 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.3 64
ตารางที่ 10 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.4 68
ตารางที่ 11 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.4 78
ตารางที่ 12 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.5 84
ตารางที่ 13 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.5 91
ตารางที่ 14 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.6 95
ตารางที่ 15 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.6 106
ตารางที่ 16 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.7 111
ตารางที่ 17 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.7 116
ตารางที่ 18 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.8 120
ตารางที่ 19 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.8 129
ตารางที่ 20 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.9 133
ตารางที่ 21 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.9 139
ตารางที่ 22 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.10 142
ตารางที่ 23 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.10 151
ตารางที่ 24 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.11 154
ตารางที่ 25 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.11 159
ตารางที่ 26 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.12 162
ตารางที่ 27 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.12 171
ตารางที่ 28 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.3 176
ตารางที่ 29 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.13 182
ตารางที่ 30 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.14 186
ตารางที่ 31 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.14 192
ตารางที่ 32 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.15 196
ตารางที่ 33 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.15 204
ตารางที่ 34 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 208
ตารางที่ 35 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) 209

ตารางที่ 36 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 216
ตารางที่ 37 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) 225
ตารางที่ 38 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.17 229
ตารางที่ 39 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.17 235
ตารางที่ 40 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) 239
ตารางที่ 41 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) 240
ตารางที่ 42 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) 248
ตารางที่ 43 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) 256
ตารางที่ 44 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.19 260
ตารางที่ 45 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.19 266
ตารางที่ 46 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.20 270
ตารางที่ 47 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.20 278
ตารางที่ 48 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.21 282
ตารางที่ 49 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.21 288
ตารางที่ 50 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.1 295
ตารางที่ 51 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.2 300
ตารางที่ 52 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.3 306
ตารางที่ 53 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.4 314
ตารางที่ 54 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.5 318
ตารางที่ 55 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.6 322
ตารางที่ 56 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.7 325
ตารางที่ 57 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.8 327
ตารางที่ 58 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.9 330
ตารางที่ 59 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.10 333
ตารางที่ 60 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.11 336
ตารางที่ 61 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.12 339
ตารางที่ 62 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.13 343
ตารางที่ 63 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.14 345
ตารางที่ 64 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.15 352
ตารางที่ 65 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.16 (G.1) 364
ตารางที่ 66 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.16 (G.2) 370
ตารางที่ 67 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.17 380
ตารางที่ 68 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.18 (G.1) 387
ตารางที่ 69 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.18 (G.2) 391
ตารางที่ 70 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.19 396
ตารางที่ 71 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.20 401
ตารางที่ 72 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.21 406

ตารางที่ 73 ตารางแสดงจำนวนชิ้นและน้ำหนักเศษภาชนะดินเผาที่พบในแต่ละหลุม 410
ตารางที่ 74 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อดินที่พบจากทั้งโครงการ 411
ตารางที่ 75 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อดินที่พบจากทั้งโครงการ 411
ตารางที่ 76 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งที่พบจากทั้งโครงการ 422
ตารางที่ 77 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งที่พบจากทั้งโครงการ 422
ตารางที่ 78 ตารางสรุปสีน้ำเคลือบภาชนะ 423
ตารางที่ 79 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องที่พบจากทั้งโครงการ 449
ตารางที่ 80 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องที่พบจากทั้งโครงการ 449
ตารางที่ 81 ตารางแสดงจำนวนกระเบื้องมุงหลังคาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 458
ตารางที่ 82 ตารางแสดงรายละเอียดประติมากรรมสังคโลกประกอบสถาปัตยกรรมที่พบจากการขุดค้น 459
ตารางที่ 83 ตารางแสดงรายละเอียดปูนปั้นที่พบจากการขุดค้น 461
ตารางที่ 84 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนอิฐที่พบจากการขุดค้น 462
ตารางที่ 85 ตารางแสดงรายละเอียดประติมากรรมบุคคลทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 462
ตารางที่ 86 ตารางแสดงรายละเอียดกี่ดินเผาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 463
ตารางที่ 87 ตารางแสดงรายละเอียดเตาเชิงกรานทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 465
ตารางที่ 88 ตารางแสดงรายละเอียดเบี้ยดินเผาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 466
ตารางที่ 89 ตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุประเภทหินทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 467
ตารางที่ 90 ตารางแสดงรายละเอียดโลหะทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 468
ตารางที่ 91 ตารางแสดงรายละเอียดกระดูกสัตว์ทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 470
ตารางที่ 92 ตารางแสดงรายละเอียดเปลือกหอยทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 475
ตารางที่ 93 ตารางแสดงรายละเอียดถ่านทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น 476
ตารางที่ 94 ตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุประเภทอื่นๆ ที่พบจากการขุดค้น 476
ตารางที่ 95 ตารางสรุปอายุสมัยของแต่ละหลุมขุดค้นในโครงการ 480
ตารางที่ 96 ตารางสรุปแหล่งผลิตภาชนะดินเผาที่พบจากการขุดค้น 482

สารบัญแผนที่

แผนที่ที่ 1 แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดสุโขทัย 14

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

กรมศิลปากรเริ่มดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย โดยประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2478 ต่อมาได้ประกาศเขตโบราณสถานเนื้อที่ 2,050 ไร่ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 76 ตอนที่ 98 วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2502 และ ปรับปรุงกำหนดขอบเขตพื้นที่ของโบราณสถานเมืองสุโขทัย (เพิ่มเติม) พื้นที่ 43,750 ไร่ หรือประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 92 ตอนที่ 112 วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2518 ต่อมา พ.ศ. 2519 กรมศิลปากรได้ริเริ่มจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเมืองโบราณสุโขทัยให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ ดำเนินการสำรวจ ขุดแต่ง บูรณะ และพัฒนาเมืองโบราณสุโขทัย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) และฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) โดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย” ซึ่งเป็นโครงการของแผนงานสงวนรักษา อนุรักษ์ และซ่อมแซม มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของกรมศิลปากร มีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์โบราณสถานของเมืองสุโขทัยไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และอารยธรรม ตลอดจนพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กรมศิลปากรดำเนินการพัฒนาพื้นที่เขตเมืองสุโขทัยเป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ต่อมาคณะกรรมการมรดกโลก แห่งอนุสัญญาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก องค์การยูเนสโก ได้ประกาศในการประชุม ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนีเซีย ให้อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร (Historic Town of Sukhothai and Associated Historic) เป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2534 นับเป็นมรดกโลก ตามบัญชีในลำดับที่ 574

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จึงเป็นหน่วยงานของกรมศิลปากร ที่ดำเนินการสำรวจ อนุรักษ์และพัฒนาโบราณสถานภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยทำนุบำรุงรักษาโบราณสถานในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ และพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมถูกต้องตามหลักฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ดูแลพื้นที่ให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้ที่มาเยี่ยมชม รวมทั้งงานบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งหลายปีที่ผ่านมา อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยได้พยายามบริหารจัดการพื้นที่เมืองประวัติศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว

ระบบงานไฟฟ้า ก็มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงต่อตัวโบราณสถานด้านภูมิทัศน์และการท่องเที่ยว เพราะการมีระบบการจัดการงานไฟฟ้าที่ดีภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สามารถช่วยส่งเสริมความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม เช่น การนำระบบสายไฟฟ้าทั้งหมด

ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยลงไว้ใต้ดิน การปรับปรุงระบบไฟฟ้าส่องสว่างให้มีความทันสมัยแต่เหมาะสมกลมกลืนกับบรรยากาศโบราณสถานให้มากที่สุด เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อระบบความปลอดภัยและการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวยามค่ำคืน รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อความทรงคุณค่า ส่งเสริมรายได้ชุมชนไม่ทางตรงก็ทางอ้อมแล้วสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหนอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานของชาติได้สืบไปในชุมชนโดยรอบ

ดังนั้น เพื่อยกระดับคุณค่าและความเหมาะสมของความเป็นโบราณสถานในเขตมรดกโลกอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ ปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตโบราณสถานเมืองสุโขทัยให้สมบูรณ์สวยงามสู่เมืองต้นแบบของระบบการจัดการด้านโบราณสถานกับการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนสืบไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อความเรียบร้อยสวยงามของระบบภูมิทัศน์ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นใน

2.2 เพื่อยกระดับระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกให้ทรงคุณค่าและความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและสร้างความประทับใจในการมาเยือนให้แก่นักท่องเที่ยว

2.3 เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดระหว่างสายไฟและกิ่งไม้ ซึ่งมีจำนวนมากโดยสามารถเพิ่มความทันสมัยในการดูแลรักษาซ่อมบำรุงมากยิ่งขึ้น

3. เป้าหมายการดำเนินงาน

3.1 งานรื้อถอนเสาไฟฟ้าเดิม ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นใน จำนวน 1 งาน

3.2 งานนำระบบสายไฟฟ้าลงใต้ดินทั้งหมด รวมถึงระบบการสื่อสาร ระบบกล้องวงจรปิดและระบบอินเตอร์เน็ต ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นใน จำนวน 1 งาน

3.3 งานปรับปรุงระบบและรูปแบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นใน จำนวน 1 งาน

3.4 รายงานผลการดำเนินงานโครงการ จำนวน 20 เล่ม

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 ดำเนินการเอง โดยอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เฉพาะงานขุดตรวจทางโบราณคดี และงานควบคุมการขุดดินด้วยเครื่องจักร เพื่อวางแนวสายไฟฟ้าใต้ดินของโครงการ

4.2 จ้างเหมาเอกชนดำเนินการ ภายใต้แบบรูปรายการที่ได้รับการอนุมัติจากกรมศิลปากร ควบคุมการดำเนินงานโดยผู้เชี่ยวชาญตามมาตรฐานงานระบบไฟฟ้า และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย

5. ระยะเวลาโครงการ

ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กันยายน 2564)

6. งบประมาณ

เป็นเงินทั้งสิ้น 70,000,000.- บาท (เจ็ดสิบล้านบาทถ้วน)

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เกิดความเรียบร้อยสวยงามต่อระบบภูมิทัศน์โบราณสถาน ยกระดับให้เกิดความเหมาะสมต่อแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกสุโขทัย

7.2 เกิดความประทับใจต่อผู้ใช้บริการสถานที่ และระบบการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

7.3 ลดปัญหาไฟฟ้าดับ เนื่องจากสายไฟฟ้าขาดเพราะกิ่งไม้หัก ซึ่งมีต้นไม้จำนวนมากภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยชั้นใน

7.4 สามารถเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ต้นแบบ ด้านระบบการจัดการพื้นที่ภูมิทัศน์โบราณสถาน

บทที่ 1
หลักการและวิธีการดำเนินงานทางโบราณคดี

1.1 การกำหนดจุดอ้างอิงมาตรฐาน (Fixed point)

ในการขุดค้นทางโบราณคดีจำเป็นต้องกำหนดจุดอ้างอิงมาตรฐาน (Fixed point) และค่าระดับอ้างอิงมาตรฐาน (Datum point) โครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ได้กำหนดจุดระดับอ้างอิงมาตรฐานบริเวณหลุมขุดค้นทางโบราณคดี ได้กำหนดค่าระดับอ้างอิงมาตรฐาน (Datum Point) เป็น 0.00 และจุดอ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางที่ 70.00 เมตร จากนั้นจึงถ่ายระดับอ้างอิงมาตรฐานไปยังจุดต่างๆ ของแต่ละหลุมขุดค้น โดยอิงตามแกนทิศและระดับความสูงมาตรฐานเป็นหลัก เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีระดับความสูงต่ำที่แตกต่างกัน ทำให้หลุมขุดค้นแต่ละหลุมใช้ระดับสมมติอ้างอิงต่างกัน

1.2 วิธีการปฏิบัติงานทางโบราณคดี

การปฏิบัติงานทางโบราณคดีมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการเลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือที่เหมาะสมกับงานจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเก็บข้อมูลครบถ้วน ในการขุดค้นหรือขุดตรวจนั้นใช้แรงงานคนเป็นหลัก โดยขุดตามระดับชั้นดินสมมติที่กำหนดขึ้นจากการถ่ายระดับมาจากจุดอ้างอิงมาตรฐาน กำหนดให้การขุดค้นทางโบราณคดีมีระดับชั้นดินสมมติละ 10 เซนติเมตร การวัดระดับความลึก วัดจากระดับสมมติมาตรฐาน (Datum Level) เป็นหลัก การวัดต้องใช้ระดับน้ำหรือลูกน้ำขนาดเล็ก ขึงเชือกเท่าระดับสมมติมาตรฐาน และใช้เทปวัดระยะวัดความลึก ค่าความลึกมีหน่วยเป็น cm.dt. เช่น 100 cm.dt. หมายถึงความลึก 100 เซนติเมตรจากระดับสมมติมาตรฐาน[1]

เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานนั้นมีทั้งเครื่องมือเบาและเครื่องมือหนัก ได้แก่ เกรียง จอบเสียม ชะแลง ตามความเหมาะสมของงาน ต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อโบราณวัตถุและโบราณสถาน ทำการเก็บและบันทึกข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานทางโบราณคดี ทั้งการจดบันทึก การเก็บโบราณวัตถุโดยแยกตามกริดและระดับชั้นดินสมมติที่กำหนดขึ้น การถ่ายภาพ การวาดผังการกระจายตัวโบราณวัตถุหรือผังบริเวณของโบราณสถาน การบันทึกข้อมูลจากผนังชั้นดิน และการเก็บตัวอย่างดินในแต่ระดับชั้นดินสมมติไปวิเคราะห์ต่อไป

---

[1] กรมศิลปากร สำนักโบราณคดี, คู่มือการปฏิบัติงานด้านโบราณคดี, (กรุงเทพฯ: สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร, 2551), 12-13.

1.3 การเก็บหลักฐานและการบันทึกข้อมูล

การเก็บหลักฐานและบันทึกข้อมูลการขุดค้นและขุดตรวจทางโบราณคดีในแต่ละระดับ ได้มีรูปแบบการบันทึกข้อมูลต่างๆ[2] ดังนี้

1.3.1 แบบบันทึกประจำวัน (Diary) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้น การปฏิบัติงานประจำวัน ได้แก่ ชื่อโครงการ ชื่อแหล่งโบราณคดี ชื่อหลุมขุดค้น/ขุดตรวจ วันเดือนปี ระดับความลึก วิธีการปฏิบัติงาน ลักษณะดิน โบราณวัตถุที่พบ สภาพอากาศ และปัญหา/อุปสรรค เป็นต้น

1.3.2 แบบบันทึกภาพถ่าย (Photo List) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดภาพถ่ายการปฏิบัติงานในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ การถ่ายภาพหลุมขุดค้น/ขุดตรวจ แต่ละครั้งจะมีป้ายบอกรายละเอียด (Photo Board) ซึ่งประกอบด้วย ชื่อโครงการ ชื่อแหล่งโบราณคดี ชื่อหลุมขุดค้น/ขุดตรวจ ระดับความลึก ทิศทาง และวันเดือนปี ที่ถ่ายภาพ

1.3.3 แบบบันทึกทะเบียนถุงโบราณวัตถุ (Bag List) ซึ่งประกอบด้วย ชื่อโครงการ ชื่อแหล่งโบราณคดี ชื่อหลุมขุดค้น/ขุดตรวจ ลำดับหมายเลขถุง ตำแหน่งหลุม (Grid) ระดับความลึก วันเดือนปี และรายการโบราณวัตถุ

1.3.4 แบบบันทึกโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds) สำหรับการเก็บแยกโบราณวัตถุที่มีความสำคัญ มีลักษณะพิเศษ มีขนาดเล็ก หรือมีความเปราะบาง จำเป็นต้องเก็บแยกไว้เป็นพิเศษ รายละเอียดการบันทึกใช้รูปแบบเดียวกับทะเบียนถุงโบราณวัตถุ นอกจากนี้ยังอาจเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุ เช่น ระดับความลึก ระยะห่างจากผนังดินแต่ละด้าน ทิศทางการวางตัว เป็นต้น

1.3.5 การเก็บรวบรวมโบราณวัตถุ การเก็บรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้น โดยส่วนมากจะเก็บใส่ถุงพลาสติก แยกตามประเภทของโบราณวัตถุ ส่วนถ่าน (Charcoal) ที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ จะเก็บในกระดาษอลูมินั่ม ที่เรียกว่า Aluminum Foid และใส่ลงในถุงพลาสติกแบบมีซิปล็อคอีกครั้งหนึ่ง โดยโบราณวัตถุทั้งหมดจะมีเลขกำกับแต่ละถุงเรียงกันไปตามทะเบียนถุงโบราณวัตถุที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

1.3.6 สัญลักษณ์และตัวย่อที่ใช้ในการบันทึกและอ้างถึง ในการบันทึกเกี่ยวกับการขุดค้น/ขุดตรวจ/ขุดแต่ง ในบันทึกต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวย่อสำหรับแทนคำอธิบายหรือหัวข้อ เพื่อประหยัดเวลา ประหยัดพื้นที่ และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนี้

ชื่อโครงการ : SKT2021
ชื่อหลุมขุดค้น : TP.1
วันที่ : ใช้ตัวเลขอาราบิกทั้งหมด เช่น 04/04/2021
ระดับ : ใช้ตัวเลขของระดับนั้นๆ เขียนอยู่ในวงกลม อย่างเช่น ระดับที่ 1 ใช้ว่า ①
ความลึก : ความลึกจากระดับสมมติมาตรฐานบันทึกเป็นหน่วย cm.dt. โดยใช้ตัวเลขอาราบิก เช่น 100 cm.dt. เป็นต้น

[2] เรื่องเดียวกัน, 113-135.

1.3.7 การทำความสะอาดและวิธีสงวนรักษาเบื้องต้น การทำความสะอาดชิ้นส่วนภาชนะดินเผา อิฐ หิน กระเบื้องมุงหลังคา ที่ได้จากการขุดค้นหรือขุดแต่ง ใช้วิธีการขูดเอาดินที่ติดออกก่อน โดยใช้เครื่องมือขนาดเล็ก เช่น เกรียง เครื่องมือหมอฟัน เป็นต้น ส่วนโบราณวัตถุประเภทที่ง่ายต่อการแตกหัก อาทิ กระดูกมนุษย์ กระดูกสัตว์ เปลือกหอย ใช้วิธีขูดเอาดินออก แล้วใช้สำลีชุบน้ำเช็ด ส่วนการสงวนรักษาเบื้องต้นในภาคสนาม ทำได้เพียงการต่อชิ้นส่วนที่แตกหักเข้าด้วยกัน โดยใช้กาวประเภทที่ล้างออกได้ (กาวลาเท็กซ์) เท่านั้น

1.4 การวิเคราะห์โบราณวัตถุ

ในการดำเนินงานทางโบราณคดีมักพบหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันหรือโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมความเชื่อในชั้นดินตามแหล่งโบราณคดี โดยทั่วไปภาชนะดินเผาจะแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ซึ่งแต่ละชนิดขึ้นอยู่กับคุณภาพของดินและอุณหภูมิของการเผาที่สูงขึ้นตามลำดับ ประกอบด้วย ชนิดเนื้อดิน (Earthenware) ชนิดเนื้อหิน (Stoneware) และชนิดเนื้อกระเบื้อง (Porcelain) โดยแต่ละชนิดมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 ภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware) ผลิตจากดินผสมที่มีจำนวนมลทินสูงมาก เผาที่อุณหภูมิต่ำประมาณ 850-1,150 องศา เซลเซียส เนื้อดินสามารถดูดซึมน้ำได้ดี โดยทั่วไปมักมีระดับสีตั้งแต่สีแดง สีส้ม ถึงสีดำเป็นต้น[3]

1.4.2 ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware) ผลิตจากดินเหนียวเนื้อละเอียด มีมลทินน้อยกว่าแบบเนื้อดิน เผาที่อุณหภูมิประมาณ 1,150-1,300 องศาเซลเซียส เนื้อดินไม่สามารถดูดซับน้ำได้ สีของเนื้อดินมีสีเทาหรือน้ำตาลเข้มอมเทา[4] โดยในพื้นที่สุโขทัยมักพบภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งที่ผลิตจากในพื้นที่โดยเฉพาะ นั่นคือเครื่องสังคโลก เครื่องสังคโลกสุโขทัยมาจาก 2 แหล่งเตา ดังนี้

1.4.2.1 เตาเมืองศรีสัชนาลัย พบเตาเผาจำนวนมากตั้งเรียงรายอยู่บริเวณสองฝั่งของแม่น้ำยม ที่สำคัญมี 3 แห่งด้วยกัน ได้แก่ เตาบ้านป่ายาง เตาบ้านเกาะน้อย และเตาวัดดอนลาน[5] สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ยุค ดังนี้

- <u>ยุคต้น</u> ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20[6]

จากการขุดค้นทางโบราณคดีในพ.ศ.2528 มีการกำหนดอายุแหล่งเตาบ้านเกาะน้อยด้วยวิธีวัดแนวแม่เหล็กโบราณ การหาค่า Thermoluminescence และการทดสอบค่า Radio Carbon-14 ทำให้มีการตีความแหล่งเตาดังกล่าวว่ามีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 16 แต่จากการค้นพบ

---

[3] กรมศิลปากร สำนักโบราณคดี, <u>ศัพทานุกรมโบราณคดี</u>, (กรุงเทพฯ: สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร, 2550), 390.

[4] เรื่องเดียวกัน, 391.

[5] กฤษฎา พิณศรี, ปริวรรต ธรรมาปรีชากร, และอุษา ง้วนเพียรภาค, <u>เครื่องถ้วยสุโขทัย : พัฒนาการของเครื่องถ้วยไทย</u>, (กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ฟ, 2535), 21 - 22.

[6] เรื่องเดียวกัน, 95.

เครื่องถ้วยยุคนี้ในแหล่งเรือจมที่เกาะรางเกวียนจังหวัดชลบุรี แหล่งฝังศพจังหวัดตาก และแหล่งโบราณคดีในประเทศฟิลิปปินส์ พบว่ามีการส่งออกครั้งแรกสุดราวต้นพุทธศตวรรษที่ 20[7]

ในช่วงยุคต้นพบที่กลุ่มเตาบริเวณบ้านเกาะน้อยเท่านั้น โดยพบเครื่องปั้นดินเผา 3 ประเภท ประเภทแรกคือประเภทเคลือบสีเขียว เนื้อดินสีน้ำตาลอมสีแดง ผิวหยาบ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม พาน กระปุก 2-4 หู โกร่งบดยา กระปุกหยดน้ำ และโถ น้ำเคลือบมีหลายสี ได้แก่ สีเขียวคล้ำ สีเขียวอ่อน และสีเขียวอมน้ำตาล พบหลักฐานการใช้ตัวรองทรงกลมแบน (กี๋) ช่วยจัดวางภายในเตาบ้างเล็กน้อย ประเภทต่อมาคือภาชนะแบบไม่เคลือบ รูปทรงที่ผลิตมักเป็นไหปากแตรและครก เนื้อดินมีระดับสีต่างๆ กัน ตั้งแต่สีเทาจนถึงสีน้ำตาลอ่อน มีลักษณะคล้ายคลึงกับเครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตจากแหล่งเตาบ้านบางปูน และประเภทสุดท้ายคือประเภทเขียนสีดำใต้เคลือบ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม และพาน ลายที่ใช้ตกแต่งได้แก่ ลายช่อดอกไม้ ลายก้านขด และลายกลีบบัว[8]

- <u>ยุคกลาง</u> ราวกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21[9]

ผลิตภัณฑ์ยุคนี้แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทเคลือบสีเขียว มีการพัฒนาการตกแต่งลวดลายให้วิจิตรขึ้นกว่าในยุคที่แล้ว มีการขูดขีดหรือสลักลายดอกบัว ลายดอกเบญจมาศ ลายดอกโบตั๋น และลายกลีบบัว ส่วนลายรูปสัตว์มักเป็นลายปลาเป็นส่วนใหญ่ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม กระปุก โถพร้อมฝา และพาน น้ำเคลือบออกสีเขียวอ่อนหรือสีเขียวอมฟ้า ประเภทเคลือบสีน้ำตาล นิยมผลิตเป็นกระปุก 2 หู และประเภทเขียนลายสีดำใต้เคลือบ มักมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม กุณฑี และแจกัน ลวดลายที่ใช้ตกแต่ง ได้แก่ ลายปลา ลายเป็ด ลายปลาช่อน ลายปลากราย ลายมังกร และลายสิงโตจีน การตกแต่งบริเวณชอบปากมักตกแต่งด้วยลายก้านขด พบหลักฐานการใช้ตัวรองทรงกลมแบน (กี๋) ช่วยจัดวางภายในเตาน้อยมาก[10]

- <u>ยุคปลาย</u> ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 21 หรือต้นพุทธศตวรรษที่ 22[11] ผลิตภัณฑ์ในยุคนี้แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- ประเภทเคลือบสีเขียว รูปทรงส่วนใหญ่เป็นประเภท จาน ชาม พาน กระปุก และโถพร้อมฝา นิยมตกแต่งด้วยการขูดขีดลายเส้นขนาน ลายดอกไม้ ลายกลีบบัว หรือคล้ายลายจักสานอย่างง่ายๆ การขึ้นรูปค่อนข้างบาง เนื้อดินค่อนข้างหยาบ สีเทา น้ำเคลือบสีเขียวเข้ม ใส และมีรอยราน[12]

- ประเภทเคลือบสีน้ำตาล รูปทรงที่ผลิต ได้แก่ ชาม พาน แจกันทรงลูกแพร์ กระปุก ตะเกียง โถพร้อมฝา กุณฑี ขวด 2 หู ลูกตุ้มถ่วงน้ำหนัก ไหสี่พวย และตุ๊กตา เทคนิคที่ใช้ตกแต่งได้แก่

[7] เรื่องเดียวกัน, 100 - 101.

[8] เรื่องเดียวกัน, 106 - 110.

[9] เรื่องเดียวกัน, 95.

[10] เรื่องเดียวกัน, 117 - 122.

[11] เรื่องเดียวกัน, 95.

[12] เรื่องเดียวกัน, 133.

เรียบ การขูดขีด และการปั้นติด การตกแต่งลายมักขูดลายจักสานหรือลายวงกลมขนาน น้ำเคลือบมีสีน้ำตาลอมเหลืองและสีน้ำตาลเข้ม[13]

- ประเภทเขียนลายสีดำใต้เคลือบ รูปทรงส่วนใหญ่เป็นประเภท กระปุก ตลับ แจกัน กุณฑี และกุณโฑ แบ่งเป็นกลุ่มเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเขียวคล้ายเซลาดอนและกลุ่มเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเขียวใส ลวดลายคล้ายเครื่องถ้วยจีนและเครื่องถ้วยเวียดนาม[14]

- ประเภทเคลือบสีขาว รูปทรงที่ผลิต ได้แก่ แจกัน กระโถน ไหสองพวย โถ 3 หูที่อาจตกแต่งลำตัวเป็นร่องคล้ายกลีบมะเฟือง สาก โกร่งบดยา กุณฑี ขวด 2 หู กุณโฑ เต้าปูน โคม ม้าหมากรุก ตลับ และตุ๊กตา มีการผลิตเครื่องประดับสถาปัตยกรรม ได้แก่ ลูกดิ่ง กระเบื้องเชิงชาย กระเบื้องปูพื้น บราลี กระจัง และทวารบาลรูปยักษ์ น้ำเคลือบมี 2 แบบ คือแบบมันและแบบด้าน ไม่นิยมตกแต่งลวดลาย[15]

- ประเภทเคลือบสองสี เป็นเครื่องถ้วยที่ตกแต่งด้วยน้ำเคลือบสีน้ำตาลและสีขาวเป็นหลัก บางครั้งอาจตกแต่งด้วยสีน้ำตาลสีเดียวโดยนำมาเขียนลาย แต้มลาย หรือขูดขีดลายบนเคลือบสีน้ำตาลจนเห็นสีของเนื้อดิน รูปทรงที่ผลิตมักเป็นกระปุก ชาม โถพร้อมฝา แจกัน ตลับ กุณฑี กุณโฑ ตุ๊กตา และเครื่องประดับสถาปัตยกรรม เช่น เศียรนาค มกรคายนาคสามเศียร เทคนิคที่ใช้ตกแต่งมีทั้งการขูดขีด การเขียนสี และการปั้นติด โดยตกแต่งเป็นลายจุด ลายกลีบบัวแหลม และลายก้านขด[16]

1.4.2.2 เตาเมืองสุโขทัย

เตาเมืองสุโขทัยก่อตั้งขึ้นมาครั้งแรกเพื่อเป็นแหล่งผลิตเครื่องสังคโลก โดยมีเทคโนโลยีการก่อสร้างเตาที่พัฒนาขึ้นมาระดับหนึ่งแล้ว โดยสามารถเปรียบเทียบรูปแบบโครงสร้างเตาและผลิตภัณฑ์กับแหล่งเตาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อยและบ้านป่ายาง ประกอบกับการกำหนดอายุเชิงเทียบของโบราณวัตถุที่พบ และการกำหนดอายุแบบสัมบูรณ์ด้วยเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ ทำให้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระยะ[17] ดังต่อไปนี้

ระยะแรก (กำหนดอายุช่วง พ.ศ.1893-1943)

ระยะนี้เป็นการก่อตั้งเตาในสมัยแรกของแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย จะเป็นเตาอิฐบนดินที่มีส่วนหนึ่งของผนังเตาอยู่ใต้ดิน และอีกส่วนหนึ่งของหลังคาเตากับปล่องเตาโผล่พ้นเหนือดิน ผลิตภัณฑ์ที่พบเป็นจานทรงสูง เขียนลายดำใต้เคลือบใส เขียนลายปลาตัวเดียวเป็นหลัก นอกนั้นเป็นจานทรงสูงเขียนลายพรรณพฤกษา ชามเขียนลายพรรณพฤกษา แจกัน กระปุก และไหเนื้อแกร่ง เป็นต้น เนื้อภาชนะของจานทรงสูง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจานทรงสูง เขียนลายดำใต้เคลือบ ซึ่งส่วน

---

[13] เรื่องเดียวกัน, 137.

[14] เรื่องเดียวกัน, 140.

[15] เรื่องเดียวกัน, 133.

[16] เรื่องเดียวกัน, 141.

[17] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, รายงานการดำเนินงานทางโบราณคดีแหลงเตาทุเรียงเมืองเกาสุโขทัย ตำบลเมืองเกา อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ปงบประมาณ 2559-2560, (เอกสารอัดสำเนา), 497.

ใหญ่เขียนลายพรรณพฤกษา ของแหล่งเตาบ้านเกาะน้อย จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เนื้อดินสีเทามีส่วนประกอบของเม็ดกรวดขนาดเล็กปะปนอยู่ ซึ่งรูปแบบจานทรงสูง เขียนลายดำใต้เคลือบจากแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ระยะแรก และจากแหล่งเตาเมืองศรีสัชนาลัย ถูกพบร่วมกันในแหล่งเรือจมทุเรียง (Turiang) ซึ่งเป็นหลักฐานจากแหล่งเรือจมที่เก่าที่สุดที่พบเครื่องสังคโลกจากแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบโบราณวัตถุ และหลักฐานประเภทจารึก จดหมายเหตุจีน หลักฐานส่วนใหญ่สอดคล้องกับการเริ่มผลิตเครื่องสังคโลกขึ้นครั้งแรกของเมืองสุโขทัย ณ แหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไทย) สอดคล้องกับผลการส่งอินทรียวัตถุที่พบร่วมกับชั้นวัฒนธรรมแรกเริ่มของแหล่งเตาแห่งนี้ ไปหาค่าอายุทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 ตัวอย่าง ซึ่งได้ค่าอายุในช่วง พ.ศ.1883-1943 จึงกำหนดค่าอายุแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ระยะแรก ระหว่าง พ.ศ. 1893-1943 ตรงกับรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท) ถึงรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 2[18]

ระยะหลัง (กำหนดอายุช่วง พ.ศ.1953-2073)

ระยะนี้เป็นช่วงการตั้งมั่น และพัฒนาการก่อสร้างเตาที่ดีขึ้นกว่าในสมัยแรกของแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย จะเป็นเตาอิฐบนดินที่ตั้งอยู่บนเนินดินถมสูง จำนวน 9 เตา และก่อสร้างเตาตะกรับเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน ส่วนเตาที่ก่อตั้งขึ้นในระยะแรก จำนวน 3 เตา ก็ยังใช้งานมาจนถึงระยะหลังด้วยรวมถึงบ่อหมักดินอีก 2 บ่อ ด้วย ส่วนผลิตภัณฑ์ที่พบเป็นจานทรงสูงเขียนลายดำใต้เคลือบ ทาน้ำดินสีขาวหนา และชาม เป็นรูปทรงภาชนะของเครื่องสังคโลกที่นิยมผลิตมากในระยะนี้ แต่เนื้อภาชนะส่วนใหญ่แตกต่างจากระยะแรก โดยเนื้อภาชนะของจานทรงสูง และชาม จากแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ระยะหลัง จะมีสีน้ำตาลอมแดง และเนื้อสีเทาดำ มีเม็ดกรวดขนาดใหญ่ปะปนอยู่มาก เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจานทรงสูง เคลือบเขียว ซึ่งเป็นที่นิยมผลิตในช่วงเวลาเดียวกัน ของแหล่งเตาบ้านเกาะน้อย-ป่ายาง เมืองศรีสัชนาลัย จะมีลักษณะแตกต่างกัน โดยมีเนื้อดินละเอียด สีขาว

นอกจากนี้ หลักฐานการกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ที่พบร่วมกับชั้นวัฒนธรรมระยะหลัง ของแหล่งเตาแห่งนี้ ซึ่งได้ค่าอายุในช่วง พ.ศ.1967-2003 สอดคล้องกับหลักฐานผลิตภัณฑ์เครื่องสังคโลกที่ส่งออกที่พบจากแหล่งเรือจม จึงกำหนดค่าอายุแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ระยะหลัง ระหว่าง พ.ศ.1953-2073[19] ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลือไท) พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมปาล) แห่งกรุงสุโขทัย และรัชสมัยตั้งแต่สมเด็จเจ้าสามพระยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จนถึงรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา[20] ซึ่งเป็นช่วงที่กรุงสุโขทัยตกอยู่ภายใต้อำนาจการเมืองการปกครองของกรุงศรีอยุธยา

---

[18] เรื่องเดียวกัน, 497-498.

[19] เรื่องเดียวกัน, 498.

[20] อมรา ศรีสุชาติ, ลำดับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์สุโขทัย Major Events in History of Sukhothai (กรุงเทพฯ: สมาพันธ์, 2546), 25-61.

1.4.3 ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain) ผลิตจากดินที่มีส่วนผสมของดินเกาลิน (Kaolin) หรือดินขาว เป็นดินเนื้อละเอียดไม่มีมลทินเจือปน เผาด้วยอุณหภูมิสูง 1,200-1,400 องศาเซลเซียส น้ำไม่สามารถซึมผ่านได้ โดยภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนมากที่พบนั้นจะเป็นเครื่องถ้วยจีน โดยเครื่องถ้วยจีนที่มีอายุสมัยร่วมกับสมัยสุโขทัยได้แก่ เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หยวน (พ.ศ.1823-1911) และเครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หมิง (พ.ศ.1911-2187) [21] โดยเครื่องถ้วยแต่ละสมัยนั้นผลิตจากแหล่งเตาต่างๆ และมีลักษณะของลวดลายและการตกแต่งที่แตกต่างกัน เครื่องถ้วยแต่ละสมัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.3.1 เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หยวน

ในสมัยราชวงศ์หยวนเป็นราชวงศ์ที่ก่อตั้งขึ้นโดยจักรพรรดิกุบไลข่าน ที่เข้ามายึดครองประเทศจีนได้ในพ.ศ.1823 เรื่องราวของการผลิตและการค้าเครื่องถ้วยจีนนั้นยังคงมีสืบทอดมาและยังใช้แหล่งเตาเดิมตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง โดยเฉพาะแหล่งเตาที่อยู่ทางใต้ ได้แก่ แหล่งเตาจิ่งเต๋อเจิ้นเป็นศูนย์กลางการผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญที่สุดเรื่อยมา ทั้งแหล่งวัตถุดิบและอยู่ใกล้แม่น้ำฉางซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้า เตาผลิตเครื่องถ้วยที่สำคัญของราชวงศ์หยวนได้แก่

- เตาหลงฉวน เป็นเตาที่ผลิตเครื่องถ้วยสีเขียวไข่กา หรือที่เรียกว่า “เซลาดอน”
- เตาจิ่งเต๋อเจิ้น เป็นเตาที่ผลิตเครื่องถ้วยที่มีเนื้อบาง เคลือบสีขาวและเป็นมันออกสีเขียวหรือคราม คล้ายกับเครื่องถ้วยชิงไป๋ แต่มีคุณภาพด้อยกว่า

เครื่องถ้วยราชวงศ์หยวนที่มีความนิยมได้แก่

- ถ้วย มักมีเชิงสูงและมักตกแต่งด้วยลายปลาในกระแสน้ำ
- จานใหญ่ มีการตกแต่งด้วยลวดลายกลีบบัวหรือดอกบัว
- ชามและจาน มักตกแต่งด้วยลายที่เขียนว่า “สุ่ยฮั้ว” ขอบด้านข้างชามเป็นลายเฟืองคาดด้วยเส้นรอบวง
- แจกันแบบต่างๆ มีทั้งแบบที่เรียกว่า “กู่” เป็นหม้อเหล้ามีพวยและหู นอกจากนี้ยังมีกระถางและแจกันทรงน้ำเต้า

1.4.3.2 เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หมิง

เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หมิงมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคือเป็นเครื่องถ้วยที่มีเนื้อเป็นเนื้อกระเบื้องเรียกว่า “พอร์ซเลน (Porcelain)” มีทั้งการตกแต่งด้วยการเคลือบสีเดียวสืบทอดมาจากสมัยก่อนและมีการเขียนลายใต้เคลือบบนพื้นสีขาวด้วยสีน้ำเงินหรือสีครามเรียกว่า “เครื่องถ้วยลายคราม” นอกจากนี้ยังมีวิธีตกแต่งผิวด้วยวิธีลงยา คือการเขียนสีลงบนเคลือบหรือที่เรียกว่า “เครื่องลงยา” มีทั้งการเขียนสีสามสีหรือห้าสี เพื่อความสวยงามและความเป็นสิริมงคลตามความเชื่อ มีทั้งการตกแต่งบนเคลือบและใต้เคลือบ เครื่องถ้วยในสมัยราชวงศ์หมิง มีดังต่อไปนี้

---

[21] ณัฏฐภัทร จันทวิช, เครื่องถ้วยจีนที่พบจากแหล่งโบราณคดีในประเทศไทย, (กรุงเทพ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), 28-35.

- <u>เครื่องลายคราม</u> เครื่องถ้วยชนิดนี้มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวน ส่วนใหญ่เป็นการเขียนลายใต้เคลือบด้วยสีน้ำเงิน แต่ก็มีการเขียนด้วยสีแดงซึ่งใช้ตัวออกไซด์ของทองแดงเป็นตัวให้สีด้วยเช่นกันแต่พบน้อยมาก ในสมัยของพระเจ้าเฉิงฮั้ว ราวพ.ศ. 1998-2030 มีการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นด้วยการทำให้เนื้อดินปั้นบางลงเท่าที่จะบางได้ ซึ่งเครื่องถ้วยในสมัยนี้ถือว่าเป็นเครื่องถ้วยที่มีคุณภาพดี และมักผลิตเครื่องถ้วยชิ้นขนาดไม่ใหญ่และมีความบางจนได้ชื่อเรียกว่า “เครื่องถ้วยของหลวง” เครื่องถ้วยลายครามได้รับความนิยมมาจนสมัยของพระเจ้าเจิ้นเต๋อ (พ.ศ.2049-2064) ถือว่าเป็นยุคสุดท้ายของเครื่องลายครามที่ดีในสมัยราชวงศ์หมิง ภาชนะของหลวงส่วนใหญ่จะตกแต่งด้วยลายมังกรผสมกับลายดอกบัวก้านขด ของที่ผลิตส่วนใหญ่เป็นเครื่องตั้งโต๊ะของนักปราชญ์ เช่น กระบอกใส่พู่กัน ตลับหมึก ที่วางพู่กัน

เครื่องลายครามมีการผลิตมากในช่วงสมัยของพระเจ้าวั่นลี่ที่มีการผลิตเพื่อส่งออกจำหน่ายภายนอกประเทศ สีที่ใช้เขียนลายมักเป็นสีดำอมน้ำเงินหรือสีหมึก ส่วนสีที่ใช้เขียนลายเพื่อส่งออกนั้นเป็นสีน้ำเงินอมสีเงิน โดยในช่วง พ.ศ.2163-2203 เครื่องลายครามคุณภาพสูงได้ผลิตขึ้นเพื่อส่งออกไปยังยุโรปและญี่ปุ่น

- <u>เครื่องถ้วยชนิดเคลือบสีเดียว</u> เครื่องถ้วยเคลือบสีเดียวที่เก่าแก่ที่สุดของราชวงศ์หมิงคือเครื่องเคลือบสีเขียวไข่กาหรือเซลาดอน นอกจากนี้ยังมีเครื่องถ้วยเคลือบสีขาว เคลือบสีน้ำตาล เคลือบสีแดงและเครื่องเคลือบสีน้ำเงิน

บทที่ 2
สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของเมืองเก่าสุโขทัย

เมืองเก่าสุโขทัยตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย พิกัดทางภูมิศาสตร์ละติจูดที่ 17 องศา 00 ลิปดา ถึง 17 องศา 03 ลิปดาเหนือ กับ ลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา ถึง 99 องศา 43 ลิปดาตะวันออก แผนผังเมืองมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีกำแพงเมืองและคูน้ำล้อมรอบ 3 ชั้น ขนาดของกำแพงเมืองกว้างประมาณ 1,600 เมตร ยาวประมาณ 1,800 เมตร ปรากฏหลักฐานการใช้งานพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกกำแพงเมือง ทางด้านทิศเหนือนอกกำแพงเมืองสุโขทัย เป็นที่ตั้งขอวัดพระพายหลวงที่มีคูน้ำล้อมรอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีแม่น้ำที่สำคัญคือคลองแม่ลำพันไหลจากทางด้านทิศเหนือของเมืองเลียบคูเมืองและไหลออกสู่แม่น้ำยมทางทิศตะวันออก เมืองเก่าสุโขทัยเป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนลานตะพัก (Terrace gravel) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 55-60 เมตร มีเทือกเขาประทักษ์อยู่ทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ พื้นที่ค่อยๆ ลาดเอียดมาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีแม่น้ำยมอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของเมือง

ภาพที่ 1 แผนที่ทางภูมิศาสตร์แสดงตำแหน่งเมืองสุโขทัย

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสุโขทัยเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีเทือกเขาสูงชันและที่ราบสูงตอนเหนือทางตะวันตก มีเทือกเขาจากทางทิศเหนือเป็นแนวยาวไปทางทิศใต้ของจังหวัด ภูมิประเทศแบ่งออกได้ดังนี้

เขตภูเขาที่ราบสูง อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัด บริเวณอำเภอศรีสัชนาลัยและอำเภอทุ่งเสลี่ยม ภูเขานี้ทอดตัวผ่านตะวันตกที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดลำปาง ทางทิศตะวันตก บริเวณอำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอเมือง อำเภอคีรีมาศจะมีแนวเทือกเขาหลวง เขาโปร่งสะเดา และเขาประทักษ์

เขตที่ราบลุ่ม เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุโขทัย อยู่บริเวณทางตอนกลางไปจนถึงบางส่วนของทิศใต้และทางตะวันออกของบริเวณลุ่มแม่น้ำยม

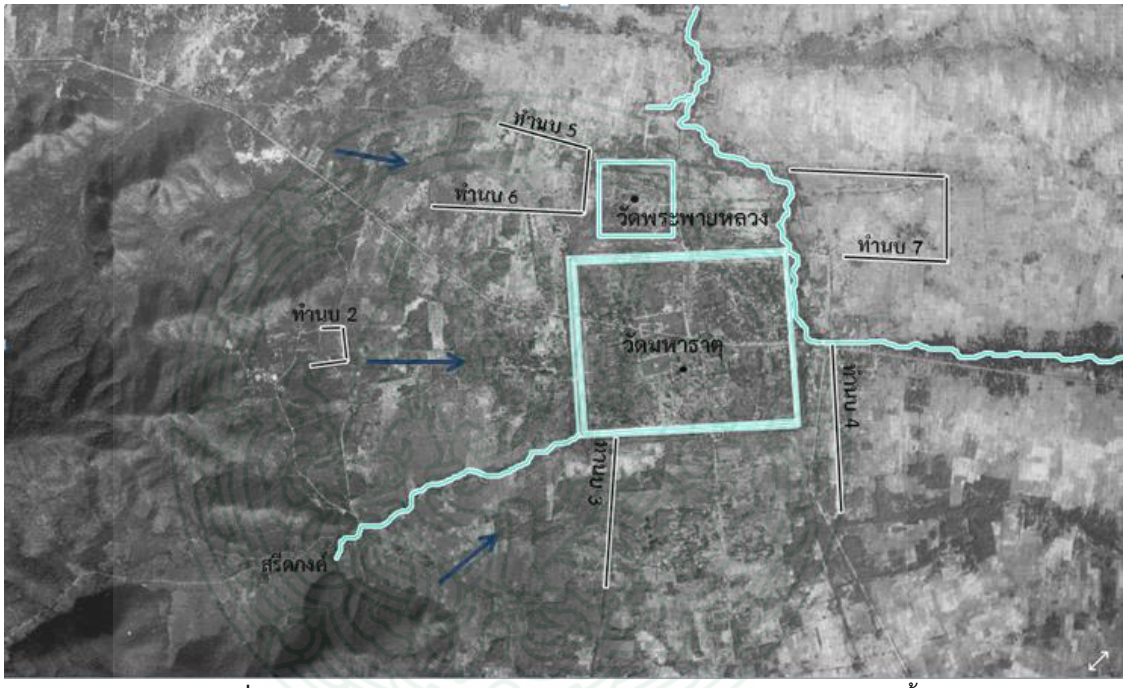
เมืองเก่าสุโขทัย ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่อำเภอต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอศรีสำโรง

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอคีรีมาศ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอกงไกรลาศ

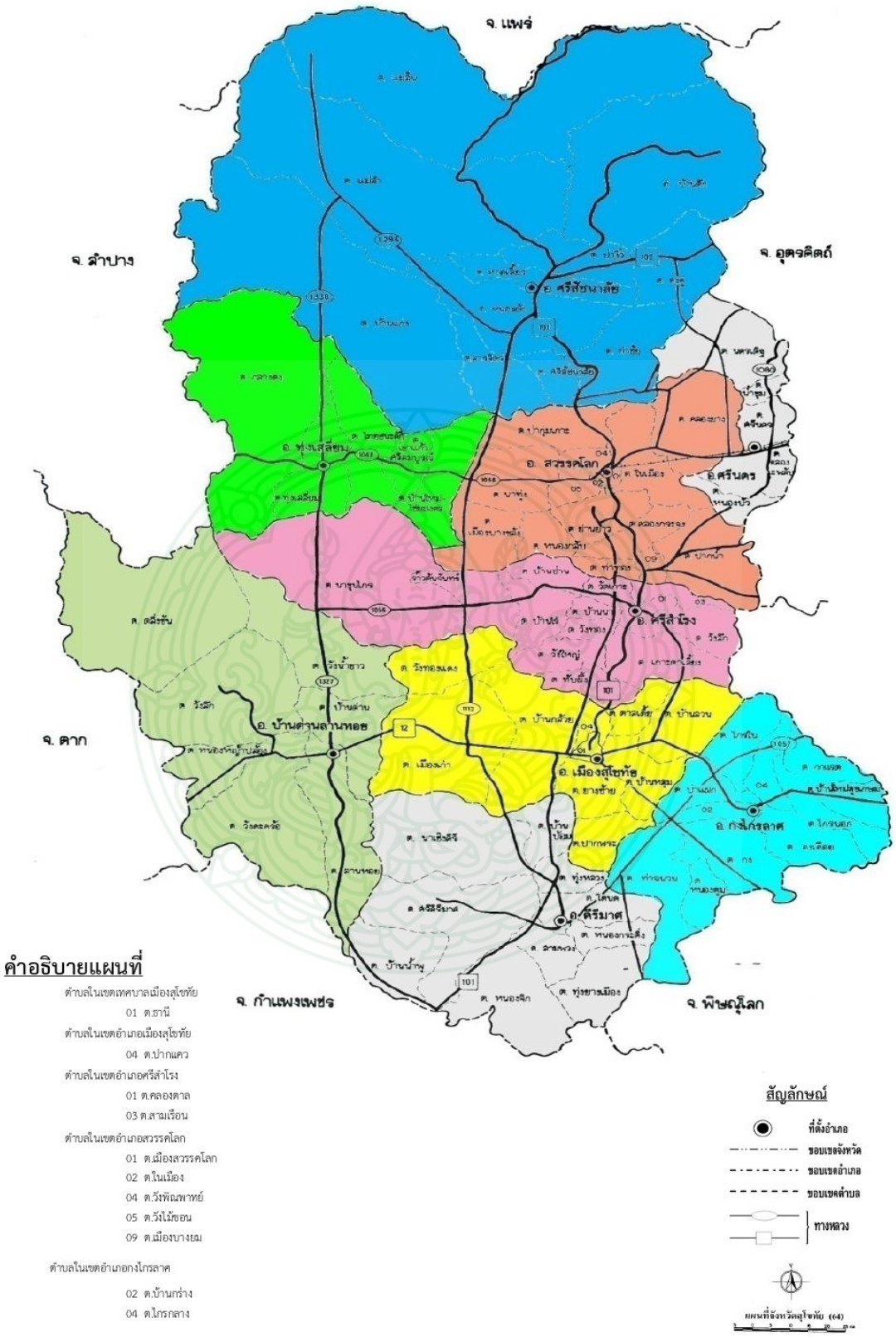
ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอด่านลานหอย[1]

ภาพที่ 2 ภาพถ่ายทางอากาศแสดงตำแหน่งของเมืองและระบบการจัดการน้ำ

[1] วีระพงษ์ คำด้วง, “การศึกษาการใช้พื้นที่ทางการเกษตรกรรมของเมืองสุโขทัยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 18-20 จากข้อมูลทางด้านปฐพีวิทยา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 4.

แผนที่จังหวัดสุโขทัย

แผนที่ที่ 1 แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดสุโขทัย

2.2 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ประวัติศาสตร์สุโขทัยเกิดจากการตีความจากจารึกที่พบในเมืองสุโขทัย เช่น จารึกหลักที่ 1 และจารึกหลักที่ 2 การตีความทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานเพียงจารึกจึงยังไม่ใช่ประวัติศาสตร์ที่สมบูรณ์ อีกทั้งการตีความจารึกยังมีความแตกต่างกันไปตามแนวคิดและวิธีการของผู้ศึกษา โดยแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย แบ่งออกเป็น 2 แนวคิดหลักด้วยกัน ได้แก่

แนวความคิดที่ 1 เชื่อว่าอาณาจักรสุโขทัยเกิดขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 18 และอยู่ภายใต้อำนาจของอาณาจักรเขมร โดยข้อมูลจากจารึกหลักที่ 2 ได้กล่าวถึงกษัตริย์พระองค์หนึ่งพระนามว่า “พ่อขุนศรีนาวนำถุม” เป็นผู้ปกครองเมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย ต่อมาได้เกิดความขัดแย้งกับขอมจนเป็นเหตุให้ “ขอมสบาดโขลญลำพง” ผู้ปกครองจากเขมรเข้ามายึดเมืองสุโขทัย ทำให้พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด กับพ่อขุนบางกลางหาว เจ้าเมืองบางยาง ร่วมมือกันขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพงจนสำเร็จและสถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวเป็น “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” เป็นกษัตริย์ต่อมา

แนวความคิดที่ 2 คล้ายกับแนวความคิดที่ 1 เป็นแนวคิดที่ได้จากการตีความจากจารึกหลักที่ 2 เช่นเดียวกัน แต่แนวคิดนี้เชื่อว่าปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วงคือ “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์”โดยเริ่มตั้งแต่สุโขทัยพ้นจากอำนาจของขอม หรือในช่วงที่ขอมสบาดโขลญลำพงเข้ามาปกครองเมืองสุโขทัย ดังนั้นช่วงนี้จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของอาณาจักรสุโขทัยอย่างแท้จริง

รูปแบบการปกครองเมืองจะมีระบบเมืองคู่เป็นศูนย์กลางที่สำคัญ นั่นคือ เมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย โดยมีเมืองเครือข่ายอยู่รอบๆ ได้แก่ เมืองกำแพงเพชร พิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ แพร่ น่าน และแพรกศรีราชา (สรรคบุรี) ต่อมาเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 20 อยุธยาเรืองอำนาจทางการเมืองขึ้นมา จึงได้เข้ามายึดอำนาจเมืองสุโขทัยจนอยู่ภายใต้อำนาจของกรุงศรีอยุธยาและกลายเป็น “หัวเมืองเหนือ” รวมทั้งมีการย้ายศูนย์กลางมาไว้ที่เมืองพิษณุโลก ส่วนเจ้านายที่ครองสุโขทัยก็ถูกลดฐานะเป็น “เจ้าเมือง” เท่านั้น จนกระทั่งราวพุทธศตวรรษที่ 22 สมเด็จพระนเรศวรโปรดเกล้าให้อพยพผู้คนจากสุโขทัยมาอยู่ที่อยุธยาเพื่อช่วยในการรับข้าศึก สุโขทัยจึงกลายเป็นเมืองร้างราว 18 ปี[2]

กษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วงหรือราชวงศ์สุโขทัย ผู้ปกครองเมืองสุโขทัยมีทั้งสิ้น 9 พระองค์ ตามลำดับต่อไปนี้[3]

---

[2] ศักดิ์ชัย สายสิงห์, ศิลปกรรมโบราณในอาณาจักรสุโขทัย, (นนทบุรี: มิวเซียมเพรส, 2561), 14-15.

[3] กนกวรรณ โสภณวัฒนวิจิตร, ประวัติศาตร์สมัยสุโขทัย, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: สารคดี, 2560), 59.

แผนผังที่ 1 แผนผังแสดงสาแหรกสายสกุลพระร่วง

ในช่วงรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองมาก มีการแผ่ขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง แต่หลังจากรัชสมัยนี้อำนาจของเมืองสุโขทัยก็เริ่มอ่อนแอลงจนกระทั่งในรัชสมัยของพระยาลิไทหรือพระมหาธรรมราชาที่ 1 ทรงรวบรวมสุโขทัยให้เป็นปึกแผ่นมากขึ้น และอำนาจของเมืองสุโขทัยกลับมาเข้มแข็งขึ้นอีกครั้ง โดยใช้วิธีการโน้มน้าวเจ้าเมืองต่างๆ ให้ยอมรับในพระราชอำนาจและบุญบารมีของพระองค์ในฐานะกษัตริย์สุโขทัยกับสถาบันศาสนาที่พระองค์ทรงสถาปนาพุทธศาสนาให้เป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบวช การนับถือพระบรมธาตุและการสร้างศาสนสถานวัดวาอารามให้ผู้คนเคารพบูชาพร้อมกับปฏิบัติตามคติประเพณี ทำให้ในช่วงรัชสมัยนี้พระพุทธศาสนาแบบสุโขทัยแพร่หลาย และมีความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยามากขึ้น ในช่วงรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 2 สุโขทัยต้องเผชิญกับปัญหาทางการเมืองกับอาณาจักรอยุธยา เนื่องจากอยุธยามีนโยบายขยายเมืองขึ้นมาทางทิศเหนือ สุโขทัยจึงตกเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการขยายอำนาจ จนในปีพ.ศ.1921 สุโขทัยได้ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของอยุธยา พระมหาธรรมราชาที่ 3 ทรงพยายามฟื้นฟูสุโขทัยให้กลับมาเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง ทรงตั้งตัวเป็นเอกราชจากอยุธยา แต่ประมาณ 10 ปีต่อมาก็กลับมาเป็นเมืองขึ้นของอยุธยาอีกครั้ง ในรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ 4 เมืองสุโขทัยได้ถูกแบ่งออกเป็น 4 แคว้น ได้แก่ เมืองสระหลวงสองแควปกครองโดยพระมหาธรรมราชาที่ 4 เมืองสุโขทัยปกครองโดยพระยาราม เมืองศรีสัชนาลัยปกครองโดยพระยาเชลียง และเมืองกำแพงเพชรปกครองโดยพระยาแสนสอยดาว ภายหลังจากพระมหาธรรมราชาที่ 4 สิ้นพระชนม์ในปี พ.ศ.1981 พระยายุธิษเฐียร พระโอรสของพระยารามได้ปกครองเมืองสุโขทัยต่อจากพระบิดา แต่ในภายหลังได้หันไปฝักใฝ่กับพระเจ้าติโลกราชแห่งอาณาจักรล้านนา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจึงส่งกองทัพมาปราบปรามและตีเมืองสุโขทัยคืนมาได้เมื่อ พ.ศ.2005 ในปีถัดมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้เสด็จขึ้นครองเมืองพิษณุโลกและรวมเมืองสุโขทัยเข้ากับอาณาจักรอยุธยาอย่างถาวร

การแบ่งอายุสมัยของเมืองสุโขทัยจากการดำเนินงานทางโบราณคดี

จากการดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีในช่วงปีพ.ศ.2519-2525 กรมศิลปากรได้ดำเนินโครงการเทคโน-โบราณคดี โดยเริ่มจากการสำรวจ การขุดแต่ง และการขุดค้นทางโบราณคดี พื้นที่ภายในเมืองสุโขทัย เพื่อศึกษาถึงลักษณะวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ เครื่องมือเครื่องใช้ของคนสุโขทัยในอดีต รวมถึงการศึกษาพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคมตั้งแต่สมัยก่อนการตั้งเมืองสุโขทัยจนถึงสมัยสุโขทัย โดยใช้หลักฐานทางโบราณคดีกำหนดระยะเวลาในช่วงสมัยประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในเมืองสุโขทัย ตลอดจนความสัมพันธ์กันของหลักฐาน โดยพบหลักฐานที่สามารถแบ่งการใช้งานพื้นที่เมืองสุโขทัยออกได้ 3 ช่วง ได้แก่ สมัยก่อนสุโขทัย หรือ สมัยแรกเริ่มในอิทธิพลวัฒนธรรมขอม (พุทธศตวรรษที่ 16-18) สมัยเมืองสุโขทัย (พุทธศตวรรษที่ 19-ต้นพุทธศตวรรษที่ 20) และสมัยเมืองสุโขทัยตกเป็นของอาณาจักรอยุธยา (ปลายพุทธศตวรรษที่ 20-พุทธศตวรรษที่ 23)[4] โดยในแต่ละสมัยนั้นพบโบราณวัตถุและรูปแบบศิลปกรรมที่แตกต่างกัน จากการศึกษาของศักดิ์ชัย สายสิงห์[5] และการขุดค้น-ขุดแต่งทางโบราณคดีในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2520-2529 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4-5 ผลจากการดำเนินงานนี้ พบโบราณวัตถุและหลักฐานทางโบราณคดีที่นำไปสู่การวิเคราะห์ตีความแบ่งอายุสมัยของเมืองสุโขทัยได้ดังต่อไปนี้[6]

สมัยก่อนสร้างเมืองสุโขทัย พบร่องรอยการอยู่อาศัยของชุมชนอย่างหนาแน่น มีการสร้างบ้านเรือนด้วยไม้ ล่าสัตว์ป่าจำพวก เก้ง กวาง หมูป่า วัว กระทิง เต่า หอยขม สัตว์น้ำต่างๆ มาเป็นอาหาร มีการเลี้ยงวัวควายใช้เป็นแรงงานในการทำเกษตรกรรม มีการผลิตภาชนะดินเผาใช้ในครัวเรือน ลักษณะเป็นหม้อทรงกลม ปากแคบ คอสั้น ลำตัวผาย บริเวณไหล่ภาชนะมีการตกแต่งด้วยการขูดเป็นร่องขนานโดยรอบ หรือตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ ภาชนะที่มีฝาแบบประทุนหงาย นอกจากนี้ยังมีการทำตะคันดินเผา เบ้าหลอมโลหะ และเศษภาชนะดินเผาต่างถิ่น เช่น เครื่องถ้วยจีนชิงไป๋ สมัยราชวงศ์ซ่งและราชวงศ์หยวน (ราวพุทธศตวรรษที่ 16-20) นอกจากนี้ยังพบเศษภาชนะดินเผาเขมรมีการเคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง มีลายขูดขีด อายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 15-19 ในชั้นดินสมัยนี้มีการนำถ่านไปกำหนดค่าอายุทางวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี Carbon-14 ได้ค่าอายุในช่วง 710±80 ปีมาแล้ว หรือราว 790 - 630 ปีมาแล้ว (ก่อนพุทธศตวรรษที่ 18)

นอกจากหลักฐานที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีบริเวณเมืองสุโขทัยแล้ว พบว่าหลักฐานที่ได้จากการขุดค้นนั้นสอดคล้องกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรม นั่นคือ การพบ**ปราสาทที่มีรูปแบบ**

---

[4] บวรเวท รุ่งรุจี และคณะ, รายงานสรุปผลการวิจัยการขุดค้นทางโบราณคดี โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ปีพุทธศักราช 2520-2525, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2525), 72-78.

[5] ศักดิ์ชัย สายสิงห์, "รายงานวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการขุดค้นทางโบราณคดีร่วมกับข้อมูลด้านศิลาจารึกและประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยสุโขทัยเพื่อวิจัยหาประเด็นใหม่ทางวิชาการ", (รายงานวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546) 10-30.

[6] กองโบราณคดี, การขุดค้นทางโบราณคดีในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (กรุงเทพฯ: บริษัทวิริยะเพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2531), 167-172.

สถาปัตยกรรมอิทธิพลวัฒนธรรมขอมในสมัยบายน เช่น ศาลตาผาแดง วัดพระพายหลวง และวัดศรีสวาย ส่วนโบราณสถานนอกเมืองสุโขทัย คือ ปราสาทเขาปู่จ่า ที่อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย มีอายุสมัยที่เปรียบเทียบได้กับศิลปะบาปวนของวัฒนธรรมขอม ราวพุทธศตวรรษที่ 16-17[7]

สมัยสุโขทัย เป็นช่วงที่มีการสร้างเมืองสุโขทัยขึ้น มีการสร้างกำแพงเมืองและขุดคูเมืองชั้นในเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่และแสดงความเป็นเมือง มีการสร้างประตูเมือง 4 ด้าน โดยกำแพงเมืองที่สร้างขึ้นนี้ทำจากการอัดถมดินให้แน่น และเสริมความแข็งแรงด้วยอิฐหรือหินชนิดต่างๆ บริเวณประตูเมืองและบนสันกำแพงเมือง ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนยังคงดำรงชีวิตด้วยการสร้างบ้านเรือน ล่าสัตว์เป็นอาหาร ทำเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้แรงงาน นอกจากนี้ยังพบการผลิตภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งขึ้นในระดับอุตสาหกรรม หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อ *เครื่องสังคโลก* มีแหล่งเตาที่สำคัญในเมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งนี้มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์คือ การวาดลวดลายด้วยสีดำบนพื้นสีขาว เป็นลวดลายพรรณพฤกษา ลายปลา ลายดอกพิกุล เป็นต้น และเครื่องถ้วยที่มีการเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเขียวไข่กา มีการติดต่อกับชุมชนภายนอก นั่นคือการพบเครื่องถ้วยจีนอายุสมัยราชวงศ์หยวนถึงราชวงศ์หมิง (ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20) มีการกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี Carbon-14 ได้ค่าอายุราว 520±60 ปีมาแล้ว หรือราว 580-460 ปีมาแล้ว (ปลายพุทธศตวรรษที่ 19-ต้นพุทธศตวรรษที่ 20)[8]

ช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่อาณาจักรสุโขทัยเริ่มต้นขึ้น ยังคงมีการรับเอาอิทธิพลจากศิลปะของวัฒนธรรมขอม แต่น้อยลงจากช่วงแรกเริ่ม น่าจะเกิดจากการหันไปรับเอาศาสนาพุทธลังกาวงศ์จากศรีลังกาและพุกาม เปลี่ยนจากพุทธมหายานมาเป็นพุทธเถรวาท สะท้อนให้เห็นในรูปแบบสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมที่ปรากฏในพระพุทธรูป พระสาวก เทวดาและงานปูนปั้นกรอบประดับซุ้มเจดีย์ที่วัดพระพายหลวง

ระยะต่อมาของสมัยสุโขทัยในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19-ปลายพุทธศตวรรษที่ 20 หลักฐานทางโบราณคดีประเภทเครื่องถ้วยที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้พบในชั้นดินในสมัยสุโขทัย เมื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับงานศิลปกรรมที่สร้างในระยะเวลานี้ สามารถนำไปสู่ข้อสันนิษฐานที่น่าจะเป็นไปได้ว่าวัด อุโบสถ วิหาร เจดีย์และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาถูกสร้างขึ้นในช่วงระยะเวลานี้ ได้แก่ **เจดีย์ทรงระฆังแบบสุโขทัย เจดีย์ทรงดอกบัวตูม หรือพระพุทธรูปหมวดใหญ่**[9] มีการพบศิลาจารึกหลายหลักที่กล่าวถึงสภาพบ้านเมืองของสมัยสุโขทัยซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความ

---

[7] ศักดิ์ชัย สายสิงห์, “รายงานวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการขุดค้นทางโบราณคดีร่วมกับข้อมูลด้านศิลาจารึกและประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยสุโขทัยเพื่อวิจัยหาประเด็นใหม่ทางวิชาการ”, (รายงานวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546), 13-15.

[8] กองโบราณคดี, การขุดค้นทางโบราณคดีในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (กรุงเทพฯ: บริษัทวิถีรี่เพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2531), 168-169.

[9] พระพุทธรูปหมวดใหญ่ คือ พระพุทธรูปที่มีลักษณะศิลปะสุโขทัยโดยเฉพาะ มีลักษณะคือพระรัศมีเป็นเปลวขมวดพระเกศาเล็ก พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่ง พระนาสิกงุ้ม พระโอษฐ์อมยิ้มเล็กน้อย พระอังสาใหญ่ บั้นพระองค์เล็ก ครองจีวรห่มเฉียง ชายจีวรยาวถึงพระนาภี ปลายเป็นเขี้ยวตะขาบ มักทำปางมารวิชัยฐานหน้ากระดานเกลี้ยง

เจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัยในช่วงต้นถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ได้แก่ ศิลาจารึกที่พบในวัดมหาธาตุ ศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง ศิลาจารึกวัดสรศักดิ์ ศิลาจารึกวัดช้างล้อม (สุโขทัย) ศิลาจารึกวัดอโสการาม ศิลาจารึกวัดศรีพิจิตรกิรติกัลยาราม ศิลาจารึกส่วนใหญ่ที่บอกศักราชจะอยู่ระหว่างต้นถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 หรือราวรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาลิไท (พ.ศ.1890-1911) ถึงรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ 4 (พ.ศ. 1962-1981) สอดคล้องกับหลักฐานทางโบราณคดีที่ขุดค้นพบ[10]

ช่วงปลายของสมัยสุโขทัยหรือราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ศิลาจารึกวัดศรีพิจิตรกิรติกัลยาราม ได้ระบุปีการสร้างพระอารามชื่อ “ศรีพิจิตรกิรติกัลยาราม” ในปีพ.ศ. 1947 รูปแบบเจดีย์ประธานของวัดเป็น **เจดีย์ทรงระฆังสูง** มีการเพิ่มส่วนฐานบัวเหนือฐานเขียงอีก 2 ฐาน ส่วนท้องไม้ของฐานบัวชั้นล่างขยายสูงจนเกือบเท่าสัดส่วนของเรือนธาตุหรือมณฑป ดูคล้ายมณฑปยอดเจดีย์คล้ายกับเจติยวิหารของพุกาม มีการเพิ่มมุมและประดับลูกแก้วอกไก่ ส่วนประกอบของเจดีย์เหล่านี้ไม่เป็นที่นิยมในเจดีย์สมัยสุโขทัย แต่เป็นที่นิยมในเจดีย์ในสมัยล้านนา นอกจากนี้ยังมีเจดีย์ประธานของวัดเจดีย์สูงที่มีลักษณะคล้ายกับเจดีย์ประธานวัดศรีพิจิตรกิรติกัลยาราม นั่นคือมีการยกฐานสูง การเพิ่มมุมย่อมุม การประดับด้วยลูกแก้วอกไก่ ซึ่งเป็นการรับเอารูปแบบเจดีย์ของพุกาม[11]

สมัยสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัย หลักฐานทางโบราณคดีที่ได้จากการขุดค้น พบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ในชั้นดินอยู่อาศัยชั้นสุดท้ายก่อนทิ้งร้างอยู่ในช่วงราชวงศ์หมิง (ราวพ.ศ. 2000-2100) และจากการกำหนดอายุด้วยวิธี Carbon-14 ได้ค่าอายุราว 411-561 ปี หรือในพ.ศ. 1963-2083 หลักฐานจากการขุดแต่งป้อมประตูเมือง กำแพงเมือง พบว่ามีการสร้างทับซ้อนกันอย่างน้อย 2 ครั้ง ที่สำคัญคือป้อมประตูเมืองทางด้านทิศใต้ (ประตูนะโม) พบวัดที่ถูกสร้างขึ้นมาก่อนการสร้างกำแพงและป้อมประตู วัดร้างดังกล่าวมีเจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงระฆัง จากการศึกษาเปรียบเทียบกับวัดเจดีย์ทรงระฆังที่มีการพบจารึก เช่น วัดช้างล้อม พบว่าเจดีย์ทรงระฆังเป็นรูปแบบที่ปรากฏทั่วไปในสมัยสุโขทัย ไม่เกินพุทธศตวรรษที่ 20 การสร้างป้อมกำแพงน่าจะเนื่องจากการเกิดศึกสงคราม เดิมเมืองสุโขทัยน่าจะมีกำแพงเพียงชั้นเดียว ส่วนกำแพงและป้อมนั้นถูกสร้างขึ้นในภายหลัง หลักฐานประเภทเครื่องถ้วยที่พบได้แก่ สังคโลกในสมัยสุโขทัย เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิง (พ.ศ. 1911-2181) เป็นไปได้ว่ากำแพงที่สร้างขึ้นใหม่นี้มีอายุสมัยอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 22 สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ช่วงรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ให้พระศรีเสาวราช กลับมาครองเมืองและปรับปรุงเมืองสุโขทัยให้แข็งแรงเพื่อป้องกันข้าศึกจากสงคราม[12]

---

[10] ศักดิ์ชัย สายสิงห์, ศิลปะสุโขทัย: บทวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดี จารึกและศิลปกรรม, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551), 20-22.

[11] ศักดิ์ชัย สายสิงห์, “รายงานวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการขุดค้นทางโบราณคดีร่วมกับข้อมูลด้านศิลาจารึกและประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยสุโขทัยเพื่อวิจัยหาประเด็นใหม่ทางวิชาการ”, (รายงานวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546), 120-121.

[12] กองโบราณคดี, การขุดค้นทางโบราณคดีในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (กรุงเทพฯ: บริษัทวิริยิ่เพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2531).

2.3 การศึกษาที่ผ่านมา

กรมศิลปากรเริ่มดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานภายในพื้นที่เมืองสุโขทัย ตั้งแต่ปีพ.ศ.2478 เป็นต้นมา หลังจากนั้นจึงมีการสำรวจเพื่อการขุดแต่งบูรณะตั้งแต่พ.ศ.2496 เรื่อยมา โดยมีสรุปประวัติการดำเนินการศึกษา ขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะโบราณสถานภายในเขตกำแพงเมืองสุโขทัยดังตารางต่อไปนี้[13]

ตารางที่ 1 ตารางสรุปประวัติการขุดค้น ขุดแต่ง และบูรณะโบราณสถานภายในเขตกำแพงเมืองสุโขทัย

พ.ศ.	รายชื่อโบราณสถาน	หมายเหตุ
2496	วัดมหาธาตุ (ก.1)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	เนินปราสาท (ก.2)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดศรีสวาย (ก.3)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดสระศรี (ก.4)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2497	วัดสระศรี (ก.4)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2498	วัดสระศรี (ก.4)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2499	วัดตระพังเงิน (ก.5)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2500	เนินปราสาท (ก.2)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดชนะสงคราม (ก.7)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.23	ขุดแต่ง
2503	หลักเมือง (ก.6)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	ศาลตาผาแดง (ก.14)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2508	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	วัดศรีสวาย (ก.3)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดสระศรี (ก.4)	บูรณะ
	วัดตระพังเงิน (ก.5)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดชนะสงคราม (ก.7)	บูรณะ
	วัดตระกวน (ก.10)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดตระพังสอ (ก.11)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดซ่อนข้าว (ก.13)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดข้าวสาร (ก.16)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.45	ขุดแต่ง/บูรณะ
2509	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	วัดศรีสวาย (ก.3)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดตระพังเงิน (ก.5)	ขุดแต่ง/บูรณะ

[13] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 19-101.

พ.ศ.	รายชื่อโบราณสถาน	หมายเหตุ
2509	วัดชนะสงคราม (ก.7)	บูรณะ
	วัดตระพังทอง (ก.8)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดใหม่ (ก.9)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดตระพังสอ (ก.11)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดซ่อนข้าว (ก.13)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.31	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.45	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.61	ขุดแต่ง/บูรณะ
	กำแพงเมืองและคูเมือง	ขุดแต่ง/บูรณะ
2510	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	วัดตระพังเงิน (ก.5)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดตระพังทอง (ก.8)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดสรศักดิ์ (ก.12)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.45	ขุดแต่ง/บูรณะ
2511	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	วัดมุมเมือง (ก.15)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดกำแพงแลง (ก.17)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.45	ขุดแต่ง/บูรณะ
2512	โบราณสถานร้าง ก.45	ขุดแต่ง/บูรณะ
2520	โบราณสถานร้าง ก.18	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.19	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.20	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.21	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.22	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.24	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.25	ขุดแต่ง
2521	โบราณสถานร้าง ก.41	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.42	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.43	ขุดแต่ง/บูรณะ
2522	โบราณสถานร้าง ก.21	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.38	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.39	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.40	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.42	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.43	ขุดแต่ง/บูรณะ

พ.ศ.	รายชื่อโบราณสถาน	หมายเหตุ
2522	กำแพงเมืองและคูเมือง	ขุดแต่ง/บูรณะ
2523	โบราณสถานร้าง ก.42	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.43	ขุดแต่ง/บูรณะ
	กำแพงเมืองและคูเมือง	ขุดแต่ง/บูรณะ
2524	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	เนินปราสาท (ก.2)	ขุดค้น
	โบราณสถานร้าง ก.18	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.19	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.20	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.22	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.23	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.24	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.26	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.27	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.28	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.29	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.30	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.32	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.33	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.34	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.35	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.36	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.37	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.38	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.39	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.42	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.43	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.46	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.47	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.48	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.49	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.50	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.51	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.52	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.53	ขุดแต่ง

พ.ศ.	รายชื่อโบราณสถาน	หมายเหตุ
2524	โบราณสถานร้าง ก.54	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.55	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.56	ขุดแต่ง
	โบราณสถานร้าง ก.57	ขุดแต่ง
	กำแพงเมืองและคูเมือง	ขุดแต่ง/บูรณะ
	กำแพงเมืองชั้นใน	ขุดค้น
2525	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	วัดสระศรี (ก.4)	บูรณะ
	วัดตระกวน (ก.10)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.25	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.26	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.27	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.28	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.29	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.32	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.33	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.34	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.35	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.36	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.46	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.47	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.48	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.49	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.53	บูรณะ
2526	วัดมหาธาตุ (ก.1)	บูรณะ
	เนินปราสาท (ก.2)	บูรณะ
	วัดตระพังเงิน (ก.5)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดชนะสงคราม (ก.7)	บูรณะ
	วัดตระพังสอ (ก.11)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดสรศักดิ์ (ก.12)	บูรณะ
	วัดซ่อนข้าว (ก.13)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.51	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.54	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.56	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.57	บูรณะ

พ.ศ.	รายชื่อโบราณสถาน	หมายเหตุ
2526	โบราณสถานร้าง ก.60	ขุดแต่ง/บูรณะ
2527	วัดใหม่ (ก.9)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	วัดซ่อนข้าว (ก.13)	ขุดแต่ง/บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.50	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.52	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.55	บูรณะ
	โบราณสถานร้าง ก.61	ขุดแต่ง/บูรณะ
2542	โบราณสถานร้าง ก.40	บูรณะ
2544	โบราณสถานร้าง ก.62	ขุดแต่ง
2549	วัดตระพังทอง (ก.8)	บูรณะ
2550	วัดตระพังทอง (ก.8)	บูรณะ
2551	วัดมหาธาตุ (ก.1)	ขุดค้น
2553	วัดศรีสวาย (ก.3)	ขุดค้น
	กำแพงเมืองและคูเมือง	ขุดลอก/ปรับปรุง
2555	ศาลตาผาแดง (ก.14)	ขุดแต่ง/บูรณะ
2558	วัดชนะสงคราม (ก.7)	บูรณะ
2560	วัดกำแพงแลง (ก.17)	บูรณะ
2561	โบราณสถานร้าง ก.31	บูรณะ

ในช่วงปีพ.ศ.2519-2525 กรมศิลปากรได้ดำเนินโครงการเทคโน-โบราณคดี โดยเริ่มจากการสำรวจ การขุดแต่ง และการขุดค้นทางโบราณคดี พื้นที่ภายในเมืองสุโขทัย เพื่อศึกษาถึงลักษณะวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ เครื่องมือเครื่องใช้ของคนสุโขทัยในอดีต รวมถึงการศึกษาพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคมตั้งแต่สมัยก่อนการตั้งเมืองสุโขทัยจนถึงสมัยสุโขทัย โดยใช้หลักฐานทางโบราณคดีกำหนดระยะเวลาในช่วงสมัยประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในเมืองสุโขทัย ตลอดจนความสัมพันธ์กันของหลักฐาน การขุดค้นแบ่งออกเป็น 4 เขต ได้แก่

Zone A คือ พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

Zone B คือ พื้นที่ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

Zone C คือ พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้

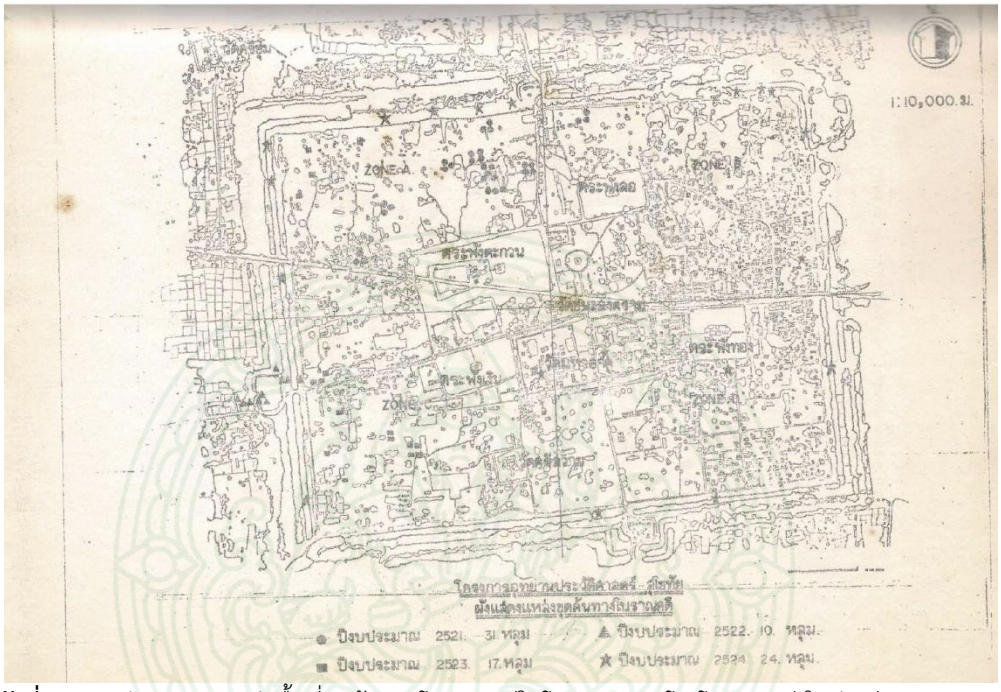
Zone D คือ พื้นที่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้

ปีงบประมาณ 2521 มีการขุดค้นทางโบราณคดีใน Zone A จำนวน 28 หลุม Zone B จำนวน 3 หลุม รวม 31 หลุม

ปีงบประมาณ 2522 ขุดค้นบริเวณประตูอ้อ คูเมืองชั้นใน คูเมืองชั้นกลาง ครูอบป้อมประตูเมือง คูเมืองชั้นนอก บนป้อมประตูเมือง กำแพงเมืองชั้นกลางและกำแพงเมืองชั้นนอก รวมทั้งหมด 10 หลุม

ปีงบประมาณ 2523 ขุดค้นทางโบราณคดีใน Zone A จำนวน 4 หลุม และ Zone C จำนวน 13 หลุม

ปีงบประมาณ 2524 ขุดค้นทางโบราณคดีใน Zone B จำนวน 1 หลุม Zone C จำนวน 2 หลุม และ Zone D จำนวน 3 หลุม ขุดค้นที่วัดศรีชุม จำนวน 3 หลุม ขุดทดสอบที่กำแพงเมืองชั้นในด้านทิศเหนือ จำนวน 7 หลุม ทิศตะวันออก จำนวน 2 หลุม ทิศใต้ จำนวน 2 หลุม และทิศตะวันตก จำนวน 4 หลุม รวมทั้งหมด 21 หลุม[14]

แผนผังที่ 2 แผนผังแสดงการแบ่งพื้นที่ขุดค้นทางโบราณคดีในโครงการเทคโน-โบราณคดี ในช่วงปีพ.ศ. 2519-2525 (ที่มา : บวรเวท รุ่งรุจี และคณะ, รายงานสรุปผลการวิจัยการขุดค้นทางโบราณคดี โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ปีพุทธศักราช 2520-2525, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2525), 8.)

จากการขุดค้นทั้งหมด 82 หลุม ผลการศึกษาพบหลักฐานที่สามารถแบ่งการใช้งานพื้นที่เมืองสุโขทัยออกได้ 3 ช่วง ได้แก่ สมัยก่อนสุโขทัย หรือ สมัยแรกเริ่มในอิทธิพลวัฒนธรรมขอม (พุทธศตวรรษที่ 16-18) สมัยเมืองสุโขทัย (พุทธศตวรรษที่ 19-ต้นพุทธศตวรรษที่ 20) และสมัยเมืองสุโขทัยตกเป็นของอาณาจักรอยุธยา (ปลายพุทธศตวรรษที่ 20-พุทธศตวรรษที่ 23)[15]

ต่อมาในปี พ.ศ.2553-2555 ภานุวัฒน์ เอื้อสามาลย์ ได้ทำการขุดค้นทางโบราณคดีที่โบราณสถานสำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ ศาลตาผาแดง วัดศรีสวายและวัดพระพายหลวง เพื่อศึกษาการใช้พื้นที่ศาสนสถานแบบเขมรในเมืองสุโขทัยในช่วงเวลาก่อนพุทธศตวรรษที่ 24 ผลการศึกษามีดังนี้

[14] บวรเวท รุ่งรุจี และคณะ, รายงานสรุปผลการวิจัยการขุดค้นทางโบราณคดี โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ปีพุทธศักราช 2520-2525, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2525), 7-9.

[15] เรื่องเดียวกัน, 72-78.

- ศาลตาผาแดง จากหลักฐานทางโบราณคดีแสดงให้เห็นว่าศาลตาผาแดงน่าจะสร้างขึ้นช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 18 สอดคล้องกับการกำหนดอายุประติมากรรมที่ได้จากการขุดแต่งภายในศาลตาผาแดงจำนวน 4 องค์ ที่กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 18 และมีการใช้งานในบริเวณนี้อย่างต่อเนื่องจนถึงกลางพุทธศตวรรษที่ 22 จึงถูกทิ้งร้างไป[16]

- วัดศรีสวาย ผลการขุดค้นทางโบราณคดีวัดศรีสวาย พบชั้นดินที่ปรากฏร่องรอยการก่อสร้างจากเศษอิฐ เศษหินชนวนในชั้นดินแรกจึงจัดว่าเป็นชั้นดินสมัยแรกสร้างปราสาทซึ่งพบร่วมกับเศษเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ ปะปนกับเศษเครื่องถ้วยราวงศ์หยวนรุ่นต้น จึงกำหนดอายุการสร้างปราสาทประธาน ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 19 สอดคล้องกับโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดแต่งทางโบราณคดีที่พบภายในวัด เช่น แผ่นหินสลักรูปพระวิษณุประทับยืน มี 4 กร กลุ่มเทวรูปสำริดขนาดเล็ก ล้วนแต่กำหนดอายุอยู่ในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 ด้วยเช่นกัน วัดศรีสวายยังมีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง เพราะพบว่าวิหารน้อยและกำแพงแก้วสร้างขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21 จนถึงกลางพุทธศตวรรษที่ 22 แล้วถูกทิ้งร้าง[17]

- วัดพระพายหลวง จากหลักฐานทางโบราณคดี สันนิษฐานได้ว่าวัดพระพายหลวงน่าจะสร้างขึ้นในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 18 และมีการใช้งานเรื่อยมาจนถึงพุทธศตวรรษที่ 22 เพราะปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีและหลักฐานศิลปกรรมเผยที่มีอายุหลังสุด คือ เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิงกำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 22[18]

การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยได้ดำเนินการศึกษาทางโบราณคดีเพื่อจัดลำดับอายุสมัยของแหล่งศิลปกรรมในเมืองสุโขทัย โดยขุดหลุมขุดค้นทั้งหมด 12 หลุม จากโบราณสถานภายในกำแพงเมืองและโบราณสถานนอกกำแพงเมืองทั้งสี่ทิศ และศึกษาจากการเปรียบเทียบลักษณะของรูปแบบศิลปกรรม ผลการศึกษาพบว่า อาณาจักรสุโขทัยสามารถแบ่งเป็นช่วงสมัยได้ 3 ช่วง ดังนี้

1. สมัยก่อนอาณาจักรสุโขทัย (ราวก่อนพุทธศตวรรษที่ 19) แหล่งศิลปกรรมในช่วงระยะเวลานี้เป็นช่วงระยะเวลาที่ลักษณะสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม ความเชื่อ ศาสนาได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมเขมรสมัยบายน ดังสะท้อนให้เห็นในแหล่งศิลปกรรม เทวรูป ศิลปวัตถุต่างๆ มีการสร้างศาสนสถานที่มีลักษณะของปราสาทเขมร ได้แก่ วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง และศาลตาผาแดง ในการดำเนินงานทางโบราณคดีพบหลักฐานที่สามารถนำไปกำหนดอายุด้วยวิธีการเปรียบเทียบได้คือ เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์ซุ่งเหนือ (พ.ศ.1503-1670) และเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์ซุ่งใต้-หยวนรุ่นต้น (ราว พ.ศ.

---

[16] ภาณุวัฒน์ เอื้อสามาลย์, “การใช้พื้นที่แหล่งศาสนสถานแบบเขมรในเมืองเก่าสุโขทัยในช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ 24 จากการขุดค้นทางโบราณคดี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556).

[17] เรื่องเดียวกัน.

[18] เรื่องเดียวกัน.

1823) พระพุทธรูปและศิลปวัตถุสมัยบายน ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 จากหลักฐานเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงจุดเริ่มต้นก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยจนถึงต้นสมัยสุโขทัยที่มีการรับเอาอิทธิพลวัฒนธรรมเขมรมาเป็นรากฐานก่อนพัฒนากลายเป็นงานท้องถิ่นแบบสุโขทัย[19]

2. สมัยสุโขทัย (ต้นพุทธศตวรรษที่ 19-กลางพุทธศตวรรษที่ 20) เป็นช่วงเวลาที่อาณาจักรสุโขทัยเริ่มก่อตัวขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19 โดยรับอิทธิพลจากอาณาจักรต่างๆ ที่มีการติดต่อแลกเปลี่ยนและรับเอาวัฒนธรรมรวมถึงศิลปกรรมหลายๆ แห่งมาปรับประยุกต์ใช้ ได้แก่ พุกาม หริภุญชัย งานศิลปกรรมในช่วงสมัยนี้จะสะท้อนออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัดในรูปแบบของเจดีย์ประธานของโบราณสถานประเภทวัดที่กระจายอยู่ทั่วเมืองสุโขทัย โดยลักษณะศิลปกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในช่วงสมัยนี้ คือ เจดีย์ทรงดอกบัวตูมหรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ในช่วงสมัยนี้แม้ว่าเจดีย์ทรงดอกบัวตูมจะเป็นเอกลักษณ์ของสมัยสุโขทัย แต่จำนวนที่พบในเมืองสุโขทัยที่สามารถระบุรูปทรงของเจดีย์นั้นมีน้อยกว่าเจดีย์ทรงระฆังแบบสุโขทัย อายุสมัยของศิลปกรรมแต่ละรูปแบบที่พบในสมัยสุโขทัยนี้เมื่อนำมาเปรียบเทียบค่าอายุจากหลักฐานประเภทต่างๆ พบว่ามีการสร้างขึ้นมาในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - ต้นพุทธศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา โดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามคติการสร้างและการรับเอาอิทธิพลจากภายนอกเข้ามา เช่น อิทธิพลจากพุกาม ลังกา[20]

3. สมัยสุโขทัยตอนปลาย (ช่วงกลาง-ปลายพุทธศตวรรษที่ 20) ศิลปกรรมในช่วงสุโขทัยตอนปลายเป็นช่วงเวลาที่ได้รับอิทธิพลจากอยุธยาและล้านนามากที่สุด จะเห็นได้จากลักษณะของเจดีย์ทรงระฆังในช่วงสมัยนี้มีรูปแบบที่แตกต่างจากสมัยสุโขทัยเป็นอย่างมาก กล่าวคือมีการยืดสูง เพิ่มส่วนฐานบัวคว่ำบัวหงายและการเพิ่มจระนำซุ้มเพื่อประดิษฐานพระพุทธรูปที่บริเวณเรือนธาตุของเจดีย์หรือบริเวณส่วนฐาน ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบศิลปกรรมและค่าอายุทางวิทยาศาสตร์รวมถึงปีพุทธศักราชที่ระบุไว้ในจารึก พบว่าแหล่งศิลปกรรมในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลายมีอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 สอดคล้องกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีการขยายอำนาจของอยุธยาและการติดต่อกับล้านนาในช่วงระยะเวลานี้[21]

---

[19] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, การศึกษาทางโบราณคดีเพื่อจัดลำดับอายุสมัยของแหล่งศิลปกรรมเมืองสุโขทัย, (เอกสารอัดสำเนา, 2561), 407.

[20] เรื่องเดียวกัน, 407-408.

[21] เรื่องเดียวกัน, 409-410.

บทที่ 3
ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

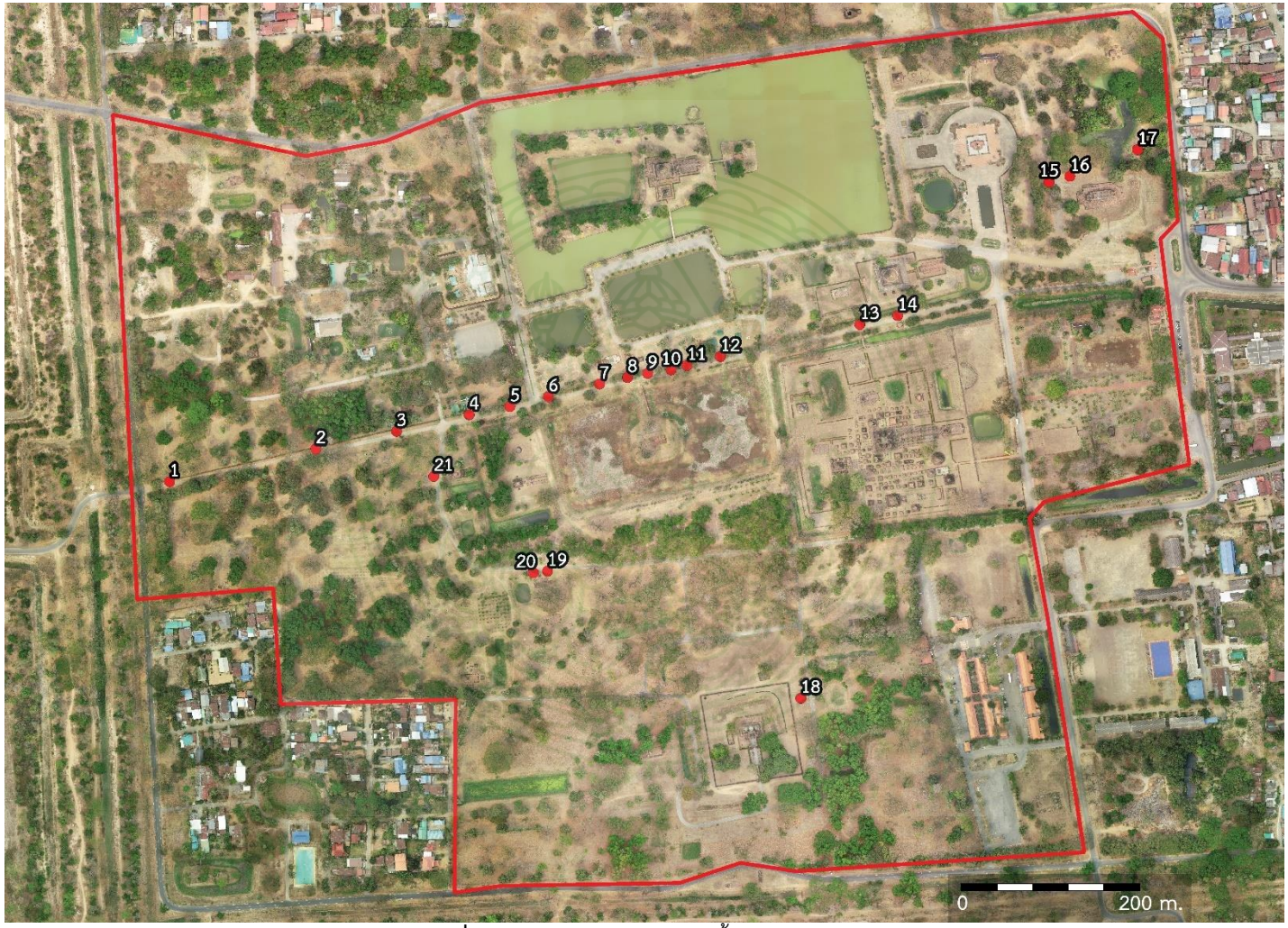
เนื่องจากการปรับปรุงระบบสายไฟลงดิน อาจส่งผลกระทบต่อชั้นหลักฐานทางโบราณคดีในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกับโบราณสถาน จึงจำเป็นต้องมีการขุดค้นเพื่อรวบรวมหลักฐานทางโบราณคดีก่อนที่จะถูกทำลาย และเพื่อตรวจสอบหลักฐานทางโบราณคดีในบริเวณใกล้เคียงกับโบราณสถานเพื่อป้องกันไม่ให้การปรับปรุงระบบสายไฟลงดินมีผลกระทบกับโบราณสถานภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ดังนั้นจึงมีการขุดค้นทางโบราณคดีทั้งหมดจำนวน 21 หลุม โดยมีตำแหน่งและขนาดของหลุม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตำแหน่งพิกัดภูมิศาสตร์แต่ละหลุมขุดค้น

หลุมขุดค้นที่ (TP.)	พิกัดภูมิศาสตร์		ระดับน้ำทะเลปานกลาง
	ละติจูด	ลองจิจูด	
1	17.01644039	99.69613252	68.75
2	17.01678588	99.69767744	67.80
3	17.01696909	99.69853115	67.65
4	17.01714519	99.69929745	67.40
5	17.01723095	99.69972733	67.50
6	17.01733613	99.70013454	67.70
7	17.01746927	99.70067478	67.80
8	17.01753943	99.7009704	67.70
9	17.01758293	99.70118349	67.60
10	17.01761959	99.70143027	67.70
11	17.01766678	99.70159842	67.50
12	17.0177593	99.7019504	67.35
13	17.01809854	99.70342418	66.30
14	17.018194	99.70382445	66.20
15	17.01960322	99.70542171	66.40
16	17.01966483	99.70564349	65.80-66.00
17	17.020151	99.706462	66.00
18	17.01415229	99.70280096	66.50-66.70
19	17.01549452	99.70012424	66.10
20	17.01547648	99.69997545	67.20
21	17.01649565	99.698924	67.90

ตารางที่ 3 ตารางแสดงขนาดหลุมขุดค้นทั้งหมดในโครงการ

หลุม	กว้าง (เมตร)	ยาว เมตร)	กว้าง /2 (เมตร)	ยาว /2 (เมตร)	ลึก (เมตร)	พื้นที่ (ตร.ม.)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	หมายเหตุ
TP.1	1	1.5			2.1	1.5	3.15	
TP.2	1	3			2.4	3	7.2	
TP.3	1	3			2.2	3	6.6	
TP.4	1	5			2.8	5	14	
TP.5	1	2			2.9	2	5.8	
TP.6	1	6	1	3	2.8	8	22.4	กากบาท
TP.7	1	2			1.4	2	2.8	
TP.8	1	5			2.5	5	12.5	
TP.9	1	2			2.2	2	4.4	
TP.10	1.5	1.5			2.3	2.25	5.175	
TP.11	1	1.5			0.7	1.5	1.05	
TP.12	1	3	1	3	2.5	5	12.5	กากบาท
TP.13	1	2			1.8	2	3.6	
TP.14	1	2			1.8	2	3.6	
TP.15	1	3	1	3	2	5	10	กากบาท
TP.16 G.1	1	2			2	2	4	
TP.16 G.2	1	2			2.4	2	4.8	
TP.17	1	2			2	2	4	
TP.18 G.1	1	2			3	2	6	
TP.18 G.2	1	2			2	2	4	
TP.19	1	2			1.8	2	3.6	
TP.20	1	2			3.4	2	6.8	
TP.21	1	2			2.2	2	4.4	

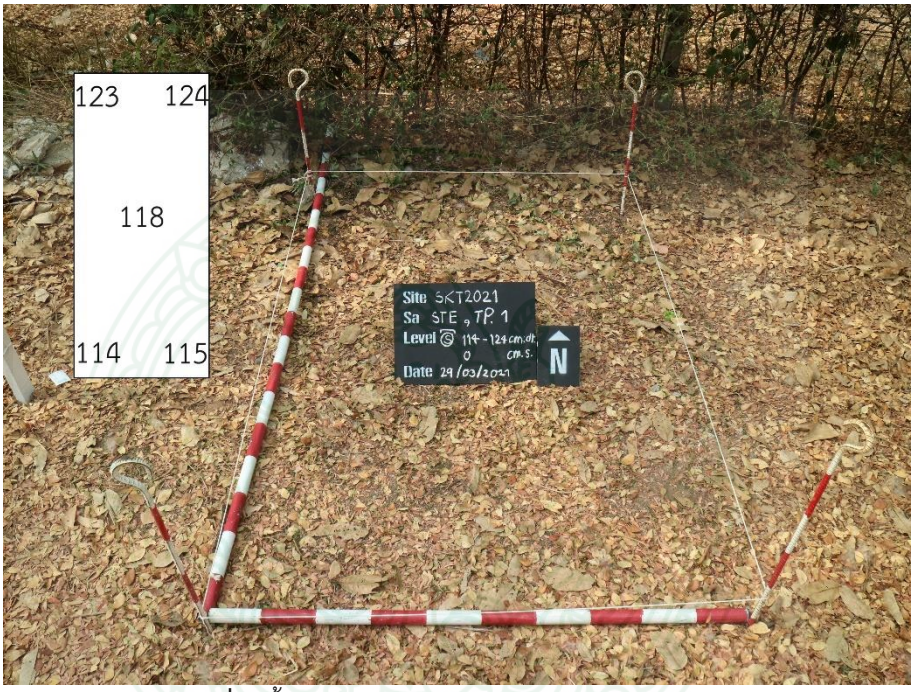

ภาพที่ 3 แสดงตำแหน่งหลุมขุดค้นทั้งหมดในโครงการ

3.1 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.1

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 00 ลิปดา 59.1834 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 46.0788 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.1 อยู่ห่างจากบริเวณประตูอ้อมาทางทิศตะวันออกประมาณ 50 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 1.5 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 4 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.1

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 114 - 124 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 125 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.1

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	114-125	0	68.86-68.75	
1	125-135	0-10	68.75-68.65	
2	135-145	10-20	68.65-68.55	
3	145-155	20-30	68.55-68.45	
4	155-165	30-40	68.45-68.35	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
5	165-175	40-50	68.35-68.25	
6	175-185	50-60	68.25-68.15	
7	185-195	60-70	68.15-68.05	
8	195-205	70-80	68.05-67.95	
9	205-215	80-90	67.95-67.85	
10	215-225	90-100	67.85-67.75	
11	225-235	100-110	67.75-67.65	
12	235-245	110-120	67.65-67.55	
13	245-255	120-130	67.55-67.45	
14	255-265	130-140	67.45-67.35	
15	265-275	140-150	67.35-67.25	
16	275-285	150-160	67.25-67.15	
17	285-295	160-170	67.15-67.05	
18	295-305	170-180	67.05-66.95	
19	305-315	180-190	66.95-66.85	
20	315-325	190-200	66.85-66.75	
21	325-335	200-210	66.75-66.65	

3.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (114-125 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมมีลักษณะเป็นดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (125-135 cm.dt.) พบดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ทั่วทั้งหลุม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (135-145 cm.dt.) พบดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ทั่วทั้งหลุม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (145-155 cm.dt.) พบดินฝุ่นสีน้ำตาลเทาและดินลูกรังปนหิน มีหินขนาดเล็กตั้งแต่ 10-15 เซนติเมตร ปะปน และดินเนื้อละเอียดกว่าระดับก่อนหน้า พบเศษและชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดินอย่างละ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (155-165 cm.dt.) พบดินร่วน สีน้ำตาล เมื่อขุดออกมามีลักษณะเป็นเม็ด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165-175 cm.dt.) พบดินร่วน สีน้ำตาล จับตัวกันแน่น มีรากไม้ขนาดใหญ่แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (175-185 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล ดินจับตัวกันแน่น มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (185-195 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (195-205 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอ่อน จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 120 กรัม และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (205-215 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอ่อน ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (215-225 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน เป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 28 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (225-235 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาอมชมพู ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 39 ชิ้น ชิ้นส่วนตะกรันเหล็ก 4 ชิ้น พบนิเวศวัตถุเป็นเปลือกหอยฝาเดียว 4 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น และชิ้นส่วนฟันสัตว์กินพืช (ฟันวัว) 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (235-245 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู ดินมีสภาพชื้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น และเปลือกหอยฝาเดียว 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (245-255 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู ดินมีสภาพชื้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (255-265 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาอมชมพู ทางฝั่งทิศใต้เมื่อขุดลงไปใกล้ถึงระดับ 265 cm.dt. เริ่มพบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (265-275 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีเหลือง ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (275-285 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (285-295 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีจุดสีเหลือง เนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (295-305 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง เริ่มพบเม็ดแลงสีดำแทรกบ้างเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (305-315 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง เริ่มพบเม็ดแลงสีดำแทรกบ้างเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (315-325 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีดำ และสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (325-335 cm.dt.) ทั่วทั้งหลุม และผนังหลุมพบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีดำ และสีเหลือง เป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น สันนิษฐานว่าถึงชั้นดินธรรมชาติที่ปราศจากกิจกรรมของมนุษย์ (sterile) จึงหยุดการขุดค้นเพียงเท่านี้

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 5 หลุม TP.1 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 8 195-205 cm.dt. (70-80 cm.s.)

ภาพที่ 6 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 7 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (205 cm.dt./80 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 8 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (255 cm.dt./130 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 9 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (335 cm.dt./210 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 10 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 11 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 12 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 13 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.1 ด้านทิศเหนือ

3.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.1 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 9 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 3)

ตารางที่ 5 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.1

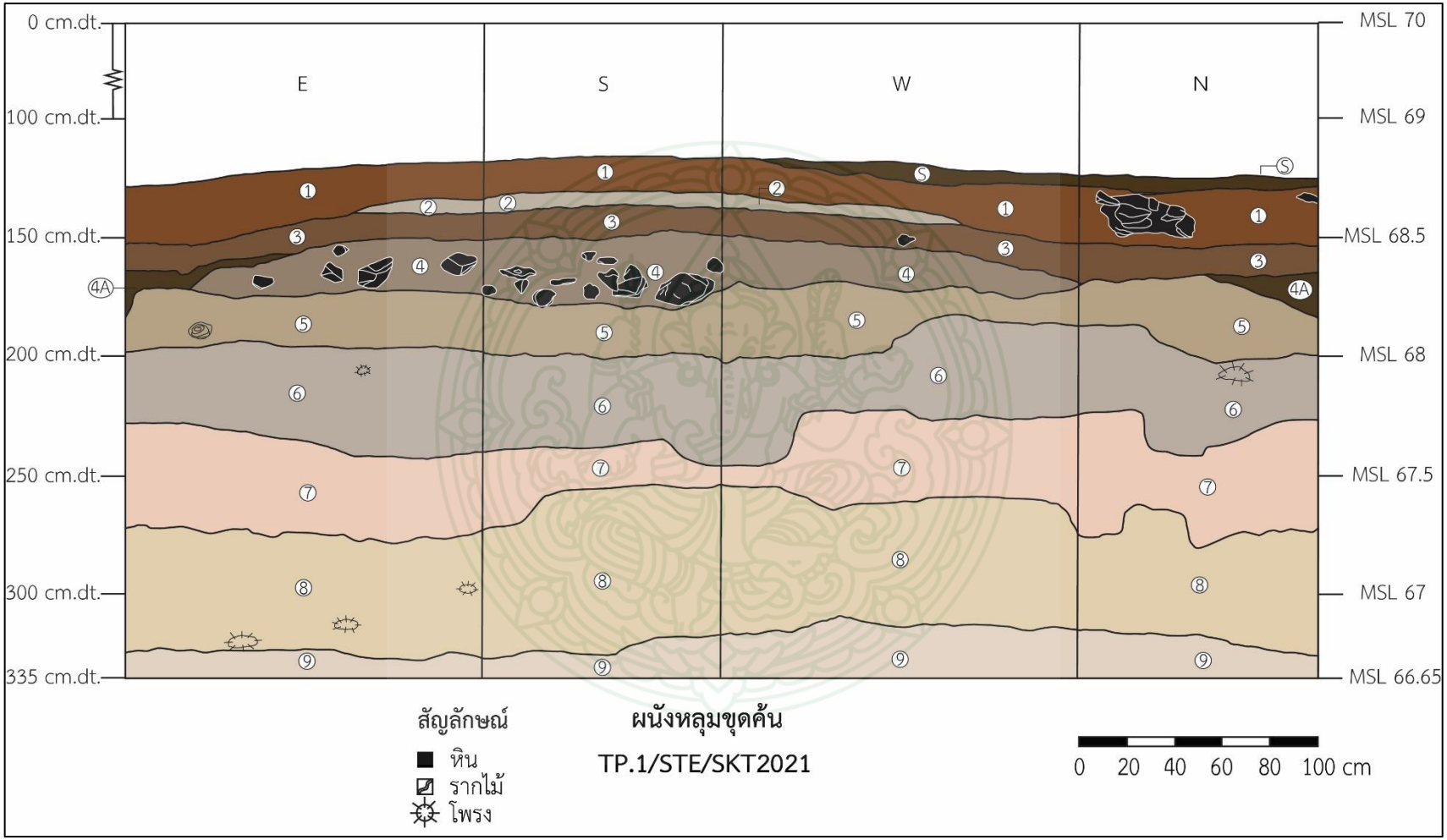
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	118-132 cm.dt.	10YR 4/4 Dark yellowish brown	10YR 3/4 Dark yellowish brown	7.0 เป็นกลาง	ดินฝุ่นสีเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	W, N

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1	120-154 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	5YR 4/4 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
2	132-146 cm.dt.	10YR 7/2 Light gray	10YR 5/3 Brown	7.0 เป็นกลาง	ดินไข (ดินเหนียวผสมก้อนหิน มีจุดประสีเหลือง) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
3	136-170 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	6.0 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง มีเนื้อละเอียด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
4	147-181 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีเทา มีก้อนหินปูรองด้านล่าง (เป็นชั้นอัดบดเตรียมพื้น) พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา	All
4A	156-184 cm.dt.	10YR 4/3 Brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ยางมะตอยราดถนน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, N
5	166-202 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	7.5YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินไขที่ขุดมาปรับถมที่ (ดินเหนียว มีจุดประสีเหลือง) พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคา	All
6	182-245 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 6/3 Light brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทา มีเม็ดแลงปะปน (ชั้นที่อัดบดเป็นพื้น) บริเวณส่วนล่างของชั้นดินพบเศษภาชนะดินเผาหลายชิ้น	All
7	222-280 cm.dt.	5YR 8/3 Pink	2.5YR 6/4 Light reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายร่วน สีเทาอมชมพู พบเศษภาชนะดินเผา ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ รวมถึงขี้แร่ (Slag) บริเวณส่วนบนของชั้นดิน	E, S, W
8	254-318 cm.dt.	10YR 8/3 Very pale brown	7.5YR 6/3 Light brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี สันนิษฐานว่าเป็นชั้นดินธรรมชาติ	All
9	309-335 cm.dt.	7.5YR 8/2 Pinkish white	7.5YR 6/2 Pinkish gray	7.5 ด่างอ่อน	ดินแลง เป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีดำ และน้ำตาลเป็นเม็ดศิลาแลงปะปนในดินหนาแน่น เป็นชั้นดินธรรมชาติที่ไม่มีการใช้งานของมนุษย์	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.1 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 1</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 6 - 7 (Layer 6 - 7) พบหลักฐานทางโบราณคดีประเภทต่างๆ ได้แก่ เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ รวมถึงขี้แร่ (Slag) จากหลักฐานที่พบจึงสันนิษฐานได้ว่าชั้นวัฒนธรรมดังกล่าวเป็นช่วงที่มีการใช้งานพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป โดยพบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุได้ คือเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเคลือบสีเขียว (SP#010) ผลิตจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยในช่วงยุคต้น กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 19 - ต้นพุทธศตวรรษที่ 20 และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเคลือบสีน้ำตาล (SP#004) ผลิตจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยในช่วงยุคปลาย กำหนดอายุราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าชั้นวัฒนธรรมนี้มีอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 2</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 5 (Layer S – Layer 5) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1-5 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ใน Layer 5 ที่เป็นชั้นดินถมพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ภายในหลุมขุดค้น คือชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเคลือบใสเขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง (SF#001 และ SF#002) พบในชั้นทับถมที่ 5 (Layer 5) กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

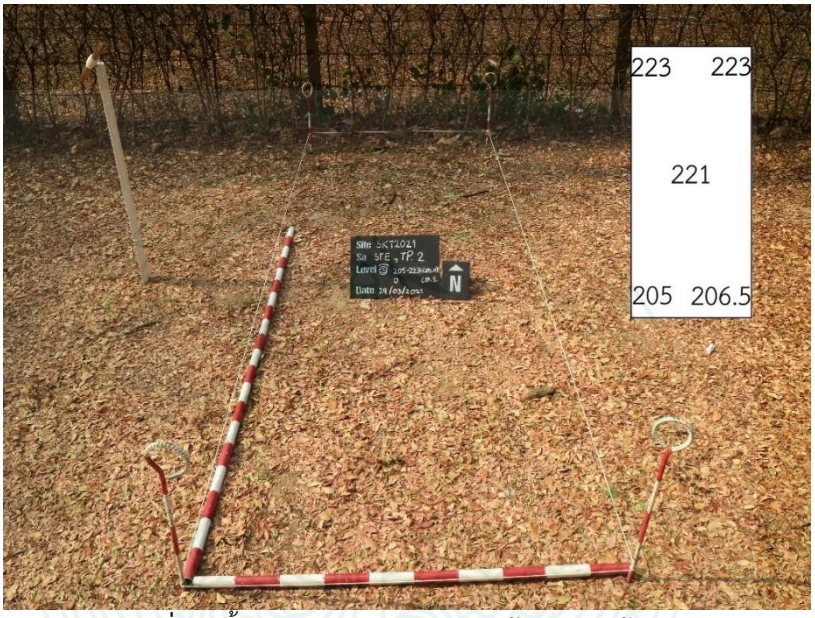

แผนผังที่ 3 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1)

3.2 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.2

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 00.4290 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 51.6366 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.2 อยู่ห่างจากโบราณสถานร้าง ก.29 มาทางทิศใต้ประมาณ 15 เมตร ชิดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 14 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.2

ภาพที่ 15 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.2

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 205 – 223 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 220 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.1

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	205-220	0	67.90-67.80	
1	220-230	0-10	67.80-67.70	
2	230-240	10-20	67.70-67.60	
3	240-250	20-30	67.60-67.50	
4	250-260	30-40	67.50-67.40	
5	260-270	40-50	67.40-67.30	
6	270-280	50-60	67.30-67.20	
7	280-290	60-70	67.20-67.10	
8	290-300	70-80	67.10-67.00	
9	300-310	80-90	67.00-66.90	
10	310-320	90-100	66.90-66.80	
11	320-330	100-110	66.80-66.70	
12	330-340	110-120	66.70-66.60	
13	340-350	120-130	66.60-66.50	
14	350-360	130-140	66.50-66.40	
15	360-370	140-150	66.40-66.30	
16	370-380	150-160	66.30-66.20	
17	380-390	160-170	66.20-66.10	
18	390-400	170-180	66.10-66.00	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1 เมตร จากผนังด้านทิศเหนือ
19	400-410	180-190	66.00-65.90	
20	410-420	190-200	65.90-65.80	
21	420-430	200-210	65.80-65.70	
22	430-440	210-220	65.70-65.60	
23	440-450	220-230	65.60-65.50	
24	450-460	230-240	65.50-65.40	

3.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (205-220 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมเป็นดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (220-230 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น จากทางฝั่งทิศเหนือขอบหลุมที่เป็นดินฝุ่น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (230-240 cm.dt.) พบดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ทั่วทั้งหลุม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ เริ่มพบโบราณวัตถุในฝั่งทิศใต้ที่เป็นดินลูกรัง โดยพบเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น ส่วนฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (240-250 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ของหลุมเริ่มพบดินเหนียว จับตัวกันแน่น ดินมีลักษณะจับตัวเป็นก้อน สีเทา มีจุดประสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (250-260 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินลูกรัง สีน้ำตาลส้ม มีหินปะปนเล็กน้อย ส่วนฝั่งทิศเหนือของหลุมยังพบเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่น เมื่อขุดออกมามีลักษณะจับตัวเป็นก้อน สีเทา มีจุดประสีเหลือง พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 6 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (260-270 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินลูกรัง เนื้อละเอียด สีน้ำตาลแดงเข้มกว่าระดับชั้นดินสมมติก่อนหน้า ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียว จับตัวกันแน่น มีลักษณะจับตัวเป็นก้อน สีเทา มีจุดประสีเหลือง พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 600 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น และชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมสังคโลก 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (270-280 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ยังพบดินลูกรัง เนื้อละเอียด สีน้ำตาลแดงเข้ม ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียว จับตัวกันแน่น มีลักษณะจับตัวเป็นก้อน สีเทา มีจุดประสีเหลือง บริเวณปลายสุดฝั่งทิศเหนือพบดินฝุ่นสีเทา พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 23 ชิ้น น้ำหนัก 1,600 กรัม ชิ้นส่วนอิฐ 7 ชิ้น น้ำหนัก 4,700 กรัม ชิ้นส่วนหินชนวน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (280-290 cm.dt.) ดินร่วนสีน้ำตาล พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา และชิ้นส่วนอิฐปะปน พบรากไม้แทรกอยู่ในดินที่บริเวณมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหลุม พบชิ้นส่วนขอบแผ่นเสื่อน้ำมัน อยู่ที่ระดับ 290 cm.dt. ห่างจากผนังด้านทิศตะวันตกเข้ามา 29 เซนติเมตร และห่างจากผนังทิศเหนือเข้ามา 94 เซนติเมตร พบอิฐ 11 ก้อน น้ำหนัก 7,000 กรัม และชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 16 ชิ้น น้ำหนัก 800 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290-300 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาล จับตัวกันแน่น ล่างระดับเริ่มพบเป็นดินร่วนสีเทาเนื้อละเอียด ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (300-310 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนสีเทา จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (310-320 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้เป็นดินร่วนสีเทาเข้มกว่าฝั่งทิศเหนือ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 30 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (320-330 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด ส่วนฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีเทาเข้ม พบอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 2,400 กรัม และชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (330-340 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือสีเทาเข้มกว่าฝั่งทิศใต้ที่เป็นดินเหนียวสีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (340-350 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ดินเหนียวสีเทามีจุดประสีเหลือง เนื้อละเอียด ส่วนฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วน สีเทาอมชมพู เข้มกว่าฝั่งทิศใต้ ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (350-360 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ดินเหนียวสีเทามีจุดประสีเหลือง ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด ส่วนฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วน สีเทาเข้มกว่าฝั่งทิศใต้ ดินจับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360-370 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลเหลือง เป็นเม็ดแลงปะปน ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินร่วน สีเทาเข้ม ขุดง่ายกว่าชั้นก่อนหน้า ฝั่งทิศเหนือที่เป็นดินสีเทาเข้มยังคงพบโบราณวัตถุ พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 400 กรัม และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (370-380 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินสีเทา มีจุดประสีแดง เป็นเม็ดแลงปะปน ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินร่วน สีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น และเศษกระเบื้องดินเผามุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (380-390 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเทา มีเม็ดแลงเป็นจุดสีแดงปะปนหนาแน่น ส่วนฝั่งทิศเหนือพบดินเหนียวสีเทาเข้ม มีจุดประสีเหลือง มีเศษอิฐ กระเบื้องมุงหลังคาปะปน ฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น และชิ้นส่วนหินมีร่องรอยการสกัดเซาะร่อง 1 ชิ้น ทางฝั่งทิศใต้ของหลุม พบดินแลงทั้งหมด สันนิษฐานว่าถึงชั้นดินธรรมชาติที่ปราศจากกิจกรรมของมนุษย์ (sterile) แต่ทางฝั่งทิศเหนือ บริเวณใกล้ขอบหลุม ยังคงพบดินเหนียวสีเทาเข้มและยังพบโบราณวัตถุอยู่ จากลักษณะของดินที่ทับถมในฝั่งทิศเหนือ เป็นดินสีเทาเข้มที่ทับถมพื้นที่ที่เป็นแอ่ง ในเบื้องต้นสันนิษฐานว่าเป็นบริเวณร่องน้ำ โดยอาจจะสัมพันธ์กับโบราณสถานร้างก.49 ที่ตั้งอยู่ทางฝั่งทิศเหนือถัดออกไปจากหลุมขุดค้น และในการขุดค้นในระดับชั้นดินสมมตินี้สันนิษฐานว่าใกล้สิ้นสุดก้นขอบของร่องน้ำ เนื่องจากในระดับชั้นดินสมมติก่อนหน้าพบชิ้นส่วนก้นชามสังคโลก และก้นครกที่ค่อนข้างเหลือส่วนก้นสมบูรณ์ สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนภาชนะที่จมอยู่ที่ก้นของร่องน้ำ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (390-400 cm.dt.) ขุดค้นเฉพาะบริเวณฝั่งทิศเหนือ โดยขุดเป็นหลุมขนาด 1x1 เมตร จากผนังฝั่งทิศเหนือ ผิวบนเป็นดินเหนียวสีเทาเข้ม เมื่อขุดค้นลงไปเริ่มพบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงหนาแน่น ส่วนบริเวณติดผนังหลุมฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาเข้มอยู่ ติดผนังฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (400-410 cm.dt.) ที่ระยะห่างออกมาจากผนังฝั่งทิศเหนือ 50-100 เซนติเมตร พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงหนาแน่น ส่วนบริเวณติดผนังหลุมฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาเข้มอยู่

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (410-420 cm.dt.) ที่ระยะห่างออกมาจากผนังฝั่งทิศเหนือ 50-100 เซนติเมตร พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงหนาแน่น ส่วนบริเวณติดผนังหลุมฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาเข้มอยู่ พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (420-430 cm.dt.) พื้นที่ส่วนใหญ่ของหลุมพบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงหนาแน่นแทบทั้งหลุม แต่บริเวณขอบผนังฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาเข้มปะปนอยู่บ้าง ยังคงพบเศษกระเบื้องขนาดเล็กปะปะอยู่ในดินเหนียวสีเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (430-440 cm.dt.) ทั่วทั้งหลุมพบดินเหนียวสีเทา มีเม็ดแลงสีแดงปะปนทั้งหมด พบร่องรอยส่วนที่เป็นดินเหนียวสีเทาเข้มทับถมต่อเนื่องเข้าไปในผนังด้านทิศเหนือ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (440-450 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีเม็ดแลงสีแดงปะปนทั้งหมด แต่ที่มุมผนังฝั่งทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงพบชั้นดินสีเทาเข้มเว้าลงมาอยู่บนผนัง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (450-460 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีเม็ดแลงสีแดงปะปนทั่วทั้งหลุม และพบชั้นดินแลงอยู่ใต้ขอบล่างของชั้นดินเหนียวสีเทาเข้ม ซึ่งเป็นชั้นดินธรรมชาติเดิมที่อยู่ใต้ก้นคูน้ำ ถือเป็นอันสิ้นสุดการขุดค้น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 16 หลุม TP.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 8 290-300 cm.dt. (70-80 cm.s.)

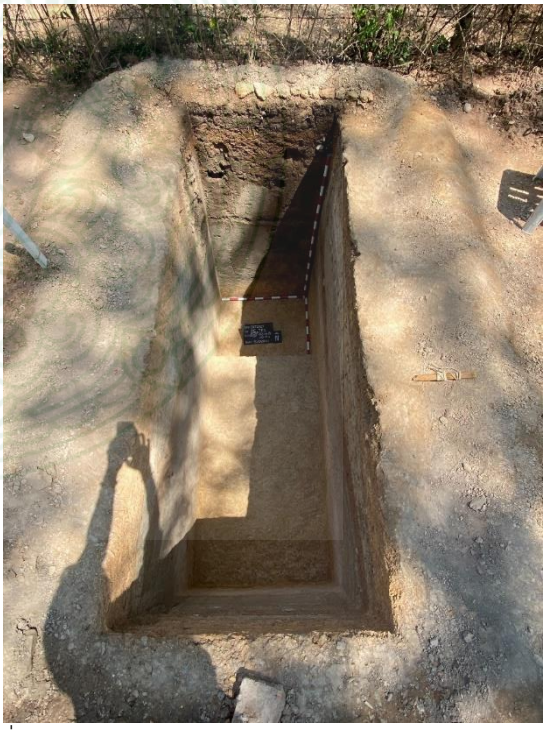

ภาพที่ 17 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (300 cm.dt./80 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 18 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360 cm.dt./150 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 19 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (390 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 20 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (460 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 21 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันออก (1)

ภาพที่ 22 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันออก (2)

ภาพที่ 23 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 24 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (1)

ภาพที่ 25 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (2)

ภาพที่ 26 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศเหนือ

3.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.2 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 4)

ตารางที่ 7 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.2

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	116-252 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/4 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปน เป็นชั้นดินปัจจุบัน	E, W, N
1	206-262 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
2	240-278 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินไข (ดินเหนียวผสมก้อนหิน มีจุดประสีเหลือง) พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย	E, S, W
2A	238-256 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ยางมะตอยราดถนน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
3	260-300 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง เนื้อละเอียด	All
4	252-282 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทา มีเศษภาชนะดินเผา เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษอิฐปะปนค่อนข้างหนาแน่น	All
5	280-448 cm.dt.	10YR 6/1 Gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินสีเทาเข้ม จับตัวกันแน่น มีจุดประสีเหลืองในบริเวณด้านล่างของชั้นดิน เป็นดินที่ถมปิดคูน้ำ พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย	All
6	300-350 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 5/3 Brown	6.0 กรดอ่อน	ดินร่วน สีเทาอมชมพู พบเศษภาชนะดินเผาบริเวณส่วนบนของชั้นดิน	E, S, W

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
7	328-386 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 6/4 Light brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี สันนิษฐานว่าเป็นชั้นดินธรรมชาติ	E, S, W
8	361-460 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 5/4 Brown	6.0 กรดอ่อน	ดินแลง เป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดศิลาแลงปะปนในดินหนาแน่น เป็นชั้นดินธรรมชาติที่ไม่มีการใช้งานของมนุษย์	All

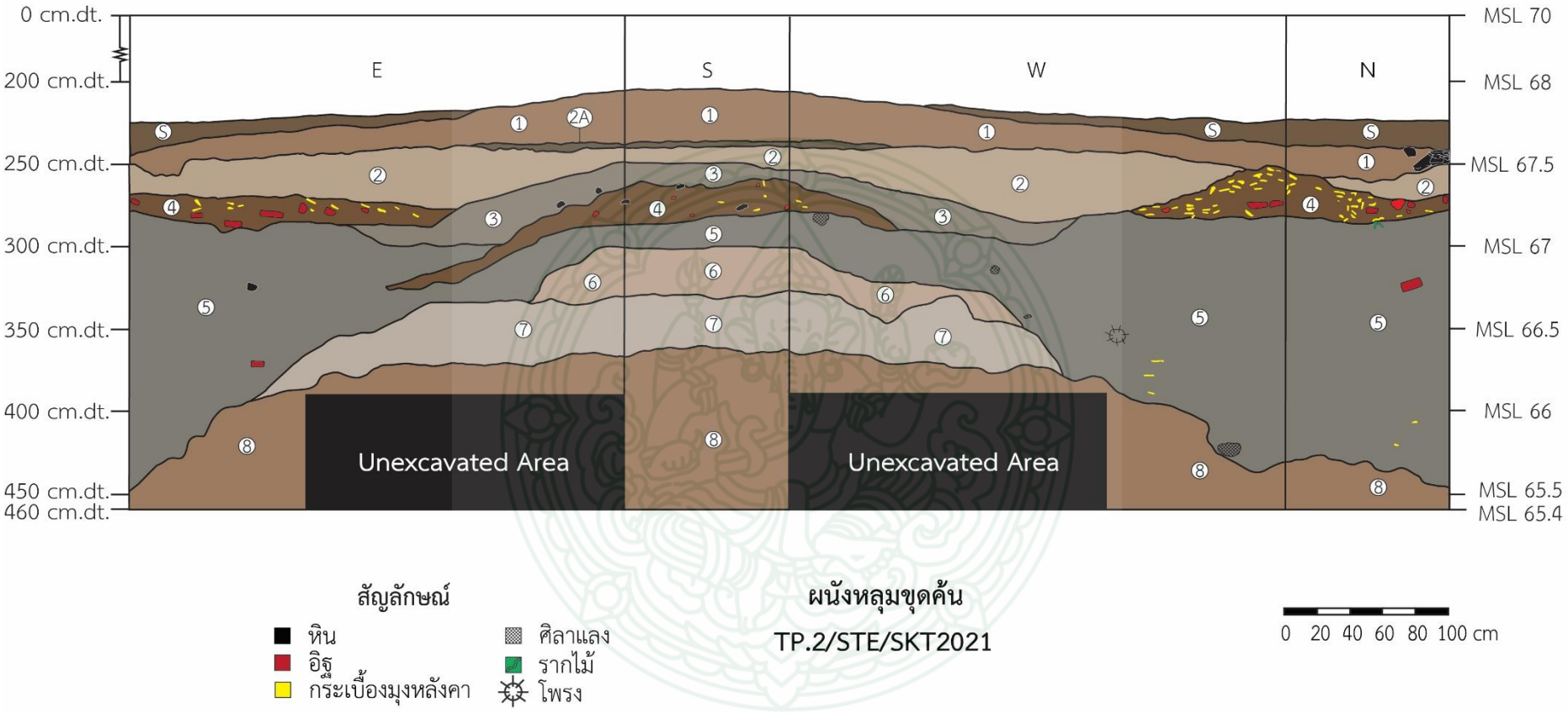
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.2 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 6 (Layer 6) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน เนื้อแกร่ง และเนื้อกระเบื้อง สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป ก่อนจะมีการขุดพื้นที่เป็นคู และมีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.29 ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง จากการพบเครื่องถ้วยจีนเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ (SF#002) สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 ร่วมกับอายุของโบราณสถานร้าง ก.29 ที่อยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 20-21[1] จึงสามารถกำหนดอายุได้ว่าน่าจะอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 5 (Layer S – Layer 5) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นทับถมที่ 1-4 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนชั้นทับถมที่ 5 เป็นชั้นถมคูก่อนการทำถนนในอุทยานฯในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน พบหลักฐานคือ เศษภาชนะดินเผา พบชิ้นส่วนไหลายคราม เขียนลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว ผลิตจากกลุ่มเตาในจังหวัดหายเซือง สมัยราชวงศ์เล (Lê) (SF#003 และ SF#004) กำหนดอายุได้ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 และเครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายพรรณพฤกษาจากเตาสุโขทัยในระยะแรก (SP#010) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 รวมถึงเศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา โดยสันนิษฐานว่านำดินจากการขุดลอกตระพังหรือสระน้ำต่างๆ มาถมคูน้ำ[2]

[1] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 64.

[2] ชัยรัตน์ ภุมราเศวต, พนักงานดูแลโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (11 ตุลาคม 2564), สัมภาษณ์.

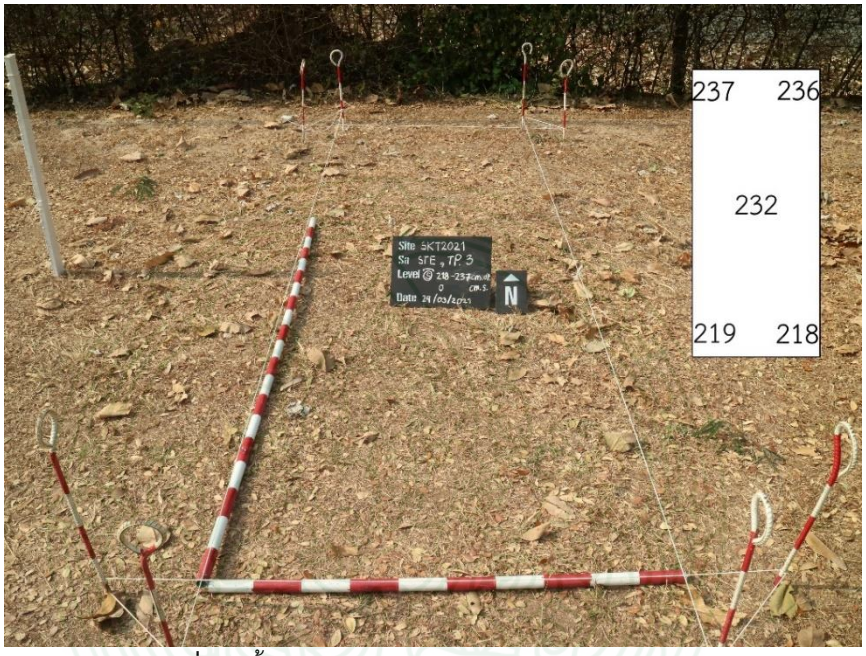

แผนผังที่ 4 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2)

3.3 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.3

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 01.0878 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 54.7116 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.3 อยู่ห่างจากโบราณสถานร้าง ก.33 มาทางทิศใต้ประมาณ 15 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 27 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.3

ภาพที่ 28 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.3

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 218 – 237 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 235 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.3

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	218-235	0	67.82-67.65	
1	235-245	0-10	67.65-67.55	
2	245-255	10-20	67.55-67.45	
3	255-265	20-30	67.45-67.35	
4	265-275	30-40	67.35-67.25	
5	275-285	40-50	67.25-67.15	
6	285-295	50-60	67.15-67.05	
7	295-305	60-70	67.05-66.95	
8	305-315	70-80	66.95-66.85	
9	315-325	80-90	66.85-66.75	
10	325-335	90-100	66.75-66.65	
11	335-345	100-110	66.65-66.55	
12	345-355	110-120	66.55-66.45	
13	355-365	120-130	66.45-66.35	
14	365-375	130-140	66.35-66.25	
15	375-385	140-150	66.25-66.15	
16	385-395	150-160	66.15-66.05	
17	395-405	160-170	66.05-65.95	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1 เมตร จากผนังด้านทิศเหนือ
18	405-415	170-180	65.95-65.85	
19	415-425	180-190	65.85-65.75	
20	425-435	190-200	65.75-65.65	
21	435-445	200-210	65.65-65.55	
22	445-455	210-220	65.55-65.45	

3.3.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (218-235 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมพบดินเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น บริเวณดินฝุ่นฝั่งทิศเหนือของหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (235-245 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมพบดินเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น จากดินฝุ่นฝั่งทิศเหนือของหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (245-255 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือของหลุมเริ่มพบดินลูกรัง ฝั่งทิศใต้พบดินทราย ร่วน สีน้ำตาล มีก้อนหินปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 11 ชิ้น และเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (255-265 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินทราย สีน้ำตาล ร่วน มีก้อนหินปะปน ส่วนฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วน สีน้ำตาลเทา เมื่อขุดออกมามีลักษณะเป็นเม็ด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (265-275 cm.dt.) พบดินลูกรัง สีเหลือง มีก้อนหินและเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งปะปน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (275-285 cm.dt.) พบดินลูกรังสีเหลือง มีก้อนหินปะปน ฝั่งทิศใต้พบดินลูกรัง สีน้ำตาลเข้ม ฝั่งทิศเหนือพบดินเหนียวสีเทา พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 3 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (285-295 cm.dt.) พื้นที่แทบทั้งหลุมพบดินลูกรังสีเหลือง มีหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (295-305 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินร่วน สีน้ำตาลเข้ม ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินลูกรัง สีเหลือง มีหินปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น และชิ้นส่วนห่วงโลหะ สันนิษฐานว่าเป็นส่วนห่วงของฝาปี๊บ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (305-315 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วน สีน้ำตาลเข้ม ส่วนฝั่งทิศเหนือยังพบดินลูกรัง สีเหลือง มีหินปะปน พบชิ้นส่วนก้นของขวดสุรา 1 ชิ้น ที่ระดับความลึก 315 cm.dt. พบห่างจากผนังด้านทิศตะวันออกเข้ามา 45 เซนติเมตร และจากผนังด้านทิศใต้เข้ามา 120 เซนติเมตร นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนฝาพลาสติก 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (315-325 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเริ่มพบดินร่วน สีน้ำตาลเทา จนถึงสีเทาเข้ม พบเศษพลาสติกปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 9 ชิ้น และชิ้นส่วนโลหะ (เหล็กลักษณะเป็นแท่ง) 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (325-335 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีเทาเข้ม ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอ่อน จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือยังคงพบเศษถุงพลาสติกทับถม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น และชิ้นส่วนโลหะ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (335-345 cm.dt.) ดินร่วนสีเทาอ่อน จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มีชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เนื้อแกร่ง 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.) ดินร่วน สีเทาอมชมพูมีจุดประสีเหลือง ดินมีสภาพชื้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น พบภาชนะดินเผาเนื้อดินเต็มใบ (Pottery1) เป็นหม้อก้นกลมมีคอคอด ปากผายออก ที่ระดับ 347-359 cm.dt. จากผนังด้านทิศเหนือ 134-149 เซนติเมตร และจากผนังด้านทิศตะวันออก 119-133 เซนติเมตร และพบส่วนภาชนะเนื้อดิน (Pottery2) ฝังอยู่ที่ระดับความลึก 355-362 cm.dt. ห่างจากผนังด้านทิศตะวันตกเข้ามา 12 เซนติเมตร และห่างจากผนังด้านทิศเหนือเข้ามา 136 เซนติเมตร นอกจากนี้ยังพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (355-365 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือดินร่วน สีเทา มีจุดประสีเหลือง ดินมีสภาพชื้น ส่วนฝั่งทิศใต้ เป็นดินร่วนสีเทาอมชมพู ดินมีสภาพชื้น ขุดค้นจนเห็นภาชนะเนื้อดิน (pottery2) ชัดเจนขึ้น ทำให้ทราบว่าภาชนะใบนี้เป็นหม้อเนื้อดิน คอคอด ปากผาย ซึ่งฝังคว่ำปากลงที่ระดับ 355-377 cm.dt. วัดขนาดความสูง 12 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางโดยประมาณ 23 เซนติเมตร ทางฝั่งทิศตะวันออกของ pottery2 พบภาชนะอีกใบหนึ่งฝังคว่ำปากลงเช่นกัน (pottery3) แต่มีขนาดเล็กกว่า พบที่ระดับ 359-370 cm.dt. ห่างจากผนังด้านทิศตะวันออก 40-57 เซนติเมตร และห่างจากผนังด้านทิศใต้ 160-177 เซนติเมตร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางก้น 17 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปาก 13 เซนติเมตร สูง 12 เซนติเมตร พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อกระเบื้อง 7 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (365-375 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วน สีเทาอมชมพู เมื่อขุดใกล้ถึงระดับ 375 cm.dt. เริ่มพบเม็ดแลงปะปน ฝั่งทิศเหนือยังเป็นดินร่วน สีเทาเข้ม ฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เนื้อแกร่ง 9 ชิ้น และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (375-385 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วน สีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลเป็นเม็ดแลงปะปน ฝั่งทิศเหนือยังเป็นดินร่วน สีเทาเข้ม มีจุดประสีเหลือง พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในดินฝั่งทิศเหนือ พบชิ้นส่วนก้นครกเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (385-395 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วน สีเทาอมชมพู มีจุดประสีดำและสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น ฝั่งทิศเหนือยังเป็นดินร่วน สีเทาเข้ม มีจุดประสีเหลือง มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา และอิฐปะปน ลักษณะดินฝั่งทิศเหนือ-ใต้ ของหลุมนี้ คล้ายกับที่พบก่อนหน้าในหลุม TP.2 คือทางฝั่งทิศใต้ของหลุมพบดินแลงทั้งหมด สันนิษฐานว่าถึงชั้นดินธรรมชาติที่ปราศจากกิจกรรมของมนุษย์ (sterile) ส่วนทางฝั่งทิศเหนือ บริเวณใกล้ขอบหลุม ยังคงพบดินร่วนสีเทาเข้ม มีจุดประสีเหลือง และยังคงพบโบราณวัตถุ จากลักษณะของดินที่ทับถมในฝั่งทิศเหนือที่ทับถมพื้นที่ที่เป็นแอ่ง ในเบื้องต้นสันนิษฐานว่าเป็นบริเวณร่องน้ำ โดยอาจจะสัมพันธ์กับโบราณสถานร้าง ก.33 ที่ตั้งอยู่ทางฝั่งทิศเหนือถัดออกไปจากหลุมขุดค้นเช่นเดียวกับหลุม TP.2 ฝั่งทิศเหนือที่เป็นดินร่วนสีเทาเข้ม ยังคงพบโบราณวัตถุปะปน สันนิษฐานว่าคงเป็นก้นขอบร่องน้ำ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (395-405 cm.dt.) ขุดค้นเฉพาะบริเวณฝั่งทิศเหนือ โดยขุดเป็นหลุมขนาด 1x1 เมตร จากผนังฝั่งทิศเหนือ ผิวบนเป็นดินร่วนสีเทาเข้ม เมื่อขุดค้นลงไปเริ่มพบดินเหนียว สีเทาอมชมพู มีจุดประสีดำ และสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น ส่วนบริเวณติดผนังหลุมฝั่งทิศเหนือยังคงพบดินร่วนสีเทาเข้ม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (405-415 cm.dt.) ฝั่งที่ติดผนังทิศเหนือพบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลือง ส่วนห่างออกมาจากผนังทิศเหนือระยะ 50-100 เซนติเมตร พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีดำ และสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 9 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (415-425 cm.dt.) พื้นที่ส่วนใหญ่ของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีดำ และสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น ส่วนบริเวณติดขอบผนังด้านทิศเหนือยังคงพบดินเหนียวสีเทาเข้มอยู่

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (425-435 cm.dt.) พื้นที่ส่วนใหญ่ของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีดำ และสีเหลืองเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น ส่วนบริเวณติดขอบผนังด้านทิศเหนือยังคงพบดินเหนียวสีเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (435-445 cm.dt.) พื้นที่ส่วนใหญ่ของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่น ส่วนบริเวณติดขอบผนังด้านทิศเหนือยังคงพบดินเหนียวสีเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (445-455 cm.dt.) พื้นที่ส่วนใหญ่ของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงปะปนหนาแน่นทั่วทั้งหลุม และได้พบชั้นดินแลงอยู่ใต้ขอบล่างของชั้นดินเหนียวสีเทาเข้ม ซึ่งเป็นชั้นดินธรรมชาติเดิมที่อยู่ใต้ก้นคูน้ำ ถือเป็นอันสิ้นสุดการขุดค้น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 29 หลุม TP.3 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 12 345-355 cm.dt. (110-120 cm.s.)

ภาพที่ 30 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (305 cm.dt./70 cm.s.)

ภาพที่ 31 หลุม TP.3 ขณะขุดพบ Pottery1 ที่ระดับ 347-359 cm.dt.

ภาพที่ 32 หลุม TP.3 ขณะขุดพบ Pottery2 ที่ระดับ 355-362 cm.dt. แต่ยังไม่พ้นขอบก้นหม้อ

ภาพที่ 33 หลุม TP.3 ระหว่างขุดค้น Pottery 2-3 ที่ระดับ 355-377 cm.dt.

ภาพที่ 34 หลุม TP.3 ที่ระดับ 355-377 cm.dt. พบภาชนะเต็มใบ 2 ใบ ฝังคว่ำปากลง

ภาพที่ 35 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (415 cm.dt./180 cm.s.)

ภาพที่ 36 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (455 cm.dt./220 cm.s.)

ภาพที่ 37 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันออก (1)

ภาพที่ 38 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันออก (2)

ภาพที่ 39 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 40 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันตก (1)

ภาพที่ 41 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศตะวันตก (2)

ภาพที่ 42 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.3 ด้านทิศเหนือ

3.3.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.3 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 5)

ตารางที่ 9 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.3

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	218-259 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 3/4 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาเล็กน้อย เป็นชั้นดินปัจจุบัน	E, W, N

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1	216-262 cm.dt.	2.5YR 5/6 Red	2.5YR 4/6 Red	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	235-256 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 6/6 Strong brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
3	248-306 cm.dt.	10YR 7/2 Light gray	10YR 5/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินไข (ดินเหนียวผสมก้อนหิน มีจุดประสีเหลือง) พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	All
4	258-316 cm.dt.	10YR 7/4 Very pale brown	10YR 6/6 Brownish yellow	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5	278-330 cm.dt.	10YR 4/4 Dark yellowish brown	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง เนื้อละเอียด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
6	292-350 cm.dt.	10YR 6/1 Gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทาอ่อน มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษอิฐปะปน และมีรูพรุน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	E, S, W
6A	316-438 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินสีเทาเข้ม จับตัวกันแน่น มีจุดประสีเหลือง เป็นดินที่ถมปิดคู พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	E, W, N
7	317-395 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 6/3 Light brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีเหลือง พบภาชนะดินเผา 3 ใบในชั้นดินนี้	E, S, W
8	370-455 cm.dt.	5YR 7/2 Pinkish gray	5YR 6/3 Light reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินแลง เป็นดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีแดง และสีน้ำตาล เป็นเม็ดศิลาแลงปะปนในดินหนาแน่น	All

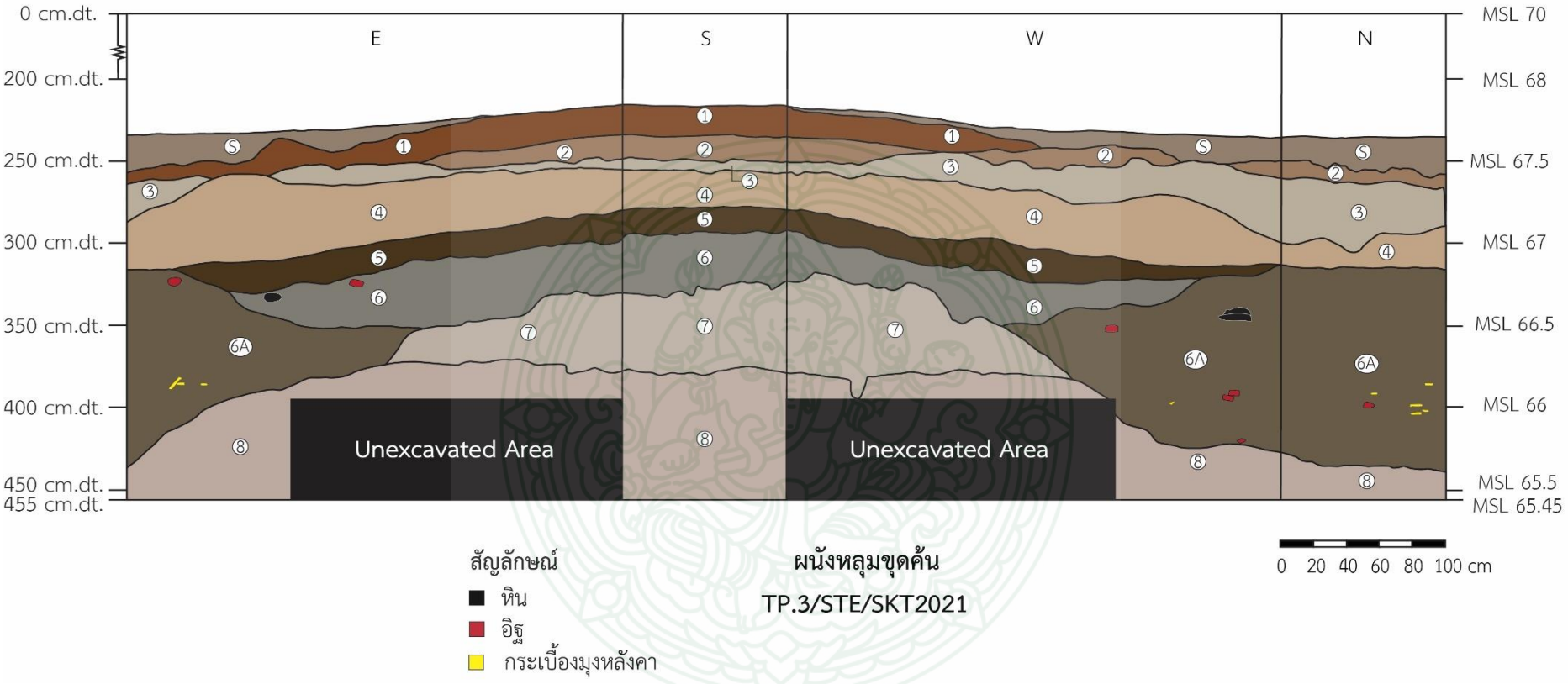
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.3 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 7 (Layer 7) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ ภาชนะดินเผาเต็มใบ 3 ใบ สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป ก่อนจะมีการขุดพื้นที่เป็นคูในภายหลังและมีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.33 ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง จากการพบเครื่องถ้วยจีนลายครามสมัยราชวงศ์หมิง (SF#006-007) กำหนดอายุได้ราวพุทธศตวรรษที่ 21 ร่วมกับอายุของโบราณสถานร้าง ก.33 ที่อยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-20[3] จึงสามารถกำหนดอายุได้ว่าน่าจะอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 6 (Layer S – Layer 5) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นทับถมที่ 1-6 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนชั้นดินแทรก 6A เป็นชั้นถมคูก่อนการทำถนนในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน โดยสันนิษฐานว่านำดินจากการขุดลอกตระพังหรือสระน้ำต่างๆ มาถมคูน้ำ[4] หลักฐานที่พบ ได้แก่ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา

[3] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 68.

[4] ชัยรัตน์ ภุมราเศวต, พนักงานดูแลโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (11 ตุลาคม 2564), สัมภาษณ์.

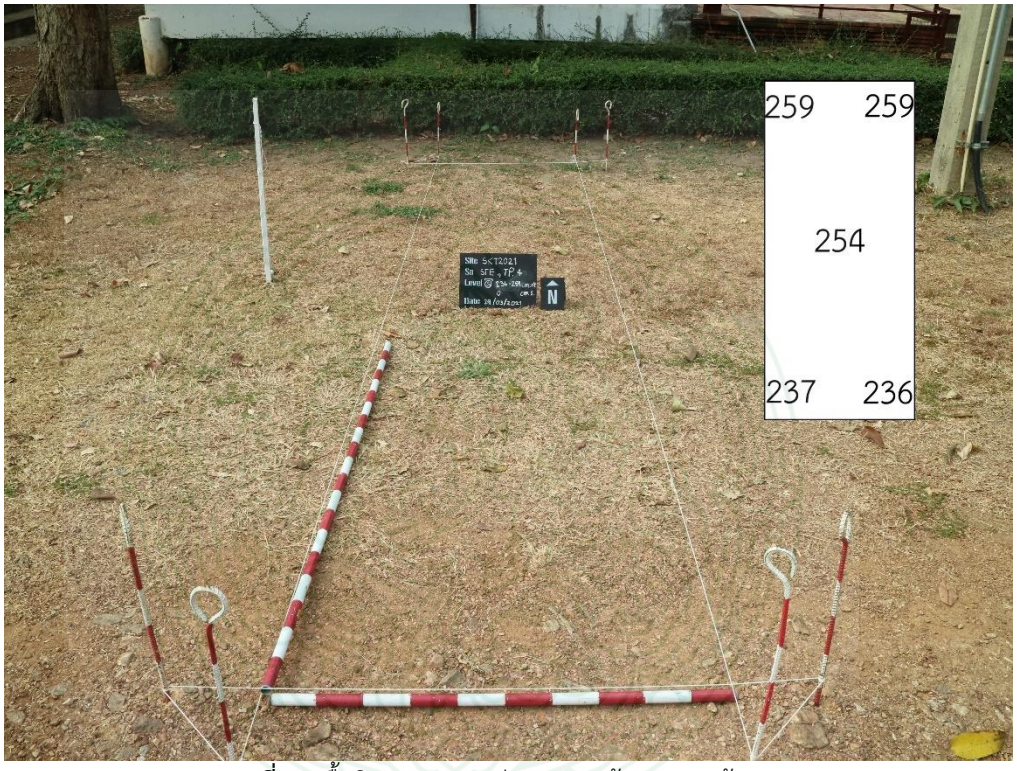
แผนผังที่ 5 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)

3.4 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.4

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 01.7214 พิลิปดาเหนือ

แวง 99 องศา 41 ลิปดา 57. 4692 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.4 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ของร้านกาแฟศิลปากร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 5 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 43 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.4

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 236 – 259 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 260 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.4

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	236-260	0	67.64-67.40	
1	260-270	0-10	67.40-67.30	
2	270-280	10-20	67.30-67.20	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
3	280-290	20-30	67.20-67.10	
4	290-300	30-40	67.10-67.00	
5	300-310	40-50	67.00-66.90	
6	310-320	50-60	66.90-66.80	
7	320-330	60-70	66.80-66.70	
8	330-340	70-80	66.70-66.60	
9	340-350	80-90	66.60-66.50	
10	350-360	90-100	66.50-66.40	
11	360-370	100-110	66.40-66.30	
12	370-380	110-120	66.30-66.20	
13	380-390	120-130	66.20-66.10	
14	390-400	130-140	66.10-66.00	
15	400-410	140-150	66.00-65.90	
16	410-420	150-160	65.90-65.80	
17	420-430	160-170	65.80-65.70	
18	430-440	170-180	65.70-65.60	
19	440-450	180-190	65.60-65.50	
20	450-460	190-200	65.50-65.40	
21	460-470	200-210	65.40-65.30	ขุดค้นเฉพาะระยะ 3 เมตรจากฝั่งทิศใต้
22	470-480	210-220	65.30-65.20	
23	480-490	220-230	65.20-65.10	
24	490-500	230-240	65.10-65.00	
25	500-520	240-260	65.00-64.80	ขุดค้นเฉพาะระยะ 2 เมตรจากฝั่งทิศใต้
26	520-540	260-280	64.80-64.60	

3.4.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (236-260 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมพบดินเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (260-270 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา ในบริเวณนี้พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 22 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 28 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (270-280 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีเทา ในบริเวณนี้พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (280-290 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีเทาเข้ม ในบริเสณนี้พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 6 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (290-300 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลส้มปนดินดำ มีเศษหินขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน บริเวณกลางหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาปนส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (300-310 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น ชิ้นส่วนโลหะ 1 ชิ้น ตะปูเหล็ก 1 ชิ้น ถ่านไฟฉาย (วัตถุปัจจุบัน) 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (310-320 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ บริเวณกลางหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนดินสีส้ม ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบเป็นดินฝุ่น สีเทา พบขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันตลอดทั้งระดับ และเริ่มพบค่อนข้างหนาแน่นบริเวณด้านล่างของระดับ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น พบวัตถุปัจจุบัน เช่น ชามอะลูมิเนียม ยางในรถจักรยานยนต์ ไม้แขวนโลหะ เป็นต้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (320-330 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลออกเหลืองปนดินดำ ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ บริเวณกลางหลุมเป็นดินร่วนสีดำ พบเศษขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันจำนวนมากบริเวณนี้ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 5 ชิ้น พบวัตถุปัจจุบัน เช่น ชิ้นส่วนตุ๊กตาศาลพระภูมิ กระปุกยาดม ช้อนโลหะ เป็นต้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (330-340 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมพบดินเป็นดินลูกรังสีเหลือง มีหินขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน เป็นดินที่อัดถมเป็นถนนในอุทยานฯ บริเวณกลางหลุมเป็นดินร่วนสีดำ พบเศษขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันจำนวนมากบริเวณนี้ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น ตะปูเหล็ก 1 ชิ้น พบวัตถุปัจจุบัน เช่น ถุงกระสอบ พลาสติก เป็นต้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (340-350 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลออกเหลือง มีหินขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ บริเวณกลางหลุมเป็นดินร่วนสีดำ พบเศษขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันน้อยลง ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 91 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 29 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 12 ชิ้น เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น ชิ้นส่วนหินชนวน 1 ชิ้น พบวัตถุปัจจุบัน เช่น รองเท้าแตะสภาพสมบูรณ์ พลาสติก เป็นต้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (350-360 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมระยะประมาณ 1 เมตร เป็นดินลูกรังสีน้ำตาลออกเหลือง มีหินขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ บริเวณด้านล่างของระดับชั้นดินลูกรังหมดไปเปลี่ยนเป็นดินร่วนสีดำ บริเวณกลางหลุมเป็นดินร่วนสีดำ เศษขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันพบน้อยลงจนหมดไป ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทามีเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนจำนวนมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 21 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินร่วนสีดำค่อนข้างชื้น บริเวณกลางหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้ม ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนจำนวนมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 58 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 59 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น ชิ้นส่วนหินทรายทรงลูกบาศก์มีร่องรอยการขัดเป็นร่อง 1 ชิ้น บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหลุมพบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ขนาดใหญ่ 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (370-380 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินร่วนสีดำมีสภาพค่อนข้างชื้น ฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 28 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 30 ชิ้น เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (380-390 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินร่วนสีดำมีสภาพค่อนข้างชื้น ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 40 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (390-400 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 43 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 34 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (400-410 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น เริ่มพบเม็ดแลงและเศษอิฐเศษกระเบื้องปะปนเล็กน้อย ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อน พบเม็ดแลง เศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดินค่อนข้างมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 26 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ลักษณะไหม้ดำ 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (410-420 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน บริเวณกลางหลุมพบก้นภาชนะดินเผาวางคว่ำอยู่ ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อนมีสภาพชื้นเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 47 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 25 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (420-430 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนดินเหนียวสีเหลืองและส้ม พบเม็ดแลง เศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน บริเวณผนังด้านทิศตะวันตกเริ่มพบดินสีเทาอมชมพูอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 41 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 29 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (430-440 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนดินเหนียวสีเหลืองและส้ม พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น บริเวณกลางหลุมดินสีเทาอ่อนอมชมพู มีเม็ดแลง เศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 22 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (440-450 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษอิฐขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมดินเริ่มเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น บริเวณกลางหลุมพบเศษภาชนะดินเผาน้อยลงมาก พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (450-460 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มมีสภาพค่อนข้างชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษอิฐขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน ส่วนทางฝั่งทิศเหนือพบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทา มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดินหนาแน่น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 22 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (460-470 cm.dt.) เนื่องจากฝั่งทิศเหนือพบดินแลงทั่วทั้ง 2 เมตร จากผนังฝั่งทิศเหนือจึงขุดค้นเฉพาะระยะ 3 เมตร จากผนังฝั่งทิศใต้ ยังพบดินเหนียวสีเทาเข้ม มีสภาพค่อนข้างชื้น เริ่มพบดินแลงเข้ามาทางทิศใต้ พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 220 กรัม อิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 900 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (470-480 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้มสภาพค่อนข้างชื้นเนื่องจากฝนตก ที่ขอบหลุมจากระยะ 2 เมตร ที่ย่อหลุมเข้ามาจากผนังฝั่งทิศเหนือ เริ่มพบดินแลงเข้ามาทางทิศใต้ชัดขึ้น พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินน้อยลงมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (480-490 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้มสภาพค่อนข้างชื้น ที่ระยะ 2 เมตร จากผนังฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินแลงชัดขึ้น พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินน้อยลงมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น ภาชนะดินเผาเต็มใบเนื้อดินขนาดเล็ก 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (490-500 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเทาเข้มสภาพค่อนข้างชื้น ที่ฝั่งทิศตะวันตกระยะประมาณ 2 เมตร จากผนังฝั่งทิศใต้ยังพบกลุ่มดินเหนียวสีเทาเข้มสภาพชื้นอยู่เป็นวงท่ามกลางดินแลง มุมทิศตะวันตกเฉียงใต้เริ่มพบชั้นดินแลง ไม่พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (500-520 cm.dt.) ขุดค้นเฉพาะระยะ 2 เมตร จากผนังฝั่งทิศใต้ส่วนจากผนังฝั่งทิศเหนือออกมา 3 เมตร ได้หยุดการขุดค้นเนื่องจากพบดินแลงทั่วทั้ง 3 เมตร จากผนังฝั่งทิศเหนือ ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเทาเข้มสภาพค่อนข้างชื้น มุมทิศตะวันตกเฉียงใต้เริ่มพบชั้นดินแลง พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (520-540 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาชื้นปะปนกับชั้นดินแลง โดยตั้งแต่ระดับประมาณ 530 cm.dt. เป็นต้นไปพบเป็นชั้นดินแลงทั่วทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 44 หลุม TP.4 ระหว่างขุดค้นในระดับผิวดินตั้งแต่ระดับ 236 – 260 cm.dt.

ภาพที่ 45 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (260 cm.dt./ 0 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 46 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (350 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 47 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (450 cm.dt./190 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 48 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (500 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 49 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (540 cm.dt./260 cm.s.)

ภาพที่ 50 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันออก (1)

ภาพที่ 51 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันออก (2)

ภาพที่ 52 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 53 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันตก (1)

ภาพที่ 54 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศตะวันตก (2)

ภาพที่ 55 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.4 ด้านทิศเหนือ

3.4.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.4 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 11 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 6)

ตารางที่ 11 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.4

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	250-268 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.0 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	E, W, N
1	236-260 cm.dt.	5YR 4/4 Reddish brown	5YR 3/6 Dark reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลืองปนเม็ดกรวด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
2	242-270 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 4/6 Yellowish red	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
3	260-278 cm.dt.	5YR 6/4 Light reddish brown	5YR 4/4 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
4	260-324 cm.dt.	7.5YR 8/3 Pink	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
4A	278-326 cm.dt.	10YR 4/1 Dark gray	10YR 2/1 Black	7.0 เป็นกลาง	ดินร่วนสีเทาเข้มปนหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E
5	278-368 cm.dt.	7.5YR 7/4 Pink	7.5YR 5/6 Strong brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีเหลืองปนก้อนหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
6	262-358 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.0 เป็นกลาง	ดินฝุ่นสีเทาอ่อน แห้ง พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษภาชนะดินเผา และวัตถุปัจจุบันจำนวนมาก	E, W, N
7	333-452 cm.dt.	10YR 6/1 Gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาจำนวนมาก	E, W, N
7A	382-480 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเทาอมชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
8	328-432 cm.dt.	10YR 5/1 Gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเหนียวชั้นสีเทาอมชมพู มีจุดประสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนจำนวนมาก	E, S, W

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
9	424-490 cm.dt.	10YR 4/1 Dark Gray	10YR 2/2 Very dark brown	6.0 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาดำเข้ม ดินมีสภาพชื้น ปนจุดเหลือง พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย	E, S, W
10	424-526 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาเข้ม ดินมีสภาพชื้น มีจุดประสีเหลือง ปนเม็ดแลง พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย	All
11	460-540 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish brown	5YR 4/6 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินแลง	All

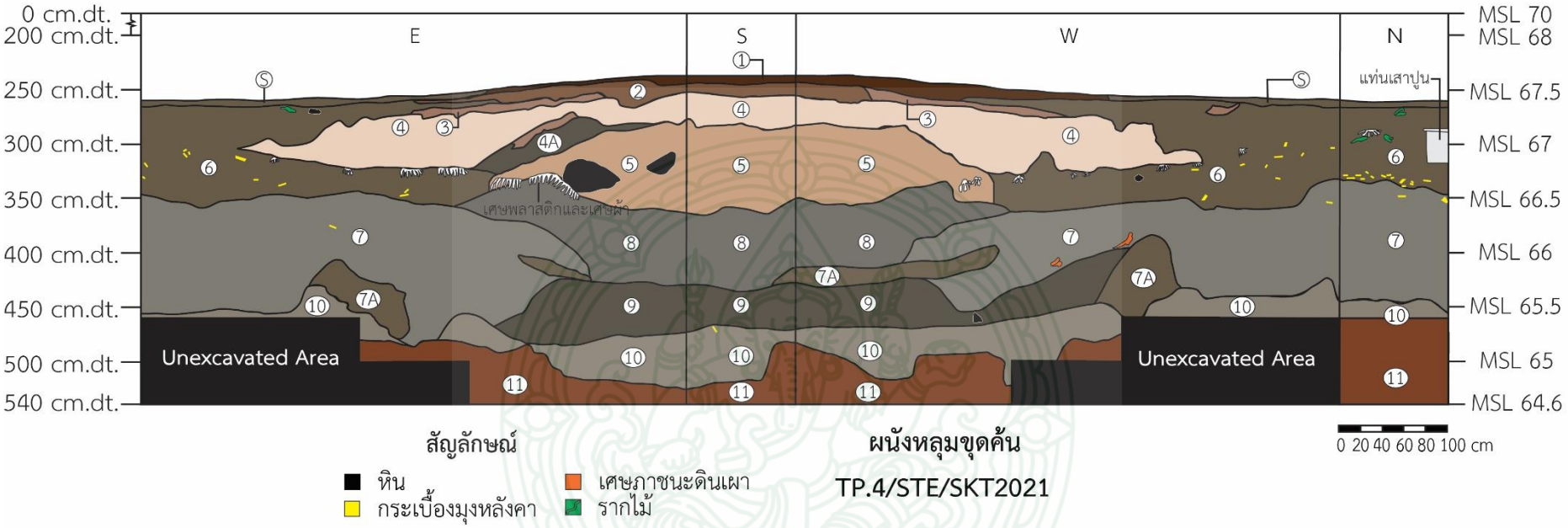
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.4 แบ่งเป็น 4 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 9-10 (Layer 9-10) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคา สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราว หรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป โดยพบโบราณวัตถุที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ เครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายปลาจากแหล่งเตาสุโขทัยระยะแรก (SP#064) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 และเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีเขียวเซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคกลาง (SP#080) กำหนดอายุราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 20 จึงสามารถกำหนดอายุสมัยได้ว่าน่าจะอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัย ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 20

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 7-8 (Layer 7-8) พบหลักฐานทางโบราณคดีคือ เศษภาชนะดินเผา และเศษกระเบื้องมุงหลังคา สันนิษฐานว่ามีการใช้งานพื้นที่โดยการขุดลงไปเพื่อใช้เป็นคูน้ำ และมีการทับถมพื้นที่จากการใช้งานในชั้นทับถมที่ 7 จากนั้นมีการขุดพื้นที่ซ้ำอีกครั้งลึกประมาณ 1 เมตร และมีการทับถมเป็นชั้นทับถมที่ 8 อาจใช้เป็นที่อยู่อาศัย เนื่องจากพบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาจำนวนมากในชั้นทับถมทั้งสอง จากการพบชิ้นส่วนจานลายครามเขียนลายดอกไม้ (SF#007) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุได้ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 และพบชิ้นส่วนหม้อกุณฑีจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยในช่วงยุคปลาย (SP#027) กำหนดอายุราวกลาง-ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 จึงสามารถกำหนดอายุได้ว่าชั้นวัฒนธรรมนี้น่าจะอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 3 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 6 (Layer 6) พบหลักฐานทางโบราณคดีคือ เศษภาชนะดินเผา เศษกระเบื้องมุงหลังคา กระดูกสัตว์ และขยะที่เป็นวัตถุปัจจุบันจำนวนมาก เศษภาชนะดินเผาที่พบบางส่วนสามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ เครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายปลา (SP#022) และลายพรรณพฤกษา (SP#023) จากแหล่งเตาสุโขทัยระยะแรก กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 และเครื่องถ้วยจีน ชิ้นส่วนชามลายครามเขียนลายนักปราชญ์ใต้ต้นสน และลายสามเกลอ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบว่ามีการใช้งานพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นหลุมขยะก่อนการเริ่มปรับปรุงพื้นที่เป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ชั้นวัฒนธรรมที่ 4 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 3 (Layer S – Layer 5) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อยที่ชั้นผิวดิน ส่วนชั้นทับถมที่ 1-5 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

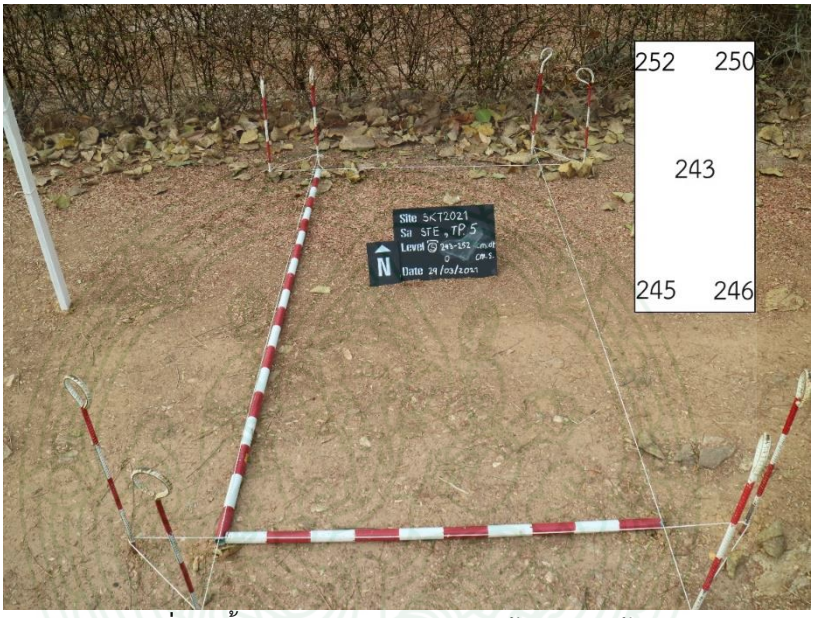

แผนผังที่ 6 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

3.5 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.5

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 02.031 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 59.0166 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.5 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ห่างจากโบราณสถานร้าง ก.34 ประมาณ 10 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 56 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.5

ภาพที่ 57 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.5

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 243 – 250 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 250 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.5

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	243-250	0	67.57-67.50	
1	250-260	0-10	67.50-67.40	
2	260-270	10-20	67.40-67.30	
3	270-280	20-30	67.30-67.20	
4	280-290	30-40	67.20-67.10	
5	290-300	40-50	67.10-67.00	
6	300-310	50-60	67.00-66.90	
7	310-320	60-70	66.90-66.80	
8	320-330	70-80	66.80-66.70	
9	330-340	80-90	66.70-66.60	
10	340-350	90-100	66.60-66.50	
11	350-360	100-110	66.50-66.40	
12	360-370	110-120	66.40-66.30	
13	370-380	120-130	66.30-66.20	
14	380-390	130-140	66.20-66.10	
15	390-400	140-150	66.10-66.00	
16	400-410	150-160	66.00-65.90	
17	410-420	160-170	65.90-65.80	
18	420-430	170-180	65.80-65.70	
19	430-440	180-190	65.70-65.60	
20	440-450	190-200	65.60-65.50	
21	450-460	200-210	65.50-65.40	
22	460-470	210-220	65.40-65.30	
23	470-480	220-230	65.30-65.20	
24	480-490	230-240	65.20-65.10	
25	490-500	240-250	65.10-65.00	
26	500-510	250-260	65.00-64.90	
27	510-520	260-270	64.90-64.80	
28	520-530	270-280	64.80-64.70	ขุดเฉพาะระยะ 1 เมตรจากทิศเหนือ
29	530-540	280-290	64.70-64.60	

3.5.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (243-250 cm.dt.) พบเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (250-260 cm.dt.) พบเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ทั่วทั้งหลุม พบรากไม้ขนาดเล็กปะปนเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260-270 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมเริ่มเป็นดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น ชิ้นส่วนเบี้ยดินเผา 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (270-280 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางครึ่งฝั่งทิศเหนือของหลุมเริ่มพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (280-290 cm.dt.) ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (290-300 cm.dt.) ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาผสมดินลูกรัง ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็ก สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (300-310 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดใหญ่ สีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาเข้ม พบรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (310-320 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดใหญ่ สีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาผสมดินลูกรัง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (320-330 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดใหญ่ สีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาผสมดินลูกรังสีแดง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (330-340 cm.dt.) ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาปนจุดส้มเหลือง ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดเล็กและใหญ่ มีสีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (340-350 cm.dt.) ทางครึ่งฝั่งทิศใต้ของหลุมเป็นดินลูกรังปนหินขนาดใหญ่ สีน้ำตาลออกเหลือง ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (350-360 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้มเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (360-370 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้มเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (370-380 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม บริเวณด้านล่างของระดับชั้นดินนี้เริ่มเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (380-390 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (390-400 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม เริ่มมีเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 8 ชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (400-410 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 9 ชิ้น น้ำหนัก 1,100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (410-420 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 1,400 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (420-430 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (430-440 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (440-450 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (450-460 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย บริเวณกลางหลุมค่อนไปทางทิศตะวันตกเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีชมพูอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในบริเวณดังกล่าว พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (460-470 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียดทั่วทั้งหลุม ชั้นดินสีชมพูอมเทาหายไป มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (470-480 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียด บริเวณฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีเทาเข้ม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (480-490 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีเทาเข้ม บริเวณกลางหลุมเริ่มพบดินปนทรายสีน้ำตาลอมเทาอ่อน และทางทิศใต้พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อน

ปนจุดเหลืองเนื้อดินละเอียด มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินโดยพบทางฝั่งทิศเหนือมากกว่าบริเวณอื่น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (490-500 cm.dt.) พบดินปนทรายสีน้ำตาลอมเทาอ่อนทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (500-510 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อดินละเอียด มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดินค่อนข้างหนาแน่นขึ้น บริเวณฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีเทาอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (510-520 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อดินละเอียด มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดินค่อนข้างหนาแน่น ท้ายระดับดินเปลี่ยนเป็นดินปนศิลาแลงจับตัวแน่นและแข็ง บริเวณมุมหลุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือยังพบเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 28 (520-530 cm.dt.) พบเป็นชั้นดินปนศิลาแลง จับตัวแน่นและแข็งเกือบทั้งหลุม ฝั่งทิศเหนือห่างจากผนังทิศตะวันออกมาประมาณ 10 เซนติเมตร ยังเป็นดินเหนียวเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (530-540 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล และสีแดงเป็นเม็ดแลงปะปนในดินหนาแน่นทั่วพื้นหลุม และมีชั้นดินแลงอยู่ที่ผนังหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 58 หลุม TP.5 ระหว่างขุดค้นในระดับระดับชั้นดินสมมติที่ 5 290 – 300 cm.dt. (40 – 50 cm.s.)

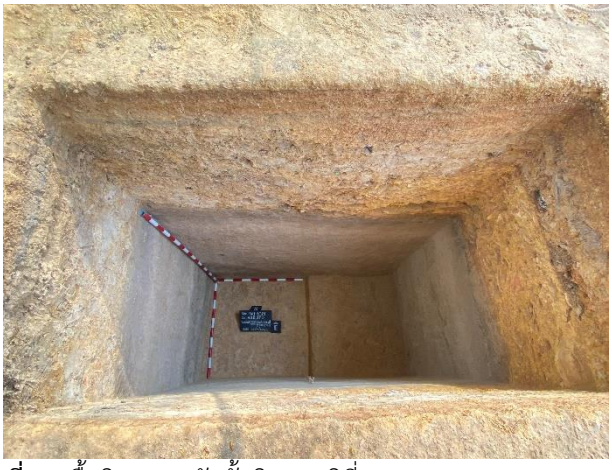
ภาพที่ 59 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (360 cm.dt./20 cm.s.)

ภาพที่ 60 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (420 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 61 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (490 cm.dt./240 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 62 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 30 (540 cm.dt./290 cm.s.)

ภาพที่ 63 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 64 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 65 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 66 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.5 ด้านทิศเหนือ

3.5.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 5 (TP.5)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.5 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 7)

ตารางที่ 13 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.5

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	243-252 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง มีเม็ดกรวดปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1	248-278 cm.dt.	7.5YR 4/4 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงส้ม มีหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1A	246-266 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทาปนดินลูกรัง พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	E, W, N
2	259-280 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	6.0 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง มีเม็ดหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
3	264-348 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินไข (ดินเหนียวผสมก้อนหิน มีจุดประสีเหลือง) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
4	290-360 cm.dt.	10YR 7/4 Very pale brown	10YR 5/6 Yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง มีก้อนหินปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
4A	345-364 cm.dt.	7.5YR 4/3 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดง เนื้อละเอียด มีเม็ดกรวดปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S
5	338-382 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทาเข้ม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปน	All
6	363-518 cm.dt.	10YR 7/2 Light gray	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลือง มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปน	All

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
6A	432-485 cm.dt.	5YR 7/2 Pinkish gray	5YR 5/3 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาอมชมพู	E, W, N
7	445-530 cm.dt.	10YR 6/1 Gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาดำเข้ม มีจุดประสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน	E, W
8	498-540 cm.dt.	7.5YR 6/3 Light brown	7.5YR 5/2 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินแลง เป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีแดง และสีน้ำตาล เป็นเม็ดศิลาแลงปะปนในดินหนาแน่น	All

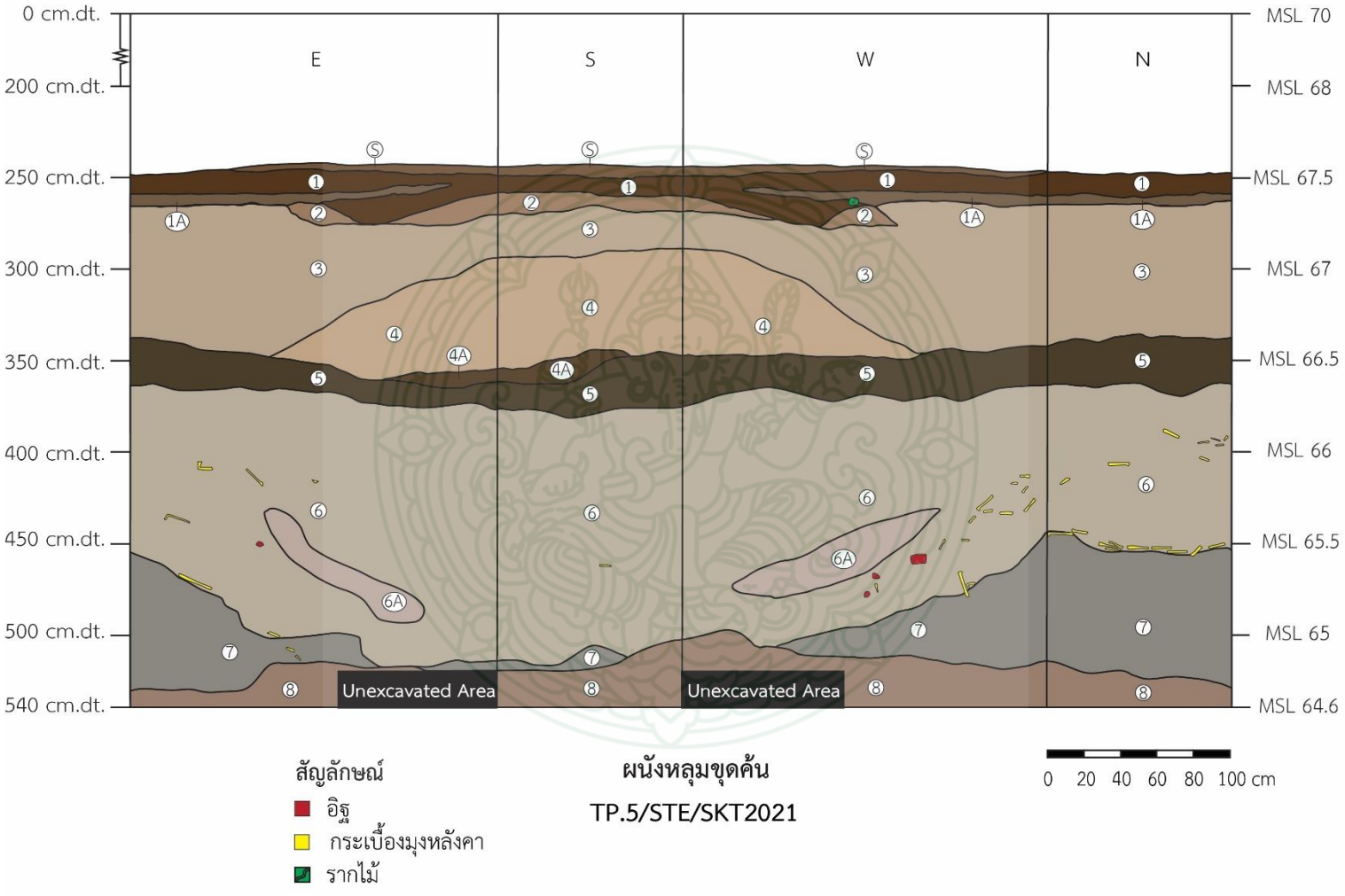
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.5 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 7 (Layer 7) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป ก่อนจะมีการขุดพื้นที่เป็นคูในภายหลังและมีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.34 ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง พบเครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายพรรณพฤกษาจากเตาสุโขทัยระยะหลัง (SP#006) กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และโบราณสถานร้าง ก.34 มีอายุสมัยอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-21[5] จึงสามารถกำหนดอายุได้ว่าน่าจะอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 - 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 6 (Layer S – Layer 4) โดยมีการถมคูน้ำก่อนเริ่มทำถนนในชั้นทับถมที่ 6[6] ซึ่งดินที่นำมาใช้ในการถมคูน้ำสันนิษฐานว่านำมาจากการขุดลอกตระพังต่างๆ พบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้คือเครื่องถ้วยจีน (SF#002 และ SF#003) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 สันนิษฐานว่ามีการถมดินเพื่อทำเป็นถนนภายในอุทยานฯอย่างน้อย 2 ช่วง โดยช่วงแรกอยู่ในชั้นทับถมที่ 2-5 และชั้นดินแทรก 4A และ 5A โดยถมปิดคูก่อนในชั้นทับถมที่ 6 และมีการใช้งานพื้นที่ในชั้นทับถม 1A ก่อนจะมีการขุดปรับและถมพื้นที่เพื่อทำถนนในอุทยานฯซ้ำอีกครั้ง (น่าจะเป็นการซ่อมบำรุงถนน) ที่ชั้นผิวดินและชั้นทับถมที่ 1

[5] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 69.

[6] ชัยรัตน์ ภุมราเศวต, พนักงานดูแลโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (11 ตุลาคม 2564), สัมภาษณ์.

แผนผังที่ 7 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 5 (TP.5)

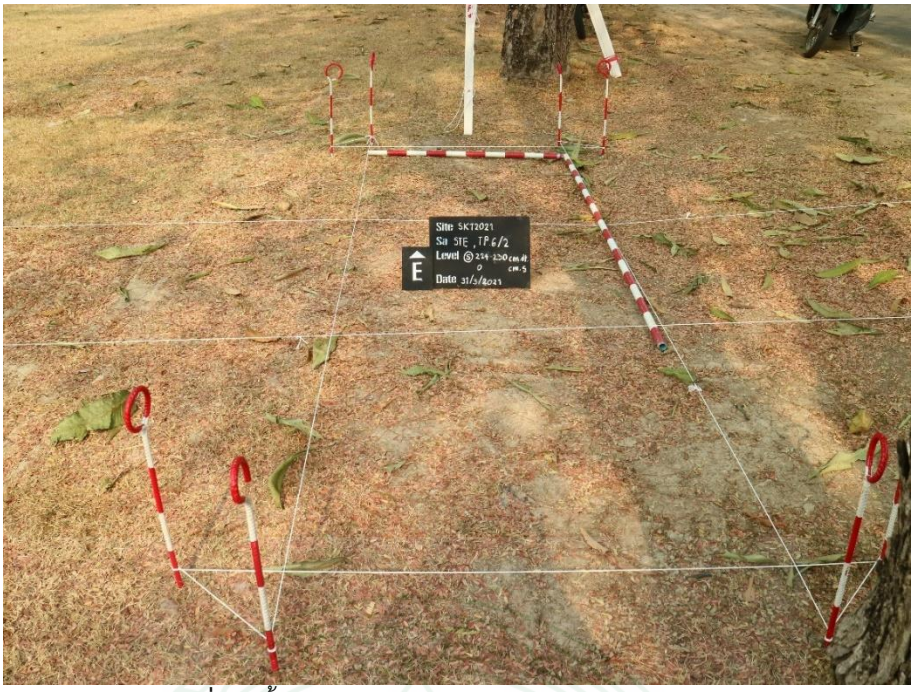
3.6 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.6

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 02.4096 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 49 ลิปดา 00.486 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.6 อยู่บริเวณมุม 4 แยกทางด้านทิศเหนือของวัดตระพังเงิน ห่างจากริมขอบตระพังเงินประมาณ 25 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 หลุมตัดกันเป็นรูปกากบาท โดยหลุมที่อยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้กำหนดให้เป็นหลุม TP.6/1 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 6 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ และหลุมที่อยู่ในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกกำหนดให้เป็นหลุม TP.6/2 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 67 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.6/1

ภาพที่ 68 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.6/2

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 224 – 230 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 230 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.6

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	224-230	0	67.76-67.70	
1	230-240	0-10	67.70-67.60	
2	240-250	10-20	67.60-67.50	
3	250-260	20-30	67.50-67.40	
4	260-270	30-40	67.40-67.30	
5	270-280	40-50	67.30-67.20	
6	280-290	50-60	67.20-67.10	
7	290-300	60-70	67.10-67.00	
8	300-310	70-80	67.00-66.90	
9	310-320	80-90	66.90-66.80	
10	320-330	90-100	66.80-66.70	
11	330-340	100-110	66.70-66.60	
12	340-350	110-120	66.60-66.50	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
13	350-360	120-130	66.50-66.40	
14	360-370	130-140	66.40-66.30	
15	370-380	140-150	66.30-66.20	
16	380-390	150-160	66.20-66.10	
17	390-400	160-170	66.10-66.00	
18	400-410	170-180	66.00-65.90	
19	410-420	180-190	65.90-65.80	
20	420-430	190-200	65.80-65.70	
21	430-440	200-210	65.70-65.60	
22	440-450	210-220	65.60-65.50	
23	450-460	220-230	65.50-65.40	ขุดค้นเฉพาะบริเวณกลางหลุมในระยะ 3 เมตร โดยขุดห่างจากผนังด้านทิศเหนือและทิศใต้ด้านละ 1.5 เมตร
24	460-470	230-240	65.40-65.30	
25	470-480	240-250	65.30-65.20	
26	480-490	250-260	66.20-65.10	
27	490-500	260-270	65.10-65.00	
28	500-510	270-280	65.00-64.90	

3.6.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (224-230 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้ของหลุมในระยะ 1 เมตร ดินเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนบริเวณที่เหลือฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินฝุ่น สีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (230-240 cm.dt.) พบดินร่วนเป็นฝุ่นสีน้ำตาลอมเทาอ่อนทั่วทั้งหลุม เริ่มพบดินลูกรัง ยางมะตอย และหินขนาดเล็กปะปนในชั้นดิน บริเวณทิศใต้ของหลุมที่ระยะประมาณ 50 เซนติเมตร พบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลแดง พบชิ้นส่วนกึ่งบน้ำอ้อย 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (240-250 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลเข้ม พบรากไม้แทรกในชั้นดินจำนวนมาก บริเวณทิศใต้ของหลุมที่ระยะประมาณ 50 เซนติเมตร พบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลแดง ฝั่งทิศตะวันออกเป็นดินร่วนลักษณะเป็นฝุ่นสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีน้ำผุดออกมาตลอด สันนิษฐานว่าเกิดจากรากไม้ ส่วนฝั่งทิศตะวันตกเป็นดินร่วนลักษณะเป็นฝุ่นสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเช่นกัน พบรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (250-260 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เป็นดินลูกรังสีน้ำตาลแดงระยะประมาณ 1 เมตร จากขอบหลุมด้านทิศใต้ ถัดไปทางเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลปนกับสีดำ ฝั่งทิศตะวันออกเป็นดินร่วนสีน้ำตาล มีน้ำผุดออกมาตลอด สันนิษฐานว่าเกิดจากรากไม้ ส่วนฝั่งทิศตะวันตกเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเช่นกัน พบรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (260-270 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือของหลุมด้านทิศตะวันออกเป็นดินเหนียวสีเทาปนสีเหลือง มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษอิฐปะปน ส่วนด้านทิศตะวันตกพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลและสีดำปะปนกัน ส่วนฝั่งทิศใต้ของหลุมพบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลอมเหลืองปะปนกับดินเหนียวสีเทาอ่อนปนสีเหลืองและส้ม โดยครึ่งฝั่งตะวันออกเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลและครึ่งฝั่งตะวันตกเป็นสีน้ำตาลเข้ม หลุมขุดค้นทิศตะวันตกมีรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 10 ชิ้น น้ำหนัก 700 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น โดยพบในฝั่งที่เป็นดินเหนียวสีเทาปนสีเหลืองด้านทิศเหนือของหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนน้ำตาลทั่วทั้งหลุม มีเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น โดยพบในฝั่งที่เป็นดินเหนียวสีเทาปนสีเหลืองด้านทิศเหนือของหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (280-290 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเทาอมน้ำตาลอ่อนมีสีเหลืองและสีส้มปนทั่วทั้งหลุม ทางฝั่งทิศตะวันออกดินมีลักษณะชื้น ทางฝั่งทิศตะวันตกพบรากไม้ขนาดใหญ่ มีเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อยในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (290-300 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาล มีเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อยในชั้นดิน ทางฝั่งทิศเหนือบริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือเป็นดินสีเทาเข้มเนื้อละเอียด ส่วนฝั่งมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือพบเป็นดินสีน้ำตาลปนเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็ก ทางฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินสีเทาเนื้อละเอียด ไม่พบรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศตะวันตกพ้นชั้นที่มีรากไม้ขนาดใหญ่ พบเศษอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 400 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) บริเวณกลางหลุมเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ทางทิศเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบกรวดสีดำและสีแดงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 400 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือเป็นดินสีเทาเข้มปนเศษอิฐและกระเบื้อง บริเวณกลางหลุมและทางทิศใต้พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ทางฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลืองจับตัวเป็นกลุ่ม ส่วนทางฝั่งทิศตะวันตกดินเป็นดินสีน้ำตาลอมเทา มีดินลูกรังปะปนเล็กน้อย พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 11 ชิ้น น้ำหนัก 1,100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (320-330 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือดินเริ่มเปลี่ยนจากดินสีเทาเข้มเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง พบดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลืองจับตัวเป็นกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษกระเบื้องมุงหลังคา ฝั่งทิศตะวันออกดินเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลเทาอ่อน มีจุดประสีแดง เป็นเม็ดแลงปะปน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 11 ชิ้น น้ำหนัก 900 กรัม อิฐ 2

ก้อน น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น และเบี้ยดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (330-340 cm.dt.) พบดินเหนียว สีเทาเข้ม มีหิน และก้อนแลงปะปนทั่วหลุม บริเวณกลางหลุมมีดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลแดง ทางทิศเหนือของหลุมดินเป็นดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลเทา ทางฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินเหนียวสีเทาปนจุดเหลือง ส่วนฝั่งทิศตะวันออกเป็นเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเหลือง (ดินไข)

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทาปนกรวดและเม็ดแลง มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย ทางทิศเหนือพบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลเทา และดินเหนียวสีดำเริ่มหมดไปในระดับนี้ ทางฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินเหนียวสีเทาปนเม็ดแลง ส่วนฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (350-360 cm.dt.) ทางทิศเหนือของหลุมเป็นดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลเทา ส่วนบริเวณอื่นที่เหลือพบเป็นดินร่วนสีชมพูเนื้อละเอียด ทางทิศเหนือของหลุมพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360-370 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้เป็นดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่นและแข็งกว่าบริเวณอื่น ส่วนบริเวณอื่นที่เหลือพบเป็นดินร่วนสีชมพูเนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (370-380 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น แต่เริ่มพบจุดสีน้ำตาล เป็นเม็ดแลงปะปนทั่วทั้งหลุม ทางทิศใต้ของหลุมพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (380-390 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น แต่เริ่มพบจุดสีน้ำตาล เป็นเม็ดแลงปะปน มีดินเหนียวสีเหลืองแทรกเป็นช่วงๆ บริเวณกลางหลุมเริ่มเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง ทางทิศเหนือของหลุมพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (390-400 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น พบจุดสีน้ำตาล เป็นเม็ดแลงปะปนมากขึ้นโดยเฉพาะทางฝั่งทิศใต้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (400-410 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น พบจุดสีน้ำตาล เป็นเม็ดแลงปะปนมากขึ้นโดยเฉพาะทางฝั่งทิศใต้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (410-420 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น พบจุดสีน้ำตาล เป็นเม็ดแลงปะปนมากขึ้นโดยเฉพาะทางฝั่งทิศใต้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (420-430 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มีดินเหนียวสีขาวและสีเหลืองปะปนกับดินสีเทาอมชมพู พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (430-440 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มีดินเหนียวสีขาวและสีเหลืองปะปนกับดินสีเทาอมชมพู พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้นโดยเฉพาะฝั่งทิศใต้ ทางฝั่งทิศเหนือเริ่มมีดินเหนียวสีเหลืองปะปนในชั้นดินมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (440-450 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มีดินเหนียวสีขาวและสีเหลืองปะปนกับดินสีเทาอมชมพู พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (450-460 cm.dt.) พบดินสีเทาอมชมพู จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด มีดินเหนียวสีขาวและสีเหลืองปะปนกับดินสีเทาอมชมพู พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้นโดยเฉพาะฝั่งทิศใต้ ทางฝั่งทิศเหนือเริ่มมีดินเหนียวสีเหลืองปะปนในชั้นดินมากขึ้น ดินเริ่มเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (460-470 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอ่อน จับตัวกันแน่น เนื้อละเอียด พบจุดประสีเหลืองปะปนในชั้นดินหนาแน่น พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น โดยเฉพาะทางฝั่งทิศเหนือและทิศตะวันออกของหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (470-480 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินบริเวณกลางหลุม ทิศใต้ และทิศตะวันออกของหลุม ฝั่งทิศตะวันตกบริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหลุมเริ่มพบดินแลงปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 26 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (480-490 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่นขึ้น เริ่มมีดินแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้นทั้งฝั่งทิศตะวันออกและตะวันตก

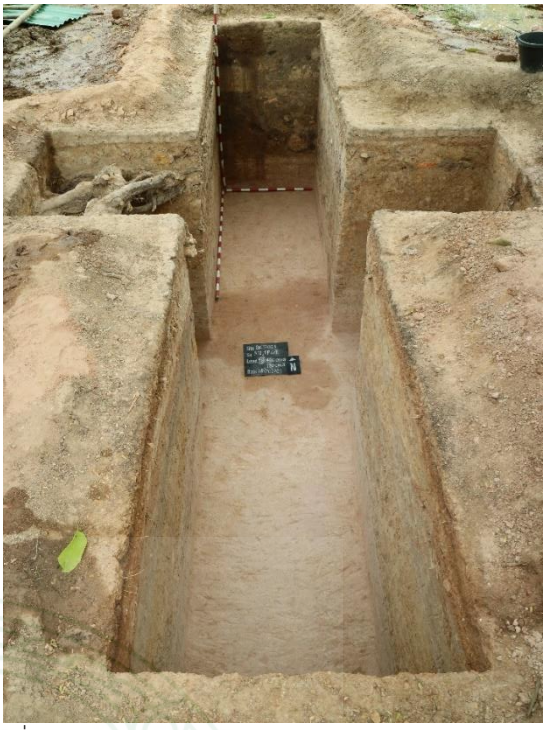
ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (490-500 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่นขึ้น พบดินแลงและเม็ดแลงปะปนในชั้นดินหนาแน่นขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 28 (500-510 cm.dt.) ดินสีน้ำตาลเทาอ่อนอมชมพู มีจุดสีน้ำตาลเป็นเม็ดแลงปะปน โดยเฉพาะฝั่งทิศตะวันตกพบเม็ดแลงสีน้ำตาลหนาแน่น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

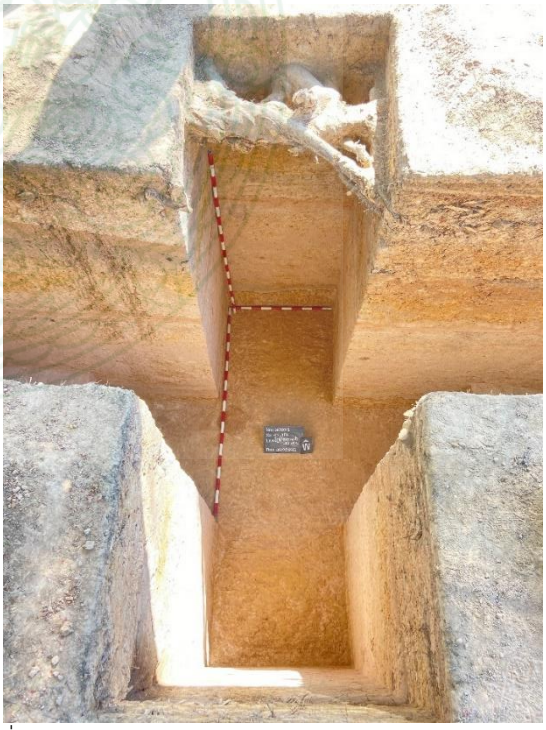

ภาพที่ 69 หลุม TP.6 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 240 – 250 cm.dt. (10-20 cm.s.)

ภาพที่ 70 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (250 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 71 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (400 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา)

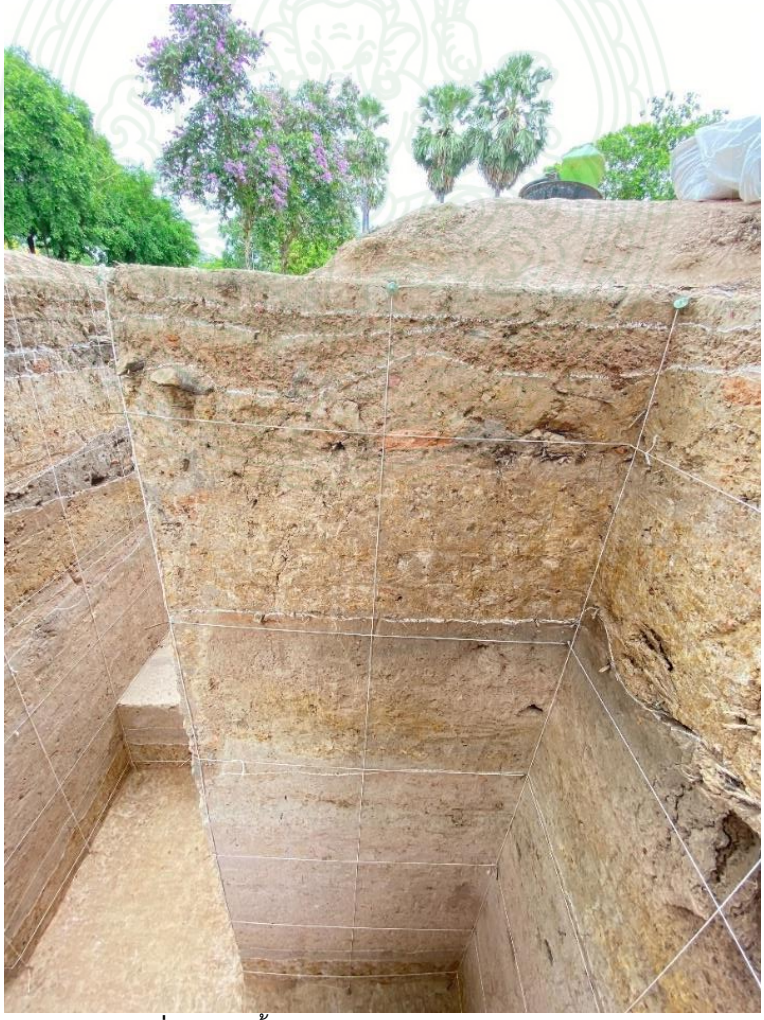

ภาพที่ 72 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (510 cm.dt./280 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 73 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (510 cm.dt./280 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 74 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E1)

ภาพที่ 75 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N3)

ภาพที่ 76 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)

ภาพที่ 77 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา)

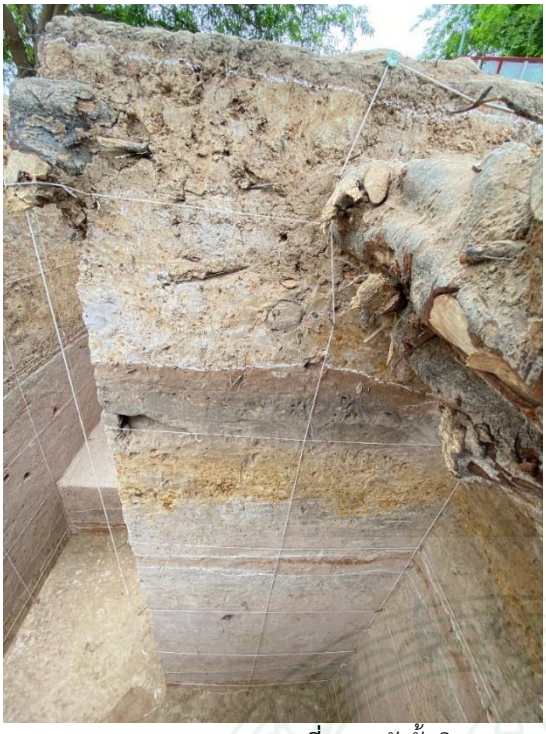
ภาพที่ 78 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันออก (E3)

ภาพที่ 79 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S2)

ภาพที่ 80 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันตก (W1)

ภาพที่ 81 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศใต้ (S3) (ซ้าย)

ภาพที่ 82 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ขวา)

ภาพที่ 83 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N1)-1 (ซ้าย)

ภาพที่ 84 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.6 ด้านทิศเหนือ (N1)-2 (ขวา)

ภาพที่ 85 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศตะวันตก (W3)

ภาพที่ 86 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.2 ด้านทิศเหนือ (N2)

3.6.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.6 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 8)

ตารางที่ 15 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.6

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	218-250 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/3 Brown	6.0 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีน้ำตาลเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	E1-3, S1, S3, W1-3, N1-3
1	218-232 cm.dt.	7.5YR 6/6 Reddish yellow	7.5YR 4/6 Yellowish red	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E3, S2, W1
1A	228-240 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 4/3 Brown	6.0 กรดอ่อน	ดินทรายปนหินและปูน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E1, N2, N3
2	222-250 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish red	5YR 4/6 Yellowish red	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E3, S2, W1
3	228-304 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/3 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนจุดเหลือง (ดินไข) พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	E2, S1, S3, W1-3, N1-3
4	236-354 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาเข้มปนเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษภาชนะดินเผา และถ่าน	W3, N2
5	238-360 cm.dt.	1) 10YR 6/4 Light yellowish brown 2) 10YR 5/3 Brown	1) 10YR 5/6 Yellowish brown 2) 10YR 3/3 Dark brown	1)8.0 ด่างอ่อน 2)8.0 ด่างอ่อน	เป็นชั้นดินถม พบดินลักษณะต่างกัน 4 แบบ ดังนี้ 1) ดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลแดง 2) ดินร่วนสีน้ำตาลเทา 3) ดินทรายสีน้ำตาลอมเหลือง 4) ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง	All

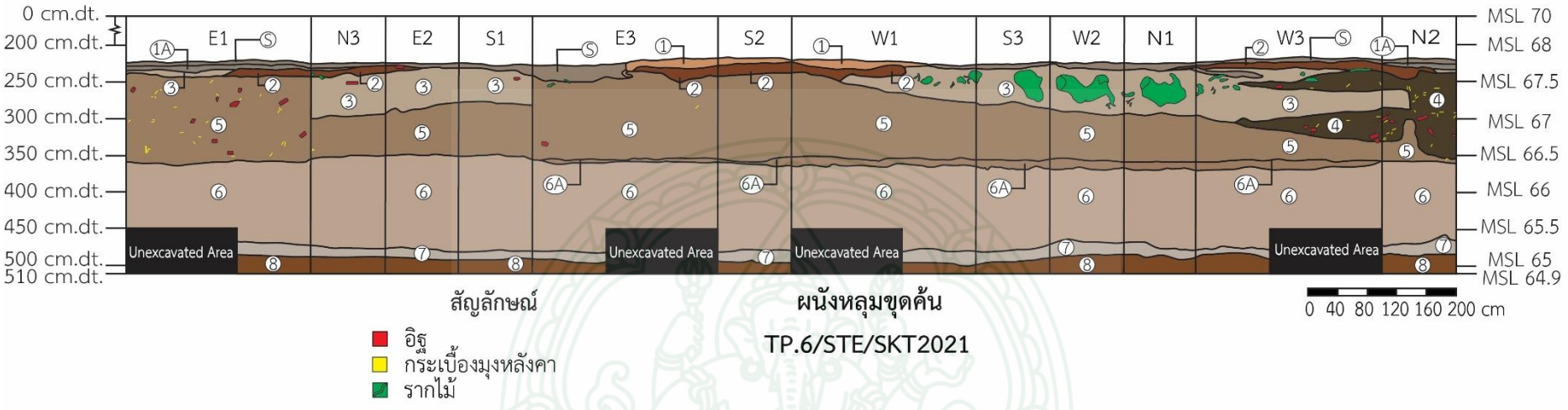
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
		3) 10YR 7/3 Very pale brown 4) 10YR 5/4 Yellowish brown	3) 10YR 5/4 Yellowish brown 4) 10YR 4/4 Dark yellowish brown	3)7.5 ด่างอ่อน 4)7.5 ด่างอ่อน	พบเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน	
6	350-496 cm.dt.	7.5YR 7/3 Pink	7.5YR 5/3 Reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพู พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	All
6A	350-362 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light reddish brown	7.5YR 4/4 Reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพูเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	E3, S2, S3, W1-3, N1
7	458-495 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 5/2 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินสีเทาอมชมพู พบเศษภาชนะดินเผาบริเวณกลางหลุม	All
8	484-510 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	7.5YR 4/6 Strong brown	6.5 กรดอ่อน	ดินสีเทาปนจุดเหลืองหนาแน่น ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.6 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 1</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 7 (Layer 7) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป จากการพบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำจากเตาสุโขทัยระยะหลัง (SP#009 และ SP#010) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 สันนิษฐานได้ว่าอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 2</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 5 (Layer S – Layer 5) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นทับถมที่ 1-5 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ในชั้นดินถมพบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้คือชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรมอย่างชิ้นส่วนมกรเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำที่มาจากเตาสุโขทัยในระยะหลัง

(SP#004) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และเครื่องถ้วยสังคโลกจากเตาศรีสัชนาลัยยุคปลาย (SP#007) กำหนดอายุราวช่วงกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 แต่เนื่องจากเป็นดินที่นำมาใช้ถมพื้นที่ หลักฐานที่พบจึงไม่สามารถนำมาใช้กำหนดอายุได้เนื่องจากเป็นหลักฐานที่ผ่านการรบกวนมาแล้ว

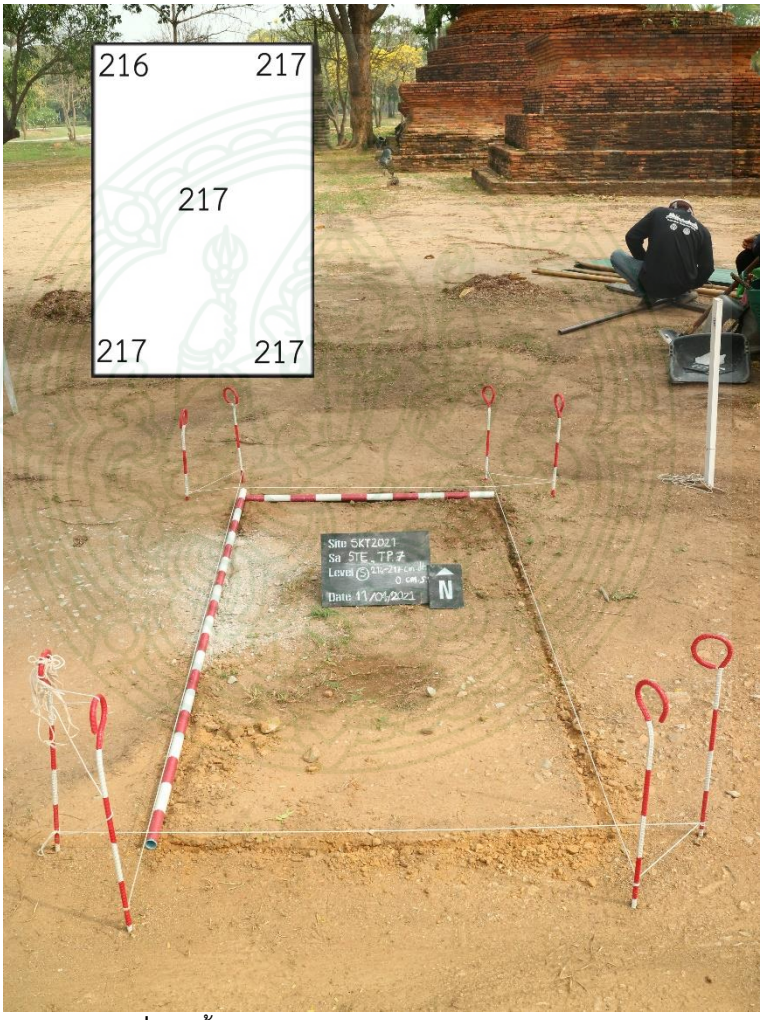

แผนผังที่ 8 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6)

3.7 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.7

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 02.8878 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 02.43 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.7 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ของโบราณสถานร้าง ก.60 ห่างจากกลุ่มเจดีย์ประธานประมาณ 13 เมตร และอยู่ทางด้านทิศเหนือห่างจากริมขอบตระพังเงินประมาณ 20 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 87 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.7

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 216 – 217 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 220 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.7

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	216-220	0	67.84-67.80	
1	220-230	0-10	67.80-67.70	
2	230-240	10-20	67.70-67.60	
3	240-250	20-30	67.60-67.50	
4	250-260	30-40	67.50-67.40	
5	260-270	40-50	67.40-67.30	
6	270-280	50-60	67.30-67.20	
7	280-290	60-70	67.20-67.10	
8	290-300	70-80	67.10-67.00	
9	300-310	80-90	67.00-66.90	
10	310-320	90-100	66.90-66.80	
11	320-330	100-110	66.80-66.70	
12	330-340	110-120	66.70-66.60	
13	340-360	120-140	66.60-66.40	ขุดชั้นละ 20 cm.

3.7.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (216-220 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดินเล็กน้อย ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินทราย กลางด้านทิศตะวันตกพบพื้นปูน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (220-230 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดินเล็กน้อย ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินทราย กลางด้านทิศตะวันตกยังคงพบพื้นปูน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (230-240 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลืองทั่วทั้งหลุม กลางด้านทิศตะวันตกยังคงพบเศษปูนเล็กน้อย บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงใต้เริ่มพบดินลูกรังสีแดง มุมทิศตะวันออกเฉียงใต้พบหินปนเล็กน้อย มีรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (240-250 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลืองทั่วทั้งหลุม ทางทิศใต้ที่ระยะประมาณ 20 เซนติเมตร จากทิศใต้พบชั้นดินลูกรังสีแดงหนาประมาณ 5 เซนติเมตร จากนั้นจึงหายไป กลายเป็นดินร่วนปนทราย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (250-260 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนทรายสีน้ำตาล มีจุดสีแดงเป็นเม็ดแลงปะปนในดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (260-270 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอ่อน มีเม็ดแลงปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (270-280 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมชมพู มีเม็ดแลงปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (280-290 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมชมพู มีเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290-300 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง บริเวณกลางหลุมพบดินร่วนสีชมพู

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (300-310 cm.dt.) พบเป็นชั้นดินเหนียวสีน้ำตาลเทาปนเม็ดแลงทั่วทั้งหลุม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (310-320 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินทรายเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเหลืองทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (320-330 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและมีเม็ดแลงปะปนทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (330-340 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและมีเม็ดแลงปะปนมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (340-360 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีแดงเป็นเม็ดแลงปะปนในชั้นดินหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 88 หลุม TP.7 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 11 320-330 cm.dt. (100-110 cm.s.)

ภาพที่ 89 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (230 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 90 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 91 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (330 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 92 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./140 cm.s.) (ขวา)

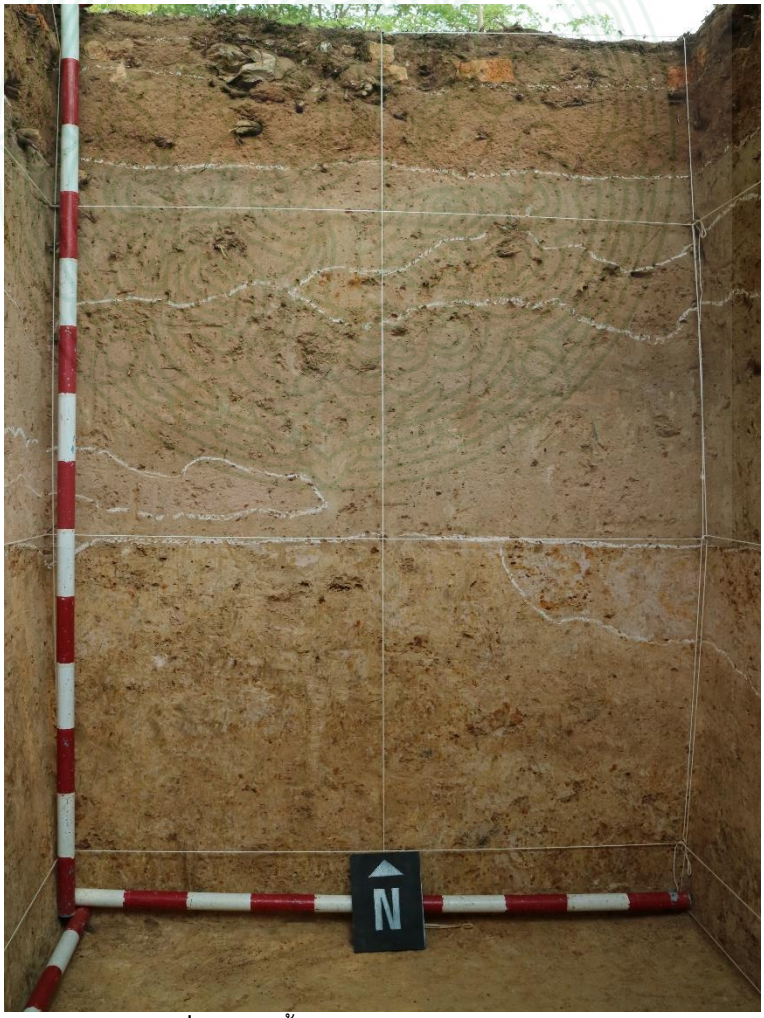
ภาพที่ 93 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 94 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 95 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 96 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.7 ด้านทิศเหนือ

3.7.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 7 (TP.7)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.7 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 6 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 9)

ตารางที่ 17 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.7

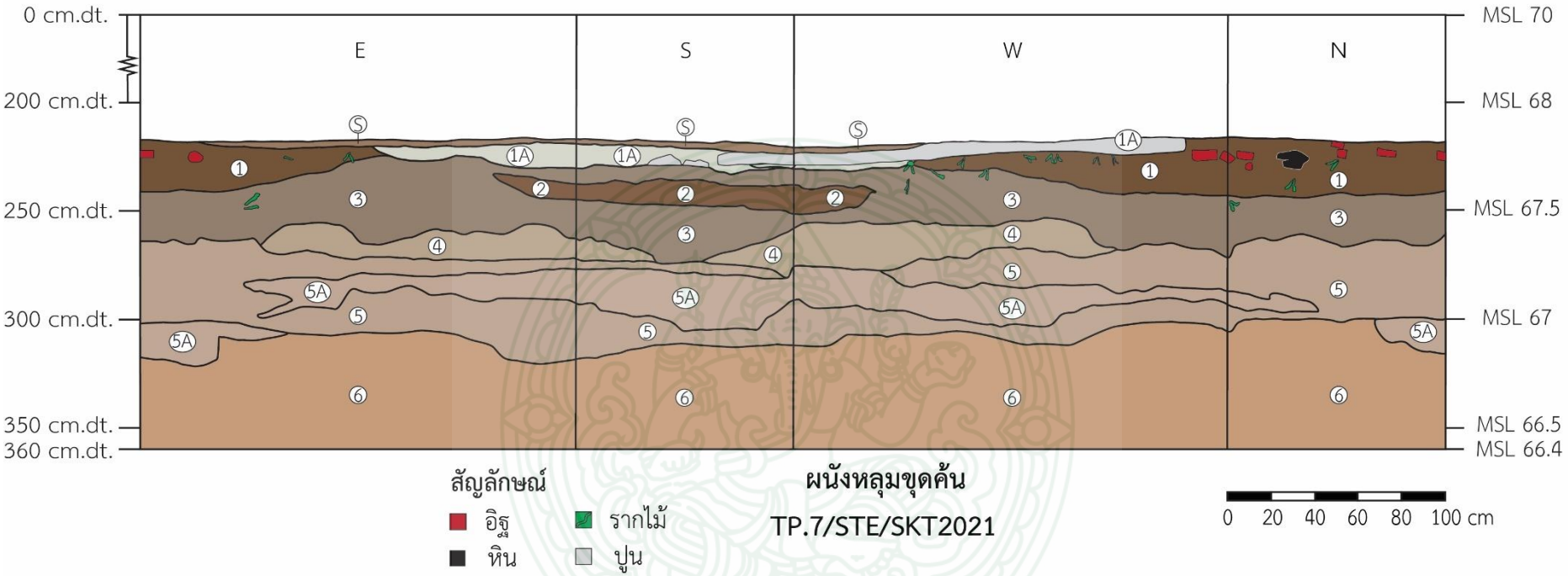
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	216-226 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีเหลืองปนเม็ดหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1	216-244 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 3/4 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดงปนเม็ดหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1A	217-234 cm.dt.	10YR 8/1 White	10YR 6/1 Gray	8.0 ด่างอ่อน	ชั้นปูน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	235-252 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 4/6 Yellow red	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีส้มปนเม็ดหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
3	223-275 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายสีเทาอ่อน จับตัวกันแน่น มีเม็ดลูกรังปน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	All
4	254-280 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อน มีเม็ดแลงปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
5	260-322 cm.dt.	7.5YR 7/3 Pink	7.5YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนอมชมพู พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย	All
5A	275-322 cm.dt.	5YR 7/3 Pink	5YR 5/4 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
6	300-350 cm.dt.	7.5YR 7/4 Pink	7.5YR 5/4 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อน มีจุดประสีแดงและสีเหลือง มีเม็ดแลงปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.7 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 5 (Layer 5) สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป อาจมีการใช้งานร่วมสมัยกับโบราณสถานร้าง ก.60 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง เนื่องจากพบเศษภาชนะดินเผาจำนวนน้อยมาก โดยพบเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีเขียวจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยในยุคกลาง (SP#001) กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - ต้นพุทธศตวรรษที่ 21 และโบราณสถานร้าง ก.60 มีอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21[7] จึงสันนิษฐานว่าชั้นวัฒนธรรมนี้อยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 - ต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 3 (Layer S – Layer 3) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1-2 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ และชั้นทับถมที่ 3 เป็นชั้นที่มีการใช้งานช่วงก่อนมีการปรับพื้นที่เป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

[7] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 95.

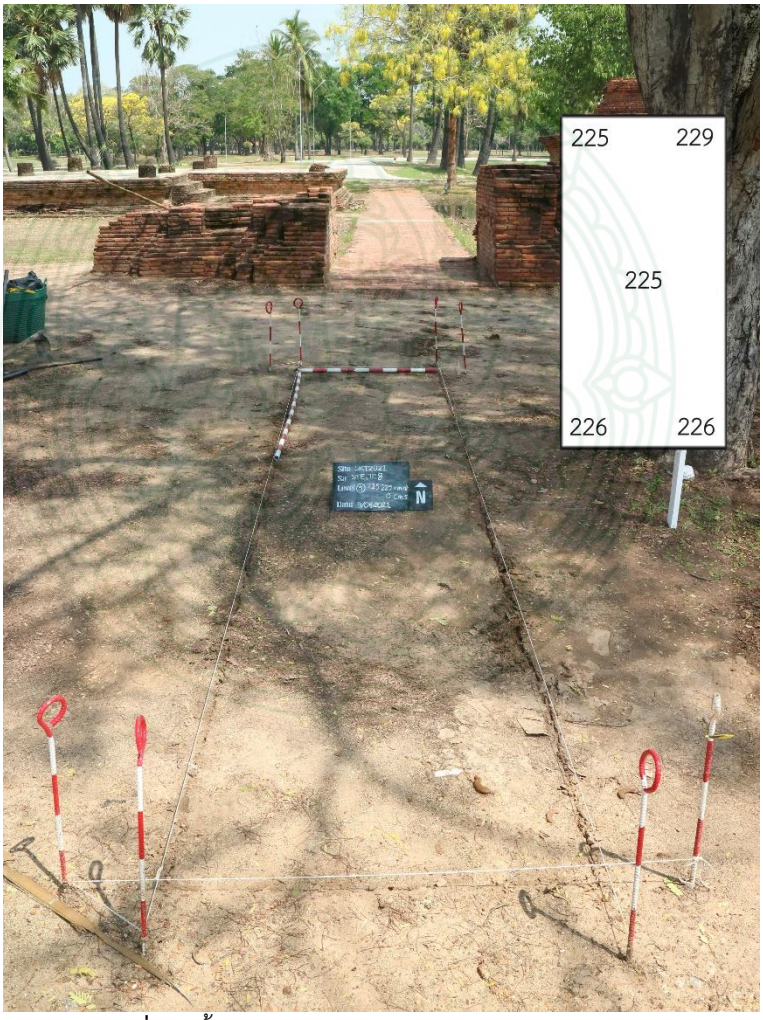

แผนผังที่ 9 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 7 (TP.7)

3.8 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.8

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 03.1398 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 03.4914 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.8 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ห่างจากซุ้มประตูโบราณสถานร้าง ก.60 ประมาณ 2 เมตร และอยู่ทางด้านทิศเหนือห่างจากริมขอบตระพังเงินประมาณ 25 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 5 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง พบเศษอิฐประมาณ 2-3 ก้อนอยู่บนผิวดิน มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 97 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.8

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 225 – 229 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 230 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.8

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	225-230	0	67.75-67.70	
1	230-240	0-10	67.70-67.60	
2	240-250	10-20	67.60-67.50	
3	250-260	20-30	67.50-67.40	
4	260-270	30-40	67.40-67.30	
5	270-280	40-50	67.30-67.20	
6	280-290	50-60	67.20-67.10	
7	290-300	60-70	67.10-67.00	
8	300-310	70-80	67.00-66.90	ขุดเฉพาะระยะ 2 เมตร จากทิศเหนือและทิศใต้ (เว้นแนวอิฐบริเวณกลางหลุมระยะ 1 เมตร)
9	310-320	80-90	66.90-66.80	
10	320-330	90-100	66.80-66.70	
11	330-340	100-110	66.70-66.60	
12	340-350	110-120	66.60-66.50	
13	350-360	120-130	66.50-66.40	
14	360-370	130-140	66.40-66.30	
15	370-380	140-150	66.30-66.20	
16	380-390	150-160	66.20-66.10	
17	390-400	160-170	66.10-66.00	
18	400-410	170-180	66.00-65.90	
19	410-420	180-190	65.90-65.80	
20	420-430	190-200	65.80-65.70	
21	430-440	200-210	65.70-65.60	
22	440-450	210-220	65.60-65.50	
23	450-460	220-230	65.50-65.40	ขุดเฉพาะระยะ 2 เมตร จากทิศใต้
24	460-470	230-240	65.40-65.30	
25	470-480	240-250	65.30-65.20	

3.8.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (225-230 cm.dt.) ทางฝั่งทิศใต้ของหลุมที่ระยะประมาณ 1 เมตร พบดินเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนทางฝั่งทิศเหนือของหลุมพบดินร่วนสีน้ำตาล มีเศษอิฐและรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (230-240 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลดำ มีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม เนื่องจากรากไม้ มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษอิฐปะปนค่อนข้างหนาแน่น สันนิษฐานว่าเกิดจากการถมเพื่อใช้งานพื้นที่ในอุทยานฯ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (240-250 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลดำ มีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุมเนื่องจากรากไม้ มีเศษอิฐปะปนค่อนข้างหนาแน่น สันนิษฐานว่าเกิดจากการถมเพื่อใช้งานพื้นที่ในอุทยานฯ ทางฝั่งทิศใต้ที่ระยะประมาณ 30 เซนติเมตร จากทิศใต้พบเป็นดินลูกรังปนหิน สีน้ำตาลส้ม ซึ่งเป็นดินที่นำมาอัดถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ทางฝั่งทิศเหนือพบเศษอิฐ 20 ก้อน น้ำหนัก 10,500 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (250-260 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเทา มีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้ชั้นดินลูกรังหายไป พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ทางฝั่งทิศเหนือพบเศษอิฐ 18 ก้อน น้ำหนัก 11,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (260-270 cm.dt.) ทางฝั่งทิศเหนือเริ่มพบดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ยังคงพบเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย บริเวณกลางหลุมเริ่มพบแนวอิฐเรียงกัน ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินทราย สีส้มอ่อนกว่าฝั่งทิศเหนือ จากผนังฝั่งทิศใต้เข้ามาถึงกลางหลุมที่ระยะ 196-250 เซนติเมตร พบแนวอิฐเรียงกันจนสุดผนังฝั่งทิศตะวันออก-ตะวันตก สภาพของแนวอิฐ ล้มเอน ไม่เป็นระเบียบ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินร่วนสีน้ำตาล มีอิฐปะปน ส่วนฝั่งทิศใต้เริ่มพบเป็นดินร่วน สีน้ำตาลอ่อน มีเม็ดแลงปะปน โดยมีแนวอิฐที่พบบริเวณกลางหลุม ซึ่งก่อเรียงจากผนังทิศตะวันออก-ตะวันตก เป็นตัวคั่นลักษณะดินฝั่งทิศเหนือ-ใต้ของแนวอิฐ แนวอิฐตรงกลางหลุม พบก้อนอิฐล้มออกมาทางฝั่งทิศเหนือ ห่างจากผนังฝั่งทิศใต้เข้ามาถึงกลางหลุมที่ระยะ 213-281 เซนติเมตร ส่วนทางฝั่งทิศใต้ ไม่พบชั้นอิฐเพิ่มเติม โดยขอบของแนวอิฐฝั่งทิศใต้ มีลักษณะตะแคงลาดเอียงสู่ฝั่งทิศเหนือ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (280-290 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล มีเศษอิฐปะปน ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวปนทราย เนื้อละเอียด สีเทาอมส้ม ซึ่งสีจะอ่อนกว่าฝั่งทิศเหนือ มีเม็ดแลงปะปนในดิน ไม่พบแนวอิฐเพิ่มเติม โดยแนวอิฐอยู่ที่ระดับ 260-284 cm.dt.

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (290-300 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล มีเศษอิฐปะปน ส่วนฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินเหนียวปนทรายสีเทา ดินจับตัวกันแน่นกว่าฝั่งทิศเหนือ มีจุดสีน้ำตาลเป็นเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล มีเศษอิฐปะปน ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล มีเศษอิฐปะปนเล็กน้อย ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (320-330 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล มีเศษกระเบื้องปะปนเล็กน้อย ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (330-340 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐเล็กน้อย บริเวณกลางหลุมเริ่มเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลง ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและมีเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐ เศษภาชนะดินเผาและกระดูกสัตว์เผาไฟ บริเวณกลางหลุมเริ่มเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลง ส่วนฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและมีเม็ดแลงปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น และชิ้นส่วนกระดูกสัตว์เผาไฟ 15 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (350-360 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินสีน้ำตาลเข้ม มีอิฐปะปนบางส่วนพบดินสีเทาอมชมพูปะปน ส่วนฝั่งทิศใต้ยังพบดินเหนียวสีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลือง เมื่อขุดลงไปใกล้ถึงระดับ 360 cm.dt. พบดินทรายปนเม็ดกรวดสีน้ำตาลส้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360-370 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือส่วนใหญ่พบเป็นดินร่วนสีเทาอมชมพู ยกเว้นบริเวณที่ห่างจากผนังด้านทิศเหนือมาประมาณ 20 เซนติเมตร ยังพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีเศษอิฐปะปนเล็กน้อย ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินทรายปนเม็ดกรวดสีน้ำตาลส้ม จากนั้นดินเปลี่ยนเป็นดินร่วนสีเทาอมชมพู

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (370-380 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือส่วนใหญ่พบเป็นดินร่วนสีเทาอมชมพู ยกเว้นบริเวณที่ห่างจากผนังด้านทิศเหนือมาประมาณ 20 เซนติเมตร ยังพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทามีสีเข้มขึ้น มีเศษอิฐปะปนเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอมชมพู บริเวณด้านล่างระดับเริ่มพบเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (380-390 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาอมชมพูทั่วทั้งหลุม ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอมชมพูมีเม็ดแลงปะปนเล็กน้อยโดยเฉพาะบริเวณผนังด้านทิศใต้ บริเวณมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหลุมฝั่งทิศใต้พบว่าดินเริ่มเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเทาปนเม็ดแลงสีดำ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (390-400 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีเทาอมชมพูทั่วทั้งหลุม มีเม็ดแลงปนเล็กน้อย ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอมชมพูอ่อนมีเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (400-410 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือชั้นดินสีเทาอมชมพูเริ่มหมดไป พบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบดินแลงปะปนมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณผนังด้านทิศเหนือ ฝั่งทิศใต้ยังพบดินสีเทาอมชมพูอ่อนมีเม็ดแลงปะปนในชั้นดินมากขึ้น โดยเฉพาะมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหลุมฝั่งทิศใต้พบเป็นชั้นดินแลงสีดำ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (410-420 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินมากขึ้น ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (420-430 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินมากขึ้น ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (430-440 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินมากขึ้น ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (440-450 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินมากขึ้น ฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (450-460 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เป็นดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง พบเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (460-470 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลเทา มีจุดประสีเหลืองเป็นเม็ดแลงละเอียดหนาแน่น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (470-480 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลเทา มีจุดประสีเหลืองเป็นเม็ดแลงละเอียดหนาแน่น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 98 หลุม TP.8 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 240-250 cm.dt. (10-20 cm.s.)

ภาพที่ 99 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 100 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 101 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./130 cm.s.) ฝั่งทิศเหนือ

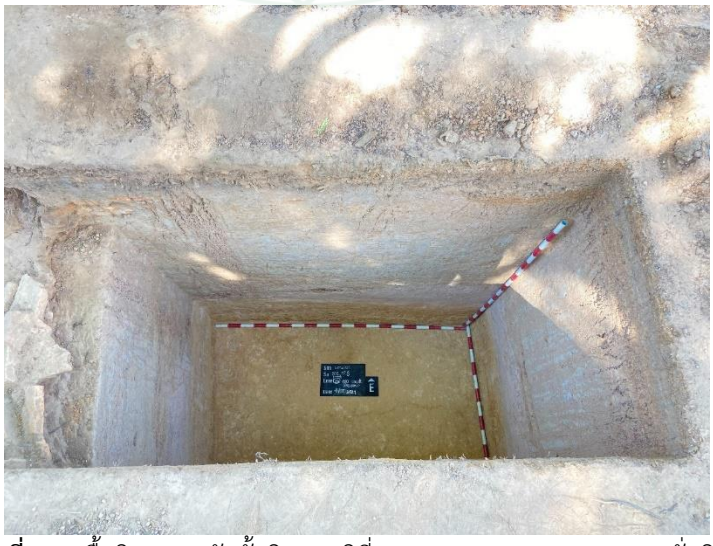
ภาพที่ 102 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360 cm.dt./130 cm.s.) ฝั่งทิศใต้

ภาพที่ 103 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (420 cm.dt./190 cm.s.) ฝั่งทิศใต้

ภาพที่ 104 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (450 cm.dt./220 cm.s.) ฝั่งทิศเหนือ

ภาพที่ 105 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (480 cm.dt./250 cm.s.) ฝั่งทิศใต้

ภาพที่ 106 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันออก (1)

ภาพที่ 107 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันออก (2)

ภาพที่ 108 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 109 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันตก (1)

ภาพที่ 110 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศตะวันตก (2)

ภาพที่ 111 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.8 ด้านทิศเหนือ

3.8.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 8 (TP.8)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.8 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 10)

ตารางที่ 19 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.8

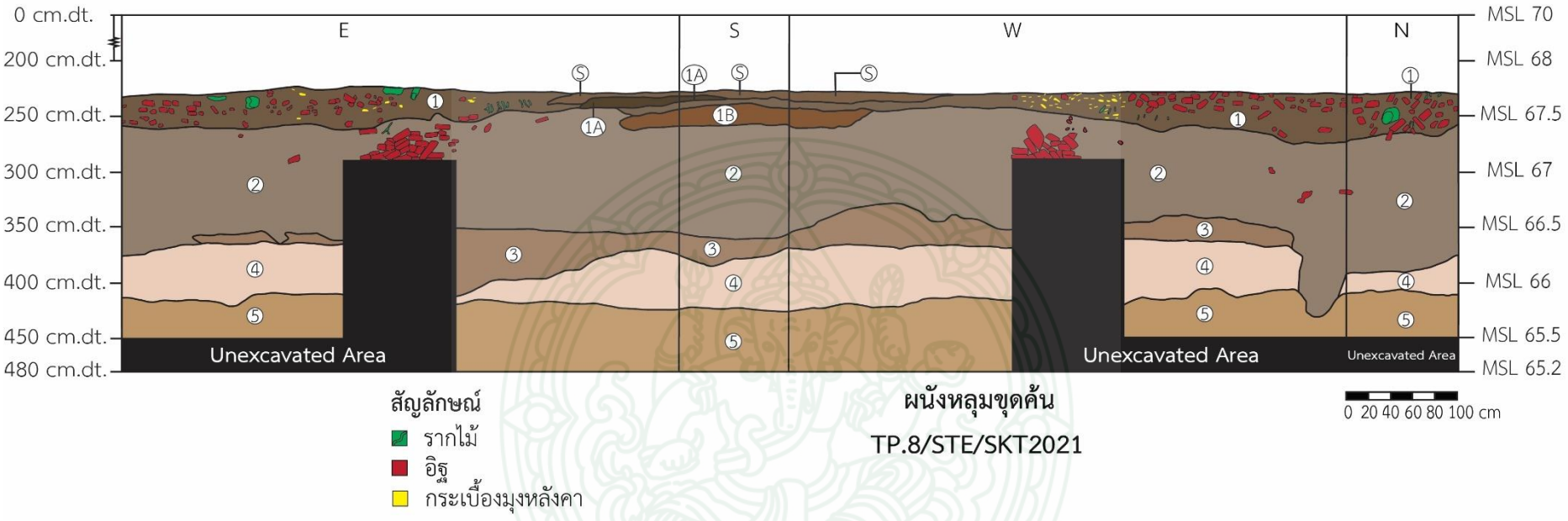
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	226-242 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 4/4 Brown	7.0 กลาง	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1	223-276 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	105YR 3/3 Dark brown	7.0 กลาง	ดินฝุ่นสีเทา มีเศษอิฐและรากไม้ปะปนในชั้นดิน	All
1A	232-242 cm.dt.	10YR 4/4 Dark yellowish brown	105YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังเนื้อละเอียดสีดำแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S
1B	241-264 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	7.5YR 4/6 Strong brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	240-433 cm.dt.	N-10YR 6/3 Pale brown S-7.5YR 6/4 Light brown	N-10YR 4/4 Dark yellowish brown S-7.5YR 4/4 Brown	N-6.5 กรดอ่อน S-7.0 กลาง	ดินร่วนสีเทา มีเม็ดแลง เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคาในชั้นดิน บริเวณมุมด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือสันนิษฐานว่ามีการขุดตัดลงไปในชั้นดินถัดไป	All
3	329-412 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	7.0 กลาง	ดินร่วนผสมแลง สีแดงอ่อน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
4	362-426 cm.dt.	5YR 8/3 Pink	5YR 5/4 Reddish brown	7.0 กลาง	ดินร่วนทรายสีเทาอมชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5	408-480 cm.dt.	10YR 7/6 Yellow	10YR 6/6 Brownish yellow	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนชมพู มีจุดประสีเหลืองและเม็ดแลงปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.8 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 2) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษกระเบื้องมุงหลังคา และแนวกองอิฐ แต่ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.60 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง โดยโบราณสถานร้าง ก.60 มีอายุสมัยอยู่ที่ราว พุทธศตวรรษที่ 20-21[8] จึงสันนิษฐานว่าอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 20

ชั้นวัฒนธรรมที่ 3 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 1 (Layer S – Layer 1) และชั้นดินแทรก 1A และ 1B โดยชั้นทับถมที่ 1 เป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นผิวดินและชั้นดินแทรก 1A และ 1B เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

[8] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 95.

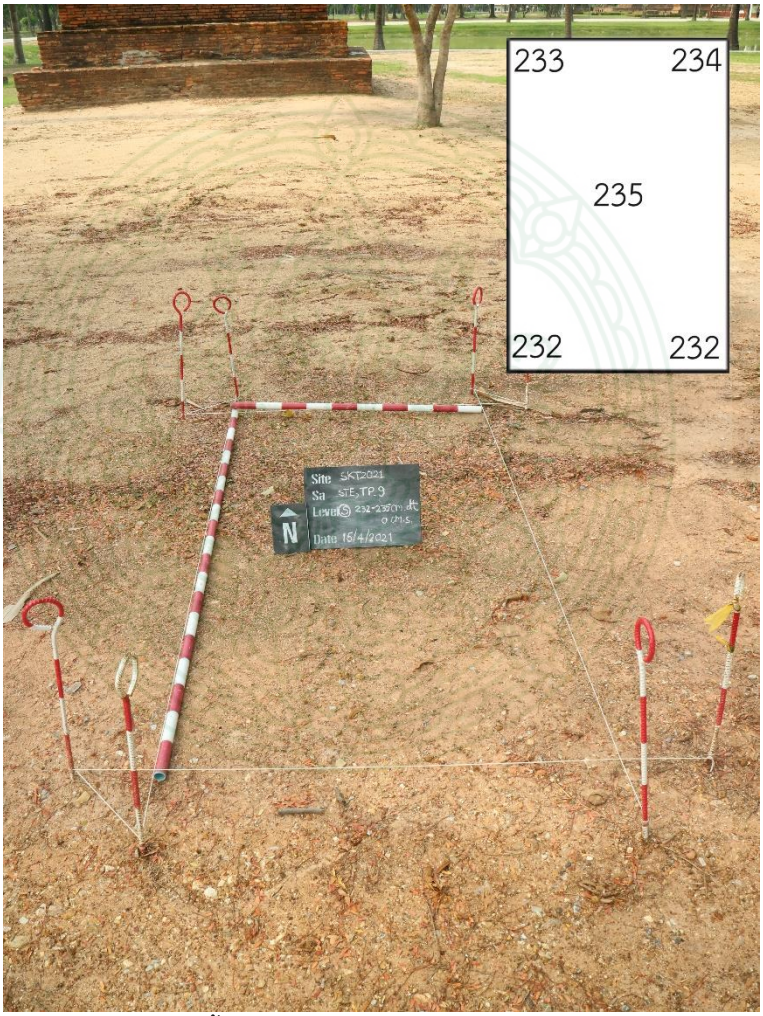

แผนผังที่ 10 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 8 (TP.8)

3.9 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.9

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 03. 2982 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 04. 2588 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.9 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ห่างจากฐานเจดีย์รายฝั่งทิศตะวันตกของโบราณสถานร้าง ก.60 ประมาณ 12 เมตร และอยู่ทางด้านทิศเหนือห่างจากริมขอบตระพังเงินประมาณ 17 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 112 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.9

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 232 – 235 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 240 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.9

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	232-240	0	67.90-67.80	
1	240-250	0-10	67.60-67.50	
2	250-260	10-20	67.50-67.40	
3	260-270	20-30	67.40-67.30	
4	270-280	30-40	67.30-67.20	
5	280-290	40-50	67.20-67.10	
6	290-300	50-60	67.10-67.00	
7	300-310	60-70	67.00-66.90	
8	310-320	70-80	66.90-66.80	
9	320-330	80-90	66.80-66.70	
10	330-340	90-100	66.70-66.60	
11	340-350	100-110	66.60-66.50	
12	350-360	110-120	66.50-66.40	
13	360-370	120-130	66.40-66.30	
14	370-380	130-140	66.30-66.20	
15	380-390	140-150	66.20-66.10	
16	390-400	150-160	66.10-66.00	
17	400-410	160-170	66.00-65.90	
18	410-420	170-180	65.90-65.80	
19	420-430	180-190	65.80-65.70	
20	430-440	190-200	65.70-65.60	
21	440-450	200-210	65.60-65.50	
22	450-460	210-220	65.50-65.40	

3.9.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (232-240 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินฝุ่นสีน้ำตาล ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลเหลือง มีเม็ดกรวดปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (240-250 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วน สีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีแดง มีเม็ดกรวดปะปน พบรากไม้ของต้นมะขามพาดผ่านหลุมในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (250-260 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลแดง มีรากไม้แทรกในชั้นดิน บริเวณด้านล่างระดับเริ่มพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลแดง มีเม็ดกรวดปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (260-270 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (270-280 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (280-290 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งค้างในชั้นดินก่อนถึงระดับถัดไป 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (290-300 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (300-310 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน มุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือยังมีดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (310-320 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน มุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือยังมีดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมเหลือง บริเวณด้านล่างระดับเริ่มเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (320-330 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (330-340 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทา มีเม็ดแลงปะปน เมื่อขุดออกมามีลักษณะเป็นก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (340-350 cm.dt.) เริ่มพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (350-360 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (360-370 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (370-380 cm.dt.) ดินสีเทาอมชมพูเริ่มหมดไป พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลงมากขึ้น บางบริเวณดินเป็นสีน้ำตาลอมแดง มีเม็ดแลงปะปนหนาแน่น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (380-390 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (390-400 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปนเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (400-410 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู มีจุดประสีน้ำตาลและเม็ดแลงปะปนเล็กน้อย มุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือพบดินเหนียวสีเหลืองปนในลักษณะเป็นจุด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (410-420 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ทางฝั่งทิศใต้มีเม็ดแลงปนค่อนข้างมาก

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (420-430 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ลึกลงไปดินเริ่มเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (430-440 cm.dt.) พบเป็นดินเหนียวสีเหลืองเนื้อละเอียด จับตัวแน่นและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (440-450 cm.dt.) พบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (450-460 cm.dt.) พบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง พบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินค่อนข้างหนาแน่น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 113 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (120 cm.dt./0 cm.s.)

ภาพที่ 114 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (130 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 115 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (140 cm.dt./20 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 116 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (150 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 117 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (160 cm.dt./40 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 118 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 119 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 120 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 121 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.9 ด้านทิศเหนือ

3.9.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 9 (TP.9)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.1 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 11)

ตารางที่ 21 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.9

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	233-246 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีน้ำตาล มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	E, W, N
1	231-258 cm.dt.	10YR 5/4 Yellowish brown	10YR 3/6 Dark yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลืองปนหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	238-272 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 4/4 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงปนหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
3	241-252 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินฝุ่นสีน้ำตาลเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
4	248-256 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish red	5YR 4/4 Yellowish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีแดง มีเม็ดแลงปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
5	250-324 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนทรายสีน้ำตาลอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	All
6	307-385 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนมีจุดประสีเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
7	374-428 cm.dt.	5YR 7/3 Pink	5YR 5/4 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายร่วนสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

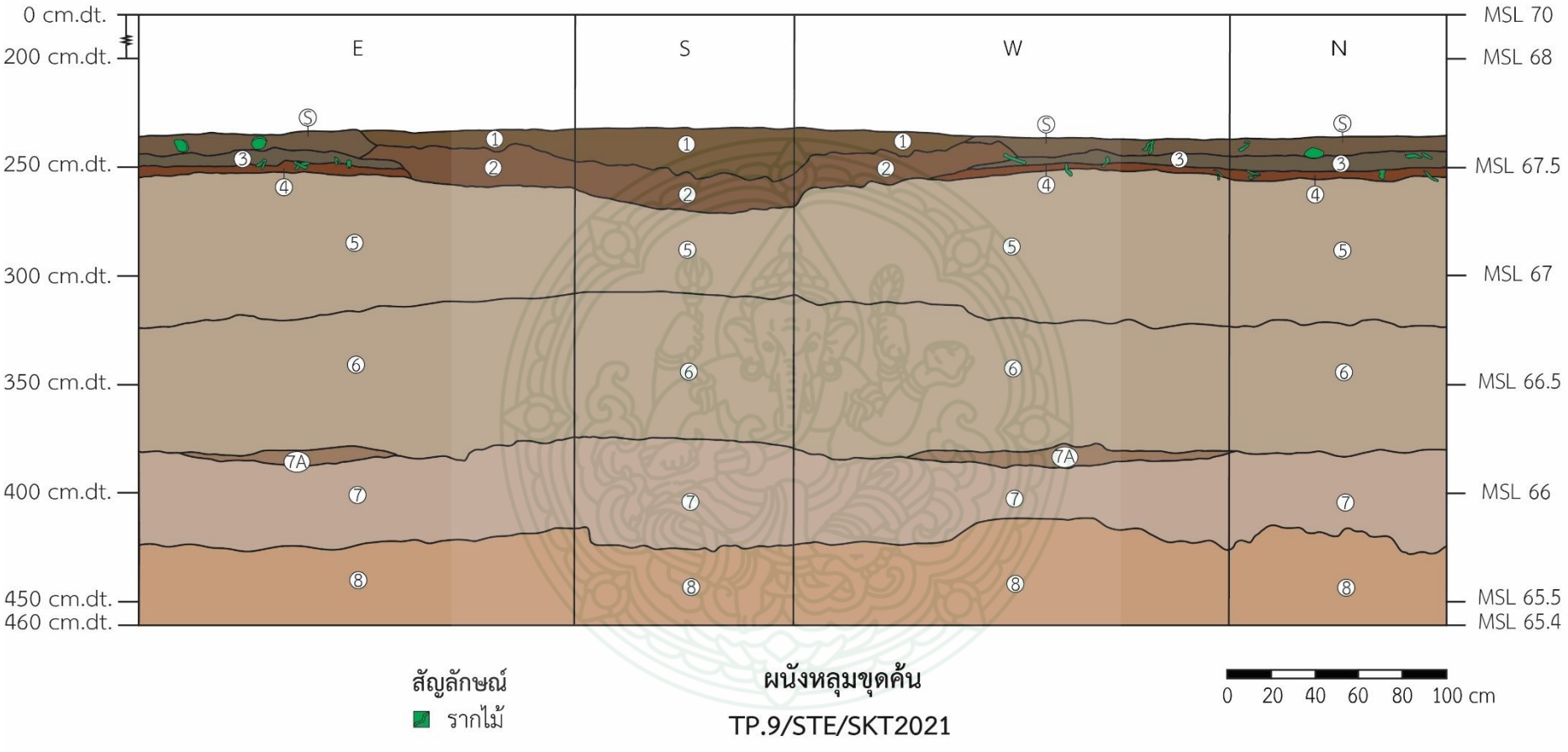
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
7A	377-389 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีชมพูเข้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
8	412-460 cm.dt.	7.5YR 7/4 Pink	7.5YR 5/4 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนจุดเหลือง หนาแน่นและมีเม็ดแลงสีดำปะปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.9 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 5 (Layer 5) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมและเศษภาชนะดินเผา โดยพบชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรมส่วนอกมกรเขียนลายสีดำใต้เคลือบจากเตาสุโขทัยระยะหลัง (SP#005) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีเขียวจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคปลาย (SP#006) กำหนดอายุราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 จากหลักฐานที่พบสันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป อาจมีการใช้งานร่วมสมัยกับโบราณสถานร้าง ก.60 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง โดยโบราณสถานร้าง ก.60 มีอายุสมัยอยู่ที่ราว พุทธศตวรรษที่ 20-21[9] จึงสันนิษฐานว่าอยู่ในช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย ราวพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 2 (Layer S – Layer 2) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นทับถมที่ 1-2 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

[9] เรื่องเดียวกัน, 95.

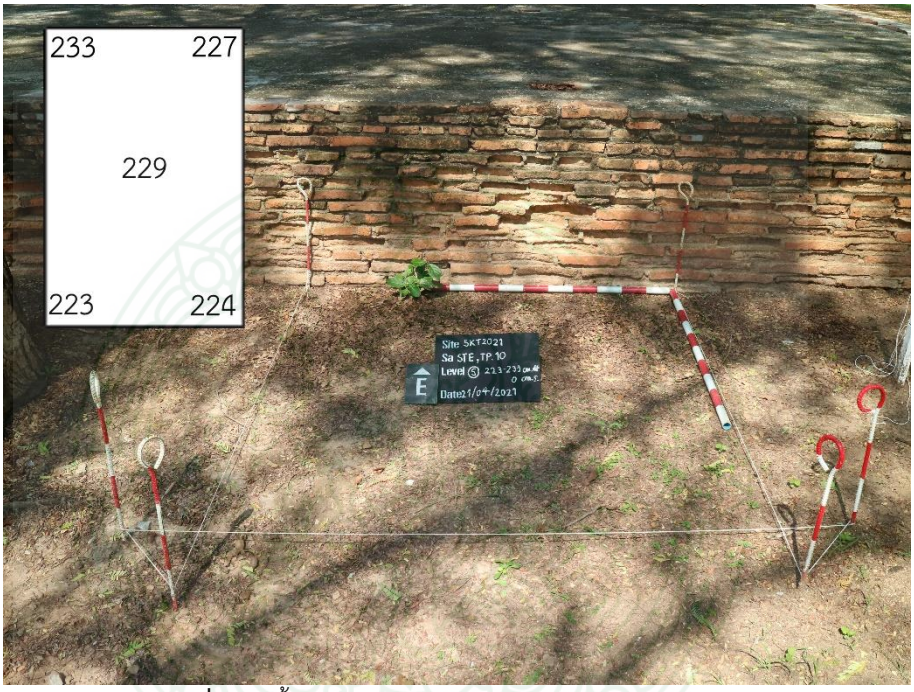

แผนผังที่ 11 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 9 (TP.9)

3.10 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.10

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 00.4290 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 51.6366 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.10 อยู่ด้านทิศตะวันตกติดฐานวิหารที่อยู่ฝั่งทิศตะวันออกของโบราณสถานร้าง ก.60 ห่างจากแนวถนนในอุทยานฯประมาณ 2 เมตร หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดกว้างด้านละ 1.5 เมตร วางผังติดกับฐานวิหาร โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 122 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.10

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 223 – 233 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 230 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.10

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	223-230	0	67.77-67.70	
1	230-240	0-10	67.70-67.60	
2	240-250	10-20	67.60-67.50	
3	250-260	20-30	67.50-67.40	
4	260-270	30-40	67.40-67.30	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
5	270-280	40-50	67.30-67.20	
6	280-290	50-60	67.20-67.10	
7	290-300	60-70	67.10-67.00	
8	300-310	70-80	67.00-66.90	
9	310-320	80-90	66.90-66.80	
10	320-330	90-100	66.80-66.70	
11	330-340	100-110	66.70-66.60	
12	340-350	110-120	66.60-66.50	
13	350-360	120-130	66.50-66.40	ขุดค้นเฉพาะระยะ 70 เซนติเมตร จากด้านทิศตะวันตก
14	360-370	130-140	66.40-66.30	
15	370-380	140-150	66.30-66.20	
16	380-390	150-160	66.20-66.10	
17	390-400	160-170	66.10-66.00	
18	400-410	170-180	66.00-65.90	
19	410-420	180-190	65.90-65.80	
20	420-430	190-200	65.80-65.70	
21	430-440	200-210	65.70-65.60	
22	440-460	210-230	65.60-65.40	

3.10.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (223-230 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (230-240 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน เริ่มพบเม็ดหินที่ถมปรับทำถนนปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (240-250 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน มีหินและเศษอิฐปะปน ผนังฝั่งทิศตะวันออกพบชั้นอิฐเรียงลงมาจากผิวดิน 3 ชั้น และยังไม่สิ้นสุด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (250-260 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีรากไม้และเศษอิฐปะปน ฝั่งทิศใต้ของหลุมพบเม็ดหินอัดบดถนนปะปน ผนังฝั่งทิศตะวันออกพบชั้นอิฐเรียงลงมาจากผิวดินเพิ่มเติมในชั้นนี้อีก 3 ชั้น และยังไม่สิ้นสุด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (260-270 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีรากไม้แทรกในชั้นดินจำนวนมากโดยเฉพาะบริเวณที่ติดกับแนวโบราณสถานด้านทิศตะวันออกของหลุม ผนังฝั่งทิศตะวันออกพบชั้นอิฐเรียงลงมาจากผิวดินเพิ่มเติม 4 ชั้น ฝั่งด้านทิศใต้ของแนวโบราณสถานพบร่องรอยปูนซีเมนต์ฉาบ เกิดจากการบูรณะเพิ่มเติมในภายหลัง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดินจำนวนมากโดยเฉพาะบริเวณที่ติดกับแนวโบราณสถานด้านทิศตะวันออกของหลุม บริเวณด้านล่างระดับฝั่งทิศตะวันออกของหลุมบริเวณที่ติดกับโบราณสถานเริ่มมีดินทรายสีน้ำตาลเหลืองปะปน ผนังฝั่งทิศตะวันออกพบแนวโบราณสถานมีปูนซีเมนต์ฉาบ ฐานอาคารสิ้นสุดที่ระดับ 277 cm.dt. รวมอิฐเรียงลงมาจากผิวดิน 10 ชั้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (280-290 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีดินทรายสีน้ำตาลเหลืองปะปนค่อนข้างมาก พบรากไม้แทรกในชั้นดินน้อยลง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (290-300 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทา มีรากไม้แทรกในชั้นดินฝั่งทิศตะวันออกของหลุมบริเวณที่ติดกับโบราณสถานยังคงมีดินทรายสีน้ำตาลเหลืองปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีรากไม้แทรกในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันออกของหลุมบริเวณที่ติดกับโบราณสถานยังคงมีดินทรายสีน้ำตาลเหลืองปะปนและปนเม็ดแลงเป็นบางจุด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีรากไม้แทรกในชั้นดิน บริเวณใต้แนวอาคารพบว่าดินมีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (320-330 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่น มีรากไม้แทรกในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (330-340 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาอมชมพูอ่อน มีรากไม้แทรกในชั้นดินเล็กน้อย ฝั่งทิศตะวันออกของหลุมพบดินทรายสีน้ำตาลแดงปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) ดินร่วนสีเทาอมชมพูอ่อน มีรากไม้แทรกในชั้นดินเล็กน้อย ทางฝั่งทิศตะวันตกเริ่มพบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองจับตัวเป็นก้อน บริเวณฝั่งทิศตะวันออกพบดินทรายสีดำจับตัวเป็นก้อนหลวมๆ ลักษณะคล้ายถูกไฟเผาจับกลุ่มกัน พบบริเวณ 36-84 เซนติเมตร จากผนังด้านทิศตะวันออก 60-135 เซนติเมตร จากผนังด้านทิศเหนือ และพบจับกลุ่มกันเล็กน้อยบริเวณริมผนังด้านทิศเหนือและทิศใต้ในแนวเดียวกัน สันนิษฐานว่าอาจจะเคยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้ไฟในบริเวณดังกล่าว บริเวณดินเหนียวด้านทิศตะวันตกพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (350-360 cm.dt.) ขุดค้นเฉพาะด้านทิศตะวันตก พบว่าดินสีเทาอมชมพูอ่อนหมดไป เปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองจับตัวกันเป็นก้อน ส่วนฝั่งทิศตะวันออกพบว่าดินมีลักษณะเป็นทราย และมีดินทรายสีดำจับตัวเป็นก้อนหลวมๆ ลักษณะคล้ายถูกไฟเผาจับกลุ่มกัน กำหนดให้เป็น ร่องรอยผิดวิสัยหมายเลข #1 (feature#1) มีขนาดความกว้างตามทิศเหนือ - ใต้ 49 เซนติเมตร ความยาวตามทิศตะวันออก - ตะวันตก 75 เซนติเมตร โดยพบตั้งแต่ในระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) จนถึงระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (350-360 cm.dt.) บริเวณดินเหนียวด้านทิศตะวันตกพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (360-370 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทามีจุดสีเหลืองปะปน จับตัวกันเป็นก้อน บริเวณดินเหนียวด้านทิศตะวันตกพบเบี้ยดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (370-380 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทามีจุดสีเหลืองปะปน จับตัวกันเป็นก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (380-390 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทามีจุดสีเหลืองปะปน จับตัวกันเป็นก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (390-400 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทามีจุดสีเหลืองปะปน จับตัวกันเป็นก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (400-410 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินทรายสีน้ำตาลเทาอมชมพูอ่อน จับตัวกันเป็นก้อนเล็กน้อย มีจุดเหลืองปะปนในดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (410-420 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลเทาอมอมชมพูเข้ม มีเม็ดแลงปะปน มีจุดสีเหลืองปะปนในชั้นดิน พบดินเหนียวสีเทาอมชมพูอ่อนบริเวณด้านทิศเหนือของหลุมขุดค้น ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลง พบรากไม้ (เป็นรากฝอย) ปะปนในชั้นดินเป็นกลุ่ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (420-430 cm.dt.) ดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลเทาอมชมพูอ่อน มีเม็ดแลงปะปน มีจุดสีเหลืองปะปนในชั้นดิน ส่วนดินเหนียวสีเทาอมชมพูเข้มยังพบเพียงบริเวณด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหลุมขุดค้น ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลง พบรากไม้ (เป็นรากฝอย) ปะปนในชั้นดินเป็นกลุ่ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (430-440 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีเม็ดแลงปะปน มีจุดสีเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (440-460 cm.dt.) ดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อน เนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง มีเม็ดแลงสีแดงและดำปะปน มีจุดสีเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่นทั่วทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 123 หลุม TP.10 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 260-270 cm.dt. (30-40 cm.s.)

ภาพที่ 124 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270 cm.dt./40 cm.s.)

ภาพที่ 125 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (320 cm.dt./90 cm.s.)

ภาพที่ 126 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (370 cm.dt./140 cm.s.)

ภาพที่ 127 หลุม TP.10 ร่องรอยผิดวิสัยหมายเลข#1 กองไฟ (350-360 cm.dt.)

ภาพที่ 128 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (460 cm.dt./230 cm.s.)

ภาพที่ 129 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (1)

ภาพที่ 130 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (2)

ภาพที่ 131 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันออก (3)

ภาพที่ 132 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 133 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 134 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.10 ด้านทิศเหนือ

3.10.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 10 (TP.10)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.10 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 12)

ตารางที่ 23 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.10

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	221-236 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินฝุ่นสีเทาดำ มีรากไม้แทรกในชั้นดิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W, N
1	230-260 cm.dt.	7.5YR 6/3 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนเทา พบเศษอิฐ เม็ดแลง และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	S, W, N
1A	226-250 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลปนก้อนหิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W
2	236-377 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลและมีรูพรุน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
2A	262-314 cm.dt.	7.5YR 7/4 Pink	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายปนเม็ดแลงสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
2B	320-350 cm.dt.	1) 10YR 3/1 Very dark gray 2) 7.5YR 6/4 Light brown	1) 10YR 2/1 Black 2) 7.5YR 4/4 Brown	1)6.5 กรดอ่อน 2)6.5 กรดอ่อน	ดินเผาไฟ มีดิน 2 ลักษณะ คือดินที่ถูกไฟเผา (feature#1) และดินโดยรอบสีเทาอมชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, N
3	334-412 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทามีจุดประสีน้ำตาลเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
3A	242-248 cm.dt.	7.5YR 7/3 Pink	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพูเข้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W, N

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
4	402-442 cm.dt.	5YR 6/3 Light reddish brown	5YR 5/4 Reddish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินร่วนทรายสีเทาอมชมพูหม่น ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
5	428-460 cm.dt.	10YR 6/4 Light yellowish brown	10YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนมีจุดประสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5A	418-440 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน มีเม็ดแลงและจุดน้ำตาลปะปนในชั้นดิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5B	422-440 cm.dt.	5YR 8/2 Pinkish white	5YR 5/3 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินชมพูอ่อนเนื้อละเอียด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N

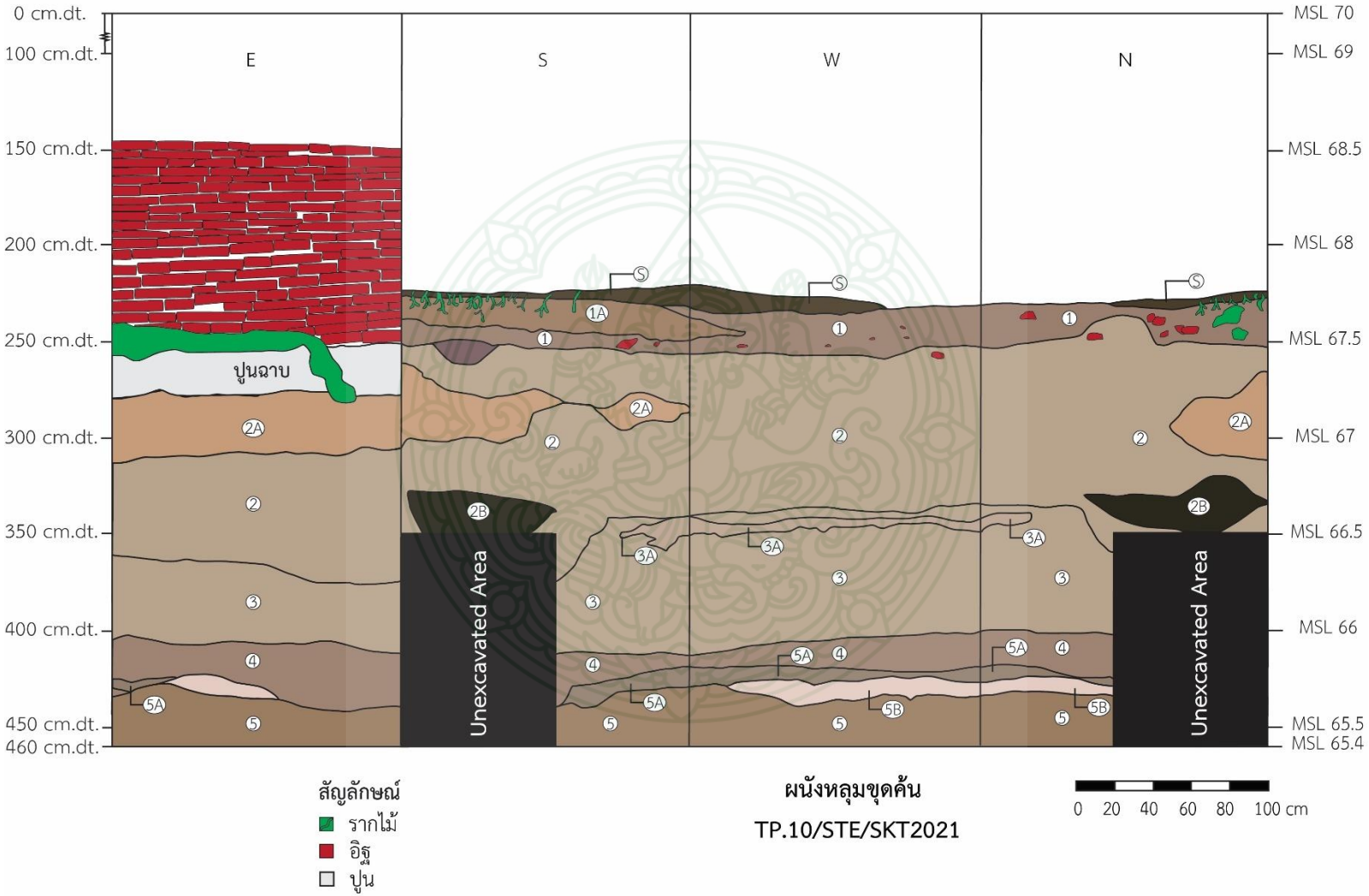
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.10 แบ่งเป็น 3 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นแทรก 2B และชั้นทับถมที่ 3 (Layer 2B-3) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน แต่ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้ สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไปก่อนการก่อสร้างโบราณสถานร้าง ก.60 ในชั้นทับถมที่ 3 และมีการใช้งานกิจกรรมเกี่ยวกับไฟในชั้นแทรก 2B

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 1-2 (Layer 1-2) พบหลักฐานทางโบราณคดีคือ เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ เครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาจากเตาสุโขทัยระยะแรก (SP#001) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 ฐานวิหารที่อยู่ฝั่งทิศตะวันออกของโบราณสถานร้าง ก.60 พบฐานสิ้นสุดในชั้นทับถมที่ 2 ซึ่งเป็นฐานปูน พบว่ามีประวัติการบูรณะในปีพ.ศ.2526[10] มีการขุดตัดชั้นดินจากชั้นทับถมที่ 1 ลงไปในชั้นทับถมที่ 2 และมีการใช้ทรายเป็นฐานรองฐานอาคาร จัดเป็นชั้นดินแทก 2A จากนั้นจึงเป็นชั้นการใช้งานในชั้นทับถมที่ 1

ชั้นวัฒนธรรมที่ 3 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดิน (Layer S) เป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน

[10] เรื่องเดียวกัน, 95.

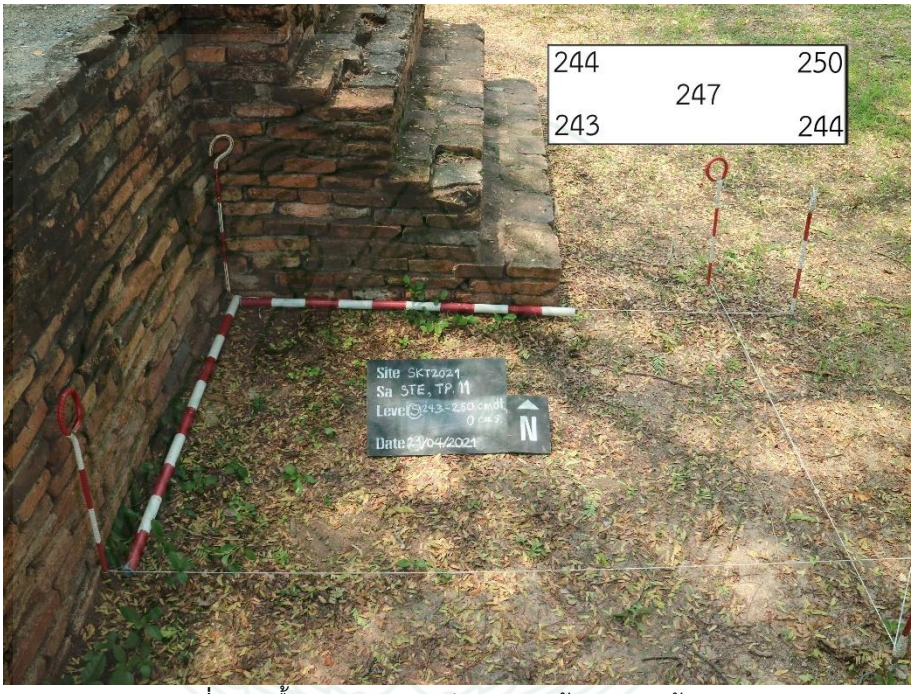

แผนผังที่ 12 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 10 (TP.10)

3.11 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.11

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 03.6006 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 05.7528 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.11 อยู่ด้านทิศตะวันออกติดฐานวิหารที่อยู่ฝั่งทิศตะวันออกของโบราณสถานร้าง ก.60 หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดความกว้างตามแนวทิศเหนือ-ใต้ 1 เมตร ความยาวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก 1.5 เมตร วางผังติดกับด้านทิศตะวันออกของฐานวิหารและด้านทิศใต้ของบันไดฐานวิหาร โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 135 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.11

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 243 – 250 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 250 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.11

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	243-250	0	67.57-67.50	
1	250-260	0-10	67.50-67.40	
2	260-270	10-20	67.40-67.30	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
3	270-280	20-30	67.30-67.20	
4	280-290	30-40	67.20-67.10	
5	290-300	40-50	67.10-67.00	
6	300-310	50-60	67.00-66.90	
7	310-320	60-70	66.90-66.80	

3.11.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (243-250 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดินจำนวนมากและมีเศษอิฐปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น เศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 600 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (250-260 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดินจำนวนมาก และมีเศษอิฐปะปน แนวอาคารที่อยู่ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือพบชั้นอิฐเรียงลงมา 2 ชั้นจากผิวดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 500 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260-270 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินปนหินคลุกสำหรับใช้ผสมปูน ส่วนบริเวณที่เหลือพบเป็นดินทรายสีน้ำตาลเหลือง แนวอาคารที่อยู่ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือพบชั้นอิฐเรียงลงมาเพิ่มเติมอีก 2 ชั้นจากผิวดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (270-280 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐเล็กน้อย มีรากไม้ขนาดใหญ่คั่นกลางหลุม แนวอาคารที่อยู่ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือพบชั้นอิฐเรียงลงมาเพิ่มเติมอีก 2 ชั้น รวมเรียงลงมา 6 ชั้นจากผิวดิน ฝั่งทิศเหนือพบแนวอาคารเพิ่มเติมจากที่พบบนผิวดิน สันนิษฐานว่าเป็นบันไดอีกขั้นที่อยู่ในสภาพจมดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (280-290 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาเล็กน้อย มีรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน ใต้แนวอิฐด้านทิศตะวันตกมีชั้นปูนอยู่ใต้แนวอาคาร โดยสิ้นสุดที่ระดับ 287 cm.dt.

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (290-300 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐเล็กน้อย มีรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 600 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (300-310 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐเล็กน้อย มีรากไม้ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (310-320 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกเผาไฟ 5 ชิ้น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 136 หลุม TP.11 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 250-260 cm.dt. (0-10 cm.s.)

ภาพที่ 137 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260 cm.dt./10 cm.s.)

ภาพที่ 138 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (320 cm.dt./70 cm.s.)

ภาพที่ 139 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 140 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 141 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 142 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.11 ด้านทิศเหนือ

3.11.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 11 (TP.11)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.11 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 2 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 13)

ตารางที่ 25 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.11

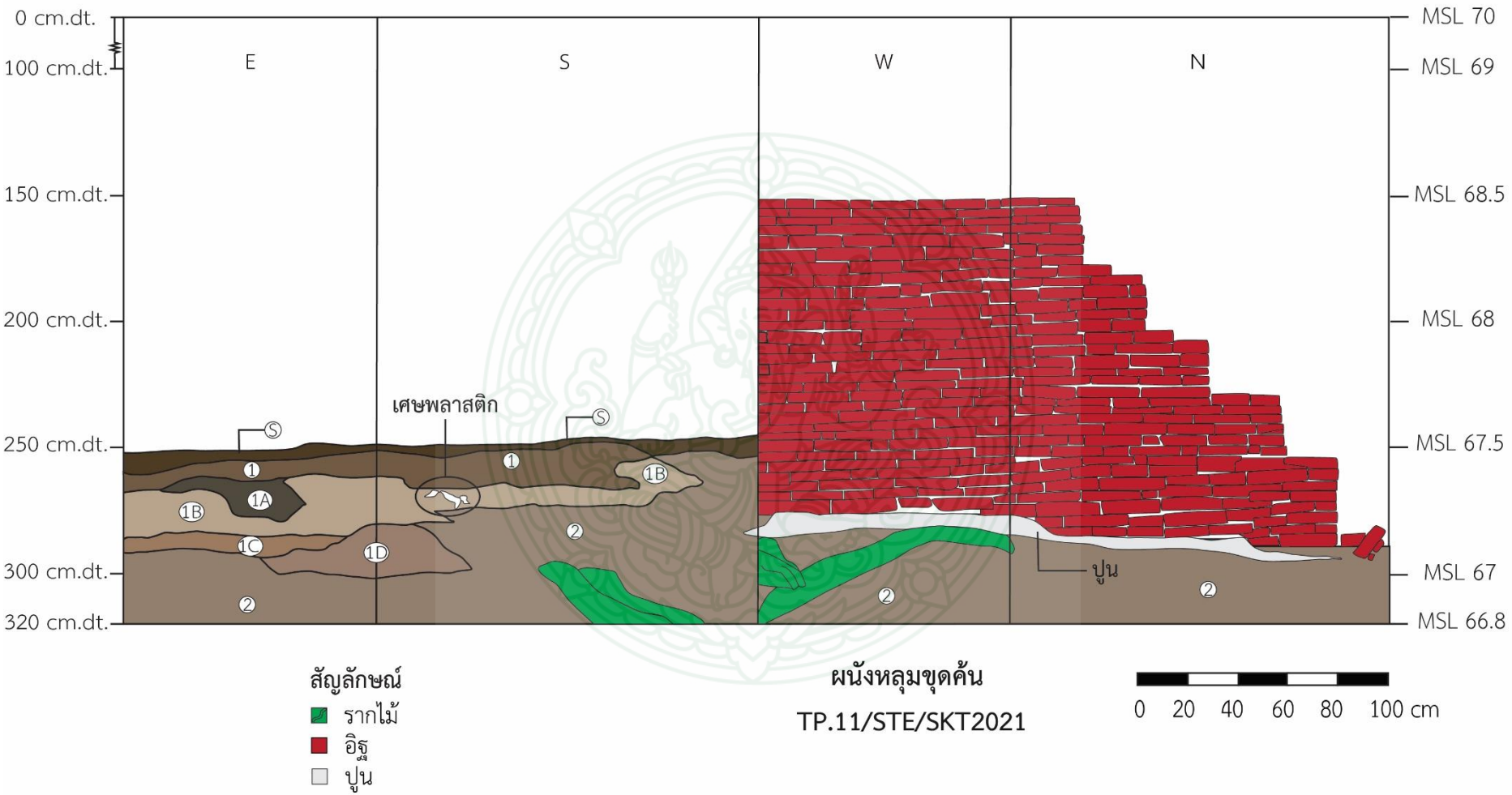
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	245-261 cm.dt.	10YR 4/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีดำ มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	E, S, W
1	248-268 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/4 Dark yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาล มีปูนและหินคลุกปะปนในดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
1A	261-279 cm.dt.	10YR 4/1 Dark gray	10YR 2/2 Very dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
1B	260-286 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1C	282-294 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 5/4 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1D	280-302 cm.dt.	7.5YR 6/3 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
2	251-320 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาล มีเศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.11 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 1</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 6) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษอิฐและเศษภาชนะดินเผา โดยพบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบจากแหล่งเตาจิ่งเจ๋อเจิ้น สมัยราชวงศ์หมิง (SF#001) กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 เป็นชั้นที่มีการใช้งานร่วมกับโบราณสถาน เนื่องจากเป็นหลุมขุดค้นที่ขุด

เพื่อตรวจเช็คฐานอาคารเท่านั้น จึงไม่ได้ทำการขุดค้นจนสิ้นสุดชั้นวัฒนธรรมหรือถึงชั้นดินธรรมชาติที่ไม่มีการใช้งานของมนุษย์

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 2</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 1 (Layer S – Layer 3) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย ส่วนชั้นทับถมที่ 1 และชั้นดินแทรก 1A-1D เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

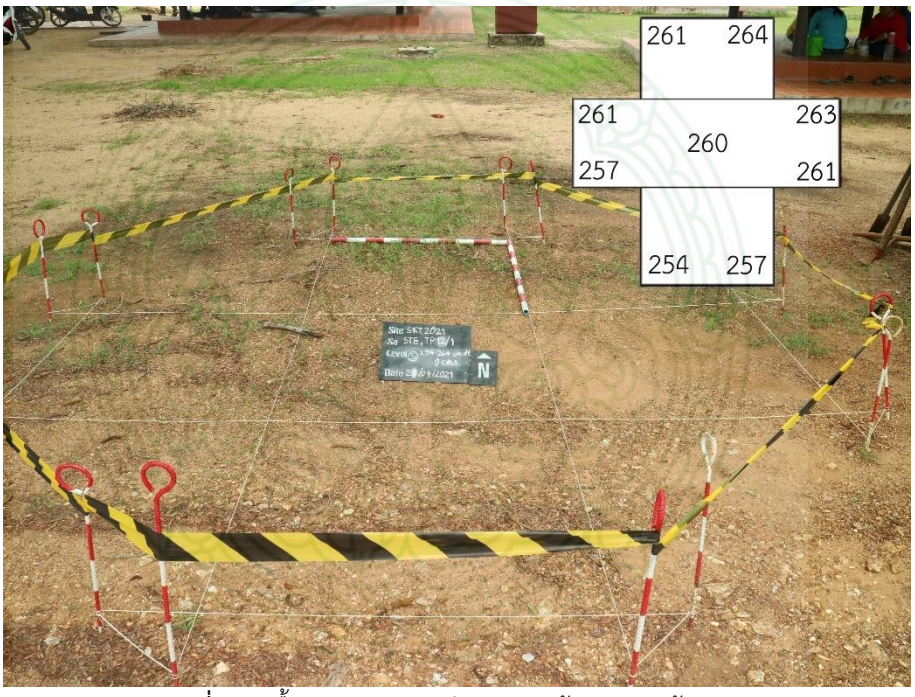

แผนผังที่ 13 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 11 (TP.11)

3.12 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.12

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 00.4290 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 51.6366 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.12 อยู่บริเวณด้านทิศใต้ห่างจากกลุ่มศาลาสี่หลังประมาณ 10 เมตร และห่างจากตระพังเงินไปทางด้านทิศเหนือประมาณ 20 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 หลุมตัดกันเป็นรูปกากบาท โดยหลุมที่อยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้กำหนดให้เป็นหลุม TP.12/1 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ และหลุมที่อยู่ในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกกำหนดให้เป็นหลุม TP.12/2 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 143 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.12

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 254 – 264 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 265 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.12

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	254-265	0	67.46-67.35	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
1	265-275	0-10	67.35-67.25	
2	275-295	10-30	67.25-67.05	
3	295-305	30-40	67.05-66.95	
4	305-315	40-50	66.95-66.85	
5	315-325	50-60	66.85-66.75	
6	325-335	60-70	66.75-66.65	
7	335-345	70-80	66.65-66.55	
8	345-355	80-90	66.55-66.45	
9	355-365	90-100	66.45-66.35	
10	365-375	100-110	66.35-66.25	
11	375-385	110-120	66.25-66.15	
12	385-395	120-130	66.15-66.05	
13	395-405	130-140	66.05-65.95	
14	405-415	140-150	65.95-65.85	
15	415-425	150-160	65.85-65.75	
16	425-435	160-170	65.75-65.65	
17	435-445	170-180	65.65-65.55	
18	445-455	180-190	65.55-65.45	
19	455-465	190-200	65.45-65.35	
20	465-475	200-210	65.35-65.25	
21	475-485	210-220	65.25-65.15	
22	485-495	220-230	65.15-65.05	
23	495-505	230-240	65.05-64.95	
24	505-515	240-250	64.95-64.85	

3.12.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (254-265 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลแดง มีเศษหินขนาดเล็กปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (265-275 cm.dt.) ครึ่งฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลเทาอ่อนปนหินคลุก ด้านทิศตะวันตกพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ส่วนฝั่งทิศใต้พบเป็นดินลูกรังสีน้ำตาลแดง มีเศษหินขนาดเล็กปะปน ฝั่งทิศตะวันออก พบดินร่วนสีน้ำตาลดำปะปนในชั้นดิน พบรากไม้และวัตถุปัจจุบันปะปนในชั้นดิน เช่น เชือกฟาง ชิ้นส่วนแหวนโลหะ เป็นต้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) พบสายไฟที่ไม่มีการใช้งานผ่านกลางตลอดแนวทิศเหนือ-ใต้ของหลุม ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินสีเทาเข้ม มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินจำนวนมาก บริเวณกลางหลุมพบรากไม้แทรกในชั้นดิน และฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีน้ำตาลเทา และเปลี่ยนเป็นดินลูกรังเนื้อละเอียดสีแดง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (295-305 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน ฝั่งทิศใต้ดินลูกรังเนื้อละเอียดสีแดงหมดไป เปลี่ยนเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (305-315 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อนมีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ฝั่งทิศตะวันตกและตะวันออกพบดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาปนดินลูกรังสีแดง บริเวณด้านล่างระดับดินเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีเทาจับตัวกันเป็นก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (315-325 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เปลี่ยนจากดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มเป็นดินลูกรังสีแดงเนื้อละเอียด ฝั่งทิศตะวันตกและตะวันออกพบดินเหนียวสีเทาเข้มจับตัวเป็นก้อน บริเวณด้านล่างระดับ ดินเปลี่ยนเป็นดินลูกรังสีแดงเนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (325-335 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินเหนียวสีเทาเข้ม จับตัวเป็นก้อน ฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีแดง เนื้อละเอียด เมื่อขุดจนจะถึงระดับ 335 cm.dt. ดินเริ่มเปลี่ยนเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มแบบฝั่งทิศเหนือ ฝั่งทิศตะวันออกและตะวันตกพบดินเหนียวสีเทาเข้ม แต่ฝั่งทิศตะวันออกมีเศษอิฐปะปน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (335-345 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนเศษอิฐเล็กน้อยทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (345-355 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนเศษอิฐเล็กน้อยทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (355-365 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนมีจุดประเหลืองปนเศษอิฐเล็กน้อย ทางฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365-375 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง ทางฝั่งทิศเหนือพบเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 16 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (375-385 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง ทางฝั่งทิศเหนือพบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (385-395 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันตกเริ่มมีดินทรายสีน้ำตาลอ่อนปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (395-405 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันตกเริ่มมีดินทรายสีน้ำตาลอ่อนปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (405-415 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน มุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ของฝั่งทิศใต้พบเป็นดินทรายสีน้ำตาลอมชมพู ฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินทรายสีน้ำตาลอ่อนปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (415-425 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้เริ่มพบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมชมพูและสีเทาอมชมพู ฝั่งทิศตะวันตกเป็นดินทรายสีน้ำตาลอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (425-435 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลง ฝั่งทิศตะวันตกดินทรายหมดไป เปลี่ยนไปเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลง ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนปนทรายสีเทาอ่อนอมชมพู

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (435-445 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนปนทรายสีเทาอมชมพูอ่อนมีจุดเหลืองและเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน บริเวณกลางหลุมเริ่มพบดินร่วนสีเทาอมชมพูอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (445-455 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินสีน้ำตาลอ่อนปนเม็ดแลงและมีจุดเหลืองปะปนในดิน บริเวณติดผนังด้านทิศใต้พบเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอมชมพูและมีดินแลงปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินสีเทาอ่อน มีชิ้นส่วนกระดูกและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลง ด้านทิศตะวันออกของหลุมพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น ร่วมกับชิ้นส่วนกระดูกสัตว์เผาไฟ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (455-465 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลง บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงใต้พบเป็นดินแลง ฝั่งทิศตะวันออกและตะวันตกพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (465-475 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองและเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน ทางฝั่งทิศใต้พบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนเม็ดแลงและมีจุดเหลืองปะปนในดิน บริเวณติดผนังด้านทิศใต้พบเป็นดินแลงสีชมพูเข้มและมีดินแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (475-485 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด เริ่มอมชมพู มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้เป็นดินสีเทาอ่อนมีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันออกและตะวันตกพบเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (485-495 cm.dt.) ดินเปลี่ยนจากดินสีเทาอมชมพูอ่อนเป็นดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น มีดินแลงและเม็ดแลงปะปนค่อนข้างหนาแน่นขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (495-505 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น มีดินแลงและเม็ดแลงปะปนค่อนข้างหนาแน่นขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (505-515 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน มีจุดเหลือง ดินแลงและเม็ดแลงปะปนในชั้นดินอย่างหนาแน่น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 144 หลุม TP.12 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 6 325 – 335 cm.dt. (60 – 70 cm.s.)

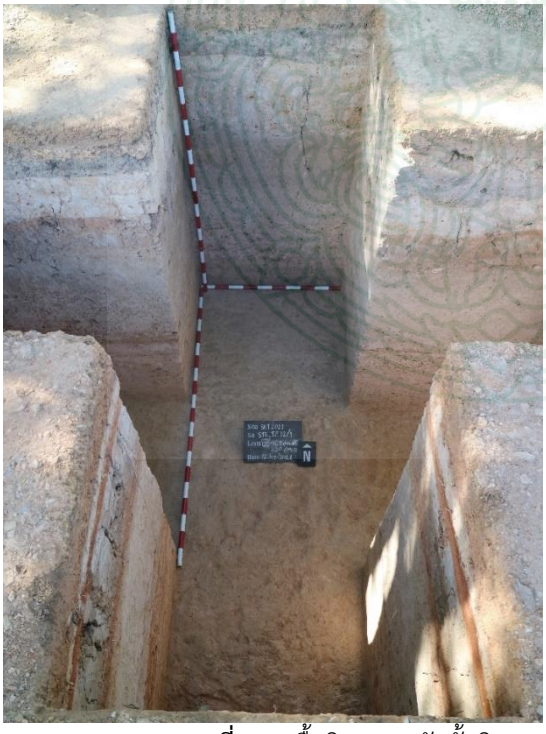
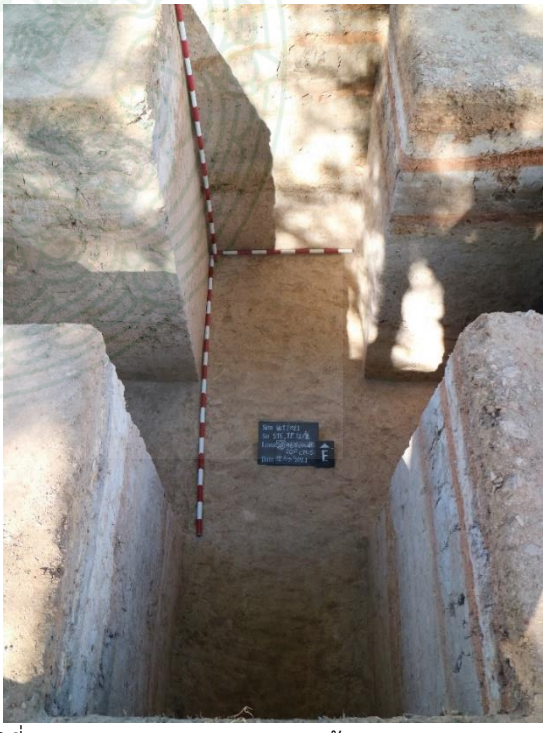

ภาพที่ 145 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (295 cm.dt./20 cm.s.)

ภาพที่ 146 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365 cm.dt./90 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 147 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 148 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (465 cm.dt./190 cm.s) (ซ้าย)

ภาพที่ 149 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (465 cm.dt./190 cm.s) (ขวา)

ภาพที่ 150 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (515 cm.dt./230 cm.s.)

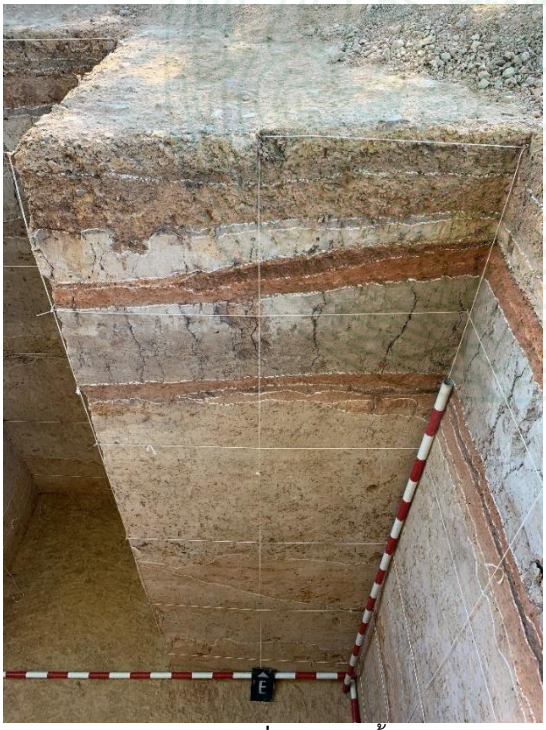
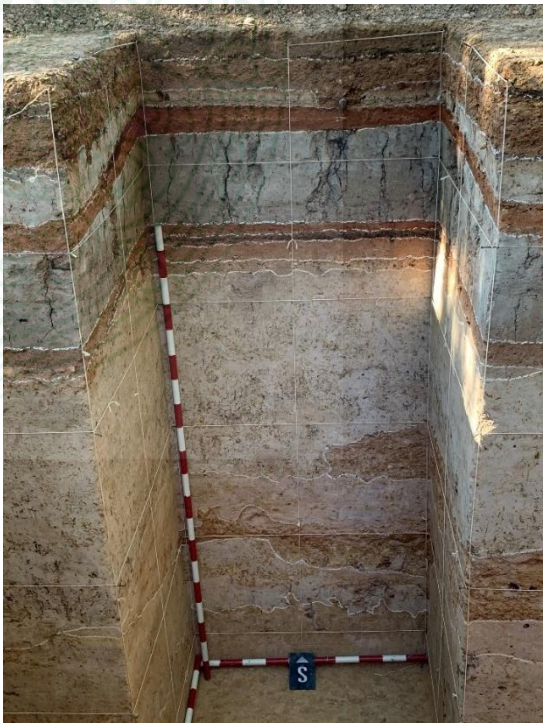
ภาพที่ 151 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E1) (ซ้าย)

ภาพที่ 152 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N3) (ขวา)

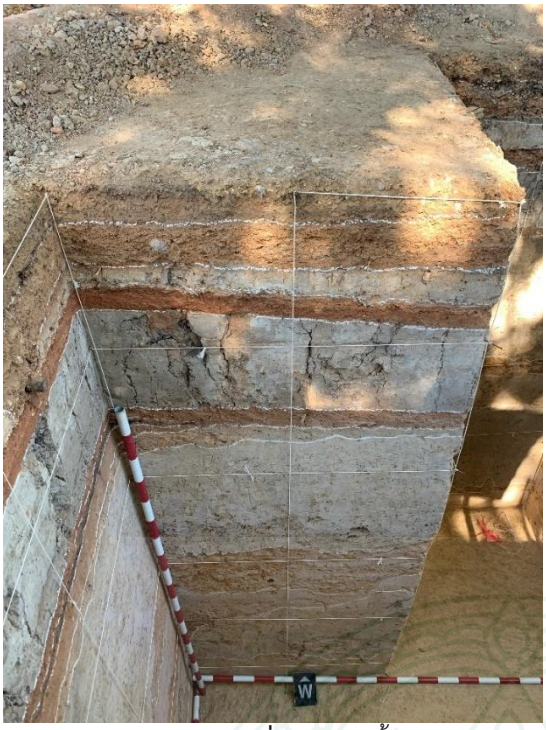

ภาพที่ 153 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)

ภาพที่ 154 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา)

ภาพที่ 155 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)

ภาพที่ 156 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S2) (ขวา)

ภาพที่ 157 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W1) (ซ้าย)

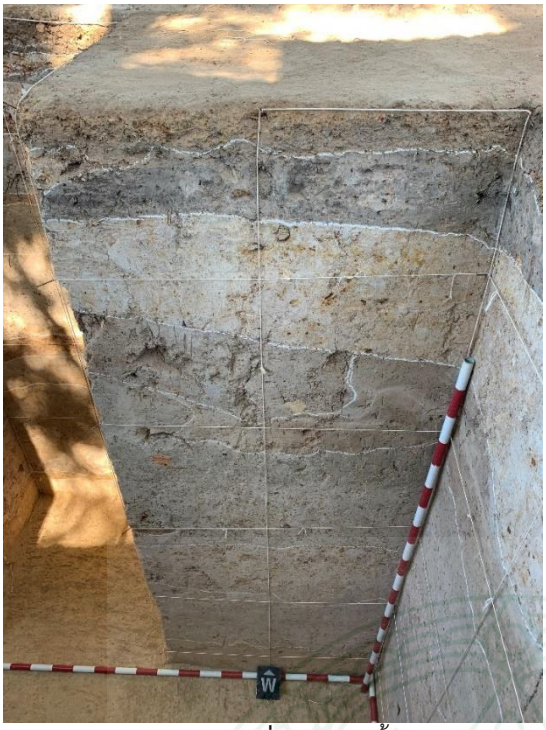
ภาพที่ 158 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศใต้ (S3) (ขวา)

ภาพที่ 159 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ซ้าย)

ภาพที่ 160 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N1) (ขวา)

ภาพที่ 161 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศตะวันตก (W3) (ซ้าย)

ภาพที่ 162 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.12 ด้านทิศเหนือ (N2) (ขวา)

3.12.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.12 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 14)

ตารางที่ 27 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.12

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	255-274 cm.dt.	7.5YR 4/3 Light brown	7.5YR 2.5/3 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาล ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1	265-300 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอมเทาอ่อน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน เป็นชั้นที่มีการฝังสายไฟไว้	All
1A	263-288 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	7.0 กลาง	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) และมีลูกรังสีเหลืองปนในดิน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	

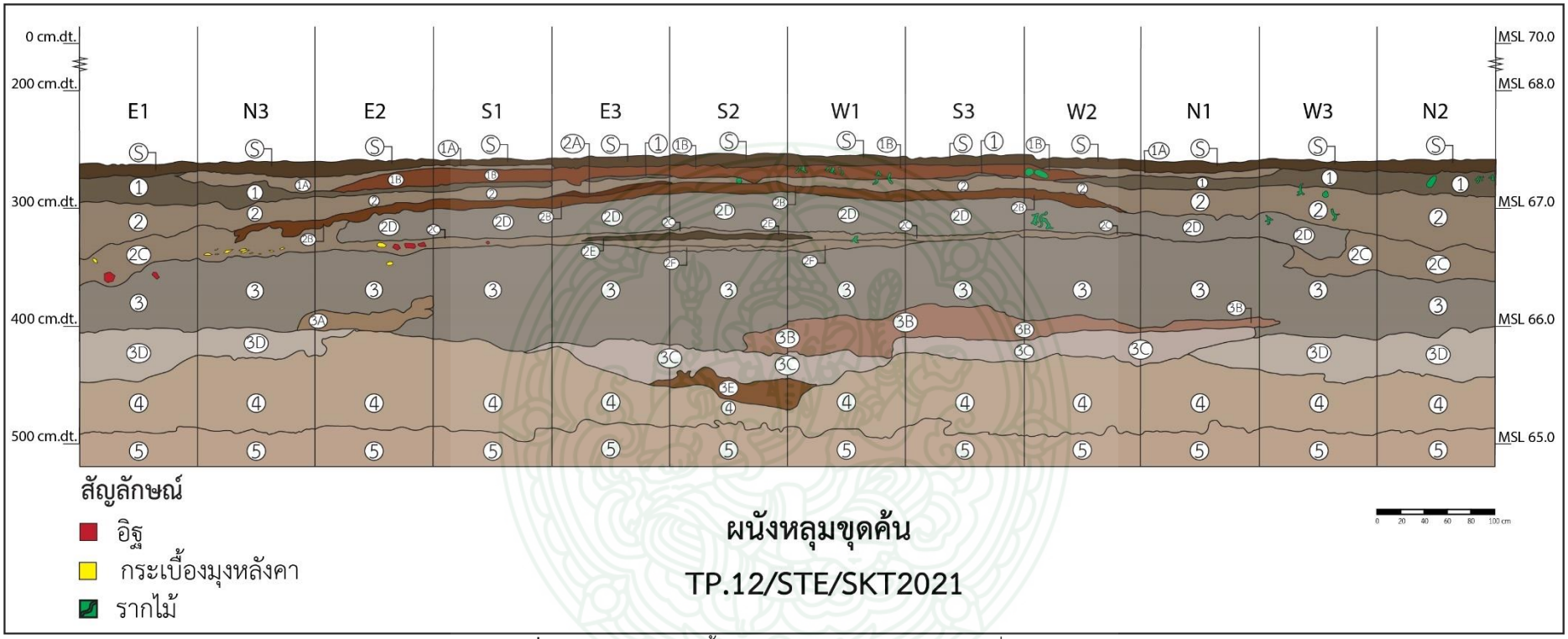
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1B	263-288 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish red	5YR 4/4 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
2	274-344 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
2A	277-291 cm.dt.	5YR 4/6 Yellowish red	5YR 3/4 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงเข้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
2B	278-330 cm.dt.	2.5YR 4/6 Red	2.5YR 3/6 Dark red	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงเนื้อละเอียด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
2C	310-360 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนอมชมพู พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	
2D	286-344 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
2E	320-328 cm.dt.	10YR 4/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนถ่าน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
2F	326-338 cm.dt.	10YR 4/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนลูกรัง มีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน	
3	322-422 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) และมีเม็ดแลงปะปนในดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
3A	375-405 cm.dt.	10YR 6/4 Light yellowish brown	5YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
3B	380-427 cm.dt.	5YR 6/4 Light reddish brown	5YR 4/4 Reddish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีชมพูเข้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
3C	400-449 cm.dt.	5YR 7/2 Pinkish gray	5YR 6/3 Light reddish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินทรายสีชมพูอ่อน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
3D	400-448 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 5/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีชมพูปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
3E	435-472 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	7.5YR 4/6 Strong brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดงปนเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	
4	404-498 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 5/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาและเศษกระดูกสัตว์ปะปนในชั้นดิน	E, S, W
5	478-520 cm.dt.	7.5YR 7/3 Pink	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง หนาแน่นปนเม็ดแลง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.12 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 4 (Layer 4) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินและเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง แต่ไม่พบหลักฐานที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 3 (Layer S – Layer 3) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1-3 รวมถึงชั้นดินแทรกต่างๆ เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ สันนิษฐานว่ามีการถมเพิ่มเติมเพื่อซ่อมแซมและใช้งานพื้นที่มาตลอดตั้งแต่ที่เริ่มมีการทำถนนภายในอุทยานฯทำให้พบดินที่มีลักษณะแตกต่างกันและพบหลักฐานทางโบราณคดีแทรกเป็นช่วงๆ เนื่องจากนำดินจากพื้นที่อื่นมาถม

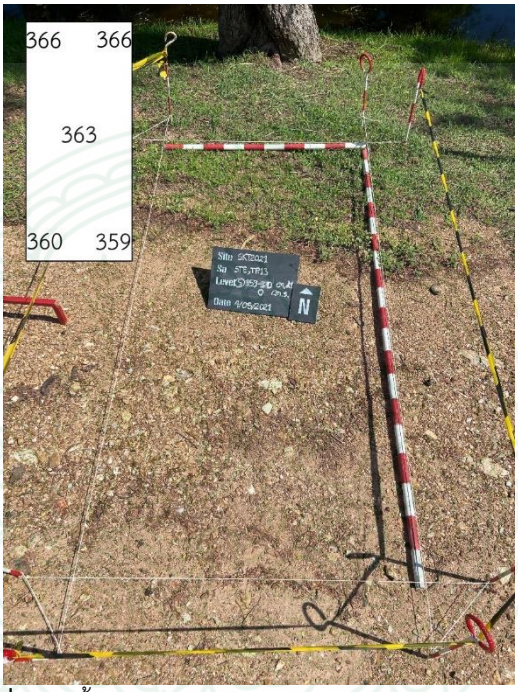

แผนผังที่ 14 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12)

3.13 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.13

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 05.1558 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 12.3258 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.13 อยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือห่างจากหลักเมือง (โบราณสถานร้าง ก.6) 40 เมตร และห่างจากด้านทิศใต้ของฐานโบสถ์ฝั่งทิศตะวันตกของวัดชนะสงคราม (โบราณสถานร้าง ก.7) 30 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้งและมีต้นอ่อนขึ้น มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 163 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.13

ภาพที่ 164 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.13

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 359 – 366 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 370 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.3

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	359-370	0	66.41-66.30	
1	370-380	0-10	66.30-66.20	
2	380-390	10-20	66.20-66.10	
3	390-400	20-30	66.10-66.00	
4	400-410	30-40	66.00-65.90	
5	410-420	40-50	65.90-65.80	
6	420-430	50-60	65.80-65.70	
7	430-440	60-70	65.70-65.60	
8	440-450	70-80	65.60-65.50	
9	450-460	80-90	65.50-65.40	
10	460-470	90-100	65.40-65.30	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1 เมตร จากผนังด้านทิศใต้ เนื่องจากน้ำซึมจากผนังด้านทิศเหนือ
11	470-480	100-110	65.30-65.20	
12	480-490	110-120	65.20-65.10	
13	490-500	120-130	65.10-65.00	
14	500-510	130-140	65.00-64.90	
15	510-520	140-150	64.90-64.80	
16	520-530	150-160	64.80-64.70	
17	530-550	160-180	64.70-64.50	

3.13.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (359-370 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีเหลืองมีเม็ดหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (370-380 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีส้มมีเม็ดหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (380-390 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีแดงส้มมีเม็ดหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (390-400 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนมีสภาพชื้นสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีแดงส้มมีเม็ดหินปะปน บริเวณด้านล่างระดับเริ่มพบ

ดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินจำนวนมาก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (400-410 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเข้มปนดินแดง มีรากไม้ เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคาและปะปนในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินร่วนปนดินเหนียวสีน้ำตาลเทา พบเศษอิฐ เศษหิน และเศษกระเบื้องมุงหลังคาขนาดเล็กปะปนในชั้นดินจำนวนมาก พบเศษอิฐ 14 ก้อน น้ำหนัก 1,800 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 118 ชิ้น น้ำหนัก 2,600 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (410-420 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้มทั้งหลุม ฝั่งทิศเหนือดินมีสภาพค่อนข้างชื้น พบรากไม้ เศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้มทั้งหลุม ฝั่งทิศเหนือดินมีสภาพค่อนข้างชื้น พบรากไม้ เศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (440-450 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาทั่วทั้งหลุม ฝั่งทิศเหนือดินชื้นเล็กน้อย พบรากไม้ เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (450-460 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาทั่วทั้งหลุม ฝั่งทิศเหนือดินชื้นเล็กน้อย ฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินร่วนสีน้ำตาลเทา พบรากไม้ เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 1,600 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (460-470 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีเทาเข้มมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม พบเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (470-480 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีน้ำตาลเทาเข้มมีลักษณะชื้นทั้งหลุม พบถ่าน เศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (480-490 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีน้ำตาลเทาเข้มปนจุดเหลืองและเม็ดแลง มีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม มุมทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหลุมยังมีบริเวณที่ดินแห้ง พบดินสีน้ำตาลเทาปนเม็ดแลง มีเศษถ่านปะปนในดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (490-500 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีน้ำตาลเทาเข้มปนจุดเหลือง เศษถ่าน และเม็ดแลง มีลักษณะชื้นทั้งหลุม ฝั่งทิศตะวันตกเริ่มพบดินสี

ออกส้มมีเม็ดแลงปน บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหลุมพบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหลุมพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (500-510 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีน้ำตาลเทาเข้มปนจุดเหลืองและเม็ดแลง มีลักษณะชื้นทั้งหลุม ฝั่งทิศตะวันตกเริ่มพบเป็นดินทรายสีชมพูปนเม็ดแลงและมีลักษณะชื้น มีเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (510-520 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุม พบดินร่วนสีเทาอมชมพูบริเวณด้านทิศเหนือของหลุม และพบเป็นดินสีน้ำตาลเทาปนจุดเหลืองค่อนข้างหนาแน่นทางฝั่งทิศใต้ มีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (520-530 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุมและมีน้ำเอ่อขึ้นมาในหลุมตลอดเวลา พบดินร่วนสีเทาอมชมพูบริเวณด้านทิศเหนือของหลุม และพบเป็นดินสีน้ำตาลเทาปนจุดเหลืองค่อนข้างหนาแน่นทางฝั่งทิศใต้ มีลักษณะชื้นจนถึงเปียกแฉะทั่วทั้งหลุม มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (530-550 cm.dt.) น้ำซึมทางฝั่งทิศเหนือของหลุมและมีน้ำเอ่อขึ้นมาในหลุมตลอดเวลา พบดินร่วนสีเทาอมชมพูบริเวณด้านทิศเหนือของหลุม และพบเป็นดินสีน้ำตาลเทาปนจุดเหลืองค่อนข้างหนาแน่นทางฝั่งทิศใต้ มีลักษณะชื้นจนถึงเปียกแฉะทั่วทั้งหลุม มีเม็ดแลงปะปนในชั้นดิน

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 165 หลุม TP.13 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 380-390 cm.dt. (10-20 cm.s.)

ภาพที่ 166 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (390 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 167 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (440 cm.dt./70 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 168 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (480 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 169 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (550 cm.dt./180 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 170 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 171 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 172 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 173 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.13 ด้านทิศเหนือ

3.13.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.13 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 15)

ตารางที่ 29 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.13

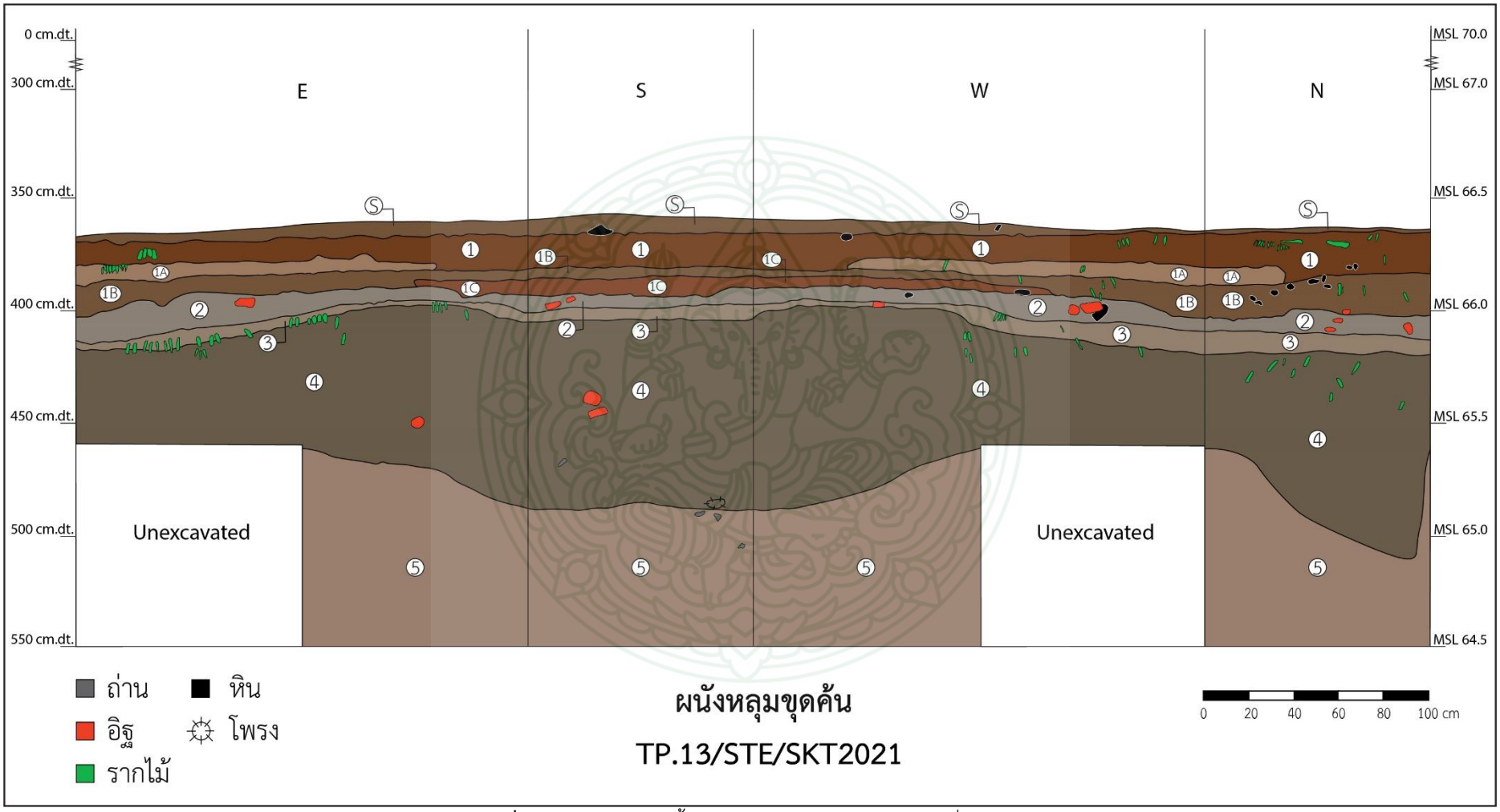
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	358-373 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 4/4 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1	364-388 cm.dt.	7.5YR 4/6 Strong brown	7.5YR 3/4 Dark brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1A	375-390 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 4/4 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาปนดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1B	380-404 cm.dt.	7.5YR 5/4 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงเข้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1C	383-395 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish red	5YR 4/6 Yellowish red	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงอมส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	392-416 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาปนเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผา	All
3	396-420 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 3/3 Dark brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาล ดินชั้น ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
4	398-510 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
5	460-550 cm.dt.	7.5YR 6/3 Light brown	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง หนาแน่น ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.13 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 4 (Layer 4) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา พบชิ้นส่วนกระปุกเคลือบขาวจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคปลาย (SP#010) กำหนดอายุราวกลาง – ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 สันนิษฐานว่าเป็นหลักฐานที่หลงเหลือจากการที่เคยเป็นพื้นที่คูมาก่อน จากนั้นจึงมีการถมคูเพื่อลดขนาดลงจนมีสภาพแบบในปัจจุบัน อาจมีการใช้งานพื้นที่ในช่วงเดียวกับวัดชนะสงคราม โดยวัดชนะสงครามมีการกำหนดอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20[11] ดังนั้นการใช้งานในชั้นวัฒนธรรมนี้จึงสันนิษฐานได้ว่าใช้งานต่อเนื่องตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 3 (Layer S – Layer 3) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1-3 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ

[11] เรื่องเดียวกัน 36.

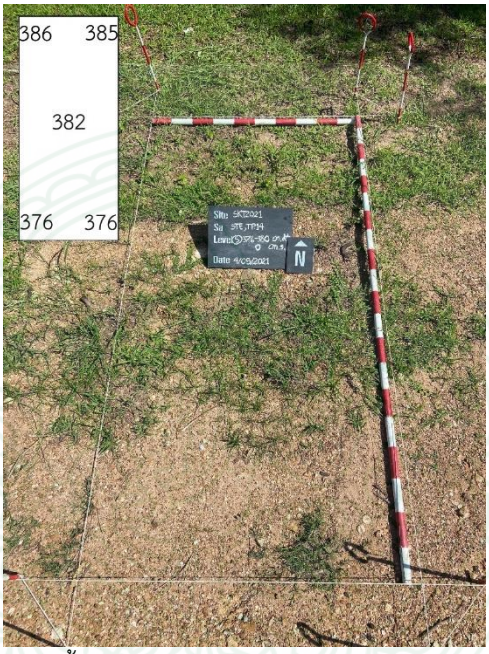

แผนผังที่ 15 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13)

3.14 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.14

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 05.4984 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 13.7658 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.14 อยู่บริเวณด้านทิศเหนือห่างจากหลักเมือง (โบราณสถานร้าง ก.6) 8 เมตร และอยู่ด้านทิศใต้ห่างจากเจดีย์ประธานวัดชนะสงคราม (โบราณสถานร้าง ก.7) 30 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้งและมีต้นอ่อนขึ้น มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 174 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.14

ภาพที่ 175 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.14

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 376 – 386 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 380 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.14

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	376-380	0	66.24-66.20	
1	380-390	0-10	66.20-66.10	
2	390-400	10-20	66.10-66.00	
3	400-410	20-30	66.00-65.90	
4	410-420	30-40	65.90-65.80	
5	420-430	40-50	65.80-65.70	
6	430-440	50-60	65.70-65.60	
7	440-450	60-70	65.60-65.50	
8	450-460	70-80	65.50-65.40	
9	460-470	80-90	65.40-65.30	
10	470-480	90-100	65.30-65.20	
11	480-490	100-110	65.20-65.10	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1.5 เมตร จากผนังด้านทิศใต้ เนื่องจากมีน้ำซึมจากผนังด้านทิศเหนือ
12	490-500	110-120	65.10-65.00	
13	500-510	120-130	65.00-64.90	
14	510-520	130-140	64.90-64.80	
15	520-530	140-150	64.80-64.70	
16	530-540	150-160	64.70-64.60	
17	540-550	160-170	64.60-64.50	
18	550-560	170-180	64.50-64.40	

3.14.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (376-380 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเริ่มพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงมีรากไม้และเม็ดหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (380-390 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีลักษณะชื้นมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงมีรากไม้และเม็ดหินปะปน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (390-400 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีน้ำตาลเข้มมีลักษณะชื้นมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงเนื้อละเอียดมีรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (400-410 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเข้ม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงเนื้อละเอียดมีรากไม้แทรกในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (410-420 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเข้ม มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย ส่วนฝั่งทิศใต้เริ่มพบดินร่วนสีน้ำตาลมากขึ้น แต่ยังคงพบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงเนื้อละเอียดมีรากไม้แทรกในชั้นดินบริเวณใกล้กับผนังด้านทิศใต้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (420-430 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเข้ม มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย พบรากไม้แทรกในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลมากขึ้น ริมผนังด้านทิศใต้ยังพบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงเนื้อละเอียดเล็กน้อย ส่วนใหญ่พบเป็นดินร่วนผสมดินเหนียวสีน้ำตาลเทา พบเศษอิฐ 6 ก้อน น้ำหนัก 5,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (430-440 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีเทาเข้มมีรากไม้และเศษอิฐปะปน บริเวณกลางทิศเหนือพบก้อนศิลาแลงทรงสี่เหลี่ยม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 50 เซนติเมตร ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (440-450 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีเทาเข้มมีรากไม้ เศษอิฐ และเศษกระเบื้องปะปน บริเวณกลางทิศเหนือยังคงพบก้อนศิลาแลงทรงสี่เหลี่ยมอยู่ ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอ่อน มีลักษณะแห้งและแข็ง เริ่มพบเศษอิฐปะปนโดยเฉพาะบริเวณผนังด้านทิศใต้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (450-460 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนชื้นสีเทาเข้มมีรากไม้และเศษอิฐปะปน บริเวณกลางทิศเหนือยังคงพบก้อนศิลาแลงทรงสี่เหลี่ยมและสิ้นสุดในระดับชั้นดินสมมตินี้ บริเวณมุมทิศตะวันออกเฉียงใต้ของก้อนศิลาแลงพบก้อนศิลาแลงอีกก้อนสภาพค่อนข้างผุพังคาอยู่ในผนังฝั่งทิศตะวันออก ส่วนฝั่งทิศใต้ดินร่วนสีเทาอ่อนเริ่มหมดไป เริ่มพบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทา พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 1,500 กรัม บริเวณผนังด้านทิศใต้และบริเวณมุมผนังด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้พบแนวอิฐเรียงแนวเดียวและเรียงตัว 1 ชั้น โดยเรียงติดกับผนังด้านทิศใต้ 3 ก้อน และเรียงติดกับผนังด้านทิศตะวันตกไล่ขึ้นไปจากมุมทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 4 ก้อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (460-470 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทามีเศษอิฐปะปน ฝั่งทิศเหนือเป็นดินเทามีลักษณะชื้น บริเวณตอนกลางฟากทิศเหนือของหลุมพบก้อนศิลาแลงทรงสี่เหลี่ยมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 50 เซนติเมตร พบที่ตำแหน่ง 30-77 เซนติเมตร จากผนังด้านทิศเหนือ 12-62 เซนติเมตร จากด้านทิศตะวันออก พบที่ระดับ 430-457 cm.dt.

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (470-480 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเทาปนเศษอิฐ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (480-490 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (490-500 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐและหินปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 300 กรัม หิน 1 ก้อน น้ำหนัก 500 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (500-510 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐและหินปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 5 ก้อน น้ำหนัก 3,000 กรัม หิน 4 ก้อน น้ำหนัก 3,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (510-520 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐและหินปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 1,500 กรัม หิน 5 ก้อน น้ำหนัก 6,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (520-530 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย ดินมีสภาพค่อนข้างชื้นเนื่องจากมีน้ำซึมขึ้นมา พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (530-540 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย ดินมีสภาพค่อนข้างชื้นเนื่องจากมีน้ำซึมขึ้นมา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (540-550 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามีเศษอิฐและเม็ดแลงปะปนในชั้นดินเล็กน้อย ดินมีสภาพค่อนข้างชื้นจนถึงแฉะเนื่องจากมีน้ำซึมขึ้นมา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (550-560 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทามี ดินมีสภาพค่อนข้างชื้นจนถึงแฉะเนื่องจากมีน้ำซึมขึ้นมาและมีน้ำขัง

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 176 หลุม TP.14 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 9 460-470 cm.dt. (80-90 cm.s.)

ภาพที่ 177 ก้อนศิลาแลงที่พบในระดับ 430-457 cm.dt. ในหลุม TP.14

ภาพที่ 178 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (470 cm.dt./90 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 179 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (510 cm.dt./130 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 180 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (560 cm.dt./180 cm.s.)

ภาพที่ 181 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 182 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 183 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 184 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.14 ด้านทิศเหนือ

3.14.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 14 (TP.14)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.14 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 4 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 16)

ตารางที่ 31 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.14

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	372-396 cm.dt.	10YR 5/4 Yellowish brown	10YR 3/6 Dark Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1	376-448 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐและก้อนศิลาแลง	All
1A	374-405 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 3/4 Dark reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาลแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1B	380-390 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ชั้นปูน มีหินและทรายปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1C	396-428 cm.dt.	5YR 5/6 Yellowish red	5YR 4/6 Yellowish red	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีแดงเนื้อละเอียด ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1D	400-415 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	7.5YR 4/6 Strong brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
2	412-506 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาอ่อนปนเศษอิฐ พบเศษภาชนะดินเผาและชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ปะปนเล็กน้อย	All
3	494-528 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.0 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีลักษณะชื้น ปนเม็ดแลง พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในดินเล็กน้อย	All

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
4	502-560 cm.dt.	10YR 6/4 Light yellowish brown	10YR 5/4 Yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง หนาแน่นและมีเม็ดแลงปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

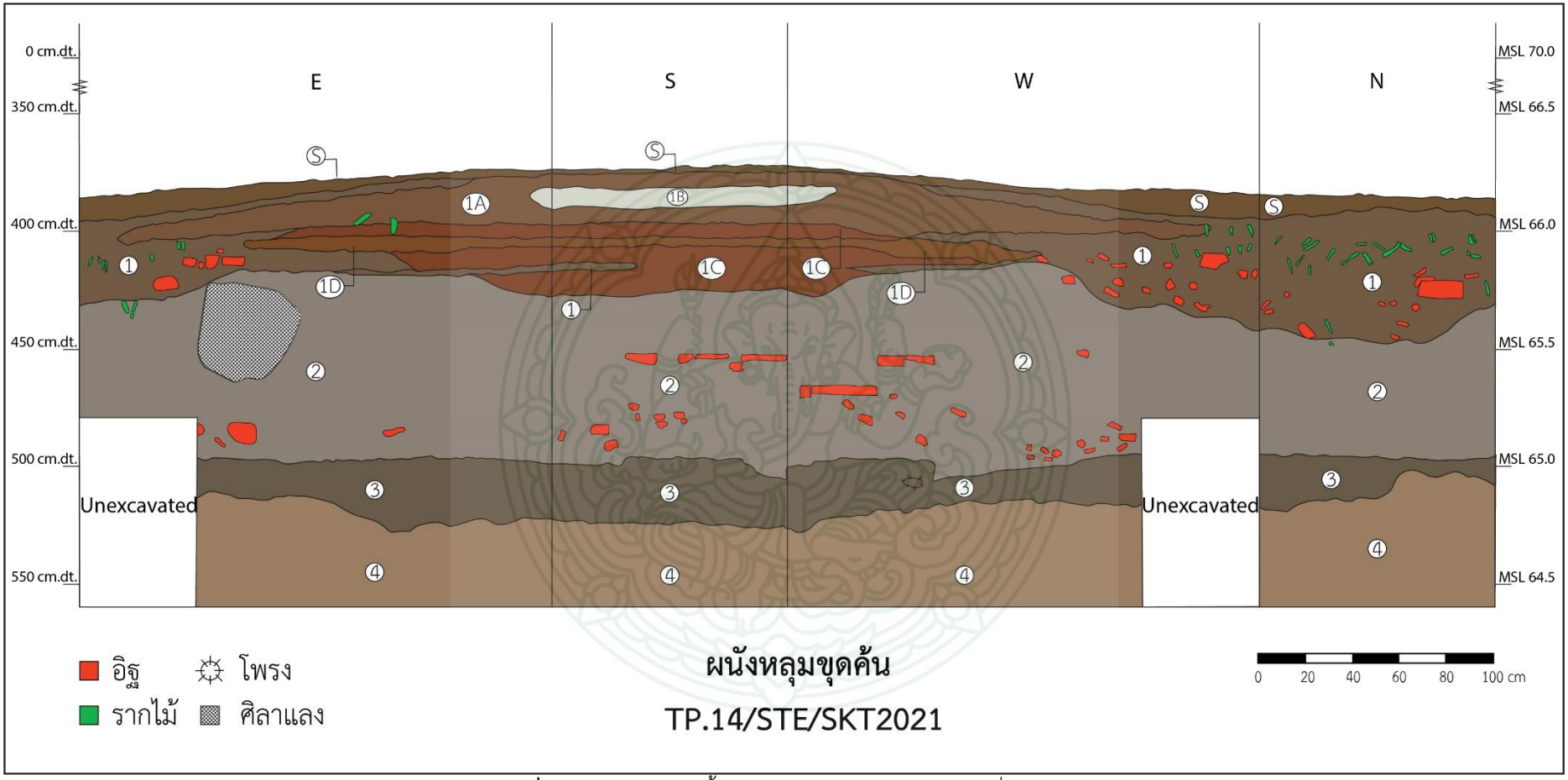
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.14 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 3 (Layer 3) สันนิษฐานว่าเคยเป็นพื้นที่คูมาก่อน จากนั้นจึงมีการถมคูเพื่อลดขนาดลงจนมีสภาพแบบในปัจจุบัน อาจมีการใช้งานพื้นที่ในช่วงเดียวกับวัดชนะสงครามและศาลหลักเมือง พบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสังคโลกจากเตาสุโขทัยระยะหลัง (SP#003) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และวัดชนะสงครามมีการกำหนดอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20[12] ส่วนหลักเมืองกำหนดอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 18[13] ดังนั้นจึงกำหนดอายุสมัยของชั้นวัฒนธรรมนี้ได้ราวพุทธศตวรรษที่ 20

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 2 (Layer S – Layer 2) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1 และชั้นดินแทรก 1A-1D เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ส่วนชั้นทับถมที่ 2 สันนิษฐานว่าเป็นชั้นทับถมที่เกิดจากการบูรณะศาลหลักเมือง และใช้ดินจากศาลหลักเมืองในการถมคูน้ำ เนื่องจากก้อนศิลาแลงที่พบมีลักษณะและขนาดใกล้เคียงกับก้อนศิลาแลงที่พบที่ศาลหลักเมืองในปัจจุบัน

[12] เรื่องเดียวกัน, 36.

[13] เรื่องเดียวกัน, 35.

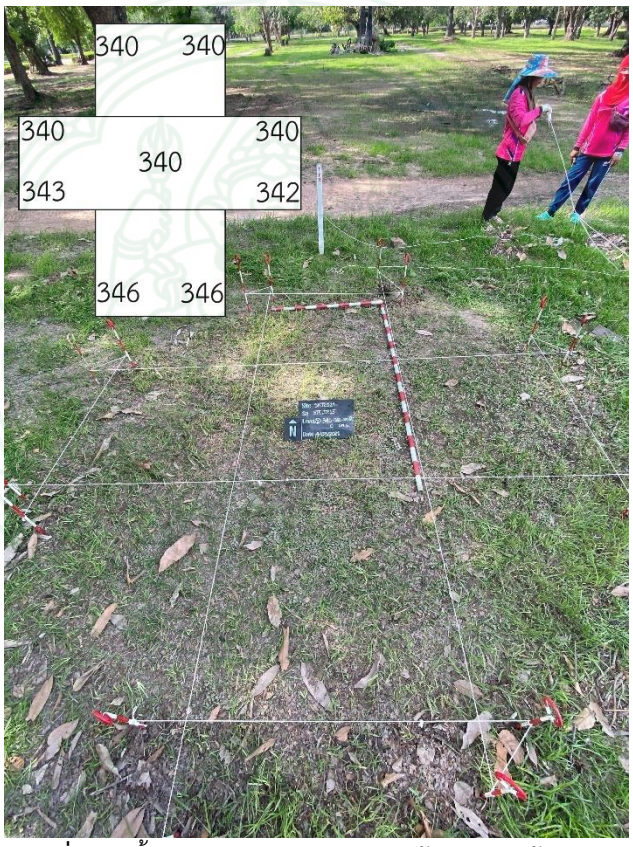

แผนผังที่ 16 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 14 (TP.14)

3.15 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.15

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 10.5708 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 19.5186 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.15 อยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ห่างจากอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง ประมาณ 80 เมตร หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 หลุมตัดกันเป็นรูปกากบาท โดยหลุมที่อยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้กำหนดให้เป็นหลุม TP.15/1 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ และหลุมที่อยู่ในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกกำหนดให้เป็นหลุม TP.15/2 ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ยาว 3 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 185 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.15

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 340 – 346 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 360 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.15

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	340-360	0	66.60-66.40	
1	360-370	0-10	66.40-66.30	
2	370-380	10-20	66.30-66.20	
3	380-390	20-30	66.20-66.10	
4	390-400	30-40	66.10-66.00	
5	400-410	40-50	66.00-65.90	
6	410-420	50-60	65.90-65.80	
7	420-430	60-70	65.80-65.70	
8	430-440	70-80	65.70-65.60	
9	440-450	80-90	65.60-65.50	
10	450-460	90-100	65.50-65.40	
11	460-470	100-110	65.40-65.30	
12	470-480	110-120	65.30-65.20	
13	480-490	120-130	65.20-65.10	
14	490-500	130-140	65.10-65.00	
15	500-510	140-150	65.00-64.90	
16	510-520	150-160	64.90-64.80	
17	520-530	160-170	64.80-64.70	
18	530-540	170-180	64.70-64.60	
19	540-550	180-190	64.60-64.50	
20	550-560	190-200	64.50-64.40	

3.15.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (340-360 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 1,600 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 24 น้ำหนัก 1,300 กรัม หิน 3 ก้อน น้ำหนัก 4,700 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 21 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 33 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น ตะปูเหล็ก 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศเหนือบริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือเริ่มพบเป็นดินลูกรังสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 14 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 35 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (370-380 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศเหนือดินเปลี่ยนเป็นดินลูกรังสีเหลือง พบเศษอิฐ 6 ก้อน น้ำหนัก 3,500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 39 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 32 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น ตะปูเหล็ก 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศเหนือเปลี่ยนจากดินลูกรังสีเหลือง เหนียวสีเทาปนดินสีเหลืองและสีน้ำตาล (ดินไข) ฝั่งทิศตะวันออกเริ่มมีดินไขปะปนในดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 31 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 23 ชิ้น ตะปูเหล็ก 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (390-400 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีลักษณะชื้น พบเศษภาชนะดินเผาปะปนและมีรากไม้แทรกในชั้นดิน ฝั่งทิศเหนือดินเริ่มเปลี่ยนเป็นดินน้ำตาลอมเทาปนดินไข (ดินเหนียวสีขาวเหลือง) พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) พบดินร่วนน้ำตาลเทามีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 50 ชิ้น น้ำหนัก 2,500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 63 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 74 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 8 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410-420 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 30 ชิ้น น้ำหนัก 900 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 91 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 88 ชิ้น และเศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม เริ่มพบดินลูกรังปะปน มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษอิฐ และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 82 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 61 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทา ฝั่งทิศเหนือดินมีสีเทาอ่อนกว่าทิศใต้ มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบดินร่วนสีน้ำตาลเทา ฝั่งทิศเหนือดินมีสีเทาอ่อนกว่าทิศใต้ มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 16 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 9 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (440-450 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง ฝั่งทิศใต้พบดินลูกรังปะปนในดินร่วนสีเทาเข้ม มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย ฝั่งทิศตะวันตกครึ่งฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาเข้ม ฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินสีเทาเข้มมีดินลูกรังปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (450-460 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลเทา ฝั่งทิศเหนือดินมีสีเทาอ่อนกว่าทิศใต้ มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศตะวันตกพบดินสีน้ำตาลอมเทา บริเวณติดผนังด้านทิศตะวันตกพบเป็นดินลูกรังแดง ฝั่งทิศตะวันออกพบเป็นดินสีเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (460-470 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง ฝั่งทิศใต้พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อน บริเวณผนังด้านทิศใต้ยังคงมีดินสีเทาเข้ม มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย ฝั่งทิศตะวันตกพบดินสีน้ำตาลเทาปนดินแลง ฝั่งทิศตะวันออกมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือพบเป็นดินเทาอมชมพู มุมทิศตะวันออกเฉียงใต้พบดินลูกรังปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (470-480 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง เริ่มมีสีอมชมพู ฝั่งทิศใต้พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนดินลูกรัง บริเวณผนังด้านทิศใต้ยังคงมีดินสีเทาเข้ม ฝั่งทิศตะวันตกพบดินสีน้ำตาลเทาปนดินลูกรัง มุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือพบเป็นดินเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพู ฝั่งทิศตะวันออกมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือพบเป็นดินเทาอมชมพู มุมทิศตะวันออกเฉียงใต้พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (480-490 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินสีเทาอ่อนอมชมพูเนื้อละเอียดจับตัวกันแน่นและแข็ง ฝั่งทิศใต้พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง บริเวณผนังด้านทิศใต้ยังคงมีดินสีเทาเข้ม ฝั่งทิศตะวันตกพบดินสีเทาอ่อนอมชมพู ฝั่งทิศตะวันออกพบดินสีน้ำตาลเทาอ่อนปนจุดเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (490-500 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลเทาอมชมพูเนื้อละเอียดทั้งหลุม ยกเว้นบริเวณติดผนังด้านทิศใต้ที่ยังคงพบดินสีเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (500-510 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลเทาอมชมพูเนื้อละเอียดทั้งหลุม บริเวณติดผนังด้านทิศใต้ที่ดินเปลี่ยนจากดินสีเทาเข้มไปเป็นดินสีน้ำตาลเทาอมชมพู พบจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (510-520 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินทั้งหลุม ฝั่งทิศตะวันตกยังคงพบดินสีเทาอ่อนอมชมพูมีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (520-530 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินทั้งหลุม ฝั่งทิศตะวันตกยังคงพบดินสีเทาอ่อนอมชมพูมีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (530-540 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินหนาแน่นขึ้น พบดินร่วนสีดำแทรกในชั้นดินเป็นบางจุด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (540-550 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดินหนาแน่นทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (550-560 cm.dt.) พบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนเนื้อละเอียด มีจุดเหลืองและดินแลงปะปนในชั้นดินหนาแน่นทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 186 หลุม TP.15 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 360-370 cm.dt. (0-10 cm.s.)

ภาพที่ 187 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410 cm.dt./50 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 188 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (470 cm.dt./110 cm.s.) (ขวา)

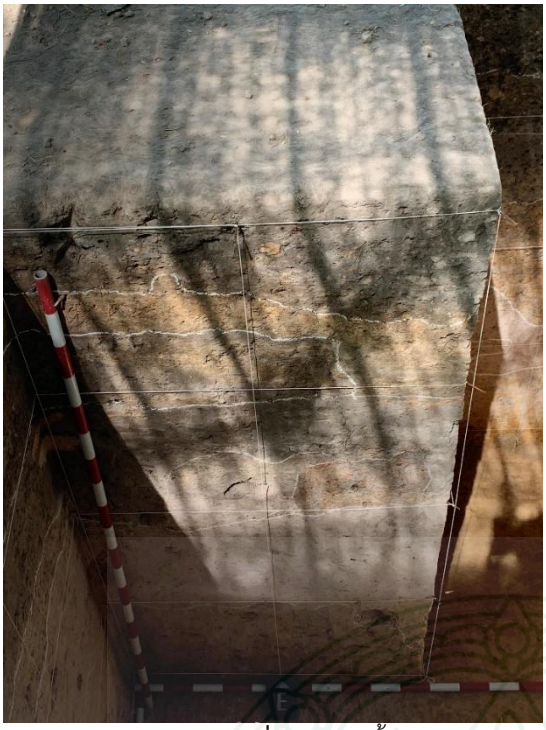

ภาพที่ 189 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (530 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 190 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (530 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา)

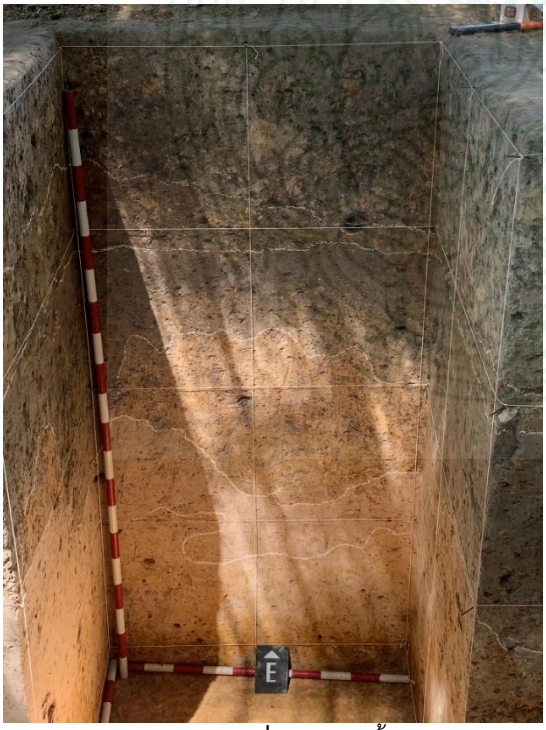
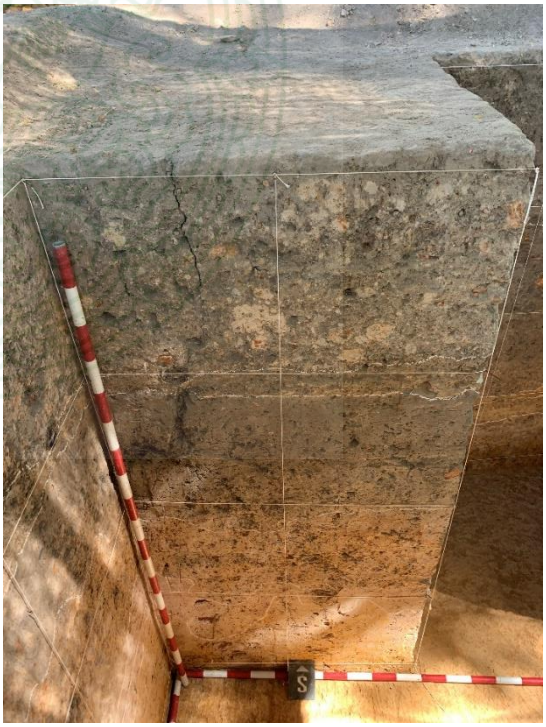

ภาพที่ 191 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (560 cm.dt./200 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 192 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (560 cm.dt./200 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 193 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E1) (ซ้าย)

ภาพที่ 194 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N3) (ขวา)

ภาพที่ 195 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)

ภาพที่ 196 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S1) (ขวา)

ภาพที่ 197 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันออก (E3) (ซ้าย)

ภาพที่ 198 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S2) (ขวา)

ภาพที่ 199 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W1) (ซ้าย)

ภาพที่ 200 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศใต้ (S3) (ขวา)

ภาพที่ 201 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W2) (ซ้าย)

ภาพที่ 202 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N1) (ขวา)

ภาพที่ 203 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศตะวันตก (W3) (ซ้าย)

ภาพที่ 204 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.15 ด้านทิศเหนือ (N2) (ขวา)

3.15.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.15 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 17)

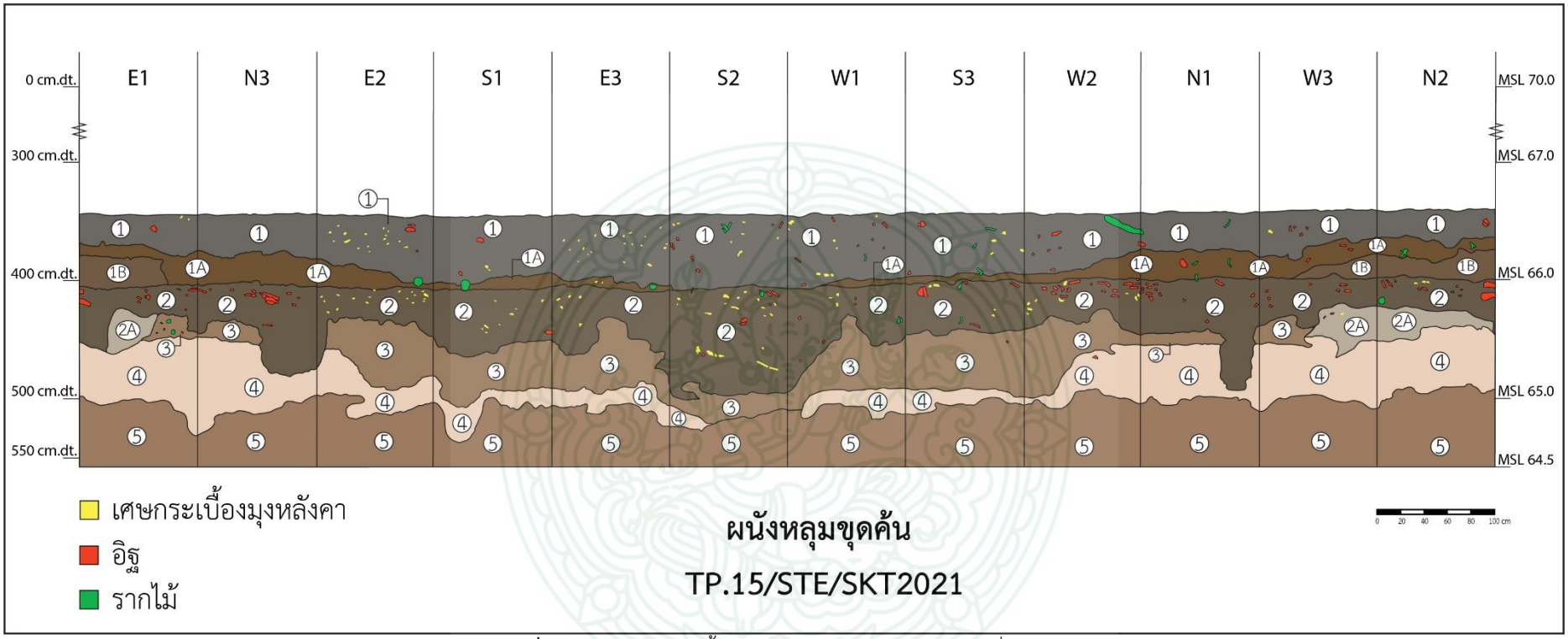
ตารางที่ 33 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.15

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1	344-409 cm.dt.	10YR 5/1 Gray	10YR 3/1 Very dark gray	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาปนเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา	All
1A	362-410 cm.dt.	10YR 5/4 Yellowish brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนดินไข ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All (ยกเว้น S2)
1B	373-409 cm.dt.	10YR5/3 Brown	10YR 4/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนเศษอิฐ	E1, W3, N2
2	394-502 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาเข้มปนเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา	All
2A	419-467 cm.dt.	10YR 7/2 Light gray	10YR 6/3 Pale brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดประสีเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E1, W3, N2
3	424-522 cm.dt.	10YR 6/4 Light yellowish brown	10YR 5/4 Yellowish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนดินลูกรังสีส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All (ยกเว้น N2)
4	438-537 cm.dt.	7.5YR 8/3 Pink	7.5YR 6/3 Light brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5	487-560 cm.dt.	7.5YR 6/4 Light brown	7.5YR 5/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาปนจุดเหลืองและดินแลง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.15 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 2) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา จากลักษณะชั้นดินที่ปรากฏในผังชั้นดินจะเห็นได้ว่ามีเจตนาขุดตัดลงไปในชั้นทับถมที่ 3-4 สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป เมื่อพิจารณาจากลักษณะพื้นที่พบว่าบริเวณนี้เป็นพื้นที่รับน้ำเวลาฝนตก ทำให้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากและชั้นดินที่ค่อนข้างหนาเนื่องจากน้ำพัดให้มากองรวมกันในบริเวณดังกล่าว พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ เครื่องถ้วยจีนลายครามจากแหล่งเตาจิ่งเต๋อเจิ้น สมัยราชวงศ์หมิง (SF#012-015) กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21 เครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำจากแหล่งเตาสุโขทัยระยะหลัง (SP#034) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และเครื่องถ้วยเคลือบสีเขียวเซาะร่องใต้เคลือบแบบมอญจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคต้น (SP#034) กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20 ดังนั้นชั้นวัฒนธรรมนี้จึงกำหนดอายุได้ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 1 (Layer 1) เป็นชั้นดินปัจจุบัน พบหลักฐานทางโบราณคดีคือเศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา ในบริเวณนี้ได้มีการปรับถมพื้นที่ในช่วงที่มีการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานวัดใหม่ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง และมีการปรับถมพื้นที่เพื่อปรับภูมิทัศน์บริเวณลานรอบอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช และเมื่อพิจารณาจากลักษณะพื้นที่พบว่าบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่รับน้ำเวลาฝนตก ทำให้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากและชั้นดินที่ค่อนข้างหนา

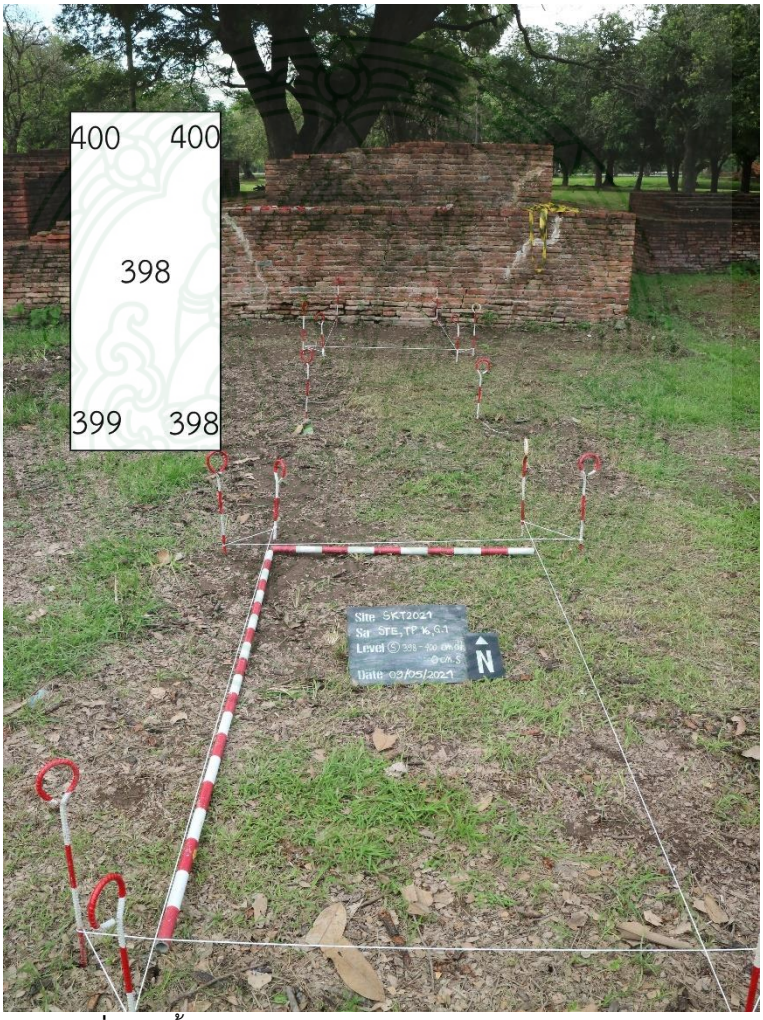

แผนผังที่ 17 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)

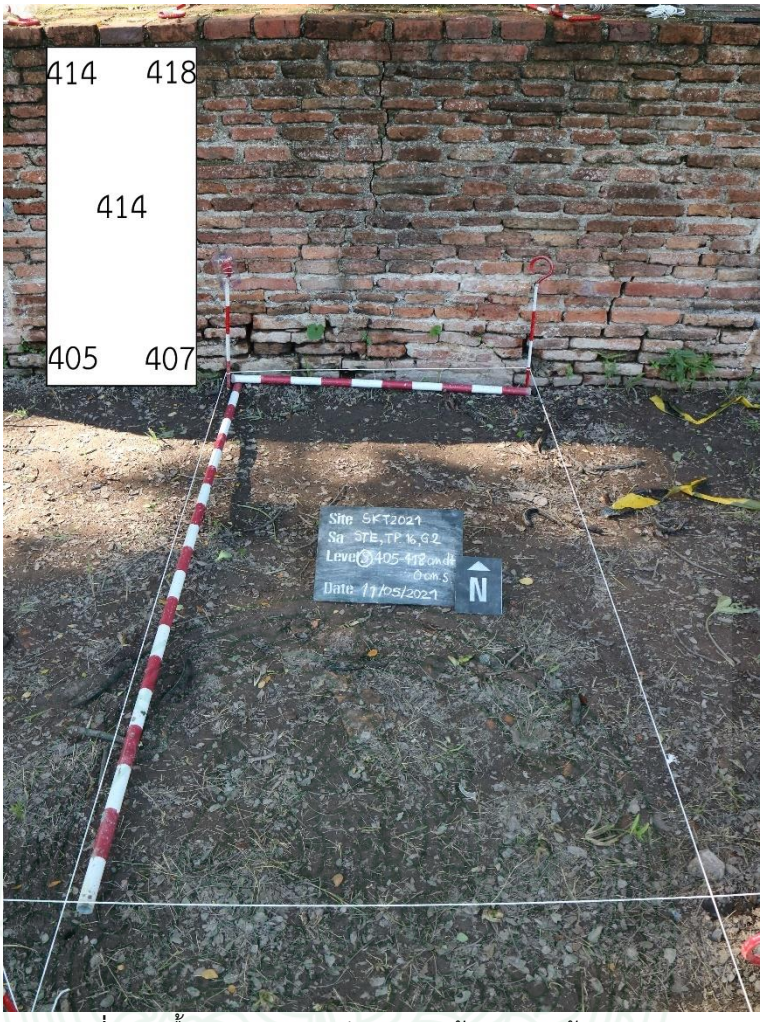
3.16 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.16

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 10.7934 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 20.3142 พิลิปดาตะวันออก

หลุม TP.16 อยู่ติดฐานด้านทิศใต้ของเจดีย์รายด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัดใหม่ (โบราณสถานร้าง ก.9) หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 8 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ แบ่งขุดค้นบริเวณ 2 เมตร ด้านทิศเหนือติดแนวโบราณสถาน และ 2 เมตร ด้านทิศใต้คร่อมแนวเสาไฟฟ้า กำหนดให้หลุมด้านทิศใต้เป็น G.1 และหลุมด้านทิศเหนือเป็น G.2 โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้งและหญ้า มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 205 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ภาพที่ 206 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.16 (G.2)

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินหลุม TP.16 (G.1) อยู่ที่ 398 – 400 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 400 cm.dt. ส่วนระดับผิวดินหลุม TP.16 (G.2) อยู่ที่ 405 – 418 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 420 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 34-35)

ตารางที่ 34 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	398-400	0	66.02-66.00	
1	400-410	0-10	66.00-65.90	
2	410-420	10-20	65.90-65.80	
3	420-430	20-30	65.80-65.70	
4	430-440	30-40	65.70-65.60	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
5	440-450	40-50	65.60-65.50	
6	450-460	50-60	65.50-65.40	
7	460-470	60-70	65.40-65.30	
8	470-480	70-80	65.30-65.20	
9	480-490	80-90	65.20-65.10	
10	490-500	90-100	65.10-65.00	
11	500-510	100-110	65.00-64.90	
12	510-520	110-120	64.90-64.80	
13	520-530	120-130	64.80-64.70	
14	530-540	130-140	64.70-64.60	
15	540-550	140-150	64.60-64.50	
16	550-560	150-160	64.50-64.40	
17	560-570	160-170	64.40-64.30	
18	570-580	170-180	64.30-64.20	
19	580-590	180-190	64.20-64.10	
20	590-600	190-200	64.10-64.00	

ตารางที่ 35 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2)

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	405-420	0	65.95-65.80	
1	420-430	0-10	65.80-65.70	
2	430-440	10-20	65.70-65.60	
3	440-450	20-30	65.60-65.50	
4	450-460	30-40	65.50-65.40	
5	460-470	40-50	65.40-65.30	
6	470-480	50-60	65.30-65.20	
7	480-490	60-70	65.20-65.10	
8	490-500	70-80	65.10-65.00	
9	500-510	80-90	65.00-64.90	
10	510-520	90-100	64.90-64.80	
11	520-530	100-110	64.80-64.70	
12	530-540	110-120	64.70-64.60	
13	540-550	120-130	64.60-64.50	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
14	550-560	130-140	64.50-64.40	
15	560-570	140-150	64.40-64.30	
16	570-580	150-160	64.30-64.20	
17	580-590	160-170	64.20-64.10	
18	590-600	170-180	64.10-64.00	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1 เมตร จากผนังด้านทิศใต้
19	600-620	180-200	64.00-63.80	
20	620-640	200-220	63.80-63.60	
21	640-660	220-240	63.60-63.40	

3.16.1 หลุม TP.16 (G.1)

3.16.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (398-400 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (400-410 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410-420 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 33 ก้อน น้ำหนัก 18,000 กรัม ชิ้นส่วนปูน 12 ชิ้น น้ำหนัก 3,300 กรัม หิน 1 ก้อน น้ำหนัก 1,900 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 12 ก้อน น้ำหนัก 6,500 กรัม ชิ้นส่วนปูน 1 ชิ้น น้ำหนัก 1,100 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 27 ก้อน น้ำหนัก 3,800 กรัม ชิ้นส่วนปูน 3 ชิ้น น้ำหนัก 2,800 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 16 ก้อน น้ำหนัก 12,800 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 6 ก้อน น้ำหนัก 3,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น

น้ำหนัก 500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 87 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 42 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 8 ชิ้น ชิ้นส่วนสำริด 1 ชิ้น ชิ้นส่วนโลหะ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาจำนวนมากปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 250 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 157 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 37 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 14 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 6 ชิ้น ชิ้นส่วนฟันสัตว์ 1 ชิ้น (แตกเป็น 2 ชิ้น)

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาจำนวนมากปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 75 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้เริ่มปนดินทรายสีชมพู พบเศษอิฐ 7 ก้อน น้ำหนัก 2,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (490-500 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศใต้เริ่มปนดินทรายสีชมพู ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง มีกรวดปะปนเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (500-510 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น ปนดินทรายสีชมพูทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (510-520 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น ปนดินทรายสีชมพูทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (520-530 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ มีลักษณะชื้น ปนดินทรายสีชมพูทั่วทั้งหลุม มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 900 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำปนดินทรายสีชมพูและมีสภาพชื้นทั่วทั้งหลุม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (540-550 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำปนดินทรายสีชมพูและมีสภาพชื้นจนถึงแฉะทั่วทั้งหลุม พบดินแลงและจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีดินแลงปะปน และมีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีดินสีเทาอมชมพูแทรก มีดินแลงปะปน และมีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (570-580 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีดินสีเทาอมชมพูแทรก มีดินแลงปะปน และมีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีดินสีเทาอมชมพูแทรก มีดินแลงปะปน และมีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาล มีดินสีเทาอมชมพูแทรก มีดินแลงปะปน และมีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 207 หลุม TP.16 G.1 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 430-440 cm.dt. (30-40 cm.s.)

ภาพที่ 208 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 209 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440 cm.dt./40 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 210 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (500 cm.dt./100 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 211 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550 cm.dt./150 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 212 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (600 cm.dt./200 cm.s.)

ภาพที่ 213 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 214 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศใต้

ภาพที่ 215 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 216 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) ด้านทิศเหนือ

3.16.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 16 (G.1)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 4 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 18)

ตารางที่ 36 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1	396-446 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาเข้มปนเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา	All
2	431-543 cm.dt.	10YR 5/1 Gray	10YR 3/1 Very dark gray	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนชิ้นสีเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนจำนวนมาก	All
2A	477-521 cm.dt.	5YR 7/2 Pinkish gray	2.5YR 6/4 Light reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายชิ้นสีเทาอมชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
3	505-589 cm.dt.	5YR 8/2 Pinkish white	5YR 6/3 Light reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนชิ้นสีน้ำตาลอมเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
4	564-600 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 5/6 Yellowish red	8.0 ด่างอ่อน	ดินแลง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.16 (G.1) แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 1</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 2) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา โดยพบเศษภาชนะดินเผาปะปนจำนวนมาก เมื่อพิจารณาจากลักษณะพื้นที่พบว่าบริเวณนี้เป็นพื้นที่รับน้ำเวลาฝนตก ทำให้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากและชั้นดินที่ค่อนข้างหนาเนื่องจากน้ำพัดให้มากองรวมกันในบริเวณนี้ พบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนแบบเขียนสองสีผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง (SF#014, 031) และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนแบบเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบใสผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์ หมิง รัชศกเจิ้นเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง (SF#028, 030,)

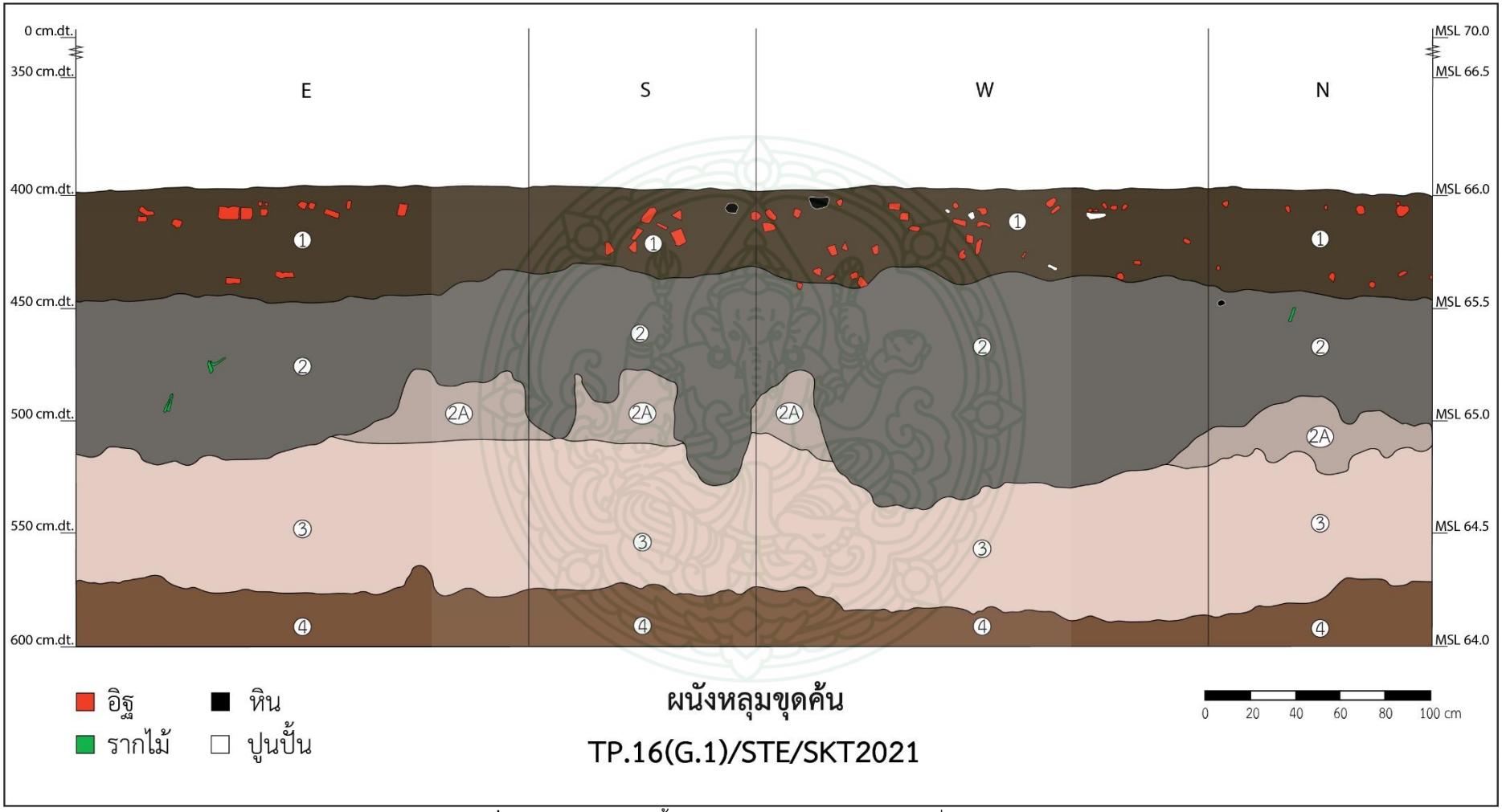
กำหนดอายุสมัยราวกลาง-ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังพบเครื่องถ้วยสังคโลกจากแหล่งเตาสุโขทัยทั้งระยะแรกแบบเขียนลายพรรณพฤกษา (SP#058) เขียนลายปลา (SP#071) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 และระยะหลัง เช่น เครื่องถ้วยเขียนลายพรรณพฤกษา (SP#049-050) เครื่องถ้วยพิมพ์ลายพิกุล (SP#057) เครื่องถ้วยเขียนลายกงจักร (SP#056) และเครื่องถ้วยเคลือบขาว (SP#051-052) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และพบเครื่องถ้วยสังคโลกจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคปลายแบบเคลือบสีเขียวขูดขีดลายกลีบบัว (SP#070) และแบบเคลือบสีน้ำตาล (SP#036) กำหนดอายุสมัยราวกลาง – ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ร่วมกับอายุสมัยของวัดใหม่อยู่ที่ราวพุทศตวรรษที่ 20-21[14] ดังนั้นชั้นวัฒนธรรมนี้อาจมีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21

<u>ชั้นวัฒนธรรมที่ 2</u> อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 1 (Layer 1) เป็นชั้นดินปัจจุบัน พบหลักฐานทางโบราณคดีคือเศษภาชนะดินเผา เศษปูน เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา จากหลักฐานที่พบสันนิษฐานว่าเป็นดินที่ได้จากการบูรณะวัดใหม่ปีพ.ศ.2490[15] และพ.ศ.2527[16] และมีการทับถมต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

[14] เรื่องเดียวกัน, 41.

[15] เรื่องเดียวกัน.

[16] เรื่องเดียวกัน.

แผนผังที่ 18 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16 G.1)

3.16.2 หลุม TP.16 (G.2)

3.16.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (405-420 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ และเศษปูนปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 45 ก้อน น้ำหนัก 38,000 กรัม ชิ้นส่วนปูน 13 ชิ้น น้ำหนัก 2,400 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 900 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ด้านทิศเหนือของหลุมติดฐานโบราณสถาน พบฐานปูนยื่นมาจากทิศเหนือที่ระยะประมาณ 35 เซนติเมตร ด้านทิศใต้พบแนวอิฐล้มและปูนตั้งแต่บริเวณผนังด้านทิศใต้จนถึงระยะประมาณ 65 เซนติเมตร จากทิศใต้ โดยพบตั้งแต่ระดับ 411 – 426 cm.dt. พบเศษอิฐ 11 ก้อน น้ำหนัก 800 กรัม ชิ้นส่วนปูน 9 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม เบี้ยดินเผา 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 7 ก้อน น้ำหนัก 6,000 กรัม ชิ้นส่วนปูน 5 ชิ้น น้ำหนัก 700 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 8 ชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (440-450 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 1,100 กรัม ชิ้นส่วนปูน 3 ชิ้น น้ำหนัก 800 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (450-460 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 24 ก้อน น้ำหนัก 22,000 กรัม ชิ้นส่วนปูน 8 ชิ้น น้ำหนัก 4,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 20 ชิ้น น้ำหนัก 4,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 15 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (460-470 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีเศษอิฐ เศษปูน และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบชิ้นส่วนปูน 4 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470-480 cm.dt.) พบดินเหนียวสีดำ ดินมีสภาพชื้น พบอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 1,900 กรัม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์เผาไฟ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (480-490 cm.dt.) พบดินเหนียวสีดำ ดินมีสภาพชื้น ส่วนขอบทางทิศเหนือของหลุมเริ่มพบดินสีเทาอมชมพู ดินมีสภาพชื้น พบชิ้นส่วนหิน มีร่องรอยการตัดให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู และขัดผิว มีขนาดยาว 16 เซนติเมตร กว้าง 5.5 เซนติเมตร หนา 5 เซนติเมตร เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์เผาไฟ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินเหนียวชื้น สีเทาอมชมพู มาจนถึงเกือบกลางหลุม ส่วนฝั่งทิศใต้ ผิวดินยังเป็นดินเหนียวชื้นสีดำ เมื่อขุดลงไปถึงระดับ 500 cm.dt. เริ่มพบดินสีเทาอมชมพู พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (500-510 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินมีสภาพชื้น ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำ ดินมีสภาพชื้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (510-520 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินชื้น จับตัวกันแน่นและแข็ง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำ ดินมีลักษณะชื้น มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (520-530 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินชื้น จับตัวกันแน่นและแข็ง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำ ดินชื้น มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (530-540 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินชื้น จับตัวกันแน่นและแข็ง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำ ดินชื้น มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (540-550 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือยังพบดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินชื้น จับตัวกันแน่นและแข็ง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำ ดินชื้น มีจุดเหลืองปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบภาชนะดินเผาเต็มใบ (ไม่สมบูรณ์) ในลักษณะคว่ำหน้าลง พบที่ตำแหน่ง 110 – 120 เซนติเมตร จากทิศผนังด้านเหนือ และ 40 – 50 เซนติเมตร จากผนังด้านทิศตะวันออก และพบที่ระดับ 536 – 551 cm.dt.) พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 6 ชิ้น ภาชนะดินเผาเต็มใบ 1 ใบ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (550-560 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเริ่มพบดินแลงปะปนในดินเหนียวสีเทาอมชมพู ดินสีออกน้ำตาลมากขึ้น ดินมีลักษณะชื้น จับตัวกันแน่นและแข็ง ส่วนฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู มีลักษณะชื้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (560-570 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือเริ่มพบดินแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้น ส่วนฝั่งทิศใต้ยังคงพบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู และดินมีลักษณะชื้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (570-580 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม ยกเว้นบริเวณผนังด้านทิศตะวันตกฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (580-590 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม ยกเว้นบริเวณผนังด้านทิศตะวันตกฝั่งทิศใต้พบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้น เริ่มมีน้ำซึมออกมา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (590-600 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุมและมีน้ำซึมออกมา ยกเว้นบริเวณผนังด้านทิศตะวันตกที่ยังพบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู บริเวณผนังด้านทิศตะวันออกเริ่มพบเป็นชั้นแลง มีลักษณะแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (600-620 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุมและมีน้ำซึมออกมา ยกเว้นบริเวณผนังด้านทิศตะวันตกที่ยังพบดินเหนียวสีดำปะปนกับดินสีน้ำตาลอมชมพู บริเวณผนังด้านทิศตะวันออกเริ่มพบเป็นชั้นแลง มีลักษณะแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (620-640 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุมและมีน้ำซึมออกมา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (640-660 cm.dt.) พบดินแลงและก้อนแลงปะปนในดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพู ล่างระดับพบเป็นชั้นศิลาแลง ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุมและมีน้ำซึมออกมา

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 217 หลุม TP.16 G.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 420-430 cm.dt. (0-10 cm.s.)

ภาพที่ 218 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (430 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 219 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470 cm.dt./50 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 220 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (530 cm.dt./110 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 221 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (590 cm.dt./170 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 222 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (660 cm.dt./240 cm.s.)

ภาพที่ 223 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 224 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศใต้

ภาพที่ 225 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 226 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) ด้านทิศเหนือ

3.16.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 16 (G.2)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 4 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 19)

ตารางที่ 37 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2)

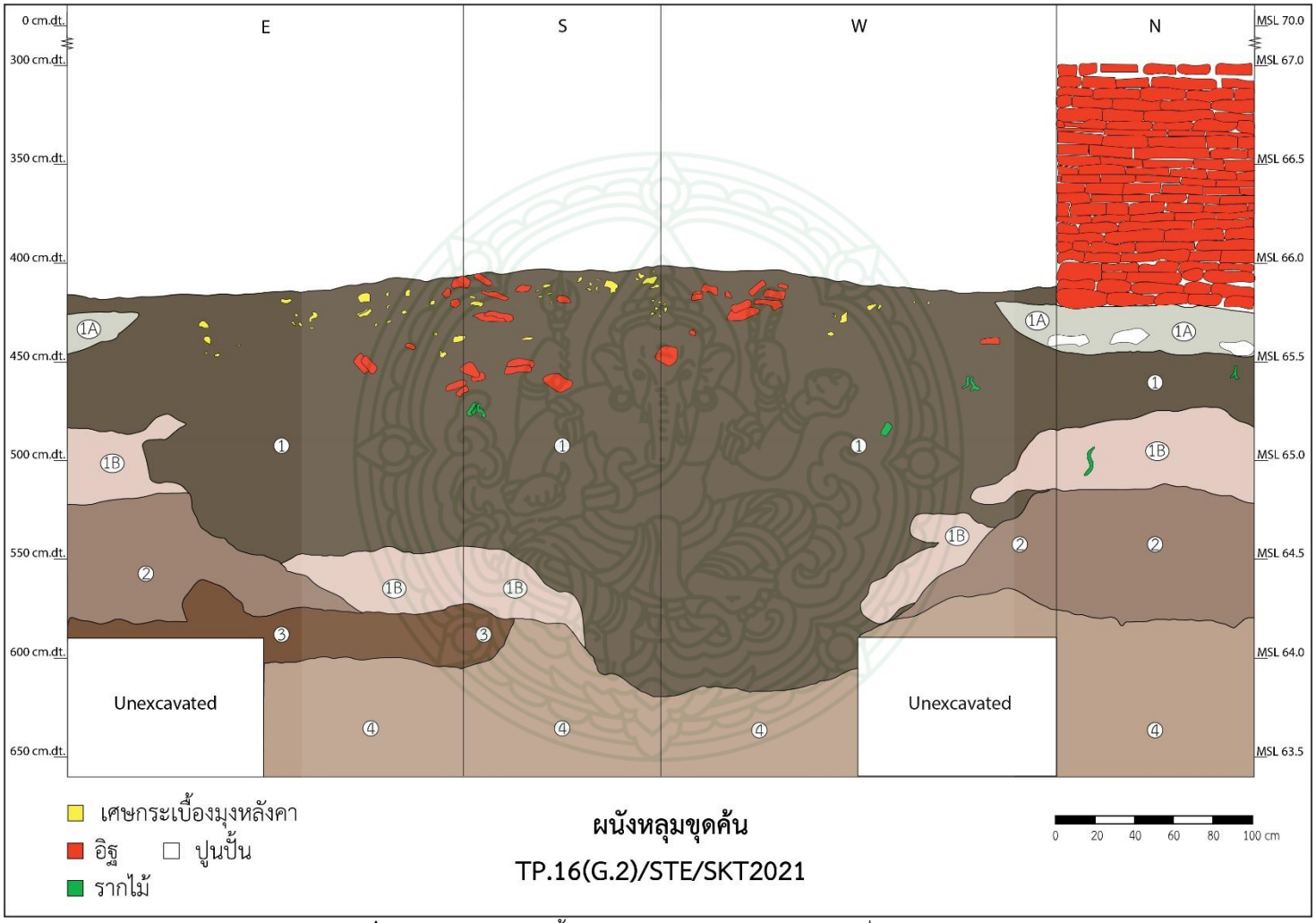
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
1	401-621 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาดำปนเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
1A	420-448 cm.dt.	10YR 8/1 White	10YR 6/1 Gray	8.0 ด่างอ่อน	ชั้นปูนใต้ฐานอาคาร ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1B	473-595 cm.dt.	5YR 8/2 Pinkish white	5YR 5/4 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
2	512-585 cm.dt.	5YR 6/3 Light reddish brown	5YR 5/3 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเหลืองปนสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
3	560-606 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 4/6 Yellowish red	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลปนดินแลงสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S
4	565-660 cm.dt.	7.5YR 7/3 Pink	7.5YR 4/4 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.16 (G.2) แบ่งเป็น 1 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 1 (Layer 1) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ เศษปูน และเศษกระเบื้องมุงหลังคา หลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถกำหนดอายุสมัยได้ คือ ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนลายคราม จากแหล่งเตาจิ่งเต๋อเจิ้น สมัยราชวงศ์หมิง (SF#003) กำหนดอายุสมัยได้ราวพุทธศตวรรษที่ 21 พบว่าฐานเจดีย์สิ้นสุดในชั้นทับถมนี้ และพบว่าชั้นดินมีการขุดตัดลงไปในชั้นทับถมที่ 2 อาจเกิดจากการลักลอบขุด เมื่อมีการบูรณะเมื่อพ.ศ.2527[17] จึงได้มีการใช้ดินจากการขุดแต่งมาปรับถมพื้นที่จนมีสภาพดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

[17] เรื่องเดียวกัน.

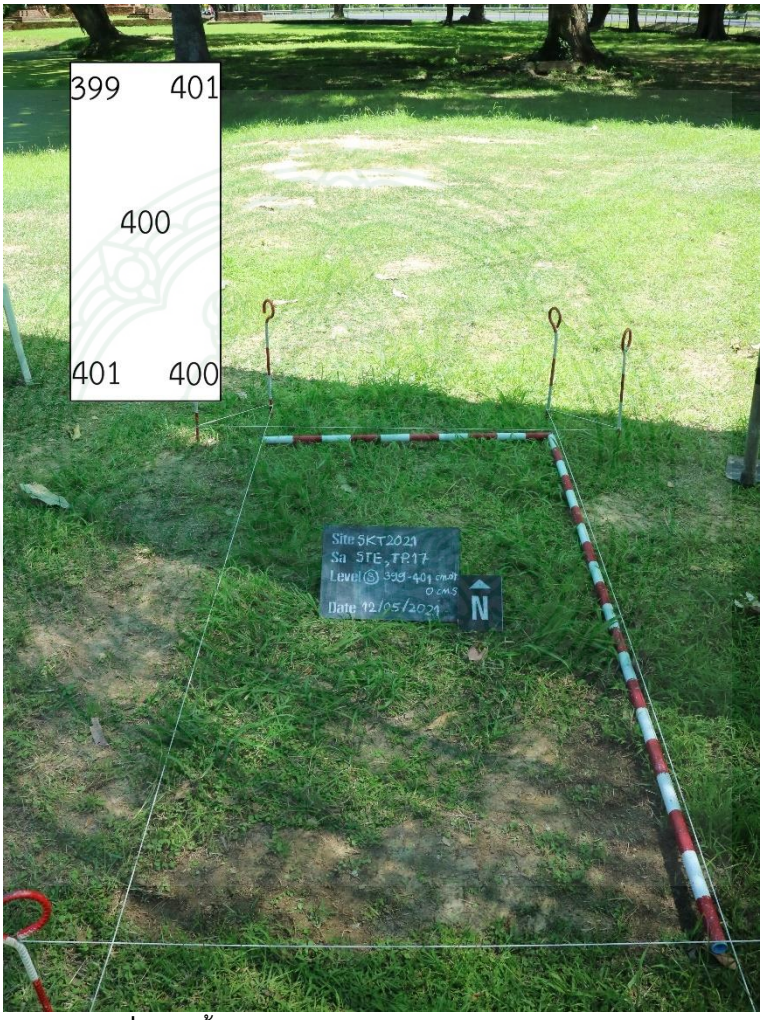

แผนผังที่ 19 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16 G.2)

3.17 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.17

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 01 ลิปดา 00.4290 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 51.6366 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.17 อยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือห่างจากวัดใหม่ (โบราณสถานร้าง ก.9) ประมาณ 70 เมตร หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยต้นหญ้า มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 227 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.17

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 399 – 401 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 400 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.17

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	399-400	0	66.01-66.00	
1	400-410	0-10	66.00-65.90	
2	410-420	10-20	65.90-65.80	
3	420-230	20-30	65.80-65.70	
4	430-240	30-40	65.70-65.60	
5	440-250	40-50	65.60-65.50	
6	450-260	50-60	65.50-65.40	
7	460-270	60-70	65.40-65.30	
8	470-280	70-80	65.30-65.20	
9	480-290	80-90	65.20-65.10	
10	490-300	90-100	65.10-65.00	
11	500-310	100-110	65.00-64.90	
12	510-320	110-120	64.90-64.80	
13	520-330	120-130	64.80-64.70	
14	530-340	130-140	64.70-64.60	
15	540-350	140-150	64.60-64.50	
16	550-360	150-160	64.50-64.40	
17	560-370	160-170	64.40-64.30	
18	570-380	170-180	64.30-64.20	
19	580-390	180-190	64.20-64.10	
20	590-400	190-200	64.10-64.00	หยุดการขุดค้นเนื่องจากน้ำขึ้น ไม่สามารถทำการขุดค้นต่อได้

3.17.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (399-400 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลเทา มีรากต้นหญ้าปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (400-410 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาล ดินมีลักษณะชื้น พบรากไม้และเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410-420 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาล ดินมีลักษณะชื้น บริเวณด้านล่างระดับเริ่มพบดินร่วนสีดำและมีสภาพชื้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น พบเศษหิน เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 200 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 16 ชิ้น น้ำหนัก 700 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 24 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 36 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 6 ชิ้น ตะกรัน (ขี้แร่) 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา เศษหิน และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบหิน 3 ก้อน น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 18 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 25 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 7 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 10 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 59 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 18 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 9 ชิ้น ตะกรัน (ขี้แร่) 1 ชิ้น ชิ้นส่วนหินตัด 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) พบดินร่วนสีดำ ดินมีลักษณะชื้น เริ่มมีน้ำซึม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) มีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นเละเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.) มีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำเละเป็นโคลน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (490-500 cm.dt.) มีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นเละเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 6 ชิ้น น้ำหนัก 700 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (500-510 cm.dt.) มีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นเละเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 19 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (510-520 cm.dt.) มีน้ำซึมทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นเละเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 10 ชิ้น น้ำหนัก 600 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 14 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (520-530 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 11 ชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 34 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 9 ชิ้น ชิ้นส่วนหินขัด 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 19 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (540-550 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน เริ่มพบดินเหนียวเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาเข้มแทรกปะปนเป็นช่วงๆ พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน เริ่มพบเศษภาชนะดินเผาขนาดใหญ่มากขึ้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 16 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ขนาดใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 3 ชิ้น น้ำหนัก 150 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 31 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (570-580 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน เริ่มพบเศษภาชนะดินเผาขนาดใหญ่มากขึ้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 42 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 14 ชิ้น น้ำหนัก 2,270 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 28 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 18 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) มีน้ำซึมอย่างรวดเร็วทั่วทั้งหลุม พบดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้นและเป็นโคลน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 370 กรัม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 40 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 28 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 2 ชิ้น เนื่องจากน้ำขึ้นในหลุมขุดค้นอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถทำการขุดค้นต่อได้ จึงยุติการขุดค้นที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (600 cm.dt. 200 cm.s.)

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 228 หลุม TP.17 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 410-420 cm.dt. (10-20 cm.s.)

ภาพที่ 229 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 230 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480 cm.dt./80 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 231 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (600 cm.dt./200 cm.s.)

ภาพที่ 232 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 233 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 234 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 235 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.17 ด้านทิศเหนือ

3.17.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.1 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 2 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 20)

ตารางที่ 39 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.17

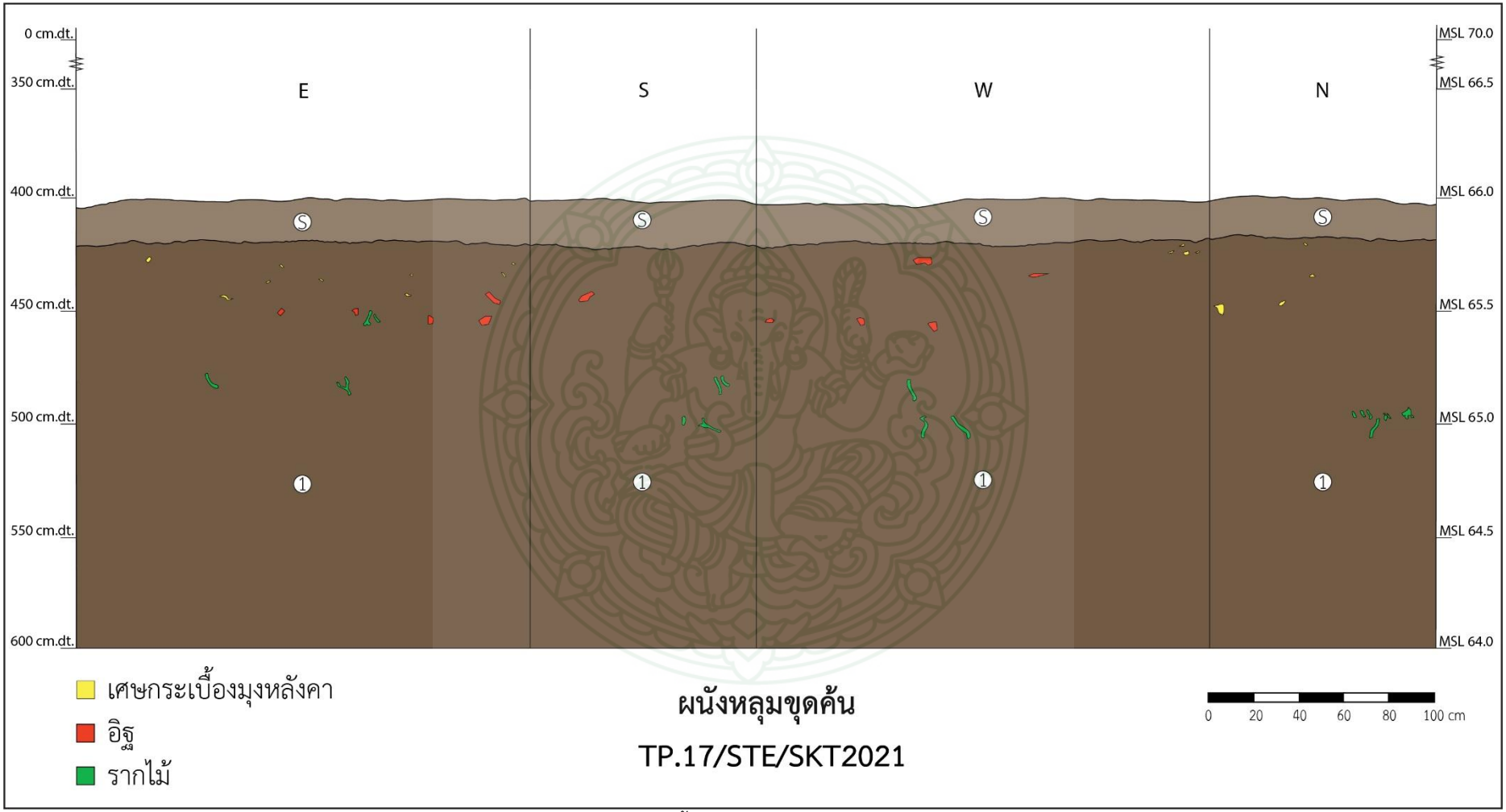
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	400-420 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1	420–600 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาดำ พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินจำนวนมาก	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.17 แบ่งเป็น 1 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 1-2 (Layer 1-2) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผา โดยพบเศษภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมาก จากลักษณะพื้นที่และจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่าพื้นที่นี้เดิมเคยเป็นส่วนหนึ่งของบ่อน้ำที่ปรากฏในปัจจุบัน แต่มีการถมเพื่อปรับสภาพพื้นที่ในช่วงประมาณ 20-30 ปีที่ผ่านมา[18] พบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนลายคราม (SF#012) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนลายครามเขียนลายมงคลและกลีบบัว (SF#020) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ปลายรัชศกเจียจิ้งถึงต้นรัชศกว่านลี่ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22 และชิ้นส่วนชามลายครามเขียนลายพรรณพฤกษา (SF#030) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังพบเครื่องถ้วยสังคโลกจากแหล่งเตาสุโขทัยทั้งระยะแรกเขียนลายปลา (SP#035, 054) เขียนลายพรรณพฤกษา (SP#038, 055) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 และระยะหลัง พิมพ์ลายพิกุล (SP#022) เคลือบขาวไม่เขียนลาย (SP#053) กำหนดอายุช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 20 - พุทธศตวรรษที่ 21 และเครื่องถ้วยสังคโลกจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยระยะกลาง แบบเคลือบสีเขียวเซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบ (SP#030, 040, 058) กำหนดอายุราวกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21 และระยะปลายแบบเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำ (SP#018) กำหนดอายุราวกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงกำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 22 แต่เนื่องจากหลักฐานที่พบมาจากการถมบ่อน้ำ อายุสมัยที่กำหนดจึงอาจมีความคลาดเคลื่อนได้

ในการขุดค้นพบว่ามีน้ำซึมขึ้นในหลุมอย่างรวดเร็วและมีปริมาณมาก ทำให้ไม่สามารถทำการขุดค้นจนถึงชั้นดินธรรมชาติที่ไม่มีการใช้งานของมนุษย์ได้

[18] ชัยรัตน์ ภุมราเศวต, พนักงานดูแลโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, (11 ตุลาคม 2564), สัมภาษณ์.

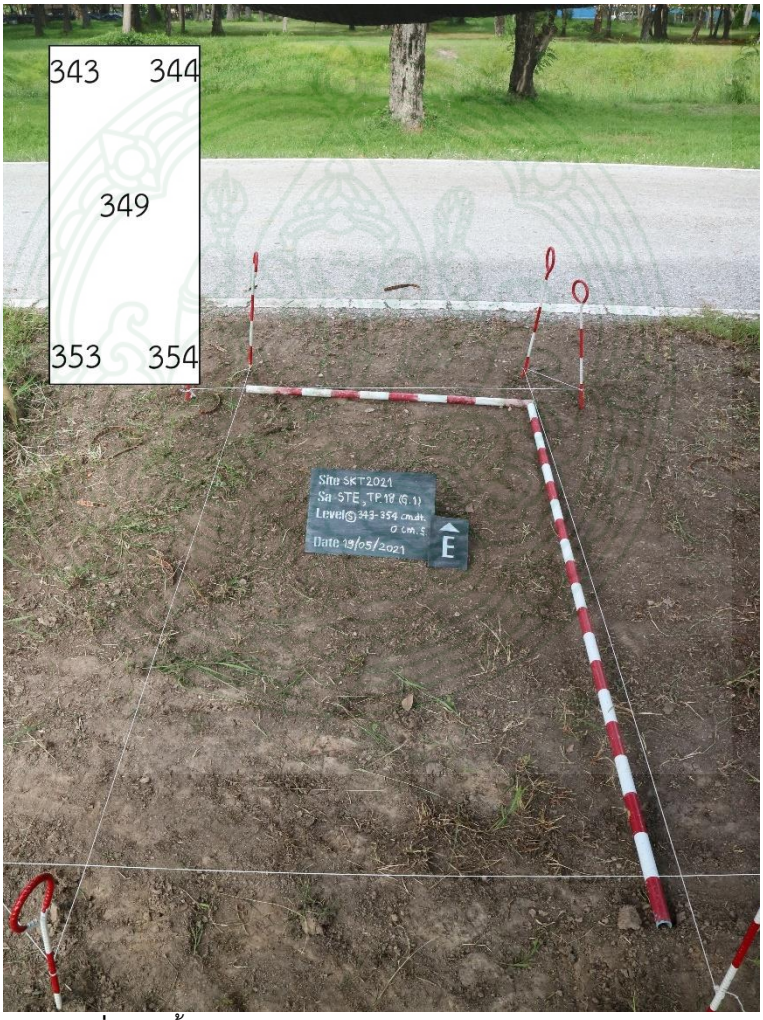

แผนผังที่ 20 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)

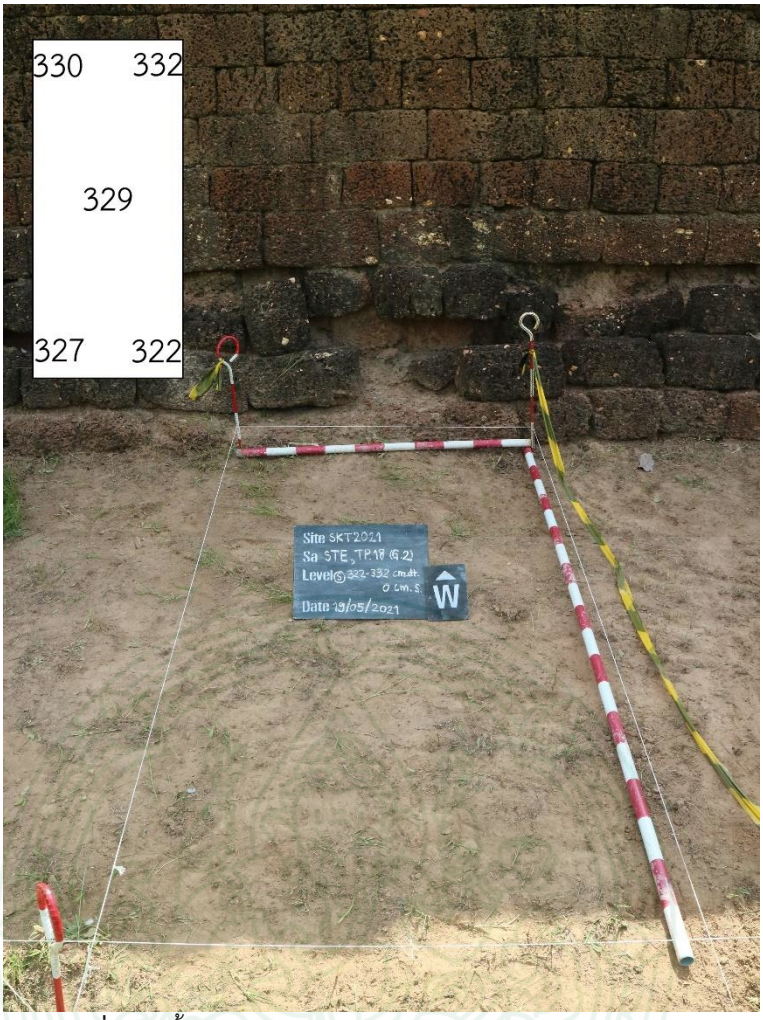
3.18 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.18

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 00 ลิปดา 50.9466 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 10.083 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.18 อยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกของกำแพงวัดศรีสวาย ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ยาว 8 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก แบ่งขุดค้นบริเวณ 2 เมตร ด้านทิศตะวันตกติดแนวโบราณสถาน และ 2 เมตร ด้านทิศตะวันออกติดแนวถนนในอุทยานฯ กำหนดให้หลุมด้านทิศตะวันออกเป็น G.1 และหลุมด้านทิศตะวันตกเป็น G.2 โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยหญ้าอ่อน มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 236 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.18 (G.1)

ภาพที่ 237 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.18 (G.2)

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินหลุม TP.18 (G.1) อยู่ที่ 343 – 354 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 350 cm.dt. ส่วนระดับผิวดินหลุม TP.18 (G.2) อยู่ที่ 322 – 332 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 330 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 40-41)

ตารางที่ 40 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1)

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	343-350	0	66.57-66.50	
1	350-360	0-10	66.50-66.40	
2	360-370	10-20	66.40-66.30	
3	370-380	20-30	66.30-66.20	
4	380-390	30-40	66.20-66.10	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
5	390-400	40-50	66.10-66.00	
6	400-410	50-60	66.00-65.90	
7	410-420	60-70	65.90-65.80	
8	420-430	70-80	65.80-65.70	
9	430-440	80-90	65.70-65.60	
10	440-450	90-100	65.60-65.50	
11	450-460	100-110	65.50-65.40	
12	460-470	110-120	65.40-65.30	
13	470-480	120-130	65.30-65.20	
14	480-490	130-140	65.20-65.10	
15	490-500	140-150	65.10-65.00	
16	500-510	150-160	65.00-64.90	
17	510-520	160-170	64.90-64.80	
18	520-530	170-180	64.80-64.70	
19	530-540	180-190	64.70-64.60	
20	540-550	190-200	64.60-64.50	
21	550-560	200-210	64.50-64.40	
22	560-570	210-220	64.40-64.30	
23	570-580	220-230	64.30-64.20	
24	580-590	230-240	64.20-64.10	
25	590-600	240-250	64.10-64.00	
26	600-610	250-260	64.00-63.90	
27	610-620	260-270	63.90-63.80	
28	620-630	270-280	63.80-63.70	
29	630-640	280-290	63.70-63.60	
30	640-650	290-300	63.60-63.50	

ตารางที่ 41 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2)

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	322-330	0	66.78-66.70	
1	330-340	0-10	66.70-66.60	
2	340-350	10-20	66.60-66.50	
3	350-360	20-30	66.50-66.40	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
4	360-370	30-40	66.40-66.30	
5	370-380	40-50	66.30-66.20	
6	380-390	50-60	66.20-66.10	
7	390-400	60-70	66.10-66.00	
8	400-410	70-80	66.00-65.90	
9	410-420	80-90	65.90-65.80	
10	420-430	90-100	65.80-65.70	
11	430-440	100-110	65.70-65.60	ขุดค้นเฉพาะระยะ 1.8 เมตร จากผนังด้านทิศใต้
12	440-450	110-120	65.60-65.50	
13	450-460	120-130	65.50-65.40	
14	460-470	130-140	65.40-65.30	
15	470-480	140-150	65.30-65.20	
16	480-490	150-160	65.20-65.10	
17	490-500	160-170	65.10-65.00	
18	500-510	170-180	65.00-64.90	
19	510-520	180-190	64.90-64.80	
20	520-530	190-200	64.80-64.70	

3.18.1 หลุม TP.18 (G.1)

3.18.1.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (343-350 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ล่างระดับเริ่มพบดินลูกรังสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (350-360 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มหมดไป พบเป็นดินลูกรังสีส้มปนหินขนาดเล็ก

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (360-370 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีแดงปนหินขนาดเล็ก ทางฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (370-380 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีแดงปนหินขนาดเล็ก ทางฝั่งทิศตะวันตกพบเป็นดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.) ดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาเล็กน้อยและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 46 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 21 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น ชิ้นส่วนประติมากรรมหิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (390-400 cm.dt.) ดินร่วนเหนียวสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (400-410 cm.dt.) ดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้นทั่วทั้งหลุม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (410-420 cm.dt.) ดินร่วนสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (420-430 cm.dt.) ดินร่วนสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (430-440 cm.dt.) ดินร่วนสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (440-450 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น บริเวณมุมทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหลุมพบดินทราบสีน้ำตาลอ่อนปะปนเล็กน้อย มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (450-460 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้มปนดินทรายลักษณะเป็นจุด ดินชื้น เริ่มพบเม็ดแลงสีส้มปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (460-470 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาเข้ม ดินมีลักษณะชื้น พบแลงสีส้มปะปนในดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (470-480 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาดำอมชมพูปนสีเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 11 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (480-490 cm.dt.) ดินทางทิศตะวันตกเริ่มเป็นดินเหนียวสีเหลืองแบบดินแลง จับตัวกันเป็นก้อนแต่ยังคงมีลักษณะเป็นเลน พบเศษถ่านกระจายทั่วทั้งหลุมขุดค้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (490-500 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกเริ่มพบดินสีเหลืองผสมดินแลงดินจับตัวแน่นขึ้น พบเศษถ่านกระจายทั่วทั้งหลุม ถ่านมีขนาดเล็กลงแต่พบมากขึ้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 20 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น ชิ้นส่วนกระเบื้องดินเผามุงหลังคา 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (500-510 cm.dt.) พบดินเหนียวอมความชื้นมีสีชมพูปนสีเหลืองทั่วทั้งหลุม ยังพบถ่านชิ้นเล็กชิ้นน้อยกระจายทั่วทั้งหลุมเช่นระดับก่อน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 37 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (510-520 cm.dt.) พบดินเหนียวออกเหลืองทั่วทั้งหลุม พบถ่านกระจายตลอดทั้งระดับชั้นดินสมมติ ถ่านที่พบในชั้นนี้มีขนาดใหญ่ขึ้นและพบในปริมาณมากกว่าระดับชั้นสมมติที่ 16 พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 11 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (520-530 cm.dt.) ดินเปลี่ยนเป็นดินร่วนสีชมพูปนดินแลงสีส้ม ระดับท้ายของชั้นดินพบว่าดินแลงสีส้มปนในดินน้อยลงและดินมีสีชมพูมากขึ้น ในระดับชั้นนี้ไม่พบถ่านเหมือนระดับก่อนหน้า พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (530-540 cm.dt.) ดินทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของหลุมยังคงมีสีชมพู ส่วนบริเวณอื่นเป็นดินแลงสีเหลือง เมื่อขุดลงไปในระดับท้ายของชั้นดินสมมติดินกลายเป็นสีชมพูเช่นเดียวกับทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (540-550 cm.dt.) ดินทั้งหลุมเป็นดินร่วนสีชมพูผสมแลง ทางด้านตะวันออกดินผสมแลงกว่าด้านอื่น มีน้ำผุดเล็กน้อยทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ 1 จุด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (550-560 cm.dt.) ดินมีเนื้อร่วนสีชมพูผสมแลง ทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของหลุมดินเป็นดินทรายสีชมพู และพบถ่านกระจายตัวทางด้านตะวันออกของหลุมขุดค้น พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (560-570 cm.dt.) ทางด้านตะวันออกดินมีความแข็งกว่าบริเวณอื่นเนื่องจากในเนื้อดินมีแลงก้อนใหญ่ผสม พบถ่านขนาดเล็กลงและกระจายตัวเฉพาะทางด้านตะวันออกของหลุมขุดค้นเช่นเดียวกับระดับชั้นดินสมมติก่อนหน้า พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (570-580 cm.dt.) ดินร่วนสีน้ำตาลอ่อนปนจุดเหลืองและดินแลงสีส้มเหลือง ดินมีลักษณะชื้น มีเศษถ่านปะปนในชั้นดินเล็กน้อย บางบริเวณเริ่มพบดินสีน้ำตาลเทาปะปน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (580-590 cm.dt.) ดินร่วนสีน้ำตาลอ่อนปนจุดเหลืองและดินแลงสีส้มเหลือง ดินมีลักษณะชื้น เริ่มเปลี่ยนเป็นดินสีน้ำตาลเทา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (590-600 cm.dt.) ดินร่วนสีน้ำตาลเทา ดินมีลักษณะชื้น ดินเริ่มเปลี่ยนเป็นดินสีน้ำตาลอ่อนอมชมพูปนจุดเหลือง พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (600-610 cm.dt.) ดินทางตะวันตก กลายเป็นดินร่วนอมความชื้นมีสีเทาอมชมพูผสมดินแลงเหลือง ในท้ายระดับชั้นซึ่งจะขึ้นเป็นระดับถัดไปดินกลายเป็นดินแลงเหลืองตลอดทั้งหลุม พบถ่านกระจายทางด้านตะวันออก พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 18 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น เศษกระเบื้องมุงหลังคาดินเผา 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (610-620 cm.dt.) ดินกลายเป็นดินไขสีเหลือง ดินทางฝั่งตะวันออกมีลักษณะเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา เนื้อไม่เปียก และยังพบถ่านทางด้านทิศนี้เช่นเดิม โดยถ่านที่พบเป็นก้อนเล็กลงและกระจายน้อยลง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น เศษกระเบื้องมุงหลังคาดินเผา 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 28 (620-630 cm.dt.) ดินมีสีชมพูอมเหลือง ในเนื้อดินมีดินสีเหลืองส้มผสมเม็ดแลงสีดำ ในชั้นดินนี้ไม่พบถ่านเพิ่มเติม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (630-640 cm.dt.) พบดินมีสีชมพูอมเหลือง มีเม็ดแลงดำปนในดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 30 (640-650 cm.dt.) พบดินมีสีชมพูอมเหลือง มีเม็ดแลงดำปนในดิน

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 238 หลุม TP.18 (G.1) ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 4 380-390 cm.dt. (30-40 cm.s.)

ภาพที่ 239 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (390 cm.dt./40 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 240 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (450 cm.dt./100 cm.s.) (ขวา)

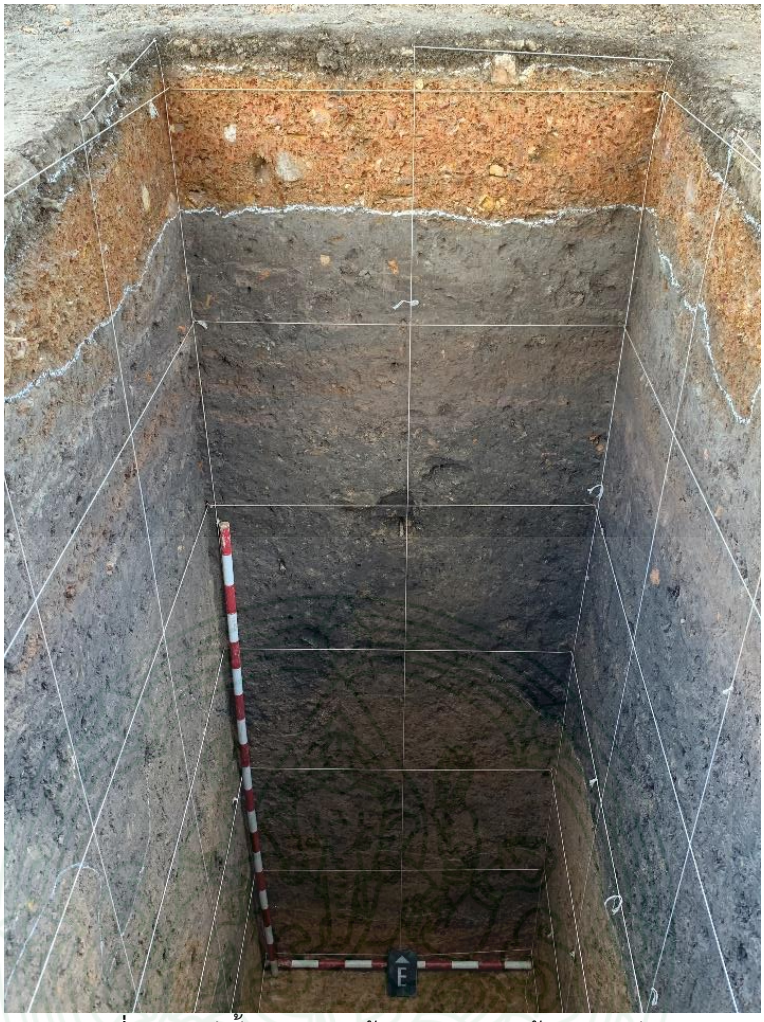

ภาพที่ 241 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (510 cm.dt./160 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 242 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (580 cm.dt./230 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 243 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 31 (650 cm.dt./300 cm.s.)

ภาพที่ 244 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 245 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศใต้

ภาพที่ 246 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 247 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) ด้านทิศเหนือ

3.18.1.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 18 (G.1)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 21)

ตารางที่ 42 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1)

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	340-355 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
1	342-367 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง (ดินไข) ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W, N
1A	344-382 cm.dt.	7.5YR 5/6 Strong brown	7.5YR 4/6 Strong brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีส้ม ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
2	344-534 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีเศษอิฐ เศษภาชนะดินเผา และเศษถ่านปะปนในชั้นดิน	All
3	440-595 cm.dt.	10YR 5/4 Yellowish brown	10YR 4/4 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนเหลือง พบเศษถ่านในชั้นดินจำนวนมาก มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	All
3A	516-550 cm.dt.	5YR 7/2 Pinkish gray	5YR 5/3 Reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W
3B	550-610 cm.dt.	10YR 4/1 Dark gray	10YR 3/1 Very dark gray	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีดำ ดินมีสภาพชื้น มีเศษภาชนะดินเผาและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	S, W, N
4	556-626 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 4/2 Dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

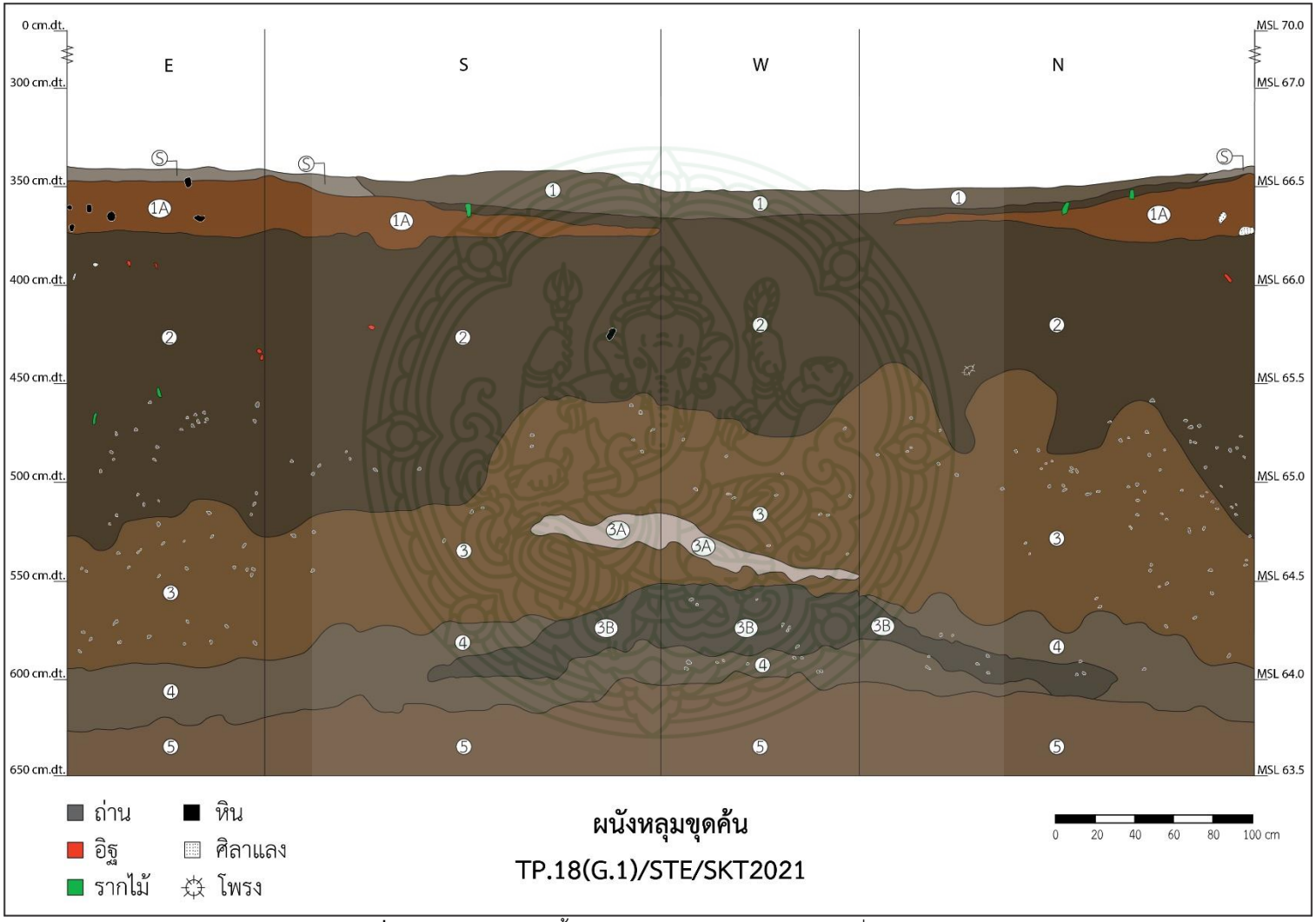
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
5	594-650 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 5/4 Yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลือง มีเม็ดแลงปน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.18 (G.1) แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 3 ชั้นแทรก 3A และ 3B (Layer 3, 3A, 3B) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา พบเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีเขียวจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคปลาย (SP#017) กำหนดอายุราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 และพบชิ้นส่วนตลับจากแหล่งเตาอันชี สมัยราชวงศ์ซ่งใต้ (SF#016) กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 17 จากลักษณะดินที่ชื้นตลอดเวลาสันนิษฐานว่าชั้นทับถมนี้อาจเคยเป็นชั้นตะกอนที่เกิดจากการตกตะกอนภายในคูน้ำเดิม ดังนั้นอาจมีการใช้งานเป็นคูน้ำร่วมกับวัดศรีสวาย โดยวัดศรีสวายมีอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 18[19] จากหลักฐานที่พบสามารถกำหนดอายุได้ราวพุทธศตวรรษที่ 18 - 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 2 (Layer S – Layer 2) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1 และชั้นแทรก 1A เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนในอุทยานฯ ชั้นทับถมที่ 2 เป็นชั้นที่มีการถมคูน้ำและปรับสภาพพื้นที่ พบเครื่องถ้วยจีนลายครามเขียนลายประแจจีนและลายพรรณพฤกษา (SF#001) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 เป็นหลักฐานที่มาจากดินที่นำมาใช้ในการถม จึงอาจจะมาจากการขุดลอกตระพังต่างๆ

[19] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2561, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561), 25.

แผนผังที่ 21 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18 G.1)

3.18.2 หลุม TP.18 (G.2)

3.18.2.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (205-220 cm.dt.) พบดินทรายสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (220-230 cm.dt.) พบดินทรายสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด ปนดินลูกรังและหินก้อนเล็ก ฝั่งทิศตะวันตกติดฐานกำแพงวัดศรีสวายมีชั้นก้อนแลงที่ด้านล่างอีกชั้น ยื่นออกมาจากแนวกำแพงประมาณ 20 เซนติเมตร

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (230-240 cm.dt.) พบดินทรายสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด ดินเริ่มชื้นขึ้น มีดินลูกรังและหินก้อนเล็กปะปนในดิน ฝั่งทิศตะวันตกติดฐานกำแพงวัดศรีสวายมีชั้นก้อนแลงที่ด้านล่างอีกชั้น ยื่นออกมาจากแนวกำแพงประมาณ 20 เซนติเมตร

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (240-250 cm.dt.) พบดินทรายสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียดและมีลักษณะชื้น มีรากไม้แทรกในชั้นดิน ชั้นก้อนแลงที่ด้านล่างกำแพงสิ้นสุดในชั้นดินนี้

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (250-260 cm.dt.) พบดินทรายชื้นสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด มีดินลูกรังปะปนเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น บริเวณผนังด้านทิศตะวันออกพบภาชนะดินเผาเนื้อดินติดอยู่ในผนัง โดยพบที่ตำแหน่ง 165-180 เซนติเมตร จากผนังด้านทิศใต้ ที่ระดับ 355–369 cm.dt. โดยแตกออกมาบางส่วนและยังติดอยู่ในผนังประมาณครึ่งใบ ส่วนที่แตกออกมามี 20 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (260-270 cm.dt.) พบดินร่วนปนทรายชื้นสีน้ำตาล มีลูกรังและรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น บริเวณผนังด้านทิศตะวันตก ทำการเจาะช่องบนผนังที่ระยะ 50 เซนติเมตรจากปากหลุม ช่องขนาดกว้าง 20x36 เซนติเมตร พบก้อนศิลาแลงต่อลงมาจากฐานกำแพง 1 ก้อน ขนาดหนา 12 เซนติเมตร ยาว 16 เซนติเมตร โดยก้อนศิลาแลงวางทับอยู่บนหินชนวนหนา 11 เซนติเมตร ยาว 17 เซนติเมตร

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (270-280 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา เริ่มแห้งแข็ง มีถ่านปนในชั้นดินลักษณะเป็นจุด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (280-290 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา เริ่มแห้งและแข็ง มีถ่านปนในชั้นดินลักษณะเป็นจุด พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 21 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290-300 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน แห้งและแข็ง ฝั่งทิศใต้ดินยังมีสภาพชื้นเล็กน้อย มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (300-310 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน แห้งและแข็ง ฝั่งทิศใต้ดินยังมีสภาพชื้นเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (310-320 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อน ดินแห้งและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (320-330 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง เริ่มมีจุดเหลืองปะปนในดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (330-340 cm.dt.) พบดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนเนื้อละเอียด จับตัวกันแน่นและแข็ง มีจุดเหลืองและเม็ดแลงสีส้มปะปนในดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (340-350 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาอ่อนปนแลงลักษณะจับตัวกันแน่นและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (350-360 cm.dt.) พบดินสีชมพูปนแลง ลักษณะเป็นดินเหนียวที่จับตัวแน่นเป็นก้อนแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360-370 cm.dt.) พบดินสีชมพูปนแลง ลักษณะเป็นดินเหนียวที่จับตัวแน่นเป็นก้อนแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (370-380 cm.dt.) พบดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่นและแข็ง ดินมีสีชมพูปนเหลือง ปรากฏเม็ดแลงดำผสมในเนื้อดินตลอดทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (380-390 cm.dt.) พบดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่นและแข็ง ดินมีสีชมพูปนเหลือง ปรากฏเม็ดแลงดำผสมในเนื้อดินตลอดทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (390-400 cm.dt.) พบดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่นและแข็ง ดินมีสีชมพูปนเหลือง ปรากฏเม็ดแลงดำผสมในเนื้อดินตลอดทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (400-410 cm.dt.) ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่นและแข็ง ดินมีสีชมพูปนเหลือง ปรากฏเม็ดแลงดำผสมในเนื้อดินตลอดทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (410-420 cm.dt.) ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว จับตัวกันแน่นและแข็ง ดินมีสีชมพูปนเหลือง ปรากฏเม็ดแลงดำผสมในเนื้อดินตลอดทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 248 หลุม TP.18 G.2 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 2 340-350 cm.dt. (10-20 cm.s.)

ภาพที่ 249 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (350 cm.dt./20 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 250 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390 cm.dt./60 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 251 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (460 cm.dt./130 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 252 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (530 cm.dt./200 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 253 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 254 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศใต้

ภาพที่ 255 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 256 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) ด้านทิศเหนือ

3.18.2.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 18 (G.2)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 8 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 22)

ตารางที่ 43 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2)

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	320-347 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลอ่อน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
1	330-352 cm.dt.	10YR 4/4 Dark yellowish brown	10YR 3/6 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินลูกรังสีแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
2	336-381 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 4/3 Brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทาเข้ม ฐานศิลาแลงของกำแพงสิ้นสุดในชั้นดินนี้	All
3	350-398 cm.dt.	10YR 5/4 Yellowish brown	10YR 3/6 Dark yellowish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลอมเหลืองปนลูกรังและเศษอิฐ พบภาชนะดินเผาปะปนอยู่ในชั้นดิน พบหินชนวนรองใต้ฐานกำแพงศิลาแลงในชั้นดินนี้	S, W, N
3A	363-396 cm.dt.	7.5YR 6/2 Pinkish gray	7.5YR 5/2 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีเทาอมชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, N
4	372-423 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลอมเทาปนเศษถ่าน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
5	408-451 cm.dt.	10YR 6/2 Light brownish gray	7.5YR 4/2 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
6	406-486 cm.dt.	2.5YR 7/2 Pale red	5YR 5/3 Redding brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินทรายสีชมพูปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

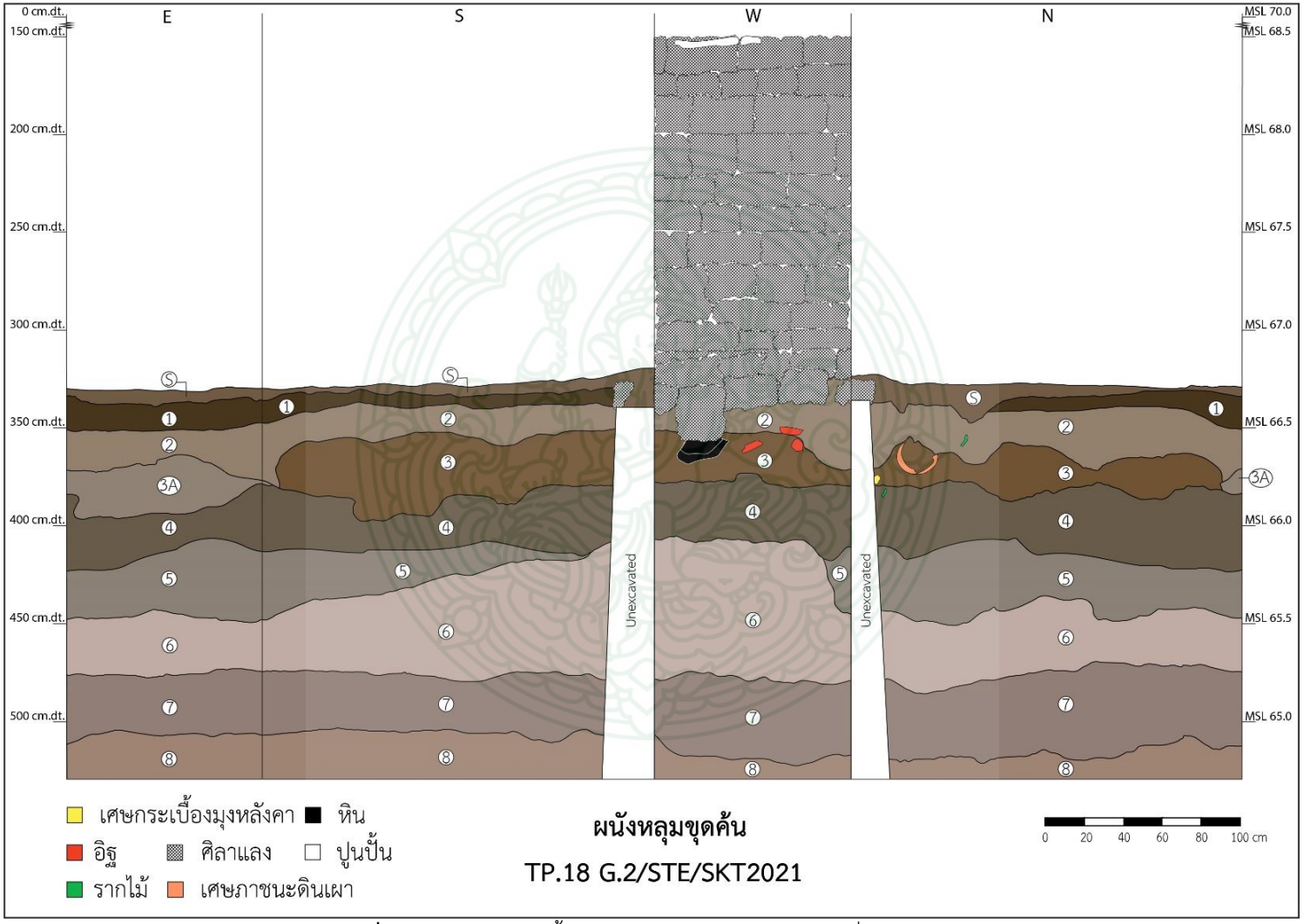
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
7	469-523 cm.dt.	5YR 6/2 Pinkish gray	5YR 5/3 Reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินทรายเทาอมชมพูปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
8	503-530 cm.dt.	5YR 6/3 Light reddish brown	5YR 5/3 Reddish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนปนจุดเหลืองและดินแลง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.18 (G.2) แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 - 3 (Layer 2 - 3) โดยในชั้นทับถมที่ 3 พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา โดยพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดินและเนื้อแกร่งธรรมดาทั่วไป ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้ สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ในการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป ก่อนจะมีการสร้างโบราณสถานวัดศรีสวาย ส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 2) พบว่าฐานศิลาแลงของกำแพงรอบวัดศรีสวายสิ้นสุดในชั้นดินนี้ และพบว่ามีการฝังหินชนวนลงไปในชั้นทับถมที่ 3 ด้วย ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าในชั้นทับถมที่ 2 เป็นชั้นที่มีการใช้งานร่วมกับโบราณสถาน นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยแบบมอญเคลือบสีเขียวจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยในยุคต้น กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20 ดังนั้นจึงกำหนดอายุชั้นวัฒนธรรมนี้ร่วมกับอายุสมัยของวัดศรีสวาย กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18[20] ดังนั้นชั้นวัฒนธรรมนี้จึงน่าจะมีมาก่อนพุทธศตวรรษที่ 18 และมีการใช้งานอย่างต่อเนื่องจนถึงราวพุทธศตวรรษที่ 20

ชั้นวัฒนธรรมที่ 3 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 1 (Layer S – Layer 1) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1 เป็นชั้นดินทราย สันนิษฐานว่าเป็นการใช้ถมปรับสภาพพื้นที่ของโบราณสถานภายหลังการบูรณะ

[20] เรื่องเดียวกัน.

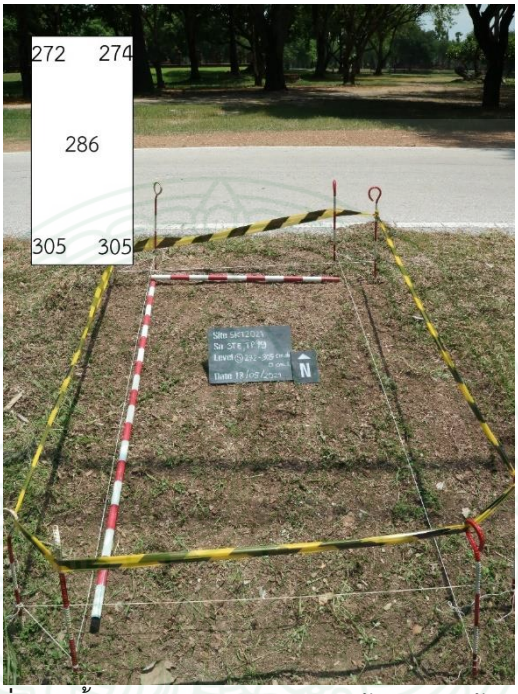

แผนผังที่ 22 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18 G.2)

3.19 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.19

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 00 ลิปดา 55.782 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 42 ลิปดา 00.4464 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.19 อยู่บริเวณด้านทิศเหนือของโบราณสถานร้าง ก.40 ห่างจากฐานเจดีย์ราย 1.5 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 257 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.19

ภาพที่ 258 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.19

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 272 – 305 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 290 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.19

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	272-290	0	67.28-67.10	
1	290-300	0-10	67.10-67.00	
2	300-310	10-20	67.00-66.90	
3	310-320	20-30	67.90-66.80	
4	320-330	30-40	66.80-66.70	
5	330-340	40-50	66.70-66.60	
6	340-350	50-60	66.60-66.50	
7	350-360	60-70	66.50-66.40	
8	360-370	70-80	66.40-66.30	
9	370-380	80-90	66.30-66.20	
10	380-390	90-100	66.20-66.10	
11	390-400	100-110	66.10-66.00	
12	400-410	110-120	66.00-65.90	
13	410-420	120-130	65.90-65.80	
14	420-430	130-140	65.80-65.70	
15	430-440	140-150	65.70-65.60	
16	440-450	150-160	65.60-65.50	
17	450-460	160-170	65.50-65.40	
18	460-470	170-180	65.40-65.30	

3.19.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (272-290 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (290-300 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก บริเวณกลางหลุมเริ่มพบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (300-310 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก บริเวณกลางหลุมและด้านทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 800 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (310-320 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก ด้านทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา มีเศษอิฐและหินก้อนใหญ่ปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 80 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (320-330 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก ทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 5,500 กรัม หิน 3 ก้อน น้ำหนัก 8,500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (330-340 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม กลางหลุมพบกองอิฐ พบเศษอิฐ 9 ก้อน น้ำหนัก 8,500 กรัม หิน 2 ก้อน น้ำหนัก 3,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (340-350 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ด้านทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 59 ก้อน น้ำหนัก 99,000 กรัม หิน 8 ก้อน น้ำหนัก 13,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (350-360 cm.dt.) ทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ทิศใต้พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม พบเศษอิฐ 48 ก้อน น้ำหนัก 43,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (360-370 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มและชื้นทั่วทั้งหลุม ทิศเหนือพบหินก้อนใหญ่ ทิศใต้พบกองอิฐพังจำนวนมาก พบเศษอิฐ 64 ก้อน น้ำหนัก 71,000 กรัม หิน 4 ก้อน น้ำหนัก 4,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม ปูนปั้น 4 ชิ้น น้ำหนัก 4,000 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (370-380 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มทั่วทั้งหลุม ด้านทิศเหนือพบชิ้นส่วนปูนปั้นส่วนปลียอด พบเศษอิฐ 16 ก้อน น้ำหนัก 11,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม ชิ้นส่วนปูนปั้น 3 ชิ้น น้ำหนัก 1,500 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (380-390 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มทั่วทั้งหลุม บริเวณด้านทิศเหนือพบชิ้นส่วนปูนปั้นส่วนปลียอด พบที่ตำแหน่ง 42-70 เซนติเมตร จากด้านทิศเหนือ และ 20-54 เซนติเมตร จากด้านทิศตะวันออก พบที่ระดับ 372-390 cm.dt. พบเศษอิฐ 11 ก้อน น้ำหนัก 9,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม ชิ้นส่วนปูนปั้น 3 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 6 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390-400 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม บริเวณด้านทิศใต้ของหลุมดินยังมีลักษณะชื้น พบเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 3,000 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (400-410 cm.dt.) พบดินร่วนสีเทาเข้ม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (410-420 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 50 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น เนื้อแกร่ง 2 ชิ้น และเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (420-430 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา พบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (430-440 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาปนเศษอิฐเล็กน้อย พบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (440-450 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนดินทรายสีเทาอมชมพูเล็กน้อย พบจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (450-460 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำทั่วทั้งหลุม ฝั่งทิศตะวันตกของหลุมเริ่มพบดินอมชมพู เริ่มพบชั้นศิลาแลงฝั่งทิศเหนือ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (460-470 cm.dt.) พบดินเหนียวสีเทาอมชมพูปนเม็ดแลงสีดำ พบชั้นศิลาแลงทั่วทั้งหลุม

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 259 หลุม TP.19 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 1 290-300 cm.dt. (0-10 cm.s.)

ภาพที่ 260 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (300 cm.dt./10 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 261 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (380 cm.dt./90 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 262 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390 cm.dt./100 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 263 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (400 cm.dt./110 cm.s.)

ภาพที่ 264 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (470 cm.dt./180 cm.s.)

ภาพที่ 265 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 266 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 267 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 268 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.19 ด้านทิศเหนือ

3.19.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.19 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 4 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 23)

ตารางที่ 45 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.19

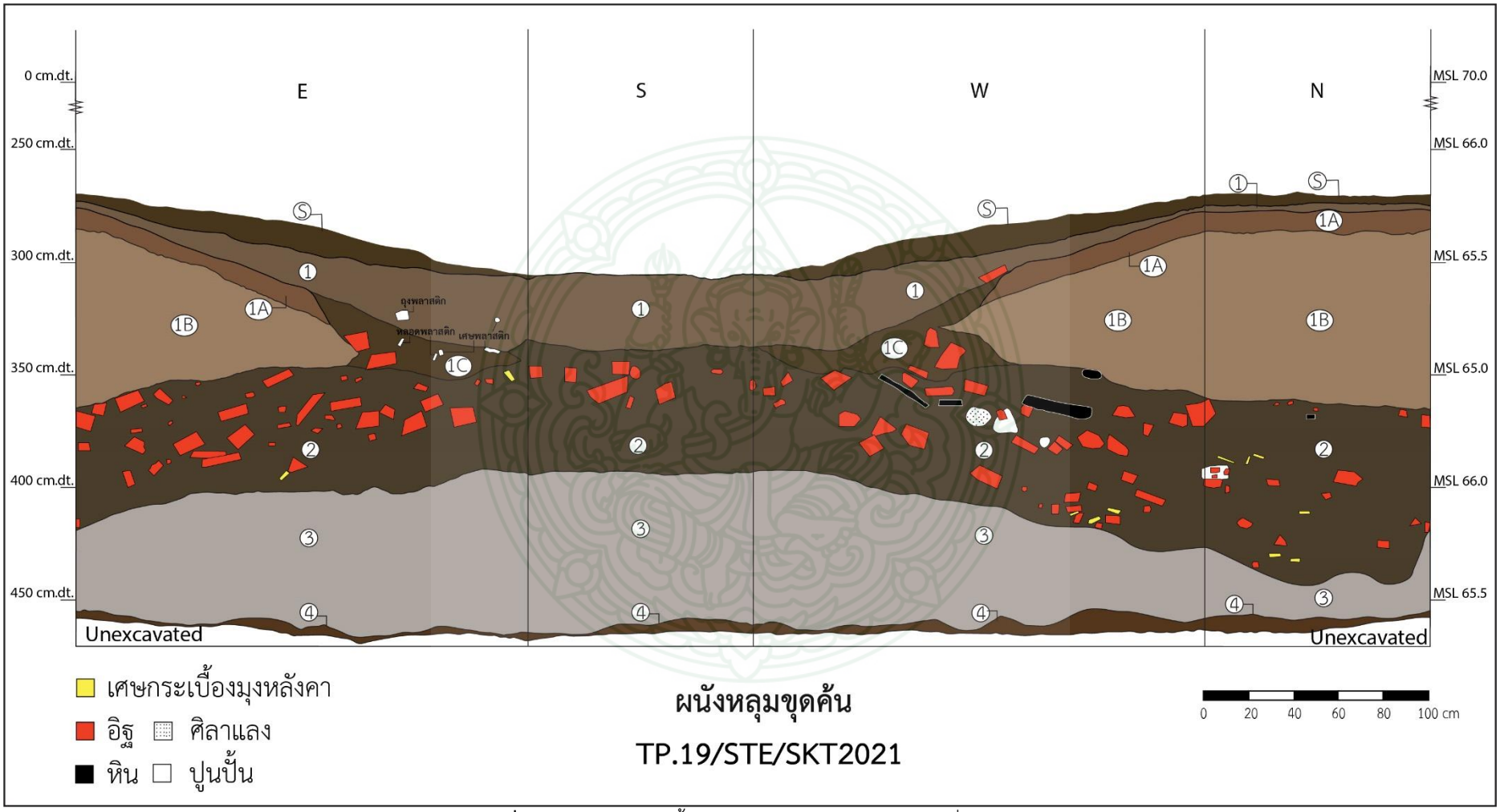
ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	270-309 cm.dt.	10YR 4/4 Dark yellowish brown	10YR 3/6 Dark yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาล ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1	273-340 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 4/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลเข้ม พบเศษอิฐ เศษหินก้อนใหญ่ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาในชั้นดิน	All
1A	277-328 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 3/4 Dark reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาลแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1B	286-365 cm.dt.	10YR 6/4 Light yellowish brown	10YR 5/6 Yellowish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1C	305-354 cm.dt.	10YR 4/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนเศษอิฐและเศษพลาสติก	E, W
2	334-446 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มปนเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และปูนปั้น พบเศษภาชนะดินเผาและกระดูกสัตว์ปะปนในชั้นดินเล็กน้อย	All
3	392-466 cm.dt.	7.5YR 7/1 Light gray	7.5YR 4/2 Brown	7.0 กลาง	ดินเหนียวสีเทาอ่อน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
4	454-469 cm.dt.	7.5YR 4/4 Brown	7.5YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ชั้นแลง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.19 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 2 (Layer 2) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และชิ้นส่วนปูนปั้น สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.40 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง รวมถึงเป็นช่วงที่มีการทิ้งร้างขาดการซ่อมแซม มีการพังทลายของโบราณสถาน จึงพบชิ้นส่วนของโบราณสถานปะปนในชั้นดินจำนวนมากและมีขนาดใหญ่ จากการพบเครื่องถ้วยจีนเป็นชิ้นส่วนตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ต้นสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ (SF#001) กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17 และชิ้นส่วนตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ปลายสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ถึงต้นสมัยราชวงศ์หยวน (SF#003) กำหนดอายุได้ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 ร่วมกับอายุของโบราณสถานร้าง ก.40 ที่อยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 20-21[21] จึงสามารถกำหนดอายุได้ว่าน่าจะมีการใช้งานตั้งแต่ก่อนก่อสร้างโบราณสถานจนถึงใช้งานร่วมสมัยกับโบราณสถานในช่วงสมัยสุโขทัยตอนกลาง-ปลาย ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 1 (Layer S – Layer 1) โดยชั้นผิวดินรวมถึงชั้นแทรก 1A 1B และ 1C เป็นชั้นที่มีการถมดินเพื่อทำเป็นถนนภายในอุทยานฯ ส่วนชั้นทับถมที่ 1 เป็นชั้นใช้งานในปัจจุบัน พบเศษอิฐปะปนเล็กน้อย

[21] เรื่องเดียวกัน, 75.

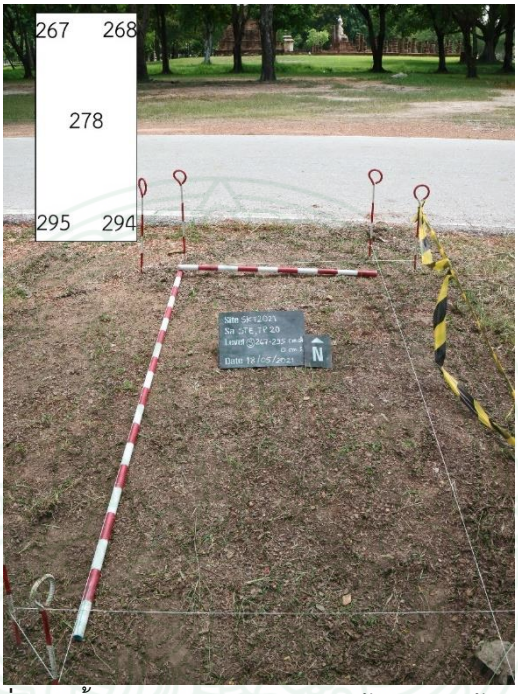

แผนผังที่ 23 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19)

3.20 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.20

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 00 ลิปดา 55.731 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 59.9094 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.20 อยู่บริเวณด้านทิศเหนือของโบราณสถานร้าง ก.40 ห่างจากฐานเจดีย์ราย 2 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 269 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.20

ภาพที่ 270 ตำแหน่งหลุมขุดค้น TP.20

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 267 – 295 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 280 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.20

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	267-280	0	67.33-67.20	
1	280-290	0-10	67.20-67.10	
2	290-300	10-20	67.10-67.00	
3	300-310	20-30	67.00-66.90	
4	310-320	30-40	67.90-66.80	
5	320-330	40-50	66.80-66.70	
6	330-340	50-60	66.70-66.60	
7	340-350	60-70	66.60-66.50	
8	350-360	70-80	66.50-66.40	
9	360-370	80-90	66.40-66.30	
10	370-380	90-100	66.30-66.20	
11	380-390	100-110	66.20-66.10	
12	390-400	110-120	66.10-66.00	
13	400-410	120-130	66.00-65.90	
14	410-420	130-140	65.90-65.80	
15	420-430	140-150	65.80-65.70	
16	430-440	150-160	65.70-65.60	
17	440-450	160-170	65.60-65.50	
18	450-460	170-180	65.50-65.40	
19	460-470	180-190	65.40-65.30	
20	470-480	190-200	65.30-65.20	
21	480-490	200-210	65.20-65.10	
22	490-500	210-220	65.10-65.00	
23	500-510	220-230	65.00-64.90	
24	510-520	230-240	64.90-64.80	
25	520-530	240-250	64.80-64.70	ขุดเฉพาะระยะ 1 เมตร จากผนังด้านทิศใต้
26	530-540	250-260	64.70-64.60	
27	540-550	260-270	64.60-64.50	
28	550-560	270-280	64.50-64.40	
29	560-570	280-290	64.40-64.30	

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
30	570-580	290-300	64.30-64.20	
31	580-590	300-310	64.20-64.10	
32	590-600	310-320	64.10-64.00	
33	600-610	320-330	64.00-63.90	
34	610-620	330-340	63.90-63.80	

3.20.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (267-280 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินร่วนสีเทาเข้ม จากนั้นจึงพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดเล็ก

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (280-290 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 8 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (290-300 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 8 ชิ้น น้ำหนัก 400 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 14 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 11 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ทางฝั่งทิศใต้เริ่มพบเป็นดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม พบเศษอิฐ 2 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 250 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 9 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (310-320 cm.dt.) ฝั่งทิศเหนือพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอมเทาเข้ม พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (320-330 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนเหนียวชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐปะปนทั้งหลุม พบเศษอิฐ 7 ชิ้น น้ำหนัก 2,900 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 4 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (330-340 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนเหนียวชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 5 ชิ้น น้ำหนัก 1,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 18 ชิ้น น้ำหนัก 1,500 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (340-350 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนเหนียวชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษอิฐ 10 ชิ้น น้ำหนัก 2,700 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 5 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 9 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (350-360 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนเหนียวชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (360-370 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนเหนียวชื้นสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (370-380 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนชื้นสีเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (380-390 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนชื้นสีเทาเข้มเนื้อดินละเอียด

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (390-400 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีเทาเข้มเนื้อละเอียด ดินเริ่มมีสภาพแห้งและแข็ง มีเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 700 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (400-410 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีเทาเนื้อดินละเอียด ดินมีสภาพแห้งและแข็ง มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 3,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (410-420 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อละเอียด มีเศษอิฐปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (420-430 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มเนื้อดินละเอียด มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 7 ก้อน น้ำหนัก 3,500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 21 ชิ้น น้ำหนัก 1,200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 15 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 14 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 7 ชิ้น ชิ้นส่วนสำริด 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430-440 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มปนเศษถ่าน มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 1,400 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 17 ชิ้น น้ำหนัก 1,200 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 17 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 5 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (440-450 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มปนเศษถ่าน มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 800 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 15 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น ชิ้นส่วนสังคโลกประดับสถาปัตย์ 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (450-460 cm.dt.) พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม บริเวณด้านทิศเหนือของหลุมเริ่มพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่นและมีดินทรายสีชมพูปะปนเล็กน้อย มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 6 ชิ้น น้ำหนัก 400 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 20 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (460-470 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่นและมีดินทรายสีชมพูปะปนเล็กน้อย พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 150 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (470-480 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนเทาเข้ม มีเศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น น้ำหนัก 350 กรัม ชิ้นส่วนสังคโลกประดับสถาปัตย์ 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 13 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่น ลักษณะเป็นดินลูกรังสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (480-490 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนเทาเข้ม มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 700 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 11 ชิ้น น้ำหนัก 1,000 กรัม ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่น ลักษณะเป็นดินลูกรังสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (490-500 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบเป็นดินร่วนสีน้ำตาลเทา มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 500 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 12 ชิ้น น้ำหนัก 600 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่น ลักษณะเป็นดินลูกรังสีเหลือง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้เริ่มเปลี่ยนจากดินร่วนสีน้ำตาลเทาเป็นดินทรายสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีส้ม มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 3 ก้อน น้ำหนัก 5,300 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 2 ชิ้น น้ำหนัก 250 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่น ลักษณะเป็นดินลูกรังสีเหลือง เริ่มจับตัวกันแน่นและแข็งมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (510-520 cm.dt.) ฝั่งทิศใต้พบดินร่วนสีเทาอ่อนอมชมพูปะปนกับดินร่วนสีเทาเข้มปนจุดเหลือง มีเศษอิฐปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 2,500 กรัม ฝั่งทิศเหนือพบดินสีน้ำตาลอมเทาอ่อนปนจุดเหลืองหนาแน่น จับตัวกันแน่นและแข็ง

ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (520-530 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลเทาเข้ม มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (530-540 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทา มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 300 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 7 ชิ้น น้ำหนัก 400 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (540-550 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 5 ก้อน น้ำหนัก 1,400 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 30 กรัม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 28 (550-560 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 1,800 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 29 (560-570 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง พบเศษอิฐ 1 ก้อน น้ำหนัก 400 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 3 ชิ้น น้ำหนัก 300 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เนื้อแกร่ง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 30 (570-580 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอมเทาปนจุดเหลือง ล่างระดับเริ่มพบดินสีชมพูและดินแลงมากขึ้น มีเศษอิฐ เศษกระเบื้องมุงหลังคา และเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษอิฐ 4 ก้อน น้ำหนัก 2,300 กรัม เศษกระเบื้องมุงหลังคา 1 ชิ้น น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 31 (580-590 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลอ่อนปนจุดเหลือง พบดินสีชมพูและดินแลงปะปนมากขึ้น บริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ยังคงพบดินสีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 32 (590-600 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นสีน้ำตาลปนจุดเหลือง พบดินแลงปะปนมากขึ้น ดินเริ่มจับตัวกันแน่นและแข็ง บริเวณกลางหลุมยังมีดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 33 (600-610 cm.dt.) พบดินร่วนชื้นเล็กน้อยสีน้ำตาลปนจุดเหลือง พบดินแลงปะปนมากขึ้น ดินเริ่มจับตัวกันแน่นและแข็ง บริเวณกลางหลุมยังมีดินร่วนสีเทาอมชมพูอ่อน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 34 (610-620 cm.dt.) พบดินร่วนสีน้ำตาลปนจุดเหลือง ดินมีสภาพชื้นเล็กน้อย พบดินแลงปะปนหนาแน่น ดินจับตัวกันแน่นและแข็ง

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 271 หลุม TP.20 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 3 300-310 cm.dt. (20-30 cm.s.)

ภาพที่ 272 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (310 cm.dt./30 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 273 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (380 cm.dt./100 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 274 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430 cm.dt./150 cm.s.) (ซ้าย)

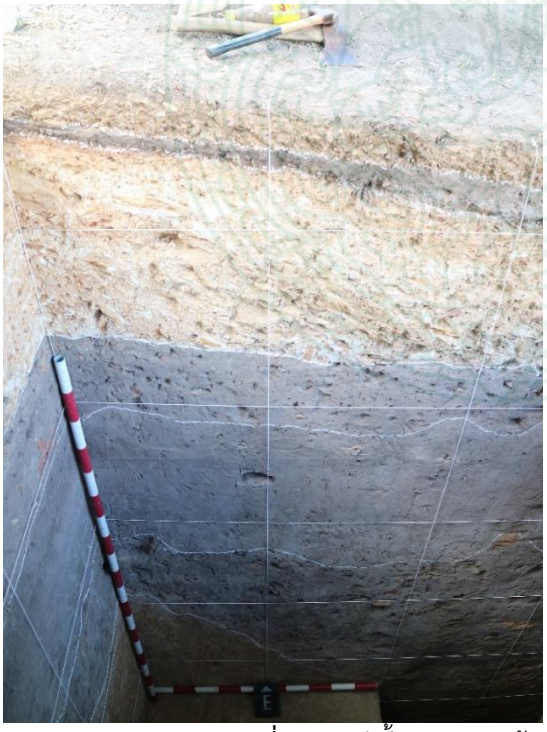
ภาพที่ 275 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500 cm.dt./220 cm.s.) (ขวา)

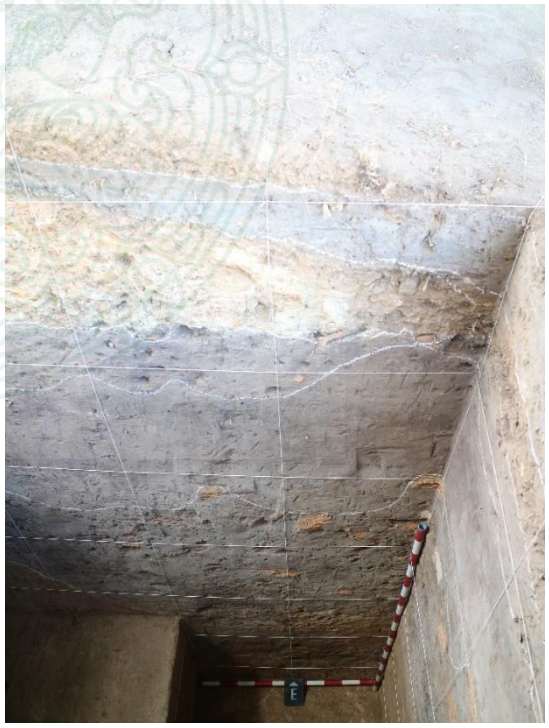

ภาพที่ 276 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 26 (530 cm.dt./250 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 277 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 35 (620 cm.dt./340 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 278 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันออก (1) (ซ้าย)

ภาพที่ 279 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันออก (2) (ขวา)

ภาพที่ 280 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศใต้ (ซ้าย)

ภาพที่ 281 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศเหนือ (ขวา)

ภาพที่ 282 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันตก (1) (ซ้าย)

ภาพที่ 283 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.20 ด้านทิศตะวันตก (2) (ขวา)

3.20.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.20 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 24)

ตารางที่ 47 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.20

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	292-306 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, W
1	275-330 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีเทา มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
1A	269-301 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาล ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1B	279-339 cm.dt.	10YR 7/3 Very pale brown	10YR 6/4 Light yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, W, N
1C	313-343 cm.dt.	10YR 5/3 Brown	10YR 3/3 Dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลปนเศษอิฐ	E, S, W
2	323-362 cm.dt.	10YR 4/2 Dark grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม ดินมีสภาพชื้น มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปน	All
3	341-428 cm.dt.	10YR 4/1 Dark gray	10YR 2/1 Black	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาเนื้อละเอียด ดินมีสภาพชื้น ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดีปะปน	All
4	398-608 cm.dt.	10YR 5/1 Gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทา มีเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปน	All

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
5	431-620 cm.dt.	10YR 6/3 Pale brown	10YR 5/4 Yellowish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนปนสีเหลืองและสีชมพู ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

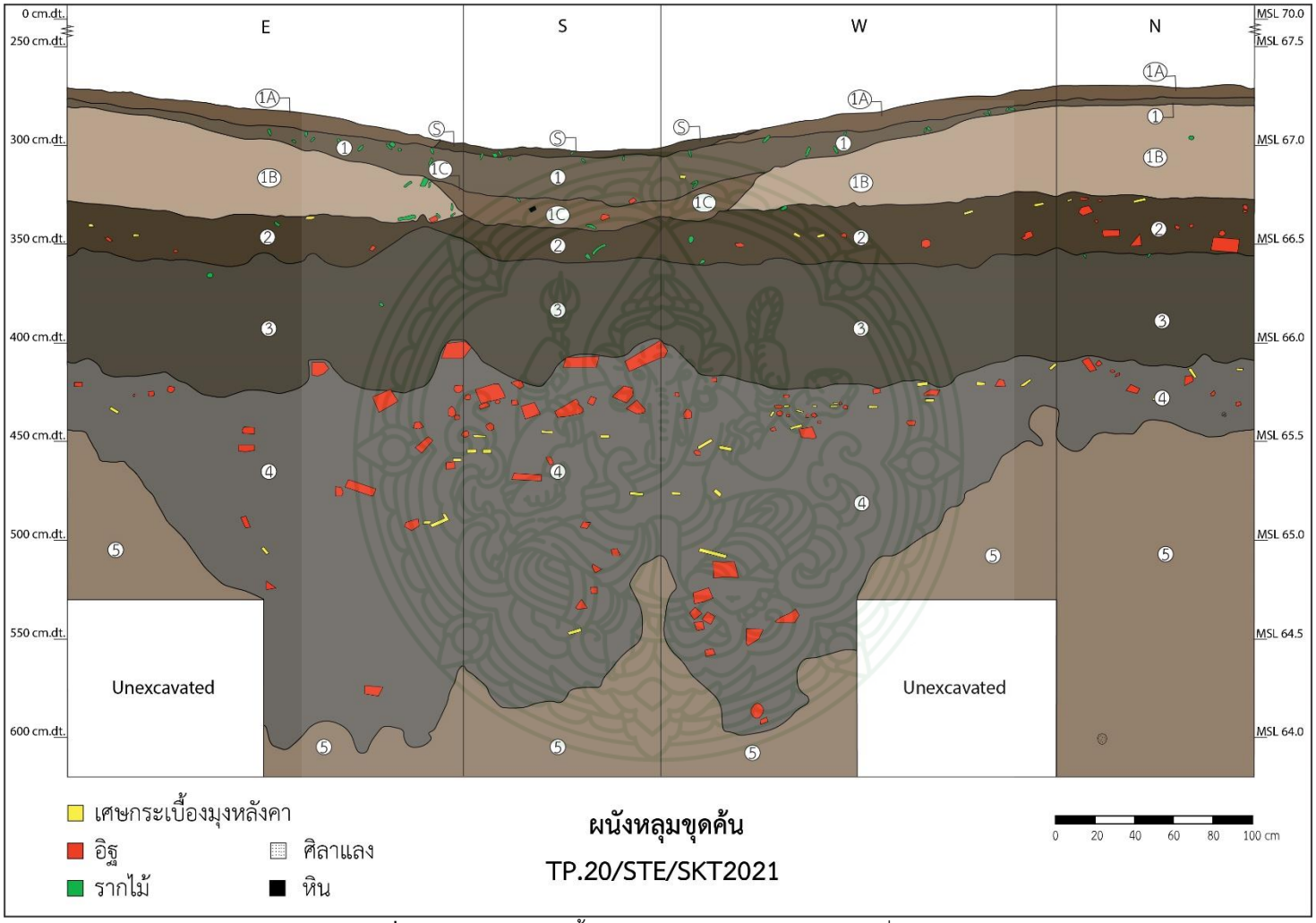
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.20 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 4 (Layer 4) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา สันนิษฐานว่ามีการใช้พื้นที่ร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.40 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง จากผังชั้นดินที่ปรากฏสันนิษฐานว่าเดิมเป็นคูน้ำขุดตัดลงไปในชั้นดินธรรมชาติในชั้นทับถมที่ 5 ดินที่ปรากฏในชั้นนี้พบหลักฐานที่อาจจะใช้งานร่วมกับโบราณสถาน จากการพบเครื่องถ้วยจีนลายครามและเขียนสองสีผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ (SF#015) และรัชศกเจียจิ้ง (SF#013, 034) กำหนดอายุได้ราวต้น-ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีน้ำตาลจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัย ยุคปลาย กำหนดอายุราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ร่วมกับอายุของโบราณสถานร้าง ก.40 ที่อยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 20-21[22] จึงสันนิษฐานได้ว่าชั้นวัฒนธรรมนี้มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 หรือสันนิษฐานว่ามาจากการพังทลายของโบราณสถาน โดยอาจจะมาจากการขุดแต่งโบราณสถานจากนั้นจึงนำมาใช้ถมคูน้ำ ในช่วงปีพ.ศ.2522[23]

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 2 (Layer S – Layer 2) โดยชั้นผิวดิน ชั้นทับถมที่ 2 รวมถึงชั้นแทรก 1A 1B และ 1C เป็นชั้นที่มีการถมดินเพื่อทำเป็นถนนภายในอุทยานฯ ส่วนชั้นทับถมที่ 1 เป็นชั้นใช้งานในปัจจุบัน พบเศษภาชนะดินเผาปะปนเล็กน้อย

[22] เรื่องเดียวกัน, 75.

[23] เรื่องเดียวกัน.

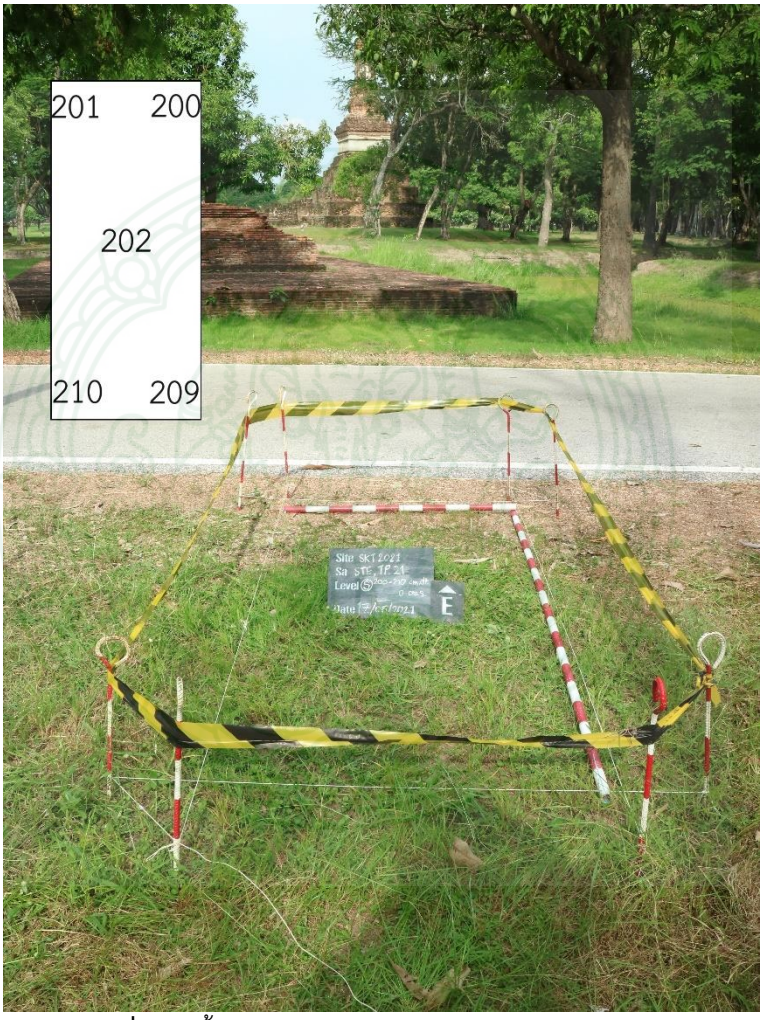

แผนผังที่ 24 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)

3.21 การดำเนินงานขุดค้นทางโบราณคดีหลุม TP.21

ตำแหน่งที่ตั้ง: รุ้ง 17 องศา 00 ลิปดา 59.3856 พิลิปดาเหนือ
แวง 99 องศา 41 ลิปดา 56.1264 พิลิปดาตะวันออก

หลุมขุดค้น TP.21 อยู่บริเวณทิศตะวันตกห่างจากโบราณสถานร้าง ก.35 ประมาณ 10 เมตร ติดแนวถนนในอุทยานฯ หลุมขุดค้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 1 เมตร ตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ยาว 2 เมตร ตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระดับอ้างอิงสมมติอยู่ที่ 70 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนผิวดินปกคลุมด้วยเศษใบไม้แห้ง มีระดับก่อนการขุดค้น (cm.dt.) ดังนี้

ภาพที่ 284 พื้นผิว (Surface) ก่อนการขุดค้น หลุมขุดค้น TP.21

การขุดค้น เริ่มจากทำการขุดปรับระดับผิวดิน (Surface) ให้เท่ากันทั่วทั้งหลุม โดยระดับผิวดินอยู่ที่ 200 – 210 cm.dt. ขุดปรับระดับพื้นผิว (Surface) จนถึงระดับ 210 cm.dt. จากนั้นจึงทำการขุดค้นระดับละ 10 เซนติเมตร จนถึงชั้นดินที่ไม่พบโบราณวัตถุ (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 ตารางแสดงการกำหนดระดับชั้นดินสมมติของหลุมขุดค้น TP.21

ระดับชั้นดินสมมติที่ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึก (cm.s)	ระดับน้ำทะเลปานกลาง	หมายเหตุ
Surface	200-210	0	68.00-67.90	
1	210-220	0-10	67.90-67.80	
2	220-230	10-20	67.80-67.70	
3	230-240	20-30	67.70-67.60	
4	240-250	30-40	67.60-67.50	
5	250-260	40-50	67.50-67.40	
6	260-270	50-60	67.40-67.30	
7	270-280	60-70	67.30-67.20	
8	280-290	70-80	67.20-67.10	
9	290-300	80-90	67.10-67.00	
10	300-310	90-100	67.00-66.90	
11	310-320	100-110	66.90-66.80	
12	320-330	110-120	66.80-66.70	
13	330-340	120-130	66.70-66.60	
14	340-350	130-140	66.60-66.50	
15	350-360	140-150	66.50-66.40	
16	360-370	150-160	66.40-66.30	
17	370-380	160-170	66.30-66.20	
18	380-390	170-180	66.20-66.10	
19	390-400	180-190	66.10-66.00	
20	400-410	190-200	66.00-65.90	
21	410-420	200-210	65.90-65.80	
22	420-430	210-220	65.80-65.70	

3.21.1 ผลการดำเนินงานทางโบราณคดี

ระดับผิวดิน (Surface) (200-210 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีน้ำตาลแดงปนหินขนาดเล็ก มีรากหญ้าปะปนในชั้นดิน

ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (210-220 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีส้มปนหินขนาดเล็ก ฝั่งทิศตะวันตกพบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (220-230 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีส้มปนหินขนาดใหญ่ ฝั่งทิศตะวันตกพบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทา

ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (230-240 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกพบดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่ ฝั่งทิศตะวันตกพบดินสีเทาเข้มปนเศษอิฐ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (240-250 cm.dt.) ฝั่งทิศตะวันออกดินลูกรังสีเหลืองปนหินขนาดใหญ่เริ่มหมดไป กลายเป็นดินสีเทาเข้มปนเศษอิฐ ฝั่งทิศตะวันตกพบดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้ม พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีเทาเข้มทั่วทั้งหลุม บางจุดดินชื้นและเป็นโพรง พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 4 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (260-270 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาเข้มทั่วทั้งหลุม มีรากไม้และเศษกระเบื้องมุงหลังคาปะปนในชั้นดินจำนวนมาก พบเศษกระเบื้องมุงหลังคา 24 ชิ้น น้ำหนัก 1,400 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 7 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 19 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (270-280 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาเข้มทั่วทั้งหลุม มีรากไม้แทรกในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (280-290 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทาเข้มทั่วทั้งหลุม มีเศษกระเบื้องมุงหลังคาและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 14 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (290-300 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทา ดินเริ่มแห้งและแข็ง มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 44 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (300-310 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทา ดินแห้งและแข็ง มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 16 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 22 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 4 ชิ้น ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (310-320 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทา ดินแห้งและแข็ง มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (320-330 cm.dt.) พบดินร่วนเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอมเทา ดินแห้งและแข็ง มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 19 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 14 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (330-340 cm.dt.) เริ่มพบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูปนเม็ดแลงสีดำ ฝั่งทิศเหนือยังคงพบดินสีน้ำตาลอมเทา ดินแห้งและแข็ง มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 3 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (340-350 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพู ผนังฝั่งทิศตะวันตกเป็นดินเทาอมชมพูค่อนข้างเข้ม ผนังฝั่งทิศตะวันออกเป็นดินร่วนสีเทามีเม็ดแลงสีดำและ

ปนจุดเหลือง มีเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อยบริเวณฝั่งที่ยังคงพบดินเทา พบเศษอิฐ 2 ก้อน น้ำหนัก 100 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (350-360 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูปนเม็ดแลงสีดำ ฝั่งทิศตะวันออกยังพบดินร่วนเนื้อละเอียดสีเทาอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ เริ่มสีออกชมพูมากขึ้น มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (360-370 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำทั่วทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (370-380 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ มีเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดินเล็กน้อย พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 1 ชิ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (380-390 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (390-400 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ บริเวณมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือพบกลุ่มเม็ดแลงสีดำ

ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (400-410 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำ บริเวณใกล้กับผนังด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันออกเริ่มพบเม็ดแลงสีดำปะปนในชั้นดินมากขึ้น

ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (410-420 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและเม็ดแลงสีดำค่อนข้างหนาแน่นขึ้นทั้งหลุม

ระดับชั้นดินสมมติที่ 22 (420-430 cm.dt.) พบดินทรายเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูอ่อนปนจุดเหลืองและดินแลงหนาแน่น บริเวณริมผนังด้านทิศเหนือเริ่มพบเป็นดินทรายเนื้อละเอียดสีน้ำตาลอ่อนปนดินแลงและเม็ดแลงหนาแน่น

ภาพการดำเนินงานทางโบราณคดี

ภาพที่ 285 หลุม TP.21 ระหว่างขุดค้นในระดับชั้นดินสมมติที่ 6 260-270 cm.dt. (50-60 cm.s.)

ภาพที่ 286 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (270 cm.dt./60 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 287 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (330 cm.dt./120 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 288 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (380 cm.dt./170 cm.s.) (ซ้าย)

ภาพที่ 289 พื้นผิวของระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (430 cm.dt./220 cm.s.) (ขวา)

ภาพที่ 290 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 291 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศใต้

ภาพที่ 292 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศตะวันตก

ภาพที่ 293 ผนังชั้นดินหลุมขุดค้น TP.21 ด้านทิศเหนือ

3.21.2 สรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีหลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)

เมื่อพิจารณาชั้นดินทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.21 สามารถจำแนกชั้นดินทับถมทางโบราณคดีได้ 5 ชั้น ดังนี้ (แผนผังที่ 25)

ตารางที่ 49 ตารางสรุปชั้นทับถมทางโบราณคดีของหลุมขุดค้น TP.21

ชั้นดิน	ระดับความลึก (จุดสูงสุด-ต่ำสุดของแต่ละชั้นดิน)	ค่าสีดิน		pH	ลักษณะ	ผนังทิศ
		ค่าสีดินแห้ง	ค่าสีดินเปียก			
S	201-221 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 3/2 Very dark grayish brown	6.5 กรดอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลเทา ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1	202-243 cm.dt.	5YR 5/4 Reddish brown	5YR 3/4 Dark reddish brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีน้ำตาลแดง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All
1A	218-247 cm.dt.	7.5YR 7/6 Reddish yellow	7.5YR 5/6 Strong brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินลูกรังสีเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S, N
2	224-288 cm.dt.	10YR 5/2 Grayish brown	10YR 2/2 Very dark brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีน้ำตาลอมเทาเข้มปนเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
3	246-282 cm.dt.	10YR 6/1 Gray	10YR 3/2 Very dark grayish brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินร่วนสีเทาปนเศษอิฐและเศษกระเบื้องมุงหลังคา พบเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
4	305-422 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 5/3 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวเนื้อละเอียดสีเทาอมชมพูปนจุดเหลือง พบเศษอิฐและเศษภาชนะดินเผาปะปนในชั้นดิน	All
4A	299-355 cm.dt.	7.5YR 7/2 Pinkish gray	7.5YR 4/3 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพูปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	S, W
4B	322-375 cm.dt.	7.5YR 6/2 Pinkish gray	7.5YR 5/2 Brown	8.0 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีเทาอมชมพูปนเศษถ่าน ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	E, S
5	395-430 cm.dt.	7.5YR 6/2 Pinkish gray	7.5YR 5/3 Brown	7.5 ด่างอ่อน	ดินเหนียวสีน้ำตาลอมชมพูปนจุดเหลือง ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี	All

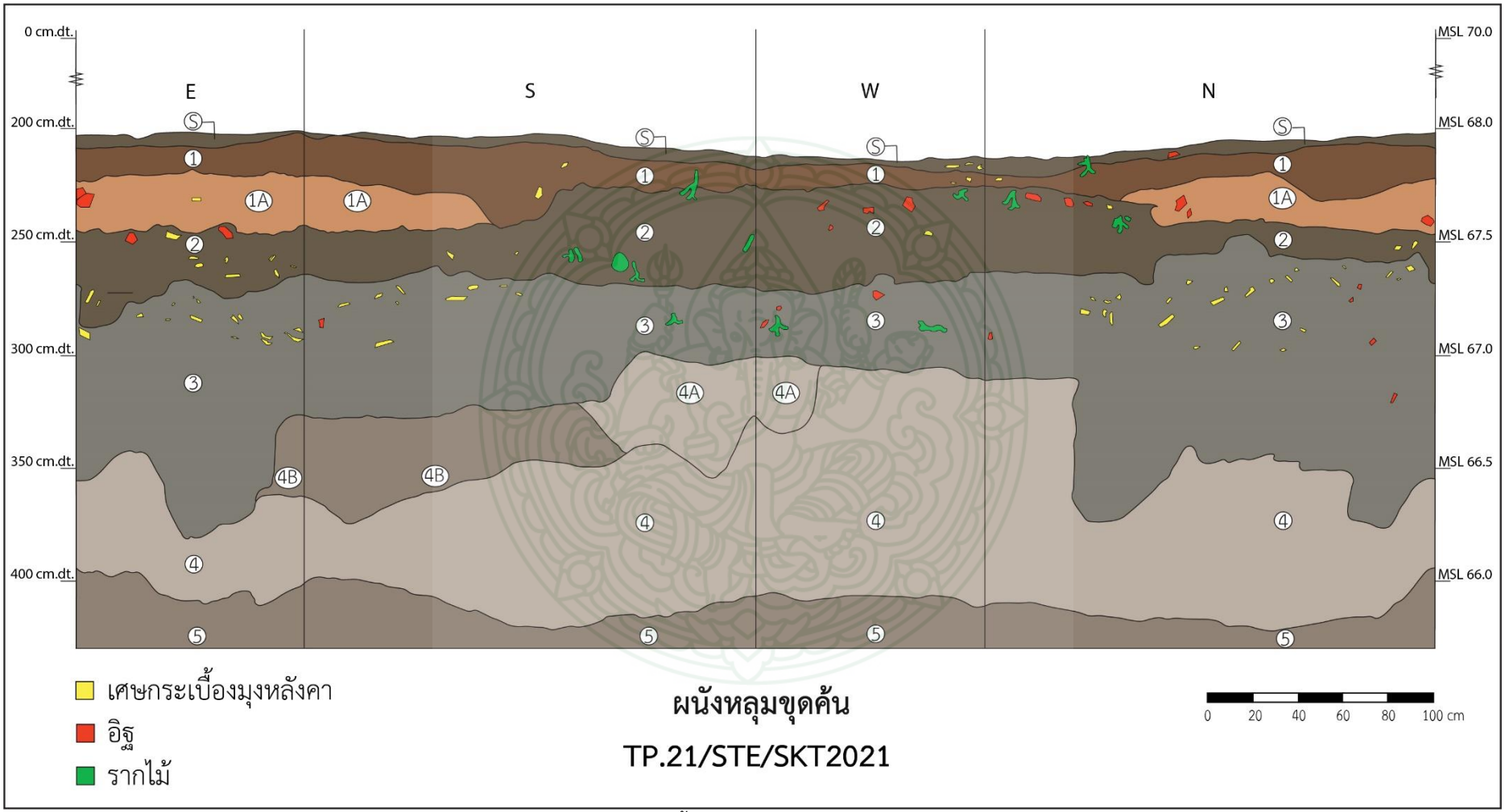
ชั้นวัฒนธรรมของหลุมขุดค้น TP.21 แบ่งเป็น 2 สมัย ดังนี้

ชั้นวัฒนธรรมที่ 1 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมที่ 3-4 (Layer 3-4) พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ เศษภาชนะดินเผา เศษอิฐ และเศษกระเบื้องมุงหลังคา สันนิษฐานว่าอาจมีการใช้งานพื้นที่ร่วมกับโบราณสถานร้าง ก.35 ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งโบราณสถานร้าง ก.35 กำหนดอายุสมัยอยู่ที่ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20[24] และพบเครื่องถ้วยจีนลายครามผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ (SF#003) กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 และพบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายปลาจากแหล่งเตาสุโขทัยระยะแรก (SP#002) กำหนดอายุช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 19 - กลางพุทธศตวรรษที่ 20 และชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัยยุคปลาย (SP#007) กำหนดอายุสมัยราวกลาง - ปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ดังนั้นชั้นวัฒนธรรมนี้จึงน่าจะอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21

ชั้นวัฒนธรรมที่ 2 อยู่ในส่วนของชั้นทับถมผิวดินถึงชั้นทับถมที่ 2 (Layer S – Layer 2) โดยชั้นผิวดินเป็นชั้นที่มีการใช้งานในปัจจุบัน ส่วนชั้นทับถมที่ 1 เป็นชั้นดินถมเพื่อทำถนนใน อุทยานฯ และชั้นทับถมที่ 2 อาจมาจากการบูรณะในปีพ.ศ.2525[25]

[24] เรื่องเดียวกัน, 70.

[25] เรื่องเดียวกัน.

แผนผังที่ 25 แผนผังแสดงผังชั้นดินทางวัฒนธรรมของหลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)

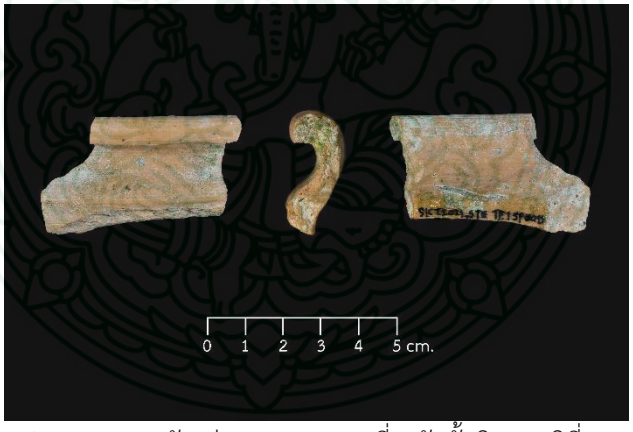
บทที่ 4
หลักฐานทางโบราณคดีที่พบ

4.1 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบแต่ละในหลุมขุดค้น

4.1.1 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.1

จากการขุดค้นหลุม TP.1 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 141 ชิ้น น้ำหนักรวม 2,009 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 11 ชิ้น หนัก 64 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 98 ชิ้น หนัก 1,398 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น หนัก 11 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 3 ชิ้น หนัก 170 กรัม อิฐ 1 ก้อน หนัก 100 กรัม กระดูกสัตว์ 13 ชิ้น หนัก 42 กรัม เปลือกหอย 7 ชิ้น หนัก 15 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น แท่งดินเผา ขี้แร่ (Slag) 5 ชิ้น หนัก 209 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

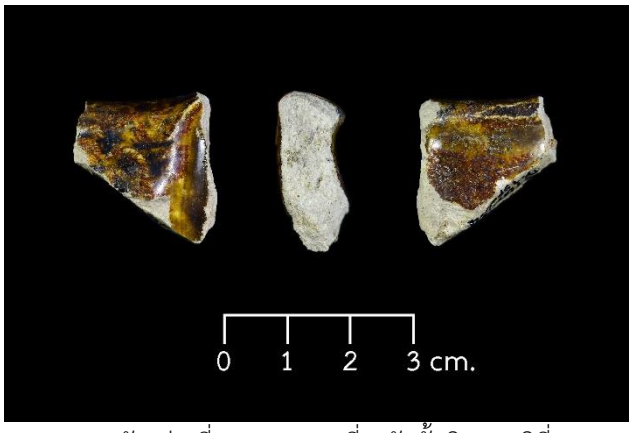

ภาพที่ 294 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (255-265 cm.dt.)

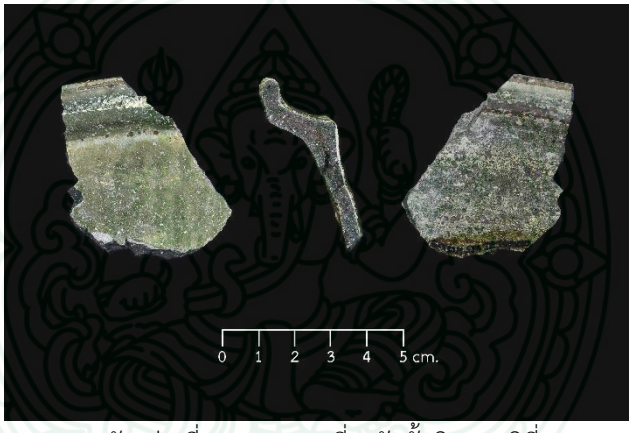

ภาพที่ 295 แท่งดินเผา หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (145-155 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 296 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่างที่ SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (215-225 cm.dt.) ผิวด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล

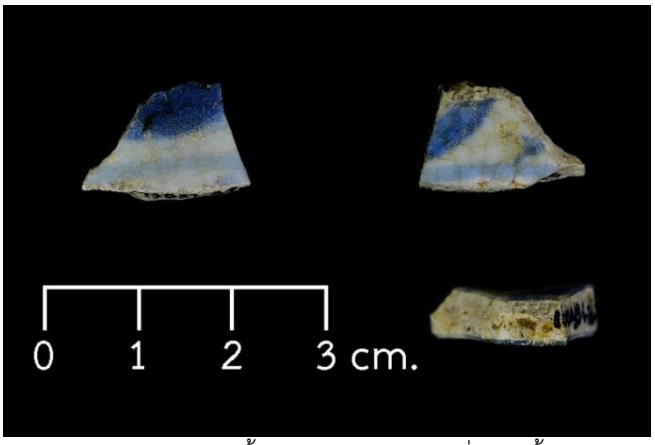

ภาพที่ 297 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่างที่ SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (245-255 cm.dt.) ผิวด้านในเคลือบสีเขียว ลักษณะภาชนะเป็นจาน

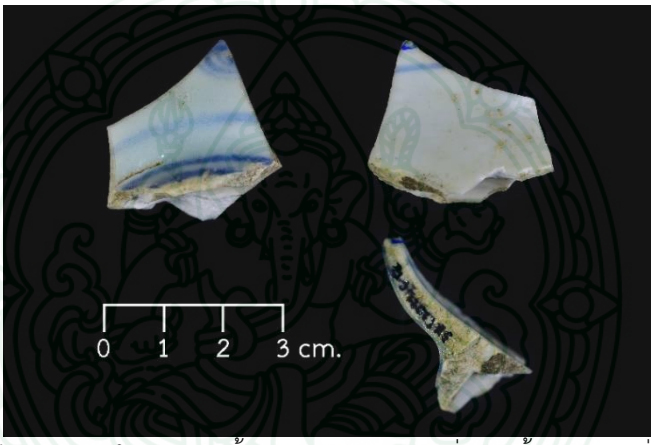

ภาพที่ 298 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (155-165 cm.dt.) ผิวด้านนอกเคลือบสีดำ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

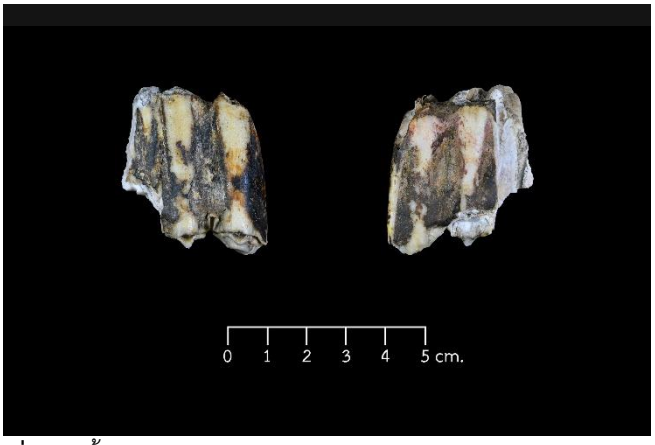

ภาพที่ 299 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165-175 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 300 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (165-175 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 301 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (225-235 cm.dt.)

ภาพที่ 302 หอยขม หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (225-235 cm.dt.)

ภาพที่ 303 หอยขม หมายเลขถุงโบราณวัตถุ #013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (235-245 cm.dt.)

ตารางที่ 50 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.1

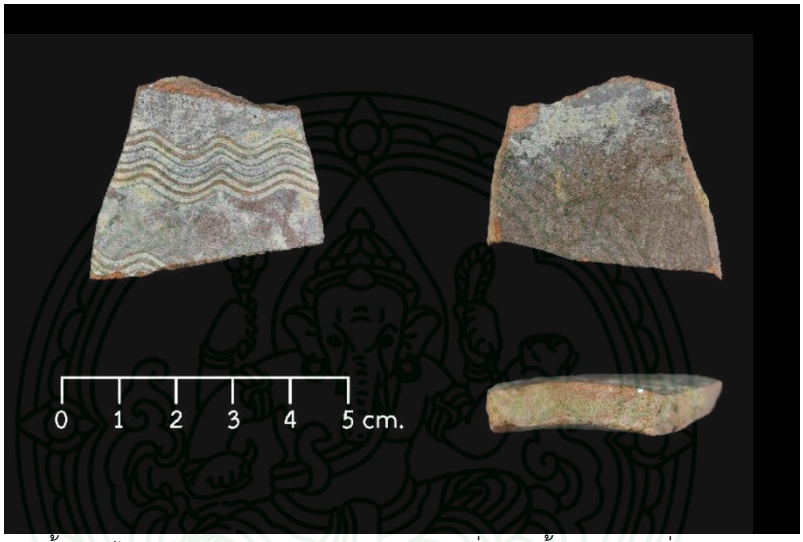
ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึกจากผิวดิน (cm.s.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
			จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	114-125	0	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	125-135	0-10													0	0
2	135-145	10-20													0	0
3	145-155	20-30	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	1	91	2	191
4	155-165	30-40	-	-	6	65	-	-	-	-	-	-	-	-	6	65
5	165-175	40-50	-	-	3	27	3	11	-	-	-	-	-	-	6	38
6	175-185	50-60	-	-	-	-	-	-	1	50	-	-	-	-	1	50
7	185-195	60-70	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9
8	195-205	70-80	-	-	8	22	-	-	2	120	-	-	-	-	10	142
9	205-215	80-90	1	5	4	386	-	-	-	-	-	-	-	-	5	391
10	215-225	90-100	2	5	26	328	-	-	-	-	-	-	-	-	28	333
11	225-235	100-110	5	14	36	377	-	-	-	-	-	-	21	168	62	559
12	235-245	110-120	2	24	11	120	-	-	-	-	-	-	3	7	16	151
13	245-255	120-130	-	-	2	28	-	-	-	-	-	-	-	-	2	28
14	255-265	130-140	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
15	265-275	140-150	-	-	1	36	-	-	-	-	-	-	-	-	1	36
16	275-285	150-160	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
17	285-295	160-170													0	0
18	295-315	170-180													0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึกจากผิวดิน (cm.s.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
			จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
19	305-315	180-190	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
20	315-325	190-200													0	0
21	325-335	200-210													0	0
รวม			11	64	98	1398	3	11	3	170	1	100	25	266	141	2009

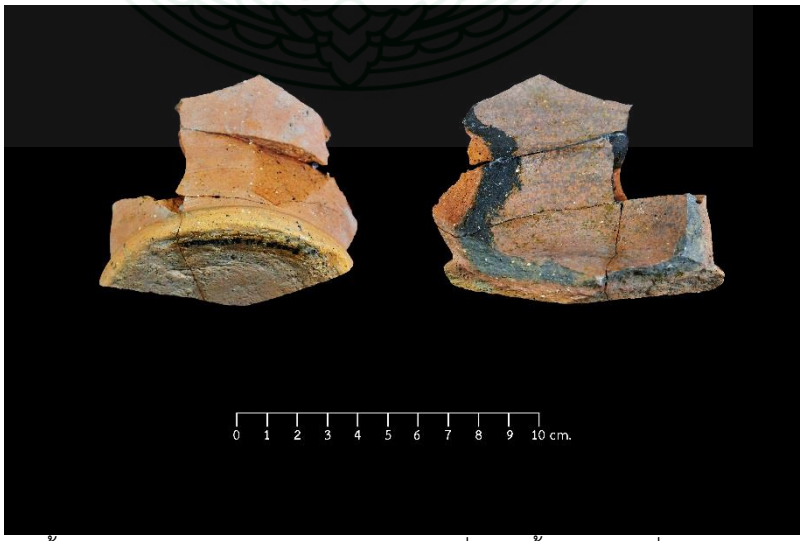
4.1.2 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.2

จากการขุดค้นหลุม TP.2 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 136 ชิ้น น้ำหนักรวม 19,751 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 19 ชิ้น หนัก 746 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 18 ชิ้น หนัก 467 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น หนัก 76 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 74 ชิ้น หนัก 4,000 กรัม อิฐ 19 ก้อน หนัก 14,100 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น หินชนวน ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรม 3 ชิ้น หนัก 362 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

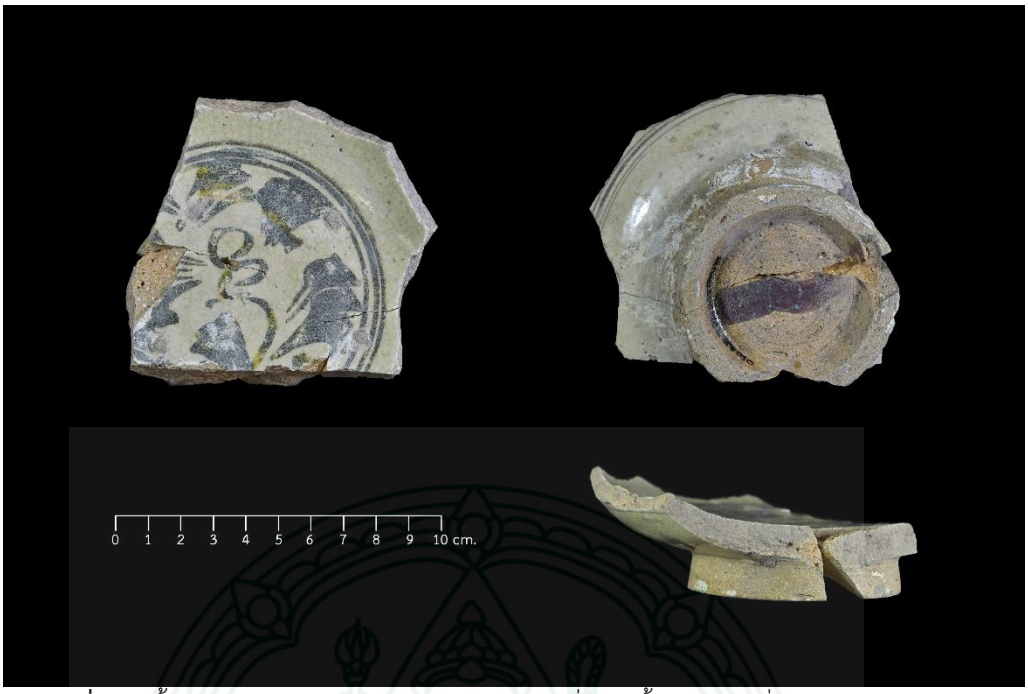

ภาพที่ 304 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (270-280 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีดเป็นลายคลื่นและทาน้ำดินสีขาว

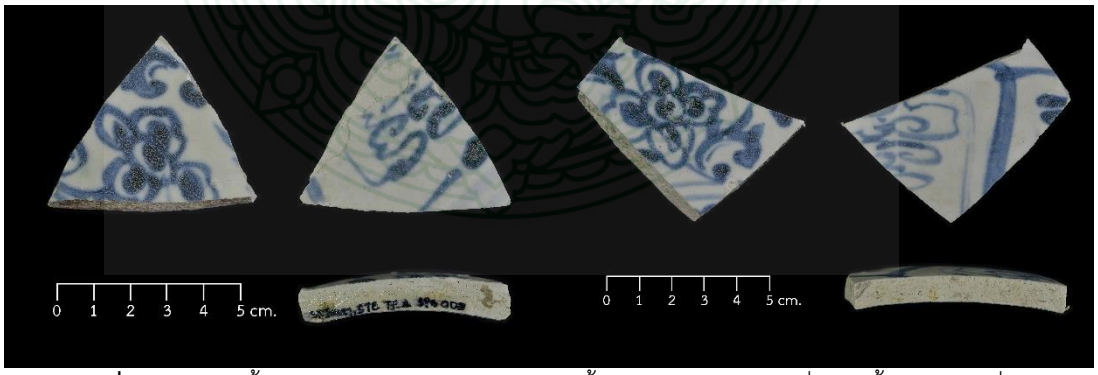
ภาพที่ 305 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (360-370 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 306 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (370-380 cm.dt.) ด้านในเขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

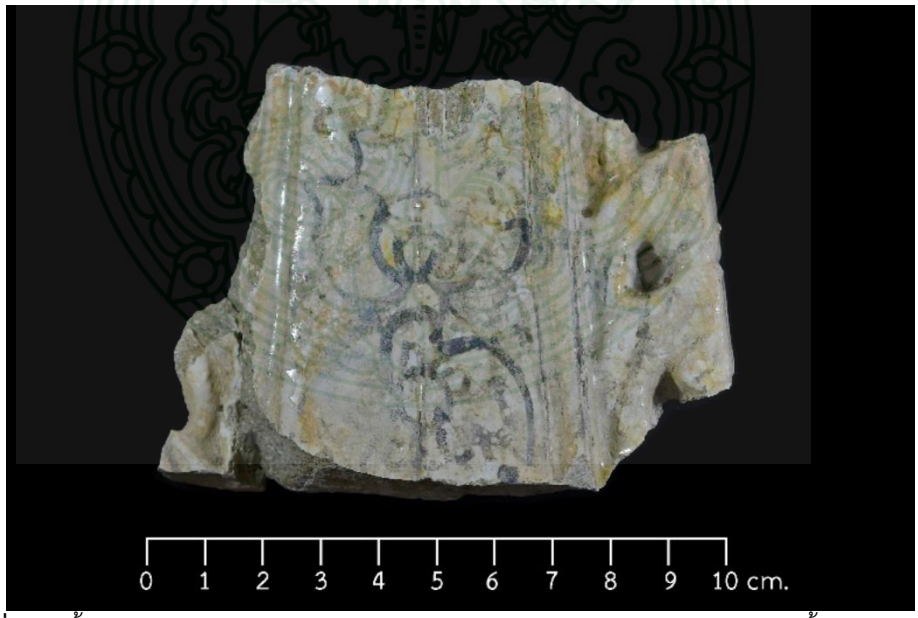
ภาพที่ 307 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (380-390 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว สมัยราชวงศ์เล (เวียดนาม) กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 308 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (390-400 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว สมัยราชวงศ์เล (เวียดนาม) กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 309 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (290-300 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 310 ชิ้นส่วนช่อฟ้าเคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษา หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (260-270 cm.dt.)

ตารางที่ 51 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.2

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึกจากผิวดิน (cm.dt.)	ระดับความลึกจากผิวดิน (cm.s.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
			จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	205-220	0	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	220-230	0-10	3	32	2	36	-	-	-	-	-	-	-	-	5	68
2	230-240	10-20	2	44	1	56	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100
3	240-250	20-30	-	-	1	50	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50
4	250-260	30-40	-	-	-	-	-	-	6	300	-	-	-	-	6	300
5	260-270	40-50	-	-	1	4	-	-	12	600	-	-	2	278	15	882
6	270-280	50-60	1	15	2	79	-	-	23	1600	7	4700	-	-	33	6394
7	280-290	60-70	3	13	4	16	-	-	16	800	11	7000	-	-	34	7829
8	290-300	70-80	-	-	2	27	1	13	-	-	-	-	-	-	3	40
9	300-310	80-90	1	38	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	2	51
10	310-320	90-100	5	143	2	19	-	-	-	-	-	-	-	-	7	162
11	320-330	100-110	-	-	-	-	-	-	2	200	1	2400	-	-	3	2600
12	330-340	110-120	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
13	340-350	120-130													0	0
14	350-360	130-140													0	0
15	360-370	140-150	1	105	-	-	-	-	12	400	-	-	-	-	13	505
16	370-380	150-160	3	356	2	167	-	-	1	50	-	-	-	-	6	573
17	380-390	160-170	-	-	-	-	1	29	-	-	-	-	1	84	2	113
18	390-400	170-180	-	-	-	-	1	34	-	-	-	-	-	-	1	34

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ระดับความลึกจากผิวดิน (cm.s.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
			จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
19	400-410	180-190	-	-	-	-	-	-	2	50	-	-	-	-	2	50
20	410-420	190-200	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	420-430	200-210													0	0
22	430-440	210-220													0	0
23	440-450	220-230													0	0
24	450-460	230-240													0	0
รวม			19	746	18	467	3	76	74	4000	19	14100	3	362	136	19751

4.1.3 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.3

จากการขุดค้นหลุม TP.3 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 264 ชิ้น น้ำหนักรวม 5,240 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 136 ชิ้น หนัก 2,216.5 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 102 ชิ้น หนัก 2,644.5 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 8 ชิ้น หนัก 70 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 3 ชิ้น หนัก 100 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนโลหะ ชิ้นส่วนแก้ว 15 ชิ้น หนัก 209 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

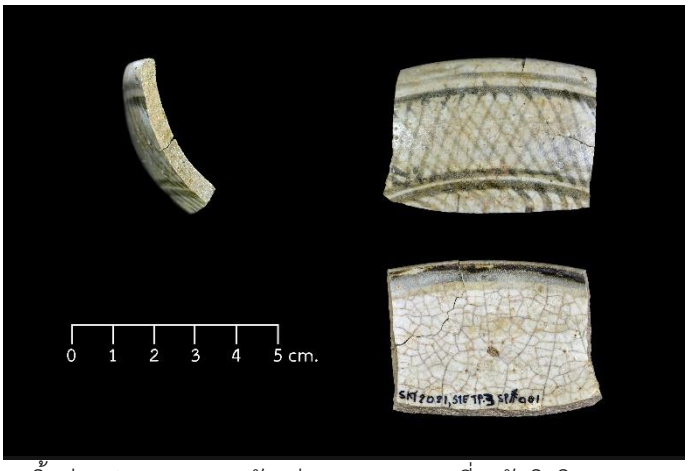
ภาพที่ 311 ภาชนะดินเผาเต็มใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.)

ภาพที่ 312 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13-14 (355-377 cm.dt.)

ภาพที่ 313 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.)

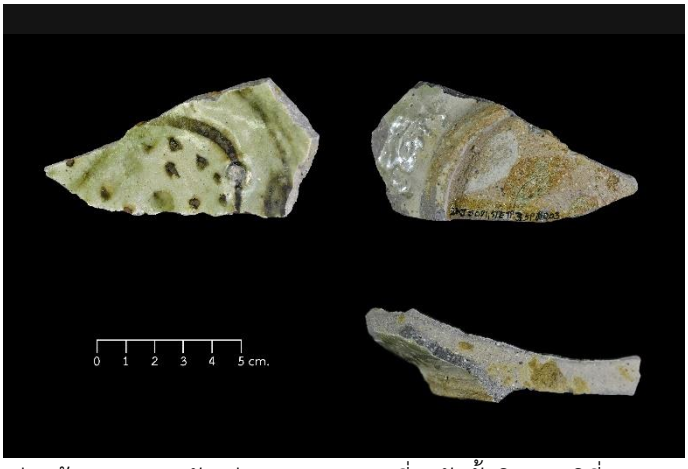
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 314 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับผิวดิน (218-235 cm.dt.) มีการตกแต่งโดยเขียนลายสีดำ

ภาพที่ 315 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (235-245 cm.dt.) ผิวด้านนอกมีการปั้นแปะ

ภาพที่ 316 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.) ด้านในเขียนลายปลา

ภาพที่ 317 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (365-375 cm.dt.)
ด้านในเขียนลายกงจักร

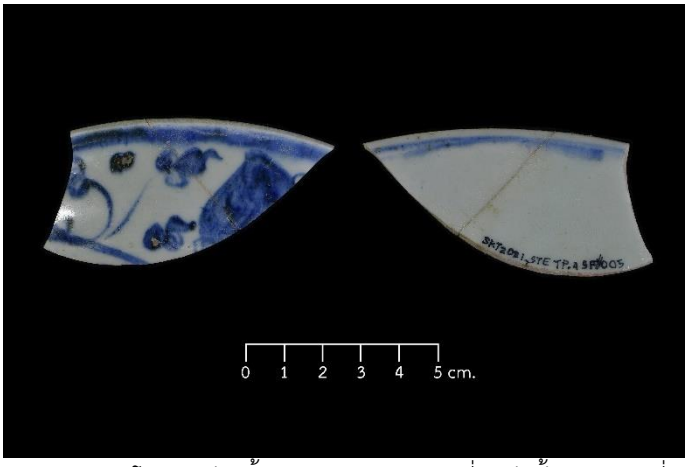

ภาพที่ 318 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (375-385 cm.dt.)
เคลือบสีน้ำตาล

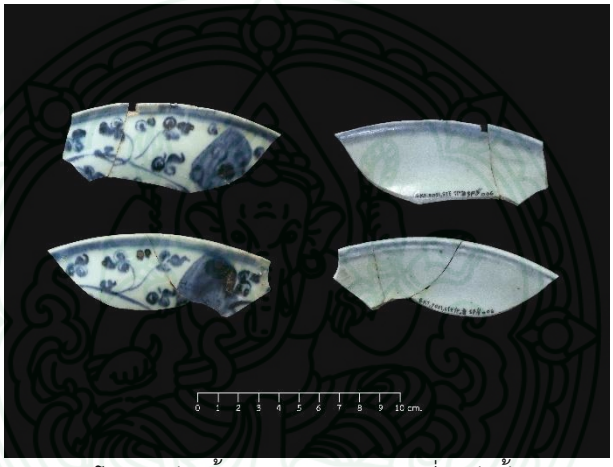
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

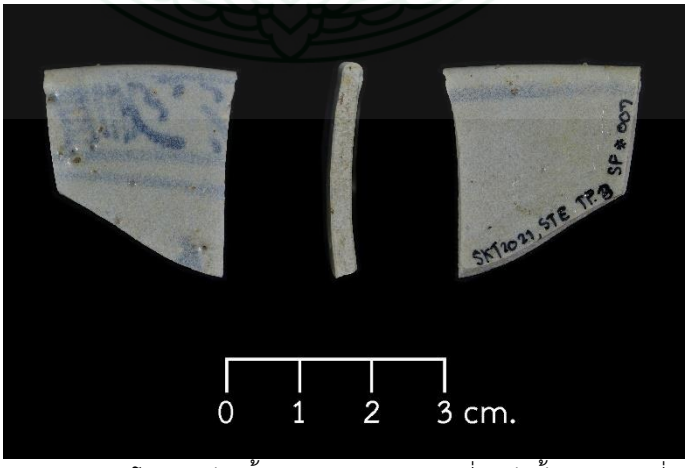
ภาพที่ 319 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (255-265 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 320 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (345-355 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 321 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (355-365 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 322 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (365-375 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกลีบดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ตารางที่ 52 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.3

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	218-235	-	-	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
1	235-245	10	114	10	59	-	-	-	-	-	-	-	-	20	173
2	245-255	13	91	3	76	-	-	-	-	-	-	-	-	16	167
3	255-265	-	-	3	105	1	1	-	-	-	-	-	-	4	106
4	265-275	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15
5	275-285	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
6	285-295	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	3	100
7	295-305	1	21	4	25	-	-	-	-	-	-	1	12	6	58
8	305-315	-	-	8	153	-	-	-	-	-	-	9	141	17	294
9	315-325	-	-	9	170	-	-	-	-	-	-	3	13	12	183
10	325-335	-	-	1	67	-	-	-	-	-	-	1	30	2	97
11	335-345	11	132	7	41	-	-	-	-	-	-	-	-	18	173
12	345-355	79	1678.5	7	134.5	2	18	-	-	-	-	-	-	88	1831
13	355-365	13	87	9	74	4	45	-	-	-	-	1	13	27	219
14	365-375	3	24	8	541	1	6	-	-	-	-	-	-	12	571
15	375-385	1	17	1	516	-	-	-	-	-	-	-	-	2	533
16	385-395	3	31	12	251.4	-	-	-	-	-	-	-	-	15	282.4
17	395-405	1	6	15	162.6	-	-	-	-	-	-	-	-	16	168.6
18	405-415	-	-	4	253	-	-	-	-	-	-	-	-	4	253
19	415-425	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	425-435	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	435-445													0	0
22	445-455													0	0
รวม		136	2216.5	102	2644.5	8	70	3	100	0	0	15	209	264	5240

4.1.4 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.4

จากการขุดค้นหลุม TP.4 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 801 ชิ้น น้ำหนักรวม 36,997 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 455 ชิ้น หนัก 18,130 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 300 ชิ้น หนัก 15,950 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 15 ชิ้น หนัก 198 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 6 ชิ้น หนัก 920 กรัม อิฐ 1 ก้อน หนัก 900 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนโลหะ กระดูกสัตว์ 24 ชิ้น หนัก 899 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 323 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (260-270 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีดและทาน้ำดินสีขาว

ภาพที่ 324 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (340-350 cm.dt.)

ภาพที่ 325 ภาชนะดินเผาเต็มใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#088 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (480-490 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 326 หม้อกุณฑี หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.)
ด้านนอกทาน้ำดินสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายดอกบัวและดอกโบตั๋น จากแหล่งเตาศรีสัชนาลัย

ภาพที่ 327 ถ้วยครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.)
เคลือบสีเขียว ด้านนอกมีการเซาะร่องก่อนเคลือบ

ภาพที่ 328 ภาชนะเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#064 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (420-430 cm.dt.) ด้านในเขียนสีดำ ลายปลา

ภาพที่ 329 ชิ้นส่วนก้นไห (?) หมายเลขตัวอย่าง SP#076 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (430-440 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีดำ จากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย (?)

ภาพที่ 330 ชามครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#080 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (440-450 cm.dt.) ด้านในมีการขูดขีดลายกลีบบัวใต้เคลือบสีเขียว

ภาพที่ 331 ขวดทรงลูกแพร์ครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#084 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (450-460 cm.dt.) มีหูประดับบริเวณไหล่ภาชนะ ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 332 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (310-320 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ด้านในเขียนลายนักปราชญ์ใต้ต้นสน ด้านนอกเขียนลายสามเกลอ ก้นภาชนะมีตัวอักษรจีนเขียนว่าต้าหมิงเหนียนเส้า (ทำในสมัยราชวงศ์หมิงที่ยิ่งใหญ่) เตาจิ่งเต๋อเจิ้น สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 333 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (350-360 cm.dt.) เคลือบใส ด้านในเขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 334 หินทรายทรงลูกบาศก์ มีรอยเซาะร่อง หมายเลขตัวอย่าง SP#092 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.)

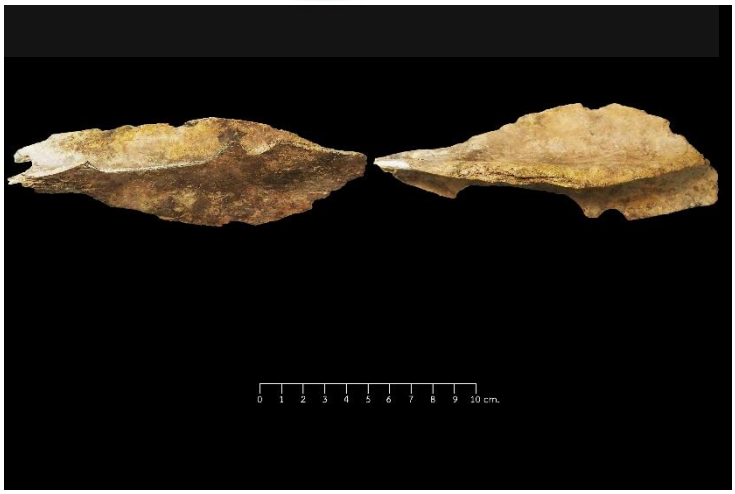
ภาพที่ 335 ตะปู หมายเลขตัวอย่าง SP#096 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (330-340 cm.dt.)

ภาพที่ 336 กระดูกสัตว์ส่วนกะโหลก (Skull) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#093 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.)

ภาพที่ 337 กระดูกสัตว์ส่วนขากรรไกรล่าง (Manible) หมายเลขตัวอย่าง SP#094 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (390-400 cm.dt.)

ภาพที่ 338 กระดูกสัตว์ส่วนสะบัก (Scapula) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#095 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (390-400 cm.dt.)

ตารางที่ 53 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.4

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	236-260	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	260-270	22	257	23	661	-	-	-	-	-	-	-	-	45	918
2	270-280	2	66	5	268	-	-	-	-	-	-	-	-	7	334
3	280-290	6	178	4	105	-	-	-	-	-	-	-	-	10	283
4	290-300	3	80	2	240	-	-	-	-	-	-	-	-	5	320
5	300-310	7	277	4	402	-	-	-	-	-	-	2	76	13	755
6	310-320	2	24	7	205	3	107	-	-	-	-	-	-	12	336
7	320-330	7	192	12	1021	-	-	-	-	-	-	-	-	19	1213
8	330-340	7	490	8	157	-	-	-	-	-	-	1	10	16	657
9	340-350	80	2570	34	1307	8	35	1	100	-	-	1	200	124	4212
10	350-360	20	653	12	906	3	49	-	-	-	-	-	-	35	1608
11	360-370	59	2148	40	1661	-	-	-	-	-	-	16	311	115	4120
12	370-380	26	1648	23	1321	-	-	1	100	-	-	-	-	50	3069
13	380-390	37	1007	11	498	1	7	-	-	-	-	-	-	49	1512
14	390-400	45	1231	29	1429	-	-	1	200	-	-	2	78	77	2938
15	400-410	25	1237	8	280	-	-	-	-	-	-	-	-	33	1517
16	410-420	36	1255	14	502	-	-	-	-	-	-	1	26	51	1783
17	420-430	32	2073	21	1689	-	-	-	-	-	-	-	-	53	3762
18	430-440	18	1521	15	1656	-	-	-	-	-	-	-	-	33	3177
19	440-450	2	148	5	378	-	-	1	100	-	-	-	-	8	626

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	450-460	5	239	14	796	-	-	-	-	-	-	1	198	20	1233
21	460-470	10	262	6	154	-	-	1	220	1	900	-	-	18	1536
22	470-480	1	8	2	283	-	-	-	-	-	-	-	-	3	291
23	480-490	3	566	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	566
24	490-500	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
25	500-520	-	-	1	31	-	-	1	200	-	-	-	-	2	231
26	520-540	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
รวม		455	18130	300	15950	15	198	6	920	1	900	24	899	701	36997

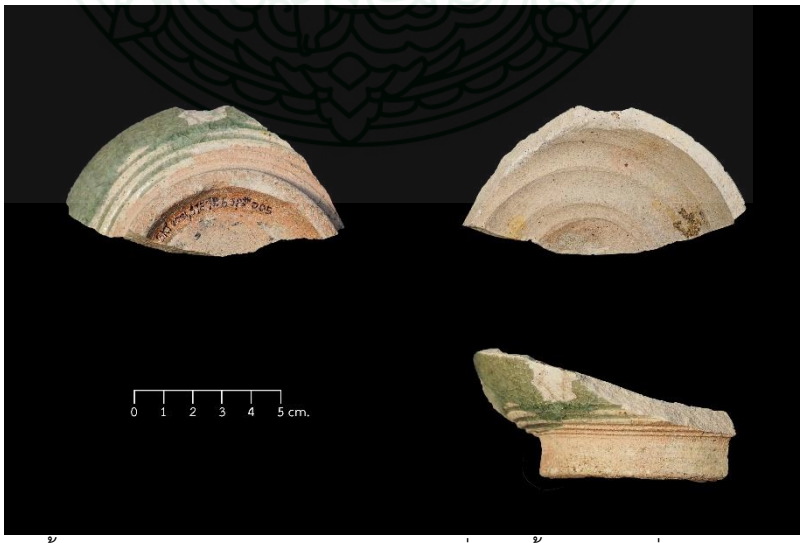
4.1.5 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.5

จากการขุดค้นหลุม TP.5 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 68 ชิ้น น้ำหนักรวม 5,206 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 5 ชิ้น หนัก 123 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 13 ชิ้น หนัก 472 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น หนัก 102 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 41 ชิ้น หนัก 4,424 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น เบี้ยดินเผา ชิ้นส่วนกี่ท่อ 6 ชิ้น หนัก 85 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 339 ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 21 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกเขียนสีดำลายพรรณพฤกษา

ภาพที่ 340 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (410-420 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่องบริเวณก้นใต้เคลือบสีเขียว

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

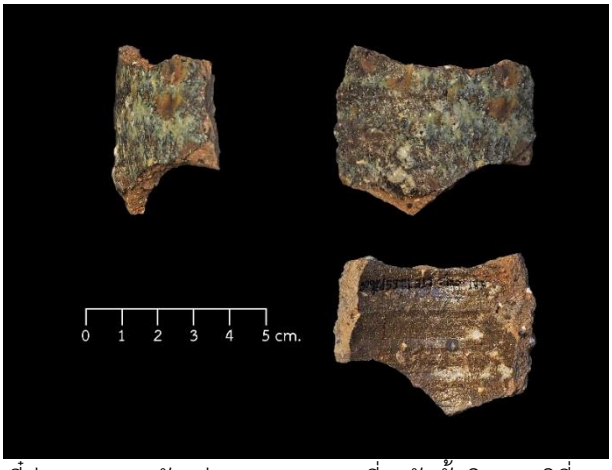

ภาพที่ 341 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (400-410 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เขียนลายดอกไม้ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 342 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (430-440 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เขียนลายดอกไม้และลายดอกบัวทูนพุทธมงคลแปด สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 343 ชิ้นส่วนกี๋ท่อ หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (470-480 cm.dt.)

ตารางที่ 54 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.5

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	243-250	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	250-260													0	0
2	260-270	-	-	2	200	-	-	1	24	-	-	1	3	4	227
3	270-280	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
4	280-290													0	0
5	290-300													0	0
6	300-310													0	0
7	310-320													0	0
8	320-330													0	0
9	330-340													0	0
10	340-350													0	0
11	350-360													0	0
12	360-370													0	0
13	370-380													0	0
14	380-390													0	0
15	390-400	1	32	2	9	-	-	8	500	-	-	-	-	11	541
16	400-410	-	-	1	42	2	44	9	1100	-	-	-	-	12	1186
17	410-420	1	32	3	111	-	-	12	1400	-	-	-	-	16	1543
18	420-430	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
19	430-440	2	32	-	-	1	58	2	200	-	-	-	-	5	290
20	440-450	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	450-460	-	-	2	45	-	-	-	-	-	-	-	-	2	45
22	460-470	-	-	-	-	-	-	5	1000	-	-	-	-	5	1000
23	470-480	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
24	480-490	1	27	3	65	-	-	4	200	-	-	5	82	13	374
25	490-500	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
รวม		5	123	13	472	3	102	41	4424	0	0	6	85	68	5206

4.1.6 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.6

จากการขุดค้นหลุม TP.6 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 112 ชิ้น น้ำหนักรวม 8,475 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 10 ชิ้น หนัก 461 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 34 ชิ้น หนัก 967 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น หนัก 21 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 53 ชิ้น หนัก 3,817 กรัม อิฐ 6 ก้อน หนัก 2,400 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรม ชิ้นส่วนกึ่งบน้ำอ้อย 6 ชิ้น หนัก 809 กรัม ดังนี้

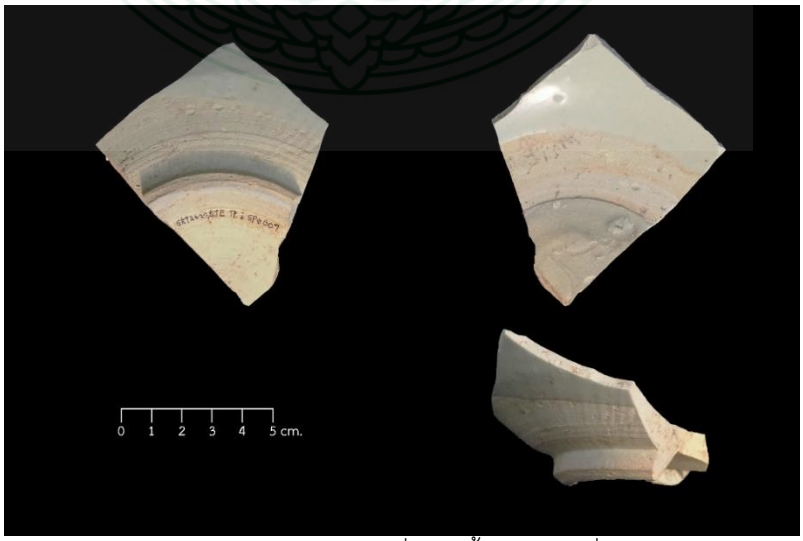
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 344 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกกดประทับเป็นลายตาราง

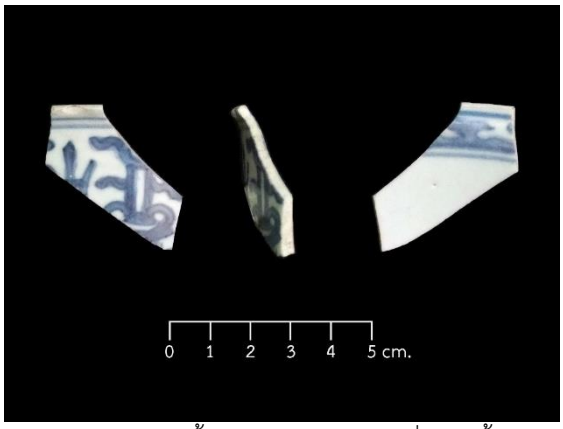
ภาพที่ 345 (ขวา) ตะคันครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 346 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (310-320 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 347 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายแถบรั้วไม้ระแนง
สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 22

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 348 กึ๋งบน้ำอ้อย หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (270-280 cm.dt.)

ภาพที่ 349 ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.)

ตารางที่ 55 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.6

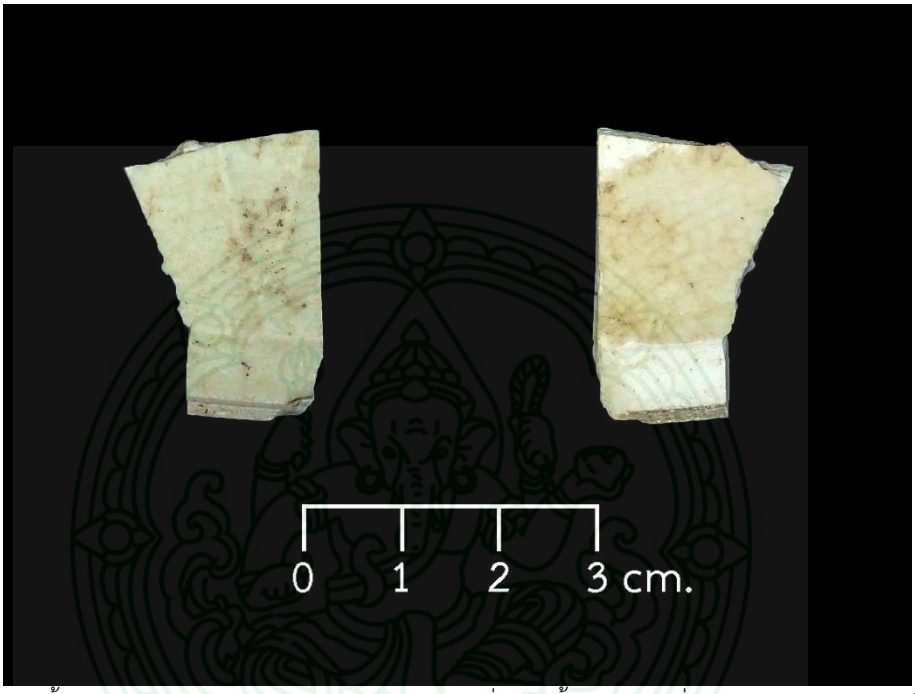
ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	219-230	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	230-240													0	0
2	240-250	1	4	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	2	31
3	250-260	-	-	1	132	-	-	-	-	-	-	-	-	1	132
4	260-270	1	192	-	-	1	1	10	700	3	1000	-	-	15	1893
5	270-280	1	10	3	78	1	5	12	500	-	-	3	395	20	988
6	280-290	-	-	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0
7	290-300	1	24	3	116	-	-	4	200	1	400	-	-	9	740
8	300-310	-	-	2	39	-	-	4	400	-	-	1	375	7	814
9	310-320	3	137	5	115	-	-	11	1100	-	-	-	-	19	1352
10	320-330	-	-	2	7	-	-	12	917	2	1000	1	38	17	1962
11	330-340	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
12	340-350	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15
13	350-360	1	37	2	126	1	15	-	-	-	-	1	1	5	179
14	360-370	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
15	370-380	-	-	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	1	21
16	380-390	2	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	57
17	390-400	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
18	400-410													0	0
19	410-420													0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	420-430	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	430-440													0	0
22	440-450													0	0
23	450-460													0	0
24	460-470													0	0
25	470-480	-	-	12	291	-	-	-	-	-	-	-	-	12	291
26	480-490	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
27	490-500													0	0
28	500-510													0	0
รวม		10	461	34	967	3	21	53	3817	6	2400	6	809	112	8475

4.1.7 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.7

จากการขุดค้นหลุม TP.7 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 8 ชิ้น น้ำหนักรวม 125.5 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น หนัก 0.5 กรัม และเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 7 ชิ้น หนัก 125 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 350 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (250-260 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว ตกแต่งด้วยการทำลายเส้นนูนขึ้นมา

ตารางที่ 56 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.7

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	216-220	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	220-230	-	-	1	58	-	-	-	-	-	-	-	-	1	58
2	230-240	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
3	240-250													0	0
4	250-260	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5
5	260-270	-	-	2	23	-	-	-	-	-	-	-	-	2	23
6	270-280	-	-	2	19	-	-	-	-	-	-	-	-	2	19
7	280-290	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
8	290-300													0	0
9	300-310	1	0.5	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-	2	20.5
10	310-320	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
11	320-330													0	0
12	330-340													0	0
13	340-360													0	0
รวม		1	0.5	7	125	0	0	0	0	0	0	0	0	8	125.5

4.1.8 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.8

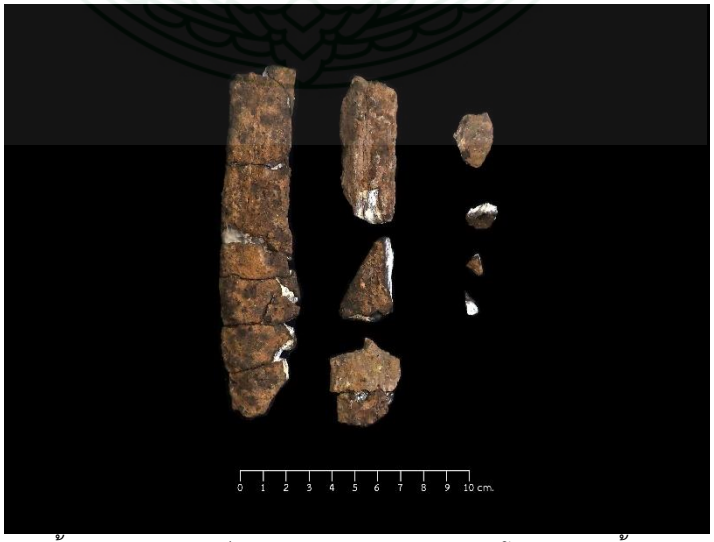
จากการขุดค้นหลุม TP.8 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 55 ชิ้น น้ำหนักรวม 21,794 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 34 ชิ้น หนัก 967 กรัม อิฐ 6 ก้อน หนัก 2,400 กรัม และกระดูกสัตว์ 6 ชิ้น หนัก 809 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 351 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.) ด้านนอกมีการตกแต่งด้วยการเซาะร่องและกดประทับ

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 352 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (340-350 cm.dt.)

ตารางที่ 57 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.8

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	225-230	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	230-240													0	0
2	240-250	-	-	-	-	-	-	-	-	20	10500	-	-	20	10500
3	250-260	-	-	-	-	-	-	-	-	18	11000	-	-	18	11000
4	260-270	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
5	270-280													0	0
6	280-290													0	0
7	290-300													0	0
8	300-310													0	0
9	310-320													0	0
10	320-330													0	0
11	330-340													0	0
12	340-350	-	-	6	167	-	-	-	-	-	-	8	108	14	275
13	350-360	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
14	360-370													0	0
15	370-380	-	-	3	19	-	-	-	-	-	-	-	-	3	19
16	380-390	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
17	390-400													0	0
18	400-410													0	0
19	410-420													0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	420-430	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	430-440													0	0
รวม		0	0	9	186	0	0	0	0	38	21500	8	108	55	21794

4.1.9 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.9

จากการขุดค้นหลุม TP.9 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 10 ชิ้น น้ำหนักรวม 530 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 8 ชิ้น หนัก 390 กรัม และชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรม 2 ชิ้น หนัก 140 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 353 ชิ้นส่วนก้น เคลือบสีเขียว หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (290-300 cm.dt.)

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 354 ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ (มกร?) หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (250-260 cm.dt.)

ตารางที่ 58 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.9

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	232-240	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	240-250	-	-	4	71	-	-	-	-	-	-	-	-	4	71
2	250-260	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	2	140	3	151
3	260-270	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
4	270-280													0	0
5	280-290													0	0
6	290-300	-	-	3	308	-	-	-	-	-	-	-	-	3	308
7	300-310	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
8	310-320													0	0
9	320-330													0	0
10	330-340													0	0
11	340-350													0	0
12	350-360													0	0
13	360-370													0	0
14	370-380													0	0
15	380-390													0	0
16	390-400													0	0
17	400-410													0	0
18	410-420													0	0
19	420-430													0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	430-440	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	440-450													0	0
22	450-460													0	0
23	460-470													0	0
24	470-480													0	0
25	480-490													0	0
26	490-500													0	0
รวม		0	0	8	390	0	0	0	0	0	0	2	140	10	530

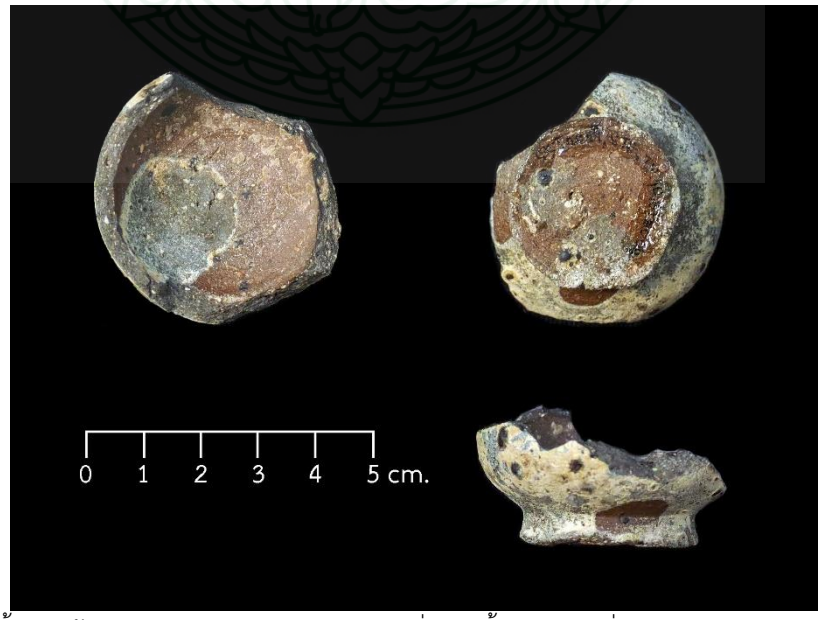
4.1.10 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.10

จากการขุดค้นหลุม TP.10 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 13 ชิ้น น้ำหนักรวม 368 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 2 ชิ้น หนัก 35 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 10 ชิ้น หนัก 314 กรัม และเบี้ยดินเผา 1 ชิ้น หนัก 19 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 355 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (230-240 cm.dt.) เตลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลา

ภาพที่ 356 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (300-310 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ตารางที่ 59 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.10

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	223-230	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	230-240	-	-	2	142	-	-	-	-	-	-	-	-	2	142
2	240-250	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
3	250-260	-	-	2	54	-	-	-	-	-	-	-	-	2	54
4	260-270	-	-	3	56	-	-	-	-	-	-	-	-	3	56
5	270-280	-	-	2	38	-	-	-	-	-	-	-	-	2	38
6	280-290	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
7	290-300													0	0
8	300-310	-	-	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24
9	310-320	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
10	320-330													0	0
11	330-340													0	0
12	340-350	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17
13	350-360	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	18
14	360-370	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19	1	19
15	370-380	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
16	380-390													0	0
17	390-400													0	0
18	400-410													0	0
19	410-420													0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	420-430	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	430-440													0	0
22	440-460													0	0
23	460-480													0	0
รวม		2	35	10	314	0	0	0	0	0	0	1	19	13	368

4.1.11 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.11

จากการขุดค้นหลุม TP.11 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 29 ชิ้น น้ำหนักรวม 1,909.9 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 12 ชิ้น หนัก 161.6 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 2 ชิ้น หนัก 7.3 กรัม อิฐ 9 ก้อน หนัก 1,700 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรม กระดูกสัตว์ 6 ชิ้น หนัก 41 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 357 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (260-270 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 358 ชิ้นส่วนประติมากรรม หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (250-260 cm.dt.)

ตารางที่ 60 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.11

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	243-250	-	-	1	24	-	-	-	-	3	600	-	-	4	624
1	250-260	-	-	4	37.3	-	-	-	-	3	500	1	30	8	567.3
2	260-270	-	-	1	14	2	7.3	-	-	-	-	-	-	3	21.3
3	270-280	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
4	280-290	-	-	-	-	-	-	-	-	3	600	-	-	3	600
5	290-300	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
6	300-310	-	-	4	36.3	-	-	-	-	-	-	-	-	4	36.3
7	310-320	-	-	2	50	-	-	-	-	-	-	5	11	7	61
รวม		0	0	12	161.6	2	7.3	0	0	9	1700	6	41	29	1909.9

4.1.12 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.12

จากการขุดค้นหลุม TP.12 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 63 ชิ้น น้ำหนักรวม 2,383.8 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 26 ชิ้น หนัก 628 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 33 ชิ้น หนัก 1,707.8 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น หนัก 3 กรัม และกระดูกสัตว์ 3 ชิ้น หนัก 45 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 359 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) ด้านนอกขูดขีดเป็นลายคลื่น

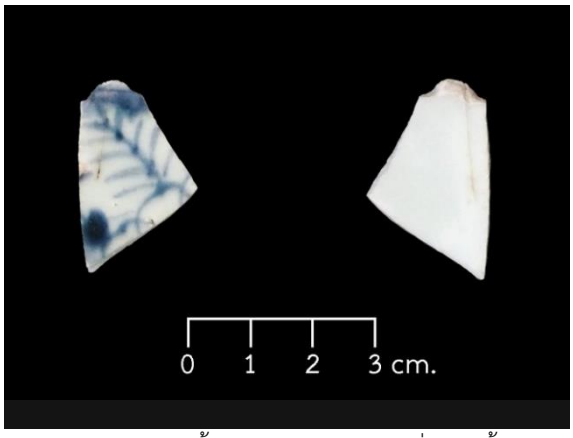
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 360 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) เคลือบสีเขียว ด้านในขูดขีดเป็นลายกงจักรใต้เคลือบ

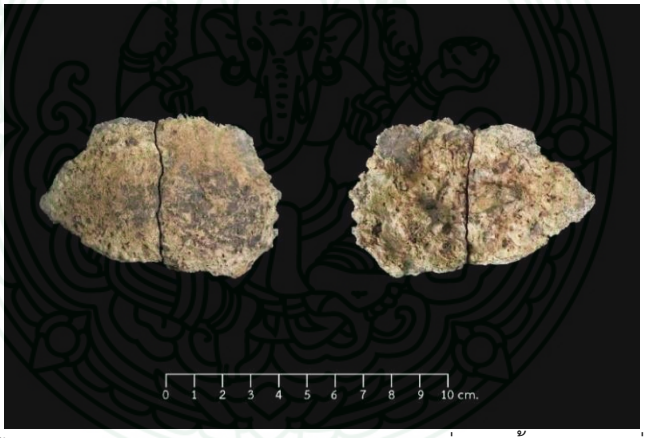
ภาพที่ 361 (ขวา) ชามครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (365-375 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

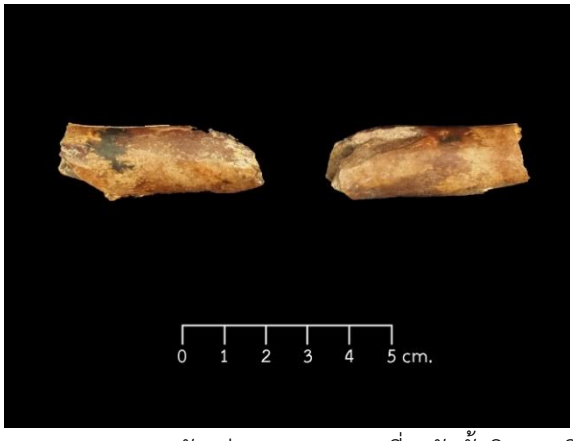

ภาพที่ 362 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (275-295 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 363 ชิ้นส่วนกะโหลก (Skull) หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (445-455 cm.dt.)

ภาพที่ 364 ชิ้นส่วน Long Bone หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (445-455 cm.dt.)

ตารางที่ 61 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.12

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	254-265	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	265-275													0	0
2	275-295	8	141	11	285.8	1	3	-	-	-	-	-	-	20	429.8
3	295-305	-	-	1	88	-	-	-	-	-	-	-	-	1	88
4	305-315	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
5	315-325													0	0
6	325-335	1	13	5	33	-	-	-	-	-	-	-	-	6	46
7	335-345	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
8	345-355													0	0
9	355-365	2	62	6	843	-	-	-	-	-	-	-	-	8	905
10	365-375	4	70	8	350	-	-	-	-	-	-	-	-	12	420
11	375-385	8	161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	161
12	385-395	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
13	395-405													0	0
14	405-415													0	0
15	415-425													0	0
16	425-435													0	0
17	435-445													0	0
18	445-455	3	181	2	108	-	-	-	-	-	-	3	45	8	334
19	455-465	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	465-475	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	475-485													0	0
22	485-495													0	0
23	495-505													0	0
24	505-515													0	0
รวม		26	628	33	1707.8	1	3	0	0	0	0	3	45	63	2383.8

4.1.13 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.13

จากการขุดค้นหลุม TP.13 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 182 ชิ้น น้ำหนักรวม 7,349 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 31 ชิ้น หนัก 787 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 6 ชิ้น หนัก 167 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น หนัก 3 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 122 ชิ้น หนัก 2,958 กรัม อิฐ 18 ก้อน หนัก 3,400 กรัม และกระดูกสัตว์ 4 ชิ้น หนัก 34 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

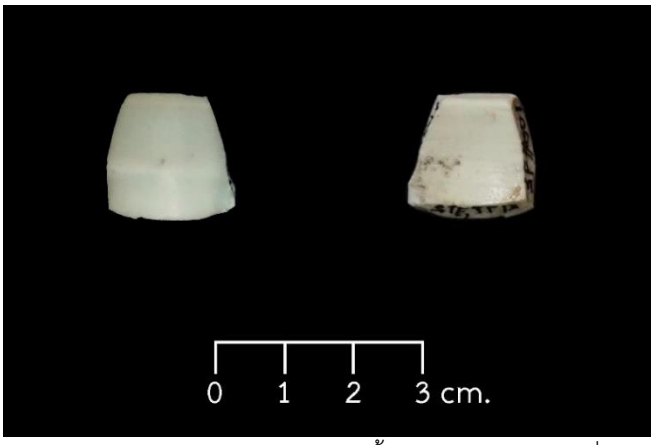
ภาพที่ 365 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกมีการกดประทับเป็นวงกลมและขูดขีดเป็นแนวเส้นตรง

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 366 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 367 ชิ้นส่วนปาก (ตลับ?) หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (430-440 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เตาหลวงฉวน? สมัยราชวงศ์หยวน? กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 19?

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 368 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (450-460 cm.dt.)

ภาพที่ 369 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (400-410 cm.dt.)

ตารางที่ 62 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.13

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	359-370	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	370-380													0	0
2	380-390													0	0
3	390-400	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
4	400-410	2	78	-	-	-	-	119	2600	14	1800	-	-	135	4478
5	410-420	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
6	420-430	7	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	94
7	430-440	5	110	1	4	1	3	-	-	-	-	-	-	7	117
8	440-450	9	247	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	247
9	450-460	5	166	1	8	-	-	3	358	4	1600	-	-	13	2132
10	460-470	1	44	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	2	112
11	470-480	1	27	1	49	-	-	-	-	-	-	-	-	2	76
12	480-490	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
13	490-500	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	4	34	5	55
14	500-510	-	-	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	1	34
15	510-520	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
16	520-530													0	0
17	530-550													0	0
รวม		31	787	6	167	1	3	122	2958	18	3400	4	34	182	7349

4.1.14 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.14

จากการขุดค้นหลุม TP.14 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 39 ชิ้น น้ำหนักรวม 71,534 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 1 ชิ้น หนัก 156 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 3 ชิ้น หนัก 45 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 5 ชิ้น หนัก 500 กรัม อิฐ 17 ก้อน หนัก 11,300 กรัม กระดูกสัตว์ 2 ชิ้น หนัก 33 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น หินชนวน ก้อนศิลาแลง 11 ชิ้น หนัก 59,500 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 370 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (520-530 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 371 กระดูกสัตว์ส่วนข้อต่อ (Appendicular Skeleton) หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (470-480 cm.dt.)

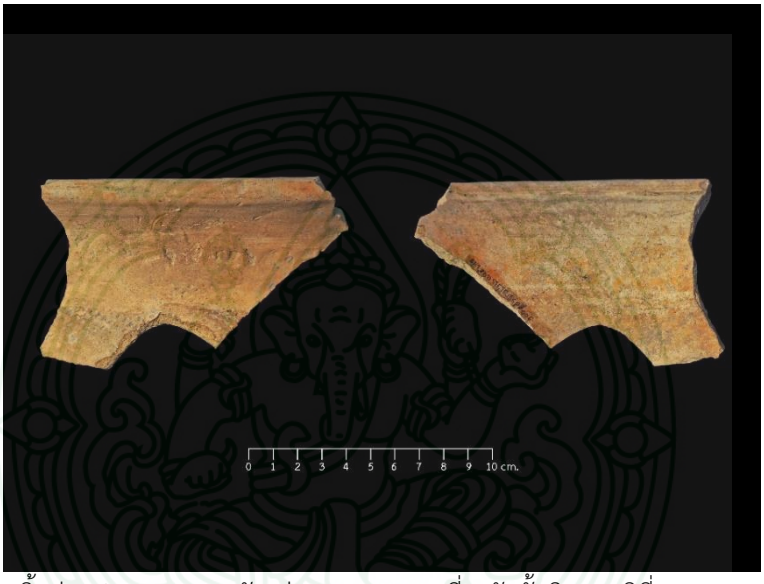
ตารางที่ 63 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.14

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	376-380	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	380-390													0	0
2	390-400													0	0
3	400-410													0	0
4	410-420													0	0
5	420-430	-	-	-	-	-	-	5	500	6	5000	-	-	11	5500
6	430-440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50000	1	50000
7	440-450	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
8	450-460	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1500	-	-	3	1500
9	460-470	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
10	470-480	-	-	2	32	-	-	-	-	-	-	2	33	4	65
11	480-490	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
12	490-500	-	-	-	-	-	-	-	-	1	300	1	500	2	800
13	500-510	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3000	4	3000	9	6000
14	510-520	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1500	5	6000	7	7500
15	520-530	1	156	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	2	169
16	530-540	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
17	540-550													0	0
18	550-560													0	0
รวม		1	156	3	45	0	0	5	500	17	11300	13	59533	39	71534

4.1.15 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.15

จากการขุดค้นหลุม TP.15 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 876 ชิ้น น้ำหนักรวม 31,737 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 409 ชิ้น หนัก 8,246 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 319 ชิ้น หนัก 7,520 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 14 ชิ้น หนัก 62 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 111 ชิ้น หนัก 5,014 กรัม อิฐ 13 ก้อน หนัก 6,100 กรัม กระดูกสัตว์ 3 ชิ้น หนัก 53 กรัม หินชนวน 4 ก้อน หนัก 4,700 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ตะปูโลหะ ชิ้นส่วนหินตัด 4 ชิ้น หนัก 42 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 372 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

ภาพที่ 373 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ

ภาพที่ 374 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ

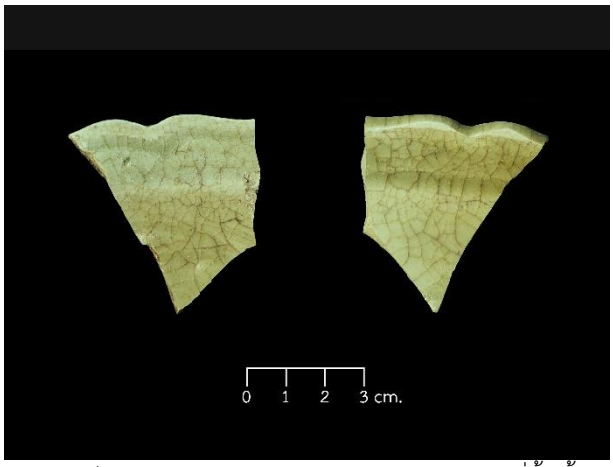
ภาพที่ 375 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 376 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#036 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410-420 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 377 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#043 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและเซาะร่อง

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 378 ชิ้นส่วนปาก ทำเป็นร่องหยัก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

ภาพที่ 379 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ

ภาพที่ 380 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.)

ภาพที่ 381 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#016 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

ภาพที่ 382 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (360-370 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการปั้นแปะ

ภาพที่ 383 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

ภาพที่ 384 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขุด ขูดขีดเป็นลายคลื่น และเซาะร่อง

ภาพที่ 385 กระปุกครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล

ภาพที่ 386 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#033 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว เซาะร่อง และกดประทับ

ภาพที่ 387 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 388 ชิ้นส่วนตลับ(?) หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีเขียว กดประทับใต้เคลือบ

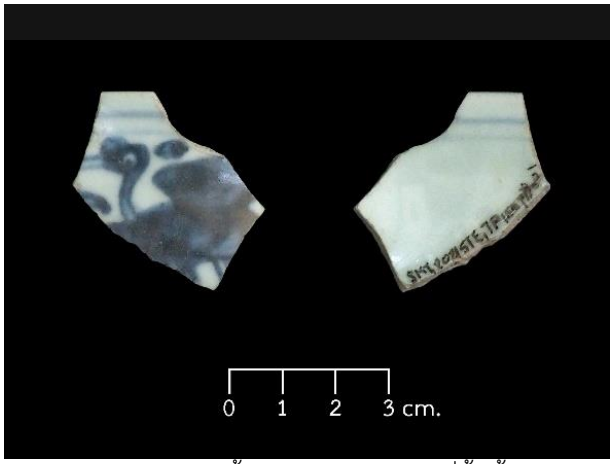
ภาพที่ 389 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (410-420 cm.dt.) ด้านในเคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ

ภาพที่ 390 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#040 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีดำ

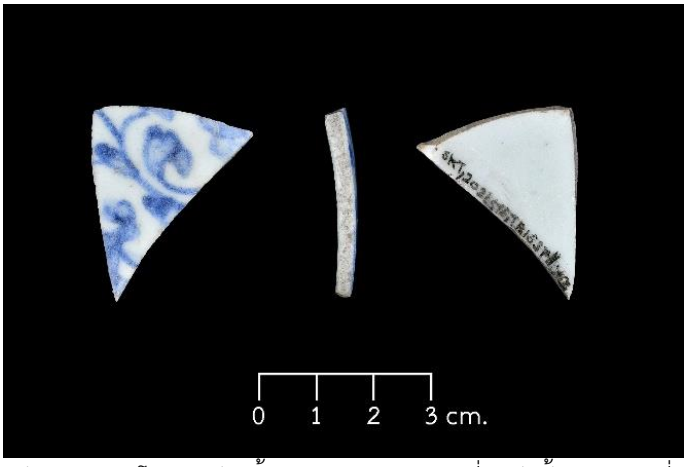

ภาพที่ 391 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#041 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีขาว

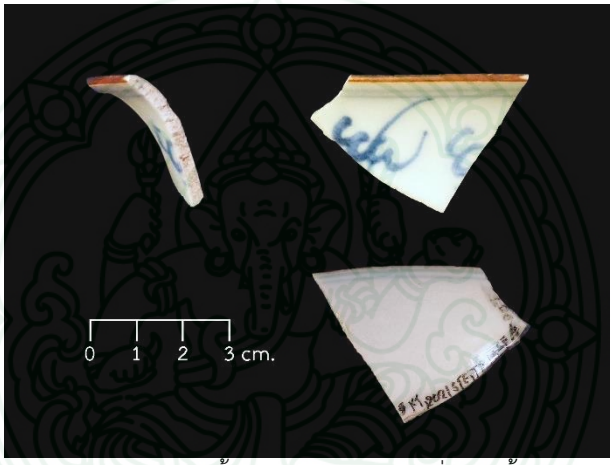
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 392 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ชั้นพื้นผิว (340-360 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

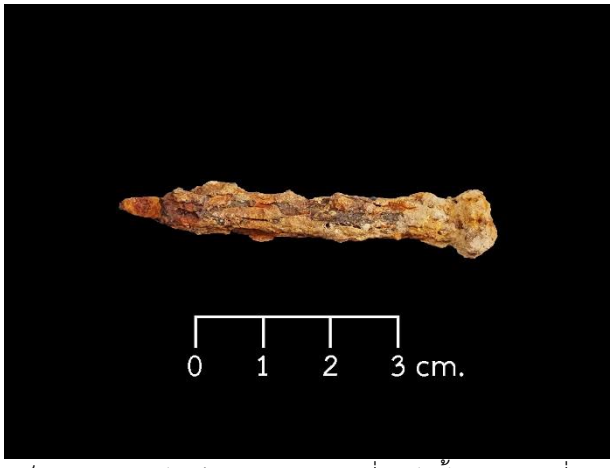

ภาพที่ 393 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (360-370 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 394 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (390-400 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 395 ตะปูเหล็ก หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (380-390 cm.dt.)

ตารางที่ 64 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.15

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	340-360	22	722	28	610	1	5	24	1300	4	1600	4	4714	83	8951
1	360-370	16	619	31	1338	3	17	1	35	-	-	-	-	51	2009
2	370-380	39	782	32	1260	1	6	-	-	6	3500	1	6	79	5554
3	380-390	35	643	16	590	-	-	-	-	-	-	1	6	52	1239
4	390-400	17	272	11	293	1	8	-	-	-	-	-	-	29	573
5	400-410	65	1155	65	1059	5	11	51	2546	3	1000	1	16	190	5787
6	410-420	95	2048	55	1002	2	13	30	900	-	-	-	-	182	3963
7	420-430	84	1220	57	959	-	-	4	200	-	-	1	10	146	2389
8	430-440	17	435	9	89	-	-	1	33	-	-	1	4	28	561
9	440-450	13	157	12	231	1	2	-	-	-	-	-	-	26	390
10	450-460	6	193	3	89	-	-	-	-	-	-	1	39	10	321
11	460-470	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
12	470-480													0	0
13	480-490													0	0
14	490-500													0	0
15	500-510													0	0
16	510-520													0	0
17	520-530													0	0
18	530-540													0	0
19	540-550													0	0

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	550-560	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
รวม		409	8246	319	7520	14	62	111	5014	13	6100	10	4795	876	31737

4.1.16 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.16

4.1.16.1 หลุม TP.16 (G.1)

จากการขุดค้นหลุม TP.16 (G.1) พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 651 ชิ้น น้ำหนักรวม 78,183 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 339 ชิ้น หนัก 11,241 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 117 ชิ้น หนัก 6,110 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 33 ชิ้น หนัก 297.6 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 19 ชิ้น หนัก 1,600 กรัม อิฐ 106 ก้อน หนัก 48,700 กรัม ชิ้นส่วนปูนปั้น 16 ชิ้น หนัก 7,200 หินชนวน 1 ชิ้น หนัก 1,900 กรัม กระดูกสัตว์ 9 ชิ้น หนัก 131 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนโลหะ เตาเชิงกราน ท่อดินเผา 11 ชิ้น หนัก 1,003 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 396 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 2 (410-420 cm.dt.)

ภาพที่ 397 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)

ภาพที่ 398 (ซ้าย) ชิ้นส่วนฝาและจุกฝาทรงบัว หมายเลขตัวอย่าง SP#012
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)
ภาพที่ 399 (ขวา) ชิ้นส่วนฝาและจุกฝาทรงปากขวด หมายเลขตัวอย่าง SP#065
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.)

ภาพที่ 400 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ
ภาพที่ 401 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#042 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและขุด

ภาพที่ 402 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#043 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายตาราง
ภาพที่ 403 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#075 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายกงจักร

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 404 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#005 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายดอกบัวใต้เคลือบใส

ภาพที่ 405 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 406 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส

ภาพที่ 407 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส

ภาพที่ 408 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกสี่เหลี่ยมใต้เคลือบใส

ภาพที่ 409 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส

ภาพที่ 410 ครกครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#047 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องบริเวณปาก

ภาพที่ 411 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#049 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 412 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#050 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกสี่เหลี่ยมใต้เคลือบใส

ภาพที่ 413 (ซ้าย) ภาชนะครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#051 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 414 (ขวา) ภาชนะครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#052 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 415 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่-ลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#053 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการเซาะร่องและขัดมัน

ภาพที่ 416 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#054 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 417 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส

ภาพที่ 418 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว พิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส

ภาพที่ 419 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#056 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส

ภาพที่ 420 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#068 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.)

ภาพที่ 421 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#070 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (480-490 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ภาพที่ 422 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#071 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (490-500 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส

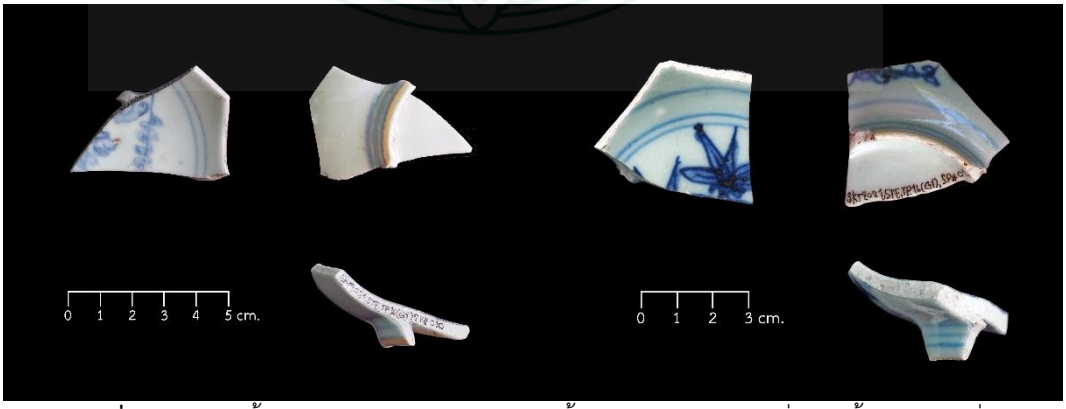

ภาพที่ 423 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#074 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายกลีบบัวใต้เคลือบใส

ภาพที่ 424 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 425 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 426 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#025 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 427 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#014 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวลายดอกไม้ในช่องกระจกบนเคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 428 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 429 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายเขียนลายทิวทัศน์ (พรรณไม้น้ำ?) ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 430 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (470-480 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 431 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 432 (ขวา) ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน หมายเลขตัวอย่าง SP#033 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)

ภาพที่ 433 ชิ้นส่วนสำริด หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)

ภาพที่ 434 ฟันกราม (Mola) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#076
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)

ภาพที่ 435 กระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metacarpus) สัตว์ตระกูลกวาง หมายเลขตัวอย่าง SP#077
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)

ภาพที่ 436 กระดูกสัตว์ส่วนปลายขา (Proximal Radius) หมายเลขตัวอย่าง SP#079
พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.)

ตารางที่ 65 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	398-400	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	400-410	2	80	-	-	-	-	-	-	2	700	-	-	4	780
2	410-420	1	144	-	-	1	11	-	-	33	18,000	13	5,200	48	23355
3	420-430	1	8	5	67	-	-	1	200	12	6,500	1	1,100	20	7875
4	430-440	3	47	6	116	1	0.3	2	200	27	3,800	3	2,800	42	6963.3
5	440-450	9	270	10	221	2	9	-	-	16	12,800	1	55	38	13355
6	450-460	87	1927	42	1872	8	41	4	500	6	3,500	7	498	154	8338
7	460-470	157	5406	37	2396	14	135.3	4	250	-	-	11	570	223	8757.3
8	470-480	75	3241	3	54	4	79	4	100	-	-	-	-	86	3474
9	480-490	2	51	3	514	-	-	2	200	7	2,500	-	-	14	3265
10	490-500	-	-	5	598	3	22	-	-	-	-	-	-	8	620
11	500-510	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
12	510-520	1	30	2	85	-	-	1	50	-	-	-	-	4	165
13	520-530	1	37	2	142	-	-	1	100	3	900	-	-	7	1179
14	530-540	-	-	2	45	-	-	-	-	-	-	1	11	3	56
15	540-550	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
16	550-560													0	0
17	560-570													0	0
18	570-580													0	0
19	580-590													0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	590-600	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
รวม		339	11241	117	6110	33	297.6	19	1600	106	48700	37	10234	651	78183

4.1.16.2 หลุม TP.16 (G.2)

จากการขุดค้นหลุม TP.16 (G.2) พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 331 ชิ้น น้ำหนักรวม 91,869 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 93 ชิ้น หนัก 3,069 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 42 ชิ้น หนัก 1,737 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 3 ชิ้น หนัก 15.5 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 50 ชิ้น หนัก 6,700 กรัม อิฐ 93 ก้อน หนัก 69,800 กรัม ชิ้นส่วนปูนปั้น 42 ชิ้น หนัก 9,600 กรัม กระดูกสัตว์ 6 ชิ้น หนัก 165 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น เบี้ยดินเผา ชิ้นส่วนหินตัด 2 ชิ้น หนัก 782 กรัม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 437 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (450-460 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ

ภาพที่ 438 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (460-470 cm.dt.) รมควัน

ภาพที่ 439 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (480-490 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ

ภาพที่ 440 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (500-510 cm.dt.) เจาะรูบริเวณปาก

ภาพที่ 441 หม้อก้นกลมครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#039 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (540-550 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีกดประทับ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 442 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยวิธีขุดและเซาะร่อง

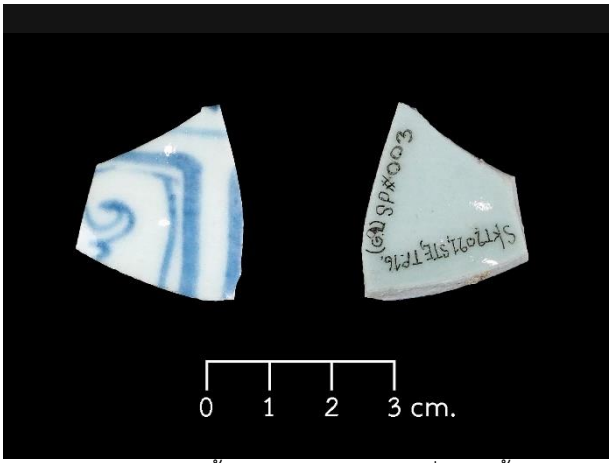

ภาพที่ 443 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (470-480 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล

ภาพที่ 444 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

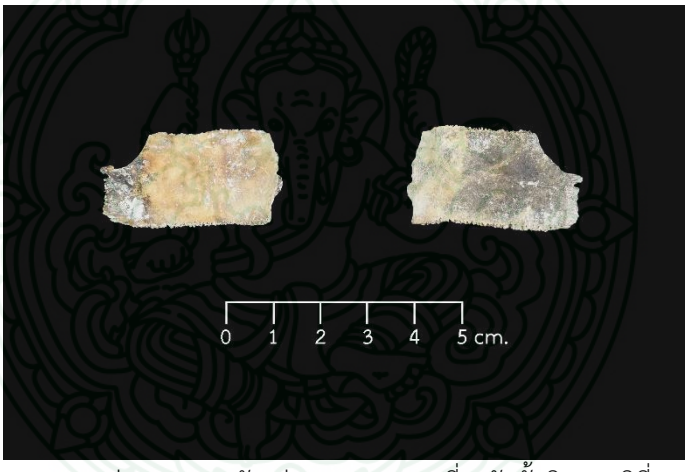

ภาพที่ 445 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (500-510 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายช่องกระจกใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 446 กระดูกสัตว์ส่วน Metatarsal สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขตัวอย่าง SP#032 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.)

ภาพที่ 447 ชิ้นส่วนกระดองเต่า หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (490-500 cm.dt.)

ภาพที่ 448 เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 1 (420-430 cm.dt.)

ตารางที่ 66 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.16 (G.2)

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	405-420	-	-	-	-	-	-	12	900	45	38000	13	2400	70	41300
1	420-430	-	-	-	-	-	-	5	300	11	800	10	234	26	1334
2	430-440	3	46	-	-	-	-	8	500	7	6000	5	700	23	7246
3	440-450	3	102	3	45	-	-	5	1000	2	1100	4	819	17	3066
4	450-460	21	475	2	106	-	-	20	4000	24	22000	8	4500	75	31081
5	460-470	15	531	5	178	-	-	-	-	-	-	4	1000	24	1709
6	470-480	12	318	3	236	1	0.5	-	-	4	1900	-	-	20	2454.5
7	480-490	5	386	2	171	-	-	-	-	-	-	2	771	9	1328
8	490-500	4	78	12	444	-	-	-	-	-	-	4	123	20	645
9	500-510	8	198	2	3	2	15	-	-	-	-	-	-	12	216
10	510-520	4	189	4	225	-	-	-	-	-	-	-	-	8	414
11	520-530	9	217	1	47	-	-	-	-	-	-	-	-	10	264
12	530-540	5	147	6	250	-	-	-	-	-	-	-	-	11	397
13	540-550	4	382	2	32	-	-	-	-	-	-	-	-	6	414
14	550-560	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
15	560-570													0	0
16	570-580													0	0
17	580-590													0	0
18	590-600													0	0
19	600-620													0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	620-640	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	640-660													0	0
รวม		93	3069	42	1737	3	15.5	50	6700	93	69800	50	10547	331	91869

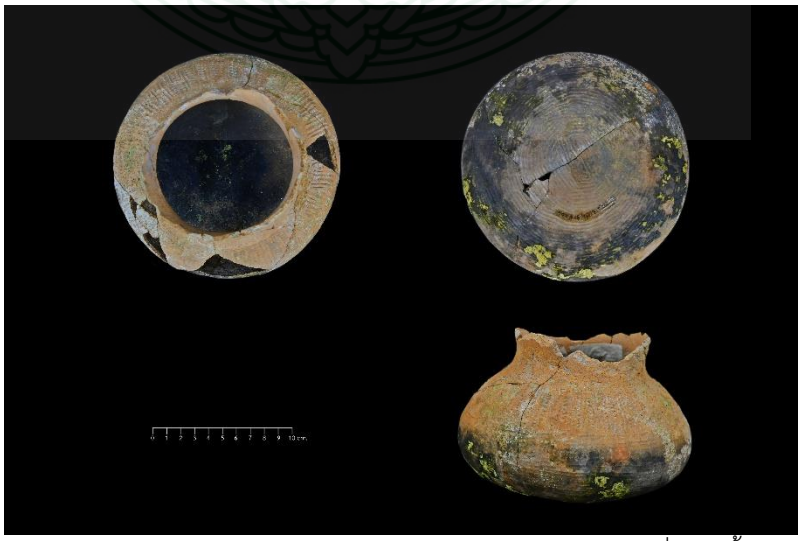
4.1.17 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.17

จากการขุดค้นหลุม TP.17 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 773 ชิ้น น้ำหนักรวม 32,361 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 364 ชิ้น หนัก 12,722 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 216 ชิ้น หนัก 9,237 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 29 ชิ้น หนัก 314 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 105 ชิ้น หนัก 7,294 กรัม อิฐ 2 ก้อน หนัก 582 กรัม หินชนวน 3 ก้อน หนัก 1,000 กรัม กระดูกสัตว์ 46 ชิ้น หนัก 488 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนหินตัด ชิ้นส่วนตะกรัน 8 ชิ้น หนัก 724 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 449 ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#045 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.)

ภาพที่ 450 หม้อก้นกลม สภาพเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#046 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

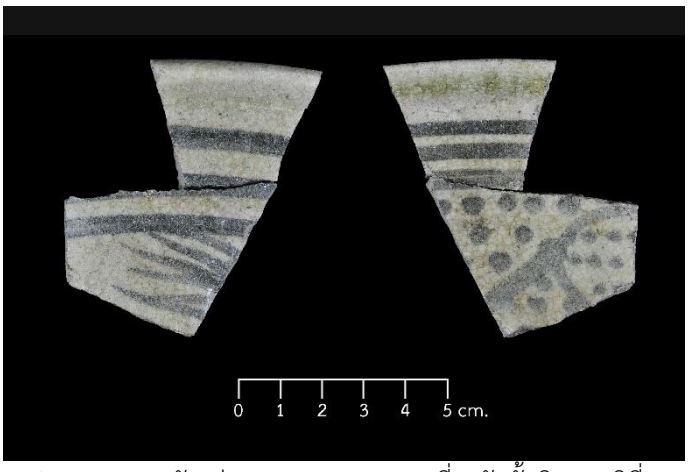

ภาพที่ 451 ชิ้นส่วนปาก-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#050 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (570-580 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ

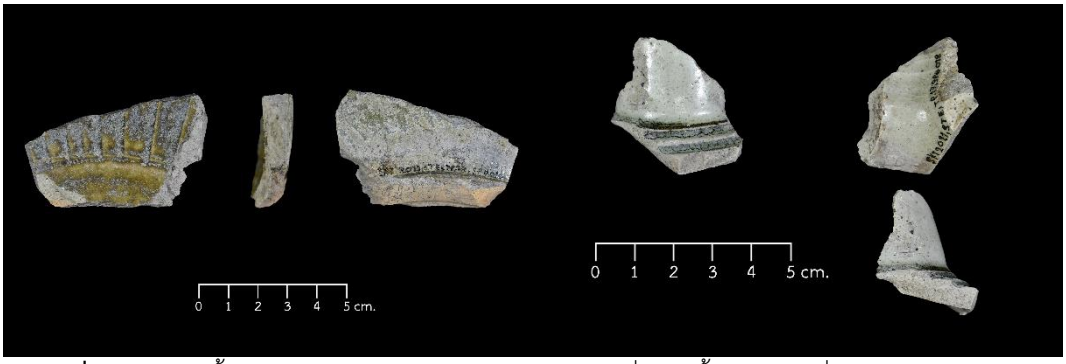

ภาพที่ 452 ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#045 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องและกดประทับ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 453 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#001+007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (420-430 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส

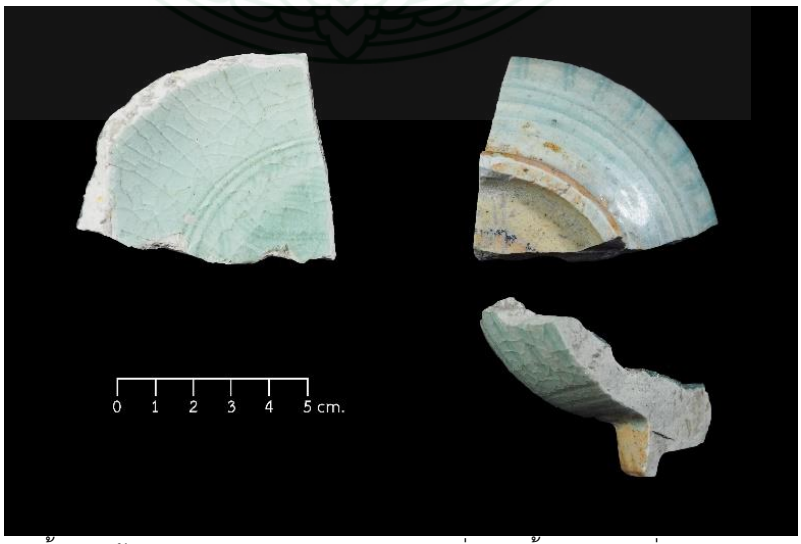
ภาพที่ 454 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (430-440 cm.dt.) ด้านในเคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ภาพที่ 455 (ขวา) ชิ้นส่วนคอ หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 456 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำและพิมพ์ลายดอกพิกุลใต้เคลือบใส

ภาพที่ 457 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#023 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการกดประทับและเซาะร่อง

ภาพที่ 458 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (520-530 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

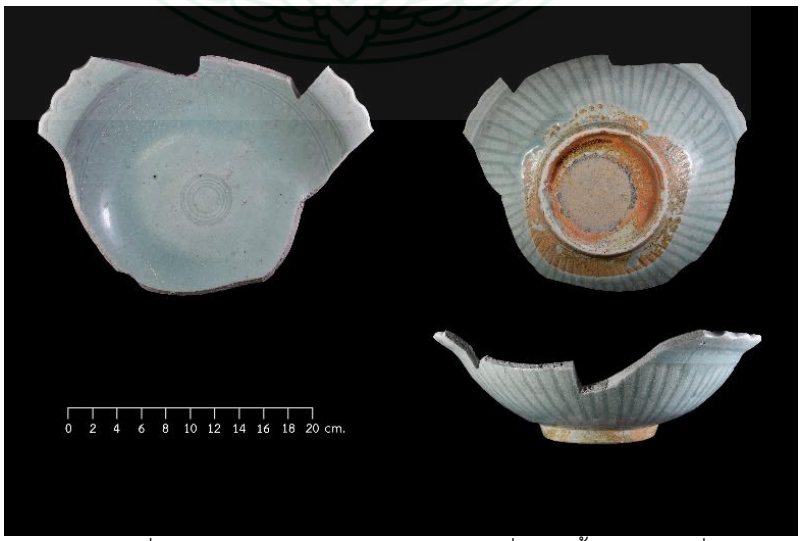
ภาพที่ 459 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ภาพที่ 460 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#036 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว

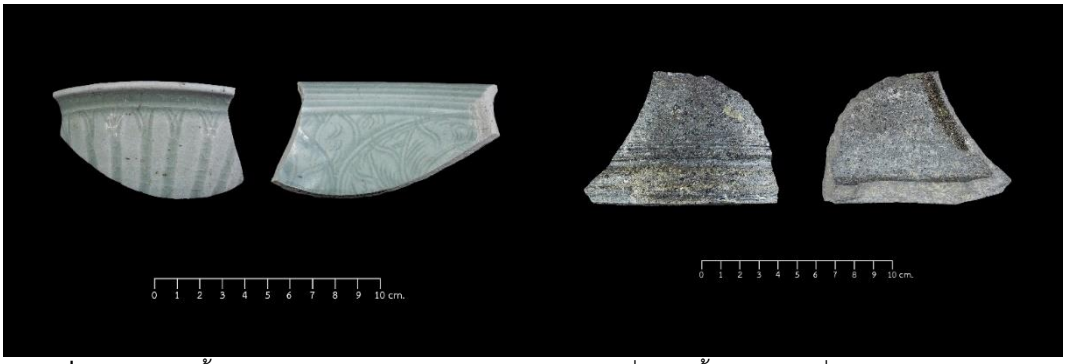

ภาพที่ 461 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#035 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (530-540 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส

ภาพที่ 462 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#038 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (540-550 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส

ภาพที่ 463 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#040 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) เคลือบสีเขียว ด้านนอกเซาะร่องใต้เคลือบ ภาชนะจากแหล่งเตาศรีสัชนาลัย

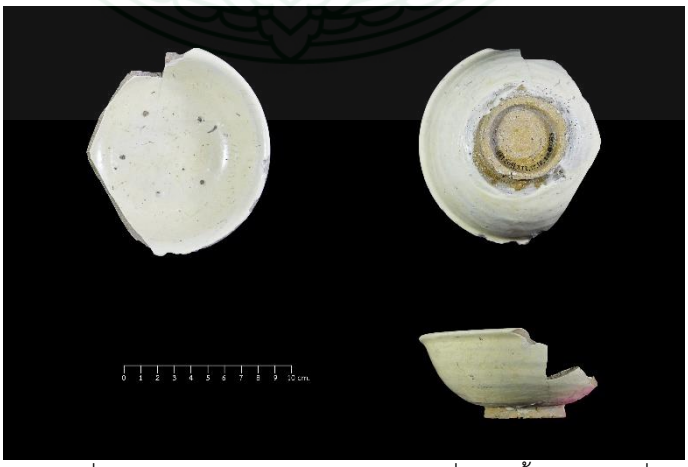
ภาพที่ 464 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#041 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ภาพที่ 465 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#042 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (550-560 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาลและเซาะร่อง

ภาพที่ 466 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#047 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 467 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก ทำเป็นร่องหยัก หมายเลขตัวอย่าง SP#052 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

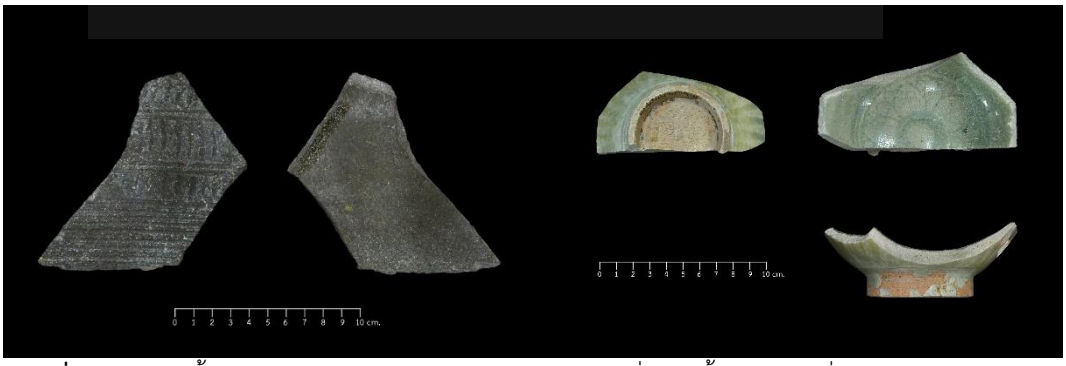
ภาพที่ 468 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#053 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว

ภาพที่ 469 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#054 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส

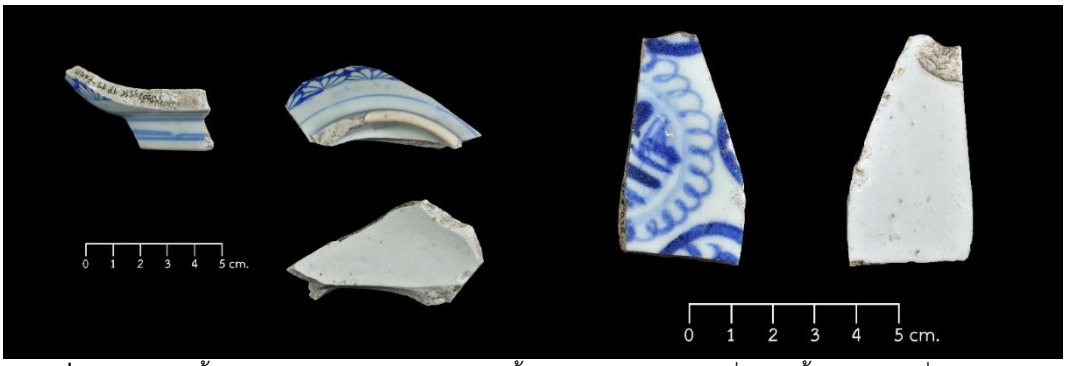
ภาพที่ 470 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#055 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 19 (580-590 cm.dt.) เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส

ภาพที่ 471 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#057 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งโดยการเซาะร่องและกดประทับ

ภาพที่ 472 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#058 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 20 (590-600 cm.dt.) เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 473 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (440-450 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22
ภาพที่ 474 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 475 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#020 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ด้านในเขียนลายมงคล ด้านนอกเขียนลายคล้ายกลีบบัว บริเวณก้นมีตราประทับ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22

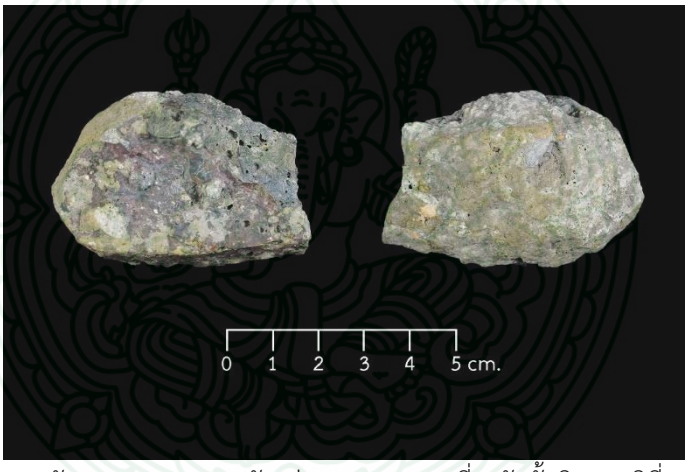

ภาพที่ 476 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#022 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21
ภาพที่ 477 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 478 ชามครึ่งใบ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (460-470 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 479 ชิ้นส่วนตะกรัน (Slag) หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (450-460 cm.dt.)

ภาพที่ 480 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขถุง #022/1 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (560-570 cm.dt.)

ตารางที่ 67 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.17

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	399-400	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	400-410													0	0
2	410-420													0	0
3	420-430	14	135	10	279	-	-	2	100	-	-	-	-	26	514
4	430-440	23	215	37	476	4	7	16	700	1	200	2	63	83	1661
5	440-450	17	456	23	253	6	49	1	15	-	-	3	1000	50	1773
6	450-460	56	1080	16	194	9	57	11	307	-	-	3	191	95	1829
7	460-470	15	369	12	114	6	29	5	200	-	-	-	-	38	712
8	470-480	4	85	6	230	-	-	14	1000	-	-	-	-	24	1315
9	480-490	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
10	490-500	7	206	1	50	-	-	6	700	-	-	17	8	31	964
11	500-510	16	980	6	269	2	46	1	50	-	-	-	-	25	1345
12	510-520	12	281	5	93	-	-	12	673	-	-	-	-	29	1047
13	520-530	28	1003	8	225	-	-	13	536	-	-	1	117	50	1881
14	530-540	15	600	6	635	-	-	1	50	-	-	1	5	23	1290
15	540-550	10	397	6	129	-	-	3	123	-	-	-	-	19	649
16	550-560	15	290	8	1231	1	119	1	50	-	-	-	-	25	1690
17	560-570	28	1977	11	538	-	-	3	150	-	-	25	386	67	3051
18	570-580	39	2304	13	436	-	-	-	-	-	-	1	2	53	2742
19	580-590	26	945	19	1853	1	7	14	2270	1	382	2	353	63	5810

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	590-600	39	1399	29	2232	-	-	2	370	-	-	2	87	72	4088
รวม		364	12722	216	9237	29	314	105	7294	2	582	57	2212	773	32361

4.1.18 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.18

4.1.18.1 หลุม TP.18 (G.1)

จากการขุดค้นหลุม TP.18 (G.1) พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 335 ชิ้น น้ำหนักรวม 10,594 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 209 ชิ้น หนัก 7,407 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 95 ชิ้น หนัก 2,257 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 14 ชิ้น หนัก 149 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 8 ชิ้น หนัก 533 กรัม กระดูกสัตว์ 8 ชิ้น หนัก 187 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนประติมากรรม 1 ชิ้น หนัก 61 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 481 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#011 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (420-430 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

ภาพที่ 482 ภาชนะดินเผาครึ่งใบ หมายเลขตัวอย่าง SP#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (440-450 cm.dt.)

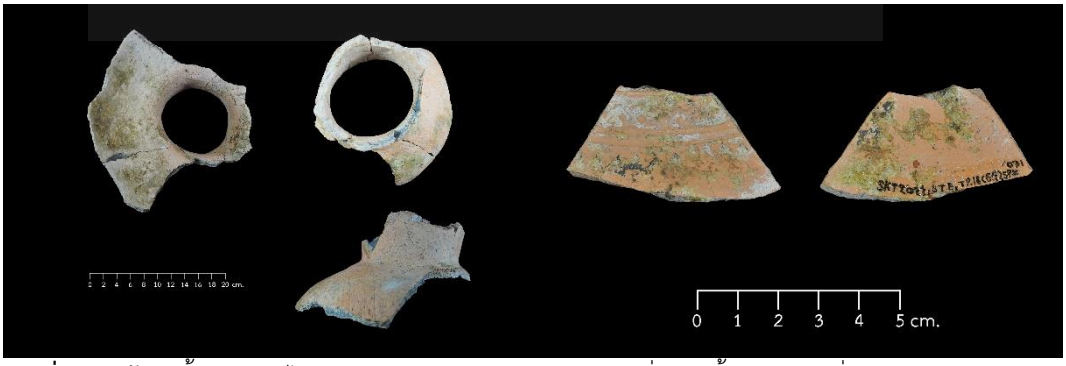

ภาพที่ 483 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

ภาพที่ 484 (ขวา) ชิ้นส่วนฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#025 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (500-510 cm.dt.) ด้านบนเซาะร่อง

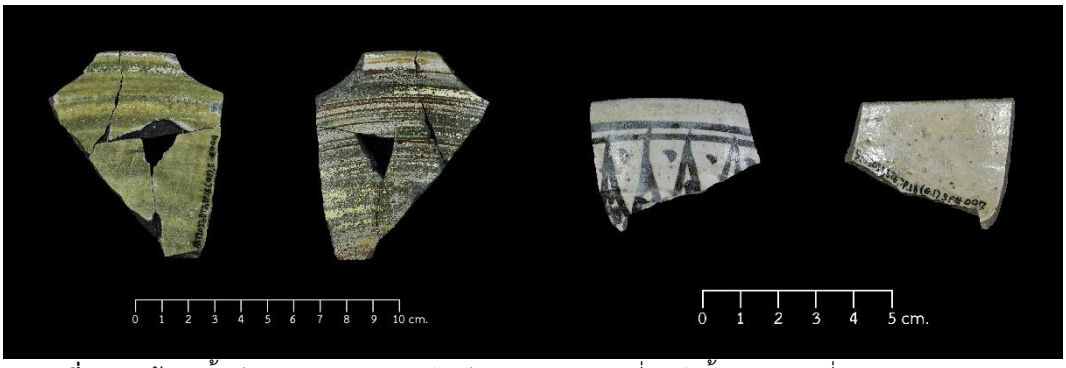
ภาพที่ 485 ชิ้นส่วนปาก-ก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (500-510 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

ภาพที่ 486 (ซ้าย) ชิ้นส่วนคอ-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 24 (580-590 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับ

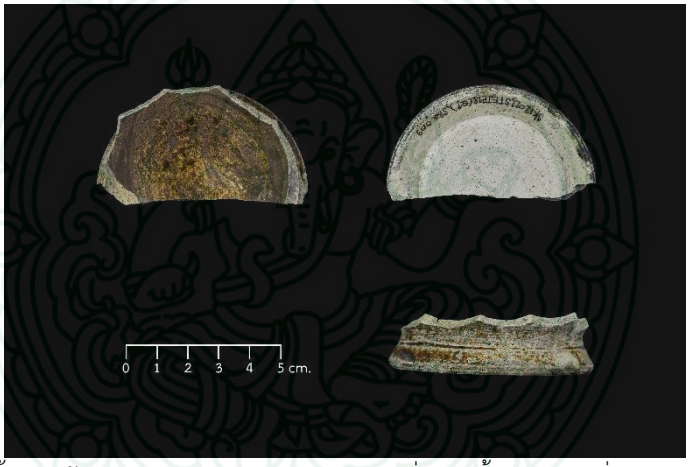
ภาพที่ 487 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#031 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 27 (610-620 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและเซาะร่อง

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 488 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

ภาพที่ 489 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (390-400 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส

ภาพที่ 490 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล

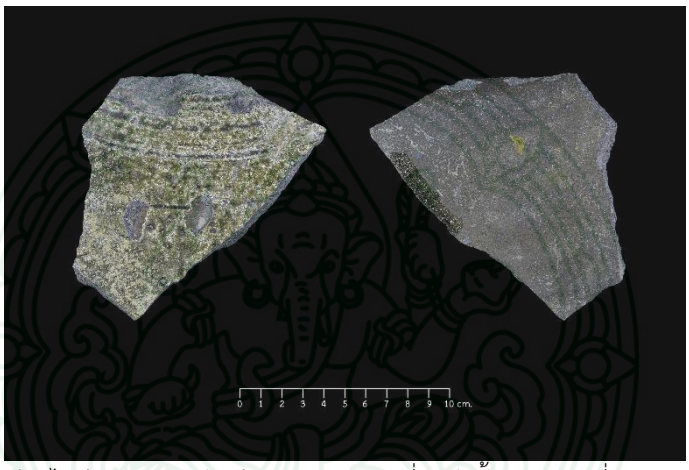

ภาพที่ 491 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่-ลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (440-450 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ

ภาพที่ 492 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#021 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (470-480 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการขูดขีด เซาะร่อง และปั้นแปะ

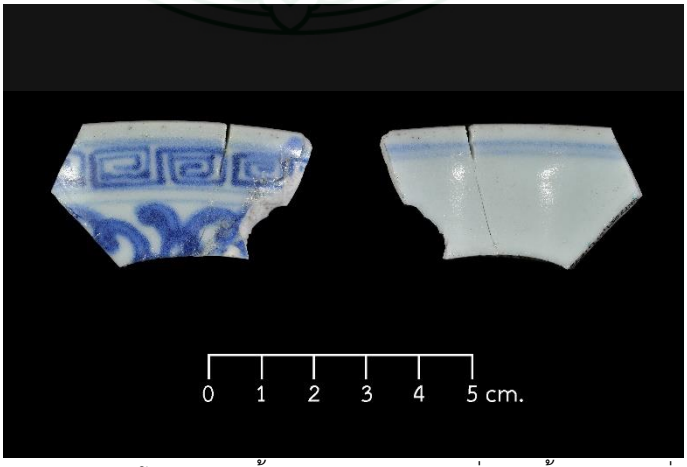

ภาพที่ 493 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (460-470 cm.dt.)
เคลือบสีเขียว

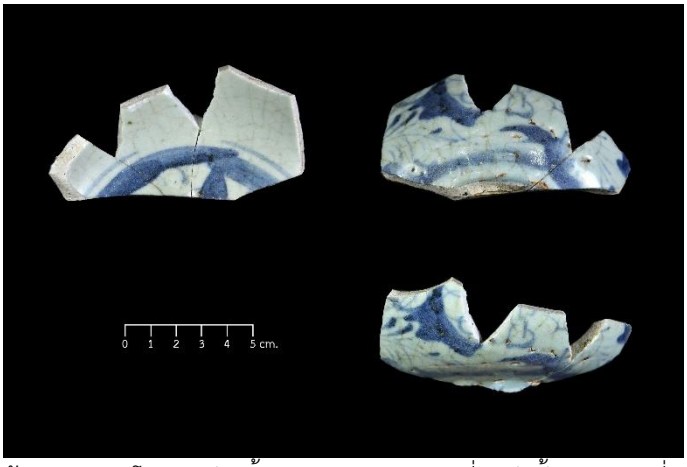

ภาพที่ 494 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#030 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 25 (590-600 cm.dt.)
ด้านนอกเคลือบสีเขียว เซาะร่อง และปั้นแปะ

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 495 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.)
เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายประแจจีนและลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส
สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 496 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#012 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (430-440 cm.dt.) เคลือบใส เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบใส สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 497 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีขาว สมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 498 ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (380-390 cm.dt.)

ตารางที่ 68 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.18 (G.1)

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	343-350	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	350-360													0	0
2	360-370													0	0
3	370-380	2	24	6	128	-	-	-	-	-	-	-	-	8	152
4	380-390	39	618	18	260	3	36	1	200	-	-	1	61	62	1175
5	390-400	10	284	6	107	2	18	-	-	-	-	-	-	18	409
6	400-410	1	9	8	97	-	-	1	33	-	-	-	-	10	139
7	410-420	3	79	7	102	2	7	-	-	-	-	-	-	12	188
8	420-430	8	188	5	71	2	13	-	-	-	-	-	-	15	272
9	430-440	4	93	3	59	1	50	-	-	-	-	-	-	8	202
10	440-450	6	264	7	245	-	-	-	-	-	-	-	-	13	509
11	450-460	2	81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	81
12	460-470	6	165	4	85	-	-	-	-	-	-	3	161	13	411
13	470-480	10	415	3	65	-	-	-	-	-	-	-	-	13	480
14	480-490	15	354	5	101	1	3	-	-	-	-	-	-	21	458
15	490-500	18	491	3	98	1	4	1	50	-	-	-	-	23	643
16	500-510	23	1350	-	-	1	14	-	-	-	-	-	-	24	1364
17	510-520	4	248	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	5	316
18	520-530	1	12	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	15
19	530-540	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	540-550	2	21	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	3	48
21	550-560	3	52	1	8	-	-	-	-	-	-	2	8	6	68
22	560-570	5	102	5	87	-	-	-	-	-	-	-	-	10	189
23	570-580	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
24	580-590	13	1041	2	143	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1184
25	590-600	4	442	1	216	-	-	-	-	-	-	-	-	5	658
26	600-610	17	897	3	123	-	-	1	50	-	-	1	4	22	1074
27	610-620	12	152	5	164	1	4	4	200	-	-	2	14	24	534
28	620-630	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
29	630-640													0	0
30	640-650													0	0
รวม		209	7407	95	2257	14	149	8	533	0	0	9	248	335	10594

4.1.18.2 หลุม TP.18 (G.2)

จากการขุดค้นหลุม TP.18 (G.2) พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 69 ชิ้น น้ำหนักรวม 1,626 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 42 ชิ้น หนัก 1,130 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 26 ชิ้น หนัก 492 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น หนัก 4 กรัม มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 499 หม้อก้นกลมสภาพเกือบสมบูรณ์ หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 4 (360-370 cm.dt.) ภายนอกตกแต่งด้วยการกดประทับและขุด

ภาพที่ 500 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบ

ภาพที่ 501 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (400-410 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่อง

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 502 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีเขียว

ภาพที่ 503 ชิ้นส่วนด้น หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (370-380 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 504 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (390-400 cm.dt.) เคลือบใส

ตารางที่ 69 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.18 (G.2)

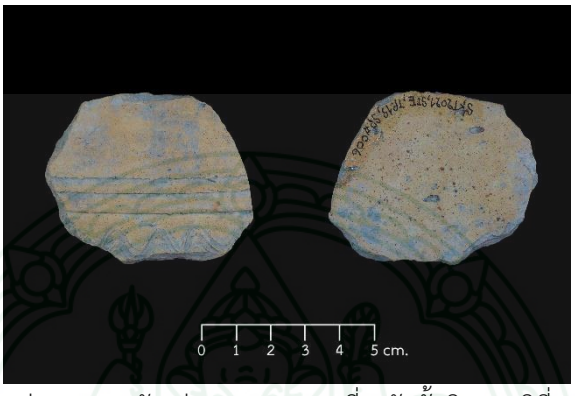
ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	322-330	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	330-340													0	0
2	340-350													0	0
3	350-360													0	0
4	360-370	9	376	4	47	-	-	-	-	-	-	-	-	13	423
5	370-380	4	97	4	27	-	-	-	-	-	-	-	-	8	124
6	380-390	6	161	8	279	-	-	-	-	-	-	-	-	14	440
7	390-400	19	425	10	139	1	4	-	-	-	-	-	-	30	568
8	400-410	4	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	71
9	410-420	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
10	420-430													0	0
11	430-440													0	0
12	440-450													0	0
13	450-460													0	0
14	460-470													0	0
15	470-480													0	0
16	480-490													0	0
17	490-500													0	0
18	500-520													0	0
19	520-540													0	0

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	450-460	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
รวม		42	1130	26	492	1	4	0	0	0	0	0	0	69	1626

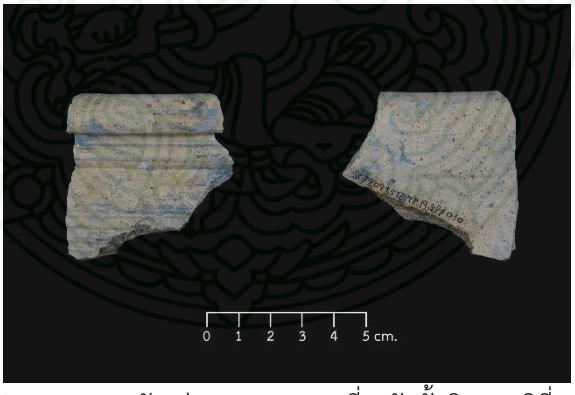
4.1.19 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.19

จากการขุดค้นหลุม TP.19 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 336 ชิ้น น้ำหนักรวม 289,200 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 34 ชิ้น หนัก 1,043 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 36 ชิ้น หนัก 941 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 1 ชิ้น หนัก 11 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 16 ชิ้น หนัก 880 กรัม อิฐ 215 ก้อน หนัก 250,800 กรัม ชิ้นส่วนปูนปั้น 10 ชิ้น หนัก 6,500 กรัม หิน 17 ก้อน หนัก 29,000 กรัม และกระดูกสัตว์ 7 ชิ้น หนัก 25 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 505 ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเขาะร่องและขูดขีดเป็นคลื่น

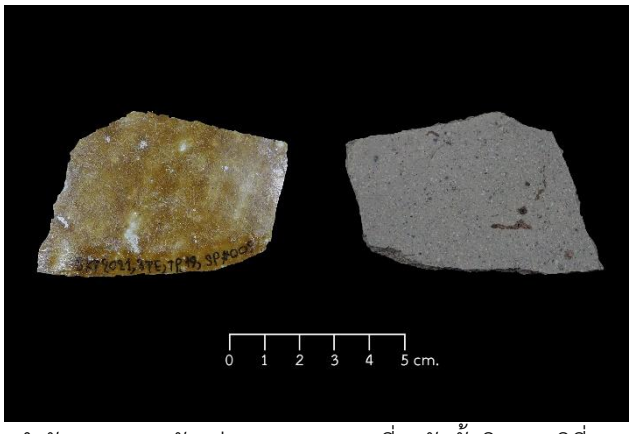

ภาพที่ 506 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 14 (420-430 cm.dt.)

ภาพที่ 507 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#014 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (430-440 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 508 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#006 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 11 (390-400 cm.dt.) ด้านนอกเคลือบสีน้ำตาล

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

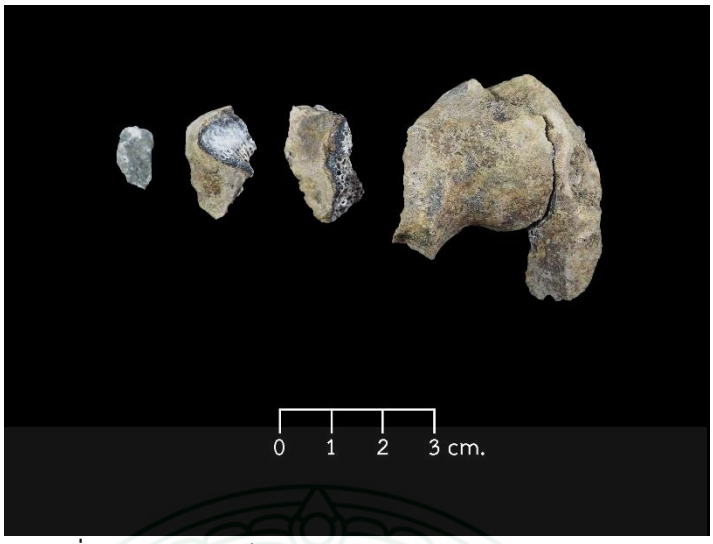

ภาพที่ 509 ชิ้นส่วนตลับ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (400-410 cm.dt.) เคลือบสีขาว ต้นสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17

ภาพที่ 510 ชิ้นส่วนตลับ หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 13 (410-420 cm.dt.) เคลือบสีขาว ปลายสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ถึงต้นสมัยราชวงศ์เยวี่ยน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 511 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone หมายเลขตัวอย่าง SP#016 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (430-440 cm.dt.)

ตารางที่ 70 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.19

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	272-290	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	290-300													0	0
2	300-310	-	-	-	-	-	-	-	-	2	800	-	-	2	800
3	310-320	-	-	3	52	-	-	1	80	-	-	-	-	4	132
4	320-330	1	8	1	18	-	-	-	-	3	5500	3	8500	8	14026
5	330-340	2	89	3	65	-	-	-	-	9	8500	2	3000	16	11654
6	340-350	-	-	-	-	-	-	-	-	59	99000	8	13000	67	112000
7	350-360	1	4	1	9	-	-	-	-	48	43000	-	-	50	43013
8	360-370	-	-	-	-	-	-	5	200	64	71000	8	8500	77	79700
9	370-380	-	-	-	-	-	-	2	100	16	11000	3	1500	21	12600
10	380-390	3	114	5	227	-	-	2	100	11	9000	3	1000	24	10441
11	390-400	4	106	2	107	-	-	1	50	3	3000	-	-	10	3263
12	400-410	4	88	2	15	1	11	4	300	-	-	-	-	11	414
13	410-420	8	148	5	125	-	-	1	50	-	-	-	-	14	323
14	420-430	4	216	5	156	-	-	-	-	-	-	1	7	10	379
15	430-440	7	270	9	167	-	-	-	-	-	-	6	18	22	455
16	440-450	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
17	450-460													0	0
18	460-470													0	0
รวม		34	1043	36	941	1	11	16	880	215	250800	34	35525	336	289200

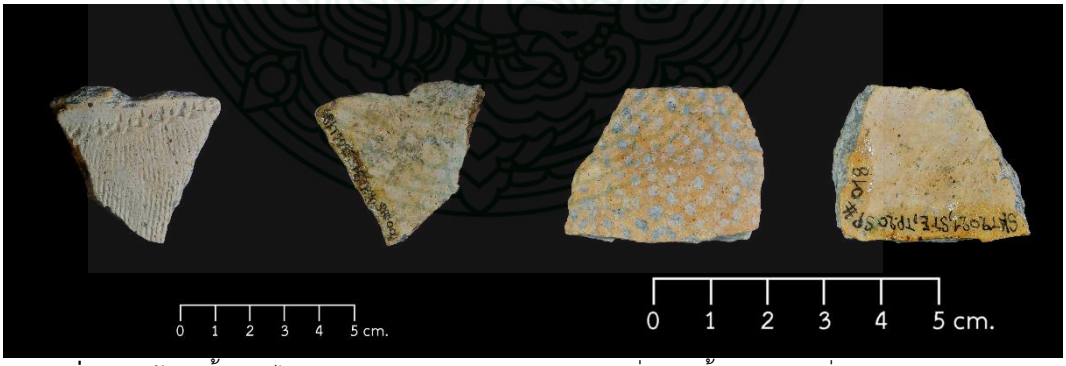
4.1.20 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.20

จากการขุดค้นหลุม TP.20 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 439 ชิ้น น้ำหนักรวม 47,485 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 111 ชิ้น หนัก 2,294 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 67 ชิ้น หนัก 2,571 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 26 ชิ้น หนัก 218 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 153 ชิ้น หนัก 9,823 กรัม อิฐ 66 ก้อน หนัก 32,000 กรัม และโบราณวัตถุอื่นๆ เช่น ชิ้นส่วนประดับสถาปัตยกรรม ชิ้นส่วนกึ่งบน้ำอ้อย สำริด เตาเชิงกราน 16 ชิ้น หนัก 579 กรัม ดังนี้

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 512 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปาก หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.)
ภาพที่ 513 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการขุดและกดประทับ

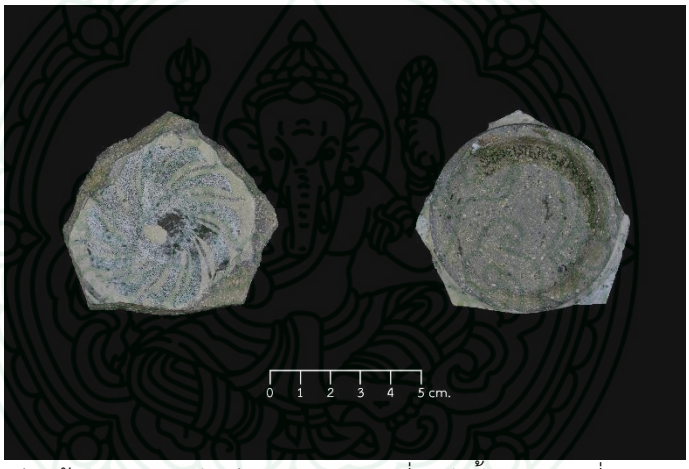

ภาพที่ 514 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (300-310 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการใช้เชือกทาบและกดประทับ
ภาพที่ 515 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#018 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (450-460 cm.dt.)
ด้านนอกตกแต่งด้วยการกดประทับเป็นลายจุด

ภาพที่ 516 ชิ้นส่วนปากโค้งออก-คอ-ไหล่ หมายเลขตัวอย่าง SP#019 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 18 (450-460 cm.dt.)

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 517 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430-440 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบ

ภาพที่ 518 ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#017 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (440-450 cm.dt.) ด้านนอกตกแต่งด้วยการเซาะร่องเป็นลายหยัก

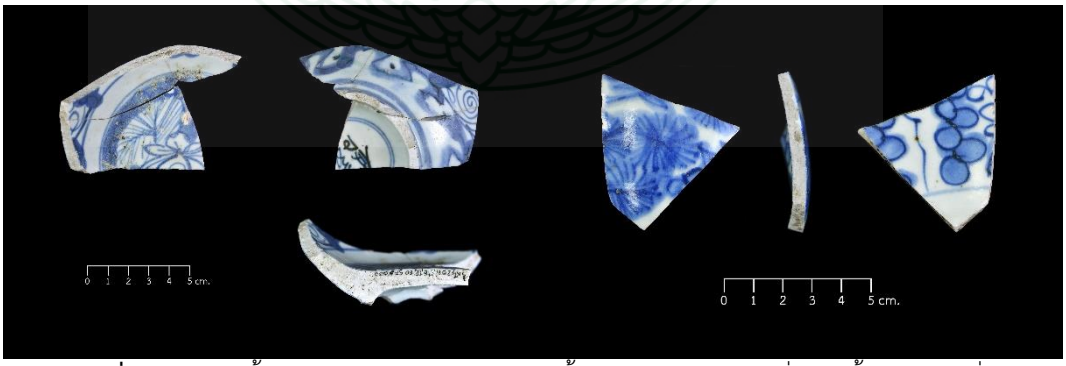

ภาพที่ 519 ชิ้นส่วนจุกฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#026 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่องและเคลือบสีน้ำตาลที่ตัวจุก

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 520 ชิ้นส่วนปาก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#003 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 521 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#009 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (330-340 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ บริเวณใต้ก้นมีตัวอักษรจีน สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

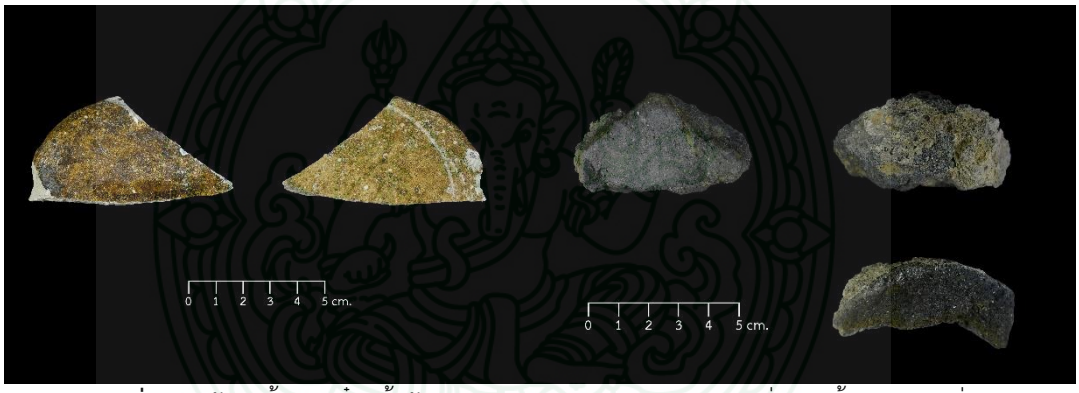
ภาพที่ 522 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#013 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (420-430 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายดอกไม้ใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 523 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 15 (420-430 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

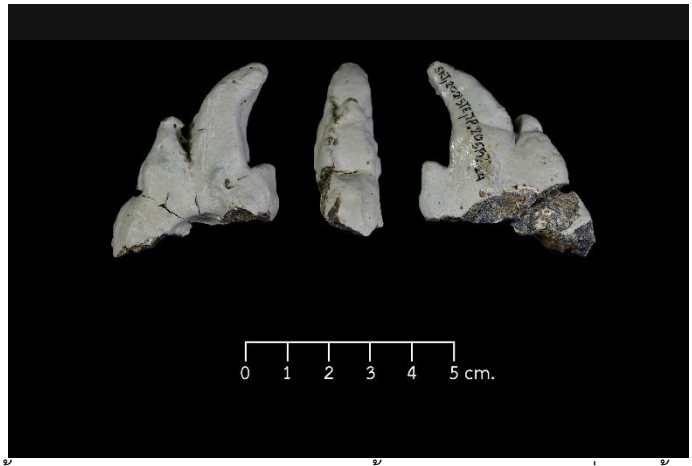
ภาพที่ 524 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#034 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีเขียวและสีแดงใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 525 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกึ่งบน้ำอ้อย หมายเลขตัวอย่าง SP#027 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 23 (500-510 cm.dt.) เคลือบสีน้ำตาล

ภาพที่ 526 (ขวา) ชิ้นส่วนเบ้าหลอม หมายเลขตัวอย่าง SP#028 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 16 (430-440 cm.dt.)

ภาพที่ 527 ชิ้นส่วนกระหนก หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#024 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 17 (440-450 cm.dt.)

ตารางที่ 71 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.20

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	267-280	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	280-290	8	87	4	51	-	-	-	-	-	-	-	-	12	138
2	290-300	14	223	8	267	-	-	8	400	-	-	-	-	30	890
3	300-310	9	194	-	-	-	-	5	250	2	300	-	-	16	744
4	310-320	1	9	-	-	-	-	2	60	-	-	-	-	3	69
5	320-330	-	-	4	79	-	-	4	200	7	2900	-	-	15	3179
6	330-340	2	71	4	138	2	8	18	1500	5	1500	-	-	31	3217
7	340-350	1	8	5	93	7	84	5	200	10	2700	-	-	28	3085
8	350-360	-	-	3	227	-	-	-	-	-	-	-	-	3	227
9	360-370	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
10	370-380	3	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	54
11	380-390	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
12	390-400	-	-	-	-	-	-	-	-	2	700	-	-	2	700
13	400-410	-	-	4	97	1	3	-	-	1	3000	-	-	6	3100
14	410-420	2	180	3	355			-	-	-	-	-	-	5	535
15	420-430	15	286	9	547	5	56.5	21	1200	7	3500	3	16	60	5605.5
16	430-440	15	176	2	72	5	22.5	18	1226	4	1400	2	67	46	2963.5
17	440-450	6	124	3	82	2	23	16	1009	3	800	6	98	36	2136
18	450-460	12	337	5	207	3	11	6	400	-	-	2	233	28	1188
19	460-470	3	35	-	-	-	-	2	150	-	-	1	125	6	310

ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	470-480	6	177	3	120	-	-	5	350	-	-	1	4	15	651
21	480-490	-	-	-	-	-	-	11	1000	2	700	-	-	13	1700
22	490-500	3	36	3	65	-	-	18	798	3	500	-	-	27	1399
23	500-510	3	47	3	92	1	10	2	250	3	5300	1	36	13	5735
24	510-520	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2500	-	-	4	2500
25	520-530	2	23	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	3	31
26	530-540	-	-	-	-	-	-	7	400	1	300	-	-	8	700
27	540-550	-	-	-	-	-	-	1	30	5	1400	-	-	6	1430
28	550-560	2	84	-	-	-	-	-	-	2	1800	-	-	4	1884
29	560-570	2	96	3	71	-	-	3	300	1	400	-	-	9	867
30	570-580	2	47	-	-	-	-	1	100	4	2300	-	-	7	2447
31	580-590	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
32	590-600													0	0
33	600-610													0	0
34	610-620													0	0
รวม		111	2294	67	2571	26	218	153	9823	66	32000	16	579	439	47485

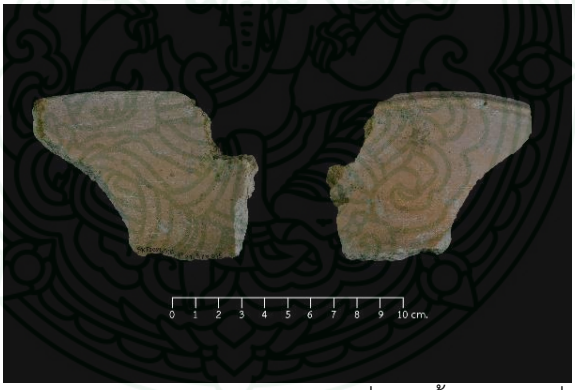
4.1.21 หลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุม TP.21

จากการขุดค้นหลุม TP.21 พบหลักฐานทางโบราณคดีรวมทั้งหมด 220 ชิ้น น้ำหนักรวม 5,861 กรัม โดยแยกออกเป็นเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน 50 ชิ้น หนัก 916 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง 131 ชิ้น หนัก 3,216 กรัม เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง 6 ชิ้น หนัก 18 กรัม กระเบื้องมุงหลังคา 29 ชิ้น หนัก 1,588 กรัม อิฐ 2 ก้อน หนัก 100 กรัม กระดูกสัตว์ 2 ชิ้น หนัก 23 กรัม ดังนี้

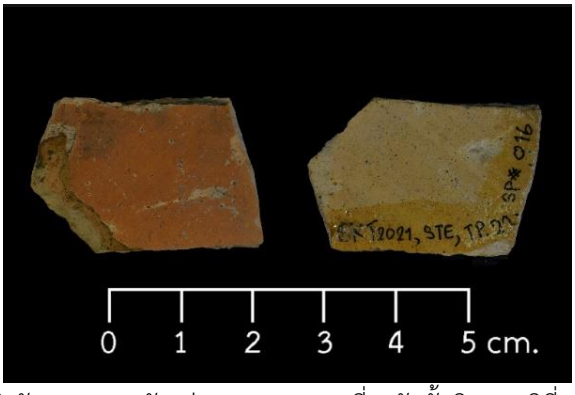
ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

ภาพที่ 528 ชิ้นส่วนจุกฝา หมายเลขตัวอย่าง SP#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 3 (230-240 cm.dt.)

ภาพที่ 529 ชิ้นส่วนปากไห หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (320-330 cm.dt.)

ภาพที่ 530 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#015 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 12 (320-330 cm.dt.) ด้านนอกทาน้ำดินสีแดง

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

ภาพที่ 531 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขตัวอย่าง SP#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 6 (260-270 cm.dt.) ด้านนอกรมควัน

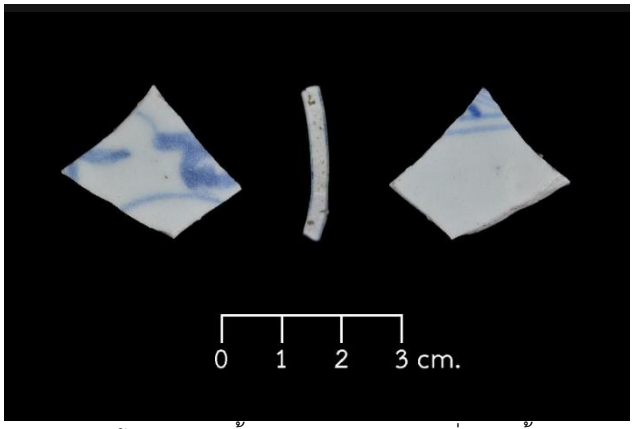
ภาพที่ 532 (ขวา) ชิ้นส่วนปาก โค้งเข้า หมายเลขตัวอย่าง SP#008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 8 (280-290 cm.dt.) ด้านนอกเซาะร่อง

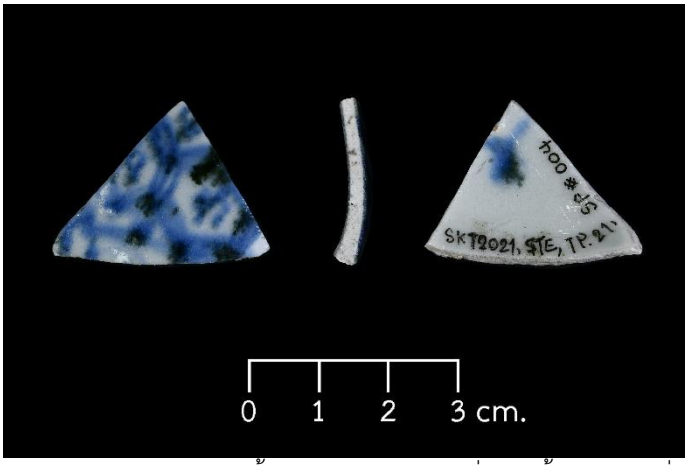
ภาพที่ 533 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#002 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านในเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส

ภาพที่ 534 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น หมายเลขตัวอย่าง SP#007 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 7 (270-280 cm.dt.) เคลือบสีขาว ด้านนอกเขียนสีดำใต้เคลือบใส

ประเภทภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

ภาพที่ 535 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#001 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 5 (250-260 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 536 ชิ้นส่วนลำตัว หมายเลขโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ SF#004 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (300-310 cm.dt.) เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ สมัยราชวงศ์หมิง กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ประเภทอื่นๆ

ภาพที่ 537 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลสัตว์ปีก หมายเลขถุง #008 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 9 (290-300 cm.dt.)

ภาพที่ 538 กระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลวัว-ควาย หมายเลขถุง #010 พบที่ระดับชั้นดินสมมติที่ 10 (300-310 cm.dt.)

ตารางที่ 72 ตารางสรุปจำนวนหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแต่ละระดับชั้นดินสมมติ หลุมขุดค้น TP.21

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
S	200-210	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
1	210-220													0	0
2	220-230													0	0
3	230-240	1	26	1	174	-	-	-	-	-	-	-	-	2	200
4	240-250	-	-	4	31	-	-	-	-	-	-	-	-	4	31
5	250-260	-	-	4	335	1	3	-	-	-	-	-	-	5	338
6	260-270	5	133	16	409	-	-	24	1400	-	-	-	-	45	1942
7	270-280	2	77	9	231	-	-	-	-	-	-	-	-	11	308
8	280-290	-	-	14	321	1	3	-	-	-	-	-	-	15	324
9	290-300	2	15	38	626	-	-	-	-	-	-	1	3	41	644
10	300-310	14	179	22	393	4	12	-	-	-	-	1	20	41	604
11	310-320	7	74	7	63	-	-	1	75	-	-	-	-	15	212
12	320-330	13	266	12	583	-	-	4	113	-	-	-	-	29	962
13	330-340	1	38	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	3	55
14	340-350	2	44	1	7	-	-	-	-	2	100	-	-	5	151
15	350-360	2	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	50
16	360-370	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
17	370-380	1	14	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	2	40
18	380-390	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
19	390-400													0	0

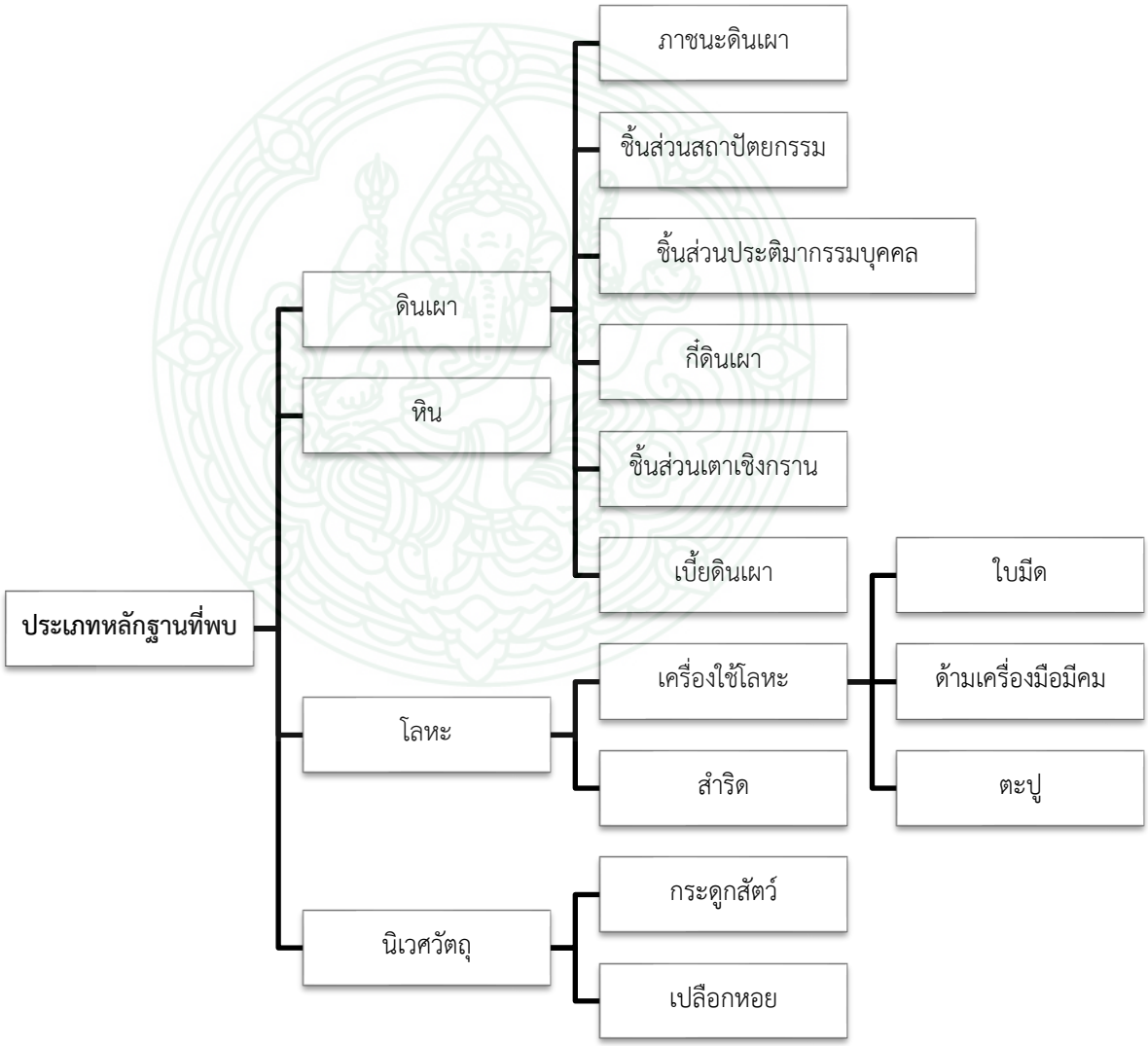
406

ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง		กระเบื้องมุงหลังคา		อิฐ		โบราณวัตถุอื่นๆ		รวม	
		จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
20	400-410	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี												0	0
21	410-420													0	0
22	420-430													0	0
รวม		50	916	131	3216	6	18	29	1588	2	100	2	23	220	5861

407

4.2 การวิเคราะห์และจัดจำแนกหลักฐานทางโบราณคดีที่พบ

จากการขุดค้นในโครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ได้พบโบราณวัตถุจำนวนมากหลากหลายประเภท จัดจำแนก (Classification) ตามประเภทของโบราณวัตถุและหน้าที่การใช้งาน ได้แก่ ภาชนะดินเผา (เนื้อดินเผา เนื้อแกร่ง และเนื้อกระเบื้อง) ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรม (กระเบื้องดินเผามุงหลังคา ประติมากรรมสังคโลกประกอบสถาปัตยกรรม) ประติมากรรมบุคคล เตาเชิงกราน เบี้ยดินเผา ตะคันดินเผา โลหะ (เครื่องมือมีคม มีด) นิเวศวัตถุ (เปลือกหอย) กระดูกสัตว์ ดังนี้

แผนผังที่ 26 แผนผังแสดงประเภทหลักฐานทั้งหมดที่พบ

4.2.1 ภาชนะดินเผา

ภาชนะดินเผามักเป็นโบราณวัตถุที่นำมาใช้กำหนดอายุด้วยวิธีการศึกษาเปรียบเทียบโดยศึกษาจากระยะการผลิตภาชนะดินเผาในรูปแบบต่าง ๆ ตามเอกลักษณ์ของแหล่งเตาแต่ละแห่ง โดยวิเคราะห์ศึกษารูปร่าง รูปแบบ การตกแต่ง และวัสดุที่ใช้ทำ เพื่อศึกษาอายุสมัยและความสำคัญของแหล่งโบราณคดี วิถีชีวิต วัฒนธรรม เทคโนโลยี และความเข้มข้นทางกิจกรรมในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างวัฒนธรรมของชุมชนภายในและชุมชนภายนอก

เนื่องจากภาชนะดินเผาจัดเป็นเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับบรรจุของแข็งและของเหลวจึงสามารถพบได้ในแหล่งโบราณคดีทุกประเภท โดยมีหน้าที่การใช้งานที่หลากหลายเช่น ภาชนะบรรจุน้ำ อาหาร ของอุทิศ และเป็นภาชนะเก็บกระดูก ส่วนต่าง ๆ ของภาชนะดินเผานั้นเรียกตามรูปร่างแบ่งออกเป็นส่วนปาก คอ ไหล่ ลำตัว ก้น ส่วนเพิ่มเติมที่มีลักษณะเฉพาะเช่น ฐานหรือเชิง (ส่วนที่ยื่นออกจากก้น) หู และฝา ภาชนะดินเผาที่พบนั้นมักอยู่ในสภาพแตกหัก ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์รูปทรง ขนาด และการใช้งานเฉพาะของภาชนะได้ ยกเว้นส่วนปากและก้น การวิเคราะห์ในครั้งนี้จึงแบ่งภาชนะดินเผาตามประเภทเนื้อภาชนะ ชิ้นส่วน และการตกแต่ง

ภาพที่ 539 ส่วนต่างๆ ของภาชนะดินเผา (1)

ภาพที่ 540 ส่วนต่าง ๆ ของภาชนะดินเผา (2)

จากการดำเนินงานในครั้งนี้ พบหลักฐานประเภทภาชนะดินเผาเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 4,219 ชิ้น น้ำหนักรวม 132,112.8 กรัม ส่วนใหญ่เป็นเศษภาชนะดินเผาที่มีสภาพแตกหัก พบภาชนะดินเผาสภาพสมบูรณ์หรือเกือบสมบูรณ์จำนวน 16 ใบ แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ เนื้อดิน เนื้อแกร่ง และเนื้อกระเบื้อง รายละเอียดที่พบในแต่ละหลุมขุดค้น ดังนี้

ตารางที่ 73 ตารางแสดงจำนวนชิ้นและน้ำหนักเศษภาชนะดินเผาที่พบในแต่ละหลุม

หลุม	ภาชนะดินเผาเนื้อดิน		ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง		ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง	
	จำนวน (ชิ้น/ใบ)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น/ใบ)	น้ำหนัก (กรัม)	จำนวน (ชิ้น/ใบ)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.1	11	64	101	1,410	3	11
TP.2	19	746	18	467	3	76
TP.3	136	2,255.5	103	2,670.5	7	70
TP.4	454	18130	300	15950	14	226.5
TP.5	4	123	12	454	3	102
TP.6	9	269	36	1,175	3	31
TP.7	1	0.5	7	125	-	-
TP.8	-	-	9	186	-	-
TP.9	-	-	8	390	-	-
TP.10	2	35	10	314	-	-
TP.11	-	-	12	161.6	2	7.3
TP.12	26	628	33	1,707.8	1	3
TP.13	32	821	5	133	1	3
TP.14	1	156	3	45	-	-
TP.15	409	8,246	319	7,506	14	62
TP.16 (G.1)	339	11,241	117	6,110	34	310.6
TP.16 (G.2)	86	2,966	48	1,793	3	15.5
TP.17	363	12,691	216	9,237	28	307
TP.18 (G.1)	208	7407	95	2,257	14	149
TP.18 (G.2)	42	1130	26	492	1	4
TP.19	34	1043	36	941	5	25
TP.20	111	2,294	67	2,571	26	218
TP.21	50	916	132	3,216	6	18
รวม	2,338	71,162	1,713	59,311.9	168	1,638.9

4.2.1.1 ภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

จากการดำเนินงานในครั้งนี้ พบหลักฐานประเภทเศษภาชนะดินเผาเนื้อดินเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 2,338 ชิ้น น้ำหนัก 71,162 กรัม เป็นประเภทที่พบมากที่สุด โดยพบชิ้นส่วนประเภทลำตัวมากที่สุด รองลงมาเป็นส่วนปาก คอและไหล่ ก้น ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนอื่น ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของภาชนะ ได้แก่ พวยกา ฝาภาชนะ และหูภาชนะ พบทั้งเนื้อหยาบ และเนื้อดินละเอียด เนื้อเศษภาชนะดินเผามีสีส้ม สีส้มแดง สีน้ำตาล สีเทา สีเทาส้ม และสีเทาดำ พบทั้งแบบเรียบ และที่มีการตกแต่งผิว ด้วยเทคนิคต่างๆ โดยพบเทคนิคกดประทับมากที่สุด รองลงมาเป็นเชือกทาบ เซาะร่อง ขุด ขูดขีด รมควัน ทาน้ำดิน และอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 74 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อดินที่พบจากทั้งโครงการ

ชิ้นส่วน (ชิ้น)													
ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ
โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้					
14	550	5	0	271	1283	71	35	8	84	24	9	7	23

ตารางที่ 75 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อดินที่พบจากทั้งโครงการ

การตกแต่ง (ชิ้น)								
เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เซาะร่อง	อื่นๆ
1352	15	13	64	63	338	467	125	13

ชิ้นส่วนปาก พบเป็นปากโค้งเข้า 14 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด และมีการตกแต่งโดยใช้วิธีเซาะร่อง รมดำขัดมัน ขูดขีด กดรอยนูน และเจาะรู ตามลำดับ พบเป็นปากโค้งออก 550 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด และมีการตกแต่งโดยใช้เซาะร่อง กดประทับ ขูดขีด ขุด และเชือกทาบ ตามลำดับ พบเป็นปากตรง 5 ชิ้น ไม่มีการตกแต่งใดๆ

ภาพที่ 541 ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เรียบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 542 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เจาะรูบริเวณปาก พบจากหลุม TP.16 (G.2)
ภาพที่ 543 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า รมดำขัดมัน พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 544 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เรียบ พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 545 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก กดประทับ พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 546 ชิ้นส่วนปากโค้งออก บริเวณไหล่ตกแต่งโดยการใช้เชือกทาบและกดประทับ พบจากหลุม TP.17

ชิ้นส่วนคอและไหล่ พบทั้งหมด 271 ชิ้น โดยพบการตกแต่งโดยการกดประทับมากที่สุด รองลงมาเป็นเรียบหรือไม่มีการตกแต่ง ตกแต่งโดยการเซาะร่อง ขุด เชือกทาบ ขูดขีด รมดำ ทาน้ำดิน ปั้นแปะ และกดรอยนูน ตามลำดับ พบว่ามีการใช้วิธีการตกแต่ง 2 ประเภทร่วมกัน เช่น การขุดและกดประทับ ขูดขีดและกดประทับ ขูดขีดและเซาะร่อง เชือกทาบและกดประทับ เป็นต้น

ภาพที่ 547 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 548 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.20

ภาพที่ 549 ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและกดประทับ พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 550 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 551 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.19

ภาพที่ 552 ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายกงจักร พบจากหลุม TP.16 (G.1)

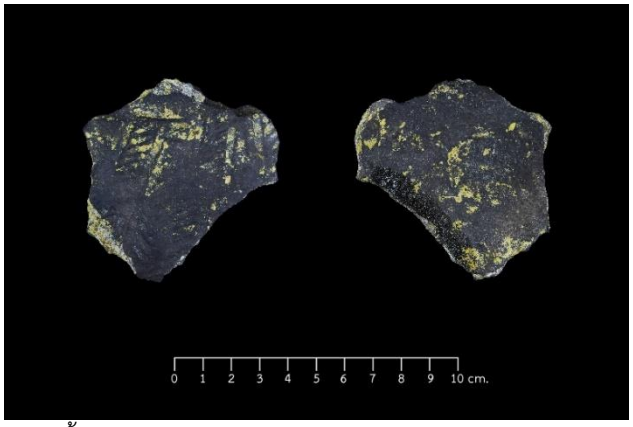
ภาพที่ 553 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 554 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ภาพที่ 555 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 556 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ภาพที่ 557 ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายก้างปลา พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ภาพที่ 558 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายจุดและเชือกทาบ พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 559 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ กดประทับเป็นลายจุดและเชือกทาบ พบจากหลุม TP.20

ชิ้นส่วนลำตัว พบทั้งหมด 1,283 ชิ้น โดยพบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งโดยการใช้วิธีเชือกทาบ กดประทับ ขูดขีด เซาะร่อง ขุด รมดำ ทาน้ำดิน ขัดมัน และกดรอยนูน ตามลำดับ

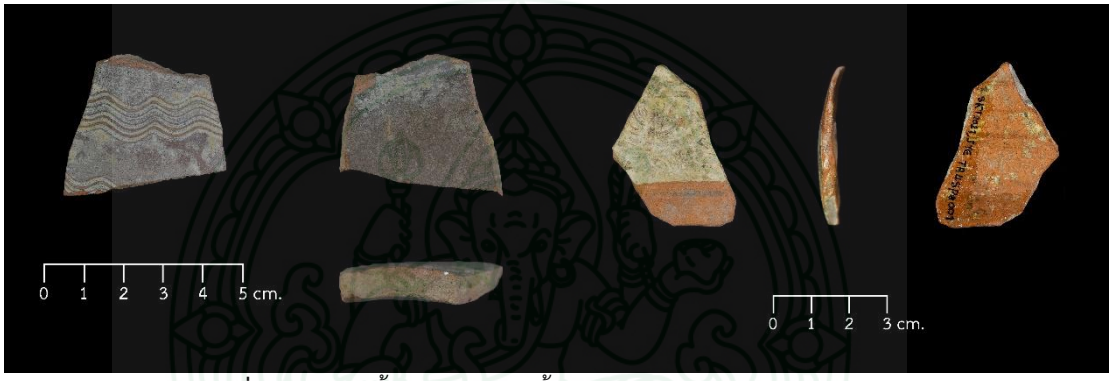

ภาพที่ 560 ชิ้นส่วนลำตัว เรียบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 561 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว รมดำและขัดมัน พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 562 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาว พบจากหลุม TP.15

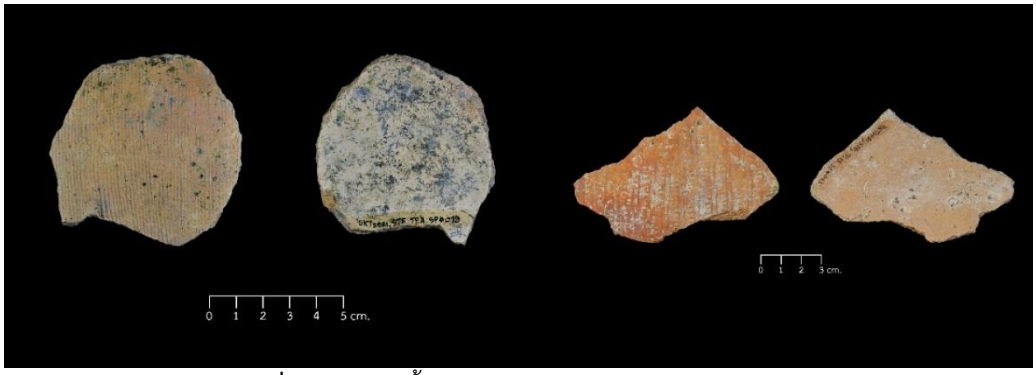
ภาพที่ 563 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาวและขูดขีด พบจากหลุม TP.2

ภาพที่ 564 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ทาน้ำดินสีขาวและขูดขีด พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 565 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.12

ภาพที่ 566 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดและกดประทับเป็นวงกลม พบจากหลุม TP.13

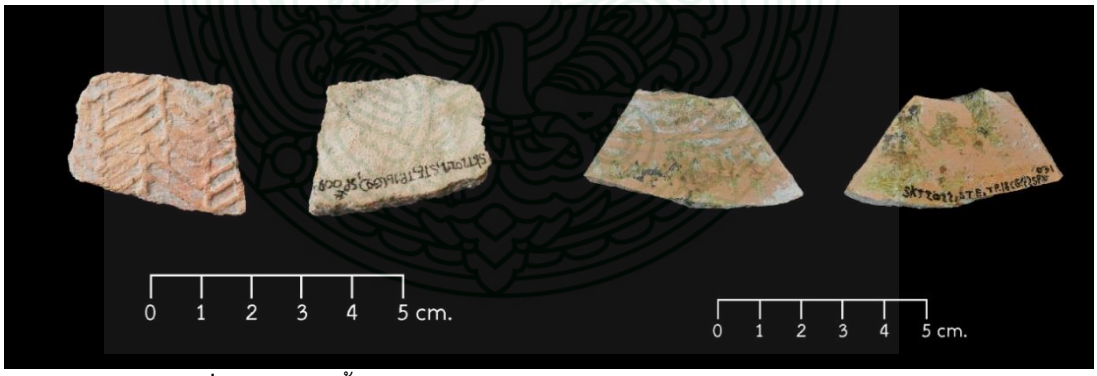
ภาพที่ 567 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เชือกทาบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 568 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายฟันปลา พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 569 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายจุด พบจากหลุม TP.20

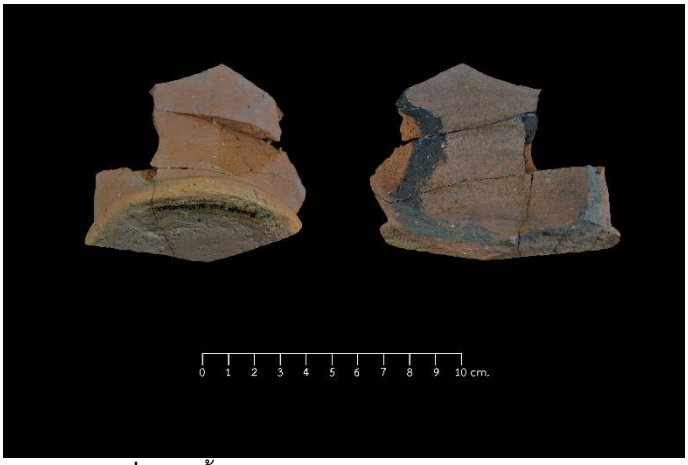
ภาพที่ 570 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับเป็นลายตาราง พบจากหลุม TP.6

ภาพที่ 571 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับลายก้างปลา พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 572 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับลายเรขาคณิต พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ชิ้นส่วนก้น พบเป็นก้นไม่มีเชิง 71 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยวิธีรมดำ ขุด กดประทับ เซาะร่อง และเคลือบสีน้ำตาล ตามลำดับ ก้นมีเชิง 35 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดิน เซาะร่อง กดประทับ และกดรอยนูน ตามลำดับ และพบก้นแบบระบุไม่ได้ 8 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการกดประทับ และเคลือบสีน้ำตาล ตามลำดับ

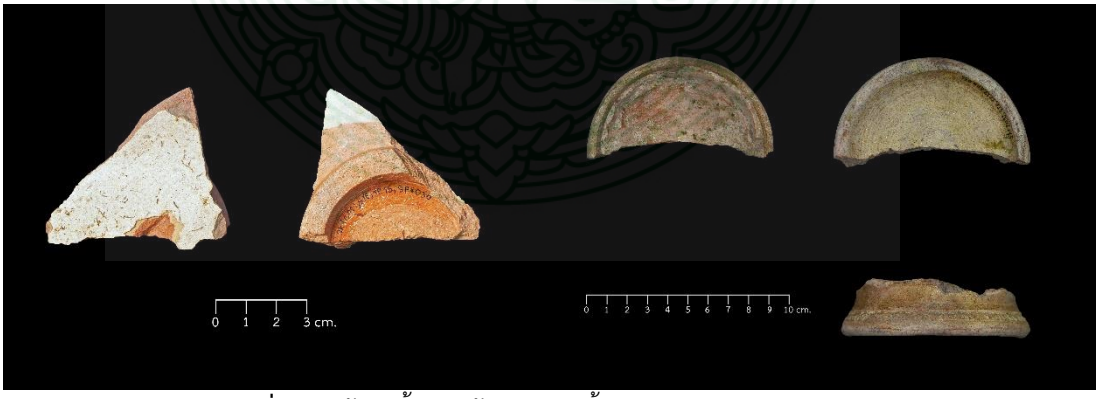

ภาพที่ 573 ชิ้นส่วนก้นไม่มีเชิง เรียบ พบจากหลุม TP.2

ภาพที่ 574 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นไม่มีเชิง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 575 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เรียบ พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 576 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง ทาน้ำดินสีขาว พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 577 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง กดประทับและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.17

ชิ้นส่วนฝา พบทั้งหมด 84 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการเซาะร่อง บางชิ้นพบร่วมกับจุกฝา โดยพบชิ้นส่วนจุกฝาทั้งหมด 24 ชิ้น ไม่มีการตกแต่งใดๆ

ภาพที่ 578 ชิ้นส่วนฝา พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 579 (ซ้าย) ชิ้นส่วนฝาและจุกทรงบัว พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 580 (ขวา) ชิ้นส่วนฝาและจุกทรงปากขวด พบจากหลุม TP.16 (G.1)

จากการขุดค้นพบภาชนะดินเผาในสภาพครึ่งใบ 9 ใบ และเกือบสมบูรณ์ 7 ใบ พบไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นกดประทับ ทาน้ำดิน ขุด และเซาะร่อง ตามลำดับ

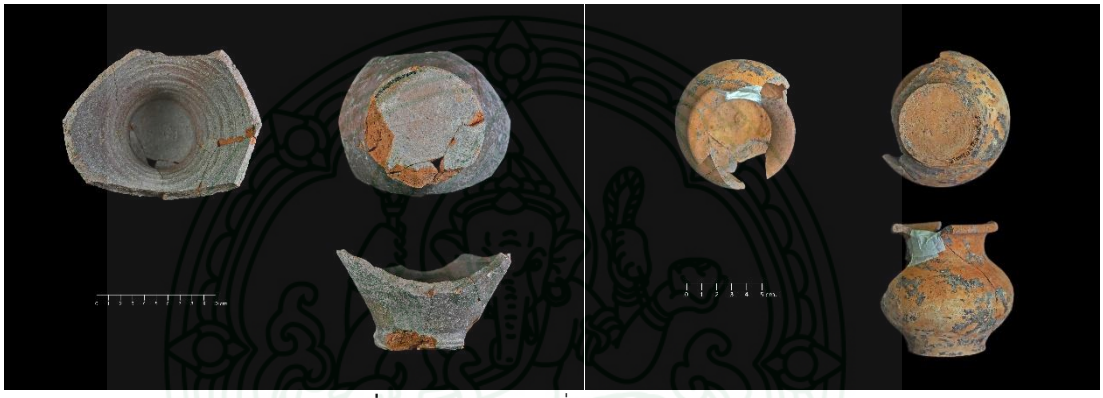
ภาพที่ 581 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.3

ภาพที่ 582 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.3

ภาพที่ 583 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 584 (ขวา) ภาชนะดินเผาครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 585 (ซ้าย) ครกครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 586 (ขวา) กระปุกครึ่งใบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 587 (ซ้าย) หม้อครึ่งใบ กดประทับ พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 588 (ขวา) ไหครึ่งใบ พบจากหลุม TP.18 (G.1)

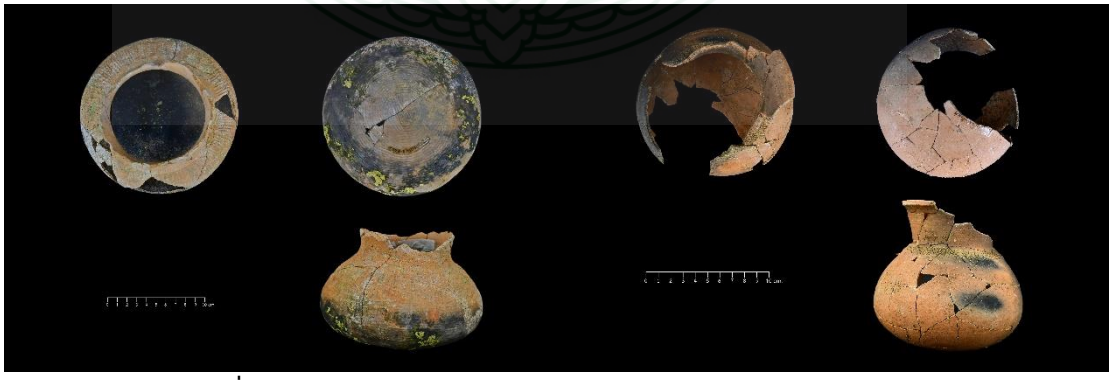

ภาพที่ 589 ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ พบจากหลุม TP.3

ภาพที่ 590 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 591 (ขวา) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ ทาน้ำดิน พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 592 (ซ้าย) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ กดประทับ พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 593 (ขวา) ภาชนะดินเผาเกือบสมบูรณ์ ขุดและกดประทับ พบจากหลุม TP.18 (G.2)

4.2.1.2 ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

จากการดำเนินงานในครั้งนี้ พบหลักฐานประเภทเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,713 ชิ้น น้ำหนัก 59,311.9 กรัม พบทั้งแบบเรียบ และที่มีการตกแต่งผิว ด้วยเทคนิคต่างๆ โดยพบเทคนิคเคลือบสีขาวเขียนสีน้ำตาลหรือสีดำบนเคลือบมากที่สุด รองลงมาเป็นเคลือบสีขาวไม่เขียนลาย เคลือบสีเขียว เซาะร่อง ขูดขีด เคลือบสีน้ำตาล เคลือบสีดำ กดประทับ เคลือบใส และอื่นๆ ตามลำดับ รวมถึงบางชิ้นมีการตกแต่งมากกว่าหนึ่งเทคนิค เช่น มีการขูดขีดหรือเซาะร่องภาชนะใต้เคลือบสีเขียว เป็นต้น

ตารางที่ 76 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งที่พบจากทั้งโครงการ

ชิ้นส่วน (ชิ้นส่วน)													
ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ
โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้					
21	312	16	2	138	862	51	156	45	10	1	22	5	25

ตารางที่ 77 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งที่พบจากทั้งโครงการ

การตกแต่ง (ชิ้น)																			
เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาว	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขูด	ขูดขีด	เซาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ
		เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้											
482	178	279	21	19	4	3	11	35	28	35	62	10	265	9	12	62	259	47	8	25

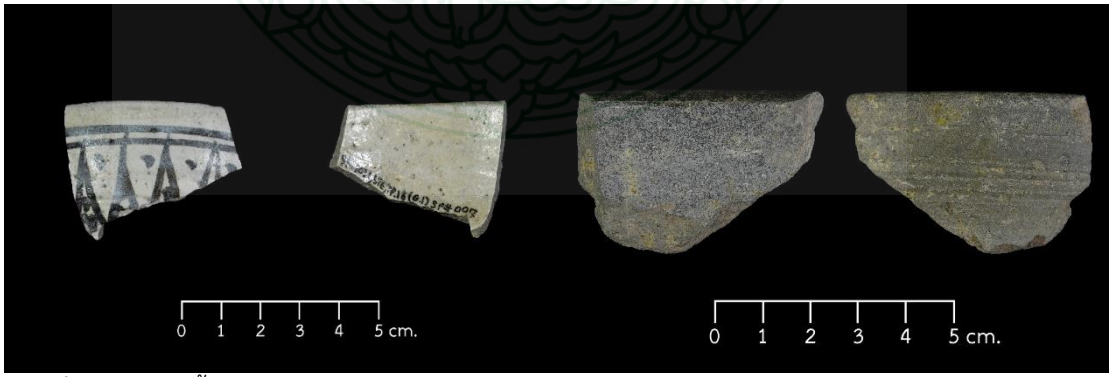
การเคลือบภาชนะมักเกิดจาก น้ำยาเคลือบภาชนะประกอบด้วยซิลิกา (Silica) และอะลูมินา (Alumina) เมื่อถูกความร้อนสูงน้ำเคลือบจะเกิดการหลอมละลายคล้ายการเกิดแก้วธรรมชาติเป็นชั้นบาง ๆ เคลือบไว้บนผิวภาชนะ การทำให้น้ำเคลือบมีสีต่าง ๆ เกิดจากการผสมออกไซด์ของแร่ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสีที่แตกต่างกันและเป็นตัวช่วยหลอมละลายให้กับซิลิกาเรียกว่า ตัวละลาย (Flux) โดยสีของน้ำเคลือบขึ้นอยู่กับออกไซด์ของโลหะ[1] ตัวอย่างดังตารางที่ 78

[1] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, การศึกษาทางโบราณคดีเพื่อจัดลำดับอายุสมัยของแหล่งศิลปกรรมเมืองสุโขทัย, (เอกสารอัดสำเนา), 216.

ตารางที่ 78 ตารางสรุปสีน้ำเคลือบภาชนะ

สี	องค์ประกอบ	
สีขาว	ออกไซด์ของดีบุก	Tin Oxide
สีดำ	ออกไซด์ของโคบอลท์ เหล็ก แมงกานีส	Cobalt Carbonate Iron Oxide Manganese Oxide
สีเขียว	ออกไซด์ของทองแดง	Copper Carbonate
สีเขียวเข้ม	ออกไซด์ของนิกเกิล	Nickel Oxide
สีน้ำตาล	ออกไซด์ของเหล็ก	Iron Oxide

ชิ้นส่วนปาก พบเป็นปากโค้งเข้า 21 ชิ้น พบว่ามีการตกแต่งโดยใช้วิธีเซาะร่องมากที่สุด รองลงมาเป็นรมดำขัดมัน เคลือบสีเขียว เคลือบสีขาว เคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส ตามลำดับ พบแบบไม่มีการตกแต่งน้อยที่สุด พบเป็นปากโค้งออก 312 ชิ้น พบว่ามีการตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวและเขียนสีดำใต้เคลือบใสมากที่สุด รองลงมาเป็นการเคลือบสีเขียว และเคลือบสีเขียวแบบเซาะร่องหรือขูดขีดใต้เคลือบ เคลือบสีขาว เซาะร่อง ไม่มีการตกแต่ง และอื่นๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ปากโค้งออกยังพบว่ามีการตกแต่งพิเศษโดยทำให้ปากเป็นรอยหยัก โดยพบ 5 ชิ้น มีการตกแต่งโดยเคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบทั้งหมด พบเป็นปากตรง 16 ชิ้น พบว่ามีการตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวมากที่สุด รองลงมาเป็นไม่มีการตกแต่งใดๆ ตกแต่งโดยเซาะร่อง เคลือบสีขาว เคลือบสีขาวและเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส ตามลำดับ ระบุไม่ได้ 2 ชิ้น มีการตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวและสีน้ำตาล

ภาพที่ 594 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.18 (G.1)
ภาพที่ 595 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งเข้า เซาะร่อง พบจากหลุม TP.21

ภาพที่ 596 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เรียบ พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 597 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17

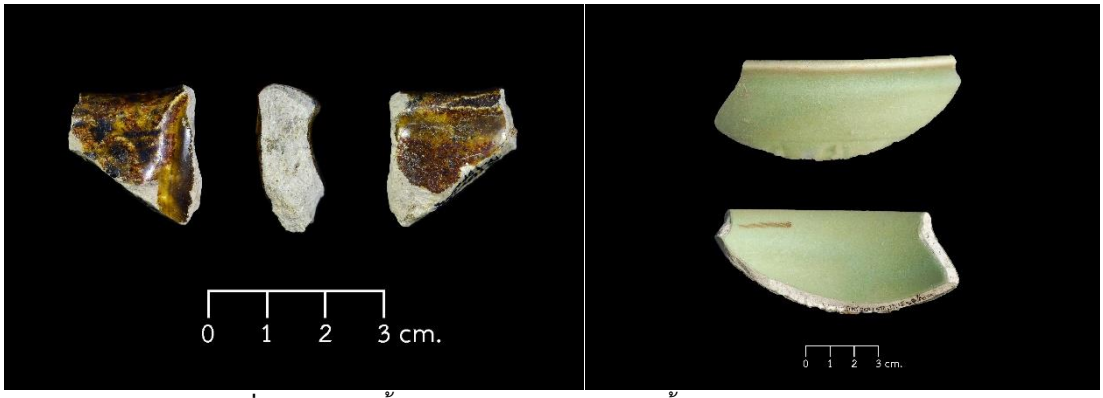
ภาพที่ 598 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.14

ภาพที่ 599 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 600 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายจักสานใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.3

ภาพที่ 601 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส
พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 602 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.1
ภาพที่ 603 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 604 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 605 (ขวา) ชิ้นส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 606 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากโค้งออก ทำเป็นหยัก เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.15
ภาพที่ 607 (ขวา) ปากตรง เคลือบสีเขียว เซาะร่องใต้เคลือบ ปั้นแปะ 2 หู พบจากหลุม TP.4

ชิ้นส่วนคอและไหล่ พบทั้งหมด 138 ชิ้น โดยพบการตกแต่งโดยการเซาะร่องมากที่สุด รองลงมาเป็นเรียบหรือไม่มีการตกแต่ง ตกแต่งโดยการเคลือบน้ำตาล ขูดขีด ขุด กดประทับ เคลือบสีเขียว เคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส เคลือบสีขาว ปั้นแปะ เคลือบใส เคลือบสีดำ

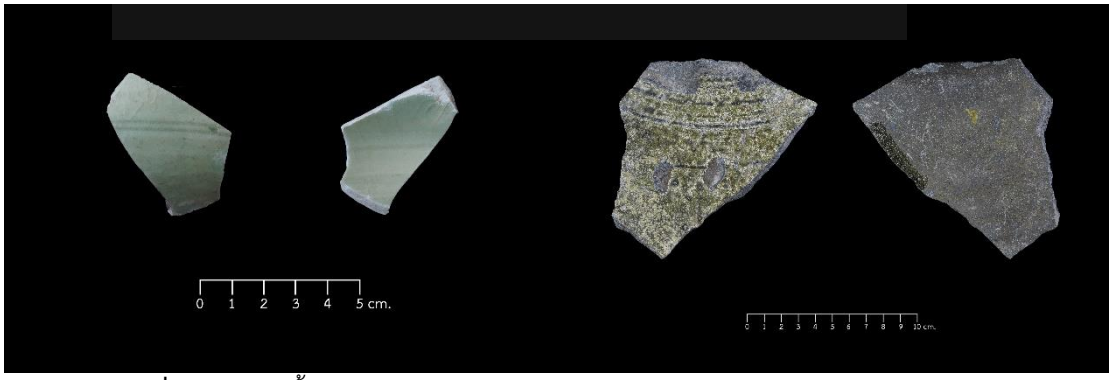
เคลือบสีน้ำตาลแกมเขียว เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำใต้เคลือบ ตามลำดับ พบว่ามีการใช้วิธีการตกแต่ง 2 ประเภทร่วมกัน เช่น การขูดหรือขูดขีดใต้เคลือบสีเขียว ขุดและกดประทับ กดประทับและเซาะร่อง ขูดขีดและปั้นแปะ เป็นต้น

ภาพที่ 608 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.15
ภาพที่ 609 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 610 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17
ภาพที่ 611 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 612 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.16 (G.2)
ภาพที่ 613 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ เคลือบสีเขียวด้านนอกและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.18 (G.2)

ภาพที่ 614 (ซ้าย) ชิ้นส่วนไหล่ ปั้นแปะและขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.15
ภาพที่ 615 (ขวา) ชิ้นส่วนไหล่ ปั้นแปะและขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ชิ้นส่วนลำตัว พบทั้งหมด 862 ชิ้น โดยพบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งโดยการใช้วิธีเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส เซาะร่อง เคลือบสีเขียว เคลือบสีขาว เคลือบน้ำตาล เคลือบสีดำ ขูดขีด กดประทับ เคลือบใส ขุด เคลือบน้ำตาลแกมเขียว ปั้นแปะ เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำใต้เคลือบ และอื่นๆ ตามลำดับ

ภาพที่ 616 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เรียบ พบจากหลุม TP.15
ภาพที่ 617 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบใส พบจากหลุม TP.18 (G.2)

ภาพที่ 618 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)
ภาพที่ 619 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีขาว พิมพ์ลายดอกพิกุล พบจากหลุม TP.17

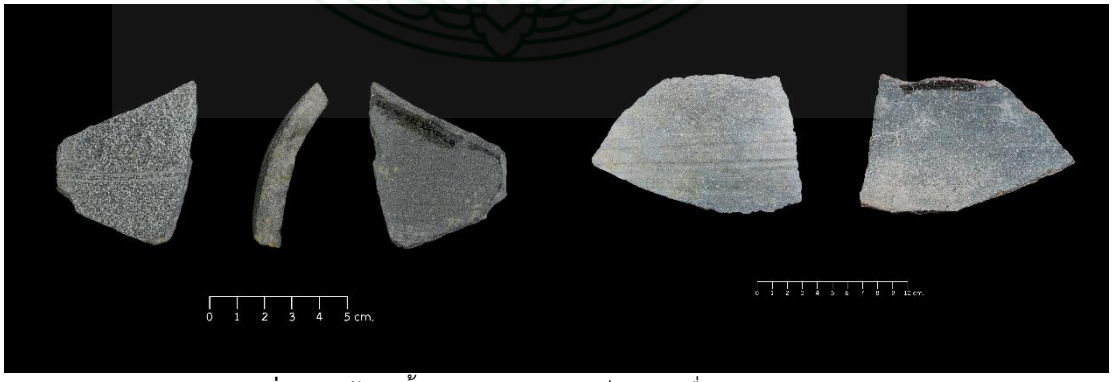

ภาพที่ 620 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีดำ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 621 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 622 ชิ้นส่วนลำตัว เคลือบสีเขียว เขียนสีดำใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 623 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ขูดขีดเป็นลายคลื่น พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 624 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว เซาะร่อง พบจากหลุม TP.17

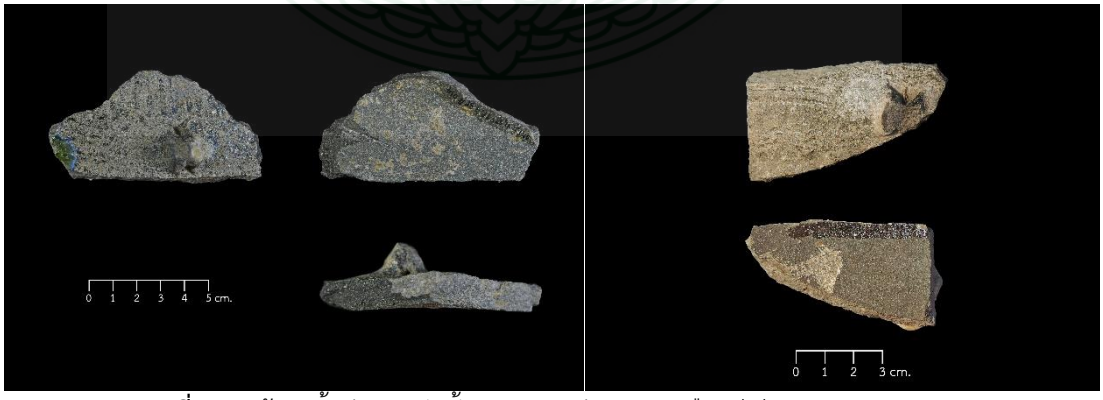
ภาพที่ 625 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 626 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.15

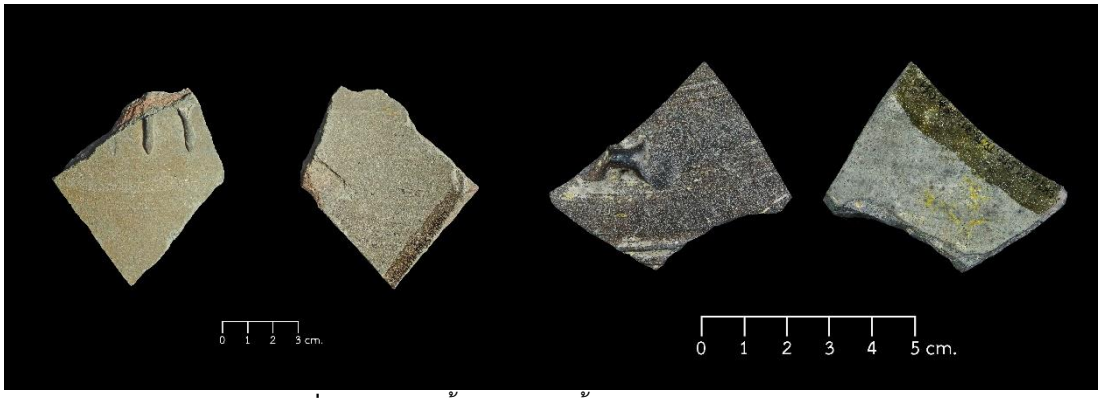
ภาพที่ 627 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 628 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว กดประทับ พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 629 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะ เซาะร่อง และเคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 630 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะและขูดขีดเป็นคลื่น พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 631 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะ พบจากหลุม TP.15
ภาพที่ 632 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัว ปั้นแปะและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.18 (G.2)

ชิ้นส่วนก้น พบเป็นก้นไม่มีเชิง 51 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการเคลือบสีน้ำตาล เซาะร่อง เคลือบสีขาว เคลือบสีดำ เคลือบสีเขียวขูดขีด เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำใต้เคลือบ เคลือบใส และขุด ตามลำดับ ก้นมีเชิง 156 ชิ้น พบแบบเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใสมากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการเคลือบสีเขียว เคลือบสีขาว ไม่มีการตกแต่ง เซาะร่อง เคลือบสีดำ เคลือบสีน้ำตาล ขูดขีด และเคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำใต้เคลือบ ตามลำดับ และพบก้นแบบระบุไม่ได้ 45 ชิ้น พบแบบเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใสมากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการเคลือบสีเขียว เคลือบสีขาว ไม่มีการตกแต่ง เคลือบน้ำตาล เซาะร่อง และขุด ตามลำดับ

ภาพที่ 633 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น ทรงกระบอก เซาะร่อง ด้านบนเคลือบสีดำ พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 634 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่อง ขูดขีดเป็นคลื่น พบจากหลุม TP.4

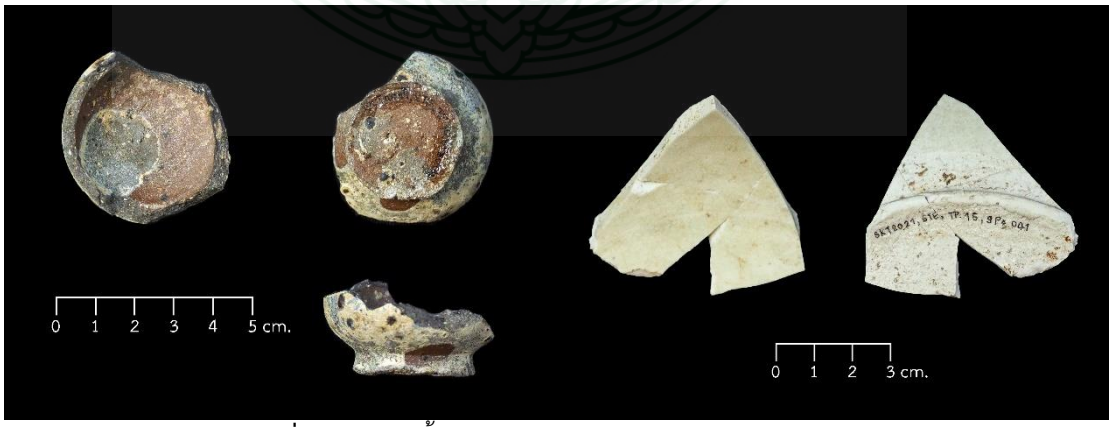

ภาพที่ 635 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่อง พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 636 (ขวา) ชิ้นส่วนก้น เซาะร่องและกดประทับ พบจากหลุม TP.20

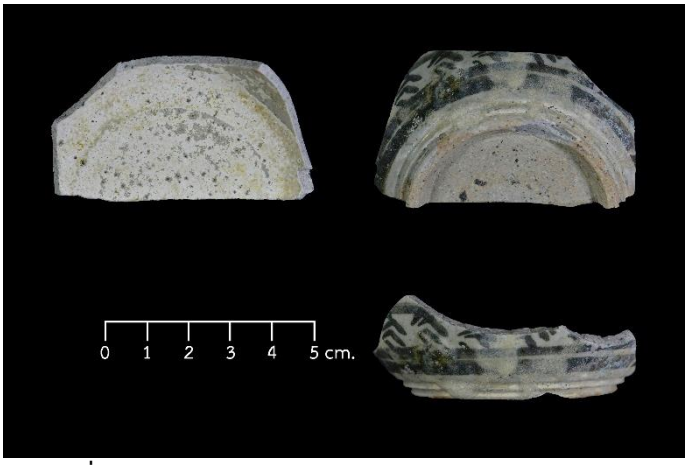

ภาพที่ 637 ชิ้นส่วนก้นครกมีเชิง พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 638 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 639 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 640 ก้นมีเชิง เขียนลายสีดำใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.21

ภาพที่ 641 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 642 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 643 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17

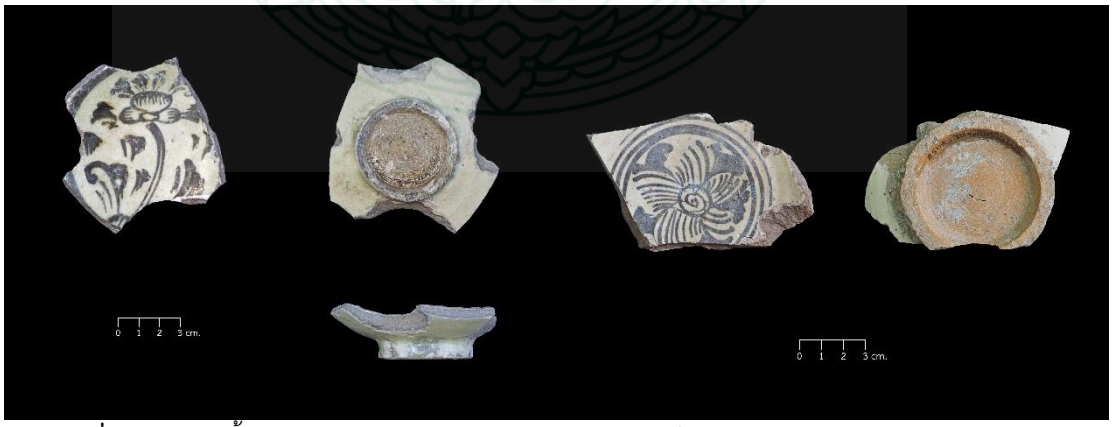
ภาพที่ 644 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.21

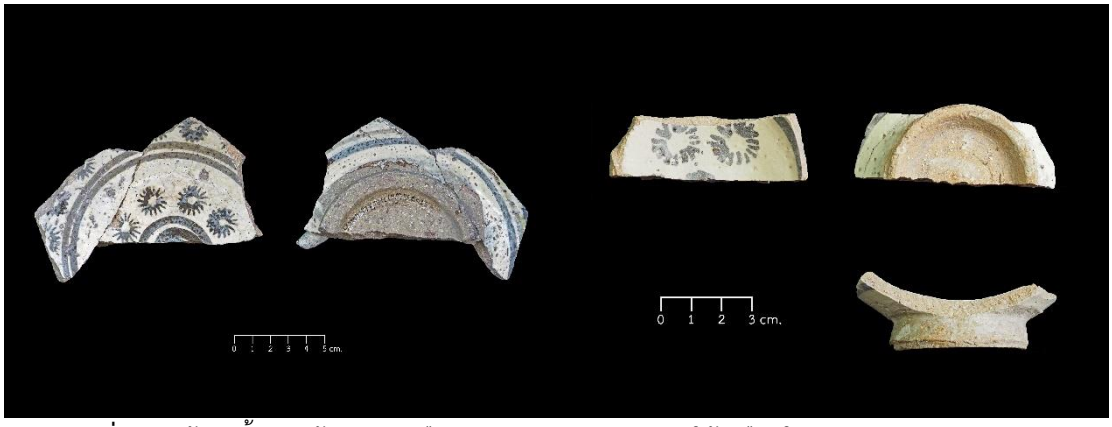
ภาพที่ 645 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.2
ภาพที่ 646 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 647 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 648 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17

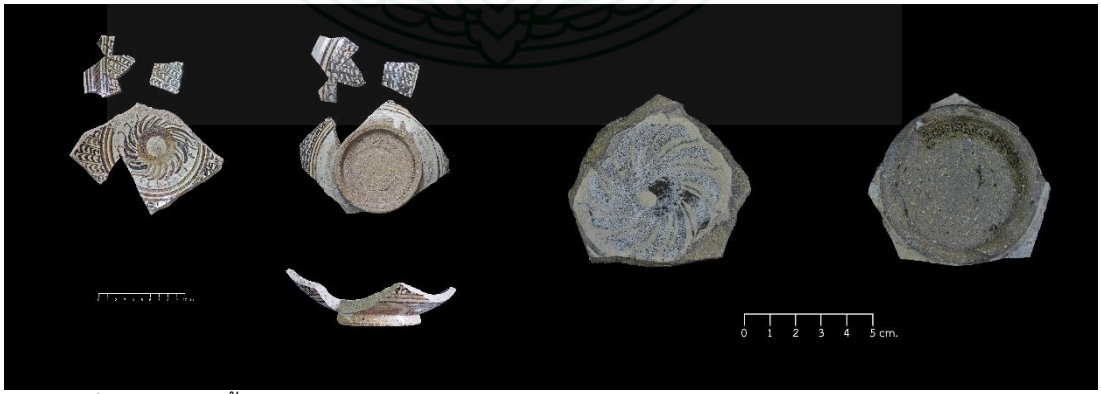
ภาพที่ 649 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)
ภาพที่ 650 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)

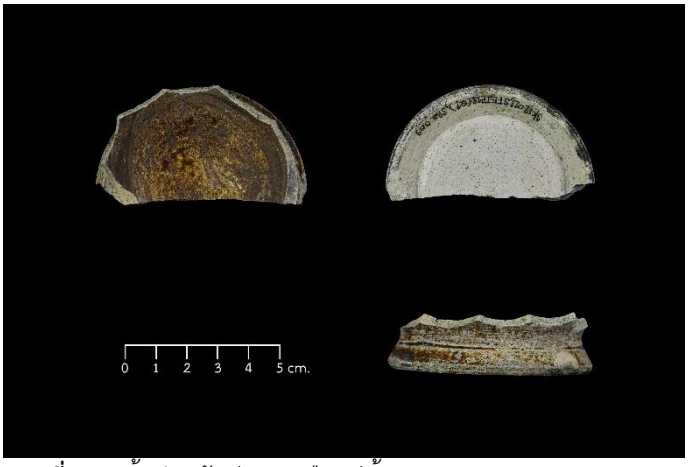
ภาพที่ 651 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)
ภาพที่ 652 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 653 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.3
ภาพที่ 654 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 655 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)
ภาพที่ 656 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.20

ภาพที่ 657 ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ภาพที่ 658 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 659 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.6

ภาพที่ 660 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.9

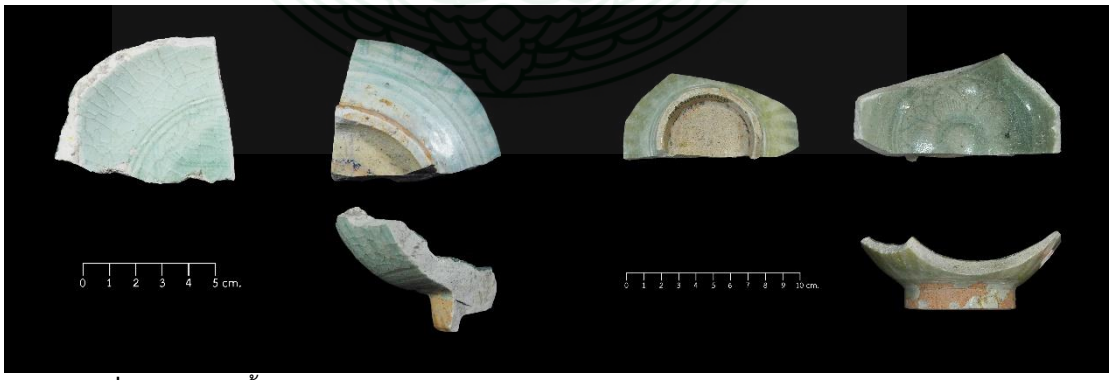
ภาพที่ 661 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.18 (G.1)

ภาพที่ 662 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.5
ภาพที่ 663 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่อง พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 664 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 665 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 666 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.17
ภาพที่ 667 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกลีบบัว พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 668 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบลายกงจักร พบจากหลุม TP.12
ภาพที่ 669 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง พบจากหลุม TP.4

ชิ้นส่วนฝา พบทั้งหมด 84 ชิ้น พบแบบที่ไม่มีการตกแต่งใดๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นการตกแต่งด้วยการเซาะร่อง เคลือบใส เคลือบสีเขียว และอื่นๆ ตามลำดับ พบชิ้นส่วนจุกฝาทั้งหมด 1 ชิ้น เคลือบสีน้ำตาล

ภาพที่ 670 ชิ้นส่วนจุกฝา เซาะร่อง เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.20

จากการขุดค้นพบภาชนะดินเผาในสภาพครึ่งใบ 22 ใบ และเกือบสมบูรณ์ 5 ใบ พบว่ามีการตกแต่งโดยเคลือบสีเขียวและเซาะร่องหรือขูดขีดใต้เคลือบมากที่สุด รองลงมาเป็นเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบใส เคลือบสีน้ำตาล ไม่มีการตกแต่ง เคลือบสีขาว และเคลือบใสตามลำดับ

ภาพที่ 671 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากถึงก้น เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 672 (ขวา) ชิ้นส่วนปากถึงก้น เคลือบสีเขียวและเซาะร่องใต้เคลือบด้านใน พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 673 (ซ้าย) ชิ้นส่วนครกครึ่งใบ เคลือบสีเขียวด้านใน พบจากหลุม TP.3

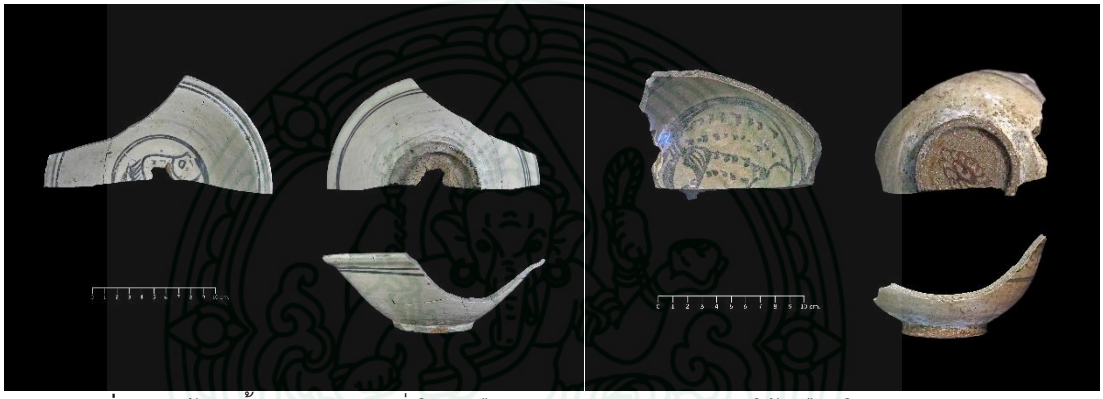
ภาพที่ 674 (ขวา) ชิ้นส่วนครกครึ่งใบ เซาะร่อง พบจากหลุม TP.16 (G.1)

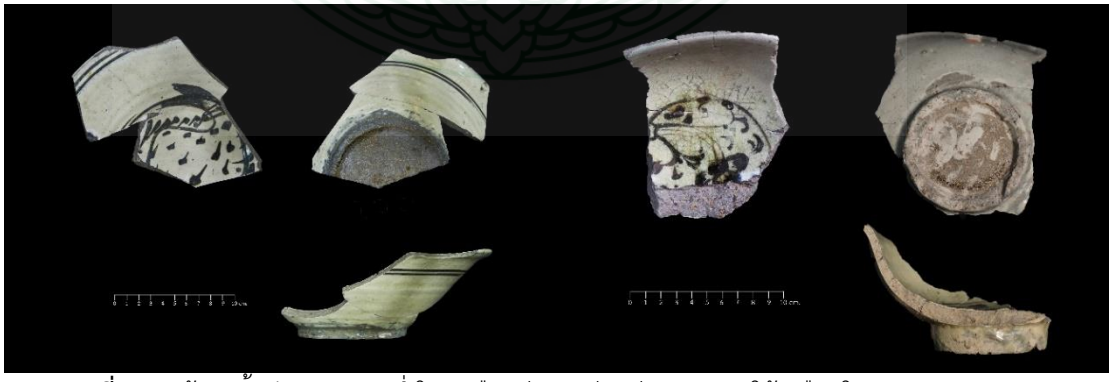
ภาพที่ 675 ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 676 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1)
ภาพที่ 677 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 678 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 679 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 680 (ซ้าย) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17
ภาพที่ 681 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.12

ภาพที่ 682 ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 683 (ซ้าย) ชิ้นส่วนหม้อกุณฑีครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายดอกไม้ใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 684 (ขวา) ชิ้นส่วนภาชนะครึ่งใบ เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.16 (G.1)

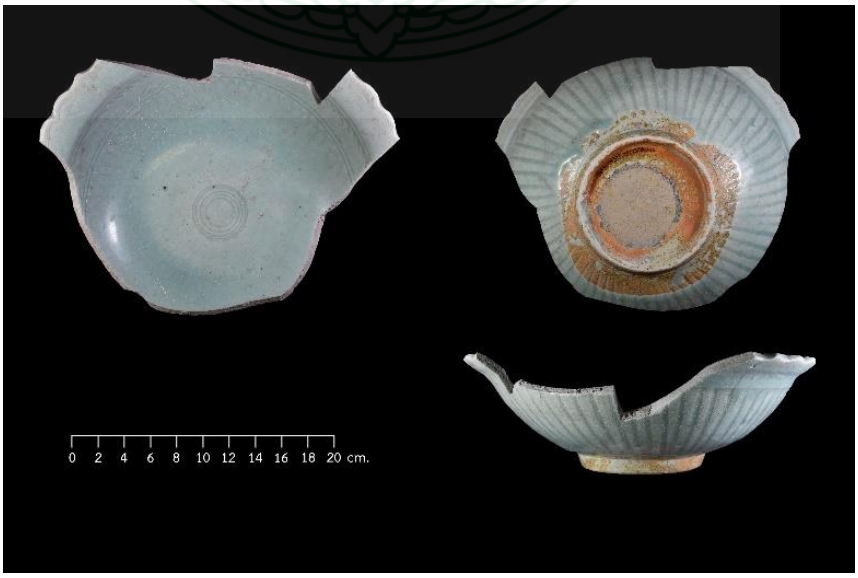
ภาพที่ 685 กระปุกครึ่งใบ เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 686 (ซ้าย) ถ้วยครึ่งใบ เคลือบสีเขียว เซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 687 (ขวา) ชามครึ่งใบ เคลือบสีเขียว เซาะร่องด้านใน พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 688 ชามครึ่งใบ เคลือบสีเขียวและเซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 689 ชามเกือบสมบูรณ์ เคลือบสีเขียว เซาะร่องลายกลีบบัวด้านนอกใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 690 ชามเกือบสมบูรณ์ เซาะร่องลายกลีบบัวใต้เคลือบสีเขียว พบจากหลุม TP.4

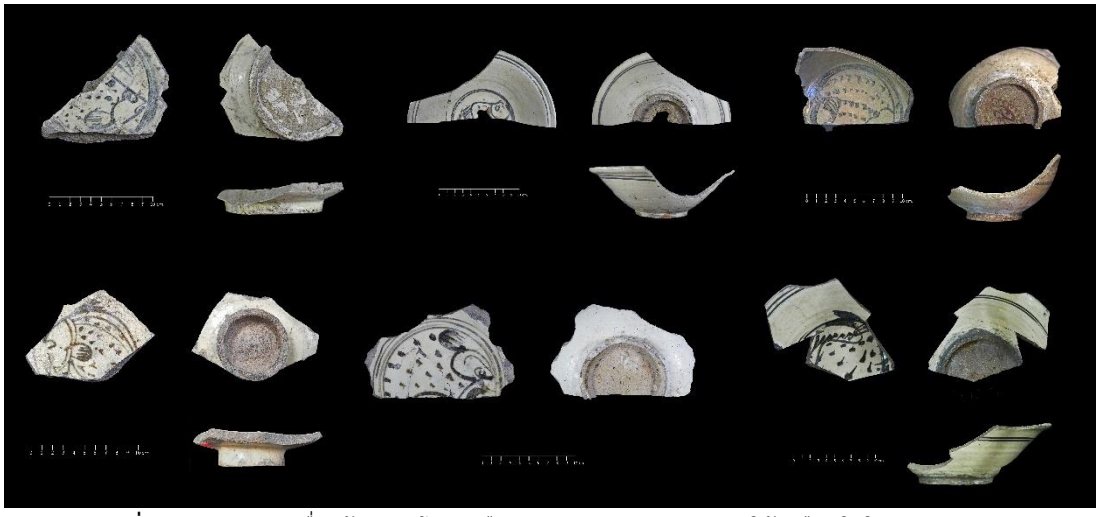
ภาพที่ 691 กระปุกสองหูเกือบสมบูรณ์ เคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.4

นอกจากนี้ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งบางชนิดเป็นเครื่องถ้วยสังคโลกที่ผลิตจากแหล่งเตาสุโขทัยและแหล่งเตาศรีสัชนาลัย สามารถแยกตามแหล่งเตาและอายุสมัยของแหล่งเตาได้ ดังนี้

4.2.1.2.1 แหล่งเตาสุโขทัย

ระยะแรก (กำหนดอายุช่วง พ.ศ.1893-1943) ระยะนี้เป็นการก่อตั้งเตาในสมัยแรกของแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัย ผลิตภัณฑ์ที่พบเป็นจานทรงสูง เขียนลายดำใต้เคลือบใส เขียนลายปลาตัวเดียวเป็นหลัก นอกนั้นเป็นจานทรงสูงหรือชามเขียนลายพรรณพฤกษาในพื้นที่วงกลม มักมีลายก้านขดแบบหวัดที่บริเวณปากภาชนะ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น แจกัน กระปุก และไหเนื้อแกร่ง เป็นต้น เนื้อของภาชนะมีสีเทาหรือสีน้ำตาลแดง มีส่วนประกอบของเม็ดกรวดขนาดเล็กปะปนอยู่ มีรูพรุนน้อย[2]

[2] กรมศิลปากร, สังคโลกเตาทุเรียงเมืองสุโขทัย ข้อมูลใหม่จากหลักฐานทางโบราณคดี, (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพระรามครีเอชั่น, 2564), 283.

ภาพที่ 692 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลาใต้เคลือบใสในช่วงระยะแรก

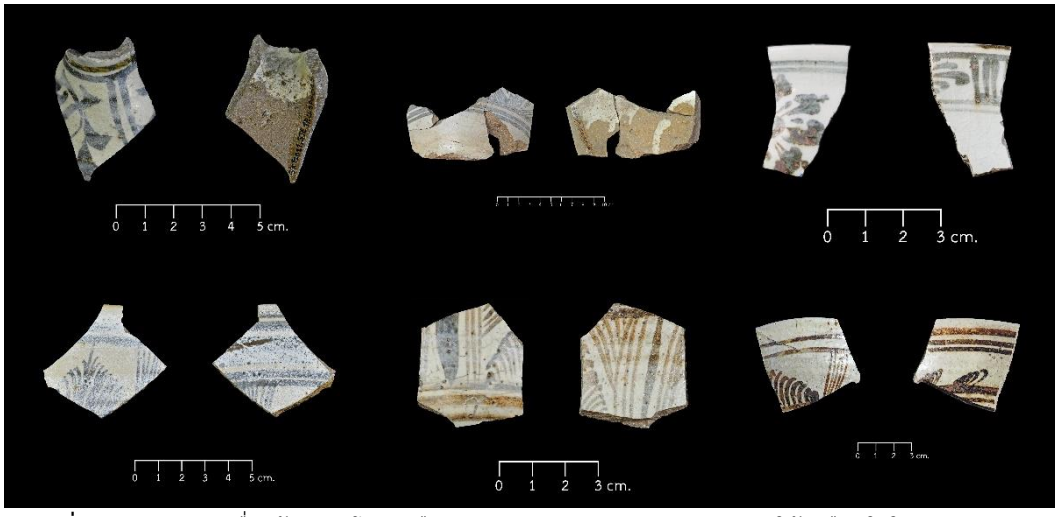

ภาพที่ 693 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใสในช่วงระยะแรก

ระยะหลัง (กำหนดอายุช่วง พ.ศ.1953-2073)[3] ผลิตภัณฑ์ที่พบเขียนลายดำใต้เคลือบทาน้ำดินสีขาวหนา รูปทรงภาชนะของเครื่องสังคโลกที่นิยมผลิตมากในระยะนี้คือจานทรงสูงและชาม แต่เนื้อภาชนะแตกต่างจากระยะแรก เนื้อภาชนะจากแหล่งเตาเมืองเก่าสุโขทัยระยะหลังจะมีสีน้ำตาลอมแดง และเนื้อสีเทาดำ มีเม็ดกรวดขนาดใหญ่ปะปนอยู่มาก นิยมเขียนลายปลาแบบไม่ประณีตต่างจากช่วงระยะแรก นิยมเขียนลายเต็มใบมากขึ้น โดยเขียนลายช่องกระจกและเส้นวงกลมขนาน ลายพรรณพฤกษา ประกอบด้วยลายก้านขดและลายเกสรดอกบัว หรือที่เรียกกันว่าลายกงจักรหรือลายพระอาทิตย์ ซึ่งลายกงจักรหรือลายพระอาทิตย์นั้นคลี่คลายมาจากลายเกสรดอกบัวหรือเกสรดอกไม้[4] นอกจากนี้ในระยะนี้ยังทำผลิตภัณฑ์เคลือบขาวไม่เขียนลวดลายใดๆ อีกด้วย

[3] เรื่องเดียวกัน, 284.

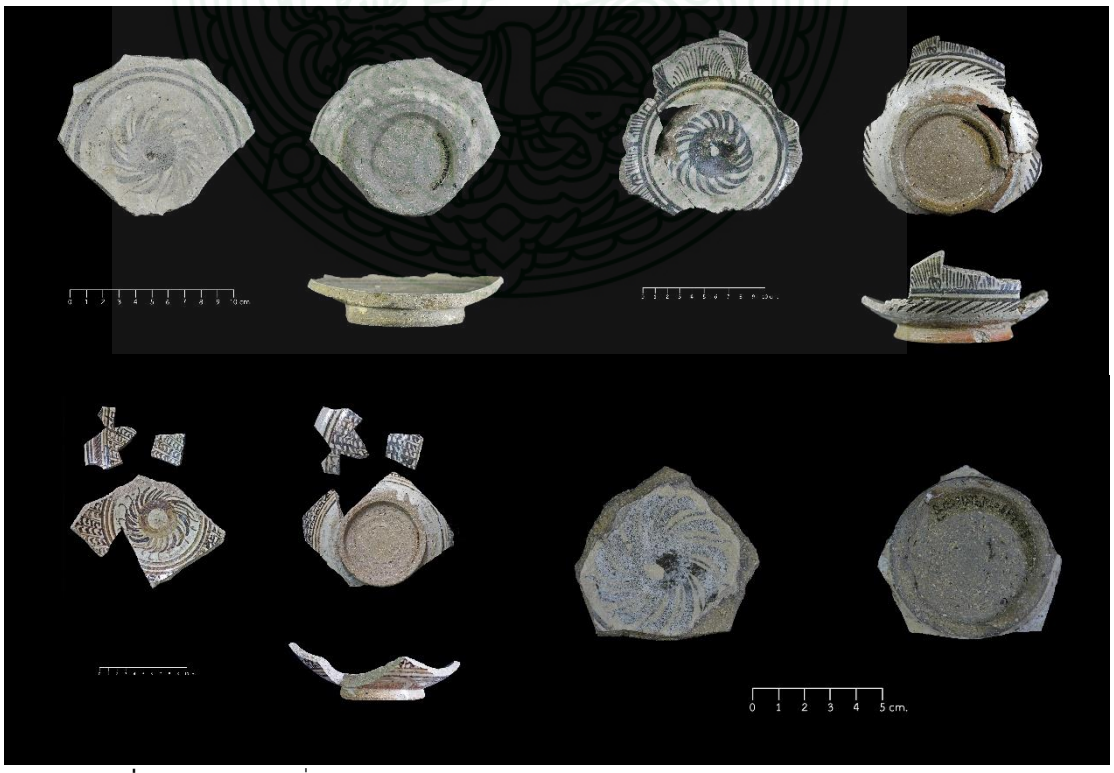
[4] เรื่องเดียวกัน, 206.

ภาพที่ 694 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษาใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง

ภาพที่ 695 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายพิกุลใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง

ภาพที่ 696 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักรใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง

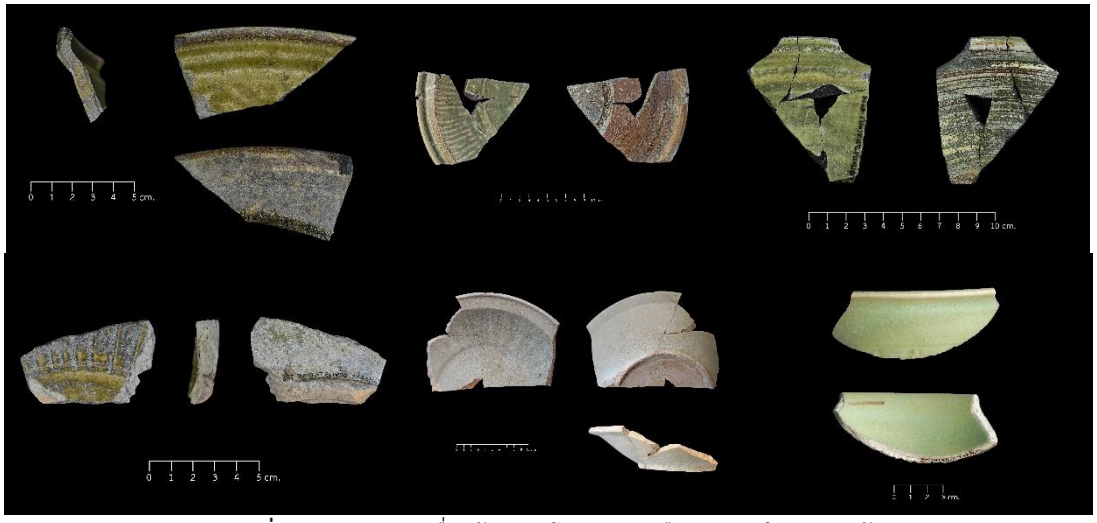
ภาพที่ 697 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวเขียนสีดำลายช่องกระจกใต้เคลือบใสในช่วงระยะหลัง

ภาพที่ 698 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเคลือบสีขาวไม่เขียนลายในช่วงระยะหลัง

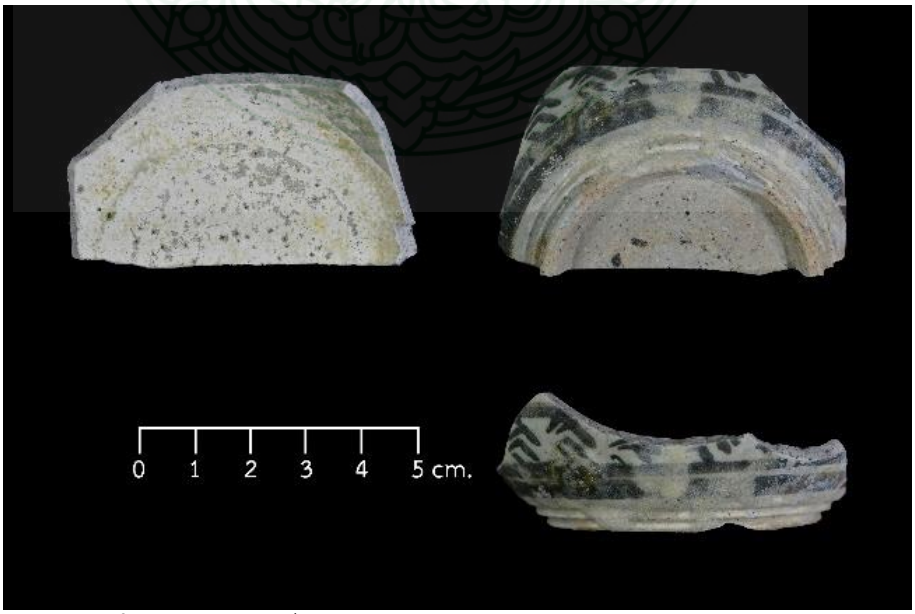
4.2.1.2.2 แหล่งเตาศรีสัชนาลัย

ยุคต้น ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20 พบผลิตภัณฑ์ 3 ประเภท ประเภทแรกคือประเภทเคลือบสีเขียว เนื้อดินสีน้ำตาลอมสีแดง ผิวหยาบ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม พาน กระปุก 2-4 หู โกร่งบดยา กระปุกหยดน้ำ และโถ น้ำเคลือบมีหลายสี ได้แก่ สีเขียวคล้ำ สีเขียวอ่อน และสีเขียวอมน้ำตาล ประเภทต่อมาคือภาชนะแบบไม่เคลือบ รูปทรงที่ผลิตมักเป็นไหปากแตรและครก เนื้อดินมีสีเทาจนถึงสีน้ำตาลอ่อน มีลักษณะคล้ายคลึงกับเครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตจากแหล่งเตาบ้านบางปูน และประเภทสุดท้ายคือประเภทเขียนสีดำใต้เคลือบ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม และพาน ลายที่ใช้ตกแต่งได้แก่ ลายช่อดอกไม้ ลายก้านขด และลายกลีบบัว

ภาพที่ 699 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในช่วงยุคต้น

ยุคกลาง ราวกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21 ผลิตภัณฑ์ยุคนี้จะมี 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทเคลือบสีเขียว มีการพัฒนาการตกแต่งลวดลายให้วิจิตรขึ้นกว่าในยุคที่แล้ว มีการขูดขีดหรือสลักลายดอกบัว ลายดอกเบญจมาศ ลายดอกโบตั๋น และลายกลีบบัว ส่วนลายรูปสัตว์มักเป็นลายปลาเป็นส่วนใหญ่ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม กระปุก โถพร้อมฝา และพานน้ำเคลือบออกสีเขียวอ่อนหรือสีเขียวอมฟ้า ประเภทเคลือบสีน้ำตาล นิยมผลิตเป็นกระปุก 2 หู และประเภทเขียนลายสีดำใต้เคลือบ มักมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ รูปทรงที่ผลิตได้แก่ จาน ชาม กุณฑี และแจกัน ลวดลายที่ใช้ตกแต่ง ได้แก่ ลายปลา ลายเป็ด ลายปลาช่อน ลายปลากราย ลายมังกร และลายสิงโตจีน การตกแต่งบริเวณชอบปากมักตกแต่งด้วยลายก้านขด

ภาพที่ 700 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเขียนลายสีดำใต้เคลือบในช่วงยุคกลาง

ภาพที่ 701 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในยุคกลาง

ยุคปลาย ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 21 หรือต้นพุทธศตวรรษที่ 22 ผลิตภัณฑ์ในยุคนี้แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ประเภทเคลือบสีเขียว นิยมตกแต่งด้วยการขูดขีดลายเส้นขนาน ลายดอกไม้ ลายกลีบบัว หรือคล้ายลายจักสานอย่างง่ายๆ เนื้อดินค่อนข้างหยาบ สีเทา น้ำเคลือบสีเขียวเข้ม ใส และมีรอยราน ประเภทเคลือบสีน้ำตาล เทคนิคที่ใช้ตกแต่งได้แก่ เรียบ การขูดขีด และการปั้นติด การตกแต่งลายมักขูดลายจักสานหรือลายวงกลมขนาน น้ำเคลือบมีสีน้ำตาลอมเหลืองและสีน้ำตาลเข้ม ประเภทเขียนลายสีดำใต้เคลือบ แบ่งเป็นกลุ่มเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเขียวคล้ายเซลาดอนและกลุ่มเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเขียวใส ลวดลายคล้ายเครื่องถ้วยจีนและเครื่องถ้วยเวียดนาม ประเภทเคลือบสีขาว น้ำเคลือบมี 2 แบบ คือแบบมันและแบบด้าน ไม่นิยมตกแต่งลวดลาย และประเภทเคลือบสองสี เป็นเครื่องถ้วยที่ตกแต่งด้วยน้ำเคลือบสีน้ำตาลและสีขาวเป็นหลัก บางครั้งอาจตกแต่งด้วยสีน้ำตาลสีเดียวโดยนำมาเขียนลาย แต้มลาย หรือขูดขีดลายบนเคลือบสีน้ำตาลจนเห็นสีของเนื้อดิน เทคนิคที่ใช้ตกแต่งมีทั้งการขูดขีด การเขียนสี และการปั้นติด โดยตกแต่งเป็นลายจุด ลายกลีบบัวแหลม และลายก้านขด

ภาพที่ 702 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีเขียวในช่วงยุคปลาย

ภาพที่ 703 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกแบบเคลือบสีน้ำตาลในช่วงยุคปลาย

ภาพที่ 704 ตัวอย่างเครื่องถ้วยสังคโลกเขียนลายสีดำใต้เคลือบในช่วงยุคปลาย

4.2.1.3 เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

จากการดำเนินงานในครั้งนี้ พบหลักฐานประเภทเศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 166 ชิ้น น้ำหนัก 1,638.9 กรัม เป็นประเภทที่พบน้อยที่สุด โดยพบชิ้นส่วนประเภทลำตัวมากที่สุด รองลงมาเป็นส่วนปาก ก้น คอและไหล่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบในสภาพครึ่งใบอีกจำนวนหนึ่ง แต่ไม่พบในสภาพสมบูรณ์หรือเกือบสมบูรณ์ พบทั้งแบบเรียบ และที่มีการตกแต่งผิว ด้วยเทคนิคต่างๆ ทั้งการเคลือบใส เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินเป็นลายต่างๆ ใต้เคลือบ เคลือบใสและเขียนสีแดงและสีเขียวเป็นลายต่างๆ ใต้เคลือบ และเคลือบสีเขียว

ตารางที่ 79 ตารางสรุปจำนวนชิ้นส่วนของภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องที่พบจากทั้งโครงการ

ชิ้นส่วน (ชิ้น)													
ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ
โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้					
2	43	7	0	5	62	1	32	12	0	0	3	0	0

ตารางที่ 80 ตารางสรุปจำนวนรูปแบบการตกแต่งของภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องที่พบจากทั้งโครงการ

การตกแต่ง													
เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบใส/ไม่เขียน	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ
		เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้				
5	14	90	0	12	13	2	0	1	11	0	0	1	21

ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องสามารถแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือกลุ่มเครื่องถ้วยจีนและเครื่องถ้วยเวียดนาม ดังนี้

4.2.1.3.1 เครื่องถ้วยจีน สามารถแบ่งตามอายุสมัยได้ดังต่อไปนี้

<u>เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์ซ่งใต้</u> (พ.ศ.1670-1823) สมัยราชวงศ์ซ่งเป็นยุคที่มีการผลิตเครื่องถ้วยจีนอย่างจริงจังในระดับอุตสาหกรรม แหล่งเตาที่สำคัญได้แก่ จิ่งเต๋อเจิ้น อันชี หลงฉวน และหางโจว ลักษณะเด่นของเครื่องถ้วยในสมัยนี้คือเป็นเครื่องถ้วยที่มีรูปทรงแปลกๆ มีความนุ่มนวลอ่อนหวาน สะท้อนถึงรสนิยมของชนชั้นสูง มีการเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีเดียวด้วยความประณีต[5]

[5] ณัฏฐภัทร จันทวิช, <u>เครื่องถ้วยจีนที่พบจากแหล่งโบราณคดีในประเทศไทย</u>, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), 26-27.

เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์ซ่งที่พบในหลุมขุดค้นครั้งนี้คือชิ้นส่วนตลับเคลือบสีขาว ทำเป็นลายก้านขด ผลิตจากกลุ่มเตาอันซี มณฑลฝูเจี้ยน

ภาพที่ 705 ชิ้นส่วนตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ต้นสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17 จากหลุม TP.19

ภาพที่ 706 ชิ้นส่วนลำตัวตลับเคลือบสีขาวผลิตจากกลุ่มเตาอันซีมณฑลฝูเจี้ยน ปลายสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ถึงต้นสมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 จากหลุม TP.19

เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หยวน (พ.ศ.1823-1911) อุตสาหกรรมเครื่องถ้วยในช่วงเวลานี้ได้ดำเนินการมาภายใต้ศึกสงครามหลังจากกุบไลข่าน จักรพรรดิชาวมองโกลเข้ามายึดอำนาจในประเทศจีนได้ในพ.ศ. 1823 และตั้งราชวงศ์หยวนขึ้น อุตสาหกรรมเครื่องถ้วยจีนในสมัยราชวงศ์หยวนนั้นเป็นการสืบทอดมาจากสมัยราชวงศ์ซ่ง โดยเตาที่ยังผลิตอย่างต่อเนื่องและเป็นที่รู้จักได้แก่ เตาหลงฉวน ที่มีการผลิตเครื่องถ้วยเขียวไข่กา หรือ เซลาดอน เตาจิ่งเต๋อเจิ้น ผลิตเครื่องถ้วยที่มีลักษณะเนื้อบาง เคลือบสีขาวและเป็นมันเงา นอกจากนี้ยังพบแหล่งผลิตที่มณฑลเจ้อเจียง ฝูเจี้ยน เกียงซี กวางตุ้ง กวางซี[6]

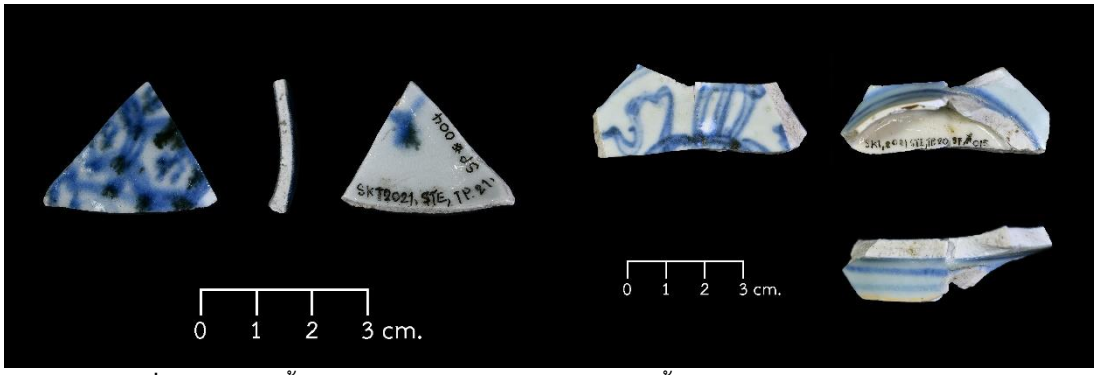
ภาพที่ 707 ชิ้นส่วนก้นชามเคลือบสีขาวแบบชูฝู่ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หยวน กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19 จากหลุม TP.18 (G.1)

เครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิง (พ.ศ.1911-2187) เครื่องถ้วยจีนส่วนใหญ่ของราชวงศ์หมิงมักเป็นเครื่องถ้วยเนื้อกระเบื้อง (Porcelain) มีทั้งเคลือบสีเดียวและเขียนลายสีครามใต้เคลือบบนพื้นสีขาว เรียกว่า *เครื่องถ้วยลายคราม* นอกจากนี้ก็ยังมีการตกแต่งด้วยการลงสีลงบนเคลือบ หรือที่เรียกว่า *เครื่องลงยา* และยังมีเครื่องถ้วยสองสี สามสี ห้าสี มีทั้งการตกแต่งใต้เคลือบและบนเคลือบ เครื่องถ้วยลายคราม เป็นเครื่องถ้วยที่มีการตกแต่งด้วยการเขียนลายสีน้ำเงินหรือสีคราม โดยสีที่ใช้ในการเขียนลายนั้นได้มาจากโคบอลท์ (Cobalt) ซึ่งรู้จักการนำมาใช้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง นอกจากเครื่องถ้วยที่มีการเขียนลายแล้วนั้นยังมีเครื่องถ้วยชนิดเคลือบสีเดียว เช่น สีเขียวไข่กาหรือ เซลาดอน สีขาว สีน้ำเงิน สีแดง และสีน้ำตาล[7] ภาชนะที่พบจากการขุดค้นในโครงการนี้สามารถกำหนดช่วงรัชศกได้ ได้แก่ รัชศกหงจื้อ รัชศกเจิ้งเต๋อ รัชศกเจียจิ้ง และรัชศกว่านลี่ โดยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มเครื่องลายครามและกลุ่มภาชนะเขียนสองสีคือสีแดงและสีเขียว

[6] เรื่องเดียวกัน, 28-30.

[7] เรื่องเดียวกัน, 31-36.

- กลุ่มเครื่องลายคราม

ภาพที่ 708 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัวชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.21
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 709 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.20
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

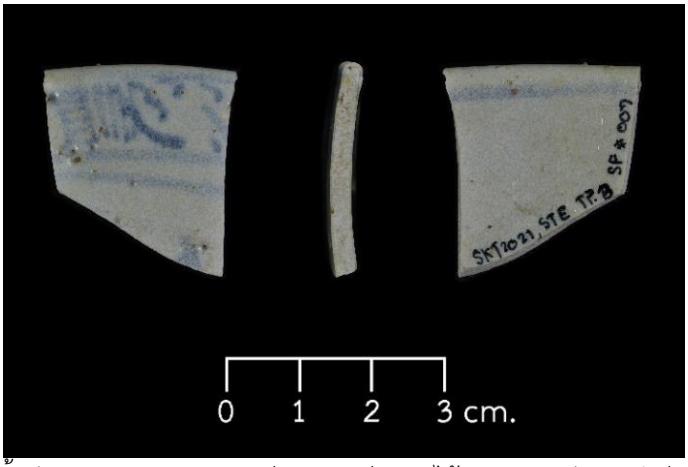
ภาพที่ 710 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.18 (G.1)
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 711 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ และลายดอกบัวทูนพุทธมงคลแปด พบจากหลุม TP.5
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 712 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากถึงก้นชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.17
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 713 (ขวา) ชิ้นส่วนปากถึงก้นชามลายคราม เขียนลายดอกโบตั๋น พบจากหลุม TP.5
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

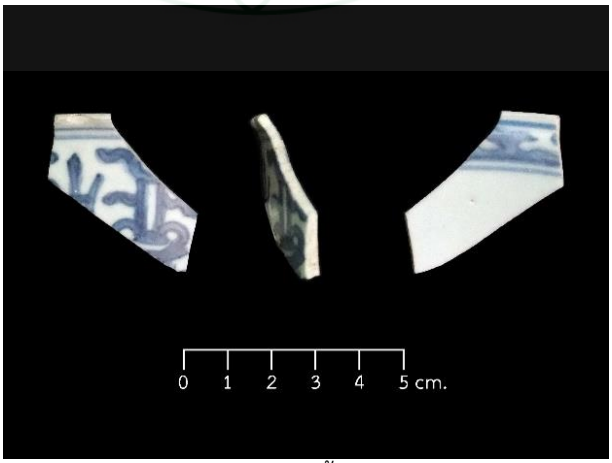

ภาพที่ 714 ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายกลีบดอกไม้ ผลิตจากกลุ่มเตาอันซี มณฑลฝูเจี้ยน สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อ กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.3

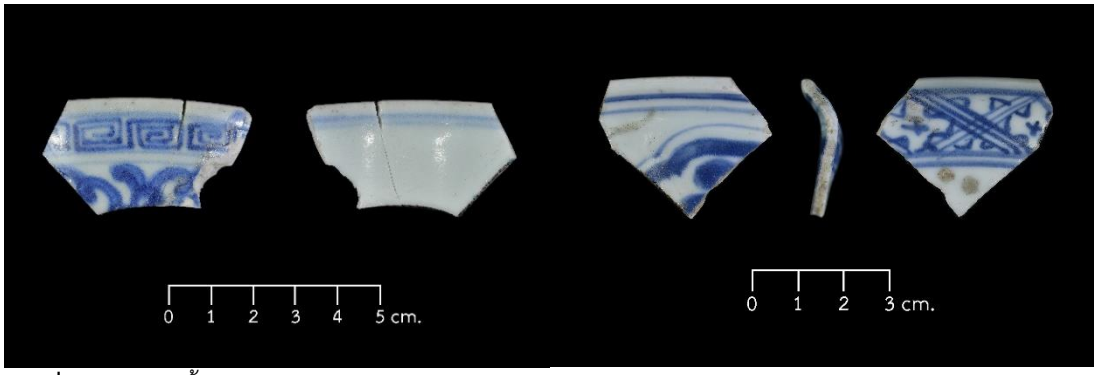

ภาพที่ 715 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากจานลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.3 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 716 (ขวา) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 717 ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายแถบรั้วไม้ระแนง ผลิตจากกลุ่มเตาผิงเหอ มณฑลฝูเจี้ยน สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 22 พบจากหลุม TP.6

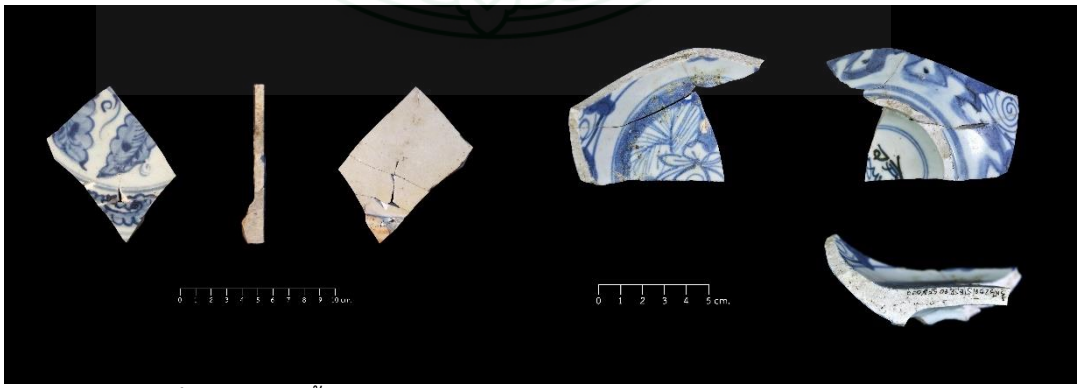
ภาพที่ 718 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายประแจจีนและลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.18 (G.1)
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 719 (ขวา) ชิ้นส่วนปากชามลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบใส พบจากหลุม TP.20
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 720 (ซ้าย) ชิ้นส่วนลำตัวจานลายคราม เขียนลายสีน้ำเงินใต้เคลือบ พบจากหลุม TP.17
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 721 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัวชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.20
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 722 (ซ้าย) ชิ้นส่วนก้นจานลายคราม เขียนลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.4
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 723 (ขวา) ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม เขียนลายดอกไม้ พบจากหลุม TP.20
ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

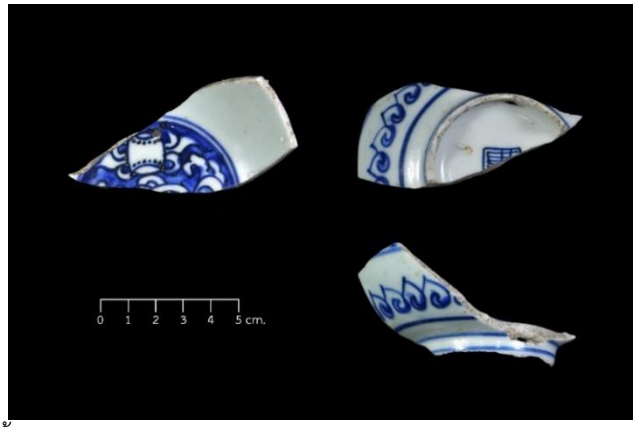
จากการขุดค้นพบชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง จากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น ที่บริเวณก้นภาชนะเขียนตัวอักษรว่า ต้า 大 หมิง 明 เหนียน 年 เส้า 造 (อ่านแนวตั้งจากขวาไปซ้าย) แปลว่า ทำในสมัยราชวงศ์หมิงที่ยิ่งใหญ่ จากก้นภาชนะจำนวน 2 ใบ โดยพบจากหลุม TP.4 ที่เป็นหลุมขยะ และหลุม TP.16 (G.1) ที่เป็นหลุมทางน้ำ และผ่านการถมที่มาแล้ว

ภาพที่ 724 ชิ้นส่วนชามลายคราม เขียนลายนักปราชญ์ใต้ต้นสน และลายสามเกลอ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 725 ชิ้นส่วนชามลายคราม เขียนลายทิวทัศน์ (พรรณไม้น้ำ?) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 726 ชิ้นส่วนก้นชามลายคราม ด้านในเขียนลายมงคล ด้านนอกเขียนลายคล้ายกลีบบัว บริเวณก้นมีตราประทับ ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ปลายรัชศกเจียจิ้งถึงต้นรัชศกว่านลี่ กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22

- กลุ่มเครื่องเขียนลายสองสี

ภาพที่ 727 (ซ้าย) ชิ้นส่วนปากชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

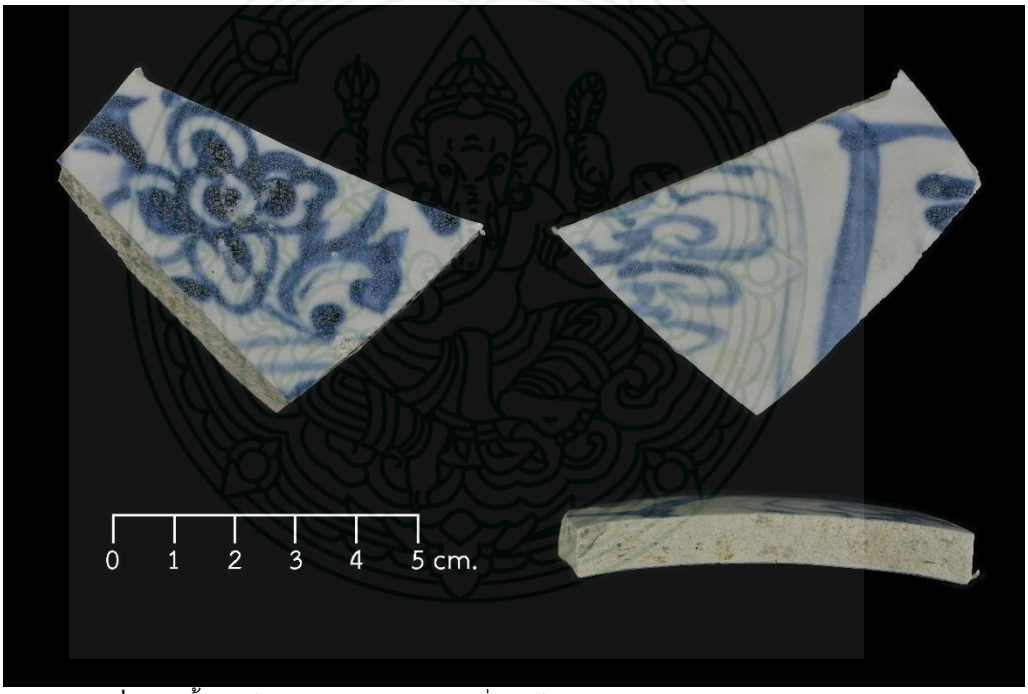
ภาพที่ 728 (ขวา) ชิ้นส่วนลำตัวชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.20 ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 729 ชิ้นส่วนก้นชามเขียนลายสองสี พบจากหลุม TP.16 (G.1) ผลิตจากกลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง กำหนดอายุราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21

4.2.1.3.2 เครื่องถ้วยเวียดนาม สามารถแบ่งตามอายุสมัยได้ดังต่อไปนี้

<u>เครื่องถ้วยเวียดนามสมัยราชวงศ์เล (Lê)</u> กำหนดอายุสมัยราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21 เครื่องถ้วยเวียดนามที่ผลิตขึ้นในสมัยนี้มีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทเขียนลายสีดำใต้เคลือบ ประเภทเขียนลายสีครามใต้เคลือบ ประเภทเขียนลายสีบนเคลือบ และประเภทเคลือบสี ซึ่งเครื่องถ้วยลายครามสมัยราชวงศ์เลเป็นกลุ่มที่ตกแต่งด้วยสารโคบอลต์ที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศ โคบอลต์มีสีฟ้าสดใส เพราะมีส่วนผสมของแมงกานีสน้อย รูปทรงที่ผลิต ได้แก่ แจกัน คนที ชาม จาน ไหทั้งแบบที่มีหูและแบบไม่มีหู คนโท ถ้วย เป็นต้น ลวดลายที่ตกแต่ง เช่น ลายใบตอง ลายคลื่น ลายหงส์ ลายดอกไม้กลีบกลม 4 กลีบ ลายจักสาน ลายดอกบัวก้านขด ลายช่อดอกโบตั๋นก้านขด ลายกิเลน ลายสิงห์ ลายม้า ลายหยูอี้พับ ลายสามสหายแห่งเหมันตฤดู ลายเหรียญกษาปณ์ ลายกลีบบัวมีไส้หางยาว เป็นต้น วิธีการเขียนมีความประณีต สังเกตได้จากเส้นพู่กันที่เล็ก ฐานมีทั้งแบบไม่เคลือบ และแบบทาน้ำดินสีน้ำตาล[8]

ภาพที่ 730 ชิ้นส่วนไหลายคราม เขียนลายกิ่งดอกไม้และลายกลีบบัว พบจากหลุมขุดค้น TP.2 ผลิตจากกลุ่มเตาในจังหวัดหายเซือง สมัยราชวงศ์เล กำหนดอายุราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21

[8] ปริวรรต ธรรมาปรีชากร, “การใช้เครื่องถ้วยจีนและเครื่องถ้วยเวียดนามในการกำหนดอายุหลักฐานทางโบราณคดีและรูปแบบศิลปะ กรณีศึกษาลวดลายปูนปั้นประดับบนโบราณสถานในประเทศไทยระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19-24”, (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาโบราณคดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 87-91.

4.2.2 ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรม

4.2.2.1 กระเบื้องดินเผามุงหลังคา

จากการขุดค้นในโครงการพบกระเบื้องดินเผามุงหลังคาทั้งหมด 799 ชิ้น หนัก 52,621 กรัม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 81 ตารางแสดงจำนวนกระเบื้องมุงหลังคาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุม	กระเบื้องมุงหลังคา	
	ชิ้น	กรัม
TP.1	3	170
TP.2	74	4000
TP.3	3	100
TP.4	6	920
TP.5	41	4424
TP.6	53	3817
TP.13	122	2958
TP.14	5	500
TP.15	111	5014
TP.16(G.1)	19	1600
TP.16(G.2)	50	6700
TP.17	105	7294
TP.18(G.1)	8	533
TP.19	16	880
TP.20	154	12123
TP.21	29	1588
รวม	**799**	**52621**

ภาพที่ 731 ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ พบจากหลุม TP.13

ภาพที่ 732 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.13
ภาพที่ 733 (ขวา) ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว พบจากหลุม TP.16 (G.1)

4.2.2.2 ประติมากรรมสังคโลกประกอบสถาปัตยกรรม

ประติมากรรมสังคโลกในอดีตนิยมใช้ประกอบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม โดยเป็นส่วนประกอบของหลังคา และประดับบันไดทางเข้าศาสนสถาน ประติมากรรมสังคโลกที่มักจะพบ เช่น มกร บราลี ลูกกรง กระเบื้องมุงหลังคา และกระเบื้องครอบหัวแป เป็นต้น มีการตกแต่งด้วยการปั้นแปะเพิ่ม ขูดขีดทำให้เกิดร่องหรือลวดลาย ทาน้ำดินสีขาวแล้วเขียนลวดลายต่างๆ ด้วยสีน้ำตาลหรือสีดำ จากนั้นเคลือบด้วยน้ำเคลือบสีขาวนวล จากการขุดค้นแหล่งเตาพบว่าในเมืองสุโขทัยอาจจะมีเตาที่ใช้เผาเครื่องประดับสถาปัตยกรรมเฉพาะ[9]

จากการขุดค้นในโครงการ พบชิ้นส่วนประติมากรรมสังคโลกที่ใช้ประดับสถาปัตยกรรมทั้งหมด 12 ชิ้น น้ำหนักรวม 1,078 กรัม มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 82 ตารางแสดงรายละเอียดประติมากรรมสังคโลกประกอบสถาปัตยกรรมที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.2	#004/2	5	260-270	ชิ้นส่วนช่อฟ้าเคลือบขาวเขียนสีดำ ลายพรรณพฤกษา	2	278
TP.4	#030	20	450-460	ชิ้นส่วนราวระเบียง? เคลือบสีน้ำตาล	1	198
TP.6	#009	8	300-310	ชิ้นส่วนมกร?	1	375
TP.9	#003	2	250-260	ชิ้นส่วนราวบันได? เคลือบสีน้ำตาล	1	45
TP.9	#004	2	250-260	ชิ้นส่วนมกร	1	95

[9] อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, แหล่งเตาทุเรียงเมืองเก่าสุโขทัย, (อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กรมศิลปากร, 2560), 468-469.

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.20	#018/1	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	22
TP.20	#018/2	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	22
TP.20	#018/3	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	10
TP.20	#018/4	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	6
TP.20	#018/5	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	23
TP.20	#025	20	470-480	ชิ้นส่วนกระหนกเคลือบขาว	1	4

ภาพที่ 734 (ซ้าย) ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตย์ สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนมกร พบจากหลุม TP.6
ภาพที่ 735 (ขวา) ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตย์ สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนมกร พบจากหลุม TP.9

ภาพที่ 736 ชิ้นส่วนช่อฟ้า เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษา พบจากหลุม TP.2

ภาพที่ 737 ชิ้นส่วนราวระเบียง เคลือบสีน้ำตาล พบที่หลุม TP.4

ภาพที่ 738 ชิ้นส่วนกระหนก พบที่หลุม TP.20

4.2.2.3 ปูนปั้น

จากการขุดค้นในโครงการพบปูนปั้นทั้งหมด 52 ชิ้น น้ำหนัก 16,100 กรัม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 83 ตารางแสดงรายละเอียดปูนปั้นที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.16 (G.2)	S	405-420	13	2,400
	1	420-430	9	200
	2	430-440	5	700
	3	440-450	3	800
	4	450-460	8	4,500
	5	460-470	4	1,000
TP.19	8	360-370	4	4,000
	9	370-380	3	1,500
	10	380-390	3	1,000

4.2.2.4 อิฐ

จากการขุดค้นพบชิ้นส่วนอิฐทั้งหมด 606 ชิ้น หนัก 463,482 กรัม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 84 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนอิฐที่พบจากการขุดค้น

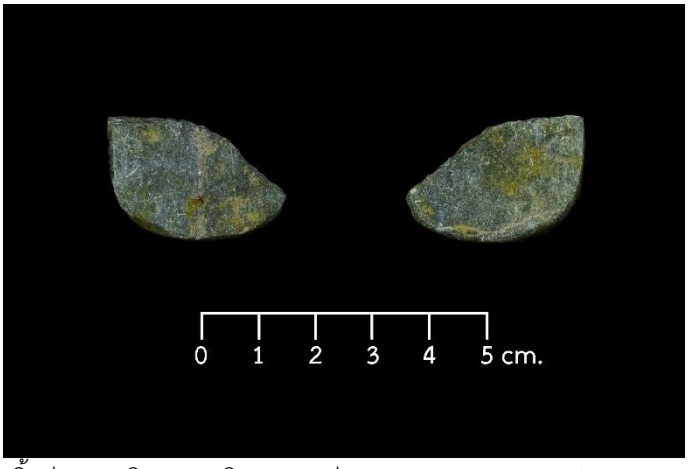
หลุม	อิฐ	
	ชิ้น	กรัม
TP.1	1	100
TP.2	19	14100
TP.4	1	900
TP.6	6	2400
TP.8	38	21500
TP.11	9	1700
TP.13	18	3400
TP.14	17	11300
TP.15	13	6100
TP.16(G.1)	106	48700
TP.16(G.2)	93	69800
TP.17	2	582
TP.19	215	250800
TP.20	66	32000
TP.21	2	100
รวม	**606**	**463482**

4.2.3 ประติมากรรมบุคคล

จากการขุดค้นในโครงการพบประติมากรรมบุคคลทั้งหมด 2 ชิ้น เป็นชิ้นส่วนพระพุทธรูปหินชนวน 1 ชิ้น และชิ้นส่วนบุคคลทำจากดินเผา 1 ชิ้น มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 85 ตารางแสดงรายละเอียดประติมากรรมบุคคลทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.17	#027	19	580-590	ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนวน (ส่วนพระกรรณพระพุทธรูป?)	1	7
TP.18 (G.1)	#003	4	380-390	ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล	1	61

ภาพที่ 739 ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนวน (ส่วนพระกรรณพระพุทธรูป?) พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 740 ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคลครึ่งตัว พบจากหลุม TP.18 (G.1)

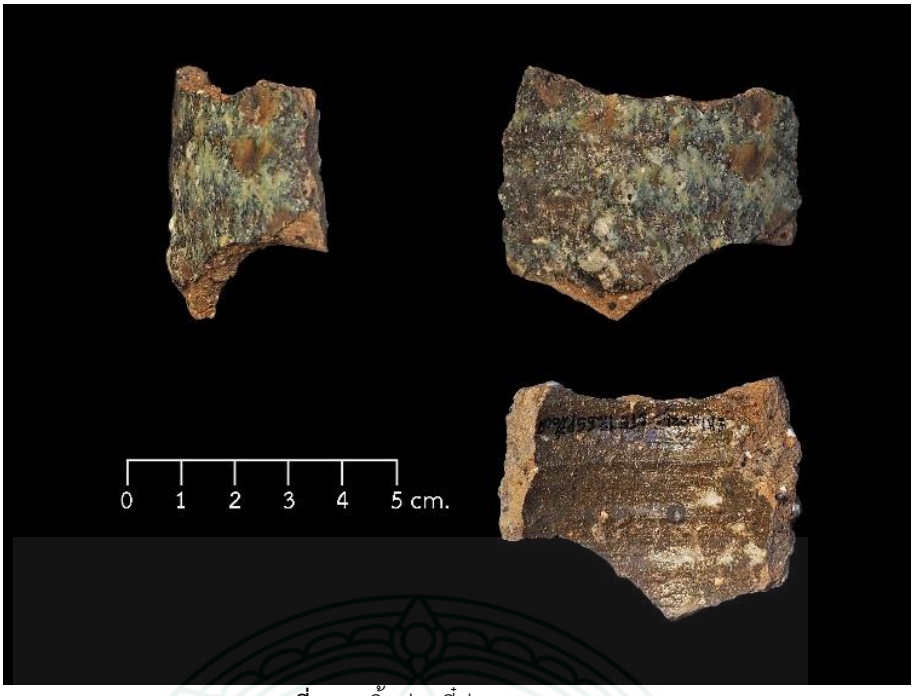
4.2.4 กี๋ดินเผา

กี๋เป็นวัตถุที่ใช้รองภาชนะเพื่อกันไม่ให้ภาชนะดินเผาสกปรกหรือติดกันในขั้นตอนการเผาภาชนะ กี๋มักทำจากดินเผาในลักษณะต่างๆ เช่น กี๋ท่อ กี๋งบน้ำอ้อย[10] ในการดำเนินงานทางโบราณคดีพบกี๋งบน้ำอ้อย 4 ชิ้นจากหลุมขุดค้น TP.6 และ TP.20 และกี๋ท่อ 5 ชิ้นจากหลุมขุดค้น TP.5

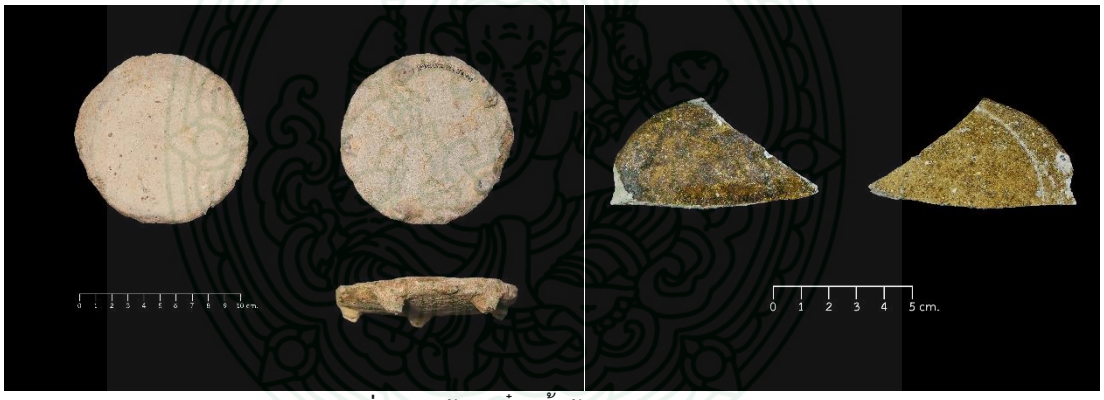
ตารางที่ 86 ตารางแสดงรายละเอียดกี๋ดินเผาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	รายละเอียดโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.5	#009	กี๋ท่อ	24	470-480	5	82
TP.6	#005	กี๋งบน้ำอ้อย	5	270-280	3	395
TP.20	#032	กี๋งบน้ำอ้อยเคลือบสีน้ำตาล	23	500-510	1	36

[10] สำนักโบราณคดี. **ศัพทานุกรมโบราณคดี.** กรุงเทพฯ: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด, 2550 (38).

ภาพที่ 741 ชิ้นส่วนกี่ท่อ พบจากหลุม TP.5

ภาพที่ 742 (ซ้าย) กี่งบน้ำอ้อย พบจากหลุม TP.6

ภาพที่ 743 (ขวา) ชิ้นส่วนกี่งบน้ำอ้อยเคลือบสีน้ำตาล พบจากหลุม TP.20

4.2.5 เตาเชิงกราน

เตาเชิงกรานเป็นเตาสำหรับประกอบอาหาร ลักษณะเป็นเตาดินเผา เนื้อดินหยาบ รูปร่างคล้ายถาดหรือจานรูปไข่ ตัวเตามีลักษณะเป็นถาดยกขอบขึ้นเล็กน้อย มีฐานเตี้ย ๆ ปลายถาดด้านหนึ่งปั้นเป็นก้อนเส้าแนวตั้ง 3 แห่งสำหรับรองรับก้นหม้อ[11] มีรายละเอียดดังตารางด้านล่างพบทั้งสิ้น 125 ชิ้น น้ำหนักรวม 26,638 กรัม สภาพชำรุดแตกหัก

[11] เอิบเปรม วัชรางกูร, มรดกใต้ท้องทะเลไทย กรุงเทพฯ: มติชน, 2554, 42-43.

ภาพที่ 744 ตัวอย่างเตาเชิงกราน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

ตารางที่ 87 ตารางแสดงรายละเอียดเตาเชิงกรานทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมที่พบ	เลขตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)	เลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.16 G.1	SP#032	#011/1	6	450-460	1	111
	SP#033	#011/2	6	450-460	1	182
	SP#034	#011/3	6	450-460	1	40
	SP#045	#014/1	7	460-470	1	182
	SP#046	#014/2	7	460-470	1	110
TP.20	SP#016	#015	16	430-440	1	45
	SP#021	#021/1	18	450-460	1	106
	SP#022	#021/2	18	450-460	1	127
	SP#023	#023	19	460-470	1	125

ภาพที่ 745 ชิ้นส่วนเตาเชิงกรานส่วนเส้าเตา พบจากหลุม TP.16 (G.1)

4.2.6 เบี้ยดินเผา

เบี้ยดินเผามีลักษณะเป็นแผ่นดินรูปกลมขนาดเล็กอาจทำจากเศษภาชนะดินเผามาตกแต่งให้กลม[12] อาจใช้เศษกระเบื้องดินเผามุงหลังคาได้เช่นกัน มีทั้งแบบที่มีลวดลายและไม่มีลวดลาย ยังไม่ทราบประโยชน์ใช้สอยหรือหน้าที่การใช้งานที่ชัดเจน นักโบราณคดีส่วนใหญ่สันนิษฐานว่าเบี้ยดินเผาอาจใช้เป็นของเล่นหรือใช้ในการละเล่นพื้นบ้านอย่างใดอย่างหนึ่ง พบมากในแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดี และพบต่อเนื่องมาในสมัยสุโขทัยและอยุธยา พบบ้างในยุคก่อนประวัติศาสตร์ เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด จังหวัดนครราชสีมา[13] พบทั้งสิ้น 5 ชิ้น น้ำหนัก 90 กรัม

ตารางที่ 88 ตารางแสดงรายละเอียดเบี้ยดินเผาทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.4	#024/1	16	410-420	1	26
TP.5	#002	2	260-270	1	3
TP.6	#012	10	320-330	1	38
TP.10	#008	14	360-370	1	19
TP.16 (G.2)	#001	1	420-430	1	4

ภาพที่ 746 (ซ้าย) เบี้ยดินเผา พบจากหลุม TP.4
ภาพที่ 747 (ขวา) เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง พบจากหลุม TP.16 (G.2)

4.2.7 โบราณวัตถุประเภทหิน

จากการขุดค้นพบนิเวศน์วัตถุที่เป็นหินจากหลุมขุดค้น TP.19 จำนวน 17 ก้อน หนัก 29,000 กรัม และพบโบราณวัตถุประเภทหินทั้งหมด 7 ชิ้น หนัก 1,469 กรัม มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

[12] กรมศิลปากร สำนักโบราณคดี, ศัพทานุกรมโบราณคดี, (กรุงเทพฯ: สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร, 2550), 294.

[13] ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), “เบี้ยดินเผา”, ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย, https://www.sac.or.th/databases/archaeology/terminology/เบี้ยดินเผา, (สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2564).

ตารางที่ 89 ตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุประเภทหินทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.4	#016	11	360-370	หินทรายทรงลูกบาศก์มีรอยเซาะร่อง	1	131
TP.15	#010	5	400-410	ชิ้นส่วนหินตัด	1	16
TP.16 (G.2)	#010	7	480-490	หินมีรอยตัดและรอยขีด	1	748
TP.17	#006	6	450-460	ชิ้นส่วนหินเจาะรู (ไม่ทะลุ)	1	32
	#007	6	450-460	ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	1	79
	#016	13	520-530	ชิ้นส่วนหินตัด?	1	117
	#026	19	580-590	ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	1	346

ภาพที่ 748 (ซ้าย) หินทรายทรงลูกบาศก์มีรอยเซาะร่อง พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 749 (ขวา) หินมีรอยตัดและรอยขีด พบจากหลุม TP.16 (G.2)

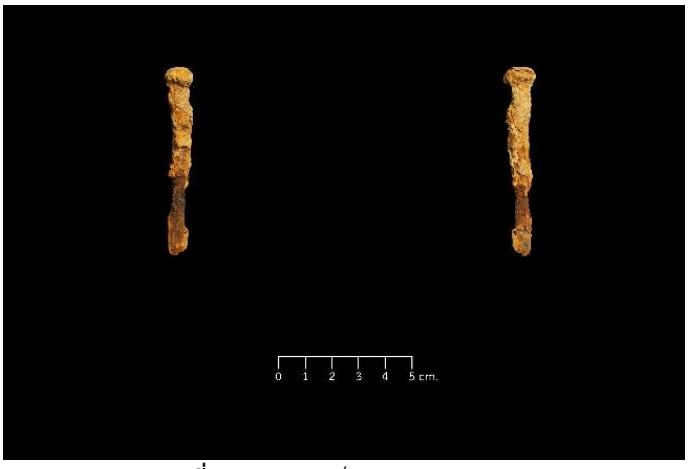
ภาพที่ 750 ชิ้นส่วนหินเจาะรู (ไม่ทะลุ) พบจากหลุม TP.17

4.2.8 โลหะ

จากการขุดค้นพบโบราณวัตถุที่เป็นโลหะทั้งหมด 25 ชิ้น หนัก 537 กรัม โดยพบเป็นวัตถุปัจจุบัน 1 ชิ้น เป็นโบราณวัตถุทำจากเหล็ก 10 ชิ้น ทำจากสำริด 2 ชิ้น ตะกรัน 3 ชิ้น และเบ้าหลอม 1 ชิ้น มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 90 ตารางแสดงรายละเอียดโลหะทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	รายละเอียดโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.1	#010	ตะกรัน	11	225-235	4	118
TP.3	#006/6	ห่วงเหล็ก (ห่วงฝาปี๊บ)	7	295-305	1	12
	#008/9	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	9	315-325	3	13
	#009/2	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	10	325-335	1	30
	#012/9	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	13	355-365	1	17
TP.4	#006	ตะปูเหล็ก	5	300-310	1	11
	#007	ชิ้นส่วนโลหะ	5	300-310	1	65
	#012	ตะปูเหล็ก	8	330-340	1	10
TP.15	#002	ตะปูเหล็ก	S	340-360	1	14
	#005	ตะปูเหล็ก	2	370-380	1	6
	#007	ตะปูเหล็ก	3	380-390	1	6
TP.16 (G.1)	#009	ชิ้นส่วนโลหะ	6	450-460	1	24
	#010	ชิ้นส่วนสำริด	6	450-460	1	30
TP.17	#003	ตะกรัน	4	430-440	2	63
	#008	ตะกรัน	6	450-460	1	80
TP.20	#013	เศษสำริด	15	420-430	3	16
	#033	เบ้าหลอม?	16	430-440	1	22

ภาพที่ 751 ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.4

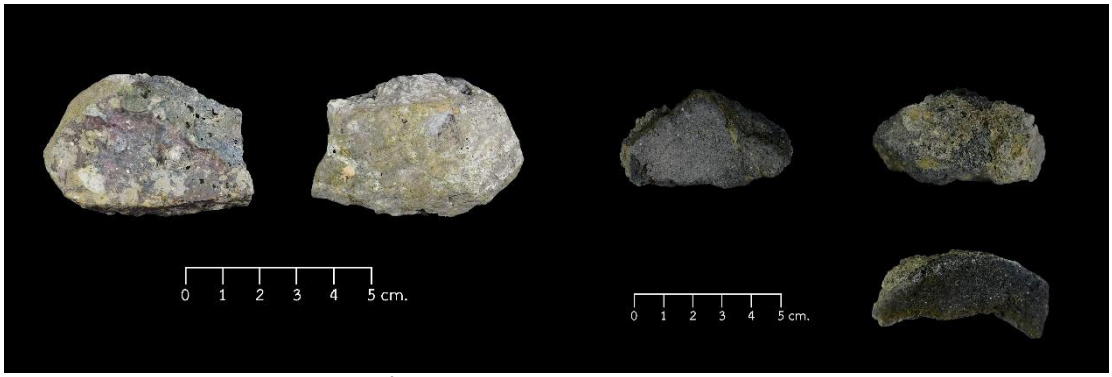

ภาพที่ 752 (ซ้าย) ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 753 (ขวา) ตะปูเหล็ก พบจากหลุม TP.15

ภาพที่ 754 ชิ้นส่วนสำริด พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 755 (ซ้าย) ตะกรัน พบจากหลุม TP.17

ภาพที่ 756 (ขวา) เบ้าหลอม พบจากหลุม TP.20

4.2.9 นิเวศวัตถุ

หลักฐานประเภทนิเวศวัตถุ (Ecofacts) เป็นวัตถุที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของมนุษย์ที่มีการนำมาใช้ทำประโยชน์ นิเวศวัตถุที่พบได้แก่ กระดูกสัตว์ และเปลือกหอย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

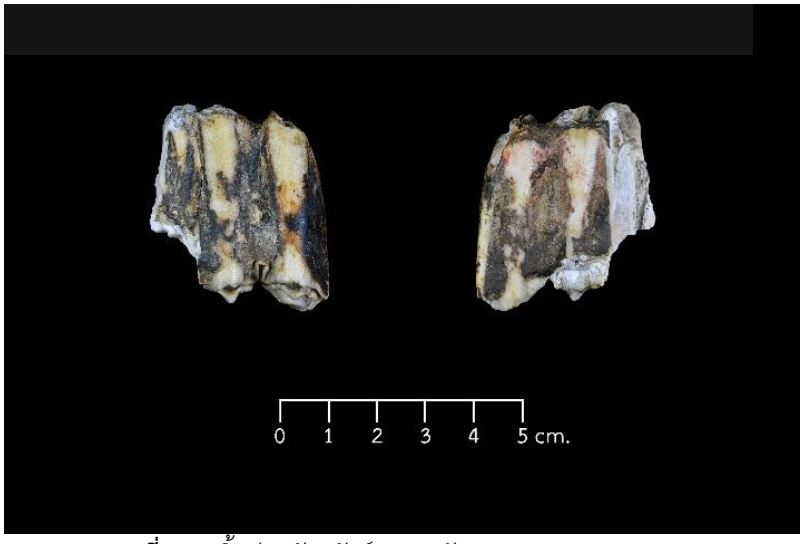
4.2.9.1 กระดูกสัตว์

จากการขุดค้นพบกระดูกสัตว์ทั้งหมดจำนวน 110 ชิ้น น้ำหนัก 1,072 กรัม ระบุชนิดสัตว์ไม่ได้ 58 ชิ้น ส่วนที่ระบุชนิดได้แบ่งออกเป็น สัตว์ตระกูลวัว-ควาย เต่า ช้าง ไก่ และสุนัข โดยพบเรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ พบชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนรยางค์ (เช่น กระดูกขา) เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มกระดูกแกน (เช่น ซี่โครง สะโพก) กระดองเต่า กลุ่มกะโหลกศีรษะ และฟัน ตามลำดับ บางส่วนมีร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์อย่างการเผาไฟ โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 91 ตารางแสดงรายละเอียดกระดูกสัตว์ทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	ประเภทกระดูก	ประเภทสัตว์	ร่องรอยกิจกรรม	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.1	#009/1	11	225-235	Appendicular	-	-	2	5
	#009/2	11	225-235	Teeth	วัว	-	11	37
TP.4	#017	11	360-370	Skull	วัว	-	15	180
	#021/1	14	390-400	Mandible	-	-	1	17
	#021/2	14	390-400	Scapula	วัว	-	1	61
TP.8	#002	12	340-350	Long Bone	-	เผาไฟ	8	108
TP.11	#007	7	310-320	Appendicular	-	เผาไฟ	5	11
TP.12	#008/1	18	445-455	Skull	-	เผาไฟ	2	32
	#008/2	18	445-455	Long Bone	-	เผาไฟ	1	13
TP.13	#012	13	490-500	Appendicular	-	เผาไฟ	4	34
TP.14	#002	10	470-480	Appendicular	-	-	2	33
TP.15	#013	7	420-430	Appendicular	-	เผาไฟ	1	10
	#015	8	430-440	Appendicular	-	-	1	4
	#018	10	450-460	Appendicular	-	-	1	39
TP.16 (G.2)	#004	3	440-450	Rib	วัว	-	1	19
	#009	7	480-490	Fibula	วัว	เผาไฟ	1	23
	#012/1	8	490-500	Metatarsal	วัว	-	2	103
	#012/2	8	490-500	Tortoiseshell	เต่า	เผาไฟ	1	16
	#012/3	8	490-500	Tortoiseshell	เต่า	เผาไฟ	1	4

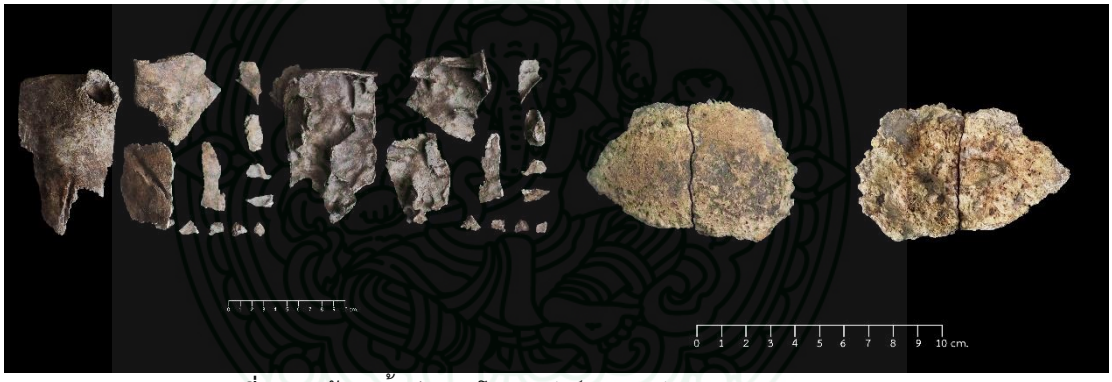
หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	ประเภทกระดูก	ประเภทสัตว์	ร่องรอยกิจกรรม	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.17	#012	10	490-500	Appendicular	-	-	17	8
	#018	14	530-540	Ulna	ไก่	-	1	5
	#022/1	17	560-570	Long Bone (Radius/Femur?)	ช้าง?	เผาไฟ	24	362
	#022/2	17	560-570	Hip	ช้าง	เผาไฟ	1	24
	#024	18	570-580	Long Bone	-	เผาไฟ	1	2
	#029/1	20	590-600	Hip	-	เผาไฟ	1	74
	#029/2	20	590-600	Rib	-	เผาไฟ	1	13
TP.18 (G.1)	#012/1	12	460-470	Hip	สุนัข	-	1	36
	#012/2	12	460-470	Tortoiseshell	เต่า	-	1	3
	#012/3	12	460-470	Metatarsal	วัว	-	1	122
	#028/1	21	550-560	Tortoiseshell	-	-	1	6
	#028/2	21	550-560	Appendicular	-	-	1	2
	#035	26	600-610	Tortoiseshell	เต่า	เผาไฟ	1	4
	#038	27	610-620	Tortoiseshell	เต่า	เผาไฟ	2	14
TP.19	#010	14	420-430	Long Bone	-	เผาไฟ	1	7
	#012/1	15	430-440	Long Bone	-	เผาไฟ	5	15
	#012/2	15	430-440	Long Bone	-	เผาไฟ	1	3
TP.21	#008	9	290-300	Long Bone	ไก่	-	1	3
	#010	10	300-310	Long Bone	-	เผาไฟ	1	20

ภาพที่ 757 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.1

ภาพที่ 758 ชิ้นส่วนฟัน สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.16 (G.1)

ภาพที่ 759 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกะโหลก สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 760 (ขวา) ชิ้นส่วนกะโหลก พบจากหลุม TP.12

ภาพที่ 761 (ซ้าย) ชิ้นส่วนขากรรไกรล่าง (Manible) พบจากหลุม TP.4

ภาพที่ 762 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดองเต่า พบจากหลุม TP.16 (G.2)

ภาพที่ 763 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone เผาไฟ พบจากหลุมขุดค้น TP.8

ภาพที่ 764 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.12

ภาพที่ 765 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metacarpus) สัตว์ตระกูลกวาง พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ภาพที่ 766 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนปลายขา (Proximal Radius) พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.1)

ภาพที่ 767 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนฝ่าเท้า (Metatarsal) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุมขุดค้น TP.16 (G.2)

ภาพที่ 768 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.17

ภาพที่ 769 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลสัตว์ปีก พบจากหลุมขุดค้น TP.21
ภาพที่ 770 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone สัตว์ตระกูลวัว-ควาย พบจากหลุมขุดค้น TP.21

ภาพที่ 771 (ซ้าย) ชิ้นส่วนกระดูกรยางค์ส่วนข้อต่อ พบจากหลุมขุดค้น TP.14
ภาพที่ 772 (ขวา) ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone พบจากหลุมขุดค้น TP.19

ภาพที่ 773 ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนสะบัก (Scapula) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย

4.2.9.2 เปลือกหอย

เปลือกหอยที่พบในหลุมขุดค้นเป็นเปลือกหอยน้ำจืด ชนิดหอยฝาเดียว จัดอยู่ในไฟลัม Mollusca ชั้น Gastropoda ซึ่งเป็นชั้นที่ใหญ่ที่สุดในไฟลัมมอลลัสกา เปลือกหอยที่พบเป็นหอยชนิดหอยขม (Pond snail) โดยมีข้อมูลอนุกรมวิธารดังนี้

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

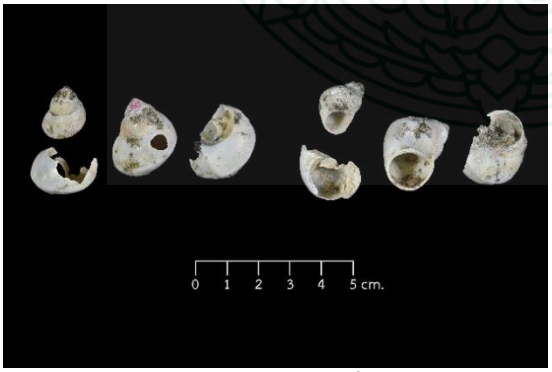
Order Mesogastropoda

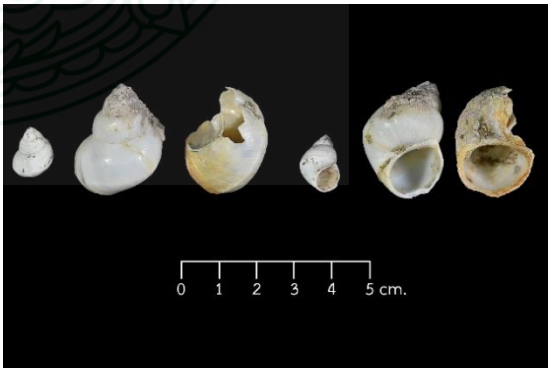
Family Viviparidae

หอยชนิดนี้อาศัยในแหล่งน้ำจืดที่ไม่ลึกมาก น้ำค่อนข้างนิ่ง เช่น ตามก้นบ่อ ห้วย หนอง คลอง บึง พื้นที่เป็นโคลนและตามพื้นท้องนา พอถึงฤดูแล้งจะมักฝังตัวอยู่ตามพื้นดินใต้แหล่งน้ำซึ่งไม่ลึกมาก ประมาณ 2-10 เซนติเมตร[14] เปลือกหอยที่พบในหลุมขุดค้นพบในปริมาณน้อยมาก โดยพบที่หลุมขุดค้น TP.1 จำนวน 7 ชิ้น และ TP.6 1 ชิ้น เป็นหอยขมทั้งหมด

ตารางที่ 92 ตารางแสดงรายละเอียดเปลือกหอยทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดนิเวศวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.1	#010	11	225-235	หอยขม	4	8
	#013	12	235-245	หอยขม	3	7
TP.6	#015	13	350-360	หอยขม	1	1

ภาพที่ 774 (ซ้าย) เปลือกหอยขม พบจากหลุม TP.1

ภาพที่ 775 (ขวา) เปลือกหอยขม พบจากหลุม TP.1

[14] จุตินาฏ บวรสาโชติ, “วิเคราะห์เปลือกหอยกระดูกปลาและปูจากการขุดค้นแหล่งโบราณคดีโคกพลับ ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี” (สารนิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 74-75.

4.2.10.3 ถ่าน

ถ่านที่พบทั้งหมดในโครงการมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 93 ตารางแสดงรายละเอียดถ่านทั้งหมดที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ระดับชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.18	#003	4	380-390	1	61
	#015	14	480-490	1	9
	#017	15	490-500	1	7
	#019	16	500-510	1	7
	#021/1	17	510-520	1	34
	#021/2	17	510-520	1	24
	#023	18	520-530	1	18
	#025	19	530-540	1	28
	#029	21	550-560	1	18
	#031	22	560-570	2	44
	#036	26	600-610	1	43
	#039	27	610-620	1	33
TP.20	#019	17	440-450	1	15

4.2.10 โบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

โบราณวัตถุประเภทอื่นๆ ที่พบจากการขุดค้น ประกอบไปด้วยวัตถุปัจจุบันจำนวน 2 ชิ้น และโบราณวัตถุทำจากดินเผา 2 ชิ้น มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 94 ตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุประเภทอื่นๆ ที่พบจากการขุดค้น

หลุมขุดค้น	หมายเลขโบราณวัตถุ	ชั้นดินสมมติ	ความลึก (cm.dt.)	รายละเอียดโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
TP.1	#001	3	145-155	แท่งดินเผา	1	91
TP.3	#007/9	8	305-315	ก้นขวดแก้วสีชา	8	138
TP.3	#007/10	8	305-315	ปลอกพลาสติกสีเขียว	1	3
TP.11	#003	1	250-260	ชิ้นส่วนประติมากรรมขาช้าง?	1	30

ภาพที่ 776 แท่งดินเผา พบจากหลุมขุดค้น TP.1

ภาพที่ 777 ชิ้นส่วนประติมากรรมขาช้าง? พบจากหลุมขุดค้น TP.11

บทที่ 5
บทวิเคราะห์และสรุป

5.1 บทวิเคราะห์

จากข้อมูลที่ได้จากการขุดตรวจทางโบราณคดีทั้ง 21 หลุมในโครงการปรับปรุงระบบสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ได้ทำการวิเคราะห์และตีความหลักฐานทางโบราณคดีที่พบ ทั้งโบราณวัตถุ นิเวศวัตถุ ร่องรอยผิดวิสัย รวมถึงการวิเคราะห์ชั้นดิน เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาอธิบายและตีความตามเป้าหมายทางโบราณคดี ได้แก่ การลำดับชั้นวัฒนธรรม การจัดลำดับอายุสมัยทางโบราณคดี การอธิบายเรื่องราวในอดีต และการก่อตัวของแหล่งโบราณคดี ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.1.1 รูปแบบการใช้งานพื้นที่

จากการขุดค้นและหลักฐานทางโบราณคดีที่พบสามารถแบ่งชั้นวัฒนธรรมได้ 2 ช่วง คือ ช่วงแรกที่มีการใช้งานพื้นที่ตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย จนถึงสมัยอยุธยา ก่อนจะมีการทิ้งร้างพื้นที่ และช่วงที่ 2 คือช่วงที่มีการเข้ามาสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานรวมถึงพัฒนาขึ้นเป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยในปัจจุบัน โดยสามารถแบ่งกลุ่มการใช้งานพื้นที่ในช่วงแรกได้ดังต่อไปนี้

<u>กลุ่มที่ 1 พื้นที่คูน้ำหรือสระน้ำเดิม</u>

จากการขุดค้น พบว่ามีพื้นที่บางกลุ่มเป็นพื้นที่ที่เดิมเป็นคูน้ำรอบโบราณสถาน หรือเดิมเคยเป็นสระน้ำ ประกอบไปด้วยหลุมขุดค้น TP.2, 3, 5, 13, 14, 17, 18 (G.1) และ 20 พิจารณาได้จากลักษณะของดินและลักษณะของชั้นดินที่พบ โดยหลุมที่เป็นคูน้ำเดิมสามารถสังเกตได้จากลักษณะของชั้นดินที่มีความลาดเอียงหรือมีลักษณะเป็นชั้น มักมีการขุดตัดลงไปในชั้นดินธรรมชาติ ทำให้หลักฐานทางโบราณคดีที่พบมีความหลากหลาย และบริเวณด้านล่างของชั้นวัฒนธรรมมักจะพบหลักฐานทางโบราณคดีที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากสภาพดินเป็นดินตะกอนที่ชุ่มน้ำมีความอ่อนตัวมาก ทำให้หลักฐานชิ้นใหญ่จะจมลงไปในชั้นทับถมที่ลึกกว่าหลักฐานที่มีขนาดเล็ก เมื่อมีการถมคูน้ำหรือสระน้ำ จึงมักจะพบหลักฐานที่มีขนาดใหญ่กว่าอยู่ที่ระดับลึกกว่า โดยหลุมที่พบเป็นคูน้ำคือหลุมขุดค้น TP.2, 3, 5, 13, 14, 18 (G.1) และหลุม TP.20 ส่วนหลุมที่เป็นสระน้ำเดิมคือหลุม TP.17 หลุมที่มีการถมคูน้ำและสระน้ำชั้นดินยังคงมีความชื้นอยู่ โดยเฉพาะหลุม TP.13, 14 และ 17 เนื่องจากอยู่ใกล้แหล่งน้ำที่ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน ทำให้เมื่อขุดลงไปแล้วมีน้ำซึมขึ้นมาในหลุมขุดค้น

กลุ่มที่ 2 พื้นที่ใช้งานร่วมกับโบราณสถาน

จากการขุดค้น มีหลุมขุดค้นที่อยู่ใกล้กับแนวโบราณสถาน ประกอบไปด้วยหลุมขุดค้น TP.8, 10, 11, 16 (G.1-2), 18 (G.2), 19 และ 21 โดยหลุม TP.8 พบแนวอิฐเรียงตัดกลางหลุม ส่วนหลุม TP.10, 11, 16 (G.2) และ 18 (G.2) ขุดค้นติดกับฐานโบราณสถาน และหลุม TP.16 (G.1), 19 และ 21 ขุดค้นในระยะใกล้กับโบราณสถาน จากการขุดค้น พบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างหรือบูรณะโบราณสถาน มักจะพบชิ้นส่วนอิฐ กระเบื้องมุงหลังคา และปูนปั้นจำนวนมาก ยกเว้นหลุม TP.18 (G.2) ที่พบเศษอิฐ ปูนปั้น และกระเบื้องมุงหลังคาน้อย เพราะเมื่อพิจารณาจากรูปแบบของโบราณสถานแล้วพบว่าเป็นกำแพงวัดศรีสวายก่อด้วยศิลาแลงและรองด้วยหินชนวน การพังทลายของโบราณสถานมีน้อย ทำให้วัสดุที่พบและปริมาณหลักฐานมีน้อยเช่นกัน ในส่วนของหลุม TP.16 ทั้ง G.1 และ G.2 พบชิ้นส่วนประกอบของโบราณสถานจำนวนมาก แต่ก็พบปริมาณของหลักฐานชนิดอื่นๆ มากเช่นกัน เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่รองรับน้ำเนื่องจากมีสภาพพื้นที่ต่ำกว่า ทำให้การทับถมมีปริมาณมาก นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำปัจจุบัน ทำให้เมื่อขุดค้นลงไปแล้วพบว่ามีน้ำซึมขึ้นมาเหมือนหลุมที่มีการถมสระน้ำดังเช่น TP.17

กลุ่มที่ 3 พื้นที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือพื้นที่สัญจรทั่วไป

จากการขุดค้น มีหลุมขุดค้นที่ไม่ได้อยู่ชิดกับแนวโบราณสถานหรืออยู่ในบริเวณค่อนข้างใกล้แนวโบราณสถาน ประกอบไปด้วยหลุมขุดค้น TP.1, 4, 6, 7, 9, 12, 15 รวมถึงหลุม TP. 18 (G.2) ซึ่งในกรณีของหลุม TP.18 (G.2) พบชั้นวัฒนธรรมก่อนหน้าที่จะเป็นชั้นก่อสร้างโบราณสถานวัดศรีสวาย โดยพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดินและเนื้อแกร่งธรรมดาทั่วไป จึงไม่สามารถระบุอายุสมัยได้ จากลักษณะหลักฐานที่พบจึงสันนิษฐานได้ว่ามีการใช้งานพื้นที่ดังกล่าวอย่างบางเบา อาจจะเป็นการอยู่อาศัยชั่วคราวหรือใช้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไปเท่านั้น ส่วนหลุมขุดค้น TP.1, 4, 6, 7, 9 และ 12 นั้นพบหลักฐานทางโบราณคดีประเภทเศษภาชนะดินเผา กระดูกสัตว์ เปลือกหอย และอื่นๆ ในปริมาณที่ไม่มากนัก มีพบเศษอิฐและกระเบื้องมุงหลังคาปะปนเล็กน้อย เนื่องจากไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกับแนวโบราณสถาน ดังนั้นในพื้นที่ดังกล่าวจึงน่าจะใช้เป็นพื้นที่สัญจรทั่วไปมากกว่าจะเป็นการอยู่อาศัย เนื่องจากปริมาณหลักฐานที่พบมีไม่มากและไม่พบร่องรอยของการอยู่อาศัย เช่น หลุมเสาบ้าน องค์ประกอบของสิ่งก่อสร้าง หลุมขยะ หรือร่องรอยของการใช้ไฟ เป็นต้น ส่วนกรณีของหลุม TP.15 นั้น พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ต่ำกว่าบริเวณอื่น ทำให้เวลาฝนตกจึงเกิดการพัดพาหลักฐานทางโบราณคดีและตะกอนดินมารวมกันในบริเวณนี้ ทำให้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากและชั้นดินค่อนข้างหนาในบริเวณดังกล่าว การใช้งานพื้นที่จึงอาจจะมีการใช้อยู่อาศัยชั่วคราวหรือเป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป และกรณีของหลุมขุดค้น TP.4 พบว่าในระยะแรกสุดมีการใช้งานพื้นที่เป็นพื้นที่สัญจรทั่วไปเนื่องจากพบหลักฐานทางโบราณคดีไม่หนาแน่นนัก และมีการขุดทำคูน้ำในช่วงเวลาต่อมา ก่อนจะมีการถมและใช้เป็นพื้นที่หลุมขยะปัจจุบันในภายหลัง

กลุ่มที่ 4 พื้นที่หลุมขยะ

จากการขุดค้นพบว่ามีการใช้งานพื้นที่เป็นหลุมขยะ จำนวน 1 หลุม คือ หลุมขุดค้น TP.4 พบว่ามีการใช้งานพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นหลุมขยะก่อนการเริ่มปรับปรุงพื้นที่เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ โดยพบหลักฐานประเภทวัตถุปัจจุบันจำนวนมากในชั้นดินปะปนกับโบราณวัตถุชนิดต่างๆ ก่อนจะมีการใช้งานเป็นหลุมขยะนั้น จากสภาพชั้นดินและหลักฐานที่พบ สันนิษฐานว่ามีการใช้งานพื้นที่นี้เป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไปก่อน จากนั้นจึงมีการขุดเป็นคูน้ำ แล้วจึงมีถมปิดคูน้ำโดยการใช้เป็นหลุมขยะในภายหลัง

ในระยะต่อมาเมื่อมีการเข้ามาสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานรวมถึงพัฒนาขึ้นเป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยในปัจจุบัน ทุกหลุม (ยกเว้นหลุม TP.15, 16 (G.1-2), 17 และ 18 (G.2)) ได้มีการถมดินเพื่อทำเป็นถนนในอุทยานช่วงปี พ.ศ.2520-2524 โดยเริ่มจากการนำดินจากการขุดลอกตระพังหรือสระน้ำต่างๆ ในพื้นที่มาถม โดยเฉพาะพื้นที่ที่เคยเป็นคูน้ำหรือสระน้ำเดิม แล้วจึงมีการใช้ดินลูกรังและหินคลุกแบบต่างๆ มาบดอัดเพื่อเป็นถนนในอุทยาน ทำให้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากในชั้นดินถมที่มีลักษณะเป็นดินไข คือเป็นดินเหนียวและมีจุดสีเหลืองปน ซึ่งเป็นลักษณะของดินที่เกิดจากการตกตะกอนของน้ำหรือดินที่อยู่ใต้ก้นสระน้ำนั่นเอง

5.1.2 อายุสมัย

จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบ สามารถสรุปการกำหนดอายุสมัยพื้นที่การใช้งานของแต่ละหลุมได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 95 ตารางสรุปอายุสมัยของแต่ละหลุมขุดค้นในโครงการ

หลุม	อายุสมัย
TP.1	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.2	ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21
TP.3	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.4	ราวกลางพุทธศตวรรษที่ 20 ถึง ต้นพุทธศตวรรษที่ 21
TP.5	ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20
TP.6	ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20
TP.7	ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึง ต้นพุทธศตวรรษที่ 21
TP.8	ราวกลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20
TP.9	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.10	ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21
TP.11	ราวพุทธศตวรรษที่ 21

หลุม	อายุสมัย
TP.12	ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถระบุอายุสมัยได้
TP.13	ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21
TP.14	ราวพุทธศตวรรษที่ 20
TP.15	ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21
TP.16 G.1	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.16 G.2	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.17	ราวพุทธศตวรรษที่ 20-22
TP.18 G.1	ราวพุทธศตวรรษที่ 18-21
TP.18 G.2	ช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ 18 และ ราวพุทธศตวรรษที่ 18-20
TP.19	ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20
TP.20	ราวพุทธศตวรรษที่ 21
TP.21	ราวพุทธศตวรรษที่ 21

การกำหนดอายุสมัยของแต่ละหลุมใช้ข้อมูลหลักฐานประกอบ 2 ประเภท คือการกำหนดอายุสมัยจากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในหลุมขุดค้น และการกำหนดอายุสมัยจากโบราณสถานที่พบในบริเวณใกล้เคียง โดยการกำหนดอายุสมัยของหลักฐานที่พบสามารถกำหนดได้จากเครื่องถ้วยสังคโลกจากแหล่งเตาสุโขทัยและแหล่งเตาศรีสัชนาลัย กำหนดอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-21 และเครื่องถ้วยจีนที่พบจากแหล่งเตาในสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ ราชวงศ์หยวน และราชวงศ์หมิง กำหนดอายุสมัยได้ตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 18-22 รวมถึงเครื่องถ้วยเวียดนามสมัยราชวงศ์เล กำหนดอายุสมัยได้ราวพุทธศตวรรษที่ 20

จากตาราง สามารถเรียงลำดับอายุสมัยการใช้งานพื้นที่ของหลุมขุดค้นต่างๆ ภายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยได้ดังนี้

<u>ช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ 18</u>

หลุมขุดค้น TP.18 (G.2) เป็นช่วงที่มีการใช้งานเป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไปก่อนการก่อสร้างโบราณสถาน

<u>ช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 18</u>

หลุมขุดค้น TP.18 (G.2) เป็นช่วงที่มีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานวัดศรีสวาย โดยมีการก่อสร้างและใช้งานวัดศรีสวายในช่วงระยะเวลานี้

<u>ช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 19</u>

เป็นช่วงสมัยสุโขทัยตอนต้น มีการใช้งานพื้นที่ร่วมกับโบราณสถานในพื้นที่หลุม TP.18 (G.2) และหลุม TP.19

ช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 20-21

เป็นช่วงสมัยสุโขทัยตอนปลาย สังเกตได้ว่ามีการใช้งานพื้นที่มากขึ้น ทั้งการใช้งานเป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไปหรือเป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราว รวมถึงมีการใช้งานร่วมกับโบราณสถานมากขึ้น คาดว่ามีการใช้งานต่อเนื่องจากสมัยก่อนหน้าในทุกพื้นที่ของหลุมขุดค้นทั้งหมด

5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่

จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบ ในส่วนของภาชนะดินเผาที่พบทั้ง 3 ประเภท คือภาชนะดินเผาเนื้อดิน ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง และภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง ภาชนะดินเผาเนื้อต่างๆ มีที่มาหรือแหล่งผลิตที่ต่างกัน ทั้งที่ผลิตในท้องถิ่นอย่างภาชนะจากเตาเผาสุโขทัย และมีการนำเข้ามาจากพื้นที่อื่น สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 96 ตารางสรุปแหล่งผลิตภาชนะดินเผาที่พบจากการขุดค้น

แหล่งผลิต	แหล่งเตา	ราชวงศ์/รัชศก	ปีที่ผลิต	หลุมขุดค้นที่พบ
สุโขทัย	สุโขทัย	ราชวงศ์พระร่วง (สุโขทัย) - พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท) - พระมหาธรรมราชาที่ 2	พ.ศ.1893-1943	TP.2, 4, 16 (G.1), 17
สุโขทัย	สุโขทัย	ราชวงศ์พระร่วง (สุโขทัย) - พระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลือไท) - พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมปาล) ราชวงศ์สุพรรณภูมิ (อยุธยา) - สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 (เจ้าสามพระยา) - สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	พ.ศ.1953-2073	TP.3, 4, 15, 16 (G.1), 17, 18 (G.1), 20
ศรีสัชนาลัย	กลุ่มเตาบ้านเกาะน้อย		กลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20	TP.3, 4, 15, 17, 18 (G.1)
ศรีสัชนาลัย	กลุ่มเตาบ้านเกาะน้อยและบ้านป่ายาง		กลางถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21	TP.4, 15, 17, 21
ศรีสัชนาลัย	กลุ่มเตาบ้านเกาะน้อยและบ้านป่ายาง		กลางพุทธศตวรรษที่ 21 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 21 หรือต้นพุทธศตวรรษที่ 22	TP.1, 4, 5, 9, 12, 15, 16 (G.1), 17, 18 (G.1), 20

แหล่งผลิต	แหล่งเตา	ราชวงศ์/รัชศก	ปีที่ผลิต	หลุมขุดค้นที่พบ
เวียดนาม	กลุ่มเตาในจังหวัดหายเซือง	ราชวงศ์เล	ปลายพุทธศตวรรษที่ 20 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21	TP.2
จีน	กลุ่มเตาอันชี มณฑลฝูเจี้ยน	ราชวงศ์ซ่งใต้	ปลายพุทธศตวรรษที่ 17 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19	TP.19
จีน	กลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี	ราชวงศ์หยวน	ปลายพุทธศตวรรษที่ 19	TP.18 (G.1)
จีน	กลุ่มเตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี	ราชวงศ์หมิง - รัชศกหงจื้อ - รัชศกเจิ้งเต๋อ - รัชศกเจียจิ้ง - รัชศกว่านลี่	พ.ศ.2030-2163	TP.1, 3, 4, 5, 6, 11, 15, 16 (G.1, 2), 17, 18 (G.1), 19, 20, 21
จีน	กลุ่มเตาอันชี มณฑลฝูเจี้ยน	ราชวงศ์หมิง - รัชศกเจิ้งเต๋อ	พ.ศ.2048-2064	TP.3
จีน	- กลุ่มเตาผิงเหอ มณฑลฝูเจี้ยน	ราชวงศ์หมิง - รัชศกเจียจิ้ง	พ.ศ.2064-2110	TP.6

จากตารางสรุป จะพบว่ามีการใช้งานภาชนะดินเผาที่ผลิตจากแหล่งเตาภายในพื้นที่ และมีการใช้งานภาชนะดินเผาจากพื้นที่ใกล้เคียงอย่างกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย โดยพบภาชนะดินเผาทั้งจากยุคแรก ยุคกลาง และยุคปลายของกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย แสดงให้เห็นว่ามีการติดต่อระหว่างพื้นที่สุโขทัยและศรีสัชนาลัยตลอดช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 22

นอกจากนี้ การพบหลักฐานจากพื้นที่ต่างประเทศซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปอย่างกลุ่มเครื่องถ้วยจีนและเวียดนาม แสดงให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สุโขทัย จีน และเวียดนาม โดยเครื่องถ้วยจีนที่พบในชั้นวัฒนธรรมแรกสุดของสุโขทัย สามารถกำหนดอายุสมัยอยู่ในสมัยราชวงศ์ซ่งใต้และราชวงศ์หยวน อันเป็นระยะก่อนจนถึงแรกเริ่มสร้างเมืองสุโขทัย การพบหลักฐานเครื่องถ้วยจีนปริมาณน้อยในช่วงสมัยนี้แสดงถึงการเริ่มต้นติดต่อกันเท่านั้น และจากการพบเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิง ช่วงรัชศกหงจื้อ รัชศกเจิ้งเต๋อ รัชศกเจียจิ้ง และรัชศกว่านลี่ พบว่าเครื่องถ้วยจีนในช่วงเวลานี้เป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่พบมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน สะท้อนภาพความนิยมเครื่องถ้วยจีนของคนสุโขทัยและความเจริญรุ่งเรืองของการค้าเครื่องถ้วยผ่านเครือข่ายการค้าทางทะเลในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 21 จนถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 22 รวมถึงเครื่องถ้วยเวียดนามสมัยราชวงศ์เล ซึ่งสามารถกำหนดอายุสมัยราวต้นพุทธศตวรรษที่ 21 เป็นหลักฐานยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยและเวียดนามในช่วงที่การค้าเครื่องถ้วยเวียดนามเฟื่องฟูในช่วงพุทธศตวรรษที่ 20-21

5.2 สรุป

หลักฐานทางโบราณคดีที่พบสามารถสรุปได้ว่าบริเวณที่ดำเนินการขุดค้นมีรูปแบบการใช้งานที่แตกต่างกัน กล่าวคือคือมีการใช้งานพื้นที่ร่วมกันกับโบราณสถานที่ปรากฏในบริเวณใกล้เคียง มีทั้งที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของคูน้ำหรือสระน้ำแล้วมีการปรับถมในสมัยหลัง ทั้งนี้สังเกตได้จากบริเวณหลุมขุดค้นที่เคยเป็นคูน้ำเดิมจะอยู่คู่กับโบราณสถานและไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ในส่วนบริเวณที่ไม่มีหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน สันนิษฐานได้ว่าอาจมีการใช้งานเป็นพื้นที่สัญจรโดยทั่วไป และมีหลุมขยะที่มีขยะปัจจุบัน ซึ่งเป็นการรบกวนหลักฐานในอดีตจำนวน 1 หลุม

จากการกำหนดอายุสมัยของชั้นวัฒนธรรมในแต่ละหลุม พบว่ามีการใช้งานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยพบการใช้งานระยะแรกสุดบริเวณวัดศรีสวาย มีการใช้งานตั้งแต่ก่อนพุทธศตวรรษที่ 18 และใช้งานต่อเนื่องจนถึงราวพุทธศตวรรษที่ 20 ในระยะต่อมาพบการใช้งานพื้นที่ราวพุทธศตวรรษที่ 19-20 บริเวณโบราณสถานร้าง ก.40 และมีการใช้งานพื้นที่ต่อเนื่องจนถึงพุทธศตวรรษที่ 21 และพบการใช้งานพื้นที่ในช่วงราวพุทธศตวรรษที่ 20-21 โดยทั่วไปในบริเวณพื้นที่ที่ทำการขุดค้นทั้งหมด

บรรณานุกรม

กนกวรรณ โสภณวัฒนวิจิตร. **ประวัติศาตร์สมัยสุโขทัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สารคดี, 2560.

กรมศิลปากร สำนักโบราณคดี. **คู่มือการปฏิบัติงานด้านโบราณคดี**. กรุงเทพฯ: สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร, 2551

กรมศิลปากร สำนักโบราณคดี. **ศัพทานุกรมโบราณคดี**. กรุงเทพฯ: สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร, 2550.

กรมศิลปากร. **สังคโลกเตาทุเรียงเมืองสุโขทัย ข้อมูลใหม่จากหลักฐานทางโบราณคดี**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พระรามครีเอชั่น, 2564.

กฤษฎา พิณศรี, ปริวรรต ธรรมาปรีชากร, และอุษา ง้วนเพียรภาค. **เครื่องถ้วยสุโขทัย : พัฒนาการของเครื่องถ้วยไทย**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ฟ, 2535.

กองโบราณคดี. **การขุดค้นทางโบราณคดีในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย**. กรุงเทพฯ: บริษัทวิติรี่ เพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2531.

ณัฏฐภัทร จันทวิช. **เครื่องถ้วยจีนที่พบจากแหล่งโบราณคดีในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

บวรเวท รุ่งรุจี และคณะ. **รายงานสรุปผลการวิจัยการขุดค้นทางโบราณคดี โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ปีพุทธศักราช 2520-2525**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2525.

ปริวรรต ธรรมาปรีชากร. “การใช้เครื่องถ้วยจีนและเครื่องถ้วยเวียดนามในการกำหนดอายุหลักฐานทางโบราณคดีและรูปแบบศิลปะ กรณีศึกษาลวดลายปูนปั้นประดับบนโบราณสถานในประเทศไทยระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19-24”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาโบราณคดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ภาณุวัฒน์ เอื้อสามาลย์. “การใช้พื้นที่แหล่งศาสนสถานแบบเขมรในเมืองเก่าสุโขทัยในช่วงก่อนพุทธศตวรรษที่ 24 จากการขุดค้นทางโบราณคดี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

วีระพงษ์ คำด้วง. “การศึกษาการใช้พื้นที่ทางการเกษตรกรรมของเมืองสุโขทัยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 18-20 จากข้อมูลทางด้านปฐพีวิทยา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์. “รายงานวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการขุดค้นทางโบราณคดีร่วมกับข้อมูลด้านศิลาจารึกและประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยสุโขทัยเพื่อวิจัยหาประเด็นใหม่ทางวิชาการ”. รายงานวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2546.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์. **ศิลปกรรมโบราณในอาณาจักรสุโขทัย**. นนทบุรี: มิวเซียมเพรส, 2561.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์. **ศิลปะสุโขทัย: บทวิเคราะห์หลักฐานทางโบราณคดี จารึกและศิลปกรรม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). “เบี้ยดินเผา”. ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย, https://www.sac.or.th/databases/archaeology/terminology/เบี้ยดินเผา (สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2564).

อมรา ศรีสุชาติ. **ลำดับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์สุโขทัย Major Events in History of Sukhothai.** กรุงเทพฯ: สมาพันธ์, 2546.

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. **การศึกษาทางโบราณคดีเพื่อจัดลำดับอายุสมัยของแหล่งศิลปกรรมเมืองสุโขทัย**. (เอกสารอัดสำเนา). สุโขทัย: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กรมศิลปากร, 2561.

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. **ทำเนียบโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พระรามครีเอชั่น, 2561.

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. **รายงานการดำเนินงานทางโบราณคดีแหล งเตาทุเรียงเมืองเกา สุโขทัย ตำบลเมืองเกา อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ปงบประมาณพุทธศักราช 2559-2560**. (เอกสารอัดสำเนา). สุโขทัย: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กรมศิลปากร, 2560

สัมภาษณ์

ชัยรัตน์ ภุมราเศวต. พนักงานดูแลโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. สัมภาษณ์เมื่อ 11 ตุลาคม 2564.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.1

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)				
SP#001		#001	3	145-155	30/03/2021	แท่งดินเผา	1	91
		#002/1	4	155-165	30/03/2021	Stoneware	1	14
SP#002		#002/2	4	155-165	30/03/2021	Stoneware	3	38
		#002/3	4	155-165	30/03/2021	Stoneware	1	7
		#002/4	4	155-165	30/03/2021	Stoneware	1	6
		#003/1	5	165-175	31/03/2021	Stoneware	1	10
		#003/2	5	165-175	31/03/2021	Stoneware	1	11
		#003/3	5	165-175	31/03/2021	Stoneware	1	6
	SF#001	#003/4	5	165-175	31/03/2021	Porcelain	2	4
	SF#002	#003/5	5	165-175	31/03/2021	Porcelain	1	7
		#004	7	185-195	01/04/2021	Stoneware	1	9
		#005/1	8	195-205	01/04/2021	Stoneware	2	8
		#005/2	8	195-205	01/04/2021	Stoneware	4	9
		#005/3	8	195-205	01/04/2021	Stoneware	2	5
		#006/1	9	205-215	01/04/2021	Earthenware	1	5
SP#003		#006/2	9	205-215	01/04/2021	Stoneware	2	372
		#006/3	9	205-215	01/04/2021	Stoneware	2	14
		#007/1	10	215-225	02/04/2021	Earthenware	2	5
		#007/2	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	1	5
SP#004		#007/3	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	1	7
		#007/4	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	1	1
		#007/5	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	13	136
		#007/6	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	3	14
		#007/7	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	1	26
		#007/8	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	1	8
		#007/9	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	2	11

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)				
SP#005		#007/10	10	215-225	02/04/2021	Stoneware	3	125
		#008/1	11	225-235	05/04/2021	Earthenware	2	12
		#008/2	11	225-235	05/04/2021	Earthenware	2	1
		#008/3	11	225-235	05/04/2021	Earthenware	1	1
		#008/4	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	1	18
		#008/5	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	1	7
		#008/6	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	1	3
		#008/7	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	1	14
		#008/8	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	20	182
		#008/9	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	2	13
		#008/10	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	2	4
		#008/11	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	4	26
SP#006		#008/12	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	1	40
SP#007		#008/13	11	225-235	05/04/2021	Stoneware	3	70
		#009/1	11	225-235	05/04/2021	Animal Bone	2	5
		#009/2	11	225-235	05/04/2021	Teeth	11	37
		#010	11	225-235	05/04/2021	Shell	4	8
		#011	11	225-235	05/04/2021	Slag	4	118
SP#008		#012/1	12	235-245	05/04/2021	Earthenware	2	24
		#012/2	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	7
		#012/3	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	2	22
		#012/4	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	3	10
		#012/5	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	4
		#012/6	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	8
		#012/7	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	4
		#012/8	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	27

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 1 (TP.1)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)				
SP#009		#012/9	12	235-245	05/04/2021	Stoneware	1	38
		#013	12	235-245	05/04/2021	Shell	3	7
SP#010		#014/1	13	245-255	05/04/2021	Stoneware	1	19
		#014/2	13	245-255	05/04/2021	Stoneware	1	9
SP#011		#015	14	255-265	06/04/2021	Earthenware	1	16
		#016	15	265-275	06/04/2021	Stoneware	1	36

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#001	3	145-155	แท่งดินเผาส่วนขา?	ดินเผา				7	3.5				1	91	
SP#002	#002/2	4	155-165	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีดำ	ดินเผา	3.1	4.2	1.1						1	25	
SP#003	#006/2	9	205-215	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีเขียวลายขูดขีด	ดินเผา	10	10	1.9						1	163	
SP#004	#007/3	10	215-225	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบน้ำตาล	ดินเผา	2	2.3	0.9		8				1	7	
SP#005	#007/10	10	215-225	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายขูดขีด	ดินเผา	5.4	6.4	1.2						1	59	
SP#006	#008/12	11	225-235	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบขาว	ดินเผา	4.9	5.3	1.3						1	40	
SP#007	#008/13	11	225-235	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบเขียว	ดินเผา	5.5	6	1		8				1	64	
SP#008	#012/1	12	235-245	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายขูดขีด	ดินเผา	3.2	4.5	0.8						1	12	
SP#009	#012/9	12	235-245	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบเขียว	ดินเผา	3.3	5.8	1.2	2.2	8				1	38	เครื่องถ้วยจีน? สมัยซ่ง?
SP#010	#014/1	13	245-255	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบเขียว	ดินเผา	4.4	5.3	0.5		22				1	19	Mon Ware ศรีสัชฯ
SP#011	#015	14	255-265	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออกลายขูดขีด	ดินเผา	2.9	5	0.5		30				1	16	
รวม														11	534	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#003/4	5	165-175	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนลำตัว เคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายระบุไม่ได้	SW	1.1	1.1	0.5					1	2	ราชวงศ์หมิง (พศว.21)
SF#002	#003/5	5	165-175	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายระบุไม่ได้	SW	2.9	3	0.4				10	1	7	ราชวงศ์หมิง (พศว.21)
รวม													2	9	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#006/1	9	205-215						1											1							1	5	
#007/1	10	215-225						2									2									2	5	
#008/1	11	225-235		2													2									2	12	
#008/2	11	225-235						2									2									2	1	
#008/3	11	225-235						1														1				1	1	
#012/1	12	235-245						2													2					2	24	SP#008
#015	14	255-265		1																	1					1	16	SP#011
รวม			0	3	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	1	0	3	1	0	0	0	11	64	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใน	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นสี่เขิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#002/1	4	155-165			1												1																				1	1	14	
#002/2	4	155-165						3																	3												3	3	38	SP#002
#002/3	4	155-165							1									1																	1				1	7	
#002/4	4	155-165								1							1																				1	1	6	
#003/1	5	165-175		1													1																				1	1	10	
#003/2	5	165-175					1										1																				1	1	11	
#003/3	5	165-175						1										1																	1				1	6	
#003/4	5	165-175						2																2													2		2	4	SF#001, เครื่องถ้วยจีน
#003/5	5	165-175								1														1													1		1	7	SF#002, เครื่องถ้วยจีน
#004	7	185-195						1													1														1				1	9	
#005/1	8	195-205						2									2																						2	2	8	
#005/2	8	195-205						4											4																	4				4	9	
#005/3	8	195-205						2										2																	2				2	5	
#006/2	9	205-215						2																					2		2							2	2	372	SP#003
#006/3	9	205-215						2											2																2				2	14	
#007/2	10	215-225		1													1																					1	1	5	
#007/3	10	215-225		1																						1												1	1	7	
#007/4	10	215-225		1															1																1				1	1	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใน	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลเขียนสี	เคลือบสีเขียว	ขูด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			กันแบน	กันมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#007/5	10	215-225						13									13																					13	13	136	
#007/6	10	215-225						3											3																3				3	14	
#007/7	10	215-225						1																		1											1	1	26	
#007/8	10	215-225						1																			1			1							1	1	8	
#007/9	10	215-225						2																				2								2			2	11	
#007/10	10	215-225						3																						3								3	3	125	SP#005
#008/4	11	225-235		1																							1										1	1	14	
#008/5	11	225-235		1																								1										1	1	7	
#008/6	11	225-235			1																							1										1	1	3	
#008/7	11	225-235					1																							1								1	1	14	
#008/8	11	225-235						20									20																					20	20	182	
#008/9	11	225-235						2										2																		2				2	13	
#008/10	11	225-235						4																				2										2	2	4	
#008/11	11	225-235						4																						4								4	4	26	
#008/12	11	225-235								1								1																		1				1	40	SP#006
#008/13	11	225-235								3																		3									3			3	70	SP#007
#012/2	12	235-245				1																					1				1							1	1	7	กร่อน
#012/3	12	235-245						2									2																						2	2	22	
#012/4	12	235-245						2																				3									3			3	10	
#012/5	12	235-245						1																				1										1		1	4	เครื่องถ้วยจีน?
#012/6	12	235-245						1																			1											1	1	1	8	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																					แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลเทมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			กันแบน	กันมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#012/7	12	235-245						1																					1									1	1	4	
#012/8	12	235-245								1								1																				1	1	27	
#012/9	12	235-245								1																		1								1			1	38	เครื่องถ้วยจีน?
#014/1	13	245-255		1																								1							1			1	19	SP#010
#014/2	13	245-255						1																				1							1			1	9	
#016	15	265-275		1																				1														1	1	36	
รวม			0	8	2	1	2	80	1	8	0	0	0	0	0	0	42	8	10	0	1	0	0	0	3	2	3	4	1	18	0	11	2	0	0	0	18	10	5	68	101	1410	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง												จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ							เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้							
#003/4	5	165-175						2											2										2	4	SF#001
#003/5	5	165-175								1									1										1	7	SF#002
รวม			0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	6	175-185	1	50										1	50	
	8	195-205	2	120										2	120	
รวม			3	170	0	0	0	0	0	0				3	170	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ	ระดับความลึก	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	3	145-155	1	100				1	100	
รวม			1	100				1	100	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทนิเวศวัตถุ (Ecofacts)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชนิด (ชิ้น)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับ (cm.dt.)	เปลือกหอย		ถ่าน	หิน	อื่นๆ			
			ฝาเดียว	สองฝา						
#010	11	225-235	4					4	8	หอยขม
#013	12	235-245	3					3	7	หอยขม
รวม			7	0	0	0	0	7	15	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	เผาไฟ (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับ (cm.dt.)								
#009/1	11	225-235	Appendicular skeleton	Unknow	Medium	Y	Y	2	5	
#009/2	11	225-235	Teeth	วัว	Big	Y	Y	11	37	
รวม								13	42	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#001	3	145-155	1							แท่งดินเผา				7	3.5	1	91	SP#001
#010	11	225-235							4	ตะกรัน						4	118	
รวม			1	0	0	0	0	0	4							5	209	

ภาคผนวก ข

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.2

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)				
		#001/1	1	220-230	30/03/2021	Earthenware	2	14
		#001/2	1	220-230	30/03/2021	Earthenware	1	18
		#001/3	1	220-230	30/03/2021	Stoneware	1	3
SP#001		#001/4	1	220-230	30/03/2021	Stoneware	1	33
		#002/1	2	230-240	30/03/2021	Earthenware	1	17
SP#002		#002/2	2	230-240	30/03/2021	Earthenware	1	27
SP#003		#002/3	2	230-240	30/03/2021	Stoneware	1	56
SP#004		#003	3	240-250	30/03/2021	Stoneware	1	50
SP#005		#004/1	5	260-270	31/03/2021	Stoneware	1	4
	SF#001	#004/2	5	260-270	31/03/2021	ชิ้นส่วนช่อฟ้า (สังคโลก)	2	278
SP#006		#005/1	6	270-280	31/03/2021	Earthenware	1	15
		#005/2	6	270-280	31/03/2021	Stoneware	1	73
SP#007		#005/3	6	270-280	31/03/2021	Stoneware	1	6
		#006/1	7	280-290	01/04/2021	Earthenware	3	13
		#006/2	7	280-290	01/04/2021	Stoneware	3	13
		#006/3	7	280-290	01/04/2021	Stoneware	1	3
		#007/1	8	290-300	01/04/2021	Stoneware	1	15
		#007/2	8	290-300	01/04/2021	Stoneware	1	12
	SF#002	#007/3	8	290-300	01/04/2021	Porcelain	1	13
		#008/1	9	300-310	01/04/2021	Earthenware	1	38
		#008/2	9	300-310	01/04/2021	Stoneware	1	13
		#009/1	10	310-320	02/04/2021	Earthenware	1	28
		#009/2	10	310-320	02/04/2021	Earthenware	1	58

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 2 (TP.2)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)				
		#009/3	10	310-320	02/04/2021	Earthenware	1	27
		#009/4	10	310-320	02/04/2021	Earthenware	2	30
		#009/5	10	310-320	02/04/2021	Stoneware	1	9
		#009/6	10	310-320	02/04/2021	Stoneware	1	10
SP#008		#010	15	360-370	05/04/2021	Earthenware	1	105
		#011/1	16	370-380	06/04/2021	Earthenware	1	327
		#011/2	16	370-380	06/04/2021	Earthenware	1	15
SP#009		#011/3	16	370-380	06/04/2021	Earthenware	1	14
		#011/4	16	370-380	06/04/2021	Stoneware	1	9
SP#010		#011/5	16	370-380	06/04/2021	Stoneware	1	158
	SF#003	#012/1	17	380-390	06/04/2021	Porcelain	1	29
		#012/2	17	380-390	06/04/2021	ชิ้นส่วนหินชนวน	1	84
	SF#004	#013	18	390-400	06/04/2021	Porcelain	1	34

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/4	1	220-230	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว ลายขูดขีด	SW	2.3	6.3	1.2						1	33	
SP#002	#002/2	2	230-240	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนจุกฝา เรียบ	EW							5		1	27	
SP#003	#002/3	2	230-240	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียน ลายปลา	SW			0.8					10	1	56	
SP#004	#003/1	3	240-250	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ขุด	SW	5	5.5	1						1	50	
SP#005	#004/1	5	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น ขูดขีด เคลือบเขียว	SW	1.5	2	0.3						1	4	
SP#006	#005/1	6	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ขูดขีด ทาน้ำดิน	EW	3.3	3.8	4						1	15	
SP#007	#005/3	6	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว กดประทับ เคลือบน้ำตาล	SW	2	2.5	0.3						1	6	
SP#008	#010/1	15	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เรียบ	EW				5.8				10	1	105	
SP#009	#011/3	16	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง เรียบ	EW				5				9	1	327	
SP#010	#011/5	16	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW				3				7	1	158	
รวม														10	781	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#004/2	5	260-270	ชิ้นส่วนช่อฟ้าเคลือบขาว เขียนลายดำพรรณพฤกษา	SW	7.6	9.8	1.8					2	279	
SF#002	#007/3	8	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.8	4	0.2				5	1	13	ราชวงศ์หมิง (พศว.21)
SF#003	#012/1	17	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพิกุล	PL			0.5					1	29	เครื่องถ้วยเวียดนามราชวงศ์เล (ต้นพศว.21)
SF#004	#013/1	18	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายกิ่งดอกไม้และกลีบบัว	PL	4.2	6	0.5					1	34	เครื่องถ้วยเวียดนามราชวงศ์เล (ต้นพศว.21)
รวม													5	355	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#001/1	1	220-230		2													2									2	14	
#001/2	1	220-230						1										1								1	18	
#002/1	2	230-240						1															1			1	17	
#002/2	2	230-240											1				1									1	27	SP#002
#005/1	6	270-280					1												1		1					1	15	SP#006
#006/1	7	280-290					3										3									3	13	
#008/1	9	300-310					1													1						1	38	
#009/1	10	310-320		1													1									1	28	
#009/2	10	310-320	1																					1		1	58	
#009/3	10	310-320					1																	1		1	27	
#009/4	10	310-320					2																	2		2	30	
#010/1	15	360-370								1							1									1	105	SP#008
#011/1	16	370-380								1							1									1	327	
#011/2	16	370-380					1																1			1	15	
#011/3	16	370-380						1															1			1	14	SP#009
รวม			1	3	0	0	9	3	0	2	0	0	1	0	0	0	9	1	1	1	1	0	3	4	0	19	746	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขูด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/3	1	220-230						1									1																							1	3	
#001/4	1	220-230					1																						1											1	33	SP#001
#002/3	2	230-240								1										1																				1	56	SP#003
#003	3	240-250					1																						1			1							1	50	SP#004
#004/1	5	260-270							1																					1			1							1	4	SP#005
#005/2	6	270-280							1								1																							1	73	
#005/3	6	270-280						1																				1				1								1	6	SP#007
#006/2	7	280-290						3									3																							3	13	
#006/3	7	280-290							1									1																							1	3	
#007/1	8	290-300								1								1																					1			1	15	
#007/2	8	290-300								1								1																						1			1	12	
#008/2	9	300-310		1																									1		1									1	13	
#009/5	10	310-320					1																									1								1	9	
#009/6	10	310-320						1																					1									1			1	10	
#011/4	16	370-380						1									1																							1	9	
#011/5	16	370-380								1											1																	1			1	158	SP#010
รวม			0	1	0	0	3	7	3	4	0	0	0	0	0	0	6	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	3	2	1	1	3	0	0	1	3	0	0	18	467	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง												จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ							เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้							
007/3	8	290-300								1															1				1	13	SF#002
012/1	17	380-390						1															1						1	29	SF#003
013/1	18	390-400						1															1						1	34	SF#004
รวม			0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	3	76	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม						
	4	250-260	6	300										6	300	
	5	260-270	12	600										12	600	
	6	270-280	23	1600										23	1600	
	7	280-290	16	800										16	800	
	11	320-330	2	200										2	200	
	15	360-370	12	400										12	400	
	16	370-380	1	50										1	50	
	19	400-410	2	50										2	50	
รวม			74	4000	0	0	0	0	0	0				74	4000	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ	ระดับความลึก	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	6	270-280	7	4700				7	4700	
	7	280-290	11	7000				11	7000	
	11	320-330	1	2400				1	2400	
รวม			19	14100				19	14100	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		หินชนวน		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ	ระดับความลึก	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
012/2	17	380-390	1	84	3.5	6.7	1.5	1	84	
รวม			1	84				1	84	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับ ความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
004/2-1	5	260-270		2						ชิ้นส่วนช่อฟ้าเคลือบขาวเขียนสีดำลายพรรณพฤกษา		9	8	2		1	278	SF#001
004/2-2												1.7	3.6	1		1		
รวม			0	2	0	0	0	0	0							2	278	

ภาคผนวก ค

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.3

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#001		#001/1	S	218-235	30/03/2021	Stoneware	1	16	
		#002/1	1	235-245	31/3/2021	Earthenware	1	9	
		#002/2	1	235-245	30/3/2021	Earthenware	1	10	
		#002/3	1	235-245	30/3/2021	Earthenware	1	6	
		#002/4	1	235-245	30/3/2021	Earthenware	2	19	
		#002/5	1	235-245	30/03/2021	Earthenware	3	35	
		#002/6	1	235-245	30/03/2021	Earthenware	1	23	
SP#002		#002/7	1	235-245	30/03/2021	Earthenware	1	12	
		#002/8	1	235-245	30/03/2021	Stoneware	6	34	
		#002/9	1	235-245	30/03/2021	Stoneware	2	11	
		#002/10	1	235-245	30/03/2021	Stoneware	2	14	
		#003/1	2	245-255	05/04/2021	Earthenware	7	39	
		#003/2	2	245-255	05/04/2021	Earthenware	1	51	
		#003/3	2	245-255	05/04/2021	Earthenware	1	13	
		#003/4	2	245-255	05/04/2021	Earthenware	4	27	
		#003/5	2	245-255	05/04/2021	Stoneware	1	3	
		#003/6	2	245-255	05/04/2021	Stoneware	1	17	
		#003/7	2	245-255	05/04/2021	Stoneware	1	56	
		#004/1	3	255-265	31/03/2021	Stoneware	1	11	
		#004/2	3	255-265	31/03/2021	Stoneware	1	53	
		#004/3	3	255-265	31/03/2021	Stoneware	1	41	
		#004/4	3	255-265	31/03/2021	Porcelain	1	1	
		#005/1	4	265-275	31/03/2021	Earthenware	1	15	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#006/1	7	295-305	01/04/2021	Earthenware	1	21	
		#006/2	7	295-305	01/04/2021	Stoneware	1	6	
		#006/3	7	295-305	01/04/2021	Stoneware	1	4	
		#006/4	7	295-305	01/04/2021	Stoneware	1	7	
		#006/5	7	295-305	01/04/2021	Stoneware	1	8	
		#006/6	7	295-305	01/04/2021	ห่วงเหล็ก (ห่วงฝาปี๊บ)	1	12	
		#007/1	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	7	
		#007/2	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	20	
		#007/3	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	76	
		#007/4	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	4	
		#007/5	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	9	
		#007/6	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	6	
		#007/7	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	14	
		#007/8	8	305-315	01/04/2021	Stoneware	1	17	
		#007/9	8	305-315	01/04/2021	ก้นขวดแก้วสีชา	8	138	
		#007/10	8	305-315	01/04/2021	ปลอกพลาสติกสีเขียว	1	3	
		#008/1	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	26	
		#008/2	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	5	
		#008/3	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	43	
		#008/4	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	10	
		#008/5	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	19	
		#008/6	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	5	
		#008/7	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	2	48	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#008/8	9	315-325	02/04/2021	Stoneware	1	14	
		#008/9	9	315-325	02/04/2021	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	3	13	
		#009/1	10	325-335	02/04/2021	Stoneware	1	67	
		#009/2	10	325-335	02/04/2021	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	1	30	
		#010/1	11	335-345	04/04/2021	Earthenware	1	10	
		#010/2	11	335-345	04/04/2021	Earthenware	1	24	
		#010/3	11	335-345	04/04/2021	Earthenware	7	67	
		#010/4	11	335-345	04/04/2021	Earthenware	1	6	
		#010/5	11	335-345	04/04/2021	Earthenware	1	25	
		#010/6	11	335-345	04/04/2021	Stoneware	2	23	
		#010/7	11	335-345	04/04/2021	Stoneware	1	4	
		#010/8	11	335-345	04/04/2021	Stoneware	4	14	
		#011/1	12	345-355	04/04/2021	Earthenware	75	414.5	
		#011/2	12	345-355	04/04/2021	Earthenware	1	485	
		#011/3	12	345-355	04/04/2021	Earthenware	1	11	
		#011/4	12	345-355	04/04/2021	Earthenware	1	502	
		#011/5	12	345-355	04/04/2021	Earthenware	1	266	
		#011/6	12	345-355	05/04/2021	Stoneware	1	0.5	
		#011/7	12	345-355	05/04/2021	Stoneware	4	28	
SP#003		#011/8	12	345-355	05/04/2021	Stoneware	1	69	
		#011/9	12	345-355	05/04/2021	Stoneware	1	37	
	SF#005	#011/10	12	345-355	05/04/2021	Porcelain	2	18	
		#012/1	13	355-365	05/04/2021	Earthenware	10	64	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/2	13	355-365	05/04/2021	Earthenware	3	23	
		#012/3	13	355-365	05/04/2021	Stoneware	3	17	
		#012/4	13	355-365	05/04/2021	Stoneware	3	13	
		#012/5	13	355-365	05/04/2021	Stoneware	1	15	
SP#004		#012/6	13	355-365	05/04/2021	Stoneware	1	25	
		#012/7	13	355-365	05/04/2021	Stoneware	1	4	
	SF#006	#012/8	13	355-365	05/04/2021	Porcelain	4	45	
		#012/9	13	355-365	05/04/2021	ชิ้นส่วนแท่งโลหะ	1	17	
		#013/1	14	365-375	06/04/2021	Earthenware	3	24	
		#013/2	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	15	
		#013/3	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	8	
		#013/4	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	21	
SP#005		#013/5	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	14	
SP#006		#013/6	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	129	
		#013/7	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	1	93	
SP#007		#013/8	14	365-375	06/04/2021	Stoneware	2	261	
	SF#007	#013/9	14	365-375	06/04/2021	Porcelain	1	6	
		#014/1	15	375-385	06/04/2021	Earthenware	1	17	
SP#008		#014/2	15	375-385	06/04/2021	Stoneware	1	516	
		#015/1	16	385-395	06/04/2021	Earthenware	2	21	
		#015/2	16	385-395	06/04/2021	Earthenware	1	10	
		#015/3	16	385-395	06/04/2021	Stoneware	10	102.4	ต่อกับระดับที่ 17 ปาก-คอ-ไหล่

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 3 (TP.3)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#015/4	16	385-395	06/04/2021	Stoneware	1	56	
		#015/5	16	385-395	06/04/2021	Stoneware	1	93	
		#016/1	17	395-405	07/04/2021	Earthenware	1	6	
		#016/2	17	395-405	07/04/2021	Stoneware	15	162.6	
		#017/1	18	405-415	07/04/2021	Stoneware	1	12	
		#017/2	18	405-415	07/04/2021	Stoneware	1	9	
		#017/3	18	405-415	07/04/2021	Stoneware	1	7	
		#017/4	18	405-415	07/04/2021	Stoneware	1	225	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/1	S	218-235	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ เคลือบใส	SW			0.4			15			1	16	
SP#002	#002/7	1	235-245	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ปั้นแปะ	SW	2.8	4	0.5						1	12	
SP#003	#011/8	12	345-355	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ เคลือบใส	SW			0.9	2.7				9	1	69	
SP#004	#012/6	13	355-365	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เคลือบน้ำตาล ปั้นแปะหูหลอก	SW	3.6	6	0.8						1	25	
SP#005	#013/5	14	365-375	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว กดประทับ เซาะร่อง	SW	3.6	3.7	0.9						1	14	
SP#006	#013/6	14	365-375	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ขูดขีด	SW	11.9	12.7	1						1	129	
SP#007	#013/8	14	365-375	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ เคลือบใส ลายกงจักร	SW	9.5	11.4	0.8	2.5				7	2	261	
SP#008	#014/2	15	375-385	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ครึ่งใบ เคลือบสีน้ำตาล	SW			0.7	6.7	13			9	1	516	
รวม														9	1042	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#004/4	3	255-265	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	1.8	1.9	0.3		10			1	1	
SF#002	#011/2	12	345-355	ภาชนะดินเผาเนื้อดินเต็มใบ เรียบ	EW				11.5	10	12.7	6.5	1	485	
SF#003	#011/4	13-14	355-377	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบ เรียบ	EW			0.3	16	15	21.5		1	502	
SF#004	#011/5	12	345-355	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบ เรียบ	EW			0.3	18.5	14.6			1	266	
SF#005	#011/10	12	345-355	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2		26			1	15	
SF#006	#012/8	13	355-365	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2		26			2	48	
SF#007	#013/9	14	365-375	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	3.1	3.8	0.4					1	6	
รวม													8	1323	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เขือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#002/1	1	235-245		1												1									1	9	
#002/2	1	235-245						1								1									1	10	
#002/3	1	235-245					1															1			1	6	
#002/4	1	235-245					2												2			2			2	19	
#002/5	1	235-245						3												3					3	35	
#002/6	1	235-245						1														1			1	23	
#002/7	1	235-245					1																	1	1	12	SP#002 ปั้นแปะ
#003/1	2	245-255						7								7									7	39	
#003/2	2	245-255								1						1									1	51	
#003/3	2	245-255					1													1					1	13	
#003/4	2	245-255						4														4			4	27	
#005/1	4	265-275	1																					1	1	15	กดรอยนูน
#006/1	7	295-305		1																			1		1	21	
#010/1	11	335-345					1													1					1	10	
#010/2	11	335-345					1																1		1	24	
#010/3	11	335-345						7								7									7	67	
#010/4	11	335-345						1									1								1	6	
#010/5	11	335-345							1							1									1	25	
#011/1	12	345-355						75								75									75	414.5	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#011/2	12	345-355												1		1									1	485	SF#002
#011/3	12	345-355		1												1									1	11	
#011/4	12	345-355											1			1									1	502	SF#003
#011/5	12	345-355											1			1									1	266	SF#004
#012/1	13	355-365						10								10									10	64	
#012/2	13	355-365						3													3				3	23	
#013/1	14	365-375						3								3									3	24	
#014/1	15	375-385						1								1									1	17	
#015/1	16	385-395		2												2									2	21	
#015/2	16	385-395					1									1									1	10	
#016/1	17	395-405						1								1									1	6	
รวม			1	5	0	0	8	117	1	1	0	0	2	1	0	115	1	0	2	5	3	8	2	2	136	2255.5	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																			แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขุด	ขุดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/1	S	218-235		1																				1															1	16	SP#001
#002/8	1	235-245						6									6																							6	54	
#002/9	1	235-245					2																			2														2	11	
#002/10	1	235-245						2																		2														2	14	
#003/5	2	245-255		1																				1															1	3	
#003/6	2	245-255					1																			1														1	17	
#003/7	2	245-255							1								1																							1	56	
#004/1	3	255-265					1																								1	1							1	11	
#004/2	3	255-265					1																							1	1		1						1	53	
#004/3	3	255-265									1													1															1	41	
#006/2	7	295-305						1									1																							1	6	
#006/3	7	295-305		1																				1															1	4	
#006/4	7	295-305						1																1															1	7	
#006/5	7	295-305		1																									1										1	8	
#007/1	8	305-315		1																									1										1	7	
#007/2	8	305-315		1																															1				1	20	กดรอยนูน
#007/3	8	305-315					1																									1							1	76	
#007/4	8	305-315						1									1																							1	4	
#007/5	8	305-315									1							1																							1	9	
#007/6	8	305-315							1								1																							1	6	
#007/7	8	305-315									1							1																							1	14	
#007/8	8	305-315								1														1																	1	17	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใน	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขุด	ขุดขูด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#008/1	9	315-325		1													1																						1	26	
#008/2	9	315-325					1										1																						1	5	
#008/3	9	315-325					1																								1							1	43	
#008/4	9	315-325						1																										1					1	10	รมควัน
#008/5	9	315-325						1																										1					1	19	รมควัน
#008/6	9	315-325						1																1															1	5	
#008/7	9	315-325								2														2															2	48	
#008/8	9	315-325								1																			1										1	14	
#009/1	10	325-335								1								1																					1	67	
#010/6	11	335-345		2														2																					2	23	
#010/7	11	335-345					1																															1	4	เคลือบรักดำ
#010/8	11	335-345						4										4																					4	14	
#011/6	12	345-355		1														1																					1	0.5	
#011/7	12	345-355						4										4																					4	28	
#011/8	12	345-355								1										1																				1	69	SP#003
#011/9	12	345-355					1																				1												1	37	
#012/3	13	355-365		3																				3															3	17	
#012/4	13	355-365						1																1															3	13	
#012/5	13	355-365						1																			1												1	15	
#012/6	13	355-365					1																				1						1						1	25	ปั้นหูหลอก SP#004
#012/7	13	355-365						1																					1			1							1	4	
#013/2	14	365-375		1																				1															1	15	
#013/3	14	365-375						1																1															1	8	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																								แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้						
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#013/4	14	365-375						1									1																										1	21	
#013/5	14	365-375						1																							1	1										1	14	SP#005
#013/6	14	365-375					1																							1											1	129	SP#006
#013/7	14	365-375								1								1																								1	93	
#013/8	14	365-375								2													2																			2	261	
#013/9	14	365-375		1													1																									1	6	
#014/2	15	375-385												1													1															1	516	SP#008
#015/3	16	385-395														10	10																										10	102.4	ต่อกับระดับที่ 17 ปาก-คอ-ไหล่
#015/4	16	385-395		1														1																									1	56	
#015/5	16	385-395								1											1																						1	93	
#016/2	17	395-405														15	15																										15	162.6	ต่อกับระดับที่ 16 ปาก-คอ-ไหล่
#017/1	18	405-415						1									1																										1	12	
#017/2	18	405-415		1																				1																			1	9	
#017/3	18	405-415						1																			1																1	7	
#017/4	18	405-415					1																				1																1	225	
รวม			0	17	0	0	13	30	2	10	3	0	0	1	0	25	40	16	0	1	1	0	0	2	16	0	0	11	0	4	1	3	5	3	0	4	0	0	0	0	103	2671	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง													จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ							เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้							
#004/4	3	255-265		1																				1					1	1	SF#001
#011/10	12	345-355		1																				1					1	15	SF#002
#012/8	13	355-365		2																				2					2	48	SF#003
#013/9	14	365-375		1																				1					1	6	SF#004
รวม			0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	70	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#006/6	7	295-305						1		ห่วงเหล็ก (ห่วงฝาปี๊บ)						1	12	
#007/9	8	305-315							1	ก้นขวดแก้วสีชา						8	138	วัตถุปัจจุบัน
#007/10	8	305-315							1	ปลอกพลาสติกสีเขียว						1	3	วัตถุปัจจุบัน
#008/9	9	315-325						1		ชิ้นส่วนแท่งโลหะ						3	13	วัตถุปัจจุบัน
#009/2	10	325-335						1		ชิ้นส่วนแท่งโลหะ						1	30	วัตถุปัจจุบัน
#012/9	13	355-365						1		ชิ้นส่วนแท่งโลหะ						1	17	
รวม			0	0	0	0	0	4	2							15	213	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	6	285-295	3	100										3	100	
รวม			**3**	**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**3**	**100**	

ภาคผนวก ง

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.4

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	9	134	
		#001/2	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	3	23	
SP#001		#001/3	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	1	7	
		#001/4	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	5	58	
		#001/5	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	2	15	
		#001/6	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	1	8	
		#001/7	1	260-270	01/04/2021	Earthenware	1	12	
		#001/8	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	2	33	
		#001/9	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	1	
		#001/10	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	8	
		#001/11	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	9	
		#001/12	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	2	22	
		#001/13	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	10	
		#001/14	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	4	64	
		#001/15	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	2	6	
		#001/16	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	3	65	
		#001/17	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	4	
SP#002		#001/18	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	31	
		#001/19	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	32	
		#001/20	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	345	
		#001/21	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	4	
SP#003		#001/22	1	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	27	
		#002/1	2	270-280	04/04/2021	Earthenware	1	41	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#002/2	2	270-280	04/04/2021	Earthenware	1	25	
		#002/3	2	270-280	04/04/2021	Stoneware	1	7	
		#002/4	2	270-280	04/04/2021	Stoneware	1	13	
SP#004		#002/5	2	270-280	04/04/2021	Stoneware	1	50	
		#002/6	2	270-280	04/04/2021	Stoneware	1	13	
SP#005		#002/7	2	270-280	04/04/2021	Stoneware	1	185	
		#003/1	3	280-290	04/04/2021	Earthenware	2	69	
		#003/2	3	280-290	04/04/2021	Earthenware	1	31	
		#003/3	3	280-290	04/04/2021	Earthenware	1	6	
SP#006		#003/4	3	280-290	04/04/2021	Earthenware	1	21	
		#003/5	3	280-290	04/04/2021	Earthenware	1	51	
		#003/6	3	280-290	04/04/2021	Stoneware	1	7	
		#003/7	3	280-290	04/04/2021	Stoneware	2	40	
		#003/8	3	280-290	04/04/2021	Stoneware	1	58	
SP#007		#004/1	4	290-300	05/04/2021	Earthenware	1	44	
		#004/2	4	290-300	05/04/2021	Earthenware	1	20	
		#004/3	4	290-300	05/04/2021	Earthenware	1	16	
		#004/4	4	290-300	05/04/2021	Stoneware	1	39	
SP#008		#004/5	4	290-300	05/04/2021	Stoneware	1	201	
		#005/1	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	1	13	
		#005/2	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	1	63	
		#005/3	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	1	8	
		#005/4	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	1	12	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#005/5	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	2	103	
		#005/6	5	300-310	05/04/2021	Earthenware	1	78	
		#005/7	5	300-310	05/04/2021	Stoneware	2	85	
		#005/8	5	300-310	05/04/2021	Stoneware	1	31	
SP#009		#005/9	5	300-310	05/04/2021	Stoneware	1	286	
		#006	5	300-310	05/04/2021	ตะปูเหล็ก	1	11	
		#007	5	300-310	05/04/2021	ชิ้นส่วนโลหะ	1	65	
		#008/1	6	310-320	06/04/2021	Earthenware	1	10	
		#008/2	6	310-320	06/04/2021	Earthenware	1	14	
		#008/3	6	310-320	06/04/2021	Stoneware	2	40	
		#008/4	6	310-320	06/04/2021	Stoneware	1	11	
		#008/5	6	310-320	06/04/2021	Stoneware	3	67	
		#008/6	6	310-320	06/04/2021	Stoneware	1	87	
	SF#001	#008/7	6	310-320	06/04/2021	Porcelain	1	135	*รวมมาจากระดับ 7 ส่วนปาก 2 ชิ้น ระดับ 8 4 ชิ้น
		#009/1	7	320-330	06/04/2021	Earthenware	1	27	
		#009/2	7	320-330	06/04/2021	Earthenware	1	95	
		#009/3	7	320-330	06/04/2021	Earthenware	1	15	
		#009/4	7	320-330	06/04/2021	Earthenware	3	42	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE) หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#010		#009/5	7	320-330	06/04/2021	Earthenware	1	13	
		#009/6	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	3	26	
SP#011		#009/7	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	1	161	
		#009/8	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	1	16	
		#009/9	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	1	35	
		#009/10	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	1	116	
		#009/11	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	2	458	
		#009/12	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	2	125	
		#009/13	7	320-330	06/04/2021	Stoneware	1	84	
SP#012		#010	7	320-330	06/04/2021	แผ่นดินเผา	1	33	
		#011/1	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	1	30	
		#011/2	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	1	9	
SP#013		#011/3	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	2	80	
		#011/4	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	1	79	
		#011/5	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	1	155	
		#011/6	8	330-340	07/04/2021	Earthenware	1	137	
		#011/7	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	2	20	
		#011/8	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	20	
		#011/9	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	10	
		#011/10	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	11	
SP#014		#011/11	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	62	
		#011/12	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	16	
		#011/13	8	330-340	07/04/2021	Stoneware	1	18	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012	8	330-340	07/04/2021	ตะปูเหล็ก	1	10	
SP#015		#013/1	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	2	89	
		#013/2	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	16	579	
		#013/3	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	3	
		#013/4	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	2	18	
		#013/5	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	14	
		#013/6	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	5	139	
		#013/7	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	2	42	
		#013/8	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	11	192	
		#013/9	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	5	38	
		#013/10	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	28	524	
		#013/11	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	3	96	
		#013/12	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	22	
SP#016		#013/13	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	54	
SP#017		#013/14	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	150	
SP#018		#013/15	9	340-350	07/04/2021	Earthenware	1	610	
SP#019		#013/16	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	2	29	
SP#020		#013/17	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	33	
		#013/18	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	13	
		#013/19	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	7	
		#013/20	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	2	40	
		#013/21	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	3	103	
		#013/22	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	5	74	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#013/23	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	2	82	
		#013/24	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	69	
SP#021		#013/25	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	2	36	
		#013/26	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	77	
		#013/27	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	66	
		#013/28	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	22	
SP#022		#013/29	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	241	
SP#023		#013/30	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	299	
		#013/31	9	340-350	07/04/2021	Porcelain	1	3	
		#013/32	9	340-350	07/04/2021	Porcelain	1	22	
		#013/33	9	340-350	07/04/2021	Porcelain	2	6	
		#013/34	9	340-350	07/04/2021	Porcelain	4	4	
		#014/1	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	6	248	
		#014/2	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	1	87	
		#014/3	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	1	11	
		#014/4	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	1	69	
		#014/5	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	1	63	
		#014/6	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	2	36	
		#014/7	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	7	122	
		#014/8	10	350-360	08/04/2021	Earthenware	1	17	
		#014/9	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	25	
		#014/10	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	2	40	
SP#024		#014/11	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	89	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#025		#014/12	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	12	
		#014/13	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	17	
		#014/14	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	57	
		#014/15	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	27	
SP#026		#014/16	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	275	
		#014/17	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	39	
		#014/18	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	20	
		#014/19	10	350-360	08/04/2021	Stoneware	1	305	
		#014/20	10	350-360	08/04/2021	Porcelain	1	4	
		#014/21	10	350-360	08/04/2021	Porcelain	2	49	*รวมมาจากระดับ 11 1 ชิ้น
		#015/1	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	18	
		#015/2	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	10	296	
		#015/3	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	55	
		#015/4	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	14	
		#015/5	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	3	64	
		#015/6	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	13	202	
		#015/7	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	16	
		#015/8	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	12	254	
		#015/9	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	36	
		#015/10	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	7	98	
		#015/11	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	6	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#015/12	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	2	780	
		#015/13	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	137	
		#015/14	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	2	115	
		#015/15	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	46	
		#015/16	11	360-370	08/04/2021	Earthenware	1	11	
		#015/17	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	72	
		#015/18	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	10	80	
		#015/19	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	37	
		#015/20	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	2	24	
		#015/21	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	7	
		#015/22	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	2	31	
		#015/23	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	6	219	
SP#027		#015/24	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	32	*รวมมาจากระดับ 12 4 ชิ้น ระดับ 14 1 ชิ้น
		#015/25	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	13	
		#015/26	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	27	
		#015/27	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	2	16	
SP#028		#015/28	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	33	
SP#029		#015/29	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	39	
		#015/30	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	137	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE) หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#015/31	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	2	90	
		#015/32	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	48	
SP#030		#015/33	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	208	
		#015/34	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	90	
		#015/35	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	6	
		#015/36	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	84	
SP#031		#015/37	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	39	
SP#032		#015/38	11	360-370	08/04/2021	Stoneware	1	329	
		#016	11	360-370	08/04/2021	หินทรายทรงลูกบาศก์มีรอย	1	131	
		#017	11	360-370	08/04/2021	Animal bone	15	180	
		#018/1	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	3	366	
		#018/2	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	1	125	
SP#033		#018/3	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	1	66	
		#018/4	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	1	16	
		#018/5	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	3	205	
SP#034		#018/6	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	6	475	
		#018/7	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	5	131	
		#018/8	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	2	30	
		#018/9	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	1	132	
		#018/10	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	1	24	
		#018/11	12	370-380	09/04/2021	Earthenware	2	78	
		#018/12	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	23	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#018/13	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	7	246	
		#018/14	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	31	
		#018/15	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	30	
		#018/16	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	172	
		#018/17	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	5	256	
		#018/18	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	16	
		#018/19	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	2	173	
		#018/20	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	193	
		#018/21	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	45	
		#018/22	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	102	
SP#035		#018/23	12	370-380	09/04/2021	Stoneware	1	34	
		#019/1	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	9	347	
		#019/2	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	1	33	
		#019/3	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	1	4	
		#019/4	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	4	52	
		#019/5	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	13	141	
		#019/6	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	3	68	
		#019/7	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	1	42	
		#019/8	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	2	137	
		#019/9	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	2	103	
SP#036		#019/10	13	380-390	09/04/2021	Earthenware	1	80	
		#019/11	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	2	29	
		#019/12	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	2	25	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#037		#019/13	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	1	30	
SP#038		#019/14	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	2	56	
		#019/15	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	1	46	
		#019/16	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	1	143	
		#019/17	13	380-390	09/04/2021	Stoneware	2	169	
		#019/18	13	380-390	09/04/2021	Porcelain	1	7	
		#020/1	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	11	321	
		#020/2	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	2	144	
		#020/3	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	42	
		#020/4	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	62	
		#020/5	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	2	63	
		#020/6	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	19	
		#020/7	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	5	41	
		#020/8	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	17	297	
		#020/9	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	2	141	
		#020/10	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	54	
		#020/11	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	34	
		#020/12	14	390-400	11/04/2021	Earthenware	1	13	
		#020/13	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	3	180	
		#020/14	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	75	
		#020/15	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	2	24	
		#020/16	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	6	
		#020/17	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	33	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE) หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#020/18	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	3	142	
		#020/19	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	9	93	
		#020/20	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	6	
		#020/21	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	2	31	
		#020/22	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	8	
		#020/23	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	56	
		#020/24	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	54	
		#020/25	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	1	252	
SP#039		#020/26	14	390-400	11/04/2021	Stoneware	2	469	
		#021/1	14	390-400	11/04/2021	Animal bone	1	17	
		#021/2	14	390-400	11/04/2021	Animal bone	1	61	
		#022/1	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	5	195	
		#022/2	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	1	75	
		#022/3	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	1	35	
		#022/4	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	1	15	
		#022/5	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	7	514	
		#022/6	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	6	143	
		#022/7	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	1	73	
		#022/8	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	2	23	
		#022/9	15	400-410	11/04/2021	Earthenware	1	164	
SP#040		#022/10	15	400-410	11/04/2021	Stoneware	3	82	
SP#041		#022/11	15	400-410	11/04/2021	Stoneware	3	98	
SP#042		#022/12	15	400-410	11/04/2021	Stoneware	1	23	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#043		#022/13	15	400-410	11/04/2021	Stoneware	1	77	
SP#044		#023/1	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	10	279	
		#023/2	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	1	167	
		#023/3	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	1	3	
		#023/4	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	1	69	
		#023/5	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	4	184	
		#023/6	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	1	62	
		#023/7	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	5	84	
		#023/8	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	3	131	
		#023/9	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	7	190	
		#023/10	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	2	25	
		#023/11	16	410-420	11/04/2021	Earthenware	1	61	
		#023/12	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	4	38	
		#023/13	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	2	8	
		#023/14	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	237	
		#023/15	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	26	
		#023/16	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	64	
		#023/17	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	2	58	
		#023/18	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	23	
		#023/19	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	35	
		#023/20	16	410-420	11/04/2021	Stoneware	1	13	
		#024	16	410-420	11/04/2021	เบี้ยดินเผา	1	26	
		#025/1	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	9	598	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#025/2	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	1	32	
		#025/3	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	1	29	
		#025/4	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	3	132	
		#025/5	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	6	210	
		#025/6	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	7	354	
		#025/7	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	2	121	
		#025/8	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	1	59	
		#025/9	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	1	188	
		#025/10	17	420-430	12/04/2021	Earthenware	1	350	
		#025/11	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	62	
		#025/12	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	3	111	
		#025/13	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	2	95	
		#025/14	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	36	
		#025/15	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	41	
		#025/16	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	29	
		#025/17	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	47	
		#025/18	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	113	
		#025/19	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	2	100	
		#025/20	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	3	38	
		#025/21	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	26	
		#025/22	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	185	
		#025/23	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	1	467	
		#025/24	17	420-430	12/04/2021	Stoneware	2	339	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#026/1	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	5	241	
		#026/2	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	1	83	
		#026/3	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	1	30	
		#026/4	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	1	41	
		#026/5	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	2	196	
		#026/6	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	1	441	
		#026/7	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	5	107	
		#026/8	18	430-440	15/04/2021	Earthenware	2	382	
		#026/9	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	3	64	
		#026/10	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	11	
		#026/11	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	207	
		#026/12	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	102	
		#026/13	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	114	
		#026/14	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	2	62	
		#026/15	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	131	
		#026/16	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	217	
		#026/17	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	437	
		#026/18	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	281	
		#026/19	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	20	
		#026/20	18	430-440	15/04/2021	Stoneware	1	10	
		#027/1	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	8	
		#027/2	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	3	29	
		#027/3	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	41	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#027/4	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	1	15	
		#027/5	9	340-350	07/04/2021	Stoneware	3	23	
		#027/6	9	340-350	07/04/2021	Porcelain	1	0.5	
		#028/1	19	440-450	15/04/2021	Earthenware	1	109	
		#028/2	19	440-450	15/04/2021	Earthenware	1	39	
		#028/3	19	440-450	15/04/2021	Stoneware	1	24	
		#028/4	19	440-450	15/04/2021	Stoneware	1	15	
		#028/5	19	440-450	15/04/2021	Stoneware	1	27	
		#028/6	19	440-450	15/04/2021	Stoneware	1	60	
		#028/7	19	440-450	15/04/2021	Stoneware	1	252	
		#029/1	20	450-460	16/04/2021	Earthenware	2	39	
		#029/2	20	450-460	16/04/2021	Earthenware	1	104	
		#029/3	20	450-460	16/04/2021	Earthenware	2	96	
		#029/4	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	5	169	
		#029/5	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	11	
		#029/6	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	3	328	
		#029/7	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	23	
		#029/8	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	142	
		#029/9	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	7	
		#029/10	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	73	
		#029/11	20	450-460	16/04/2021	Stoneware	1	43	
		#030	20	450-460	16/04/2021	ชิ้นส่วนสถาปัตย์	1	198	
		#031/1	21	460-470	16/04/2021	Earthenware	4	148	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** หลุมขุดค้นที่ 4 (TP.4)

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#031/2	21	460-470	16/04/2021	Earthenware	3	73	
		#031/3	21	460-470	16/04/2021	Earthenware	1	10	
		#031/4	21	460-470	16/04/2021	Earthenware	1	17	
		#031/5	21	460-470	16/04/2021	Earthenware	1	14	
		#031/6	21	460-470	16/04/2021	Stoneware	1	52	
		#031/7	21	460-470	16/04/2021	Stoneware	4	78	
		#031/8	21	460-470	16/04/2021	Stoneware	1	24	
		#032/1	22	470-480	18/04/2021	Earthenware	1	8	
		#032/2	22	470-480	18/04/2021	Stoneware	1	67	
		#032/3	22	470-480	18/04/2021	Stoneware	1	216	
		#033/1	23	480-490	19/04/2021	Earthenware	1	174	
		#033/2	23	480-490	19/04/2021	Earthenware	1	359	
		#033/3	23	480-490	19/04/2021	Earthenware	1	33	
		#034	25	500-520	21/04/2021	Stoneware	1	31	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#001/3	1	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวทาน้ำดินลายขูดขีด	EW	3.2	4.2	0.4						1	7	
SP#002	#001/18	1	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวกดประทับ	SW	5.3	5.8	0.9						1	31	
SP#003	#001/22	1	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบสีเขียว	SW	2.5	6.1	0.7					5	1	27	
SP#004	#002/5	2	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวปั้นแปะ	SW	4.8	7.1	0.9						1	50	
SP#005	#002/7	2	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบสีเขียว	SW	10	12.5	0.6	5				5	1	185	
SP#006	#003/4	3	280-290	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวกดประทับ	EW	4.4	4.7	0.7						1	21	
SP#007	#004/1	4	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายเชือกทาบ	EW	7	9.1	0.6						1	44	
SP#008	#004/5	4	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบขาวเขียนลายพรรณพฤกษา	SW	10.5	12	1	6.2				6.5	1	201	
SP#009	#005/9	5	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบขาวเขียนลายกงจักร	SW	14	14.6	0.8	6.5				8.5	1	286	
SP#010	#009/5	7	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนพวยกาเรียบ	EW		3.7			2.5	1			1	13	
SP#011	#009/7	7	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาวเขียนลายสีดำ	SW	3.4	4.3	0.5			26			1	9	
SP#012	#010	7	320-330	แผ่นดินเผาเนื้อดินลักษณะมีรอยเจาะตรงกลาง	EW	4.3	7.4	0.9		2,10				1	33	
SP#013	#011/3	8	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายเชือกทาบ	EW	7	7	0.6						1	37	
SP#014	#011/11	8	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีเขียว เซาะร่อง ปั้นแปะ	SW	4.4	8.6	1.1						1	62	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#015	#013/1	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้าเรียบ	EW	8.3	8.3	1.2			16			1	75	
SP#016	#013/13	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบส่วนปากถึงลำตัวเรียบ	EW	6.4	7.7	0.5	5.4		5			1	54	
SP#017	#013/14	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบส่วนไหล่ถึงก้นเรียบ	EW			0.5	6.2	8.3			4.5	1	150	
SP#018	#013/15	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบส่วนลำตัวถึงก้นเรียบ	EW	11.7	15.5	0.9	8.9				9.5	1	610	
SP#019	#013/16	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งเข้าเคลือบขาว	SW	4.3	6	0.5			22			1	25	
SP#020	#013/17	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งเข้าเคลือบเขียว	SW	4	8.4	0.6			26			1	33	
SP#021	#013/25	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	SW	3.4	5.2	0.8						1	22	
SP#022	#013/29	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบขาวเขียนลายปลา	SW	10	13.5	1	2.6				11	1	241	
SP#023	#013/30	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบขาวเขียนลายพรรณพฤกษา	SW	9.2	16	1	4.9				12	1	299	
SP#024	#014/11	10	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากถึงไหล่โค้งออกเซาะร่อง	SW	7.5	8.1	0.9			22			1	89	
SP#025	#014/12	10	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนคอเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำ	SW	3.7	5.2	0.6						1	12	
SP#026	#014/16	10	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีดำ	SW	13.5	16.3	1						1	275	
SP#027	#015/24	11	360-670	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบทรงกาน้ำทาน้ำดินสีขาวเขียนลายสีดำใต้เคลือบรูปดอกบัวและดอกโบตั๋น?	SW	4.8	5.8	0.9						1	32	
SP#028	#015/28	11	360-670	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายขูดขีดรูปคลื่น	SW	4.8	6	0.9						1	33	
SP#029	#015/29	11	360-670	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเซาะร่องกดประทับเป็นลายลูกกรง	SW	3.9	5.9	1						1	39	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#030	#015/33	11	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำเซาะร่อง	SW	9.2	13.3	1.3	4.8				16	1	208	
SP#031	#015/37	11	360-370	ภาชนะดินเผาครึ่งใบเนื้อแกร่งส่วนปากถึงก้นเคลือบสีเขียวเซาะร่อง	SW			0.3	4.5		4	5	2.3	1	39	
SP#032	#015/38	11	360-370	ภาชนะดินเผาครึ่งใบเนื้อแกร่งส่วนปากถึงก้นเคลือบขาวเขียนสีดำลายปลา	SW	12.5	24.8	0.5	8.3		30		9	1	329	
SP#033	#018/3	12	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายเชือกทาบ กดประทับ	EW	9.3	10	0.3						1	66	
SP#034	#018/6	12	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง	EW	8	8.5	0.8						1	52	
SP#035	#018/23	12	370-380	เศษภาชนะดินเผาส่วนปาก+หูเคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	6.7	7.5	0.3			3.5			1	34	
SP#036	#019/10	13	380-390	ภาชนะดินเผาเนื้อดินเกือบเต็มใบ เรียบ	EW			0.5	5.8			5.9	3.2	1	80	
SP#037	#019/13	13	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกทาน้ำดินสีขาว	SW	5.1	6.8	0.6			30			1	30	
SP#038	#019/14	13	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง	SW	5.8	6.6	1.1						1	46	
SP#039	#020/26	14	390-400	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากถึงก้นเคลือบสีเขียวเซาะร่อง	SW	13.2	17	1.2	5.5		34		14	1	418	
SP#040	#022/10	15	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาวเขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	6.2	8	0.2						1	35	
SP#041	#022/11	15	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกขูดขีด เคลือบเขียว	SW	4.4	8.8	0.2			26			2	69	
SP#042	#022/12	15	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เซาะร่อง เคลือบน้ำตาล	SW	4.3	4.5	0.4						1	23	
SP#043	#022/13	15	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้นมีเชิง เคลือบขาวเขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	4.8	8.5	0.2	4.3				6	1	47	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#044	#023/1	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	5.6	6.8	0.5			41			1	67	
SP#045	#023/2	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก-ลำตัวเรียบ	EW	11	13	0.6			34			1	167	
SP#046	#023/5	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ	EW	11	11.4	0.7						1	107	
SP#047	#023/8	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินลำตัว กดประทับ	EW	8.2	8.5	0.5						1	51	
SP#048	#023/9	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินลำตัว เชือกทาบ	EW	8	8.8	0.5						1	68	
SP#049	#023/10	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝา เรียบ	EW	4.5	4.7	0.5						1	17	
SP#050	#023/11	16	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนคอ รมดำ	EW			0.4				4.1		1	61	
SP#051	#024	16	410-420	เบี้ยดินเผา				1						1	26	
SP#052	#025/10	16-17	410-430	ภาชนะดินเผาเนื้อดิ นทรงหม้อ เชาะร่อง	EW			0.2	9		12			1	350	
SP#053	#025/6	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	12.4	13.4	0.4						1	135	
SP#054	#025/7	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	13.3	12.4	0.4						1	108	
SP#055	#025/9	17	420-430	ภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบทรงกระปุก เรียบ	EW			0.5	8.8		6.8		5	1	188	
SP#056	#025/11	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เรียบ	SW	10.9	6	1			28			1	62	
SP#057	#025/12	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	6.5	11.1	0.6			18			1	57	
SP#058	#025/14	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนคอ เรียบ	SW	5.3	6.4	0.6						1	36	
SP#059	#025/17	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่เชาะร่องเคลือบน้ำตาล	SW	5.5	5.7	1.8						1	47	
SP#060	#025/18	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่เชาะร่องเคลือบน้ำตาล	SW	5.3	11.5	0.7						1	67	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#061	#025/19	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เซาะร่อง เคลือบน้ำตาล	SW	4.4	5.9	1.2						2	100	
SP#062	#025/20	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เรียบ	SW	12.4	14.1	0.9						1	303	
SP#063	#025/22	17	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เรียบ	SW			0.5	4				5.8	1	185	
SP#064	#025/23	17	420-430	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งทรงชามเคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบลายปลา	SW			0.3	6				9	1	467	
SP#065	#025/24	17	420-430	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งทรงชามเคลือบเขียว เซาะร่อง	SW			0.3	7.8				6	2	339	
SP#066	#026/2	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินทรงอ่างส่วนปากโค้งออก-ลำตัว เรียบ	EW	6.7	8.3	0.6			25			1	83	
SP#067	#026/4	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ขูดขีด เซาะร่อง	EW	4.9	7	0.9						1	41	
SP#068	#026/5	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ	EW	9.2	17	0.5						1	160	
SP#069	#026/6	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เรียบ	EW	12.5	21	1.4						1	441	
SP#070	#026/8	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เรียบ	EW			0.5	4				12	1	198	
SP#071	#026/9	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	5.2	8.8	0.5			16			1	34	
SP#072	#026/11	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก ก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายปลา ด้านล่างฐานเขียนลายดอกไม้	SW			0.5	7.7				8	1	207	
SP#073	#026/14	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ขูดขีด	SW	4.7	5.6	0.8						1	43	
SP#074	#026/16	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ กดประทับ	SW	10	13	0.8						1	217	
SP#075	#026/17	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง	SW			1.2	11.8				18	1	437	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#076	#026/18	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น ภาชนะทรงไห เตาแม่น้ำน้อย	SW			0.6	8.5				7	1	281	
SP#077	#026/19	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบเขียว ภาชนะทรงจาน?	SW	3	4.3	0.4						1	20	
SP#078	#027/2	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	4	4.4	0.5			17			1	16	
SP#079	#028/4	19	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบ	SW	3.2	5.3	0.5						1	0.5	
SP#080	#028/7	19	440-450	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งทรงชาม ขูดขีด เคลือบเขียว ลายกลีบบัว	SW			0.4	6				7	1	252	
SP#081	#029/2	20	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เซาะร่อง ภาชนะทรงอ่าง	EW	9.7	11.7	0.6			35			1	104	
SP#082	#029/4	20	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบ อบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	7.4	10.7	0.5			25			3	76	
SP#083	#029/5	20	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งปากโค้งออก เซาะร่อง เคลือบเขียว	SW	2.9	6.7	0.4			15			1	11	
SP#084	#029/11	20	450-460	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเกือบเต็มใบ ทรงกระปุก เคลือบน้ำตาล	SW			0.3	7.4		2		3	1	43	
SP#085	#032/1	22	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เคลือบน้ำตาล ทรงกระปุก	EW			0.1	4				2	1	8	
SP#086	#032/2	22	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้น เคลือบขาวเขียนสีดำใต้เคลือบ ทรงชาม ลายคล้ายต้นหญ้า	SW	7.9	8	0.6			16			1	67	
SP#087	#032/3	22	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น ขูดขีด เซาะร่อง ลายคลื่น	SW			0.8	7.7				20	1	216	
SP#088	#033/1	23	480-490	ภาชนะดินเผาเนื้อดินเกือบสมบูรณ์ ปากบิ่น ทาน้ำดิน	EW			0.3	8		7	8.5	5	1	174	
SP#089	#033/3	23	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝา เรียบ	EW			0.7	2.8		2			1	33	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#090	#006	5	300-310	ตะปู	โลหะ		7.5			1.5				1	11	
SP#091	#007	5	300-310	ชิ้นส่วนโลหะ	โลหะ		15.2			1.6				1	65	
SP#092	#016	11	360-370	หินทรายทรงลูกบาศก์ มีรอยเซาะร่อง	หิน	4.5	3.9	3.2						1	131	
SP#093	#017	11	360-370	กระดูกสัตว์ส่วนกะโหลก (Skull) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย	A. Bone									15	180	
SP#094	#021/1	14	390-400	กระดูกสัตว์ส่วนขากรรไกรล่าง (Manible)	A. Bone									1	17	
SP#095	#021/2	14	390-400	กระดูกสัตว์ส่วนสะบัก (Scapula) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย	A. Bone									1	61	
SP#096	#012	8	330-340	ตะปู	โลหะ		7.2			1.1				1	10	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#008/7	6	310-320	ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องครึ่งใบเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินลายบุคคลใต้เคลือบ	PL	9.3	10.5	0.4	6.3	12		4.5	1	135	เตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง ครึ่งหลังรัชศกเจียจิ้ง ปลายพศว. 21
SF#002	#013/31	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบสีขาวไม่เขียนลาย	PL	2.2	3.2	0.2		12			1	3	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#003	#013/32	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	5	7.2	0.2		15			1	22	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#004	#013/33	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.9	3.4	0.2		24			3	7	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#005	#013/34	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1	2.8	0.2					4	4	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#006	#014/20	10	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.3	3	0.2					1	4	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#007	#014/21	10	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิงเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	PL	7.4	8.1	0.5	1.7			16	2	49	เตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจิ้งเต๋อถึงครึ่งแรกรัชศกเจียจิ้ง กลางพศว. 21

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#008	#015/35	11	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	SW	2.8	3.3	0.5					1	6	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#009	#019-18	13	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกเบญจมาศ?	PL	3.2	4.1	0.3		22			1	7	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#010	#026/20	18	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเขียนสีเขียวและแดงบนเคลือบ	SW			0.3	1.8			8	1	10	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#011	#027/6	9	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เรียบ	PL	1.8	2.4	0.3					1	0.5	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#012	#030	20	450-460	ชิ้นส่วนสถาปัตย์ เคลือบน้ำตาล ราวระเบียง?	SW	8.8	9.5	1.4			13		1	198	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	1	260-270		9												9									9	134	
#001/2	1	260-270						3								3									3	23	
#001/3	1	260-270						1										1							1	7	SP#001
#001/4	1	260-270						5													5				5	58	
#001/5	1	260-270						2														2			2	15	
#001/6	1	260-270						1															1		1	8	
#001/7	1	260-270										1				1									1	12	
#002/1	2	270-280		1												1									1	41	Ø = 20 cm
#002/2	2	270-280						1								1									1	25	
#003/1	3	280-290		2												2									2	69	Ø = 36,42 cm
#003/2	3	280-290					1													1					1	31	
#003/3	3	280-290						1								1									1	6	
#003/4	3	280-290						1														1			1	21	SP#006
#003/5	3	280-290							1							1									1	51	Ø = 19 cm
#004/1	4	290-300						1													1				1	44	SP#007
#004/2	4	290-300						1														1			1	20	
#004/3	4	290-300						1															1		1	16	
#005/1	5	300-310		1																1					1	13	Ø = 14 cm

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#005/2	5	300-310		1																				1		1	63	Ø = 16 cm
#005/3	5	300-310					1									1										1	8	
#005/4	5	300-310						1								1										1	12	
#005/5	5	300-310						2													2					2	103	
#005/6	5	300-310								1								1								1	78	Ø = 5.5 cm
#008/1	6	310-320						1										1								1	10	
#008/2	6	310-320						1													1					1	14	
#009/1	7	320-330		1												1										1	27	Ø = 16 cm
#009/2	7	320-330		1																			1			1	95	Ø = 38 cm
#009/3	7	320-330		1																				1		1	15	Ø = 16 cm
#009/4	7	320-330						3								3										3	42	
#009/5	7	320-330													1	1										1	13	พวยกา, SP#010
#011/1	8	330-340		1																1				1		1	30	
#011/2	8	330-340						1								1										1	9	Ø = 30 cm
#011/3	8	330-340						2													2					2	80	
#011/4	8	330-340							1							1										1	79	
#011/5	8	330-340								1						1										1	155	Ø = 5 cm
#011/6	8	330-340									1					1										1	137	
#013/1	9	340-350	2													2										2	89	SP#015

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#013/2	9	340-350		16												16									16	579	
#013/3	9	340-350			1											1									1	3	
#013/4	9	340-350					2									2									2	18	
#013/5	9	340-350					1													1					1	14	
#013/6	9	340-350					5														5				5	139	
#013/7	9	340-350					2															2			2	42	
#013/8	9	340-350						11								11									11	192	
#013/9	9	340-350						5									5								5	38	
#013/10	9	340-350						28													28				28	524	
#013/11	9	340-350							3							3									3	96	
#013/12	9	340-350								1						1									1	22	
#013/13	9	340-350											1			1									1	54	SP#016
#013/14	9	340-350											1			1									1	150	SP#017
#013/15	9	340-350											1			1									1	610	SP#018
#014/1	10	350-360		6												6									6	248	
#014/2	10	350-360		1																			1		1	87	Ø = 6 cm
#014/3	10	350-360			1											1									1	11	Ø = 40 cm
#014/4	10	350-360					1													1					1	69	
#014/5	10	350-360					1														1	1			1	63	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#014/6	10	350-360					2															2			2	36	
#014/7	10	350-360						7													7				7	122	
#014/8	10	350-360										1				1									1	17	
#015/1	11	360-370	1													1									1	18	
#015/2	11	360-370		10												10									10	296	
#015/3	11	360-370		1																		1			1	55	
#015/4	11	360-370					1									1									1	14	
#015/5	11	360-370					3															3			3	64	
#015/6	11	360-370						13								13									13	202	
#015/7	11	360-370						1												1					1	16	
#015/8	11	360-370						12													12				12	254	
#015/9	11	360-370						1													1	1			1	36	
#015/10	11	360-370						7														7			7	98	
#015/11	11	360-370						1															1		1	6	
#015/12	11	360-370							2							2									2	780	
#015/13	11	360-370								1						1									1	137	
#015/14	11	360-370									2					2									2	115	
#015/15	11	360-370										1				1									1	46	
#015/16	11	360-370													1	1									1	11	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#018/1	12	370-380		3												3									3	366	
#018/2	12	370-380		1																1					1	125	
#018/3	12	370-380					1														1	1			1	66	SP#033
#018/4	12	370-380					1																1		1	16	
#018/5	12	370-380						3								3									3	205	
#018/6	12	370-380						6												6			6		6	475	SP#034
#018/7	12	370-380						5													5				5	131	.
#018/8	12	370-380						2														2			2	30	
#018/9	12	370-380									1					1									1	132	
#018/10	12	370-380									1												1		1	24	
#018/11	12	370-380										2				2									2	78	
#019/1	13	380-390		9												9									9	347	
#019/2	13	380-390					1																1		1	33	
#019/3	13	380-390					1									1									1	4	
#019/4	13	380-390						4								4									4	52	
#019/5	13	380-390						13													13				13	141	
#019/6	13	380-390						3														3			3	68	
#019/7	13	380-390							1							1									1	42	
#019/8	13	380-390								2						2									2	137	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#019/9	13	380-390									2					2									2	103	
#019/10	13	380-390												1		1									1	80	SP#036
#020/1	14	390-400		11												11									11	321	
#020/2	14	390-400					2													2			2		2	144	
#020/3	14	390-400					1														1				1	42	
#020/4	14	390-400					1														1	1			1	62	
#020/5	14	390-400					2															2			2	63	
#020/6	14	390-400					1																1		1	19	
#020/7	14	390-400						5								5									5	41	
#020/8	14	390-400						17													17				17	297	
#020/9	14	390-400						2														2			2	141	
#020/10	14	390-400						1												1			1		1	54	
#020/11	14	390-400								1						1									1	34	
#020/12	14	390-400										1				1									1	13	
#022/1	15	400-410		5												5									5	195	
#022/2	15	400-410		1																1	1				1	75	
#022/3	15	400-410		1															1						1	35	
#022/4	15	400-410					1															1			1	15	
#022/5	15	400-410						7								7									7	514	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#022/6	15	400-410						6													6				6	143	
#022/7	15	400-410					1														1	1			1	73	
#022/8	15	400-410						2														2			2	23	
#022/9	15	400-410						1															1		1	164	
#023/1	16	410-420		10												10									10	279	
#023/2	16	410-420													1	1									1	167	
#023/3	16	410-420					1									1									1	3	
#023/4	16	410-420					1														1		1		1	69	
#023/5	16	410-420					4															4			4	184	
#023/6	16	410-420					1																1		1	62	
#023/7	16	410-420						5								5									5	84	
#023/8	16	410-420						3														3			3	131	
#023/9	16	410-420						7													7				7	190	
#023/10	16	410-420									2					2									2	25	
#023/11	16	410-420					1										1								1	61	
#025/1	17	420-430		9												9									9	598	
#025/2	17	420-430					1									1									1	32	
#025/3	17	420-430					1															1			1	29	
#025/4	17	420-430					3														3	3			3	132	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#025/5	17	420-430						6								6									6	210	
#025/6	17	420-430						7													7				7	354	
#025/7	17	420-430						2														2			2	121	
#025/8	17	420-430					1																1		1	59	
#025/9	17	420-430												1		1									1	188	
#025/10	17	420-430												1									1		1	350	
#026/1	18	430-440		5												5									5	241	
#026/2	18	430-440													1	1									1	83	SP#066 ปากโค้งออก-ลำตัว ทรงอ่าง
#026/3	18	430-440					1									1									1	30	
#026/4	18	430-440					1													1			1		1	41	SP#067
#026/5	18	430-440					2															2			2	196	SP#068
#026/6	18	430-440						1								1									1	441	SP#069
#026/7	18	430-440						5													5				5	107	
#026/8	18	430-440							2							2									2	382	SP#070
#028/1	19	440-450		1												1									1	109	
#028/2	19	440-450						1								1									1	39	
#029/1	20	450-460		2												2									2	39	
#029/2	20	450-460		1																			1		1	104	SP#081

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#029/3	20	450-460						2								2										2	96	
#031/1	21	460-470		4												4										4	148	
#031/2	21	460-470					3									3										3	73	
#031/3	21	460-470					1															1				1	10	
#031/4	21	460-470					1									1										1	17	
#031/5	21	460-470						1													1					1	14	
#032/1	22	470-480							1																1	1	8	เคลือบน้ำตาล SP#085
#033/1	23	480-490												1				1								1	174	SP#088
#033/2	23	480-490							1							1										1	359	
#033/3	23	480-490									1					1										1	33	SP#089
รวม			3	115	2	0	56	232	12	7	10	6	3	4	4	230	6	4	1	18	135	53	27	1	454	18130	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#001/8	1	260-270		2															2																			2	2	33	
#001/9	1	260-270		1																									1									1	1	1	Ø = 29 cm.
#001/10	1	260-270		1																													1					1	1	8	Ø = 12 cm
#001/11	1	260-270		1														1																				1	1	9	Ø = 22 cm
#001/12	1	260-270					2										2																					2	2	22	
#001/13	1	260-270					1																										1					1	1	10	
#001/14	1	260-270						4									4																					4	4	64	
#001/15	1	260-270						2											2																			2			2	6	
#001/16	1	260-270						3																				3											3	3	65	
#001/17	1	260-270						1																					1									1			1	4	
#001/18	1	260-270						1																										1					1	1	31	SP#002
#001/19	1	260-270							1								1																					1	1	1	32	
#001/20	1	260-270								1							1																					1	1	1	345	Ø = 9 cm
#001/21	1	260-270								1								1																					1			1	4	Ø = 22 cm
#001/22	1	260-270								1																			1									1			1	27	SP#003
#002/3	2	270-280						1																					1									1			1	7	
#002/4	2	270-280						1																									1					1	1	1	13	
#002/5	2	270-280						1																												1			1	1	50	SP#004
#002/6	2	270-280								1								1																				1			1	1	13	Ø = 4 cm

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้						เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#002/7	2	270-280								1																1								1				1	185	SP#005
#003/6	3	280-290		1													1																1				1	7	Ø = 4 cm
#003/7	3	280-290						2									2																				2	2	40	
#003/8	3	280-290								1																1									1				1	58	Ø = 5.5 cm
#004/4	4	290-300						1									1																				1	1	39	
#004/5	4	290-300								1									1																1				1	201	SP#008
#005/7	5	300-310						2																	2								2				2	2	85	
#005/8	5	300-310						1																		1									1				1	31	
#005/9	5	300-310								1												1												1				1	286	SP#009
#008/3	6	310-320		2															2															2				2	40	Ø = 18,32 cm
#008/4	6	310-320		1																					1				1						1		1	11	Ø = 26 cm
#008/5	6	310-320						3											3															3				3	67	
#008/6	6	310-320												1										1										1			1	1	87	เคลือบใสเขียนสีใต้เคลือบ วัตถุปัจจุบัน
#009/7	7	320-330		3															3															3				3	26	SP#011
#009/8	7	320-330						1									1																				1	1	161	
#009/9	7	320-330						1										1																1				1	16	
#009/10	7	320-330						1																	1												1	1	35	
#009/11	7	320-330						1																		1			1					1			1	116	
#009/12	7	320-330							2								2																				2	2	458	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#009/13	7	320-330								2							2																					2	2	125	
#009/14	7	320-330								1								1																		1			1	84	
#011/7	8	330-340		2															2																2			2	20	Ø = 12,18 cm
#011/8	8	330-340		1																	1														1			1	20	Ø = 38 cm
#011/9	8	330-340		1																				1											1			1	10	Ø = 14 cm
#011/10	8	330-340		1																									1							1			1	11	Ø = 21 cm
#011/11	8	330-340						1																					1				1		1			1		1	62	SP#014
#011/12	8	330-340						1																									1						1	1	16	
#011/13	8	330-340							1																				1								1			1	18	Ø = 10 cm
#013/16	9	340-350	2															2																		2			2	29	SP#019
#013/17	9	340-350	1																										1							1			1	33	SP#020
#013/18	9	340-350		1																													1						1	1	13	
#013/19	9	340-350		1																									1							1			1	7	
#013/20	9	340-350					2										2																					2	2	40	
#013/21	9	340-350						3									3																					3	3	103	
#013/22	9	340-350						5											5																5			5	74	
#013/23	9	340-350						2																			2								2			2	82	
#013/24	9	340-350						1																					1							1			1	69	
#013/25	9	340-350						2																						2						2			2	36	
#013/26	9	340-350						1																								1							1	1	77	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#013/27	9	340-350							1																		1								1				1	66	
#013/28	9	340-350							1																			1								1				1	22	
#013/29	9	340-350								1										1																1				1	241	SP#022
#013/30	9	340-350								1											1															1				1	299	SP#023
#027/1	9	340-350		1														1																					1	8	ถุงรวมกับ #013
#027/2	9	340-350		3															3																					3	29	SP#078
#027/3	9	340-350		1																											1								1	41	ถุงรวมกับ #013
#027/4	9	340-350		1																											1			1					1	15	ถุงรวมกับ #013
#027/5	9	340-350									3																				3								3	23	ถุงรวมกับ #013
#014/9	10	350-360		1															1																1				1	25	
#014/10	10	350-360		2																											2			2				2		2		2	40	Mon ware
#014/11	10	350-360		1																														1					1	1	89	
#014/12	10	350-360					1												1																1				1	12	
#014/13	10	350-360					1																				1												1	1	17	
#014/14	10	350-360					1																											1					1	1	57	
#014/15	10	350-360						1									1																						1	1	27	
#014/16	10	350-360						1																			1												1	1	275	
#014/17	10	350-360						1																				1												1	1	39	
#014/18	10	350-360							1																		1												1	1	20	
#014/19	10	350-360								1							1																						1	1	305	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#015/17	11	360-370	1																													1					1	1	72	
#015/18	11	360-370		10															10																	10			10	80	
#015/19	11	360-370		1																									1								1			1	37	
#015/20	11	360-370		2																												2						2	2	24	
#015/21	11	360-370						1									1																					1	1	7	
#015/22	11	360-370						2										2																		2				2	31	
#015/23	11	360-370						6											6																	6				6	219	
#015/24	11	360-370						1											1																		1			1	32	
#015/25	11	360-370						1																			1												1	1	13	
#015/26	11	360-370						1																				1								1				1	27	
#015/27	11	360-370						2																					2								2			2	16	
#015/28	11	360-370						1																									1						1	1	33	บางปูน?
#015/29	11	360-370						1																										1	1				1	1	39	บางปูน?
#015/30	11	360-370								1							1																						1	1	137	
#015/31	11	360-370								2									2																	2				2	90	
#015/32	11	360-370								1																			1							1				1	48	
#015/33	11	360-370								1																				1			1					1			1	208	SP#030
#015/34	11	360-370								1																							1						1	1	90	
#015/35	11	360-370						1																	1														1	1	6	SF#008
#015/36	11	360-370														1									1														1	1	84	พวยกา SF#009

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#015/37	11	360-370												1														1						1				1	39	SP#031
#015/38	11	360-370												1					1															1				1	329	SP#032
#018/12	12	370-380		1																												1					1	1	23	
#018/13	12	370-380		7															7																			7	7	246	
#018/14	12	370-380		1																								1								1		1	1	31	
#018/15	12	370-380					1										1																					1	1	30	
#018/16	12	370-380					1																									1	1				1	1	172	บางปูน?
#018/17	12	370-380						5									5																					5	5	256	
#018/18	12	370-380						1											1																			1	1	16	
#018/19	12	370-380						2																										2				2	2	173	
#018/20	12	370-380								1							1																					1	1	193	
#018/21	12	370-380								1								1																			1			1	45	
#018/22	12	370-380								1											1																1			1	102	
#018/23	12	370-380														1												1						1				1	34	ปาก+หู SP#035
#019/11	13	380-390		2															2																			2	2	29	
#019/12	13	380-390		2																								2									2	2	25	
#019/13	13	380-390		1																																1			1	1	30	ทาน้ำดิน SP#037
#019/14	13	380-390						2									2																					2	2	56	
#019/15	13	380-390						1																								1	1					1	1	46	SP#038
#019/16	13	380-390							1								1																					1	1	143	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#019/17	13	380-390								2																	2								2				2	169	
#020/13	14	390-400	3																												3								1	3	180	
#020/14	14	390-400		1																1																1				1	75	
#020/15	14	390-400		2																							2									2				2	24	
#020/16	14	390-400		1																							1				1					1				1	6	
#020/17	14	390-400		1																											1								1	1	33	
#020/18	14	390-400						3									3																							3	3	142	
#020/19	14	390-400						9											9																		9				9	93	
#020/20	14	390-400						1																			1				1						1			1	6	
#020/21	14	390-400						2																			2				2					2				2	31	
#020/22	14	390-400						1																			1										1			1	8	
#020/23	14	390-400						1																		1														1	1	56	
#020/24	14	390-400								1							1																							1	1	54	
#020/25	14	390-400								1																	1										1				1	252	Ø = 9.5 cm
#020/26	14	390-400												2													2				2						2			2	469	
#022/10	15	400-410		3																				3																3	82	
#022/11	15	400-410		3																							3													3	98	
#022/12	15	400-410						1																						1						1				1	23	
#022/13	15	400-410														1								1																1	77	Ø = 6 cm ปาก+ก้น
#023/12	16	410-420		4																				4																4	38	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#023/13	16	410-420						2																2																2	8	
#023/14	16	410-420								1										1																				1	237	
#023/15	16	410-420					1																					1				1							1	26	
#023/16	16	410-420						1																				1											1	64	
#023/17	16	410-420		2																											2								2	58	
#023/18	16	410-420		1																											1								1	23	ลายกลีบบัว
#023/19	16	410-420									1																				1								1	35	
#023/20	16	410-420										1																			1								1	13	
#025/11	17	420-430		1													1																						1	62	
#025/12	17	420-430		3															3																				3	111	
#025/13	17	420-430		2																											2								2	95	
#025/14	17	420-430					1										1																						1	36	
#025/15	17	420-430					1										1																						1	41	
#025/16	17	420-430						1																1																1	29	
#025/17	17	420-430					1																					1							1				1	47	
#025/18	17	420-430					1																					1							1				1	113	
#025/19	17	420-430					2																												2				2	100	
#025/20	17	420-430						3									3																						3	38	
#025/21	17	420-430						1																				1											1	26	
#025/22	17	420-430								1							1																						1	185	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#025/23	17	420-430													1					1																				1	467	
#025/24	17	420-430													2														2											2	339	SP#065
#026/9	18	430-440		3																				3																3	64	SP#071
#026/10	18	430-440						1										1																						1	11	
#026/11	18	430-440														1				1		1																		1	207	SP#072 ปากโค้งออก-ก้น ฐานเขียนลายดอกไม้
#026/12	18	430-440								1										1																				1	102	
#026/13	18	430-440						1									1																							1	114	
#026/14	18	430-440					2																										2						2	62	SP#073
#026/15	18	430-440						1									1																							1	131	
#026/16	18	430-440					1																												1				1	217	SP#074
#026/17	18	430-440								1																									1					1	437	SP#075
#026/18	18	430-440							1																				1									1		1	281	SP#076 ภาชนะทรงไห? เตาแม่น้ำน้อย
#026/19	18	430-440						1																					1											1	20	SP#077 ภาชนะทรงจาน?

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้						เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#026/20	18	430-440								1																										1				1	10	SF#010 เครื่องถ้วยจีน เขียนสีเขียวและสีแดงบนเคลือบ
#028/3	19	440-450		1															1																				1	24	
#028/4	19	440-450						1											1																				1	15	SP#079
#028/5	19	440-450					1										1																						1	27	
#028/6	19	440-450						1									1																						1	60	
#028/7	19	440-450												1																1		1							1	252	SP#080
#029/4	20	450-460		5															5																				5	169	SP#082
#029/5	20	450-460		1																										1									1	11	SP#083
#029/6	20	450-460						3									3																						3	328	
#029/7	20	450-460						1										1																						1	23	
#029/8	20	450-460						1																				1												1	142	
#029/9	20	450-460						1																						1										1	7	
#029/10	20	450-460								1																															1	73	
#029/11	20	450-460													1													1												1	43	SP#084
#031/6	21	460-470		1														1																						1	52	
#031/7	21	460-470		4															4																						4	78	
#031/8	21	460-470						1																																1	24	กดรอยนูน
#032/2	22	470-480		1																	4																			1	67	SP#086

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																						แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	ขูดขีดเขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#032/3	22	470-480							1																						1	1									1	216	SP#087
#034	25	500-520						1									1																								1	31	
รวม			7	96	0	0	21	114	10	33	4	1	0	6	4	4	54	14	77	6	9	1	0	2	16	1	5	19	0	60	4	0	11	44	4	2	4	88	33	9	74	300	15950	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง														จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	ฐาน	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#008/7	6	310-320											1											1						1	135	SF#001
#013/31	9	340-350		1													1													1	3	SF#002
#013/32	9	340-350		1																	1									1	22	SF#003 เบญจมาศ?
#013/33	9	340-350		2														2												2	6	SF#004 มีรอยแตกราน
#013/34	9	340-350						4										4												4	4	SF#005 มีรอยแตกราน
#014/20	10	350-360						1										1												1	4	SF#006 มีรอยแตกราน
#014/21	10	350-360								2										2										2	45	SF#007
#019/18	13	380-390		1																	1									1	7	SF#008 เบญจมาศ?
#027/6	9	340-350						1								1														1	0.5	SF#011
รวม			0	5	0	0	0	6	0	2	0	0	1	0	0	1	1	7	0	2	2	0	0	1	0	0	0	0	0	14	226.5	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	21	460-470	1	900				1	900	
รวม			**1**	**900**				**1**	**900**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	9	340-350	1	100										1	100	
	12	370-380	1	100										1	100	
	14	390-400	1	200										1	200	
	19	440-450	1	100										1	100	
	21	460-470	1	220										1	220	
	25	500-520	1	200										1	200	
รวม			**6**	**920**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**6**	**920**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#006	5	300-310						1		ตะปูเหล็ก		7.5			1.5	1	11	
#007	5	300-310						1		ชิ้นส่วนโลหะ		15.2			1.6	1	65	
#012	8	330-340						1		ตะปูเหล็ก		7.2			1.1	1	10	
#016	11	360-370				1				หินทรายทรงลูกบาศก์มีรอยเซาะร่อง	4.5	3.9	3.2			1	131	
#024/1	16	410-420	1							เบี้ยดินเผา			1			1	26	
#030	20	450-460		1						ชิ้นส่วนสถาปัตย์ ราวระเบียง? เคลือบน้ำตาล	8.8	9.5	1.4		13	1	198	
รวม			1	1	0	1	0	3	0							6	441	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#017	11	360-370	Skull	Cow	Big	Y	N	15	180	
#021/1	14	390-400	Mandible	Unknow	Medium	Y	N	1	17	
#021/2	14	390-400	Scapula	Cow	Big	Y	N	1	61	
รวม			0	0	0	0	0	17	258	

ภาคผนวก จ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.5

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 5 (TP.5)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#001		#001/1	2	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	99	
		#001/2	2	260-270	01/04/2021	Stoneware	1	101	
		#002	2	260-270	01/04/2021	เบี้ยดินเผา	1	3	
		#003/1	15	390-400	04/04/2021	Earthenware	1	32	
SP#002		#003/2	15	390-400	04/04/2021	Stoneware	1	4	
SP#003		#003/3	15	390-400	04/04/2021	Stoneware	1	5	
SP#004		#004/1	16	400-410	08/04/2021	Stoneware	1	42	
	SF#001	#004/2	16	400-410	08/04/2021	Porcelain	1	4	
	SF#002	#004/3	16	400-410	08/04/2021	Porcelain	1	40	
		#005/1	17	410-420	08/04/2021	Earthenware	1	32	
		#005/2	17	410-420	08/04/2021	Stoneware	1	12	
		#005/3	17	410-420	08/04/2021	Stoneware	1	13	
SP#005		#005/4	17	410-420	08/04/2021	Stoneware	1	86	
		#006/1	19	430-440	09/04/2021	Earthenware	2	32	
	SF#003	#006/2	19	430-440	09/04/2021	Porcelain	1	58	
SP#006		#007/1	21	450-460	11/04/2021	Stoneware	1	27	
		#007/2	21	450-460	11/04/2021	Stoneware	1	18	
		#008/1	24	470-480	12/04/2021	Earthenware	1	27	
		#008/2	24	470-480	12/04/2021	Stoneware	1	16	
SP#007		#008/3	24	470-480	12/04/2021	Stoneware	1	31	
SP#008		#009	24	470-480	12/04/2021	กี๋ท่อ	5	82	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#001/1	1	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียว	SW	6.4	8.6	0.6	2.5				7	1	101	
SP#002	#003/2	15	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรงเคลือบขาวเขียนลายสีดำ	SW	2.6	4.5	0.4			10			1	4	
SP#003	#003/3	15	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบขาวเขียนลายบนเคลือบ	SW	2.6	3.3	0.3						1	5	
SP#004	#004/1	16	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบใส เซาะร่อง	SW	4.2	7.1	1			20			1	42	
SP#005	#005/4	17	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียวเซาะร่อง	SW	5.3	9.7	0.7	3.9				9	1	86	
SP#006	#007/1	21	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาวเขียนลายสีดำลายพรรณพฤกษา	SW	5.1	8	0.5			16			1	27	
SP#007	#008/3	24	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาวเขียนลายสีดำ	SW	4.8	7.9	0.7			24			1	31	
SP#008	#009	24	470-480	ชิ้นส่วนกี่ท่อ	SW	4.3	5.4	1						1	31	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#004/2	16	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายระบุไม่ได้	PL	3	3.2	0.3					1	4	สมัยราชวงศ์หมิง พศว.21
SF#002	#004/3	16	400-410	ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องครึ่งใบ เคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกโบตั๋น	PL	8.1	8.4	0.3	4.8	21		9	1	40	สมัยราชวงศ์หมิง พศว.21
SF#003	#006/2	19	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิงเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL	6.8	8.5	0.5				11	1	58	เตาจิ่งเต๋อเจิ้น มณฑลเจียงซี สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกหงจื้อ พศว.21

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รวบไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#003/1	15	390-400						1								1									1	32	
#005/1	17	410-420		1												1									1	32	ø=20
#006/1	19	430-440		2												2									2	32	
#008/1	24	470-480		1												1									1	27	
รวม			0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	123	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ		เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#001/1	2	260-270						1								1																						1	1	99	
#001/2	2	260-270								1																		1								1			1	101	SP#001
#003/2	15	390-400			1													1																	1				1	4	SP#002
#003/3	15	390-400						1										1																				1			1	5	SP#003
#004/1	16	400-410		1																					1							1							1	1	42	
#005/2	17	410-420						1								1																						1	1	1	12	
#005/3	17	410-420						1																						1						1				1	1	13	
#005/4	17	410-420								1																				1				1			1			1	1	86	SP#005
#007/1	21	450-460					1													1																1				1	1	27	SP#006
#007/2	21	450-460								1								1																		1				1	1	18	
#008/2	24	470-480		1												1																							1	1	1	16	
#008/3	24	470-480		1														1																						1	1	1	31	SP#007
รวม			0	3	1	0	1	4	0	3	0	0	0	0	0	3	0	4	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	4	3	0	5	12	454	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#004/2	16	400-410		1																					1					1	4	SF#001
#004/3	16	400-410											1								1									1	40	ดอกโบตั๋น SF#002
#006/2	19	430-440								1										1										1	58	SF#003
รวม			0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3	102	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	2	260-270	1	24										1	24	
	15	390-400	8	500										8	500	
	16	400-410	9	1100										9	1100	
	17	410-420	12	1400										12	1400	
	19	430-440	2	200										2	200	
	22	460-470	5	1000										5	1000	
	24	480-490	4	200										4	200	
รวม			**41**	**4424**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**41**	**4424**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#002	2	260-270	1							เบี้ยดินเผา	1.9	3.3	0.6			1	3	
#009	24	470-480		5						กี่ท่อ	4.3	5.4	1			5	82	
รวม			1	5	0	0	0	0	0							6	85	

ภาคผนวก ฉ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.6

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6)**

เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	2	230-240	02/04/2021	Earthenware	1	4	
		#001/2	2	230-240	02/04/2021	Stoneware	1	27	
SP#001		#002	3	250-260	07/04/2021	Stoneware	1	132	
		#003/1	4	260-270	08/04/2021	Stoneware	1	192	
	SF#001	#003/2	4	260-270	08/04/2022	Porcelain	1	1	
		#004/1	5	270-280	09/04/2021	Earthenware	1	10	
SP#002		#004/2	5	270-280	09/04/2021	Stoneware	1	21	
		#004/3	5	270-280	09/04/2021	Stoneware	1	41	
		#004/4	5	270-280	09/04/2021	Stoneware	1	16	
	SF#002	#004/5	5	270-280	09/04/2021	Porcelain	1	5	
SP#003		#005	5	270-280	09/04/2021	กึ่งบน้ำอ้อย	3	395	
		#006	6	280-290	11/04/2021	Stoneware	1	16	
		#007/1	7	290-300	11/04/2021	Earthenware	1	24	
		#007/2	7	290-300	11/04/2021	Stoneware	2	104	
		#007/3	7	290-300	11/04/2021	Stoneware	1	12	
		#008/1	8	300-310	12/04/2021	Stoneware	1	6	
		#008/2	8	300-310	12/04/2021	Stoneware	1	33	
SP#004		#009	8	300-310	12/04/2021	นส่วนประดับสถาปัต	1	375	
		#010/1	9	310-320	15/04/2021	Earthenware	1	73	
		#010/2	9	310-320	15/04/2021	Earthenware	1	46	
SP#005		#010/3	9	310-320	15/04/2021	Earthenware	1	18	
		#010/4	9	310-320	15/04/2021	Stoneware	1	5	
SP#006		#010/5	9	310-320	15/04/2021	Stoneware	1	19	
		#010/6	9	310-320	15/04/2021	Stoneware	1	9	
		#010/7	9	310-320	15/04/2021	Stoneware	1	8	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 6 (TP.6)**

เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#007		#010/8	9	310-320	15/04/2021	Stoneware	1	74	
		#011/1	10	320-330	16/04/2021	Stoneware	1	3	
		#011/2	10	320-330	16/04/2021	Stoneware	1	4	
		#012	10	320-330	16/04/2021	เบี้ยดินเผา	1	38	
		#013	12	340-350	19/04/2021	Stoneware	1	15	
		#014/1	13	350-360	21/04/2021	Earthenware	1	37	
		#014/2	13	350-360	21/04/2021	Stoneware	2	17	
		#014/3	13	350-360	21/04/2021	Stoneware	1	109	
	SF#003	#014/4	13	350-360	21/04/2021	Porcelain	1	15	
		#015	13	350-360	21/04/2021	เปลือกหอย	1	1	
		#016	15	370-380	23/04/2021	Stoneware	1	21	
		#017/1	16	380-390	25/04/2021	Earthenware	1	16	
SP#008		#017/2	16	380-390	25/04/2021	Earthenware	1	41	
SP#009		#018/1	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	1	30	
		#018/2	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	4	66	
SP#010		#018/3	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	3	35	
		#018/4	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	2	5	
SP#011		#018/5	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	1	97	
		#018/6	25	470-480	03/05/2021	Stoneware	1	58	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#002	3	250-260	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบขาวเขียนสีดำลายดอกไม้	SW	9.6	9.8	0.9					5.8	1	132	
SP#002	#004/2	5	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งเข้าเคลือบเขียวเซาะร่อง	SW	4.4	4.6	0.5			34			1	21	
SP#003	#005	5	270-280	กึ่งบน้ำอ้อย	EW			1.2	1.8			10.5		1	218	
SP#004	#009	8	300-310	ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์	SW	10.1	13.7	1.6						1	375	
SP#005	#010/3	9	310-320	ภาชนะดินเผาเนื้อดินครึ่งใบเรียบ	EW	3.6	5	0.5	2.3		6		4	1	18	
SP#006	#010/5	9	310-320	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบเขียวเซาะร่อง	SW	4	4.3	0.6			26			1	19	
SP#007	#010/8	9	310-320	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียว	SW	7.7	8.9	0.5	4.9				10	1	74	
SP#008	#017/2	16	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวกดประทับเป็นลายตาราง	EW	7.2	8.1	0.5						1	41	
SP#009	#018/1	25	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบขาวเขียนลายสีดำ	SW	5	7.8	0.5			32			1	30	
SP#010	#018/3	25	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบขาวเขียนลายสีดำ	SW	5.1	5.1	0.6						1	17	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#011	#018/5	25	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นขูดขีด	SW	5.2	12.9	0.9	3.7				23	1	97	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#003/2	4	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.7	1.9	0.3					1	1	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)
SF#002	#004/5	5	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.7	4.1	0.3		14			1	5	เตาผิงเหอ มณฑลฝูเจี้ยน สมัยราชวงศ์หมิง รัชศกเจียจิ้ง (ปลายพศว. 21 - ต้นพศว. 22)
SF#003	#014/4	13	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบขาว ด้าน	PL	3.7	6.1	0.5		22			1	15	สมัยราชวงศ์หมิง (พศว. 21)

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#001/1	2	240-250						1								1									1	4	
#004/1	5	270-280						1								1									1	10	
#007/1	7	290-300		1												1									1	24	
#010/1	9	310-320		1												1									1	73	
#010/2	9	310-320										1				1									1	46	
#010/3	9	310-320											1			1									1	18	ปาก+ก้น SP#005
#014/1	13	350-360						1								1									1	37	
#017/1	16	380-390		1																			1		1	16	
#017/2	16	380-390						1														1			1	41	SP#008
รวม			0	3	0	0	0	4	0	0	0	1	1	0	0	7	0	0	0	0	0	1	1	0	9	269	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขใบ	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขูด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/1	2	240-250						1										1															1				1	27	
#002	3	250-260								1											1												1				1	132	SP#001
#003/1	4	260-270							1							1																				1	1	192	
#004/2	5	270-280	1																							1				1				1			1	21	SP#002
#004/3	5	270-280						1								1																				1	1	41	
#004/4	5	270-280						1																						1						1	1	16	
#006	6	280-290						1										1															1				1	16	
#007/2	7	290-300						2								2																				2	2	104	
#007/3	7	290-300						1																						1						1	1	12	
#008/1	8	300-310						1										1															1				1	6	
#008/2	8	300-310								1						1																				1	1	33	
#010/4	9	310-320		1																													1				1	5	
#010/5	9	310-320		1														1															1				1	19	SP#006
#010/6	9	310-320			1																					1				1					1	1	9	
#010/7	9	310-320						1																		1										1	1	8	
#010/8	9	310-320								1																1										1	1	74	SP#007
#011/1	10	320-330			1																					1				1					1	1	3	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขูด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#011/2	10	320-330						1										1																		1				1	4	
#013	12	340-350						1									1																		1				1	15	
#014/2	13	350-360						2										2																	2				2	17	
#014/3	13	350-360								1								1																			1			1	109	
#016	15	370-380						1																							1							1	1	21	
#018/1	25	470-480		1														1																	1				1	30	SP#009
#018/2	25	470-480						4								4																						4	4	66	
#018/3	25	470-480						3										3																	3				3	35	SP#010
#018/4	25	470-480						2																							2							2	2	5	
#018/5	25	470-480							1																						1							1	1	97	SP#011
#018/6	25	470-480								1								1																	1				1	58	
รวม			1	3	2	0	0	23	2	5	0	0	0	0	0	9	1	13	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	4	5	0	0	0	15	6	0	15	36	1175	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง														จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#003/2	4	260-270						1																	1					1	1	SF#001
#004/5	5	270-280	1																						1					1	15	SF#002
#014/4	13	350-360	1														1													1	15	SF#003
รวม			2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3	31	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดิน สมมติ	ระดับ ความลึก	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	4	260-270	3	1000				3	1000	
	7	290-300	1	400				1	400	
	10	320-330	2	1000				2	1000	
รวม			**6**	**2400**				**6**	**2400**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	4	260-270	10	700										10	700	
	5	270-280	12	500										12	500	
	7	290-300	4	200										4	200	
	8	300-310	4	400										4	400	
	9	310-320	11	1100										11	1100	
	10	320-330	12	917										12	917	
รวม			**53**	**3817**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**53**	**3817**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#005	5	270-280	1							กิ๊งบน้ำอ้อย			1.2	1.8	10.5	3	395	SP#003
#009	8	300-310		1						ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์	10.1	13.7	1.6			1	375	มกร? SP#004
#012	10	320-330	1							เบี้ยดินเผา			1.2		4.8	1	38	
รวม			2	1	0	0	0	0	0							5	808	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทนิเวศวัตถุ (Ecofacts)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชนิด					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เปลือกหอย		ถ่าน	หิน	อื่นๆ			
			ฝาเดียว	สองฝา						
#015	13	350-360	1					1	1	หอยขม
รวม			1	0	0	0	0		1	

ภาคผนวก ช

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.7

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 7 (TP.7)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	1	220-230	11/04/2021	Stoneware	1	58	
SP#001		#002	4	250-260	15/04/2021	Stoneware	1	5	
		#003	5	260-270	15/04/2021	Stoneware	2	23	
		#004/1	6	270-280	15/04/2021	Stoneware	1	12	
		#004/2	6	270-280	15/04/2021	Stoneware	1	7	
		#005/1	9	300-310	19/04/2021	Earthenware	1	0.5	
		#005/2	9	300-310	19/04/2021	Stoneware	1	20	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#002	4	250-260	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเคลือบเขียว ลายนูน	SW	2	2.7	0.5						1	5	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เชาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รวบไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#005/1	9	300-310						1									1							1		1	0.5	
รวม			0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0.5	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขูด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#001/1	1	220-230					1																								1								1	58	
#002	4	250-260						1																				1						1					1	5	ลายนูน SP#001
#003	5	260-270						2								2																							2	23	
#004/1	6	270-280						1																						1									1	12	
#004/2	6	270-280					1																								1	1							1	7	
#005/2	9	300-310						1								1																							1	20	
รวม			0	0	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	1	0	1	0	0	0	0	7	125	

ภาคผนวก ซ
ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.8

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 8 (TP.8)**

เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	12	340-350	21/04/2021	Stoneware	1	25	
	SP#001	#001/2	12	340-350	21/04/2021	Stoneware	1	56	
		#001/3	12	340-350	21/04/2021	Stoneware	4	86	
		#002	12	340-350	21/04/2021	Animal Bone	8	108	
		#003/1	15	370-380	23/04/2021	Stoneware	1	6	
		#003/2	15	370-380	23/04/2021	Stoneware	1	9	
		#003/3	15	370-380	23/04/2021	Stoneware	1	4	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/2	12	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เซาะร่อง กดประทับ	SW	4.3	7	1.1						1	56	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#001	12	340-350	กระดูกสัตว์เผาไฟ	A.Bone								8	108	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ		เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#001/1	12	340-350					1																									1							1	1	25	
#001/2	12	340-350					1																									1	1						1	1	56	SP#001
#001/3	12	340-350						1																	1															1	4	86	
#003/1	15	370-380						1																								1	1						1	1	6	
#003/2	15	370-380						1										1																			1				1	9	
#003/3	15	370-380						1																				1				1						1			1	4	
รวม			0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	4	2	0	0	1	1	0	4	9	186	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#002	12	340-350	Long bones	Unknow	Medium	Y	Y	8	108	SP#002

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	2	240-250	20	10500				20	10500	
	3	250-260	18	11000				18	11000	
รวม			**38**	**21500**				**38**	**21500**	

ภาคผนวก ฌ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.9

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 9 (TP.9)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#001		#001/1	1	240-250	16/04/2021	Stoneware	2	42	
SP#002		#001/2	1	240-250	16/04/2021	Stoneware	1	18	
SP#003		#001/3	1	240-250	16/04/2021	Stoneware	1	11	
		#002	2	250-260	18/04/2021	Stoneware	1	11	
SP#004		#003	2	250-260	18/04/2021	ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์	1	45	
SP#005		#004	2	250-260	18/04/2021	ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์	1	95	
		#005/1	6	290-300	19/04/2021	Stoneware	1	5	
SP#006		#005/2	6	290-300	19/04/2021	Stoneware	1	27	
SP#007		#005/3	6	290-300	19/04/2021	Stoneware	1	276	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#001/1	1	240-250	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเรียบ	SW	4.8	6.7	0.8						1	28	
SP#002	#001/2	1	240-250	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำ	SW	3.3	4.8	0.9						1	18	
SP#003	#001/3	1	240-250	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนฝาทาน้ำดินสีขาวด้านใน?	SW	3.7	3.8	0.7		16				1	11	
SP#004	#003	2	250-260	ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ ราวบันได?	SW	3.6	6.3	2.7						1	45	
SP#005	#004	2	250-260	ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ มกร?	SW	6.5	6.8	1.7						1	95	
SP#006	#005/2	6	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวกดประทับ เซาะร่อง	SW	3.3	6.3	1						1	27	
SP#007	#005/3	6	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียว	SW	12.1	12.5	0.8	3.9				7	1	276	
รวม														7	500	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สโตนี่	ครีสโตนี่	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#001/1	1	240-250						2								2																							2			2	2	42	SP#001
#001/2	1	240-250						1										1																		1				1	1	18	SP#002
#001/3	1	240-250									1																						1					1	1	1	11	ทาน้ำดินด้านใน? SP#003
#002	2	250-260						1																					1							1				1	1	11	
#005/1	6	290-300						1									1																			1				1	1	5	
#005/2	6	290-300						1																									1	1				1			1	1	27	บางปูน? SP#006
#005/3	6	290-300								1																			1							1				1	1	276	SP#007
รวม			0	0	0	0	0	6	0	1	1	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	0	1	1	3	1	3	8	390	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	ลำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#003	2	250-260		1						ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ ราวบันได?	3.6	6.3	2.7			1	45	SP#004
#004	2	250-260		1						ชิ้นส่วนประดับสถาปัตย์ มกร?	6.5	6.8	1.7			1	95	SP#005
รวม			0	2	0	0	0	0	0							2	140	

ภาคผนวก ญ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.10

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 10 (TP.10)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#001		#001/1	1	230-240	21/04/2564	Stoneware	1	103	
SP#002		#001/2	1	230-240	21/04/2564	Stoneware	1	39	
		#002/1	3	250-260	21/04/2564	Stoneware	1	48	
		#002/2	3	250-260	21/04/2564	Stoneware	1	6	
		#003/1	4	260-270	23/04/2564	Stoneware	2	48	
		#003/2	4	260-270	23/04/2564	Stoneware	1	8	
SP#003		#004/1	5	270-280	25/04/2564	Stoneware	1	23	
		#004/2	5	270-280	25/04/2564	Stoneware	1	15	
SP#004		#005	8	270-280	26/04/2564	Stoneware	1	24	
		#006	12	340-350	27/04/2564	Earthenware	1	17	
		#007	13	350-360	27/04/2564	Earthenware	1	18	
		#008	14	360-370	28/04/2564	เบี้ยดินเผา	1	19	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#001/1	1	230-240	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นมีเชิง เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายปลา	SW			0.7	3				11	1	103	
SP#002	#001/2	1	230-240	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นมีเชิง เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	2.3	6.4	1						1	39	
SP#003	#004/1	1	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนไหล่ เขียวอ่อนชุดเคลือบใส	SW	4	5.7	0.7						1	23	
SP#004	#005	8	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาวทรงกระปุก	SW			0.3	2				3	1	24	
รวม														4	189	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำโคลน	ขัด	ขัดมัน	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#006	12	340-350		1												1									1	17	
#007	13	350-360		1												1									1	18	
รวม			0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	35	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลเทมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#001/1	1	230-240								1									1																						1	103	SP#001
#001/2	1	230-240								1								1																						1	39	SP#002
#002/1	3	250-260					1																								1									1	48	
#002/2	3	250-260		1														1																						1	6	
#003/1	4	260-270						2								2																								2	48	
#003/2	4	260-270					1																								1	1								1	8	
#004/1	5	270-280					1																							1		1		1						1	23	SP#003 เคลือบใส
#004/2	5	270-280							1								1																								1	15	
#005	8	270-280								1							1																								1	24	SP#004 ก้นทรงกระปุก
รวม			0	1	0	0	3	2	1	3	0	0	0	0	0	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	1	0	0	0	0	10	314	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	ลำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#008	14	360-370	1							เบี้ยดินเผา					4	1	19	
รวม			1	0	0	0	0	0	0							1	19	

ภาคผนวก ฎ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.11

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 11 (TP.11)**

เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียน SF/SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001	S	243-250	23/04/2021	Stoneware	1	24	
		#002/1	1	250-260	25/04/2021	Stoneware	1	11	
		#002/2	1	250-260	25/04/2021	Stoneware	1	0.3	
		#002/3	1	250-260	25/04/2021	Stoneware	2	26	
SP#001		#003	1	250-260	25/04/2021	ชิ้นส่วนประติมากรรม	1	30	
		#004/1	2	260-270	25/04/2021	Stoneware	1	14	
	SF#001	#004/2	2	260-270	25/04/2021	Porcelain	1	7	
	SF#002	#004/3	2	260-270	25/04/2021	Porcelain	1	0.3	
		#005/1	6	300-310	28/04/2021	Stoneware	3	36	
		#005/2	6	300-310	28/04/2021	Stoneware	1	0.3	
		#006	7	310-320	28/04/2021	Stoneware	2	50	
		#007	7	310-320	28/04/2021	Animal bone	5	11	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#003	1	250-260	ชิ้นส่วนประติมากรรม (ขาช้าง?)	ดินเผา				6.5		2.4	1.9	2	1	30	
รวม														1	30	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#004/2	2	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.9	4.2	0.3					1	7	
SF#002	004/3	2	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.5	1.7	0.3					1	0.3	
รวม													2	7.3	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#001	S	243-250		1														1																					1	24	
#002/1	1	250-260						1								1																							1	11	
#002/2	1	250-260		1														1																					1	0.3	
#002/3	1	250-260						1										1																			1			2	26	
#004/1	2	260-270					1																							1		1							1	14	
#005/1	6	300-310		3														3																					3	36	
#005/2	6	300-310						1										1																					1	0.3	
#006	7	310-320						1								1																							2	50	
รวม			0	5	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	2	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	12	161.6	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง													จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#004/2	2	260-270		1																					1					1	7	SF#001
#004/3	2	260-270		1																					1					1	0.3	SF#002
รวม			0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	7.3	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	ลำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#003	1	250-260	1							ชิ้นส่วนประติมากรรม (ขาช้าง?)						1	30	SP#001
รวม			1	0	0	0	0	0	0							1	30	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับ (cm.dt.)								
#007	7	310-320	appendicular skeleton (กระดูกรยางค์)	Unknow	Medium	5	5	5	11	กระดูกสัตว์เผาไฟ
รวม						5	5	5	11	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	S	243-250	3	600				3	600	
	1	250-260	3	500				3	500	
	4	280-290	3	600				3	600	
รวม			**9**	**1700**				**9**	**1700**	

ภาคผนวก ฏ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.12

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SP#001	#001/1	2	275-295	29/04/2021	Earthenware	3	60	
		#001/2	2	275-295	29/04/2021	Earthenware	2	21	
		#001/3	2	275-295	29/04/2021	Earthenware	2	21	
	SP#002	#001/4	2	275-295	29/04/2021	Earthenware	1	39	
		#001/5	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	11	
		#001/6	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	2	10	
		#001/7	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	0.5	
		#001/8	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	14	
		#001/9	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	0.3	
		#001/10	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	2	16	
		#001/11	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	16	
	SP#003	#001/12	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	215	
		#001/13	2	275-295	29/04/2021	Stoneware	1	3	
SF#001		#001/14	2	275-295	29/04/2021	Porcelain	1	3	
		#002	3	295-305	02/05/2021	Stoneware	1	88	
		#003/1	6	325-335	04/05/2021	Earthenware	1	13	
		#003/2	6	325-335	04/05/2021	Stoneware	1	4	
		#003/3	6	325-335	04/05/2021	Stoneware	1	3	
		#003/4	6	325-335	04/05/2021	Stoneware	1	12	
		#003/5	6	325-335	04/05/2021	Stoneware	1	9	
		#003/6	6	325-335	04/05/2021	Stoneware	1	5	
		#004/1	9	355-365	06/05/2021	Earthenware	1	28	
		#004/2	9	355-365	06/05/2021	Earthenware	1	34	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 12 (TP.12)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#004/3	9	355-365	06/05/2021	Stoneware	1	28	
		#004/4	9	355-365	06/05/2021	Stoneware	1	11	
		#004/5	9	355-365	06/05/2021	Stoneware	1	9	
	SP#004	#004/6	9	355-365	06/05/2021	Stoneware	3	795	
		#005/1	10	365-375	07/05/2021	Earthenware	2	52	
		#005/2	10	365-375	07/05/2021	Earthenware	1	9	
		#005/3	10	365-375	07/05/2021	Earthenware	1	9	
		#005/4	10	365-375	07/05/2021	Stoneware	1	4	
		#005/5	10	365-375	07/05/2021	Stoneware	2	19	
		#005/6	10	365-375	07/05/2021	Stoneware	1	10	
		#005/7	10	365-375	07/05/2021	Stoneware	2	50	
	SP#005	#005/8	10	365-375	07/05/2021	Stoneware	2	267	
		#006/1	11	375-385	07/05/2021	Earthenware	2	24	
	SP#006	#006/2	11	375-385	07/05/2021	Earthenware	4	47	
		#006/3	11	375-385	07/05/2021	Earthenware	1	56	
	SP#007	#006/4	11	375-385	07/05/2021	Earthenware	1	34	
		#007/1	18	445-455	12/05/2021	Earthenware	1	27	
		#007/2	18	445-455	12/05/2021	Earthenware	2	154	
		#007/3	18	445-455	12/05/2021	Stoneware	2	108	
	SP#008	#008/1	18	445-455	12/05/2021	Animal bone	2	32	
	SP#009	#008/2	18	445-455	12/05/2021	Animal bone	1	13	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เชาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รูบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	2	275-295		3												3									3	60	SP#001
#001/2	2	275-295						2								2									2	21	
#001/3	2	275-295						2													2				2	21	
#001/4	2	275-295						1												1					1	39	SP#002
#003/1	6	325-335						1								1									1	13	
#004/1	9	355-365		1												1									1	28	
#004/2	9	355-365									1					1									1	34	
#005/1	10	365-375		2												2									2	52	
#005/2	10	365-375						1													1				1	9	
#005/3	10	365-375					1															1			1	9	
#006/1	11	375-385		2												2									2	24	
#006/2	11	375-385						4														4			4	47	SP#006
#006/3	11	375-385							1							1									1	56	
#006/4	11	375-385							1								1								1	34	SP#007
#007/1	18	445-455		1												1									1	27	
#007/2	18	445-455						2								2									2	154	
รวม			0	9	0	0	1	13	2	0	1	0	0	0	0	16	1	0	0	1	3	5	0	0	26	628	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#001/5	2	275-295		1															1																1				1	11	
#001/6	2	275-295						2										2																		2				2	10	
#001/7	2	275-295						1											1																		1				1	0.5	
#001/8	2	275-295						1																				1												1	14	
#001/9	2	275-295						1																						1										1	0.3	
#001/10	2	275-295									2								2																					2	16	
#001/11	2	275-295								1									1																					1	16	
#001/12	2	275-295								1																				1				1						1	215	SP#003
#001/13	2	275-295		1														1																					1	3	
#002	3	295-305						1									1																						1	88	
#003/2	6	325-335		1														1																					1	4	
#003/3	6	325-335		1															1																					1	3	
#003/4	6	325-335						1									1																						1	12	
#003/5	6	325-335									1							1																						1	9	
#003/6	6	325-335								1																				1					1					1	5	
#004/3	9	355-365					1																									1		1					1	28	
#004/4	9	355-365		1														1																					1	11	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก ครีบใบ		เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#004/5	9	355-365		1															1																					1	9	
#004/6	9	355-365						2		1																														3	795	SP#004 ลำตัว-ก้นมีเชิง
#005/4	10	365-375										1																	1											1	4	
#005/5	10	365-375						2									2																							2	19	
#005/6	10	365-375					1																				1													1	10	
#005/7	10	365-375									2								2																					2	50	
#005/8	10	365-375												2							2																			2	267	SP#005
#007/3	18	445-455						2									2																							2	108	
รวม			0	6	0	0	2	13	0	4	5	1	0	2	0	0	6	6	9	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0	1	1	5	0	0	0	4	0	0	0	33	1708	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#001/14	2	275-295		1														1												1	3	SF#001
รวม			0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#001/14	2	275-295	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.1	2.4	0.3					1	3	
รวม													1	3	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/1	2	275-295	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน ส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	4.7	7	0.7			40			1	37	
SP#002	#001/4	2	275-295	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน ส่วนลำตัว ขูดขีด	EW	4.7	6.1	0.8						1	39	
SP#003	#001/12	2	275-295	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นมีเชิง ขูดขีด เคลือบเขียว ลายกงจักร	SW			0.4	5.4				6	1	115	
SP#004	#004/6	9	355-365	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง	SW			0.6	10.6				15	3	795	
SP#005	#005/8	10	365-375	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา (สภาพบิดเบี้ยว)	SW			0.5	7.2				7	1	267	
SP#006	#006/2	11	375-385	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน ส่วนลำตัว กดประทับ	EW	3.8	7	0.4						1	18	
SP#007	#006/4	11	375-385	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน ส่วนก้น รมดำ	EW			0.6	1.8				7	1	34	
SP#008	#008/1	18	445-455	ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนกะโหลก (Skull)	A.bone									2	32	
SP#009	#008/2	18	445-455	ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Long Bone	A.bone									1	13	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Burnt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับ (cm.dt.)								
#008/1	18	445-455	Skull (กะโหลก)	Unknow	Medium	Y	Y	2	32	SP#008
#008/2	18	445-455	Long Bone	Unknow	Medium	Y	Y	1	13	SP#009
รวม								3	45	

ภาคผนวก ฐ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.13

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001	3	390-400	05/05/2021	Stoneware	1	4	
	SP#001	#002/1	4	400-410	06/05/2021	Earthenware	1	17	
		#002/2	4	400-410	06/05/2021	Earthenware	1	61	
	SP#002	#003	4	400-410	06/05/2021	กระเบื้องมุงหลังคา	1	102	
		#004/1	6	420-430	07/05/2021	Earthenware	1	7	
		#004/2	6	420-430	07/05/2021	Earthenware	3	62	
		#004/3	6	420-430	07/05/2021	Earthenware	1	3	
		#004/4	6	420-430	07/05/2021	Earthenware	1	11	
	SP#003	#004/5	6	420-430	07/05/2021	Earthenware	1	11	
		#005/1	7	430-440	07/05/2021	Earthenware	5	110	
		#005/2	7	430-440	07/05/2021	Stoneware	1	4	
		#005/3	7	430-440	07/05/2021	Porcelain	1	3	
		#006/1	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	1	11	
	SP#004	#006/2	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	1	9	
	SP#005	#006/3	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	2	106	
		#006/4	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	2	7	
	SP#006	#006/5	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	2	94	
	SP#007	#006/6	8	440-450	07/05/2021	Earthenware	1	20	
		#007/1	9	450-460	07/05/2021	Earthenware	2	120	
	SP#008	#007/2	9	450-460	07/05/2021	Earthenware	1	8	
		#007/3	9	450-460	07/05/2021	Earthenware	1	15	
	SP#009	#007/4	9	450-460	07/05/2021	Earthenware	1	23	
	SP#010	#007/5	9	450-460	07/05/2021	Stoneware	1	8	
	SP#011	#008	9	450-460	07/05/2021	กระเบื้องมุงหลังคา	1	158	
	SP#012	#009/1	10	460-470	09/05/2021	Earthenware	1	44	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 13 (TP.13)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SP#013	#009/2	10	460-470	09/05/2021	Stoneware	1	68	
		#010/1	11	470-480	09/05/2021	Earthenware	1	27	
		#010/2	11	470-480	09/05/2021	Stoneware	1	49	
		#011	13	490-500	10/05/2021	Earthenware	1	21	
		#012	13	490-500	10/05/2021	Animal Bones	4	34	
		#013	14	500-510	10/05/2021	Earthenware	1	34	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø ปาก	ø ลำตัว	ø ก้น			
SP#001	#002/1	4	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออกเซาะร่อง	EW	3	5.2	0.7			21			1	17	
SP#002	#002/2	4	400-410	ชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่งเคลือบสีขาว	EW	7.2	9	1.1						1	102	
SP#003	#004/5	6	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวกดประทับลายตาราง	EW	3.5	3.9	0.7						1	11	
SP#004	#006/2	8	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ เชือกทาบ	EW	3.5	4.1	0.5						1	9	
SP#005	#006/3	8	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เรียบ	EW	4.5	6.6	1.1						1	49	
SP#006	#006/5	8	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	6	9.5	1						1	54	
SP#007	#006/6	8	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เซาะร่อง	EW	4.7	4.8	0.7						1	20	
SP#008	#007/2	9	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ เซาะร่อง	EW	3.8	5	0.4						1	8	
SP#009	#007/4	9	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง	EW	4.1	4.4	0.7	3.1				6	1	23	
SP#010	#007/5	9	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรง เคลือบขาว	SW	2.4	4.2	0.5			4			1	8	
SP#011	#008	9	450-460	กระเบื้องมุงหลังคาชายพับ	EW	10	14	0.9						1	158	
SP#012	#009/1	10	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายขูดขีด กดประทับ	EW	5.1	6.1	0.8						1	44	
SP#013	#009/2	10	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบใส	SW	5.5	9.5	0.7			18			1	68	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#005/3	7	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรงเคลือบสีเขียว	PL	1.7	1.8	0.4		5			1	3	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เชาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#002/1	4	400-410		1																			1		1	17	SP#001
#002/2	4	400-410						1								1									1	61	SP#002
#004/1	6	420-430		1												1									1	7	
#004/2	6	420-430		3																			3		3	62	
#004/3	6	420-430					1									1									1	3	
#004/4	6	420-430						1								1									1	11	
#004/5	6	420-430						1														1			1	11	SP#003
#005/1	7	430-440						5								5									5	110	
#006/1	8	440-450					1													1					1	11	
#006/2	8	440-450					1														1				1	9	SP#004
#006/3	8	440-450						2								2									2	106	SP#005
#006/4	8	440-450						1												1					1	7	
#006/5	8	440-450						3													3				3	94	SP#006
#006/6	8	440-450						1															1		1	20	SP#007
#007/1	9	450-460						2													2				2	120	
#007/2	9	450-460						1													1		1		1	8	SP#008

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#007/3	9	450-460						1																1		1	15	
#007/4	9	450-460								1														1		1	23	SP#009
#009/1	10	460-470						1												1		1				1	44	SP#012
#010/1	11	470-480		1																				1		1	27	ø = 18
#011	13	490-500						1								1										1	21	
#013	14	500-510		1												1										1	34	ø = 18
รวม			0	7	0	0	3	21	0	1	0	0	0	0	0	13	0	0	0	3	7	2	9	0		32	821	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สไปท์ย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001	3	390-400		1														1																		1				1	4	
#005/2	7	430-440						1										1																		1				1	4	
#007/5	9	450-460			1												1																			1			1	8	คนโท? SP#010
#009/2	10	460-470		1																					1													1	1	68	SP#013
#010/2	11	470-480						1								1																							1	1	49	
รวม			0	2	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	2	5	133	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#005/3	7	430-440			1																							1		1	3	SF#001
รวม			0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	4	400-410	14	1800				14	1800	
	9	450-460	4	1600				4	1600	
รวม			**18**	**3400**				**18**	**3400**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม						
	4	400-410	119	2600										119	2600	
#008	9	450-460	1	158							10	14	0.9	1	158	SP#011
	9	450-460	2	200										2	200	
รวม			**122**	**2958**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**122**	**2958**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#003	4	400-410		1						กระเบื้องมุงหลังคาเนื้อแกร่งเคลือบสีขาว	7.2	9	1.1			1	102	SP#002
รวม			0	1	0	0	0	0	0							1	102	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับ (cm.dt.)								
#012	13	490-500	Appendicular Skeleton	Unknown	Medium	Y	Y	4	34	
รวม								4	34	

ภาคผนวก ฑ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.14

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE) หลุมขุดค้นที่ 14 (TP.14)

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	10	470-480	09/05/2021	Stoneware	1	7	
		#001/2	10	470-480	09/05/2021	Stoneware	1	25	
	SP#001	#002	10	470-480	09/05/2021	Animal bone	2	33	
	SP#002	#003/1	15	520-530	11/05/2021	Earthenware	1	156	
	SP#003	#003/2	15	520-530	11/05/2021	Stoneware	1	13	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#002	10	470-480	Appendicular Skeleton (กระดูกรยางค์ที่ไม่ต่อ)	A.bone									2	33	
SP#002	#003/1	15	520-530	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นแบน เรียบ	EW			0.6	7.3				13	1	156	
SP#003	#003/2	15	520-530	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	SW	4.7	5.1	0.3						1	13	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง										จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#003/1	15	520-530							1							1										1	156	SP#002
รวม			0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	156	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/1	10	470-480		1														1																						1	7	
#001/2	10	470-480								1																	1										1				1	25	
#003/2	15	520-530		1																1																1				1	13	SP#003
รวม			0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	45	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Burnt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#002	10	470-480	Appendicular Skeleton (กระดูกรยางค์ส่วนข้อต่อ)	Unknow	Small	Y	N	2	33	SP#001
รวม								2	33	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	5	420-430	6	5000				6	5000	
	8	450-460	3	1500				3	1500	
	12	490-500	1	300				1	300	
	13	500-510	5	3000				5	3000	
	14	510-520	2	1500				2	1500	
รวม			**17**	**11300**				**17**	**11300**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	5	420-430	5	500										5	500	
รวม			**5**	**500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**5**	**500**	

ภาคผนวก ฒ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.15

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	2	123	
		#001/2	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	1	28	
	SP#001	#001/3	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	1	12	
		#001/4	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	1	57	
		#001/5	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	1	14	
		#001/6	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	3	75	
		#001/7	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	6	92	
		#001/8	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	2	22	
		#001/9	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	1	33	
		#001/10	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	2	101	
		#001/11	S	340-360	05/05/2021	Earthenware	2	165	
		#001/12	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	2	44	
		#001/13	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	15	
	SP#002	#001/14	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	23	
		#001/15	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	1	
		#001/16	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	23	
		#001/17	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	54	
		#001/18	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	44	
		#001/19	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	8	155	
		#001/20	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	6	
		#001/21	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	2	7	
		#001/22	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	9	
		#001/23	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	18	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/24	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	3	82	
	SP#003	#001/25	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	45	
		#001/26	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	2	65	
		#001/27	S	340-360	05/05/2021	Stoneware	1	19	
SF#001		#001/28	S	340-360	05/05/2021	Porcelain	1	5	
		#002	S	340-360	05/05/2021	ตะปูเหล็ก	1	14	
	SP#004	#003/1	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	2	92	
	SP#005	#003/2	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	114	
		#003/3	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	37	
	SP#006	#003/4	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	2	32	
	SP#007	#003/5	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	11	
		#003/6	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	14	
	SP#008	#003/7	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	11	
	SP#009	#003/8	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	2	39	
		#003/9	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	7	
	SP#010	#003/10	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	5	
		#003/11	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	226	
		#003/12	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	18	
		#003/13	1	360-370	06/05/2021	Earthenware	1	13	
		#003/14	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	14	
	SP#011	#003/15	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	2	128	
	SP#012	#003/16	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	39	
	SP#013	#003/17	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	9	351	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#003/18	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	42	
	SP#014	#003/19	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	3	95	
		#003/20	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	3	30	
		#003/21	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	68	
	SP#015	#003/22	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	2	137	
		#003/23	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	28	
		#003/24	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	21	
	SP#016	#003/25	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	50	
	SP#017	#003/26	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	57	
		#003/27	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	99	
		#003/28	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	63	
		#003/29	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	31	
	SP#018	#003/30	1	360-370	06/05/2021	Stoneware	1	85	
SF#002		#003/31	1	360-370	06/05/2021	Porcelain	1	5	
SF#003		#003/32	1	360-370	06/05/2021	Porcelain	1	4	
SF#004		#003/33	1	360-370	06/05/2021	Porcelain	1	8	
		#004/1	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	5	94	
		#004/2	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	2	160	
		#004/3	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	2	57	
		#004/4	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	18	297	
		#004/5	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	9	132	
		#004/6	2	370-380	06/05/2021	Earthenware	3	42	
		#004/7	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	2	20	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SP#019	#004/8	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	46	
		#004/9	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	13	
		#004/10	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	12	
		#004/11	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	2	225	
		#004/12	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	11	587	
		#004/13	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	2	187	
		#004/14	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	4	35	
		#004/15	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	6	
	SP#020	#004/16	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	7	
		#004/17	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	2	26	
	SP#021	#004/18	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	2	83	
		#004/19	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	10	
SF#005		#004/20	2	370-380	06/05/2021	Stoneware	1	3	
SF#006		#004/21	2	370-380	06/05/2021	Porcelain	1	6	
		#005	2	370-380	06/05/2021	ตะปูเหล็ก	1	6	
		#006/1	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	9	204	
		#006/2	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	3	27	
	SP#022	#006/3	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	1	13	
		#006/4	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	1	20	
		#006/5	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	8	178	
		#006/6	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	1	20	
		#006/7	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	5	42	
		#006/8	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	1	6	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#006/9	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	1	23	
		#006/10	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	2	72	
	SP#023	#006/11	3	380-390	06/05/2021	Earthenware	3	38	
	SP#024	#006/12	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	27	
		#006/13	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	5	145	
		#006/14	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	13	
		#006/15	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	10	
		#006/16	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	13	
		#006/17	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	2	74	
		#006/18	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	8	
		#006/19	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	28	
	SP#025	#006/20	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	100	
		#006/21	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	29	
	SP#026	#006/22	3	380-390	06/05/2021	Stoneware	1	143	
	SP#027	#007	3	380-390	06/05/2021	ตะปูเหล็ก	1	6	
		#008/1	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	7	116	
		#008/2	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	1	9	
		#008/3	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	3	67	
		#008/4	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	2	10	
		#008/5	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	1	41	
		#008/6	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	1	10	
		#008/7	4	390-400	09/05/2021	Earthenware	2	19	
		#008/8	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	2	8	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#008/9	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	4	
		#008/10	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	48	
		#008/11	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	2	64	
		#008/12	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	33	
		#008/13	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	5	
		#008/14	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	13	
		#008/15	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	9	
	SP#028	#008/16	4	390-400	09/05/2021	Stoneware	1	109	
SF#007		#008/17	4	390-400	09/05/2021	Porcelain	1	8	
		#009/1	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	16	244	
		#009/2	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	1	14	
		#009/3	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	4	70	
		#009/4	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	19	261	
	SP#029	#009/5	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	3	29	
		#009/6	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	3	88	
		#009/7	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	3	17	
		#009/8	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	3	23	
		#009/9	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	4	127	
	SP#030	#009/10	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	1	31	
		#009/11	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	3	37	
		#009/12	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	1	43	
		#009/13	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	1	7	
	SP#031	#009/14	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	1	40	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SP#032	#009/15	5	400-410	09/05/2021	Earthenware	2	124	
		#009/16	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	4	63	
		#009/17	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	2	30	
		#009/18	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	22	
		#009/19	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	23	
		#009/20	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	3	
	SP#033	#009/21	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/22	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/23	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	23	
		#009/24	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	11	
		#009/25	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	4	
		#009/26	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	20	338	
SF#008		#009/27	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	11	
	SP#034	#009/28	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	7	160	
		#009/29	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	2	36	
		#009/30	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	8	53	
		#009/31	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/32	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	10	
		#009/33	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	42	
		#009/34	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	77	
		#009/35	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	17	
		#009/36	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	13	
		#009/37	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	14	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#009/38	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	24	
		#009/39	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	22	
		#009/40	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	13	
SF#009		#009/41	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	11	
		#009/42	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	16	
	SP#035	#009/43	5	400-410	09/05/2021	Stoneware	1	5	
SF#010		#009/44	5	400-410	09/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#011		#009/45	5	400-410	09/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#012		#009/46	5	400-410	09/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#013		#009/47	5	400-410	09/05/2021	Porcelain	1	5	
SF#014		#009/48	5	400-410	09/05/2021	Porcelain	1	3	
		#010	5	400-410	09/05/2021	ชิ้นส่วนหินตัด?	1	16	
		#011/1	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	16	268	
		#011/2	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	6	
		#011/3	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	17	
		#011/4	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	7	
		#011/5	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	23	326	
	SP#036	#011/6	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	13	
		#011/7	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	7	36	
		#011/8	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	20	
		#011/9	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	14	
		#011/10	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	12	470	
		#011/11	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	14	124	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#011/12	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	7	
		#011/13	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	6	299	
		#011/14	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	3	301	
		#011/15	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	4	55	
		#011/16	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	15	
		#011/17	6	410-420	10/05/2021	Earthenware	2	70	
		#011/18	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	3	29	
		#011/19	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	24	
		#011/20	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	8	
	SP#037	#011/21	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	49	มาจากระดับ 7 2 ชิ้น
		#011/22	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	4	
		#011/23	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	10	
		#011/24	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	5	
		#011/25	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	2	45	
		#011/26	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	14	
		#011/27	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	20	375	
		#011/28	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	3	33	
		#011/29	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	4	
		#011/30	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	32	
		#011/31	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	6	
		#011/32	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	45	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#011/33	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	4	50	
		#011/34	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	2	19	
		#011/35	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	1	17	
		#011/36	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	5	67	
		#011/37	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	2	34	
	SP#038	#011/38	6	410-420	10/05/2021	Stoneware	2	132	
SF#015		#011/39	6	410-420	10/05/2021	Porcelain	1	2	
SF#016		#011/40	6	410-420	10/05/2021	Porcelain	1	11	
		#012/1	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	12	176	
		#012/2	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	32	
		#012/3	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	5	47	
		#012/4	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	4	52	
		#012/5	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	27	301	
		#012/6	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	9	
		#012/7	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	15	280	
		#012/8	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	6	67	
		#012/9	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	13	
		#012/10	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	8	
		#012/11	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	69	
		#012/12	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	3	91	
		#012/13	7	420-430	10/05/2021	Earthenware	7	75	
		#012/14	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	10	
		#012/15	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	5	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/16	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	9	
		#012/17	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	7	
		#012/18	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	22	
		#012/19	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	11	
		#012/20	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	4	
		#012/21	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	10	
		#012/22	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	16	388	
		#012/23	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	25	
		#012/24	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	5	
		#012/25	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	3	
		#012/26	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	14	
SF#017		#012/27	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	6	
SF#018		#012/28	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	4	
		#012/29	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	7	
		#012/30	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	3	54	
		#012/31	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	3	10	
		#012/32	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	4	19	
		#012/33	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	48	
	SP#039	#012/34	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	18	
		#012/35	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	27	
		#012/36	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	14	
	SP#040	#012/37	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	137	
		#012/38	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	16	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021 **โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/39	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	2	51	
		#012/40	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	12	
	SP#041	#012/41	7	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	23	
		#013	7	420-430	10/05/2021	Animal Bone	1	10	
		#014/1	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	4	216	
		#014/2	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	2	37	
		#014/3	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	1	17	
		#014/4	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	1	34	
		#014/5	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	3	49	
		#014/6	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	3	49	
		#014/7	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	1	9	
		#014/8	8	430-440	11/05/2021	Earthenware	2	24	
		#014/9	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	4	
		#014/10	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	9	
		#014/11	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	5	
		#014/12	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	11	
		#014/13	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	2	22	
		#014/14	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	3	
		#014/15	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	9	
		#014/16	8	430-440	11/05/2021	Stoneware	1	26	
		#015	8	430-440	11/05/2021	Animal Bone	1	4	
		#016/1	9	440-450	11/05/2021	Earthenware	3	33	
		#016/2	9	440-450	11/05/2021	Earthenware	7	83	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 15 (TP.15)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#016/3	9	440-450	11/05/2021	Earthenware	1	10	
		#016/4	9	440-450	11/05/2021	Earthenware	1	14	
		#016/5	9	440-450	11/05/2021	Earthenware	1	17	
		#016/6	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	3	
		#016/7	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	5	
		#016/8	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	4	76	
		#016/9	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	3	
		#016/10	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	10	
		#016/11	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	25	
		#016/12	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	30	
	SP#042	#016/13	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	55	
		#016/14	9	440-450	11/05/2021	Stoneware	1	24	
SF#019		#016/15	9	440-450	11/05/2021	Porcelain	1	2	
		#017/1	10	450-460	12/05/2021	Earthenware	2	131	
		#017/2	10	450-460	12/05/2021	Earthenware	1	10	
		#017/3	10	450-460	12/05/2021	Earthenware	1	8	
		#017/4	10	450-460	12/05/2021	Earthenware	1	13	
	SP#043	#017/5	10	450-460	12/05/2021	Earthenware	1	31	
	SP#044	#017/6	10	450-460	12/05/2021	Stoneware	1	10	
		#017/7	10	450-460	12/05/2021	Stoneware	1	3	
		#017/8	10	450-460	12/05/2021	Stoneware	1	76	
		#018	10	450-460	12/05/2021	Animal Bone	1	39	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/3	S	340-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายขุด	EW	4.3	4.6	0.6						1	12	
SP#002	#001/14	S	340-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก หยัก เคลือบสีเขียว	SW	4.7	5.3	0.7						1	23	
SP#003	#001/25	S	340-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว ลายขูดขีด เซาะร่อง ปั้นแปะ	SW	3.6	7.1	1.1						1	45	
SP#004	#003/1	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออกเรียบ	EW	8.1	9.4	0.7			22			1	72	
SP#005	#003/2	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออกกดประทับ	EW	8.1	12.2	0.8			33			1	114	
SP#006	#003/4	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายขูดขีด กดประทับ	EW	5.2	6.1	0.5						1	23	
SP#007	#003/5	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายกดประทับ	EW	4.1	4.8	0.6						1	11	
SP#008	#003/7	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายขูดขีดกดประทับ	EW	3.8	4.2	0.6						1	11	
SP#009	#003/8	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายเชือกทาบ	EW	5.9	6.9	0.4						1	26	
SP#010	#003/10	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวทาน้ำดินสีแดง	EW	3	3.1	0.3						1	5	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#011	#003/15	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรง เซาะร่อง	SW	4.3	6.9	1.1			14			1	53	
SP#012	#003/16	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่เคลือบขาว	SW	5.9	6.4	0.6						1	39	
SP#013	#003/17	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เรียบ	SW	7	9	0.8						1	109	
SP#014	#003/19	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีดำ	SW	9.7	7	0.9						1	30	
SP#015	#003/22	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่วส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง	SW	9.2	10.3	1.2						1	116	
SP#016	#003/25	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายกดประทับ	SW	5.1	6.3	1						1	50	
SP#017	#003/26	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายปั้นแปะ	SW	6.7	8	0.8						1	57	
SP#018	#003/30	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายกงจักร	SW	6	7.3	0.9	2.5				9	1	85	
SP#019	#004/8	2	370-380	เศษวภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว	SW	4.5	10	0.6			20			1	46	
SP#020	#004/16	2	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	2.6	3.7	0.6						1	7	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#021	#004/18	2	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายเซาะร่อง กดประทับ	SW	7.7	11.1	1.2						1	78	
SP#022	#006/3	3	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายเชือกทาบ กดประทับ	EW	4.1	4.6	0.6						1	13	
SP#023	#006/11	3	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝา เรียบ	EW	3.3	5.6	0.5			23			1	18	
SP#024	#006/12	3	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ลายขุด ขูด ขีด เซาะร่อง	SW	4	5.4	1						1	27	
SP#025	#006/20	3	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เรียบ	SW	6.2	9.7	1.2					22	1	100	
SP#026	#006/22	3	380-390	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เคลือบสีน้ำตาล มีปูนติดด้านใน	SW									1	143	
SP#027	#007	3	380-390	ตะปูเหล็ก	เหล็ก		5.2			1				1	6	
SP#028	#008/16	4	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลา	SW	6.5	10.6	1	4.4				8	1	109	
SP#029	#009/5	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวรมดำ	EW	4.1	5.6	0.5						1	13	
SP#030	#009/10	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง ทาน้ำดินสีขาว	EW	4.6	7.2	0.7	1.8				7	1	31	
SP#031	#009/14	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนพวยกา เรียบ	EW		7.2	0.5			1.7		5	1	40	
SP#032	#009/15	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนขา? เรียบ	EW	2.6	4.8		7.3	1.6				1	54	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#033	#009/21	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่เคลือบสีเขียว เซาะร่อง กดประทับ	SW	4.5	5.2	0.8						1	23	
SP#034	#009/28	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบสีขาวเขียนลายสีดำ	SW	6.2	11.7	1.7						1	135	
SP#035	#009/43	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาครึ่งใบ ส่วนปากตรงถึงก้น เคลือบสีเขียว กดประทับใต้เคลือบ	SW	2.2	3.3	0.4	1.1		5			1	5	
SP#036	#011/6	6	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวทาน้ำดินสีขาว	EW	3.1	3.5	0.8						1	13	
SP#037	#011/21	6	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว (เวียดนาม?)	SW	5.8	11	0.6			25			1	35	
SP#038	#011/38	6	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เคลือบเขียว เซาะร่อง (Mon ware?)	SW	10.8	13.9	0.5	5		34		14	1	111	
SP#039	#012/34	7	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง ทาน้ำดิน	SW	3.2	3.9	1.1						1	18	
SP#040	#012/37	7	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบสีดำ	SW	6.5	11.2	1.1	7.8				16	1	137	
SP#041	#012/41	7	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีขาว (เวียดนาม?)	SW	5.6	5.8	0.4	2.2				14	1	23	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#042	#016/13	9	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายกงจักร	SW	6	6.8	0.8	3.8				8	1	55	
SP#043	#017/5	10	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายกดประทับ เซาะร่อง	EW	6	9.1	0.5						1	31	
SP#044	#017/6	10	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว (เวียดนาม?)	SW	3.5	4.8	0.4			17			1	10	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#001/28	S	340-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรงเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.6	3.8	0.3		14			1	5	
SF#002	#003/31	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3	5	0.3					1	5	
SF#003	#003/32	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	PL	2.8	3.3	0.3					1	4	
SF#004	#003/33	1	360-370	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	3.7	4.7	0.3					1	8	
SF#005	#004/20	2	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	SW	2.2	2.4	0.3		14			1	3	
SF#006	#004/21	2	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใส ขูดขีด	PL	2.4	4.3	0.4					1	6	
SF#007	#008/17	4	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.6	4.8	0.3		14			1	8	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#008	#009/27	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีขาว	SW	3.6	4.1	0.3					1	11	
SF#009	#009/41	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว	SW	2.5	3.7	0.5	1.6			16	1	11	
SF#010	#009/44	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.4	2.5	0.2		12			1	1	
SF#011	#009/45	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนไหล่ เคลือบใส	PL	1.5	1.6	0.4					1	1	
SF#012	#009/46	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.8	2	0.3					1	1	
SF#013	#009/47	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.1	3.4	0.4					1	5	
SF#014	#009/48	5	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิงเคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.3	2.3	0.6	1.5			9	1	3	
SF#015	#011/39	6	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2	2.3	0.3		10			1	2	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#016	#011/40	6	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส	PL	4.8	4.9	0.5					1	11	
SF#017	#012/27	7	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใส	SW	2.6	3.6	0.3					1	6	
SF#018	#012/28	7	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใส	SW	2.5	2.6	0.4					1	4	
SF#019	#016/15	9	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปาก โค้งออกเคลือบใส	PL	1.9	1.9	0.3					1	2	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขุดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รูบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	S	340-360		2												2									2	123	
#001/2	S	340-360		1																			1		1	28	
#001/3	S	340-360					1												1						1	12	SP#001
#001/4	S	340-360					1													1					1	57	
#001/5	S	340-360					1															1			1	14	
#001/6	S	340-360						3								3									3	75	
#001/7	S	340-360						6												6					6	92	
#001/8	S	340-360						2													2				2	22	
#001/9	S	340-360						1														1			1	33	
#001/10	S	340-360							2							2									2	101	
#001/11	S	340-360								2						2									2	165	
#003/1	1	360-370		2												2									2	92	SP#004
#003/2	1	360-370		1																		1			1	114	SP#005
#003/3	1	360-370		1																			1		1	37	
#003/4	1	360-370					2													2		2			2	32	SP#006
#003/5	1	360-370					1															1			1	11	SP#007

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#003/6	1	360-370						19								19									1	14	
#003/7	1	360-370						1												1		1			1	11	SP#008
#003/8	1	360-370						2													2				2	39	SP#009
#003/9	1	360-370						1														1			1	7	
#003/10	1	360-370						1										1							1	5	ทาน้ำดินสีแดง SP#010
#003/11	1	360-370								1						1									1	226	ø = 8.5
#003/12	1	360-370									1					1									1	18	
#003/13	1	360-370										1				1									1	13	
#004/1	2	370-380		5												5									5	94	
#004/2	2	370-380		2																			2		2	160	
#004/3	2	370-380					2															2			2	57	
#004/4	2	370-380						18								18									18	297	
#004/5	2	370-380						9													9				9	132	
#004/6	2	370-380						3														3			3	42	
#006/1	3	380-390		8												8									9	204	
#006/2	3	380-390					3									3									3	27	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#006/3	3	380-390					1														1	1			1	13	SP#022
#006/4	3	380-390					1															1			1	20	
#006/5	3	380-390						8								8									8	178	
#006/6	3	380-390						1												1					1	20	
#006/7	3	380-390						5													5				5	42	
#006/8	3	380-390						1																1	1	6	กดรอยนูน
#006/9	3	380-390							1							1									1	23	
#006/10	3	380-390								2						2									2	72	
#006/11	3	380-390									3					3									3	38	SP#023
#008/1	4	390-400		7												7									7	116	
#008/2	4	390-400					1																	1	1	9	กดรอยนูน
#008/3	4	390-400						3								3									3	67	
#008/4	4	390-400						2													2				2	10	
#008/5	4	390-400							1							1									1	41	
#008/6	4	390-400								1						1									1	10	
#008/7	4	390-400									2					2									2	19	
#009/1	5	400-410		16												16									16	244	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#009/2	5	400-410		1																			1		1	14	
#009/3	5	400-410					4									4									4	70	
#009/4	5	400-410						19								19									19	261	
#009/5	5	400-410						3									3								3	29	SP#029
#009/6	5	400-410						3												3					3	88	
#009/7	5	400-410						3														3			3	17	
#009/8	5	400-410						3															3		3	23	
#009/9	5	400-410							4							4									4	127	
#009/10	5	400-410								1								1							1	31	SP#030
#009/11	5	400-410									3					3									3	37	
#009/12	5	400-410									1	1				1									1	43	
#009/13	5	400-410											1			1									1	7	
#009/14	5	400-410													1	1									1	40	พวยกา SP#031
#009/15	5	400-410													2	2									2	124	ขา? SP#032
#011/1	6	410-420		16												16									16	268	
#011/2	6	410-420		1																			1		1	6	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#011/3	6	410-420					1									1									1	17	
#011/4	6	410-420					1																1		1	7	
#011/5	6	410-420						23								23									23	326	
#011/6	6	410-420						1										1							1	13	
#011/7	6	410-420						7											7						7	36	
#011/8	6	410-420						1											1				1		1	20	
#011/9	6	410-420						1												1					1	14	
#011/10	6	410-420						12													12				12	470	
#011/11	6	410-420						14														14			14	124	
#011/12	6	410-420						1															1		1	7	
#011/13	6	410-420							6							6									6	299	
#011/14	6	410-420								3						3									3	301	
#011/15	6	410-420									4					4									4	55	
#011/16	6	410-420									1	1				1									1	15	
#011/17	6	410-420													2	2									2	70	พวยกา
#012/1	7	420-430		12												12									12	176	
#012/2	7	420-430		1			1													1			1		1	32	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#012/3	7	420-430					5									5									5	47	
#012/4	7	420-430					4														4				4	52	
#012/5	7	420-430						27								27									27	301	
#012/6	7	420-430						1											1						1	9	
#012/7	7	420-430						15													15				15	280	
#012/8	7	420-430						6														6			6	67	
#012/9	7	420-430						1														1	1		1	13	
#012/10	7	420-430						1															1		1	8	
#012/11	7	420-430							1							1									1	69	
#012/12	7	420-430								3						3									3	91	
#012/13	7	420-430									7					7									7	75	
#014/1	8	430-440		4												4									4	216	
#014/2	8	430-440					2									2									2	37	
#014/3	8	430-440					1													1					1	17	
#014/4	8	430-440					1															1			1	34	
#014/5	8	430-440						3													3				3	49	
#014/6	8	430-440						3														3			3	49	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#014/7	8	430-440						1															1		1	9	
#014/8	8	430-440									2					2									2	24	
#016/1	9	430-440		3												3									3	33	
#016/2	9	430-440						7								7									7	83	
#016/3	9	430-440						1													1				1	10	
#016/4	9	430-440						1														1			1	14	
#016/5	9	430-440													1	1									1	17	ขา?
#017/1	10	450-460		2												2									2	131	
#017/2	10	450-460					1															1			1	10	
#017/3	10	450-460						1													1				1	8	
#017/4	10	450-460						1														1			1	13	
#017/5	10	450-460						1														1	1		1	31	SP#043
รวม			0	85	0	0	35	247	15	13	24	3	1	0	6	278	3	3	10	17	57	47	17	2	409	8246	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	สังคโลก	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#001/12	S	340-360		2												2																				2			2	2	44	
#001/13	S	340-360		1																				1										1				1	15	
#001/14	S	340-360		1																				1										1				1	23	ปากหยัก SP#002
#001/15	S	340-360				1																		1									1					1	1	
#001/16	S	340-360					1									1																					1	1	23	
#001/17	S	340-360					1																								1						1	1	54	
#001/18	S	340-360					1																													1	1	1	44	กดรอยนูน
#001/19	S	340-360						8								8																					8	8	155	
#001/20	S	340-360						1										1																		1			1	6	
#001/21	S	340-360						2																						2						2			2	7	
#001/22	S	340-360						1																						1			1				1		1	9	
#001/23	S	340-360						1																							1						1	1	18	
#001/24	S	340-360						3																							3	3					3	3	82	
#001/25	S	340-360						1																							1	1		1			1	1	45	SP#003
#001/26	S	340-360						2																												2	2	2	65	ทาน้ำดิน
#001/27	S	340-360							1							1																					1	1	19	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ศีรษะใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#003/14	1	360-370			1											1																						1	1	14	
#003/15	1	360-370			2																										2						2	2	128	SP#011
#003/16	1	360-370					1										1																		1			1	39	SP#012
#003/17	1	360-370						9								9																					9	9	351	SP#013
#003/18	1	360-370						1										1																	1				1	42	
#003/19	1	360-370						3																		3											3	3	95	SP#014
#003/20	1	360-370						3																					3						1	2			3	30	
#003/21	1	360-370						1																						1							1	1	68	
#003/22	1	360-370						2																						2	2						2	2	137	SP#015
#003/23	1	360-370						1																							1						1	1	28	
#003/24	1	360-370						1																							1	1					1	1	21	
#003/25	1	360-370						1																								1					1	1	50	SPO#016
#003/26	1	360-370						1																									1				1	1	57	SP#017
#003/27	1	360-370							1							1																					1	1	99	
#003/28	1	360-370								1						1																					1	1	63	
#003/29	1	360-370								1							1																		1				1	31	
#003/30	1	360-370								1													1												1				1	85	SP#018
#004/7	2	370-380		2													2																		2				2	20	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ศีรษะใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#004/8	2	370-380		1																					1									1				1	46	SP#019
#004/9	2	370-380		1																											1						1	1	13	
#004/10	2	370-380			1												1																	1				1	12	
#004/11	2	370-380					2																								2						2	2	225	
#004/12	2	370-380						11								11																					11	11	587	
#004/13	2	370-380						2									2														2						2	187	
#004/14	2	370-380						4										4																	3	1			4	35	
#004/15	2	370-380						1																	1											1			1	6	
#004/16	2	370-380						1																	1				1							1			1	7	SP#020
#004/17	2	370-380						2																			2											2	2	26	
#004/18	2	370-380						2																							2	2					2	2	83	SP#021
#004/19	2	370-380								1															1									1				1	10	
#004/20	2	370-380		1																			1													1		1	3	เครื่องถ้วยจีน? SF#005
#006/12	3	380-390					1																						1	1	1						1	1	27	SP#024
#006/13	3	380-390						5								5																					5	5	145	
#006/14	3	380-390						1									1																					1	1	13	
#006/15	3	380-390						1																		1											1			1	10	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	ลุ่ใหญ่	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#006/16	3	380-390						1																		1						1						1			1	13	
#006/17	3	380-390						2																						2	2	2								2	2	74	
#006/18	3	380-390						1																								1								1	1	8	
#006/19	3	380-390						1																								1	1							1	1	28	
#006/20	3	380-390							1							1																								1	1	100	SP#025
#006/21	3	380-390	1					1		1						1																								1	1	29	ปากโค้งเข้า+ลำตัว+ก้น
#006/22	3	380-390											1														1												1	1	143	
#008/8	4	390-400		2														2																						2	2	8	
#008/9	4	390-400		1																									1										1	1	4	
#008/10	4	390-400					1																								1	1							1	1	48	
#008/11	4	390-400						2								2																								2	2	64	
#008/12	4	390-400						1									1																							1	1	33	
#008/13	4	390-400						1										1																							1	1	5	
#008/14	4	390-400						1																		1														1	1	13	
#008/15	4	390-400						1																			1												1	1	9	
#008/16	4	390-400								1									1																					1	1	109	SP#028
#009/16	5	400-410		4												4																							4	4	63	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#009/17	5	400-410		2														2																	2				2	30	
#009/18	5	400-410			1											1																					1	1	1	22	
#009/19	5	400-410					1									1																					1	1	1	23	
#009/20	5	400-410					1										1																				1		1	3	
#009/21	5	400-410					1											1																				1		1	6	SP#033
#009/22	5	400-410					1																						1								1		1	6	
#009/23	5	400-410					1																						1				1	1				1	1	23	
#009/24	5	400-410																															1					1	1	11	
#009/25	5	400-410																																1				1	1	4	
#009/26	5	400-410						20								20																						20	20	338	
#009/27	5	400-410						1									1																					1		1	11	จีน? SF#008
#009/28	5	400-410						7										7																			7			7	160	SP#034
#009/29	5	400-410						2																			2												2	2	36	
#009/30	5	400-410						8																					8								4	4			8	53	
#009/31	5	400-410						1																					1		1		1						1	1	6	
#009/32	5	400-410						1																								1							1	1	10	
#009/33	5	400-410						1																								1	1						1	1	42	
#009/34	5	400-410						1																									1						1	1	77	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ศีรษะใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	ลุ่ยทิ้ย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#009/35	5	400-410						1																						1	1					1	1	17	
#009/36	5	400-410						1																						1		1				1	1	13	
#009/37	5	400-410						1																							1					1	1	14	
#009/38	5	400-410							1							1																				1	1	24	
#009/39	5	400-410								1						1																				1	1	22	
#009/40	5	400-410								1							1																		1			1	13	
#009/41	5	400-410								1							1																			1		1	11	จีน? SF#009
#009/42	5	400-410								1																		1							1			1	16	
#009/43	5	400-410											1															1				1			1			1	5	
#011/18	6	410-420		3												3																					3	3	29	
#011/19	6	410-420		1														1																	1			1	24	
#011/20	6	410-420		1																								1							1			1	8	
#011/21	6	410-420		1													1																				1		1	35	เวียดนาม? SP#037
#011/22	6	410-420					1									1																					1	1	4	
#011/23	6	410-420					1																			1											1	1	10	
#011/24	6	410-420					1																			1										1		1	5	
#011/25	6	410-420					2																								2	2				2	2	45	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	ลุ่ใบทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#011/26	6	410-420					1																									1							1	1	14	
#011/27	6	410-420						20								20																							20	20	375	
#011/28	6	410-420						3									3																			2			1	3	33	
#011/29	6	410-420						1										1																		1				1	4	
#011/30	6	410-420						1																		1													1	1	32	
#011/31	6	410-420						1																			1												1	1	6	
#011/32	6	410-420						1																				1											1	1	45	
#011/33	6	410-420						4																					4							2	2			4	50	
#011/34	6	410-420						2																					2			2				2				2	19	
#011/35	6	410-420						1																							1								1	1	17	
#011/36	6	410-420						5																								5							5	5	67	
#011/37	6	410-420								2								2																		2				2	34	
#011/38	6	410-420											2																								2			2	132	SP#038
#012/14	7	420-430	1																													1							1	1	10	
#012/15	7	420-430		1																									1							1				1	5	
#012/16	7	420-430		1																									1			1					1			1	9	
#012/17	7	420-430		1																												1							1	1	7	
#012/18	7	420-430		2																									2								2			2	22	ปากหยัก

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#012/19	7	420-430					1									1																						1	1	11	
#012/20	7	420-430					1																					1							1			1	4	
#012/21	7	420-430					1																									1					1	1	10	
#012/22	7	420-430						16								16																					16	16	388	
#012/23	7	420-430						2									2																		2				2	25	
#012/24	7	420-430						2									2																				2		2	5	เวียดนาม?
#012/25	7	420-430						1										1																		1			1	3	
#012/26	7	420-430						2																	2													2	2	14	
#012/27	7	420-430						1																	1												1		1	6	
#012/28	7	420-430						1																	1												1		1	4	
#012/29	7	420-430						1																		1												1	1	7	
#012/30	7	420-430						3																			3											3	3	54	
#012/31	7	420-430						3																						3						3			3	10	
#012/32	7	420-430						4																						4				4				4	19	
#012/33	7	420-430						2																								2	2					2	2	48	
#012/34	7	420-430						1																								1	1					1	1	18	ทาน้ำดิน SP#039
#012/35	7	420-430						2																									2					2	2	27	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขุดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#012/36	7	420-430						1																								1	1				1	1	14	
#012/37	7	420-430							1																	1												1	1	137	SP#040
#012/38	7	420-430							1																							1						1	1	16	
#012/39	7	420-430								2						2																						2	2	51	
#012/40	7	420-430								1						1																				1			1	12	
#012/41	7	420-430								1							1																				1		1	23	SP#041
#014/9	8	430-440		1																									1							1			1	4	
#014/10	8	430-440		1																									1						1				1	9	ปากหยัก
#014/11	8	430-440						1								1																						1	1	5	
#014/12	8	430-440						1																		1												1	1	11	
#014/13	8	430-440						2																					2							1	1		2	22	
#014/14	8	430-440						1																					1				1			1			1	3	
#014/15	8	430-440						1																								1						1	1	9	
#014/16	8	430-440							1							1																						1	1	26	
#016/6	9	440-450		1														1											1							1			1	3	
#016/7	9	440-450					1																						1							1			1	5	
#016/8	9	440-450						4								4																						4	4	76	
#016/9	9	440-450						1										1											1							1			1	3	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ศีรษะใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	ลุ่ยทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#016/10	9	440-450						1																		1										1				1	10	
#016/11	9	440-450						1																							1								1	1	25	
#016/12	9	440-450						1																							1	1						1	1	30	
#016/13	9	440-450								1													1												1				1	55	SP#042
#016/14	9	440-450								1																	1									1			1	24	
#017/6	10	450-460		1													1																				1		1	10	SP#044
#017/7	10	450-460		1														1																		1				1	3	
#017/8	10	450-460								1																1										1				1	76	
รวม			2	34	5	1	23	##	7	19	0	0	4	0	0	##	23	27	1	0	0	0	2	1	4	17	3	4	54	0	3	20	62	12	3	4	60	44	10	##	319	7506	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบใส่ไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ									เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#001/28	S	340-360			1													1												1	5	SF#001
#003/31	1	360-370						1										1												1	5	SF#002
#003/32	1	360-370						1												1										1	4	SF#003
#003/33	1	360-370						1													1									1	8	SF#004
#004/21	2	370-380						1									1												1	1	6	SF#006 เคลือบใสขูดขีดใต้เคลือบ
#008/17	4	390-400		1														1												1	8	SF#007
#009/44	5	400-410		1														1												1	1	SF#010
#009/45	5	400-410					1										1													1	1	SF#011
#009/46	5	400-410						1										1												1	1	SF#012
#009/47	5	400-410						1										1												1	5	SF#013
#009/48	6	400-411								1								1												1	3	SF#014
#011/39	6	410-420		1														1												1	2	SF#015
#011/40	6	410-420						1									1													1	11	SF#016
#016/15	9	430-440		1													1													1	2	SF#019
รวม			0	4	1	0	1	7	0	1	0	0	0	0	0	0	4	8	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	14	62	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	S	340-360	4	1600				4	1600	
	2	370-380	6	3500				6	3500	
	5	400-410	3	1000				3	1000	
รวม			**13**	**6100**				**13**	**6100**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	S	340-360	24	1300										24	1300	
	1	360-370	1	35										1	35	
	5	400-410	51	2546										51	2546	
	6	410-420	30	900										30	900	
	7	420-430	4	200										4	200	
	8	430-440	1	33										1	33	
รวม			**111**	**5014**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**111**	**5014**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	ลำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#002	S	340-360						1		ตะปูเหล็ก		8			0.9	1	14	
#005	2	370-380						1		ตะปูเหล็ก		3.2			1.3	1	6	
#007	3	380-390						1		ตะปูเหล็ก		5.2			1	1	6	
#010	5	400-410				1				ชิ้นส่วนหินตัด						1	16	
รวม			0	0	0	1	0	3	0							4	42	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#013	7	420-430	appendicular skeleton	Unknow	Medium	Y	Y	1	10	
#015	8	430-440	appendicular skeleton	Unknow	Medium	Y	N	1	4	
#018	10	450-460	appendicular skeleton	Unknow	Big	Y	N	1	39	
รวม								3	53	

ภาคผนวก ณ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.16 (G.1)

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	1	400-410	10/05/2021	Earthenware	1	58	
		#001/2	1	400-410	10/05/2021	Earthenware	1	22	
SP#001		#002/1	2	410-420	10/05/2021	Earthenware	1	144	
	SF#001	#002/2	2	410-420	10/05/2021	Porcelain	1	11	
		#003/1	3	420-430	10/05/2021	Earthenware	1	8	
		#003/2	3	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	3	
		#003/3	3	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	15	
		#003/4	3	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	30	
		#003/5	3	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	9	
		#003/6	3	420-430	10/05/2021	Stoneware	1	10	
		#004/1	4	430-440	10/05/2021	Earthenware	2	34	
		#004/2	4	430-440	10/05/2021	Earthenware	1	3	
		#004/3	4	430-440	10/05/2021	Stoneware	1	6	
		#004/4	4	430-440	10/05/2021	Stoneware	2	50	
		#004/5	4	430-440	10/05/2021	Stoneware	1	42	
		#004/6	4	430-440	10/05/2021	Stoneware	1	15	
		#004/7	4	430-440	10/05/2021	Stoneware	1	3	
	SF#002	#004/8	4	430-440	10/05/2021	Porcelain	1	0.3	
SP#002		#005/1	5	440-450	11/05/2021	Earthenware	2	76	
		#005/2	5	440-450	10/05/2021	Earthenware	5	77	
		#005/3	5	440-450	10/05/2021	Earthenware	1	6	
SP#003		#005/4	5	440-450	10/05/2021	Earthenware	1	111	
		#005/5	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	17	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#005/6	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	9	
SP#004		#005/7	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	13	
		#005/8	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	17	
		#005/9	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	4	46	
		#005/10	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	10	
SP#005		#005/11	5	440-450	10/05/2021	Stoneware	1	109	
	SF#003	#005/12	5	440-450	10/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#004	#005/13	5	440-450	10/05/2021	Porcelain	1	4	
SP#006		#006	5	440-450	10/05/2021	กระเบื้องดินเผามุงหลังคาเคลือบขาว	1	55	
		#007/1	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	18	432	
SP#007		#007/2	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	8	
		#007/3	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	2	50	
SP#008		#007/4	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	23	
SP#009		#007/5	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	4	153	
SP#075		#007/6	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	10	171	
		#007/7	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	22	244	
		#007/8	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	18	373	
		#007/9	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	17	
		#007/10	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	2	160	
SP#010		#007/11	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	20	
SP#011		#007/12	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	2	101	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#007/13	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	28	
		#007/14	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	2	46	
SP#012		#007/15	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	70	
SP#013		#007/16	6	450-460	11/05/2021	Earthenware	1	31	
SP#014		#007/17	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	230	
		#007/18	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	48	
		#007/19	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	3	89	
		#007/20	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	3	92	
		#007/21	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	8	237	
		#007/22	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	54	
		#007/23	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	37	
SP#015		#007/24	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	15	
		#007/25	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	408	
		#007/26	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	2	81	
SP#016		#007/27	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	2	13	
SP#017		#007/28	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	27	
SP#018		#007/29	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	4	
SP#019		#007/30	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	4	
SP#020		#007/31	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	7	
SP#021		#007/32	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	11	
SP#036		#007/33	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	30	
SP#022		#007/34	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	58	
SP#023		#007/35	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	19	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#024		#007/36	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	35	
SP#025		#007/37	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	19	
SP#026		#007/38	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	117	
SP#027		#007/39	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	107	
		#007/40	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	17	
		#007/41	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	27	
		#007/42	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	23	
		#007/43	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	1	41	
SP#028		#007/44	6	450-460	11/05/2021	Stoneware	2	22	
	SF#005	#007/45	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	4	
	SF#006	#007/46	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#007	#007/47	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#008	#007/48	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#009	#007/49	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#010	#007/50	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	12	
	SF#011	#007/51	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	6	
	SF#012	#007/52	6	450-460	11/05/2021	Porcelain	1	5	
SP#029		#008	6	450-460	11/05/2021	เบี้ยดินเผา	1	16	
SP#030		#009	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนโลหะ	1	24	
SP#031		#010	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนสำริด	1	30	
SP#032		#011/1	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน ส่วนรับก้นหม้อ?	1	111	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#033		#011/2	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เส้าเตา?	1	182	
SP#034		#011/3	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เชิงก้นเตา?	1	40	
SP#035		#011/4	6	450-460	11/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เส้าเตา?	1	95	
SP#037		#012/1	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	24	1024	
SP#038		#012/2	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	11	532	
SP#039		#012/3	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	94	
		#012/4	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	73	
SP#040		#012/5	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	2	332	
		#012/6	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	122	
SP#041		#012/7	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	62	
SP#042		#012/8	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	85	
		#012/9	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	10	274	
		#012/10	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	39	
		#012/11	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	18	
SP#043		#012/12	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	77	
		#012/13	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	2	35	
		#012/14	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	3	62	
		#012/15	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	36	1128	
		#012/16	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	50	925	
		#012/17	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	27	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/18	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	12	
		#012/19	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	1	5	
		#012/20	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	5	444	
		#012/21	7	460-470	11/05/2021	Earthenware	3	36	
SP#047		#012/22	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	463	
		#012/23	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	2	81	
SP#048		#012/24	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	11	
SP#049		#012/25	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	4	74	
		#012/26	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	53	
SP#050		#012/27	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	22	
		#012/28	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	2	38	
		#012/29	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	8	
		#012/30	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	11	
	SF#013	#012/31	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	47	
SP#051		#012/32	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	129	
SP#052		#012/33	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	78	
SP#053		#012/34	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	2	135	
		#012/35	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	3	320	
		#012/36	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	22	
		#012/37	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	18	
SP#054		#012/38	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	21	
SP#055		#012/39	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	19	
SP#056		#012/40	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	3	332	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/41	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	64	
SP#057		#012/42	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	24	
SP#058		#012/43	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	97	
		#012/44	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	39	
		#012/45	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	109	
		#012/46	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	5	
SP#059		#012/47	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	46	
SP#060		#012/48	7	460-470	11/05/2021	Stoneware	1	130	
	SF#014	#012/49	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	28	
	SF#015	#012/50	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	9	
	SF#016	#012/51	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	4	
	SF#017	#012/52	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#018	#012/53	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#019	#012/54	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	0.3	
	SF#020	#012/55	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	9	
	SF#021	#012/56	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#022	#012/57	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	7	
	SF#023	#012/58	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	13	
	SF#024	#012/59	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	4	
	SF#025	#012/60	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	15	
	SF#026	#012/61	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	19	
	SF#027	#012/62	7	460-470	11/05/2021	Porcelain	1	16	
SP#044		#013	7	460-470	11/05/2021	ท่อดินเผา?	1	158	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#045		#014/1	7	460-470	11/05/2021	เตาเชิงกรานส่วนฐานรับฟืน? ลายขูดขีด	1	182	
SP#046		#014/2	7	460-470	11/05/2021	เตาเชิงกรานส่วนรับหม้อ?	1	110	
SP#076		#015/1	7	460-470	11/05/2021	Animal Bone	2	62	
SP#077		#015/2	7	460-470	11/05/2021	Animal Bone	1	24	
SP#078		#015/3	7	460-470	11/05/2021	Animal Bone	1	15	
SP#079		#015/4	7	460-470	11/05/2021	Animal Bone	1	5	
SP#080		#015/5	7	460-470	11/05/2021	Animal Bone	3	14	
		#016/1	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	9	436	
		#016/2	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	3	548	
		#016/3	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	5	401	
		#016/4	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	73	
SP#061		#016/5	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	67	
SP#062		#016/6	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	71	
		#016/7	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	10	
SP#063		#016/8	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	2	41	
		#016/9	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	7	162	
		#016/10	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	72	
		#016/11	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	29	690	
		#016/12	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	5	88	
		#016/13	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	3	51	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#016/14	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	5	54	
SP#064		#016/15	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	1351	
SP#065		#016/16	8	470-480	11/05/2021	Earthenware	1	126	
		#016/17	8	470-480	11/05/2021	Stoneware	1	7	
SP#066		#016/18	8	470-480	11/05/2021	Stoneware	1	29	
SP#067		#016/19	8	470-480	11/05/2021	Stoneware	1	8	
	SF#028	#016/20	8	470-480	11/05/2021	Porcelain	1	19	
	SF#029	#016/21	8	470-480	11/05/2021	Porcelain	1	24	
	SF#030	#016/22	8	470-480	11/05/2021	Porcelain	1	20	
	SF#031	#016/23	8	470-480	11/05/2021	Porcelain	1	16	
		#017/1	9	480-490	12/05/2021	Earthenware	1	34	
		#017/2	9	480-490	12/05/2021	Earthenware	1	17	
SP#068		#017/3	9	480-490	12/05/2021	Stoneware	1	295	
SP#069		#017/4	9	480-490	12/05/2021	Stoneware	1	7	
SP#070		#017/5	9	480-490	12/05/2021	Stoneware	1	212	
		#018/1	10	490-500	12/05/2021	Stoneware	1	7	
		#018/2	10	490-500	12/05/2021	Stoneware	1	28	
		#018/3	10	490-500	12/05/2021	Stoneware	1	411	
		#018/4	10	490-500	12/05/2021	Stoneware	1	13	
SP#071		#018/5	10	490-500	12/05/2021	Stoneware	1	139	
	SF#032	#018/6	10	490-500	12/05/2021	Porcelain	1	4	
	SF#033	#018/7	10	490-500	12/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#034	#018/8	10	490-500	12/05/2021	Porcelain	1	13	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.1

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#019/1	12	510-520	12/05/2021	Earthenware	1	30	
SP#072		#019/2	12	510-520	12/05/2021	Stoneware	1	60	
SP#073		#019/3	12	510-520	12/05/2021	Stoneware	1	25	
		#020/1	13	520-530	12/05/2021	Earthenware	1	37	
		#020/2	13	520-530	12/05/2021	Stoneware	1	26	
		#020/3	13	520-530	12/05/2021	Stoneware	1	116	
	SF#035	#020/4	13	520-530	12/05/2021	Porcelain	1	13	
SP#074		#021/1	14	530-540	13/05/2021	Stoneware	2	45	
		#022	14	530-540	13/05/2021	Animal Bone	1	11	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#002/1	2	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	6	12	1.2			20			1	144	
SP#002	#005/1	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	4	2.2	0.5			2.8			1	40	
SP#003	#005/4	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับมีคราบปูนด้านใน	EW	7.3	10.9	0.8						1	111	
SP#004	#005/7	5	440-460	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	11.5		0.4	7		15			1	65	
SP#005	#005/4	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	SW			0.4	2.5				5	1	109	
SP#006	#006	5	440-450	กระเบื้องดินเผามุงหลังคาเคลือบขาว	SW	5.4	6.2	1						1	55	
SP#007	#007/2	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ ปากคนโท/กุณฑี?	EW	2.5	4.5	0.3						1	8	
SP#008	#007/4	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ เซาะร่อง	EW	4.6	5.5	0.6						1	23	
SP#009	#007/5	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ	EW	6.8	11.4	0.4						1	85	
SP#010	#007/11	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เคลือบน้ำตาล? เตาล้านนา?	EW	3	4.8	1						1	20	
SP#011	#007/12	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง เรียบ	EW			0.5	2.8				5	1	23	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#012	#007/15	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝาและจุกทรงบัวเรียบ	EW	5.5	7.8	0.4	5.2					1	70	จุก 3.5
SP#013	#007/16	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝาและจุกทรงปากขวด เรียบ	EW			0.6	2.5							จุก 4
SP#014	#007/17	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปาก-ไหล่ เซาะร่อง เคลือบขาว	SW	14	24	0.4						1	230	
SP#015	#007/24	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนฝา เซาะร่อง	SW	3.5	4.2	0.5			14			1	15	
SP#016	#007/27	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	3.1	4	0.5			27			2	13	
SP#017	#007/28	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	4.9		0.3	6.7					1	27	
SP#018	#007/29	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	SW	2	2.9	0.4			14			1	4	
SP#019	#007/30	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายดอกไม้	SW	2.2	3.7	0.3			11			1	4	
SP#020	#007/31	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เขียนสีดำใต้เคลือบ (ไม่ทารองพื้นขาว)	SW	3.5	4	0.2						1	7	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#021	#007/32	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม	SW	3.3	3.7	0.4						1	11	
SP#022	#007/34	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นระบุไม่ได้ เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	6.5	9.4	0.5						1	58	
SP#023	#007/35	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นระบุไม่ได้ เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม	SW	4.2	5.7	0.4						1	19	
SP#024	#007/36	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นระบุไม่ได้ เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายตารางและลายเส้นขนาน	SW	5.7	6.4	0.5						1	35	
SP#025	#007/37	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นระบุไม่ได้ เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	3.4	5.1	0.8						1	19	
SP#026	#007/38	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ พิมพ์ลายดอกพิกุล	SW			0.7	3.2				9	1	117	
SP#027	#007/39	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายกงจักร	SW			0.5	4.3				9	1	107	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#028	#007/44	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นระบุไม่ได้ ขุดเคลือบเขียว	SW	2.8	4.9	0.6						1	12	
SP#029	#008	6	450-460	เบี้ยดินเผา	EW			1				3		1	16	
SP#030	#009	6	450-460	ชิ้นส่วนโลหะ	โลหะ	2.1								1	24	
SP#031	#010	6	450-460	ชิ้นส่วนสำริด	สำริด									1	30	
SP#032	#011/1	6	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน ส่วนรับก้นหม้อ?	EW									1	111	
SP#033	#011/2	6	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน ส่วนเส้าเตา?	EW									1	182	
SP#034	#011/3	6	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เชิงก้นเตา?	EW									1	40	
SP#035	#011/4	6	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน ส่วนเส้าเตา?	EW									1	95	
SP#036	#007/33	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีน้ำตาล	SW	5.7	6	0.4						1	18	
SP#037	#012/1	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ ปากคนโท/กุณฑี?	EW	7.7	13.5	0.5			22			2	207	
SP#038	#012/2	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก กดประทับ	EW	6.9	14.5	0.3			36			1	85	
SP#039	#012/3	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก กดประทับ ทรงไห?	EW	9.6	10.1	0.4			15			1	94	
SP#040	#012/5	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า ขูดขีด	EW	8.8	21.7	0.6			40			2	332	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#041	#012/7	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า เซาะร่อง	EW	5.3	10.5	0.5			34			1	62	
SP#042	#012/8	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปาก-ไหล่ กดประทับ ขุด	EW	6.7	13	0.3						1	85	
SP#043	#012/12	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับลายตาราง	EW	6.9	16.5	0.4						1	77	
SP#044	#013	7	460-470	ท่อดินเผา?	EW	6	8	2.2						1	158	
SP#045	#014/1	7	460-470	เตาเชิงกราน ส่วนฐานรับฟืน? ลายขูดขีด	EW	6.2	11.8	1						1	182	
SP#046	#014/2	7	460-470	เตาเชิงกราน ส่วนรับหม้อ?	EW	5.9	7.8	1						1	109	
SP#047	#012/22	7	460-470	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง เซาะร่อง ครก	SW			0.6	9.7	18			9	1	463	
SP#048	#012/24	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ มีร่องรับฝา เตาสุโขทัย	SW	2.7	5.5	0.2			11			1	11	
SP#049	#012/26	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ เตาสุโขทัย	SW			0.5	8.9		22			1	74	
SP#050	#012/27	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม	SW	5	5.2	0.4			16			1	22	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#051	#012/32	7	460-470	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง เคลือบขาว ทรงชาม	SW			0.7	7				6	1	129	
SP#052	#012/33	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่-ก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ทรงกระปุก	SW			0.3	4.8				4	1	78	
SP#053	#012/34	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่-ลำตัว เซาะร่อง ขัดมัน	SW	5.6	12.2	0.5						2	135	ชิ้นส่วนจากภาชนะเดียวกันกับ SP#063
SP#054	#012/38	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ	SW	4.2	5.1	0.6						1	21	
SP#055	#012/39	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบน้ำตาล	SW	4.1	4.9	0.5						1	19	
SP#056	#012/40	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปาก-ก้น เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายกงจักร	SW			0.5	5				9	3	332	
SP#057	#012/42	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ พิมพ์ลายดอกพิกุล	SW			0.4	2				5	1	24	
SP#058	#012/43	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายดอกไม้	SW			0.5	2.2				7	1	97	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#059	#012/47	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนฝา จุก เคลือบใส	SW			0.3	3		4	9		1	46	
SP#060	#012/48	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนเชิงพาน เซาะร่อง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW			0.8	7.8	13				1	130	
SP#061	#016/5	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากตรงทรงยาว คล้ายปากคนโท/กุณฑี	EW			0.4	6.5		4			1	67	เชิงปาก 7
SP#062	#016/6	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากทรงยาวคล้ายปากคนโท/กุณฑี	EW			0.5	5.8		7			1	71	
SP#063	#016/8	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนคอ-ไหล่ เซาะร่อง	EW	4.9	6.6	0.5						2	41	ชิ้นส่วนจากภาชนะเดียวกันกับ SP#053
SP#064	#016/15	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เรียบ	EW	15		0.7	6				16	1	351	ชิ้นส่วนจากภาชนะเดียวกันกับบางส่วนของ #012/15
SP#065	#016/16	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝาและจุกทรงปากขวด เรียบ	EW	10.1		0.5	6		6			1	126	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#066	#016/18	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ขอบปากลายกากบาท ลำตัวลายกลุ่มเส้นขนาน	SW	6.2	8	0.4			14			1	29	
SP#067	#016/19	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	SW	3.6	6.9	0.4						1	18	
SP#068	#017/3	9	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เรียบ	SW	9.1		0.4	7.1		16			1	295	
SP#069	#017/4	9	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบเขียว	SW	3.1	3.1	0.4			13			1	7	
SP#070	#017/5	9	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เซาะร่อง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW	12.2		0.7	4				10	1	212	
SP#071	#018/5	10	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายปลา	SW	11.3		0.7	2.3				6	1	139	
SP#072	#019/2	12	510-520	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เคลือบน้ำตาล	SW	6.3	7.5	1						1	60	
SP#073	#019/3	12	510-520	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เคลือบน้ำตาล	SW	3.8	6	0.6						1	25	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#074	#021	14	530-540	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้นเคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายกลีบบัว	SW	5.7		0.4	5.9		14			2	45	นำชิ้นส่วน # 020/2 มารวม
SP#075	#007/6	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปาก-ไหล่ กดประทับ	EW			0.1			18			10	171	
SP#076	#015/1	7	460-470	กระดูกสัตว์วงศ์ Bovidae (วงศ์วัวและควาย) ส่วน Molar (ฟันกราม)	A. Bone	3	6.2	2.8						2	62	ฟันแตกออกจากกัน
SP#077	#015/2	7	460-470	กระดูกกวางส่วน Metacarpus (ฝ่าเท้า)	A. Bone	2.9	9	1.3						1	24	
SP#078	#015/3	7	460-470	กระดูกกวางส่วน Metacarpus (ฝ่าเท้า)	A. Bone	1	8	0.8						1	15	
SP#079	#015/4	7	460-470	กระดูกสัตว์ส่วน Proximal Radius (ปลายขา)	A. Bone	0.8	5.5	0.3						1	5	
SP#080	#015/5	7	460-470	กระดูกสัตว์ส่วน Long Bones ระบุชนิดไม่ได้	A. Bone	1.2	7.5	0.4						3	14	
SP#081	#022	14	530-540	กระดูกสัตว์ส่วน Long Bones ระบุชนิดไม่ได้	A. Bone	1.2	7.3	1.1						1	11	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#002/2	2	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	4	5.1	0.2		15			1	11	
SF#002	#004/8	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เคลือบใส	PL	1.5	2.8	0.2					1	0.3	
SF#003	#005/12	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.1	3	0.3					1	5	
SF#004	#005/13	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ	PL	2.5	2.7	0.3					1	4	
SF#005	#007/45	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.1	3.6	0.3		18			1	4	
SF#006	#007/46	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.3	4.1	0.2		16			1	3	
SF#007	#007/47	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3	3	0.2		14			1	3	
SF#008	#007/48	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.5	4.2	0.3					1	5	
SF#009	#007/49	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.6	3.3	0.2					1	3	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#010	#007/50	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL			0.3	2.2			6	1	12	
SF#011	#007/51	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส	PL			0.3	1.5			4	1	6	
SF#012	#007/52	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ	PL	2.1	2.5	0.3					1	5	
SF#013	#012/31	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้น เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ พิมพ์ลายดอกพิกุล	SW	6.1	7.2	0.5	4.8	13			1	47	
SF#014	#012/49	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ ลายดอกไม้ในช่องกระจก	PL	5.4	10.2	0.2		14			1	28	
SF#015	#012/50	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ	PL	4.2	4.5	0.2					1	9	
SF#016	#012/51	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เรียบ	PL	3.2	3.7	0.2		6			1	4	
SF#017	#012/52	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.3	3.1	0.2					1	3	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#018	#012/53	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3	3.3	0.2		12			1	3	
SF#019	#012/54	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.4	3.3	0.2		18			1	0.3	
SF#020	#012/55	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	4.4	5.4	0.2		14			1	9	
SF#021	#012/56	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.2	4.8	0.3		18			1	5	
SF#022	#012/57	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.4	3.9	0.3		18			1	7	
SF#023	#012/58	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.2	3.2	0.5					1	13	
SF#024	#012/59	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.4	2.4	0.3					1	4	
SF#025	#012/60	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL			0.2	2			6	1	15	
SF#026	#012/61	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL			0.3					1	19	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#027	#012/62	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL			0.4	2.3			6	1	16	
SF#028	#016/20	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL	3.7	7.1	0.4		17			1	19	
SF#029	#016/21	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	4.1	5.2	0.4					1	24	
SF#030	#016/22	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	5		0.1	3.9			3	1	20	
SF#031	#016/23	8	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ	PL	6.9		0.2	1.8			9	1	16	
SF#032	#018/6	10	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.1	2.8	0.3					1	4	
SF#033	#018/7	10	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.4	2.6	0.3					1	5	
SF#034	#018/8	10	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้น เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	31	5.4	0.3					1	13	
SF#035	#020/4	13	520-530	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ	PL	4.7		0.3	1.9			10	1	13	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#001/1	1	400-410		1													1									1	58	
#001/2	1	400-410					1										1									1	22	
#002/1	2	410-420		1													1									1	144	SP#001
#003/1	3	420-430						1															1			1	8	
#004/1	4	430-440		2													2									2	34	
#004/2	4	430-440						1															1			1	13	
#005/1	5	440-450		2													2									2	76	SP#002
#005/2	5	440-450						5									5									5	77	
#005/3	5	440-450						1														1				1	6	
#005/4	5	440-450						1															1			1	111	SP#003 มีคราบปูน
#007/1	6	450-460		1													1									18	432	
#007/2	6	450-460		1																						1	8	SP#007 ปากคนโท/กุณฑี?
#007/3	6	450-460		1																	1					2	50	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#007/4	6	450-460					1																	1		1	23	SP#008
#007/5	6	450-460					4																4			4	153	SP#009
#007/6	6	450-460														1							1			10	171	SP#075 ปากโค้งออก-ไหล่
#007/7	6	450-460						1									1									22	244	
#007/8	6	450-460						1															1			18	373	
#007/9	6	450-460						1																1		1	17	
#007/10	6	450-460							1								1									2	160	
#007/11	6	450-460									1														1	1	20	SP#010 เตาล้านนา? เคลือบน้ำตาล?
#007/12	6	450-460								1							1									2	101	SP#011
#007/13	6	450-460							1											1						1	28	
#007/14	6	450-460										2					2									2	46	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#007/15	6	450-460										1	1				1									1	70	SP#012 จุกทรงบัว
#007/16	6	450-460											1				1									1	31	SP#013 จุกทรงคล้ายปากขวด
#012/1	7	460-470		23													23									24	1024	SP#037
#012/2	7	460-470		11																			11			11	532	SP#038
#012/3	7	460-470		1																			1			1	94	SP#039 ทรงไห
#012/4	7	460-470	1														1									1	73	
#012/5	7	460-470	2																		2					2	332	SP#040
#012/6	7	460-470		1													1									1	122	ทรงอ่าง
#012/7	7	460-470	1																					1		1	62	SP#041
#012/8	7	460-470		1																			1			1	85	SP#042 ปาก-ไหล่
#012/9	7	460-470		9																9			9			10	274	ปาก-ไหล่
#012/10	7	460-470					1													1			1			1	39	ทรงไห

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#012/11	7	460-470					1																1			1	18	
#012/12	7	460-470					1																1			1	77	SP#043
#012/13	7	460-470					2										2									2	35	
#012/14	7	460-470					3													3			3			3	62	
#012/15	7	460-470						36									36									36	1128	
#012/16	7	460-470						50															50			50	925	
#012/17	7	460-470						1															1			1	27	ลายตาราง
#012/18	7	460-470					1																1			1	12	ลายตาราง
#012/19	7	460-470						1														1				1	5	
#012/20	7	460-470							5								5									5	444	
#012/21	7	460-470										3					3									3	36	
#016/1	8	470-480		9													9									9	436	
#016/2	8	470-480		3																3			3			3	548	
#016/3	8	470-480		5																			5			5	401	
#016/4	8	470-480		1																				1		1	73	
#016/5	8	470-480			1												1									1	67	SP#061
#016/6	8	470-480			1												1									1	71	SP#062

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			กันแบน	กันมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#016/7	8	470-480					1																	1		1	10	
#016/8	8	470-480					2																	2		2	41	SP#063
#016/9	8	470-480					7													7			7			7	162	
#016/10	8	470-480					1																1			1	72	
#016/11	8	470-480						29									29									29	690	
#016/12	8	470-480						5															5			5	88	
#016/13	8	470-480						3															1			3	51	ลายตาราง
#016/14	8	470-480						5														5				5	54	
#016/15	8	470-480							1								1									1	351	SP#064
#016/16	8	470-480										1					1									1	126	SP#065
#017/1	9	480-490		1													1									1	34	
#017/2	9	480-490							1								1									1	17	
#019/1	12	510-520		1													1									1	30	
#020/1	13	520-530							1															1		1	37	
รวม			4	75	2	0	26	142	10	1	1	7	2	0	0	1	136	0	0	24	3	7	111	8	1	339	11241	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาว/ไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#003/2	3	420-430		1													1																						1	3	
#003/3	3	420-430						1									1																						1	15	
#003/4	3	420-430							1																		1												1	30	
#003/5	3	420-430										1					1																						1	9	
#003/6	3	420-430										1																			1								1	10	
#004/3	4	430-440					1																			1												1	6	
#004/4	4	430-440					2										2																						2	50	
#004/5	4	430-440					1																									1						1	42	
#004/6	4	430-440						1																			1												1	15	
#004/7	4	430-440		1																									1										1	3	
#005/5	5	440-450		1													1																						1	17	
#005/6	5	440-450		1														1																				1		1	9	
#005/7	5	440-450		1															1																				1		1	13	SP#004
#005/8	5	440-450					1										1																						1	17	
#005/9	5	440-450						4										4																						4	46	
#005/10	5	440-450									1								1																						1	10	
#005/11	5	440-450								1											1																				1	109	SP#005

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																						แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#007/17	6	450-460														1		1																								1	230	ปาก-ไหล่ ภาชนะทรงไห
#007/18	6	450-460					1											1																								1	48	
#007/19	6	450-460					1											1																								3	89	
#007/20	6	450-460					1										1																									3	92	
#007/21	6	450-460						1									1																									8	237	
#007/22	6	450-460							1								1																									1	54	
#007/23	6	450-460								1							1																									1	37	
#007/24	6	450-460										1																														1	15	
#007/25	6	450-460							1									1																									1	408	
#007/26	6	450-460		1															1																								2	81	
#007/27	6	450-460		1															1																								2	13	SP#016
#007/28	6	450-460													1				1																								1	27	SP#017
#007/29	6	450-460		1																	1																					1	4	SP#018
#007/30	6	450-460		1																		1																				1	4	SP#019
#007/31	6	450-460					1												1																								1	7	SP#020 ทรงตลับ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	รระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#007/32	6	450-460						1											1																						1	11	SP#021 ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม
#007/33	6	450-460						1																				1													1	30	SP#036
#007/34	6	450-460									1								1																						1	58	SP#022 ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม
#007/35	6	450-460									1								1																						1	19	SP#023 ลายตารางและลายเส้นขนาน
#007/36	6	450-460									1								1																						1	35	SP#024
#007/37	6	450-460									1								1																						1	19	SP#025
#007/38	6	450-460								1													1																		1	117	SP#026 ลายดอกพิกุล
#007/39	6	450-460								1														1																		1	107	SP#027 ลายกงจักร
#007/40	6	450-460									1								1																						1	17	
#007/41	6	450-460								1									1																						1	27	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	รระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#007/42	6	450-460								1								1																							1	23	
#007/43	6	450-460								1								1																							1	41	
#007/44	6	450-460									2																		2											2	22	
#012/22	7	460-470												1																	1									1	463	SP#047
#012/23	7	460-470		2													2																							2	81	
#012/24	7	460-470		1															1																				1		1	11	SP#048
#012/25	7	460-470		4														4																				1		4	74	SP#049
#012/26	7	460-470		1															1																						1	53	
#012/27	7	460-470		1															1																						1	22	SP#050 ลายช่องกระจกสี่เหลี่ยม
#012/28	7	460-470		2															2																						2	38	
#012/29	7	460-470		1															1																						1	8	
#012/30	7	460-470		1															1																						1	11	
#012/31	7	460-470												1					1																						1	47	SF#013 พิมพ์ลายดอกพิกุล
#012/32	7	460-470												1				1																						1	129	SP#051

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	รระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#012/33	7	460-470												1					1																					1	78	SP#052 ทรงกระปุก
#012/34	7	460-470														2															2			2					2	135	SP#053 ไหล่-ลำตัว เขาะร่องขัดมัน
#012/35	7	460-470					2										2																						3	320	
#012/36	7	460-470						1									1																						1	22	
#012/37	7	460-470									1							1																						1	18	
#012/38	7	460-470									1								1																						1	21	SP#054
#012/39	7	460-470									1																1													1	19	SP#055
#012/40	7	460-470								3														3																3	332	SP#056
#012/41	7	460-470								1									1																						1	64	
#012/42	7	460-470								1													1																		1	24	SP#057 พิมพ์ลาย
#012/43	7	460-470								1												1																			1	97	
#012/44	7	460-470								1								1																							1	39	
#012/45	7	460-470								1								1																							1	109	
#012/46	7	460-470									1							1																							1	5	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลเขียนลายสีขาว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#012/47	7	460-470										1														1														1	46	SP#059 จุกทรงปากขวด
#012/48	7	460-470														1												1												1	130	SP#060 เชิงพาน
#016/17	8	470-480		1														1																						1	7	
#016/18	8	470-480									1								1																						1	29	SP#066
#016/19	8	470-480									1										1																				1	18	SP#067
#017/3	9	480-490		1													1																								1	295	SP#068
#017/4	9	480-490		1																								1												1	7	SP#069
#017/5	9	480-490								1																		1				1						1			1	212	SP#070
#018/1	10	490-500					1										1																								1	7	
#018/2	10	490-500					1																										1							1	28	
#018/3	10	490-500						1									1																								1	411	
#018/4	10	490-500									1								1																								1	13	
#018/5	10	490-500								1										1																							1	139	
#019/2	12	510-520					1																				1														1	60	SP#072
#019/3	12	510-520					1																				1														1	25	SP#073
#020/2	13	520-530		1															1																							1	26	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																								แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ครีสัชนาลัย	อื่นๆ	รระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#020/3	13	520-530									1							1																								1	116	
#021/1	14	530-540		1															1																								2	45	SP#074 ปาก-ก้น ลายกลีบบัว
รวม			0	27	0	0	15	11	3	17	16	4	0	5	0	4	19	22	28	1	3	2	2	4	0	2	0	6	0	6	0	0	0	8	0	0	2	4	1	0	0	117	6110	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#002/2	2	410-420			1														1												1	11	SF#001
#004/8	4	430-440			1												1														1	0.3	SF#002
#005/12	5	440-450									1								1												1	5	SF#003
#005/13	5	440-450						1																						1	1	4	SF#004 เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ
#007/45	6	450-460		1															1												1	4	SF#005
#007/46	6	450-460		1															1												1	3	SF#006
#007/47	6	450-460		1															1												1	3	SF#007
#007/48	6	450-460						1											1												1	5	SF#008
#007/49	6	450-460						1											1												1	3	SF#009
#007/50	6	450-460								1									1												1	12	SF#010
#007/51	6	450-460								1								1													1	6	SF#011
#007/52	6	450-460								1																				1	1	5	SF#012 เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ
#012/49	7	460-470		1																										1	1	28	SF#014 เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฐาน	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้								
#012/50	7	460-470		1																										1	1	9	SF#015 เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ
#012/51	7	460-470		1													1														1	4	SF#016
#012/52	7	460-470		1															1												1	3	SF#017
#012/53	7	460-470		1															1												1	3	SF#018
#012/54	7	460-470		1															1												1	0.3	SF#019
#012/55	7	460-470		1															1												1	9	SF#020
#012/56	7	460-470		1															1												1	5	SF#021
#012/57	7	460-470		1															1												1	7	SF#022
#012/58	7	460-470									1								1												1	13	SF#023
#012/59	7	460-470									1								1												1	4	SF#024
#012/60	7	460-470								1									1												1	15	SF#025
#012/61	7	460-470								1									1												1	19	SF#026
#012/62	7	460-470								1									1												1	16	SF#027
#016/20	8	470-480		1																	1										1	19	SF#028
#016/21	8	470-480									1								1												1	24	SF#029
#016/22	8	470-480								1									1												1	20	SF#030
#016/23	8	470-480								1																				1	1	16	SF#031 เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง													จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฐาน	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#018/6	10	490-500						1											1											1	4	SF#032
#018/7	10	490-500									1								1											1	5	SF#033
#018/8	10	490-500									1								1											1	13	SF#034
#020/4	13	520-530								1																			1	1	13	SF#035 เขียนสีแดงและสีอื่นบนเคลือบ
รวม			0	13	2	0	0	4	0	9	6	0	0	0	0	0	2	1	24	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	34	310.6	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#006	5	440-450		1						กระเบื้องมุงหลังคา ระบุไม่ได้ เคลือบขาว						1	55	SP#006
#008	6	450-460	1							เบี้ยดินเผา						1	16	SP#029
#009	6	450-460						1		ชิ้นส่วนโลหะ						1	24	SP#030
#010	6	450-460					1			ชิ้นส่วนสำริด						1	30	SP#031
#011/1	6	450-460	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน ส่วนรับก้นหม้อ?						1	111	SP#032
#011/2	6	450-460	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เส้าเตา?						1	182	SP#033
#011/3	6	450-460	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน เชิงก้นเตา?						1	40	SP#034
#011/4	6	450-460	1							กระเบื้องมุงหลังคาดินเผา กาบกล้วย						1	95	SP#035
#013	7	460-470	1							ท่อดินเผา?						1	158	SP#044
#014/1	7	460-470	1							เตาเชิงกราน ส่วนฐานรับฟืน? ลายขูดขีด						1	182	SP#045
#014/2	7	460-470	1							เตาเชิงกราน ส่วนรับหม้อ?						1	110	SP#046?
รวม			8	1	0	0	1	1	0							11	1003	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Burnt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#015/1	7	460-470	Molar	Bovidae (สัตว์วงศ์วัวและควาย)	Big	Y	N	2	62	SP#076 ฟันชิ้นเดียวกัน แตกออกจากกัน
#015/2	7	460-470	Metacarpus (กระดูกฝ่าเท้า)	Deer	Medium	Y	N	1	24	SP#077
#015/3	7	460-470	Metacarpus (กระดูกฝ่าเท้า)	Deer	Medium	Y	N	1	15	SP#078
#015/4	7	460-470	Proximal Radius (กระดูกปลายขา)	ลิง?	Small	Y	N	1	5	SP#079
#015/5	7	460-470	Long Bones	Unidentified	Small	Y	N	3	14	SP#080
#022	14	530-540	Tibia	Unidentified	Medium	Y	N	1	11	SP#081
รวม								9	131	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	3	420-430	1	200										1	200	
	4	430-440	2	200										2	200	
	6	450-460	4	500										4	500	
	7	460-470	4	250										4	250	
	8	470-480	4	100										4	100	
	9	480-490	2	200										2	200	
	12	510-520	1	50										1	50	
	13	520-530	1	100										1	100	
รวม			**19**	**1600**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**19**	**1600**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	1	400-410	2	700				2	700	
	2	410-420	33	18000				33	18000	
	3	420-430	12	6500				12	6500	
	4	430-440	27	3800				27	3800	
	5	440-450	16	12800				16	12800	
	6	450-460	6	3500				6	3500	
	9	480-490	7	2500				7	2500	
	13	520-530	3	900				3	900	
รวม			**106**	**48700**				**106**	**48700**	

ภาคผนวก ด

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.16 (G.2)

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.2

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#001		#001	1	420-430	12/05/2021	เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง	1	34	
		#002/1	2	430-440	12/05/2021	Earthenware	1	22	
SP#002		#002/2	2	430-440	12/05/2021	Earthenware	1	13	
		#002/3	2	430-440	12/05/2021	Stoneware	1	11	
SP#003		#003/1	3	440-450	12/05/2021	Earthenware	2	42	
SP#004		#003/2	3	440-450	12/05/2021	Earthenware	1	60	
		#003/3	3	440-450	12/05/2021	Stoneware	1	4	
		#003/4	3	440-450	12/05/2021	Stoneware	1	33	
		#003/5	3	440-450	12/05/2021	Stoneware	1	8	
SP#005		#004	3	440-450	12/5/2021	กระดูกสัตว์	1	19	
SP#006		#005/1	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	6	193	
		#005/2	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	1	27	
		#005/3	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	1	10	
SP#007		#005/4	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	2	80	
SP#008		#005/5	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	2	48	
SP#009		#005/6	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	1	7	
		#005/7	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	1	5	
		#005/8	4	450-460	13/05/2021	Earthenware	1	13	
SP#010		#005/9	4	450-460	13/05/2021	Stoneware	6	92	
		#005/10	4	450-460	13/05/2021	Stoneware	1	48	
SP#011		#005/11	4	450-460	13/05/2021	Stoneware	1	58	
		#006/1	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	3	105	
SP#012		#006/2	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	1	120	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.2

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#006/3	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	1	22	
		#006/4	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	1	53	
SP#013		#006/5	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	2	46	
		#006/6	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	3	20	
		#006/7	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	1	42	
SP#014		#006/8	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	1	43	
SP#015		#006/9	5	460-470	13/05/2021	Earthenware	2	80	
		#006/10	5	460-470	13/05/2021	Stoneware	2	61	
SP#016		#006/11	5	460-470	13/05/2021	Stoneware	1	14	
SP#017		#006/12	5	460-470	13/05/2021	Stoneware	1	62	
SP#018		#006/13	5	460-470	13/05/2021	Stoneware	1	41	
		#007/1	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	4	165	
		#007/2	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	21	
SP#019		#007/3	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	2	12	
		#007/4	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	7	
		#007/5	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	47	
		#007/6	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	7	
		#007/7	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	33	
SP#020		#007/8	6	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	26	
SP#021		#007/9	6	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	59	
SP#022		#007/10	6	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	32	
SP#023		#007/11	6	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	145	
	SF#001	#007/12	6	470-480	14/05/2021	Porcelain	1	0.5	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.2

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#024		#008/1	7	480-490	14/05/2021	Earthenware	1	339	
SP#025		#008/2	7	480-490	14/05/2021	Earthenware	1	11	
		#008/3	7	480-490	14/05/2021	Earthenware	1	20	
		#008/4	7	480-490	14/05/2021	Earthenware	2	16	
		#008/5	7	480-490	14/05/2021	Stoneware	1	160	
SP#026		#008/6	7	480-490	14/05/2021	Stoneware	1	11	
SP#027		#009	7	480-490	14/05/2021	Animal Bone	1	23	
SP#028		#010	7	480-490	14/05/2021	หินมีรอยตัดและรอยขัด	1	748	
		#011/1	8	490-500	14/05/2021	Earthenware	2	29	
		#011/2	8	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	24	
		#011/3	8	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	25	
		#011/4	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	25	
		#011/5	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	58	
SP#029		#011/6	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	32	
SP#030		#011/7	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	11	
		#011/8	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	6	259	
SP#031		#011/9	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	56	
		#011/10	8	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	3	
SP#032		#012/1	8	490-500	14/05/2021	Animal Bone	2	103	
SP#033		#012/2	8	490-500	14/05/2021	Animal Bone	1	16	
SP#034		#012/3	8	490-500	14/05/2021	Animal Bone	1	4	
SP#035		#013/1	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	40	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.2

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#036		#013/2	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	29	
		#013/3	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	22	
SP#037		#013/4	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	11	
		#013/5	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	6	
		#013/6	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	43	
SP#038		#013/7	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	33	
		#013/8	9	500-510	14/05/2021	Earthenware	1	14	
		#013/9	9	500-510	14/05/2021	Stoneware	2	3	
	SF#002	#013/10	9	500-510	14/05/2021	Porcelain	1	11	
	SF#003	#013/11	9	500-510	14/05/2021	Porcelain	1	4	
		#014/1	10	510-520	14/05/2021	Earthenware	2	80	
		#014/2	10	510-520	14/05/2021	Earthenware	2	109	
		#014/3	10	510-520	14/05/2021	Stoneware	1	77	
		#014/4	10	510-520	14/05/2021	Stoneware	2	101	
		#015/1	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	1	20	
		#015/2	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	1	58	
		#015/3	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	3	70	
		#015/4	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	1	12	
		#015/5	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	2	23	
		#015/6	11	520-530	16/05/2021	Earthenware	1	34	
		#015/7	11	520-530	16/05/2021	Stoneware	1	47	
		#016/1	12	530-540	16/05/2021	Earthenware	2	70	
		#016/2	12	530-540	16/05/2021	Earthenware	1	14	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 16 (TP.16) G.2

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#016/3	12	530-540	16/05/2021	Earthenware	2	63	
		#016/4	12	530-540	16/05/2021	Stoneware	1	24	
		#016/5	12	530-540	16/05/2021	Stoneware	4	173	
		#016/6	12	530-540	16/05/2021	Stoneware	1	53	
		#017/1	13	540-550	16/05/2021	Earthenware	1	16	
		#017/2	13	540-550	16/05/2021	Earthenware	2	76	
SP#039		#017/3	13	540-550	16/05/2021	Earthenware	1	290	
		#017/4	13	540-550	16/05/2021	Stoneware	2	32	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดิน สมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001	1	420-430	เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง	SW	4.3	4.6	0.8						1	34	
SP#002	#002/2	2	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	4	4.8	0.2						1	13	
SP#003	#003/1	3	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นแบน เรียบ	EW			0.2	1.8				7	1	18	
SP#004	#003/2	3	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง เรียบ	EW			0.4	2.3				5	1	60	
SP#005	#004	3	440-450	กระดูกสัตว์ส่วน Rib (ซี่โครง) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย	A. Bone	2.4	9.7	0.1						1	19	
SP#006	#005/1	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	3.3	7	0.2			19			1	24	
SP#007	#005/4	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ ขุด	EW			0.5	6		21			2	80	
SP#008	#005/5	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	6	8	0.1						1	23	
SP#009	#005/6	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	2.8	3	0.1						1	7	
SP#010	#005/9	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า-ลำตัว รมดำ ขัดมัน	EW			0.2	6.4		31			6	92	
SP#011	#005/11	4	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบเขียว เซาะร่อง ภาชนะทรงจาน เตาสุโขทัย	SW	8.5	10.5	0.2	4					1	58	
SP#012	#006/2	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก-ไหล่ กดประทับ	EW	10	10.4	0.4			22			1	120	
SP#013	#006/5	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	1.6-3.3	4.9	0.3						1	11	
SP#014	#006/8	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น กดประทับ	EW	7.8	9.4	0.2	1.8					1	43	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#015	#006/9	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า-ลำตัว รมดำ ขัดมัน	EW			0.2	7		31			2	80	
SP#016	#006/11	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เซาะร่อง	SW	3	3.4	0.3						1	14	
SP#017	#006/12	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW			0.3	1.5				8	1	62	
SP#018	#006/13	5	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนฝา เรียบ	SW	4	5.5	0.9	2.3					1	41	
SP#019	#007/3	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ขัดมัน	EW	2.5	3.6	0.8						1	7	
SP#020	#007/8	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	4.5	5.5	0.3						1	26	
SP#021	#007/9	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ขุด เซาะร่อง	SW	6.9	7	0.5						1	59	
SP#022	#007/10	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบน้ำตาล	SW	5	6	0.5						1	32	
SP#023	#007/11	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมี+เชิง เซาะร่อง	SW	7	12.8	0.7	5					1	145	
SP#024	#008/1	7	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก กดประทับ	EW	16	24.3	0.3	10.4		44			1	339	
SP#025	#008/2	7	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ เซาะร่อง	EW	2	4.8	0.4						1	11	
SP#026	#008/6	7	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW	2.3	3.3	0.3						1	11	
SP#027	#009	7	480-490	กระดูกสัตว์ส่วน Fibula (กระดูกน่อง) สัตว์ตระกูลวัว-ควาย	A. Bone	0.6-3.3	9.4	0.8-2.3						1	23	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#028	#010	7	480-490	หินมีรอยตัดและรอยขัด	หิน	6.2	16	4						1	748	
SP#029	#011/6	8	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เซาะร่อง	SW	6	6.6	0.4						1	32	
SP#030	#011/7	8	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เซาะร่อง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW	3.5	4.3	0.1	3.4					1	10	
SP#031	#011/9	8	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง ก้นแบน เคลือบน้ำตาล	SW	4.2	7.4	0.3	3.4					1	56	
SP#032	#012/1	8	490-500	กระดูกสัตว์ส่วน Metatarsal วัว	A. Bone	4.8	11.3	2.8						2	103	
SP#033	#012/2	8	490-500	กระดูกสัตว์ (กระดองเต่า)	A. Bone	4.1	4.8	1.3						1	16	
SP#034	#012/3	8	490-500	กระดูกสัตว์ (กระดองเต่า)	A. Bone	1.8	3.5	0.3						1	4	
SP#035	#013/1	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า-ไหล่ เจาะรูที่ปาก	EW	6.4	6.5	0.3	2					1	40	
SP#036	#013/2	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ	EW	5.5	6.6	0.4						1	29	
SP#037	#013/4	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	2.6	5.9	0.1						1	11	
SP#038	#013/7	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝาหงาย เรียบ	EW			0.3			25			1	33	
SP#039	#017/3	13	540-550	ภาชนะดินเผาครึ่งใบเนื้อดิน ปากโค้งออก+ก้นกลม ลายกดประทับ	EW	16	17	0.2	13		17.5			1	290	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#007/12	6	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	1.4	2	0.2					1	0.5	
SF#002	#013/10	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก มีร่องรับฝา เคลือบใส	PL	3	4.5	0.2					1	11	
SF#003	#013/11	9	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส ลายช่องกระจก	PL	2.4	2.8	0.3					1	4	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#002/1	2	430-440		1													1									1	22	
#002/2	2	430-440						1															1			1	13	SP#002
#003/1	3	440-450							2								2									2	42	SP#003
#003/2	3	440-450								1							1									1	60	SP#004
#005/1	4	450-460		6													6									6	193	SP#006
#005/2	4	450-460					1										1									1	27	
#005/3	4	450-460					1										1									1	10	
#005/4	4	450-460					2													2			2			2	80	SP#007
#005/5	4	450-460						2														2				2	48	SP#008
#005/6	4	450-460						1															1			1	7	SP#009
#005/7	4	450-460									1						1									1	5	
#005/8	4	450-460									1												1			1	13	
#006/1	5	450-460		3													3									3	105	
#006/2	5	460-470		1																			1			1	120	SP#012
#006/3	5	460-470					1													1						1	22	
#006/4	5	460-470					1																1			1	53	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#006/5	5	460-470						2															2			2	46	SP#013
#006/6	5	460-470						3														3				3	20	
#006/7	5	460-470							1								1									1	42	
#006/8	5	460-470									1												1			1	43	SP#014
#006/9	5	460-470	2															2							2	2	80	SP#015 รมดำ-ขัดมัน
#007/1	6	470-480		4													4									4	165	
#007/2	6	470-480						1									1									1	21	
#007/3	6	470-480						2																	2	2	12	SP#019 ขัดมัน
#007/4	6	470-480						1															1			1	7	ลายตาราง
#007/5	6	470-480						1															1			1	47	
#007/6	6	470-480						1															1			1	7	
#007/7	6	470-480						1															1			1	33	
#007/8	6	470-480						1														1				1	26	SP#020
#008/1	7	480-490		1													1									1	339	SP#024
#008/2	7	480-490					1																	1		1	11	SP#025

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			กันแบน	กันมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#008/3	7	480-490						1									1									1	20	
#008/4	7	480-490									2						2									2	16	
#011/1	8	490-500		2													2									2	29	
#011/2	8	490-500						1															1			1	24	
#011/3	8	490-500										1					1									1	25	
#013/1	9	500-510	1																						1	1	40	SP#035 เจาะรูที่ปาก
#013/2	9	500-510					1																1			1	29	SP#036
#013/3	9	500-510						1															1			1	22	
#013/4	9	500-510						1															1			1	11	SP#037
#013/5	9	500-510						1														1				1	6	
#013/6	9	500-510									1						1									1	43	
#013/7	9	500-510										1					1									1	33	SP#038 ฝาหงาย
#013/8	9	500-510										1					1									1	14	ฝาคว่ำ
#014/1	10	510-520		2													2									2	80	
#014/2	10	510-520						2															2			2	109	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#015/1	11	520-530		1													1									1	20	
#015/2	11	520-530		1																				1		1	58	
#015/3	11	520-530						3									3									3	70	
#015/4	11	520-530						1														1				1	12	
#015/5	11	520-530						2															2			2	23	
#015/6	11	520-530										1					1									1	34	
#016/1	12	530-540		2													2									2	70	
#016/2	12	530-540						1									1									1	14	
#016/3	12	530-540						2															2			2	63	
#017/1	13	540-550		1			1																	1		1	16	
#017/2	13	540-550						2															2			2	76	
#017/3	13	540-550												1									1			1	290	
รวม			3	25	0	0	9	35	3	1	6	4	0	1	0	0	42	2	0	3	0	8	27	3	5	86	2966	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#002/3	2	430-440						1									1																						1	11	
#003/3	3	440-450		1																								1							1				1	4	ทรงจาน?
#003/4	3	440-450						1									1																						1	33	
#003/5	3	440-450						1																												1				1	8	รมดำ ขัดมัน
#005/9	4	450-460	6																																	6				6	92	SP#010 รมดำ-ขัดมัน
#005/10	4	450-460								1																		1									1				1	48	
#005/11	4	450-460									1																	1					1					1				1	58	SP#011
#006/10	5	460-470						2									2																								2	61	
#006/11	5	460-470					1																											1							1	14	SP#016
#006/12	5	460-470								1																		1									1				1	62	SP#017
#006/13	5	460-470										1					1																								1	41	SP#018
#007/9	6	470-480					1																										1		1					1	59	SP#021
#007/10	6	470-480						1																			1													1	32	SP#022
#007/11	6	470-480								1																								1							1	145	SP#023
#008/5	7	480-490							1								1																								1	160	
#008/6	7	480-490						1																			1											1				1	11	SP#026

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																						แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เจาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	รระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#011/4	8	490-500		1																												1			1						1	25	รมดำ เขาะร่องครก?
#011/5	8	490-500					1																												1						1	58	รมดำ
#011/6	8	490-500					1																									1									1	32	SP#029
#011/7	8	490-500					1																						1			1					1				1	11	SP#030
#011/8	8	490-500						6									6																										6	259	
#011/9	8	490-500							1																				1														1	56	SP#031
#011/10	8	490-500									1																		1														1	3	
#013/9	9	500-510		2																									2										2				2	3	
#014/3	10	510-520					1																									1									1	77	
#014/4	10	510-520						2									2																										2	101	
#015/7	11	520-530		1													1																										1	47	
#016/4	12	530-540					1																									1	1								1	24	
#016/5	12	530-540						4									4																										4	173	
#016/6	12	530-540						1																									1									1	53	
#017/4	13	540-550						2									2																									2	2	32	
รวม			6	5	0	0	7	22	2	3	2	1	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	9	0	1	0	9	2	0	9	2	6	0	2	48	1793	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง														จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฉุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#007/12	6	470-480									1								1												1	0.5	SF#001
#013/10	9	500-510		1													1														1	11	SF#002
#013/11	9	500-510									1								1												1	4	SF#003
รวม			0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	15.5	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	S	405-420	45	38000				45	38000	
	1	420-430	11	800				11	800	
	2	430-440	7	6000				7	6000	
	3	440-450	2	1100				2	1100	
	4	450-460	24	22000				24	22000	
	6	470-480	4	1900				4	1900	
รวม			**93**	**69800**				**93**	**69800**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#001	1	420-430		1						เบี้ยดินเผาเนื้อแกร่ง	4.3	4.6	0.8			1	34	SP#001
#010	7	480-490				1				หินมีรอยตัดและรอยขัด	6.2	16	4			1	748	SP#028
รวม			0	1	0	1	0	0	0							2	782	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Fragment (Y/N)	Burnt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#004	3	440-450	Rib	Cow	Big	Y	N	1	19	SP#005
#009	7	480-490	Fibula	Cow	Big	Y	Y	1	23	SP#027
#012/1	8	490-500	Metatarsal	Cow	Big	Y	N	2	103	SP#032
#012/2	8	490-500	Tortoiseshell	Turtle	Small	Y	Y	1	16	SP#033
#012/3	8	490-500	Tortoiseshell	Turtle	Small	Y	Y	1	4	SP#034
รวม								6	165	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	S	405-420	12	900										12	900	
	1	420-430	5	300										5	300	
	2	430-440	8	500										8	500	
	3	440-450	5	1000										5	1000	
	4	450-460	20	4000										20	4000	
รวม			**50**	**6700**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**50**	**6700**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทปูนปั้น

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ปูนปั้น		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	S	405-420	13	2400				13	2400	
	1	420-430	9	200				9	200	
	2	430-440	5	700				5	700	
	3	440-450	3	800				3	800	
	4	450-460	8	4500				8	4500	
	5	460-470	4	1000				4	1000	
รวม			**42**	**9600**				**42**	**9600**	

ภาคผนวก ต

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.17

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	3	420-430	13/05/2021	Earthenware	2	46	
		#001/2	3	420-430	13/05/2021	Earthenware	7	45	
		#001/3	3	420-430	13/05/2021	Earthenware	1	12	
		#001/4	3	420-430	13/05/2021	Earthenware	3	32	
		#001/5	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	8	
		#001/6	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	23	
		#001/7	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	87	
		#001/8	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	6	
		#001/9	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	2	13	
SP#001		#001/10	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	19	
	SF#001	#001/11	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	2	
		#001/12	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	52	
SP#002		#001/13	3	420-430	13/05/2021	Stoneware	1	69	
		#002/1	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	7	73	
		#002/2	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	1	19	
SP#003		#002/3	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	1	12	
		#002/4	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	4	23	
SP#004		#002/5	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	1	14	
		#002/6	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	3	22	
		#002/7	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	4	22	
		#002/8	4	430-440	13/05/2021	Earthenware	2	30	
		#002/9	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	4	
SP#005		#002/10	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	3	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#002/11	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	5	
		#002/12	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	35	
SP#006		#002/13	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	2	32	
SP#007		#002/14	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	12	
		#002/15	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	18	
		#002/16	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	18	
		#002/17	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	5	99	
		#002/18	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	2	24	
		#002/19	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	2	11	
		#002/20	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	3	9	
SP#008		#002/21	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	1	
		#002/22	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	19	
		#002/23	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	4	19	
		#002/24	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	2	8	
SP#009		#002/25	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	22	
		#002/26	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	8	
		#002/27	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	2	50	
		#002/28	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	29	
		#002/29	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	11	
		#002/30	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	13	
SP#010		#002/31	4	430-440	13/05/2021	Stoneware	1	26	
	SF#002	#002/32	4	430-440	13/05/2021	Porcelain	1	2	
	SF#003	#002/33	4	430-440	13/05/2021	Porcelain	1	2	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SF#004	#002/34	4	430-440	13/05/2021	Porcelain	1	2	
	SF#005	#002/35	4	430-440	13/05/2021	Porcelain	1	1	
		#003	4	430-440	13/05/2021	ตะกรัน Slag	2	63	
		#004/1	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	5	177	
		#004/2	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	2	26	
		#004/3	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	1	11	
		#004/4	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	3	24	
		#004/5	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	1	11	
SP#011		#004/6	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	2	91	
		#004/7	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	1	14	
		#004/8	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	1	16	
SP#012		#004/9	5	440-450	13/05/2021	Earthenware	1	86	
		#004/10	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	47	
		#004/11	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	3	6	
SP#013		#004/12	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	4	
		#004/13	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	24	
		#004/14	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	4	33	
		#004/15	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	3	19	
		#004/16	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	1	
		#004/17	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	3	21	
		#004/18	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	14	
		#004/19	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	8	
		#004/20	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	4	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#004/21	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	26	
		#004/22	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	13	
		#004/23	5	440-450	13/05/2021	Stoneware	1	33	
	SF#006	#004/24	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#007	#004/25	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#008	#004/26	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	6	
	SF#009	#004/27	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	6	
	SF#010	#004/28	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	4	
	SF#011	#004/29	5	440-450	13/05/2021	Porcelain	1	27	
		#005/1	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	14	418	
SP#014		#005/2	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	40	
		#005/3	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	2	25	
		#005/4	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	2	50	
		#005/5	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	5	59	
SP#015		#005/6	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	38	
		#005/7	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	48	
		#005/8	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	14	128	
		#005/9	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	2	13	
SP#016		#005/10	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	12	
SP#017		#005/11	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	7	59	
		#005/12	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	19	
		#005/13	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	19	
		#005/14	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	1	45	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#005/15	6	450-460	14/05/2021	Earthenware	3	107	
		#005/16	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	5	
		#005/17	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	2	12	
		#005/18	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	4	
SP#018		#005/19	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	10	
		#005/20	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	2	17	
		#005/21	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	3	41	
		#005/22	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	2	9	
		#005/23	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	8	
		#005/24	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	20	
		#005/25	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	15	
		#005/26	6	450-460	14/05/2021	Stoneware	1	53	
	SF#012	#005/27	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	16	
	SF#013	#005/28	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	2	
	SF#014	#005/29	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	1	
	SF#015	#005/30	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#016	#005/31	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	3	
	SF#017	#005/32	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	6	
	SF#018	#005/33	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	2	
	SF#019	#005/34	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	2	
	SF#020	#005/35	6	450-460	14/05/2021	Porcelain	1	22	
SP#019		#006	6	450-460	14/05/2021	ชิ้นส่วนหินเจาะเป็นรู (ไม่ทะลุ)	1	32	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#020		#007	6	450-460	14/05/2021	ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	1	79	
SP#021		#008	6	450-460	14/05/2021	ตะกรัน Slag	1	80	
		#009/1	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	6	212	
		#009/2	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	1	12	
		#009/3	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	1	41	
		#009/4	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	4	93	
		#009/5	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	1	3	
		#009/6	7	460-470	14/05/2021	Earthenware	2	8	
		#009/7	7	460-470	14/05/2021	Stoneware	1	19	
		#009/8	7	460-470	14/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/9	7	460-470	14/05/2021	Stoneware	7	84	
SP#022		#009/10	7	460-470	14/05/2021	Stoneware	1	2	
		#009/11	7	460-470	14/05/2021	Stoneware	2	3	
	SF#021	#009/12	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#022	#009/13	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	10	
	SF#023	#009/14	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	1	
	SF#024	#009/15	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#025	#009/16	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	5	
	SF#026	#009/17	7	460-470	14/05/2021	Porcelain	1	3	
		#010/1	8	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	23	
		#010/2	8	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	30	
		#010/3	8	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	12	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#010/4	8	470-480	14/05/2021	Earthenware	1	20	
		#010/5	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	4	
		#010/6	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	15	
		#010/7	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	3	
		#010/8	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	13	
SP#023		#010/9	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	162	
		#010/10	8	470-480	14/05/2021	Stoneware	1	33	
		#011/1	10	490-500	14/05/2021	Earthenware	3	102	
		#011/2	10	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	28	
		#011/3	10	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	27	
		#011/4	10	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	16	
		#011/5	10	490-500	14/05/2021	Earthenware	1	33	
	SF#027	#011/6	10	490-500	14/05/2021	Stoneware	1	50	
		#012	10	490-500	14/05/2021	Animal Bones	17	8	
		#013/1	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	2	78	
SP#024		#013/2	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	437	*รวมมาจากระดับ 13 3 ชิ้น
		#013/3	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	21	
SP#025		#013/4	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	24	
		#013/5	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	20	
		#013/6	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	9	
		#013/7	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	3	25	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#013/8	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	21	
		#013/9	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	4	46	
SP#026		#013/10	11	500-510	16/05/2021	Earthenware	1	299	
SP#027		#013/11	11	500-510	16/05/2021	Stoneware	1	62	
		#013/12	11	500-510	16/05/2021	Stoneware	1	91	
		#013/13	11	500-510	16/05/2021	Stoneware	2	58	
SP#028		#013/14	11	500-510	16/05/2021	Stoneware	1	33	
		#013/15	11	500-510	16/05/2021	Stoneware	1	25	
	SF#028	#013/16	11	500-510	16/05/2021	Porcelain	1	13	
	SF#029	#013/17	11	500-510	16/05/2021	Porcelain	1	33	
		#014/1	12	510-520	16/05/2021	Earthenware	7	190	
		#014/2	12	510-520	16/05/2021	Earthenware	1	2	
		#014/3	12	510-520	16/05/2021	Earthenware	1	4	
		#014/4	12	510-520	16/05/2021	Earthenware	1	66	
		#014/5	12	510-520	16/05/2021	Earthenware	2	19	
		#014/6	12	510-520	16/05/2021	Stoneware	1	25	
		#014/7	12	510-520	16/05/2021	Stoneware	1	42	
		#014/8	12	510-520	16/05/2021	Stoneware	3	26	
		#015/1	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	6	246	
SP#029		#015/2	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	1	94	
		#015/3	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	2	43	
		#015/4	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	6	93	
		#015/5	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	5	135	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#015/6	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	3	43	
		#015/7	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	1	27	
		#015/8	13	520-530	17/05/2021	Earthenware	4	322	
		#015/9	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	1	13	
		#015/10	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	3	31	
		#015/11	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	1	21	
		#015/12	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	1	72	
		#015/13	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	1	32	
SP#030		#015/14	13	520-530	17/05/2021	Stoneware	1	56	
SP#031		#016	13	520-530	17/05/2021	ชิ้นส่วนหินตัด?	1	117	
SP#032		#017/1	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	2	142	
SP#033		#017/2	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	1	167	
		#017/3	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	1	30	
		#017/4	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	3	63	
		#017/5	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	2	55	
		#017/6	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	2	34	
		#017/7	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	3	87	
		#017/8	14	530-540	17/05/2021	Earthenware	1	22	
		#017/9	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	19	
SP#034		#017/10	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	39	
		#017/11	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	14	
SP#035		#017/12	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	210	
		#017/13	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	331	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#036		#017/14	14	530-540	17/05/2021	Stoneware	1	22	
		#018	14	530-540	17/05/2021	Animal Bones	1	5	
		#019/1	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	1	42	
SP#037		#019/2	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	1	45	
		#019/3	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	3	120	
		#019/4	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	1	55	
		#019/5	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	1	30	
		#019/6	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	1	84	
		#019/7	15	540-550	17/05/2021	Earthenware	2	21	
		#019/8	15	540-550	17/05/2021	Stoneware	2	12	
		#019/9	15	540-550	17/05/2021	Stoneware	2	17	
		#019/10	15	540-550	17/05/2021	Stoneware	1	6	
SP#038		#019/11	15	540-550	17/05/2021	Stoneware	1	94	
		#020/1	16	550-560	18/05/2021	Earthenware	3	58	
		#020/2	16	550-560	18/05/2021	Earthenware	4	19	
SP#039		#020/3	16	550-560	18/05/2021	Earthenware	6	196	
		#020/4	16	550-560	18/05/2021	Earthenware	1	14	
		#020/5	16	550-560	18/05/2021	Earthenware	1	3	
SP#040		#020/6	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	997	
		#020/7	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	18	
SP#041		#020/8	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	38	
		#020/9	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	17	
		#020/10	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	12	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#042		#020/11	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	105	
		#020/12	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	8	
SP#043		#020/13	16	550-560	18/05/2021	Stoneware	1	36	
	SF#030	#020/14	16	550-560	18/05/2021	Porcelain	1	119	
		#021/1	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	4	309	
SP#044		#021/2	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	2	183	
		#021/3	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	2	159	
		#021/4	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	11	
		#021/5	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	25	
		#021/6	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	3	
		#021/7	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	4	
		#021/8	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	4	189	
		#021/9	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	8	171	
		#021/10	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	122	
SP#045		#021/11	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	169	
		#021/12	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	49	
SP#046		#021/13	17	560-570	18/05/2021	Earthenware	1	583	
SP#047		#021/14	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	5	
		#021/15	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	10	
		#021/16	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	3	27	
		#021/17	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	7	
		#021/18	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	28	
		#021/19	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	86	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#021/20	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	17	
SP#048		#021/21	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	188	
SP#049		#021/22	17	560-570	18/05/2021	Stoneware	1	170	
		#022/1	17	560-570	18/05/2021	Animal Bones	24	362	
		#022/2	17	560-570	18/05/2021	Animal Bones	1	24	
		#023/1	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	4	149	
SP#050		#023/2	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	1	852	
		#023/3	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	1	111	
		#023/4	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	1	27	
		#023/5	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	10	380	
		#023/6	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	2	63	
		#023/7	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	6	140	
		#023/8	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	8	253	
		#023/9	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	2	197	
		#023/10	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	2	39	
		#023/11	18	570-580	18/05/2021	Earthenware	2	93	
		#023/12	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	15	
		#023/13	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	34	
		#023/14	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	30	
SP#051		#023/15	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	2	24	
		#023/16	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	4	223	
		#023/17	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	14	
	SF#031	#023/18	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	10	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#023/19	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	63	
		#023/20	18	570-580	18/05/2021	Stoneware	1	23	
		#024	18	570-580	18/05/2021	Animal Bones	1	2	
		#025/1	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	7	430	
		#025/2	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	2	228	
		#025/3	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	1	6	
		#025/4	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	1	48	
		#025/5	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	8	80	
		#025/6	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	1	8	
		#025/7	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	1	7	
		#025/8	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	2	37	
		#025/9	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	2	62	
		#025/10	19	580-590	19/05/2021	Earthenware	1	39	
		#025/11	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	3	113	
SP#052		#025/12	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	29	
		#025/13	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	93	
		#025/14	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	5	655	
		#025/15	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	8	
		#025/16	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	2	15	
		#025/17	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	58	
		#025/18	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	12	
		#025/19	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	252	
SP#053		#025/20	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	153	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#054		#025/21	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	185	
SP#055		#025/22	19	580-590	19/05/2021	Stoneware	1	280	
		#026	19	580-590	19/05/2021	ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	1	346	
	SF#032	#027	19	580-590	19/05/2021	ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนวน	1	7	
		#028/1	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	6	311	
		#028/2	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	2	40	
		#028/3	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	128	
		#028/4	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	35	
		#028/5	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	3	39	
		#028/6	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	40	
		#028/7	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	146	
		#028/8	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	4	53	
		#028/9	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	5	52	
		#028/10	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	3	89	
		#028/11	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	3	103	
		#028/12	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	87	
		#028/13	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	54	
SP#056		#028/14	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	1	61	
		#028/15	20	590-600	19/05/2021	Earthenware	6	161	
		#028/16	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	68	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 17 (TP.17)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#028/17	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	39	
		#028/18	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	2	45	
		#028/19	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	78	
		#028/20	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	25	
		#028/21	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	5	87	
		#028/22	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	3	57	
		#028/23	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	47	
SP#057		#028/24	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	2	557	
		#028/25	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	2	35	
		#028/26	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	2	460	
		#028/27	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	5	497	
		#028/28	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	97	
		#028/29	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	46	
SP#058		#028/30	20	590-600	19/05/2021	Stoneware	1	94	
		#029	20	590-600	19/05/2021	Animal Bones	2	88	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/10	3	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีขาวเขียนสีดำลายปลา	SW	3.6	5.2	0.7						1	19	
SP#002	#001/13	3	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว	SW	6.6	7.2	0.5	1.7				5	1	69	
SP#003	#002/3	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ลายกดประทับ	EW	3.1	4.2	0.6						1	12	
SP#004	#002/5	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื่อดินส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง	EW	3.8	5.1	0.7						1	14	
SP#005	#002/10	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก ทำปากเป็นชั้นรับฝา เคลือบขาวด้านนอก เคลือบใสด้านใน	SW	2	2.7	0.3			4			1	3	
SP#006	#002/13	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว	SW	6.2	6.2	0.6			17			1	29	
SP#007	#002/14	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เขียนลายสีดำใต้เคลือบ	SW	3.3	4.2	0.6			32			1	12	
SP#008	#002/21	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเคลือบสีขาว เขียนลายสีดำใต้เคลือบ (เวียดนาม?)	SW	1.4	2.2	0.3						1	1	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#009	#002/25	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวลายขูดขีด เซาะร่อง	SW	3.7	6.3	0.7						1	22	
SP#010	#002/31	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	3.9	6.1	0.8	2.4				8	1	26	
SP#011	#004/6	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายกดประทับ	EW	13.5	19.6	0.5						1	157	
SP#012	#004/9	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนจุกฝา เรียบ	EW				5.8	4.4				1	86	
SP#013	#004/12	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก หยัก เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	2	2.1	0.8						1	4	
SP#014	#005/2	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ ขุด กดประทับ	EW	6.1	6.6	0.5			18			1	40	
SP#015	#005/6	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ขุด กดประทับ	EW	7.2	11.3	0.5						1	38	
SP#016	#005/10	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ขุด กดประทับ	EW	3.4	4.4	0.5						1	12	
SP#017	#005/11	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัวลายเชือกทาบ	EW	7	6	0.5						1	24	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#018	#005/19	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนคอ เคลือบสีขาว เขียนลายสีดำ	SW	3.6	3.9	0.6						1	10	
SP#019	#006	6	450-460	ชิ้นส่วนหินเจาะเป็นรู (ไม่ทะลุ)	หิน				2	1		3.7		1	32	
SP#020	#007	6	450-460	ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	หิน	4.1	6	2.5						1	79	
SP#021	#008	6	450-460	ตะกรัน Slag	โลหะ	3.4	4..9	2.7						1	80	
SP#022	#009/10	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีขาวเขียนสีดำ พิมพ์ลายดอกพิกุล	SW	1.9	1.9	0.4						1	2	
SP#023	#010/9	7	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เซาะร่อง กดประทับ	SW	9	13.4	0.8						1	162	
SP#024	#013/2	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ ขูดขีด เซาะร่อง	EW	18.5	21.5	1			40			1	437	
SP#025	#013/4	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ เชือกทาบ กดประทับ	EW	6.6	6.7	0.5						1	24	
SP#026	#013/10	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เรียบ	EW	13.3	13.9	0.5	2.1				11	1	299	
SP#027	#013/11	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนคอ+ไหล่ เรียบ	SW	8	9.4	0.5						1	62	
SP#028	#013/14	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีดำ	SW	5.1	5.9	0.6						1	33	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#029	#015/2	13	520-530	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เซาะร่อง	EW	7.7	14.5	0.6			28			1	94	
SP#030	#015/14	13	520-530	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	6.5	6.6	0.6	4.3				6	1	56	
SP#031	#016	13	520-530	ชิ้นส่วนหินตัด? มีรอยขัด?	หิน	5.3	7.7	1.5						1	117	
SP#032	#017/1	14	530-540	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	5	13	0.4	36					1	63	
SP#033	#017/2	14	530-540	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ ขุด กดประทับ	EW	7.7	15.3	0.5			19			1	167	ปากทรงไห
SP#034	#017/10	14	530-540	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	5.4	8	0.6			24			1	39	
SP#035	#017/12	14	530-540	เศาภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำ ลายปลา	SW	10	15.2	0.7	3				8.5	1	210	
SP#036	#017/14	14	530-540	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบส่วนปากโค้งออก+ลำตัว+ก้น เคลือบสีขาว	SW	5.4	6.5	0.3	4.6		13			1	22	ทรงถ้วยชา?
SP#037	#019/2	15	540-550	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ กดประทับ	EW	8.7	9	0.4			22			1	45	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#038	#019/11	15	540-550	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำ ลายพรรณพฤกษา	SW	5.8	10.8	0.4	4.7				5.5	1	94	
SP#039	#020/3	16	550-560	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	8.1	10.3	0.2						1	74	
SP#040	#020/6	16	550-560	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเซาะร่อง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW			0.4	8				11	1	997	
SP#041	#020/8	16	550-560	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก ขูดขีด เซาะร่อง เคลือบเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW	4.7	8.8	0.1	4.3		16			1	38	
SP#042	#020/11	16	550-560	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นแบน เคลือบน้ำตาล เซาะร่อง	SW	6.1	9.1		5.7				37	1	105	
SP#043	#020/13	16	550-560	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว-ก้น เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ เตาสุโขทัย	SW	6.8	7.5	0.2	4.8					1	36	
SP#044	#021/2	17	560-570	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ ขุด กดประทับ	EW	8.1	18.6	0.3			24			1	105	
SP#045	#021/11	17	560-570	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝา เรียบ	EW	10.8	12.6	1		16				1	169	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#046	#021/13	17	560-570	ภาชนะดินเผาเนื้อดิน เกือบสมบูรณ์ กดประทับ	EW			0.4	12.9	10		19	9.5	1	552	
SP#047	#021/14	17	560-570	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปาก โค้งออก เคลือบสีขาว	SW	2.7	3.6	0.2			14			1	5	
SP#048	#021/21	17	560-570	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น มีเชิง เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW		10.6	0.5	2.7				6.5	1	188	
SP#049	#021/22	17	560-570	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น มีเชิง ขูดขีดเป็นลายคลื่น เซาะร่อง	SW	4.5	9.4	1.1	5.7				18	1	170	
SP#050	#023/2	18	570-580	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ เชือกทาบ กดประทับ	EW			0.8	13		21			1	852	
SP#051	#023/15	18	570-580	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	3.9	4.4	0.4			13			1	11	
SP#052	#025/12	19	580-590	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก หยัก เคลือบสีเขียว	SW	4.5	4.9	0.8						1	29	
SP#053	#025/20	19	580-590	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เคลือบสีขาว	SW	9.9	11.6	0.4	4.8		13		4.5	1	153	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (หน่วย)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#054	#025/21	19	580-590	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายปลา	SW	11.7	16.7	0.5	6.5		22		10	1	185	
SP#055	#025/22	19	580-590	ภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำลายพรรณพฤกษา	SW	14.7	15.6	0.5	6.7		19		7	1	280	
SP#056	#028/14	20	590-600	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง ลายกดประทับ เซาะร่อง	EW	5.1	9	0.5	2.6				10	1	61	
SP#057	#028/24	20	590-600	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เซาะร่อง กดประทับ	SW	10.8	11.7	1.1						1	116	
SP#058	#028/30	20	590-600	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	4.9	9.8	0.5	3.6				5.5	1	93	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#001/11	3	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	SW	1.7	2.1	0.4					1	2	
SF#002	#002/32	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ	PL	1.8	2.6	0.2		14			1	2	
SF#003	#002/33	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.2	2.1	0.4					1	2	
SF#004	#002/34	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัวเคลือบใสเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1	3.5	0.4					1	2	
SF#005	#002/35	4	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.4	1.8	0.2					1	1	
SF#006	#004/24	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายดอกไม้	PL	2.2	2.4	0.3		12			1	3	
SF#007	#004/25	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนไหล่เคลือบใส	PL	2.7	2.8	0.4					1	3	
SF#008	#004/26	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL	3.6	4.8	0.3					1	6	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#009	#004/27	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	PL	3.2	3.4	0.3					1	6	
SF#010	#004/28	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	1.7	2.9	0.4	1.1			7	1	4	
SF#011	#004/29	5	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	4.8	7	0.5	3.4			7	1	27	
SF#012	#005/27	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3	5.7	0.5					1	16	
SF#013	#005/28	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2	2.6	0.3					1	2	
SF#014	#005/29	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.6	2.5	0.2					1	1	
SF#015	#005/30	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายเมฆ?	PL	2.8	3.7	0.3					1	3	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#016	#005/31	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายผีเสื้อ?	PL	3.5	3.7	0.3					1	3	
SF#017	#005/32	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	2.3	4.5	0.3					1	6	
SF#018	#005/33	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	1.7	2.9	0.3					1	2	
SF#019	#005/34	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีดำใต้เคลือบ	PL	1.8	2.3	0.4					1	2	
SF#020	#005/35	6	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบด้านนอกลายกลีบดอกไม้? ด้านในลายโคมไฟ?	PL	3.7	8	0.3	3.1			5	1	22	
SF#021	#009/12	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.7	4.7	0.3		12			1	5	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#022	#009/13	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	4.2	4.7	0.3		20			1	10	
SF#023	#009/14	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.7	2.4	0.3		18			1	1	
SF#024	#009/15	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	4.6	2	0.3					1	5	
SF#025	#009/16	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	2.7	3.3	0.3					1	5	
SF#026	#009/17	7	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	PL	2	2.2	0.3					1	3	
SF#027	#011/6	10	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิงเคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	SW	5.7	8	0.4	4.6			6	1	50	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#028	#013/16	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายพรรณพฤกษา	PL	2.8	5.1	0.4					1	13	
SF#029	#013/17	11	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	3.4	8.1	0.3	4.1			6	1	33	
SF#030	#020/14	16	550-560	ภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL			0.1	5.8	17		6	1	119	
SF#031	#023/18	18	570-580	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใสเขียนสีเขียวและสีน้ำเงินใต้เคลือบ	SW	3.9	5	0.3					1	10	
SF#032	#027	19	580-590	ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนวน (ส่วนพระกรรณพระพุทธรูป?)	หินชนวน	2.1	3.2	0.6					1	7	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	3	420-430		2												2									2	46	
#001/2	3	420-430						7								7									7	45	
#001/3	3	420-430						1											1						1	12	
#001/4	3	420-430						3													3				3	32	
#002/1	4	430-440		7												7									7	73	
#002/2	4	430-440					1									1									1	19	
#002/3	4	430-440					1															1			1	12	SP#003
#002/4	4	430-440						4								4									4	23	
#002/5	4	430-440						1												1			1		1	14	SP#004
#002/6	4	430-440						3													3				3	22	
#002/7	4	430-440						4														4			4	22	
#002/8	4	430-440									2					2									2	30	
#004/1	5	440-450		5												5									5	177	
#004/2	5	440-450		2																			2		2	26	
#004/3	5	440-450					1													1					1	11	
#004/4	5	440-450						3								3									3	24	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#004/5	5	440-450						1													1				1	11	
#004/6	5	440-450						2														2			2	91	SP#011
#004/7	5	440-450						1															1		1	14	
#004/8	5	440-450									1					1									1	16	
#004/9	5	440-450										1				1									1	86	SP#012
#005/1	6	450-460		14												14									14	418	
#005/2	6	450-460		1			1												1			1			1	40	SP#014
#005/3	6	450-460		2																		2			2	25	
#005/4	6	450-460		2																			2		2	50	
#005/5	6	450-460					5									5									5	59	
#005/6	6	450-460					1												1			1			1	38	SP#015
#005/7	6	450-460					1													1			1		1	48	
#005/8	6	450-460						14								14									14	128	
#005/9	6	450-460						2											2						2	13	
#005/10	6	450-460						1											1			1			1	12	SP#016
#005/11	6	450-460						7														7			7	59	SP#017
#005/12	6	450-460						1															1		1	19	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#005/13	6	450-460							1							1									1	19	
#005/14	6	450-460									1					1									1	45	
#005/15	6	450-460										3				3									3	107	
#009/1	7	460-470		6												6									6	212	
#009/2	7	460-470					1									1									1	12	
#009/3	7	460-470					1																1		1	41	
#009/4	7	460-470					4									4									4	93	
#009/5	7	460-470					1												1						1	3	
#009/6	7	460-470					2															2			2	8	
#010/1	8	470-480		1												1									1	23	
#010/2	8	470-480		1																			1		1	30	
#010/3	8	470-480					1												1						1	12	
#010/4	8	470-480									1					1									1	20	
#011/1	10	490-500		3												3									3	102	
#011/2	10	490-500						1													1				1	28	
#011/3	10	490-500						1														1			1	27	
#011/4	10	490-500									1					1									1	16	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#011/5	10	490-500										1				1										1	33	
#013/1	11	500-510		2												2										2	78	
#013/2	11	500-510		1			1													1			1			1	437	SP#024
#013/3	11	500-510					1									1										1	21	
#013/4	11	500-510					1														1	1				1	24	SP#025
#013/5	11	500-510					1															1				1	20	
#013/6	11	500-510					1																1			1	9	
#013/7	11	500-510						3								3										3	25	
#013/8	11	500-510						1													1					1	21	
#013/9	11	500-510						4														4				4	46	
#013/10	11	500-510							1							1										1	299	SP#026
#014/1	12	510-520		7												7										7	190	
#014/2	12	510-520						1								1										1	2	
#014/3	12	510-520						1													1					1	4	
#014/4	12	510-520							1							1										1	66	
#014/5	12	510-520									2					2										2	19	
#015/1	13	520-530		6												6										6	246	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#015/2	13	520-530		1																			1		1	94	SP#029
#015/3	13	520-530					2															2			2	43	
#015/4	13	520-530						6								6									6	93	
#015/5	13	520-530						5													5				5	135	
#015/6	13	520-530						3														3			3	43	
#015/7	13	520-530						1															1		1	27	
#015/8	13	520-530							4							4									4	322	
#017/1	14	530-540		2												2									2	142	SP#032
#017/2	14	530-540		1			1												1			1			1	167	SP#033
#017/3	14	530-540		1																			1		1	30	
#017/4	14	530-540					3									3									3	63	
#017/5	14	530-540						2								2									2	55	
#017/6	14	530-540						2													2				2	34	
#017/7	14	530-540						3														3			3	87	
#017/8	14	530-540									1					1									1	22	
#019/1	15	540-550		1												1									1	42	
#019/2	15	540-550		1			1															1			1	45	SP#037

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#019/3	15	540-550					3									3									3	120	
#019/4	15	540-550					1																1		1	55	
#019/5	15	540-550						1								1									1	30	
#019/6	15	540-550						1													1				1	84	
#019/7	15	540-550						2														2			2	21	
#020/1	16	550-560		3												3									3	58	
#020/2	16	550-560						4								4									4	19	
#020/3	16	550-560						6													6				6	196	SP#039
#020/4	16	550-560					1															1			1	14	
#020/5	16	550-560						1														1			1	3	
#021/1	17	560-570		4												4									4	309	
#021/2	17	560-570		2			2												2			2			2	183	SP#044
#021/3	17	560-570		2			2																2		2	159	
#021/4	17	560-570					1									1									1	11	
#021/5	17	560-570					1															1			1	25	
#021/6	17	560-570						1								1									1	3	
#021/7	17	560-570						1												1					1	4	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#021/8	17	560-570						4														4				4	189	
#021/9	17	560-570						8															8			8	171	
#021/10	17	560-570							1							1										1	122	
#021/11	17	560-570									1					1										1	169	SP#045
#021/12	17	560-570										1				1										1	49	
#021/13	17	560-570												1									1			1	552	SP#046
#023/1	18	570-580		4												4										4	149	
#023/2	18	570-580		1			1															1	1			1	852	SP#050
#023/3	18	570-580		1			1																1			1	111	
#023/4	18	570-580					1																	1		1	27	
#023/5	18	570-580						10								10										10	380	
#023/6	18	570-580						2												2		2				2	63	
#023/7	18	570-580						6													6					6	140	
#023/8	18	570-580						8															8			8	253	
#023/9	18	570-580							2							2										2	197	
#023/10	18	570-580									2					2										2	39	
#023/11	18	570-580										2				2										2	93	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#025/1	19	580-590		7												7									7	430	
#025/2	19	580-590		2			2															2			2	228	
#025/3	19	580-590					1												1			1			1	6	
#025/4	19	580-590					1															1			1	48	
#025/5	19	580-590						8								8									8	80	
#025/6	19	580-590						1										1							1	8	
#025/7	19	580-590						1											1			1			1	7	
#025/8	19	580-590						2													2				2	37	
#025/9	19	580-590						2													2	2			2	62	
#025/10	19	580-590						1														1			1	39	
#028/1	20	590-600		6												6									6	311	
#028/2	20	590-600		2			2												2			2			2	40	
#028/3	20	590-600		1			1															1			1	128	
#028/4	20	590-600		1																			1		1	35	
#028/5	20	590-600					3									3									3	39	
#028/6	20	590-600					1												1			1			1	40	
#028/7	20	590-600					1														1	1			1	146	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#028/8	20	590-600					4															4			4	53	
#028/9	20	590-600						5								5									5	52	
#028/10	20	590-600						3													3				3	89	
#028/11	20	590-600						3														3			3	103	
#028/12	20	590-600							1							1									1	87	
#028/13	20	590-600								1						1									1	54	
#028/14	20	590-600								1												1	1		1	61	SP#056
#028/15	20	590-600									6					6									6	161	
รวม			0	105	0	0	63	170	11	2	18	8	0	1	0	209	0	1	16	7	44	87	21	0	363	12691	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นตีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#001/5	3	420-430		1																							1								1			1	8	ปากหยัก
#001/6	3	420-430					1																						1									1	1	23	
#001/7	3	420-430						1									1																					1	1	87	
#001/8	3	420-430						1										1																			1			1	6	
#001/9	3	420-430						2											2																		1	1		2	13	
#001/10	3	420-430						1												1																		1		1	19	SP#001
#001/11	3	420-430						1																	1														1	1	2	จีน SF#001
#001/12	3	420-430						1																										1					1	1	52	
#001/13	3	420-430								1								1																		1			1	1	69	SP#002
#002/9	4	430-440		1														1																			1		1	1	4	
#002/10	4	430-440		1														1								1											1		1	1	3	SP#005 เคลือบขาวด้านนอก เคลือบใสด้านใน ทำปากเป็นชั้นรับฝา
#002/11	4	430-440		1														1											1								1		1	1	5	
#002/12	4	430-440		1				1																		1							1						1	1	35	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#002/13	4	430-440		2																							2								2			2	32	SP#006
#002/14	4	430-440		1																								1								1			1	12	SP#007
#002/15	4	430-440		1																											1							1	1	18	
#002/16	4	430-440					1										1																					1	1	18	
#002/17	4	430-440						5									5																					5	5	99	
#002/18	4	430-440						2										2																				2			2	24	
#002/19	4	430-440						2										2																			2			2	11	
#002/20	4	430-440						3											3																					3	9	
#002/21	4	430-440						1											1																				1		1	1	SP#008
#002/22	4	430-440						1																		1													1	1	19	
#002/23	4	430-440						4																				4										4			4	19	
#002/24	4	430-440						2																					2											2	8	
#002/25	4	430-440						1																									1	1					1	1	22	SP#009
#002/26	4	430-440						1																										1					1	1	8	
#002/27	4	430-440						2																										2	2				2	2	50	
#002/28	4	430-440							1								1																					1	1	29	
#002/29	4	430-440								1							1																					1	1	11	
#002/30	4	430-440								1								1																			1			1	13	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นสีเขิง	ระบุไม่ได้							เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#002/31	4	430-440								1																	1								1			1	26	
#004/10	5	440-450		1												1																					1	1	47	
#004/11	5	440-450		3													3																		3			3	6	
#004/12	5	440-450		1																							1				1				1			1	4	
#004/13	5	440-450		1																											1						1	1	24	
#004/14	5	440-450						4								4																					4	4	33	
#004/15	5	440-450						3									3																		3			3	19	
#004/16	5	440-450						1									1																				1	1	1	เวียดนาม?
#004/17	5	440-450						3										3																	3			3	21	
#004/18	5	440-450						1																		1									1			1	14	
#004/19	5	440-450						1																			1				1					1		1	8	
#004/20	5	440-450						1																				1								1		1	4	
#004/21	5	440-450						1																							1						1	1	26	
#004/22	5	440-450						1																							1	1					1	1	13	
#004/23	5	440-450								1								1																		1			1	33	
#005/16	6	450-460		1													1																		1			1	5	
#005/17	6	450-460		2														2																		2			2	12	
#005/18	6	450-460			1													1																		1			1	4	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้															
#005/19	6	450-460					1												1																	1			1	10	SP#018
#005/20	6	450-460					2												2																1	1			2	17	
#005/21	6	450-460						3									3																				3	3	41	
#005/22	6	450-460						2											2																1	1			2	9	
#005/23	6	450-460						1																						1						1			1	8	
#005/24	6	450-460						1																							1								1	1	20	
#005/25	6	450-460								1									1																1				1	15	
#005/26	6	450-460								1																						1						1		1	53	
#009/7	7	460-470						1									1																						1	1	19	
#009/8	7	460-470						1										1																		1				1	6	
#009/9	7	460-470						7											7																	6	1			7	84	
#009/10	7	460-470						1															1												1				1	2	SP#022
#009/11	7	460-470						2																								2						2	3		
#010/5	8	470-480		1														1																		1			1	4		
#010/6	8	470-480						1										1																		1			1	15		
#010/7	8	470-480						1											1																1				1	3		
#010/8	8	470-480						1																								2						1	13		
#010/9	8	470-480						1																														1	1	162	SP#023	
#010/10	8	470-480								1									1																1				1	33		

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นสีเขียง	ระบุไม่ได้							เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																	
#011/6	10	490-500								1										1																1			1	50	SF#027
#013/11	11	500-510					1									1																					1	1	62	SP#027
#013/12	11	500-510					1																								1	1					1	1	91	
#013/13	11	500-510						2								2																					2	2	58	
#013/14	11	500-510						1																	1													1	1	33	SP#028
#013/15	11	500-510							1							1																					1	1	25	
#014/6	12	510-520		1												1																					1	1	25	
#014/7	12	510-520						1								1																					1	1	42	
#014/8	12	510-520						3									3																			3			3	26	
#015/9	13	520-530		1													1																				1		1	13	
#015/10	13	520-530		3														3																		3			3	31	
#015/11	13	520-530						1									1																					1	1	21	
#015/12	13	520-530						1										1																			1			1	72	
#015/13	13	520-530						1																								1						1	1	32	
#015/14	13	520-530								1																		1				1					1			1	56	SP#030
#017/9	14	530-540		1													1																			1			1	19	
#017/10	14	530-540		1																								1				1					1			1	39	SP#034
#017/11	14	530-540						1								1																							1	1	14	
#017/12	14	530-540								1									1																	1				1	210	SP#035

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																	แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#017/13	14	530-540								1																					1						1	331	
#017/14	14	530-540												1				1																	1			1	22	SP#036
#019/8	15	540-550		2															2																2			2	12	
#019/9	15	540-550						2										2																	2			2	17	
#019/10	15	540-550						1											1																1			1	6	
#019/11	15	540-550								1											1														1			1	94	SP#038
#020/6	16	550-560													1															1			1			1	997	SP#040
#020/7	16	550-560		1														1																			1	18	
#020/8	16	550-560		1																										1		1	1			1	38	SP#041
#020/9	16	550-560								1								1																			1	17	
#020/10	16	550-560									1																			1							1	12	
#020/11	16	550-560							1																					1				1			1	105	SP#042
#020/12	16	550-560									1																			1							1	8	
#020/13	16	550-560						1											1																1			1	36	SP#043 ลำตัว-ก้น
#021/14	17	560-570		1														1																		1		1	5	เวียดนาม? SP#047
#021/15	17	560-570		1															1																1			1	10	
#021/16	17	560-570						3										3																	3			3	27	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																
#021/17	17	560-570						1											1																	1			1	7	
#021/18	17	560-570						1																		1									1			1	28	
#021/19	17	560-570						1																						1								1	1	86	
#021/20	17	560-570								1								1																		1			1	17	
#021/21	17	560-570								1																	1				1					1			1	188	SP#048
#021/22	17	560-570								1																			1	1								1	1	170	SP#049
#023/12	18	570-580		1														1																	1			1	15	
#023/13	18	570-580		1														1																				1	1	34	เคลือบขาวด้านใน
#023/14	18	570-580		1													1																				1	1	30	
#023/15	18	570-580		2																							2				2						2	2	24	SP#051
#023/16	18	570-580						4									4																				4	4	223	
#023/17	18	570-580						1										1																				1	1	14	
#023/18	18	570-580						1																	1													1	1	10	เขียนสีเขียวและน้ำเงิน SF#031
#023/19	18	570-580								1										1																		1	1	63	
#023/20	18	570-580								1																	1										1	1	23	
#025/11	19	580-590		3															3																	2	1		3	113	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี						เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้															
#025/12	19	580-590		1																							1								1		1	29	ปากหยัก SP#052
#025/13	19	580-590		1																										1							1		1	93	
#025/14	19	580-590						5									5																				5		5	655	
#025/15	19	580-590						1										1																			1		1	8	
#025/16	19	580-590						2											2																		2		2	15	
#025/17	19	580-590						1																		1												1	1	58	
#025/18	19	580-590						1																			1										1		1	12	
#025/19	19	580-590							1																													1	1	252	
#025/20	19	580-590													1			1																				1		1	153	SP#053
#025/21	19	580-590													1					1																	1		1	185	SP#054
#025/22	19	580-590													1						1																1		1	280	SP#055
#028/16	20	590-600	1																																			1	1	68	
#028/17	20	590-600		1							1							1																			1		1	39	
#028/18	20	590-600		2															2																		2		2	45	
#028/19	20	590-600					1										1																					1	1	78	
#028/20	20	590-600						1										1																			1		1	25	
#028/21	20	590-600						5											5																		5		5	87	
#028/22	20	590-600						3																		3												3	3	57	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#028/23	20	590-600						1																				1										1			1	1	47	
#028/24	20	590-600						2																									2	2						2	2	557	SP#057
#028/25	20	590-600						2																								2							2	2	35	
#028/26	20	590-600								2								2																			2				2	460	
#028/27	20	590-600								5										5																	5				5	497	
#028/28	20	590-600								1											1																1				1	97	
#028/29	20	590-600								1																		1										1			1	46	
#028/30	20	590-600								1																		1				1						1			1	94	SP#058
รวม			1	45	1	0	8	##	4	29	3	0	0	4	1	0	35	46	50	9	4	0	1	0	2	4	5	4	2	28	5	1	4	37	8	0	0	77	54	5	70	216	9237	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#002/32	4	430-440		1																									1			1	1	2	SF#002 เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ
#002/33	4	430-440						1										1											1			1	2	SF#003
#002/34	4	430-440						1										1											1			1	2	SF#004
#002/35	4	430-440						1										1											1			1	1	SF#005
#004/24	5	440-450		1																	1								1			1	3	SF#006
#004/25	5	440-450					1										1												1			1	3	SF#007
#004/26	5	440-450						1												1									1			1	6	SF#008
#004/27	5	440-450						1												1									1			1	6	SF#009
#004/28	5	440-450								1											1								1			1	4	SF#010
#004/29	5	440-450								1											1								1			1	27	SF#011
#005/27	6	450-460						1										1											1			1	16	SF#012
#005/28	6	450-460						1										1											1			1	2	SF#013
#005/29	6	450-460						1										1											1			1	1	SF#014
#005/30	6	450-460						1										1											1			1	3	SF#015 เขียนลาย เมฆ?

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ									เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้								
#005/31	6	450-460						1										1													1	3	SF#016 เขียนลายผีเสื้อ?
#005/32	6	450-460						1													1										1	6	SF#017
#005/33	6	450-460						1													1										1	2	SF#018
#005/34	6	450-460						1																						1	1	2	SF#019 เคลือบใส เขียนสีดำใต้เคลือบ
#005/35	6	450-460								1								1													1	22	SF#020 ด้านในลายโคมไฟ? ด้านนอกลายกลีบดอกไม้?
#009/12	7	460-470		1														1													1	5	SF#021
#009/13	7	460-470			1													1													1	10	SF#022
#009/14	7	460-470			1													1													1	1	SF#023
#009/15	7	460-470						1													1										1	5	SF#024
#009/16	7	460-470						1													1										1	5	SF#025
#009/17	7	460-470						1													1										1	3	SF#026
#013/16	11	500-510						1												1											1	13	SF#028
#013/17	11	500-510								1								1													1	33	SF#029
#020/14	16	550-560											1							1											1	119	SF#030
รวม			0	3	2	0	1	17	0	4	0	0	1	0	0	0	1	13	0	4	8	0	0	0	0	0	0	0	2	28	307	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	4	430-440	1	200				1	200	
	19	580-590	1	382				1	382	
รวม			**2**	**582**				**2**	**582**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	3	420-430	2	100										2	100	
	4	430-440	16	700										16	700	
	5	440-450	1	15										1	15	
	6	450-460	11	307										11	307	
	7	460-470	5	200										5	200	
	8	470-480	14	1000										14	1000	
	10	490-500	6	700										6	700	
	11	500-510	1	50										1	50	
	12	510-520	12	673										12	673	
	13	520-530	13	536										13	536	
	14	530-540	1	50										1	50	
	15	540-550	3	123										3	123	
	16	550-560	1	50										1	50	
	17	560-570	3	150										3	150	
	19	580-590	14	2270										14	2270	
	20	590-600	2	370										2	370	
รวม			**105**	**7294**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**105**	**7294**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	สื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#003	4	430-440						2		ตะกรัน Slag	5	6.3	2.2			2	63	
#006	6	450-460				1				ชิ้นส่วนหินเจาะเป็นรู (ไม่ทะลุ)				2	3.7	1	32	ชิ้นส่วนข้อต่อ? Ø รู = 1 cm. SP#019
#007	6	450-460				1				ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	4.1	6	2.5			1	79	SP#020
#008	6	450-460						1		ตะกรัน Slag	3.4	4..9	2.7			1	80	SP#021
#016	13	520-530				1				ชิ้นส่วนหินตัด?	5.3	7.7	1.5			1	117	SP#031
#026	19	580-590				1				ชิ้นส่วนหินทรายตัดเป็นสี่เหลี่ยม	9	13	2.8			1	346	
#027	19	580-590				1				ชิ้นส่วนประติมากรรมหินชนิดทราย (ส่วนพระกรรณพระพุทธรูป?)	2.1	3.2	0.6			1	7	SF#032
รวม			0	0	0	5	0	3	0							8	724	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#012	10	490-500	Appendicular Skeleton	Unknow	Small	Y	N	17	8	เป็นชิ้นเดียวกัน
#018	14	530-540	Ulna	Unknow	Small	N	N	1	5	ไก่?
#022/1	17	560-570	Long bone Radius/Femur?	Unknow	Big	Y	Y	24	362	เป็นชิ้นเดียวกัน ช้าง?
#022/2	17	560-570	Hip	Unknow	Big	Y	Y	1	24	ช้าง?
#024	18	570-580	Long bone	Unknow	Small	N	Y	1	2	
#029/1	20	590-600	Hip	Unknow	Medium	Y	Y	1	74	
#029/2	20	590-600	Rib	Unknow	Medium	Y	Y	1	13	
รวม								46	488	

ภาคผนวก ถ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.18 (G.1)

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	3	370-380	20/05/2021	Earthenware	2	24	
		#001/2	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	12	
		#001/3	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	15	
		#001/4	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	9	
		#001/5	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	23	
		#001/6	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	5	
		#001/7	3	370-380	20/05/2021	Stoneware	1	64	
		#002/1	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	4	82	
		#002/2	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	6	149	
		#002/3	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	9	
		#002/4	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	19	
		#002/5	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	31	
		#002/6	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	11	82	
		#002/7	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	4	65	
		#002/8	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	7	55	
		#002/9	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	3	62	
		#002/10	4	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	64	
		#002/11	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	34	
		#002/12	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	4	
		#002/13	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	5	62	
		#002/14	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	11	
		#002/15	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	14	
		#002/16	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	7	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#002/17	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	2	20	
		#002/18	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	3	31	
		#002/19	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	2	65	
		#002/20	4	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	12	
		#002/21	4	380-390	21/05/2021	Porcelain	1	7	
		#002/22	4	380-390	21/05/2021	Porcelain	1	1	
		#002/23	4	380-390	21/05/2021	Porcelain	1	28	
		#003	4	380-390	21/05/2021	ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล	1	61	
		#004/1	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	2	70	
		#004/2	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	11	
		#004/3	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	26	
		#004/4	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	3	86	
		#004/5	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	11	
		#004/6	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	72	
		#004/7	5	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	8	
		#004/8	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	7	
		#004/9	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	3	
		#004/10	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	6	
		#004/11	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	17	
		#004/12	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	35	
		#004/13	5	390-400	21/05/2021	Stoneware	1	39	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#004/14	5	390-400	21/05/2021	Porcelain	1	4	
		#004/15	5	390-400	21/05/2021	Porcelain	1	14	
		#005/1	6	400-410	21/05/2021	Earthenware	1	9	
		#005/2	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	13	
		#005/3	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	24	
		#005/4	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	3	
		#005/5	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	3	
		#005/6	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	2	16	
		#005/7	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	7	
		#005/8	6	400-410	21/05/2021	Stoneware	1	31	
		#006/1	7	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	22	
		#006/2	7	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	27	
		#006/3	7	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	30	
		#006/4	7	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	15	
		#006/5	7	410-420	23/05/2021	Stoneware	3	59	
		#006/6	7	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	22	
		#006/7	7	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	4	
		#006/8	7	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	2	
		#006/9	7	410-420	23/05/2021	Porcelain	1	4	
		#006/10	7	410-420	23/05/2021	Porcelain	1	3	
		#007/1	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	3	38	
		#007/2	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	76	
		#007/3	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	23	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#007/4	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	28	
		#007/5	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	16	
		#007/6	8	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	7	
		#007/7	8	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	28	
		#007/8	8	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	8	
		#007/9	8	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	6	
		#007/10	8	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	16	
		#007/11	8	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	13	
		#007/12	8	420-430	23/05/2021	Porcelain	1	2	
		#007/13	8	420-430	23/05/2021	Porcelain	1	11	
		#008/1	9	430-440	23/05/2021	Earthenware	2	59	
		#008/2	9	430-440	23/05/2021	Earthenware	1	7	
		#008/3	9	430-440	23/05/2021	Earthenware	1	27	
		#008/4	9	430-440	23/05/2021	Stoneware	2	36	
		#008/5	9	430-440	23/05/2021	Stoneware	1	23	
		#008/6	9	430-440	23/05/2021	Porcelain	1	50	
		#009/1	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	20	
		#009/2	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	18	
		#009/3	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	11	
		#009/4	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	95	
		#009/5	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	98	
		#009/6	10	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	22	
		#009/7	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	3	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE) G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#009/8	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	12	
		#009/9	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	18	
		#009/10	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	105	
		#009/11	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	75	
		#009/12	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/13	10	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	26	
		#010/1	11	450-460	24/05/2021	Earthenware	1	38	
		#010/2	11	450-460	24/05/2021	Earthenware	1	43	
		#011/1	12	460-470	24/05/2021	Earthenware	1	7	
		#011/2	12	460-470	24/05/2021	Earthenware	1	12	
		#011/3	12	460-470	24/05/2021	Earthenware	1	32	
		#011/4	12	460-470	24/05/2021	Earthenware	1	38	
		#011/5	12	460-470	24/05/2021	Earthenware	2	76	
		#011/6	12	460-470	24/05/2021	Stoneware	1	18	
		#011/7	12	460-470	24/05/2021	Stoneware	1	8	
		#011/8	12	460-470	24/05/2021	Stoneware	1	10	
		#011/9	12	460-470	24/05/2021	Stoneware	1	49	
		#012/1	12	460-470	24/05/2021	Animal Bone	1	36	
		#012/2	12	460-470	24/05/2021	Animal Bone	1	3	
		#012/3	12	460-470	24/05/2021	Animal Bone	1	122	
		#013/1	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	4	148	
		#013/2	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	1	37	
		#013/3	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	1	17	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#013/4	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	1	10	
		#013/5	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	2	151	
		#013/6	13	470-480	24/05/2021	Earthenware	1	52	
		#013/7	13	470-480	24/05/2021	Stoneware	1	31	
		#013/8	13	470-480	24/05/2021	Stoneware	1	16	
		#013/9	13	470-480	24/05/2021	Stoneware	1	18	
		#014/1	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	3	68	
		#014/2	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	1	76	
		#014/3	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	2	45	
		#014/4	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	3	56	
		#014/5	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	4	91	
		#014/6	14	480-490	25/05/2021	Earthenware	2	18	
		#014/7	14	480-490	25/05/2021	Stoneware	1	14	
		#014/8	14	480-490	25/05/2021	Stoneware	2	15	
		#014/9	14	480-490	25/05/2021	Stoneware	1	70	
		#014/10	14	480-490	25/05/2021	Stoneware	1	2	
		#014/11	14	480-490	25/05/2021	Porcelain	1	3	
		#015	14	480-490	25/05/2021	ถ่าน	1	9	
		#016/1	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	1	77	
		#016/2	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	1	39	
		#016/3	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	2	56	
		#016/4	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	1	3	
		#016/5	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	2	19	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#016/6	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	8	223	
		#016/7	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	2	48	
		#016/8	15	490-500	25/05/2021	Earthenware	1	26	
		#016/9	15	490-500	25/05/2021	Stoneware	1	38	
		#016/10	15	490-500	25/05/2021	Stoneware	1	34	
		#016/11	15	490-500	25/05/2021	Stoneware	1	26	
		#016/12	15	490-500	25/05/2021	Porcelain	1	4	
		#017	15	490-500	25/05/2021	ถ่าน	1	7	
		#018/1	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	1	51	
		#018/2	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	1	22	
		#018/3	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	1	1	
		#018/4	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	9	93	
		#018/5	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	1	57	
		#018/6	16	500-510	25/05/2021	Earthenware	10	1126	
		#018/7	16	500-510	25/05/2021	Porcelain	1	14	
		#019	16	500-510	25/05/2021	ถ่าน	1	7	
		#020/1	17	510-520	26/05/2021	Earthenware	1	61	
		#020/2	17	510-520	26/05/2021	Earthenware	2	33	
		#020/3	17	510-520	26/05/2021	Earthenware	1	154	
		#020/4	17	510-520	26/05/2021	Stoneware	1	68	
		#021/1	17	510-520	26/05/2021	ถ่าน	1	34	
		#021/2	17	510-520	26/05/2021	ถ่าน	1	24	
		#022/1	18	520-530	26/05/2021	Earthenware	1	12	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#022/2	18	520-530	26/05/2021	Stoneware	1	3	
		#023	18	520-530	26/05/2021	ถ่าน	1	18	
		#024	19	530-540	26/05/2021	Earthenware	1	25	
		#025	19	530-540	26/05/2021	ถ่าน	1	28	
		#026/1	20	540-550	27/05/2021	Earthenware	1	9	
		#026/2	20	540-550	27/05/2021	Earthenware	1	12	
		#026/3	20	540-550	27/05/2021	Stoneware	1	27	
		#027/1	21	550-560	27/05/2021	Earthenware	1	35	
		#027/2	21	550-560	27/05/2021	Earthenware	2	17	
		#027/3	21	550-560	27/05/2021	Stoneware	1	8	
		#028/1	21	550-560	27/05/2021	Animal Bone	1	6	
		#028/2	21	550-560	27/05/2021	Animal Bone	1	2	
		#029	21	550-560	27/05/2021	ถ่าน	1	18	
		#030/1	22	560-570	27/05/2021	Earthenware	1	21	
		#030/2	22	560-570	27/05/2021	Earthenware	1	22	
		#030/3	22	560-570	27/05/2021	Earthenware	3	59	
		#030/4	22	560-570	27/05/2021	Stoneware	4	46	
		#030/5	22	560-570	27/05/2021	Stoneware	1	41	
		#031	22	560-570	27/05/2021	ถ่าน	2	44	
		#032/1	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	59	
		#032/2	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	117	
		#032/3	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	74	
		#032/4	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	29	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#032/5	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	67	
		#032/6	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	500	
		#032/7	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	2	73	
		#032/8	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	2	37	
		#032/9	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	1	37	
		#032/10	24	580-590	28/05/2021	Earthenware	2	48	
		#032/11	24	580-590	28/05/2021	Stoneware	2	143	
		#033/1	25	590-600	28/05/2021	Earthenware	1	73	
		#033/2	25	590-600	28/05/2021	Earthenware	2	242	
		#033/3	25	590-600	28/05/2021	Earthenware	1	127	
		#033/4	25	590-600	28/05/2021	Stoneware	1	216	
		#034/1	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	2	117	
		#034/2	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	6	363	
		#034/3	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	4	44	
		#034/4	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	1	6	
		#034/5	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	1	50	
		#034/6	26	600-610	30/05/2021	Earthenware	3	317	
		#034/7	26	600-610	30/05/2021	Stoneware	2	99	
		#034/8	26	600-610	30/05/2021	Stoneware	1	24	
		#035	26	600-610	30/05/2021	Animal Bone	1	4	
		#036	26	600-610	30/05/2021	ถ่าน	1	43	
		#037/1	27	610-620	30/05/2021	Earthenware	3	45	
		#037/2	27	610-620	30/05/2021	Earthenware	1	9	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.1

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#037/3	27	610-620	30/05/2021	Earthenware	4	51	
		#037/4	27	610-620	30/05/2021	Earthenware	3	35	
		#037/5	27	610-620	30/05/2021	Earthenware	1	12	
		#037/6	27	610-620	30/05/2021	Stoneware	1	62	
		#037/7	27	610-620	30/05/2021	Stoneware	4	102	
		#037/8	27	610-620	30/05/2021	Porcelain	1	4	
		#038	27	610-620	30/05/2021	Animal Bone	2	14	
		#039	27	610-620	30/05/2021	ถ่าน	1	33	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/4	3	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ ลายขูดขีด เซาะร่อง กดประทับ	SW	3.4	3.5	0.5						1	9	
SP#002	#001/7	3	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว	SW	5.8	8.1	0.4	2.3				5	1	64	
SP#003	#002/10	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ไหล่ มีสัน?	EW	5.4	8.3	0.8						1	64	
SP#004	#002/13	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว	SW	6.4	7.6	0.7			22			1	40	
SP#005	#002/14	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	2.6	4	0.5			24			1	11	
SP#006	#002/19	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เซาะร่อง กดประทับ	SW	4.9	6.7	1.1						1	54	
SP#007	#004/8	5	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งเข้า เคลือบสีขาว เขียนลายสีดำ	SW	3.5	4.3	0.3			8			1	7	
SP#008	#005/2	6	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีขาว (เวียดนาม?)	SW	3.4	4	0.6			14			1	13	
SP#009	#005/8	6	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีน้ำตาล (ล้านนา?)	SW	3.6		0.4	2				6.5	1	31	
SP#010	#006/6	7	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรง+ก้น เคลือบสีเขียว	SW	3.2	6.9	0.6	1.4		10			1	22	
SP#011	#007/4	8	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ลายกดประทับ	EW	3.8	6.3	0.6						1	28	
SP#012	#008/5	9	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว ลายกดประทับ	SW	4.8	5.5	0.8						1	23	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#013	#009/5	10	440-450	ภาชนะดินเผาเนื้อดิน ครึ่งใบ ปากโค้งออก+ก้นมีเชิง เรียบ	EW	6.8	8.3	0.5	7.5		7		5	1	98	
SP#014	#009/6	10	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนพวยกา เรียบ	EW		6.5	0.5		2.4	1.2			1	22	
SP#015	#009/10	10	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่+ลำตัว ลายขูดขีด เชาะร่อง ปั้นแปะ	SW	9.4	11.9	0.8						1	105	
SP#016	#011/6	12	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรง เคลือบสีเขียว เชาะร่อง	SW	3.8	5.9	0.5			22			1	18	
SP#017	#011/9	12	460-470	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีเขียว	SW	5	9.5	0.6	2.3		5			1	49	
SP#018	#013/2	13	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ลายกดประทับ	EW	7.1	7.1	0.5						1	37	
SP#019	#013/4	13	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายกดประทับ	EW	5.4	6.2	0.4						1	10	
SP#020	#013/7	13	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบใส	SW	4.1	5.6	0.8			18			1	31	
SP#021	#013/9	13	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว ลายขูดขีด เชาะร่อง ปั้นแปะ	SW	5	5.5	0.7						1	18	
SP#022	#014/5	14	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายกดประทับ	EW	5.8	6.2	0.5						1	20	
SP#023	#014/10	14	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนหู เคลือบสีน้ำตาล	SW		2.2			0.5				1	2	
SP#024	#016/6	15	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายกดประทับ	EW	2.5	4	0.4						1	16	
SP#025	#018/5	16	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนฝา เชาะร่อง	EW			0.6	3	7	2.8			1	57	
SP#026	#018/6	16	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก+ก้น ลายกดประทับ	EW			0.4	20		36			10	1126	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#027	#020/3	17	510-520	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายเชือกทาบ	EW	11.6	17.1	0.7						1	154	
SP#028	#032/6	24	580-590	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนคอ+ไหล่ ลายกดประทับ	EW	19.5	20	0.7		12				1	500	ø คอ
SP#029	#033/3	25	590-600	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้น เรียบ	EW	8.1	12.7	0.6	4				9	1	127	
SP#030	#033/4	25	590-600	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เคลือบสีเขียว เซาะร่อง ปั้นแปะ	SW	11.6	11.8	1.5						1	216	
SP#031	#037/5	27	610-620	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายกดประทับ เซาะร่อง	EW	2.7	5.2	0.6						1	12	
SP#032	#037/6	27	610-620	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก+ไหล่ เซาะร่อง	SW	5.7	9	0.5			14			1	62	
SP#033	#012/1	12	460-470	ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Hip (สะโพก) สุนัข?	A. Bone									1	36	
SP#034	#012/2	12	460-470	ชิ้นส่วนกระดองเต่า (Tortoiseshell)	A. Bone									1	3	
SP#035	#012/3	12	460-470	ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วน Metatarsal วัว	A. Bone									1	122	
SP#036	#028/1	21	550-560	ชิ้นส่วนกระดองเต่า (Tortoiseshell)	A. Bone									1	6	
SP#037	#028/2	21	550-560	ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ส่วนรยางค์	A. Bone									1	2	
SP#038	#035	26	600-610	ชิ้นส่วนกระดองเต่า (Tortoiseshell)	A. Bone									1	4	
SP#039	#038	27	610-620	ชิ้นส่วนกระดองเต่า (Tortoiseshell)	A. Bone									2	14	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#002/9	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL	2.7	4.8	0.3		13			1	7	
SF#002	#002/10	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.2	1.9	0.3					1	1	
SF#003	#002/11	4	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายพรรณพฤกษา	PL	4.8	4.9	0.6					1	28	
SF#004	#003	4	380-390	ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล	ดินเผา	3.2	8.3	3					1	61	
SF#005	#004/14	5	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.9	3	0.3		10			1	4	
SF#006	#004/15	5	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ ลายดอกไม้	PL	4.5	4.6	0.3	2.4			4	1	14	
SF#007	#005/4	6	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากตรง เคลือบใส เขียนสีเขียวและสีน้ำเงินใต้เคลือบ	SW	1.5	2.6	0.3		14			1	3	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#008	#006/9	7	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.5	2.7	0.3		16			1	4	
SF#009	#006/10	7	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากตรง เคลือบใส เขียนสีเขียวและสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.6	3.2	0.3		14			1	3	
SF#010	#007/12	8	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.7	2	0.3					1	2	
SF#011	#007/13	8	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.7	5.3	0.4					1	11	
SF#012	#008/6	9	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	5.1	9.7	0.5					1	50	
SF#013	#014/11	14	480-490	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีดำใต้เคลือบ	PL	2	2.8	0.3					1	3	
SF#014	#016/12	15	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนไหล่ เคลือบใส	PL	2.2	3.3	0.2					1	4	
SF#015	#018/7	16	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก+ไหล่ เคลือบใส	PL	5.4	5.7	0.3		13			1	14	
SF#016	#037/8	27	610-620	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส ขูดขีดใต้เคลือบ	PL	3.2	3.5	0.2					1	4	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#001/1	3	370-380						2								2									2	24	
#002/1	4	380-390		4												4									4	82	
#002/2	4	380-390					6									6									6	149	
#002/3	4	380-390					1												1			1			1	9	
#002/4	4	380-390					1															1			1	19	
#002/5	4	380-390					1																1		1	31	
#002/6	4	380-390						11								11									11	82	
#002/7	4	380-390						4													4				4	65	
#002/8	4	380-390						7														7			7	55	
#002/9	4	380-390									3					3									3	62	
#002/10	4	380-390		1			1									1									1	64	มีสัน? SP#003
#004/1	5	390-400		2												2									2	70	
#004/2	5	390-400					1									1									1	11	
#004/3	5	390-400					1																1		1	26	
#004/4	5	390-400						3								3									3	86	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#004/5	5	390-400						1														1			1	11	
#004/6	5	390-400						1															1		1	72	
#004/7	5	390-400									1					1									1	8	
#005/1	6	400-410					1														1				1	9	
#006/1	7	410-420		1																			1		1	22	
#006/2	7	410-420						1													1				1	27	
#006/3	7	410-420									1					1									1	30	
#007/1	8	420-430		3												3									3	38	
#007/2	8	420-430		1			1																1		1	76	
#007/3	8	420-430					1														1	1			1	23	
#007/4	8	420-430					1															1			1	28	SP#011
#007/5	8	420-430						1								1									1	16	
#007/6	8	420-430						1													1				1	7	
#008/1	9	430-440		2												2									2	59	
#008/2	9	430-440						1													1				1	7	
#008/3	9	430-440						1														1			1	27	
#009/1	10	440-450					1													1					1	20	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#009/2	10	440-450						1												1						1	18	
#009/3	10	440-450						1														1				1	11	
#009/4	10	440-450							1							1										1	95	
#009/5	10	440-450											1			1										1	98	SP#013
#009/6	10	440-450													1	1										1	22	พวยกา SP#014
#010/1	11	450-460		1												1										1	38	
#010/2	11	450-460		1			1																	1		1	43	
#011/1	12	460-470		1												1										1	7	
#011/2	12	460-470					1																	1		1	12	
#011/3	12	460-470						1								1										1	32	
#011/4	12	460-470						1													1					1	38	
#011/5	12	460-470						2														2				2	76	
#012/1	13	470-480		4												4										4	148	
#012/2	13	470-480					1															1				1	37	SP#018
#012/3	13	470-480						1								1										1	17	
#012/4	13	470-480						1														1				1	10	SP#019

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#012/5	13	470-480							2							2									2	151	
#012/6	13	470-480								1						1									1	52	
#013/1	14	480-490		3												3									3	68	
#013/2	14	480-490		1			1																1		1	76	
#013/3	14	480-490						2								2									2	45	
#013/4	14	480-490						3													3				3	56	
#013/5	14	480-490						4														4			4	91	SP#022
#013/6	14	480-490									2					2									2	18	
#016/1	15	490-500		1												1									1	77	
#016/2	15	490-500		1				1								1									1	39	
#016/3	15	490-500					2															2			2	56	
#016/4	15	490-500						1								1									1	3	
#016/5	15	490-500						2													2				2	19	
#016/6	15	490-500						8														8			8	223	SP#024
#016/7	15	490-500									2					2									2	48	
#016/8	15	490-500									1												1		1	26	
#018/1	16	500-510		1			1																1		1	51	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#018/2	16	500-510					1															1			1	22	
#018/3	16	500-510						1								1									1	1	
#018/4	16	500-510						9														9			9	93	
#018/5	16	500-510									1												1		1	57	SP#025
#018/6	16	500-510		10																		10			10	1126	SP#026
#020/1	17	510-520		1																			1		1	61	
#020/2	17	510-520						2								2									2	33	
#020/3	17	510-520						1													1				1	154	
#022/1	18	520-530						1								1									1	12	
#024	19	530-540						1														1			1	25	
#026/1	20	540-550						1								1									1	9	
#026/2	20	540-550						1														1			1	12	
#027/1	21	550-560		1												1									1	35	
#027/2	21	550-560						2														2			2	17	
#030/1	22	560-570						1								1									1	21	
#030/2	22	560-570						1													1				1	22	
#030/3	22	560-570						3														3			3	59	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#032/1	24	580-590		1												1									1	59	
#032/2	24	580-590		1																			1		1	117	
#032/3	24	580-590		1			1															1			1	74	
#032/4	24	580-590		1			1																1		1	29	
#032/5	24	580-590					1									1									1	67	
#032/6	24	580-590					1															1			1	500	SP#028
#032/7	24	580-590						2								2									2	73	
#032/8	24	580-590						2													2				2	37	
#032/9	24	580-590						1														1			1	37	
#032/10	24	580-590							1							1									1	48	
#033/1	25	590-600					1															1			1	73	
#033/2	25	590-600						2								2									2	242	
#033/3	25	590-600							1							1									1	127	SP#029
#034/1	26	600-610		2												2									2	117	
#034/2	26	600-610						6								6									6	363	
#034/3	26	600-610						4													4				4	44	
#034/4	26	600-610						1														1			1	6	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เพาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#034/5	26	600-610						1															1		1	50	
#034/6	26	600-610							3							3									3	317	
#037/1	27	610-620		3												3									3	45	
#037/2	27	610-620					1														1				1	9	
#037/3	27	610-620						4								4									4	51	
#037/4	27	610-620						3													3				3	35	
#037/5	27	610-620						1														1	1		1	12	SP#031
รวม			0	49	0	0	31	114	8	1	11	0	1	0	1	100	0	0	1	2	27	65	16	0	208	7407	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวลายสีดำ	ขูด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#001/2	3	370-380		1																						1				1				1				1	12	
#001/3	3	370-380					1									1																						1	1	15	
#001/4	3	370-380					1																							1	1	1					1	1	9	SP#001
#001/5	3	370-380						1								1																						1	1	23	
#001/6	3	370-380						1										1																			1				1	5	
#001/7	3	370-380								1							1																					1		1	64	SP#002
#002/11	4	380-390	1																														1						1	34	
#002/12	4	380-390		1													1																			1				1	4	
#002/13	4	380-390		5																						5											5			5	62	SP#004
#002/14	4	380-390		1																						1				1						1			1	11	SP#005
#002/15	4	380-390		1																										1								1	1	14	
#002/16	4	380-390						1								1																						1	1	7	
#002/17	4	380-390						2									2																			2				2	20	
#002/18	4	380-390																3																			3				3	31	
#002/19	4	380-390						2																									2	2					2	2	65	SP#006
#002/20	4	380-390								1						1																							1	1	12	
#004/8	5	390-400	1															1																			1				1	7	SP#007

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																					แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เซาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#004/9	5	390-400		1												1																							1		1	1	3	
#004/10	5	390-400		1																								1									1			1	6	
#004/11	5	390-400		1																								1				1					1			1	17	
#004/12	5	390-400					1									1																							1		1	35	
#004/13	5	390-400						1																								1							1		1	39	
#005/2	6	400-410		1													1																						1		1	13	SP#008
#005/3	6	400-410		1																								1				1					1			1	24	
#005/4	6	400-410			1												1																					1			1	3	
#005/5	6	400-410						1									1																				1				1	3	
#005/6	6	400-410						2										2																			2				2	16	
#005/7	6	400-410						1																				1										1		1	7	
#005/8	6	400-410								1																	1												1		1	31	SP#009
#006/4	7	410-420																																					1	1	15	
#006/5	7	410-420		3														3																			3				3	59	
#006/6	7	410-420			1				1																			1										1			1	22	
#006/7	7	410-420						1										1																			1				1	4	
#006/8	7	410-420						1																				1				1						1			1	2	
#007/7	8	420-430		1																												1							1	1	28	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้	เคลือบใส																			
#007/8	8	420-430						1								1																							1	1	8	
#007/9	8	420-430						1										1																			1				1	6	
#007/10	8	420-430						1																1															1	1	16	
#007/11	8	420-430						1																				1								1				1	13	
#008/4	9	430-440		2																											2							2	2	36	
#008/5	9	430-440						1																								1						1	1	23	SP#012
#009/7	10	440-450		1													1																		1			1	3	
#009/8	10	440-450		1														1																	1				1	12	
#009/9	10	440-450			1																							1								1			1	18	
#009/10	10	440-450					1	1																						1	1		1				1	1	105	SP#015
#009/11	10	440-450						1								1																							1	1	75	
#009/12	10	440-450						1										1																	1				1	6	
#009/13	10	440-450						1																1															1	1	26	
#011/6	12	460-470			1																			1						1						1			1	18	SP#016
#011/7	12	460-470						1									1																		1				1	8	
#011/8	12	460-470						1										1																		1				1	10	
#011/9	12	460-470								1														1													1			1	49	SP#017
#012/7	13	470-480																								1													1	1	31	SP#020

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																					แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#012/8	13	470-480						1									1																			1				1	16	
#012/9	13	470-480						1																						1	1		1					1	1	18	SP#021
#013/7	14	480-490		1														1																	1				1	14	
#013/8	14	480-490		2																								2								2			2	15	
#013/9	14	480-490							1							1																							1	1	70	
#013/10	14	480-490													1											1													1	1	2	SP#023
#016/9	15	490-500		1												1																							1	1	38	
#016/10	15	490-500					1																							1								1	1	34	
#016/11	15	490-500						1								1																							1	1	26	
#020/4	17	510-520							1							1																							1	1	68	
#022/2	18	520-530						1																						1							1			1	3	
#026/3	20	540-550						1								1																							1	1	27	
#027/3	21	550-560						1								1																							1	1	8	
#030/4	22	560-570						4								4																							4	4	46	
#030/5	22	560-570						1																									1						1	1	41	
#032/11	24	580-590						2																									2						2	2	143	
#033/4	25	590-600					1																					1				1		1		1			1	1	216	SP#030
#034/7	26	600-610						2								2																							2	2	99	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																							แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เซาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#034/8	26	600-610							1							1																									1			1	1	24	
#037/6	27	610-620		1			1																									1							1	1	62	SP#032
#037/7	27	610-620						4								4																									4	4	102	
รวม			2	27	4	0	7	44	4	4	0	0	0	0	1	25	10	16	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	22	0	0	4	22	4	3	0	25	21	2	47	95	2257	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง														จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#002/21	4	380-390		1																1										1	7	SF#001
#002/22	4	380-390						1										1												1	1	SF#002
#002/23	4	380-390						1												1										1	28	SF#003
#004/14	5	390-400		1														1												1	4	SF#005
#004/15	5	390-400								1											1									1	14	SF#006
#006/9	7	410-420		1														1												1	4	SF#008
#006/10	7	410-420			1													1												1	3	SF#009
#007/12	8	420-430						1										1												1	2	SF#010
#007/13	8	420-430								1								1												1	11	SF#011
#008/6	9	430-440								1								1												1	50	SF#012
#013/11	14	480-490						1										1												1	3	เขียนสีดำ SF#013
#016/12	15	490-500					1										1													1	4	SF#014
#018/7	16	500-510		1			1										1													1	14	SF#015
#037/8	27	610-620						1									1												1	1	4	SF#016 เคลือบใสขูดขีดใต้เคลือบ
รวม			0	4	1	0	2	5	0	3	0	0	0	0	0	0	3	8	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	14	149	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	4	380-390	1	200										1	200	
	6	400-410	1	33										1	33	
	15	490-500	1	50										1	50	
	26	600-610	1	50										1	50	
	27	610-620	4	200										4	200	
รวม			**8**	**533**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**8**	**533**	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	ลำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#003	4	380-390		1						ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปบุคคล	3.2	8.3	3			1	61	
#015	14	480-490							1	ถ่าน						1	9	
#017	15	490-510							1	ถ่าน						1	7	
#019	16	500-510							1	ถ่าน						1	7	
#021/1	17	510-520							1	ถ่าน						1	34	
#021/2	17	510-520							1	ถ่าน						1	24	
#023	18	520-530							1	ถ่าน						1	18	
#025	19	530-540							1	ถ่าน						1	28	
#029	21	550-560							1	ถ่าน						1	18	
#031	22	560-570							2	ถ่าน						2	44	
#036	26	600-610							1	ถ่าน						1	43	
#039	27	610-620							1	ถ่าน						1	33	
รวม			0	1	0	0	0	0	12							13	326	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#012/1	12	460-470	Hip	Dog?	Medium	Y	N	1	36	
#012/2	12	460-470	Tortoiseshell	Turtle	Small	Y	N	1	3	
#012/3	12	460-470	Long Bone (Metatarsal)	Cow	Big	Y	N	1	122	
#028/1	21	550-560	Tortoiseshell	Unknow	Medium	Y	N	1	6	
#028/2	21	550-560	Appendicular Skeleton	Unknow	Small	Y	N	1	2	
#035	26	600-610	Tortoiseshell	Turtle	Small	Y	Y	1	4	
#038	27	610-620	Tortoiseshell	Turtle	Small	Y	Y	2	14	
รวม								8	187	

ภาคผนวก ท

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.18 (G.2)

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.2

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	4	360-370	21/05/2021	Earthenware	2	23	
		#001/2	4	360-370	21/05/2021	Earthenware	5	12	
		#001/3	4	360-370	21/05/2021	Earthenware	1	15	
	SP#001	#001/4	4	360-370	21/05/2021	Earthenware	1	326	
		#001/5	4	360-370	21/05/2021	Stoneware	4	47	
		#002/1	5	370-380	21/05/2021	Earthenware	1	79	
		#002/2	5	370-380	21/05/2021	Earthenware	3	18	
	SP#002	#002/3	5	370-380	21/05/2021	Stoneware	1	7	
		#002/4	5	370-380	21/05/2021	Stoneware	3	20	
		#003/1	6	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	15	
		#003/2	6	380-390	21/05/2021	Earthenware	2	46	
		#003/3	6	380-390	21/05/2021	Earthenware	3	100	
		#003/4	6	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	7	
		#003/5	6	380-390	21/05/2021	Stoneware	5	252	
	SP#003	#003/6	6	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	4	
	SP#004	#003/7	6	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	16	
		#004/1	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	14	
		#004/2	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	19	
		#004/3	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	5	150	
	SP#005	#004/4	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	41	
	SP#006	#004/5	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	10	181	
		#004/6	7	390-400	21/05/2021	Earthenware	1	20	
		#004/7	7	390-400	21/05/2021	Stoneware	10	139	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

SKT2021

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

หลุมขุดค้นที่ 18 (TP.18)

G.2

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SF#001		#004/8	7	390-400	21/05/2021	Porcelain	1	4	
		#005/1	8	400-410	23/05/2021	Earthenware	1	14	
	SP#007	#005/2	8	400-410	23/05/2021	Earthenware	1	38	
		#005/3	8	400-410	23/05/2021	Earthenware	2	19	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/4	4	360-370	ภาชนะดินเผาเนื้อดินเกือบสมบูรณ์ ส่วนปากโค้งออก+ก้น ลายขุด กดประทับ (หม้อก้นกลม)	EW			0.3	15		14	16		1	326	
SP#002	#002/3	5	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว	SW	2.4	3.6	0.5			10			1	7	
SP#003	#003/6	6	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัวเคลือบใส	SW	1.9	4.2	0.4						1	4	
SP#004	#003/7	6	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นเคลือบสีน้ำตาล (อมเหลือง)	SW	4.8	4.8	0.4	3.6				14	1	16	
SP#005	#004/4	7	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายขูดขีดเป็นคลื่น เซาะร่อง	EW	7	10	0.4						1	41	
SP#006	#004/5	7	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายเชือกทาบ	EW	8.7	12.5	0.4						1	65	
SP#007	#005/2	8	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เซาะร่อง	EW	4.5	6.7	0.6			18			1	38	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#004/8	7	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส	PL	2.1	3.6	0.4					1	4	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	4	360-370					2									2									2	23	
#001/2	4	360-370						5								5									5	12	
#001/3	4	360-370									1					1									1	15	
#001/4	4	360-370												1					1			1			1	326	SP#001
#002/1	5	370-380						1								1									1	79	
#002/2	5	370-380						3													3				3	18	
#003/1	6	380-390		1																			1		1	15	
#003/2	6	380-390						2								2									2	46	
#003/3	6	380-390						3													3				3	100	
#004/1	7	390-400		1												1									1	14	
#004/2	7	390-400					1									1									1	19	
#004/3	7	390-400						5								5									5	150	
#004/4	7	390-400						1												1			1		1	41	SP#005
#004/5	7	390-400						10													10				10	181	SP#006
#004/6	7	390-400						1															1		1	20	
#005/1	8	400-410		1												1									1	14	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#005/2	8	400-410		1																			1		1	38	SP#007
#005/3	8	400-410						2													2				2	19	
รวม			0	4	0	0	3	33	0	0	1	0	0	1	0	19	0	0	1	1	18	1	4	0	42	1130	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																			แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/5	4	360-370						4								4																							4	4	47	
#002/3	5	370-380		1																							1							1				1	1	7	
#002/4	5	370-380						3																			3								3			3	20	
#003/4	6	380-390		1																										1							1	1	7	SP#002
#003/5	6	380-390						5								5																						5	5	252	
#003/6	6	380-390						1																	1											1				1	4	SP#003
#003/7	6	380-390							1																	1										1				1	16	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง SP#004
#004/7	7	390-400						10								10																							10	10	139	
รวม			0	2	0	0	0	23	1	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	4	0	0	0	1	0	0	0	2	4	0	20	26	492	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#004/8	7	390-400						1									1													1	4	SF#001
รวม			0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	

ภาคผนวก ธ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.19

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	3	310-320	19/05/2021	Stoneware	1	19	
		#001//2	3	310-320	19/05/2021	Stoneware	1	28	
		#001/3	3	310-320	19/05/2021	Stoneware	1	5	
		#002/1	4	320-330	20/05/2021	Earthenware	1	8	
		#002/2	4	320-330	20/05/2021	Stoneware	1	18	
		#003/1	5	330-340	20/05/2021	Earthenware	1	83	
		#003/2	5	330-340	20/05/2021	Earthenware	1	6	
SP#001		#003/3	5	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	47	
SP#002		#003/4	5	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	9	
		#003/5	5	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	9	
		#004/1	7	350-360	20/05/2021	Earthenware	1	4	
SP#003		#004/2	7	350-360	20/05/2021	Stoneware	1	9	
		#005/1	10	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	24	
		#005/2	10	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	27	
SP#004		#005/3	10	380-390	21/05/2021	Earthenware	1	63	
SP#005		#005/4	10	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	77	
		#005/5	10	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	26	
		#005/6	10	380-390	21/05/2021	Stoneware	2	92	
		#005/7	10	380-390	21/05/2021	Stoneware	1	32	
		#006/1	11	380-390	23/05/2021	Earthenware	2	40	
		#006/2	11	380-390	23/05/2021	Earthenware	1	39	
SP#006		#006/3	11	380-390	23/05/2021	Earthenware	1	27	
SP#007		#006/4	11	390-400	23/05/2021	Stoneware	1	22	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#006/5	11	390-400	23/05/2021	Stoneware	1	85	
SP#008		#007/1	12	400-410	23/05/2021	Earthenware	1	55	
		#007/2	12	400-410	23/05/2021	Earthenware	1	16	
		#007/3	12	400-410	23/05/2021	Earthenware	2	17	
		#007/4	12	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	4	
	SF#001	#007/5	12	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	11	
	SF#002	#007/6	12	400-410	23/05/2021	Porcelain	1	11	
		#008/1	13	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	11	
		#008/2	13	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	6	
		#008/3	13	410-420	23/05/2021	Earthenware	4	49	
		#008/4	13	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	21	
		#008/5	13	410-420	23/05/2021	Earthenware	1	61	
		#008/6	13	410-420	23/05/2021	Stoneware	3	49	
		#008/7	13	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	55	
SP#009		#008/8	13	410-420	23/05/2021	Stoneware	1	21	
	SF#003	#008/9	13	410-420	23/05/2021	Porcelain	3	7	
SP#010		#009/1	14	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	40	
		#009/2	14	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	26	
		#009/3	14	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	22	
SP#011		#009/4	14	420-430	23/05/2021	Earthenware	1	128	
		#009/5	14	420-430	23/05/2021	Stoneware	2	46	
		#009/6	14	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	57	
		#009/7	14	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	34	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า

SKT2021 **ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 19 (TP.19)**

เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SP#012		#009/8	14	420-430	23/05/2021	Stoneware	1	19	
SP#013		#010	14	420-430	23/05/2021	Animal Bone	1	7	
		#011/1	15	430-440	23/05/2021	Earthenware	1	42	
		#011/2	15	430-440	23/05/2021	Earthenware	2	19	
		#011/3	15	430-440	23/05/2021	Earthenware	3	30	
SP#014		#011/4	15	430-440	23/05/2021	Earthenware	1	179	
SP#015		#0011/5	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	1	24	
		#0011/6	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	1	16	
		#011/7	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	3	43	
		#011/8	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	2	39	
		#011/9	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	1	33	
		#011/10	15	430-440	23/05/2021	Stoneware	1	12	
SP#016		#012/1	15	430-440	23/05/2021	Animal Bone	5	15	
SP#017		#012/2	15	430-440	23/05/2021	Animal Bone	1	3	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#003/3	5	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก-ก้นเคลือบขาว เตาสุโขทัย	SW			0.3	6	24			1	47	
SP#002	#003/4	5	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากคนโท/คนที โค้งออก เซาะร่อง ขูดขีด เคลือบเขียว ลายกลีบบัว	SW			0.2	2.2	8			1	9	
SP#003	#004/2	7	350-360	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบน้ำตาล	SW	2	3.9	0.5					1	9	
SP#004	#005/3	10	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นแบน เรียบ	EW			1				8	1	63	
SP#005	#005/4	10	380-390	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เรียบ	SW	5	6.8	0.7					1	77	
SP#006	#006/3	11	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ เซาะร่อง	EW	4.8	5.7	0.2					1	27	
SP#007	#006/4	11	390-400	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เรียบ	SW			0.4		16			1	22	
SP#008	#007/1	12	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งเข้า เซาะร่อง	EW	3	9.5	1.1					1	55	
SP#009	#008/8	13	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบเขียว เตาสุโขทัย	SW	4	5.6	0.2					1	21	
SP#010	#009/1	14	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก กดรอยนูน	EW			0.7	3.2	52			1	40	
SP#011	#009/4	14	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	6.3	8	1.6					1	128	
SP#012	#009/8	14	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีเขียว เตาศรีสัชนาลัย	SW	3.6	5.1	0.4					1	19	
SP#013	#010	14	420-430	กระดูกสัตว์ Long Bone	A. Bone								1	7	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#014	#011/4	15	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง กดรอยนูน	EW				4.8			13	1	179	
SP#015	#011/5	15	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก มีร่องรับฝา เรียบ	SW				1.5	26			1	24	
SP#016	#012/1	15	430-440	กระดูกสัตว์ Long Bone	A. Bone								5	15	
SP#017	#012/2	15	430-440	กระดูกสัตว์ Long Bone	A. Bone								1	3	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#007/5	12	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว-ก้นแบน เซาะร่อง เคลือบใส	PL	2.5	4.9	0.2					1	7	
SF#002	#007/6	12	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL				1.7			7	1	11	
SF#003	#008/9	13	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เซาะร่อง เคลือบใส ลายก้านขด	PL	2.4	3	0.3					3	7	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขัด	ขัดมัน	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#002/1	4	320-330										1					1									1	8	
#003/1	5	330-340						1	1								1									1	83	
#003/2	5	330-340						1														1				1	6	
#004/1	7	350-360						1									1									1	4	
#005/1	10	380-390		1													1									1	24	
#005/2	10	380-390						1									1									1	27	
#005/3	10	380-390							1								1									1	63	SP#004
#006/1	11	390-400		2													2									2	40	
#006/2	11	390-400					1										1									1	39	
#006/3	11	390-400					1																	1		1	27	SP#006
#007/1	12	400-410	1																					1		1	55	SP#008
#007/2	12	400-410	1														1									1	16	
#007/3	12	400-410						2									2									2	17	
#008/1	13	410-420						1									1									1	11	
#008/2	13	410-420						1																1		1	6	
#008/3	13	410-420						4														4				4	49	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#008/4	13	410-420					1										1									1	21	
#008/5	13	410-420					1																	1		1	61	
#009/1	14	420-430		1																				1	1	1	40	SP#010 กดรอยนูน
#009/2	14	420-430					1										1									1	26	
#009/3	14	420-430					1															1				1	22	
#009/4	14	420-430						1															1			1	128	SP#011
#011/1	15	430-440					1										1									1	42	
#011/2	15	430-440					2																	2		2	19	
#011/3	15	430-440						3														3				3	30	
#011/4	15	430-440								1															1	1	179	SP#014 กดรอยนูน
รวม			2	4	0	0	9	16	2	1	0	1	0	0	0	0	16	0	0	0	0	9	1	7	2	34	1043	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																			แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สไปทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#001/1	3	310-320					1										1																							1	19	
#001/2	3	310-320						1										1																							1	28	
#001/3	3	310-320										1					1																							1	5	
#002/2	4	320-330		1														1																				1			1	18	
#003/3	5	330-340		1														1																			1				1	47	SP#001 ปากโค้งออก-ก้น
#003/4	5	330-340		1																											1		1	1				1			1	9	SP#002 ปากคนโท-คนทีลายกลีบบัว
#003/5	5	330-340						1									1																							1	9	
#004/2	7	350-360						1																				1												1	9	SP#003
#005/4	10	380-390						1									1																							1	77	SP#005
#005/5	10	380-390					1										1																							1	26	
#005/6	10	380-390							2								2																							2	92	
#005/7	10	380-390									1						1																							1	32	
#006/4	11	390-400		1													1																							1	22	SP#007
#006/5	11	390-400						1									1																							1	85	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																						แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เชาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																					
#007/4	12	400-410		1																								1			1					1				1	4	
#007/5	12	400-410							1									1													1						1				1	11	SF#001
#008/6	13	410-420						3									3																								3	49	
#008/7	13	410-420					1																					1												1	55	
#008/8	13	410-420						1																				1								1				1	21	SP#009
#009/5	14	420-430						2									2																								2	46	
#009/6	14	420-430						1									1																								1	57	
#009/7	14	420-430					1																				1														1	34	
#009/8	14	420-430						1																				1												1		1	19	SP#012
#0011/5	15	430-440		1													1																								1	24	SP#015 มีร่องรับฝา
#0011/6	15	430-440		1													1																								1	16	
#011/7	15	430-440					3										3																								3	43	
#011/8	15	430-440					2										2																								2	39	
#011/9	15	430-440					1																												1					1	33	
#011/10	15	430-440																																	1					1	12	รมดำ
รวม			0	7	0	0	10	13	3	0	1	1	0	0	0	0	23	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	5	0	0	2	5	0	0	1	2	5	0	0	36	941	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครั่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#007/5	12	400-410							1									1												1	1	7	SF#001 เซาะร่อง
#007/6	12	400-410								1									1												1	11	SF#002
#008/9	13	410-420						3																						3	3	7	SF#003 เซาะร่อง
รวม			0	0	0	0	0	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	5	25	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	2	300-310	2	800				2	800	
	4	320-330	3	5500				3	5500	
	5	330-340	9	8500				9	8500	
	6	340-350	59	99000				59	99000	
	7	350-360	48	43000				48	43000	
	8	360-370	64	71000				64	71000	
	9	370-380	16	11000				16	11000	
	10	380-390	11	9000				11	9000	
	11	390-400	3	3000				3	3000	
รวม			**215**	**250800**				**215**	**250800**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#010	14	420-430	Long Bone	Unknow	Medium	Y	Y	1	7	SP#013
#012/1	15	430-440	Long Bone	Unknow	Medium	Y	Y	5	15	SP#016
#012/2	15	430-440	Long Bone	Unknow	Medium	Y	Y	1	3	SP#017
รวม								7	25	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	3	310-320	1	80										1	80	
	8	360-370	5	200										5	200	
	9	370-380	2	100										2	100	
	10	380-390	2	100										2	100	
	11	390-400	1	50										1	50	
	12	400-410	4	300										4	300	
	13	410-420	1	50										1	50	
รวม			**16**	**880**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**16**	**880**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทปูนปั้น

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ปูนปั้น		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	8	360-370	4	4000				4	4000	
	9	370-380	3	1500				3	1500	
	10	380-390	3	1000				3	1000	
รวม			**10**	**6500**				**10**	**6500**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทหินชนวน

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		หินชนวน		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	4	320-330	3	8500				3	8500	
	5	330-340	2	3000				2	3000	
	6	340-350	8	13000				8	13000	
	8	360-370	4	4500				4	4500	
รวม			**17**	**29000**				**17**	**29000**	

ภาคผนวก น

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.20

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#001/1	1	280-290	19/05/2021	Earthenware	2	38	
		#001/2	1	280-290	19/05/2021	Earthenware	5	33	
		#001/3	1	280-290	19/05/2021	Earthenware	1	16	
		#001/4	1	280-290	19/05/2021	Stoneware	1	3	
		#001/5	1	280-290	19/05/2021	Stoneware	1	5	
		#001/6	1	280-290	19/05/2021	Stoneware	2	43	
		#002/1	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	3	41	
		#002/2	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	2	13	
		#002/3	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	1	5	
	SP#001	#002/4	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	1	12	
		#002/5	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	6	147	
		#002/6	2	290-300	19/05/2021	Earthenware	1	5	
		#002/7	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	18	
		#002/8	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	4	
		#002/9	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	36	
		#002/10	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	30	
		#002/11	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	5	
		#002/12	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	98	
		#002/13	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	14	
		#002/14	2	290-300	19/05/2021	Stoneware	1	62	
	SP#002	#003/1	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	1	42	
	SP#003	#003/2	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	1	23	
	SP#004	#003/3	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	1	16	
		#003/4	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	1	7	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#003/5	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	1	28	
		#003/6	3	300-310	19/05/2021	Earthenware	4	78	
	SP#005	#004	4	310-320	19/05/2021	Earthenware	1	9	
		#005/1	5	320-330	20/05/2021	Stoneware	2	42	
		#005/2	5	320-330	20/05/2021	Stoneware	1	9	
	SP#006	#005/3	5	320-330	20/05/2021	Stoneware	1	28	
	SP#007	#006/1	6	330-340	20/05/2021	Earthenware	1	31	
	SP#008	#006/2	6	330-340	20/05/2021	Earthenware	1	40	
		#006/3	6	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	16	
		#006/4	6	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	25	
		#006/5	6	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	3	
	SP#009	#006/6	6	330-340	20/05/2021	Stoneware	1	94	
SF#001		#006/7	6	330-340	20/05/2021	Porcelain	1	4	
SF#002		#006/8	6	330-340	20/05/2021	Porcelain	1	4	
		#007/1	7	340-350	20/05/2021	Earthenware	1	8	
		#007/2	7	340-350	20/05/2021	Stoneware	1	14	
		#007/3	7	340-350	20/05/2021	Stoneware	1	31	
		#007/4	7	340-350	20/05/2021	Stoneware	1	18	
		#007/5	7	340-350	20/05/2021	Stoneware	1	6	
		#007/6	7	340-350	20/05/2021	Stoneware	1	24	
SF#003		#007/7	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	5	
SF#004		#007/8	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#005		#007/9	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	3	
SF#006		#007/10	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	1	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SF#007		#007/11	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#008		#007/12	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	1	
SF#009		#007/13	7	340-350	20/05/2021	Porcelain	1	72	
		#008/1	8	350-360	20/05/2021	Stoneware	1	196	
		#008/2	8	350-360	20/05/2021	Stoneware	1	11	
		#008/3	8	350-360	20/05/2021	Stoneware	1	20	
		#009/1	10	370-380	23/05/2021	Earthenware	1	13	
		#009/2	10	370-380	23/05/2021	Earthenware	1	3	
		#009/3	10	370-380	23/05/2021	Earthenware	1	38	
		#010/1	13	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	12	
		#010/2	13	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	5	
	SP#010	#010/3	13	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	68	
		#010/4	13	400-410	23/05/2021	Stoneware	1	12	
SF#010		#010/5	13	400-410	23/05/2021	Porcelain	1	3	
	SP#011	#011/1	14	410-420	24/05/2021	Earthenware	1	145	
	SP#012	#011/2	14	410-420	24/05/2021	Earthenware	1	35	
		#011/3	14	410-420	24/05/2021	Stoneware	1	5	
		#011/4	14	410-420	24/05/2021	Stoneware	1	27	
		#011/5	14	410-420	24/05/2021	Stoneware	1	323	
		#012/1	15	420-430	24/05/2021	Earthenware	4	46	
	SP#013	#012/2	15	420-430	24/05/2021	Earthenware	7	166	
		#012/3	15	420-430	24/05/2021	Earthenware	2	53	
		#012/4	15	420-430	24/05/2021	Earthenware	1	11	
		#012/5	15	420-430	24/05/2021	Earthenware	1	10	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#012/6	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	17	
		#012/7	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	3	147	
		#012/8	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	5	
		#012/9	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	5	
		#012/10	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	299	
	SP#014	#012/11	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	66	
		#012/12	15	420-430	24/05/2021	Stoneware	1	8	
SF#011		#012/13	15	420-430	24/05/2021	Porcelain	1	7	
SF#012		#012/14	15	420-430	24/05/2021	Porcelain	1	0.5	
SF#013		#012/15	15	420-430	24/05/2021	Porcelain	1	15	
SF#014		#012/16	15	420-430	24/05/2021	Porcelain	1	18	
SF#015		#012/17	15	420-430	24/05/2021	Porcelain	1	16	
SF#016		#013	15	420-430	24/05/2021	สำริด	3	16	
		#014/1	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	1	11	
		#014/2	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	1	15	
		#014/3	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	6	50	
		#014/4	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	2	33	
		#014/5	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	1	4	
		#014/6	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	2	45	
		#014/7	16	430-440	24/05/2021	Earthenware	2	18	
	SP#015	#014/8	16	430-440	24/05/2021	Stoneware	1	61	
		#014/9	16	430-440	24/05/2021	Stoneware	1	11	
SF#017		#014/10	16	430-440	24/05/2021	Porcelain	1	0.5	
SF#018		#014/11	16	430-440	24/05/2021	Porcelain	1	0.5	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SF#019		#014/12	16	430-440	24/05/2021	Porcelain	1	0.5	
SF#020		#014/13	16	430-440	24/05/2021	Porcelain	1	3	
SF#021		#014/14	16	430-440	24/05/2021	Porcelain	1	18	
	SP#016	#015	16	430-440	24/05/2021	ชิ้นส่วนปากเตาเชิงกราน	1	45	
		#017/1	17	440-450	24/05/2021	Earthenware	2	43	
		#017/2	17	440-450	24/05/2021	Earthenware	2	19	
		#017/3	17	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	21	
		#017/4	17	440-450	24/05/2021	Earthenware	1	41	
		#017/5	17	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	7	
		#017/6	17	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	9	
		#017/7	17	440-450	24/05/2021	Stoneware	1	66	
SF#022		#017/8	17	440-450	24/05/2021	Porcelain	1	11	
SF#023		#017/9	17	440-450	24/05/2021	Porcelain	1	12	
SF#024		#018/1	17	440-450	24/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	22	
SF#025		#018/2	17	440-450	24/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	22	
SF#026		#018/3	17	440-450	24/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	10	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้า
ส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SF#027		#018/4	17	440-450	24/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	6	
SF#028		#018/5	17	440-450	24/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	23	
SF#029		#019	17	440-450	24/05/2021	ถ่าน	1	15	
		#020/1	18	450-460	25/05/2021	Earthenware	1	94	
		#020/2	18	450-460	25/05/2021	Earthenware	3	30	
	SP#018	#020/3	18	450-460	25/05/2021	Earthenware	1	6	
	SP#019	#020/4	18	450-460	25/05/2021	Earthenware	6	178	
		#020/5	18	450-460	25/05/2021	Earthenware	1	29	
		#020/6	18	450-460	25/05/2021	Stoneware	1	23	
		#020/7	18	450-460	25/05/2021	Stoneware	1	35	
		#020/8	18	450-460	25/05/2021	Stoneware	1	28	
		#020/9	18	450-460	25/05/2021	Stoneware	1	109	
		#020/10	18	450-460	25/05/2021	Stoneware	1	12	
SF#030		#020/11	18	450-460	25/05/2021	Porcelain	1	4	
SF#031		#020/12	18	450-460	25/05/2021	Porcelain	1	4	
SF#032		#020/13	18	450-460	25/05/2021	Porcelain	1	3	
	SP#021	#021/1	18	450-460	25/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	1	106	
	SP#022	#021/2	18	450-460	25/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	1	127	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#022/1	19	460-470	25/05/2021	Earthenware	1	23	
		#022/2	19	460-470	25/05/2021	Earthenware	1	8	
		#022/3	19	460-470	25/05/2021	Earthenware	1	4	
	SP#023	#023	19	460-470	25/05/2021	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	1	125	
		#024/1	20	470-480	25/05/2021	Earthenware	1	24	
	SP#024	#024/2	20	470-480	25/05/2021	Earthenware	1	91	
		#024/3	20	470-480	25/05/2021	Earthenware	2	32	
		#024/4	20	470-480	25/05/2021	Earthenware	1	10	
		#024/5	20	470-480	25/05/2021	Earthenware	1	20	
		#024/6	20	470-480	25/05/2021	Stoneware	1	21	
		#024/7	20	470-480	25/05/2021	Stoneware	1	15	
		#024/8	20	470-480	25/05/2021	Stoneware	1	84	
SF#033		#025	20	470-480	25/05/2021	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม	1	4	
		#026/1	22	490-500	26/05/2021	Earthenware	1	9	
		#026/2	22	490-500	26/05/2021	Earthenware	1	6	
		#026/3	22	490-500	26/05/2021	Earthenware	1	21	
		#026/4	22	490-500	26/05/2021	Stoneware	1	4	
	SP#025	#026/5	22	490-500	26/05/2021	Stoneware	1	51	
		#026/6	22	490-500	26/05/2021	Stoneware	1	10	
		#027/1	23	500-510	26/05/2021	Earthenware	1	29	
		#027/2	23	500-510	26/05/2021	Earthenware	1	7	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 20 (TP.20)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#027/3	23	500-510	26/05/2021	Earthenware	1	11	
		#027/4	23	500-510	26/05/2021	Stoneware	1	31	
		#027/5	23	500-510	26/05/2021	Stoneware	1	35	
	SP#026	#027/6	23	500-510	26/05/2021	Stoneware	1	26	
SF#034		#027/7	23	500-510	26/05/2021	Porcelain	1	10	
		#028/1	25	520-530	27/05/2021	Earthenware	1	11	
		#028/2	25	520-530	27/05/2021	Earthenware	1	12	
		#028/3	25	520-530	27/05/2021	Stoneware	1	8	
		#029	28	550-560	27/05/2021	Earthenware	2	84	
		#030/1	29	560-570	27/05/2021	Earthenware	1	78	
		#030/2	29	560-570	27/05/2021	Earthenware	1	18	
		#030/3	29	560-570	27/05/2021	Stoneware	1	33	
		#030/4	29	560-570	27/05/2021	Stoneware	1	4	
		#030/5	29	560-570	27/05/2021	Stoneware	1	34	
		#031/1	30	570-580	28/05/2021	Earthenware	1	25	
		#031/2	30	570-580	28/05/2021	Earthenware	1	22	
	SP#027	#032	23	500-510	26/05/2021	กึ่งบน้ำอ้อย	1	36	
	SP#028	#033	16	430-440	24/05/2021	เบ้าหลอม?	1	22	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#002/4	2	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ	EW	3.1	4.1	0.2						1	12	
SP#002	#003/1	3	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ	EW	5.6	9.2	0.1	5		22			1	42	
SP#003	#003/2	3	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ ขุด	EW	5.3	5.5	0.03	3.1					1	23	
SP#004	#003/3	3	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ กดประทับ เชือกทาบ	EW	4.4	4.5	0.3						1	16	
SP#005	#004	4	310-320	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว เชือกทาบ	EW	2.3	3.8	0.3						1	9	
SP#006	#005/3	5	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายกงจักร เตาสุโขทัย	SW			0.4					9	1	28	
SP#007	#006/1	6	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนก้นมีเชิง เรียบ	EW			0.5					9	1	31	
SP#008	#006/2	6	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนจุกฝา	EW									1	40	ø จุก 3.1
SP#009	#006/6	6	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นแบน เรียบ	SW				4.5				10	1	94	
SP#010	#010/3	13	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนไหล่ เซาะร่อง	SW	7.8	12	0.2						1	68	
SP#011	#011/1	14	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เซาะร่อง อ่าง?	SW	5.6	17	0.4	5.7		44			1	145	
SP#012	#011/2	14	410-420	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนพวย เรียบ	EW			0.03	6.8					1	35	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#013	#012/2	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	7.5	7.8	0.03						7	166	
SP#014	#012/11	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบขาว	SW	5.6	11	0.2						1	66	
SP#015	#014/8	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบขาว เขียนสีดำใต้เคลือบ ลายกงจักร	SW								6	1	61	
SP#016	#015	16	430-440	ชิ้นส่วนปากเตาเชิงกราน	EW						52			1	45	
SP#017	#017/7	17	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นแบน เซาะร่อง ลายหยัก	SW				4.1				21	1	66	
SP#018	#020/3	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว กดประทับ	EW	2.4	3.1	0.2						1	6	
SP#019	#020/4	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก-คอ-ไหล่	EW			0.1	7.8					6	178	
SP#020	#020/9	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นแบน เคลือบขาว	SW			0.7					19	1	109	
SP#021	#021/1	18	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	EW									1	106	
SP#022	#021/2	18	450-460	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	EW									1	127	
SP#023	#023	19	460-470	ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน	EW									1	125	
SP#024	#024/2	20	470-480	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากตรง-คอคนโท/คนที มีเชิงปาก เรียบ	EW			0.6	6.1		5			1	91	ø เชิงปาก 8

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#025	#026/5	22	490-500	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบขาว	SW			0.6	5.4		20			1	51	
SP#026	#027/6	23	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนจุกฝา เซาะร่อง เคลือบน้ำตาล	SW			0.6	4.3					1	26	ø จุก 4
SP#027	#032	23	500-510	กี่แผ่น เคลือบน้ำตาล	SW	5	5.8	1		8				1	36	
SP#028	#033	16	430-440	เบ้าหลอม?	EW	3.3	5.7	1.8						1	22	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#006/7	6	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส ลายพรรณพฤกษา	PL	2.2	2.5	0.2					1	4	
SF#002	#006/8	6	330-340	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	1.4	1.8	0.5					1	4	
SF#003	#007/7	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2	1.7	15			1	5	
SF#004	#007/8	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออกหยัก เคลือบใส เขียนสีแดงบนเคลือบ	PL			0.3					1	1	
SF#005	#007/9	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนไหล่ เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ เคลือบใส	PL			0.1					1	3	
SF#006	#007/10	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีแดงบนเคลือบ	PL			0.2					1	1	
SF#007	#007/11	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.1					1	1	
SF#008	#007/12	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2					1	1	
SF#009	#007/13	7	340-350	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.3	4				1	72	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#010	#010/5	13	400-410	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.3					1	3	
SF#011	#012/13	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	2.6	2.7	0.3					1	7	
SF#012	#012/14	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส เขียนสีบนเคลือบ	PL	1.1	3.1	0.02					1	0.5	
SF#013	#012/15	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นระบุไม่ได้ เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL	4.2	4.8	0.2					1	16	
SF#014	#012/16	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เคลือบใส เขียนสีบนเคลือบ	PL			0.3	3.3				1	18	
SF#015	#012/17	15	420-430	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.3	1.8			5	1	15	
SF#016	#013	15	420-430	เศษสำริด	PL								3	16	
SF#017	#014/10	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.02					1	0.5	
SF#018	#014/11	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.03					1	0.5	
SF#019	#014/12	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.03					1	0.5	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#020	#014/13	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.3					1	3	
SF#021	#014/14	16	430-440	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL				2.1			6	1	18	
SF#022	#017/8	17	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีแดงบนเคลือบ ลายดอกบัวและลายดอกไม้	PL	2.9	3.9	0.5					1	11	
SF#023	#017/9	17	440-450	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนก้นมีเชิง เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2	1.8			7	1	12	
SF#024	#018/1	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW	3.1	4.8	1.2					1	22	
SF#025	#018/2	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW	0.8	2.5	0.5					1	4	
SF#026	#018/3	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW	1	3.5	1					1	10	
SF#027	#018/4	17	440-450	ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW			1					1	6	
SF#028	#018/5	17	440-450	ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW						1.7		1	23	
SF#029	#019	17	440-450	เศษถ่าน	ถ่าน								1	15	
SF#030	#020/11	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2		12			1	4	
SF#031	#020/12	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เคลือบใส	PL			0.2					1	4	

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#032	#020/13	18	450-460	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนปากโค้งออก เคลือบใส	PL								1	3	
SF#033	#025	20	470-480	ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	SW								1	4	
SF#034	#027/7	23	500-510	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ	PL	3.3	4.8	0.3					1	10	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เชือกร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รวบปากไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	รวบก้นไม่ได้																	
#001/1	1	280-290		2													2									2	38	
#001/2	1	280-290						5									5									5	33	
#001/3	1	280-290						1														1				1	16	
#002/1	2	290-300		3													3									3	41	
#002/2	2	290-300					2													2			2			2	13	
#002/3	2	290-300					1																			1	5	
#002/4	2	290-300					1																1			1	12	SP#001
#002/5	2	290-300						6									6									6	147	
#002/6	2	290-300						1														1				1	5	
#003/1	3	300-310		1													1									1	42	SP#002
#003/2	3	300-310					1													1			1			1	23	SP#003
#003/3	3	300-310					1															1	1			1	16	SP#004
#003/4	3	300-310					1																1			1	7	
#003/5	3	300-310					1																1			1	28	
#003/6	3	300-310						4									4									4	78	
#004	4	310-320						1														1				1	9	SP#005

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฐาน	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#006/1	6	330-340								1							1									1	31	SP#007
#006/2	6	330-340											1				1									1	40	SP#008
#007/1	7	340-350		1													1									1	8	
#009/1	10	370-380		1													1									1	13	
#009/2	10	370-380						1									1									1	3	
#009/3	10	370-380							1								1									1	38	
#011/1	14	410-420		1																				1		1	145	SP#011
#011/2	14	410-420														1	1									1	35	SP#012 พวย
#012/1	15	420-430						4									4									4	46	
#012/2	15	420-430						7															7			7	166	SP#013
#012/3	15	420-430							2								2									2	53	
#012/4	15	420-430										1					1									1	11	ฝาคว่ำ
#012/5	15	420-430										1					1									1	10	ฝาหงาย
#014/1	16	430-440		1													1									1	11	
#014/2	16	430-440					1										1									1	15	
#014/3	16	430-440						5									6									6	50	
#014/4	16	430-440						2														2				2	33	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฉุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#014/5	16	430-440					1																	1		1	4	
#014/6	16	430-440						2															2			2	45	
#014/7	16	430-440										2					2									2	18	
#017/1	17	440-450		2													2									2	43	
#017/2	17	440-450						2									2									2	19	
#017/3	17	440-450						1															1			1	21	
#017/4	17	440-450							1								1									1	41	
#020/1	18	450-460					1										1									1	94	
#020/2	18	450-460						3									3									3	30	
#020/3	18	450-460						1															1			1	6	SP#018
#020/4	18	450-460		1																						6	178	SP#019 ปากโค้งออก-คอ-ไหล่
#020/5	18	450-460							1														1			1	29	หม้อก้นกลม
#022/1	19	460-470						1															1			1	23	
#022/2	19	460-470						1									1									1	8	
#022/3	19	460-470					1										1									1	4	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	ฉุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#024/1	20	470-480		1													1									1	24	
#024/2	20	470-480			1												1									1	91	SP#024 ปากตรง มีเชิงปาก คนโท/คนที
#024/3	20	470-480						1									1									2	32	
#024/4	20	470-480						1											1							1	10	
#024/5	20	470-480						1															1			1	20	
#026/1	22	490-500						1															1			1	9	
#026/2	22	490-500									1						1									1	6	
#026/3	22	490-500								1							1									1	21	
#027/1	23	500-510					1										1									1	29	
#027/2	23	500-510						1											1							1	7	
#027/3	23	500-510										1					1									1	11	ฝาคว่ำ
#028/1	25	520-530					1										1									1	11	
#028/2	25	520-530										1					1									1	12	ฝาคว่ำ
#029	28	550-560		2													2									2	84	
#030/1	29	560-570		1													1									1	78	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขุด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เชาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้																	
#030/2	29	560-570					1										1									1	18	
#031/1	30	570-580						1									1									1	25	
#031/2	30	570-580						1																1		1	22	
รวม			0	17	1	0	15	55	5	2	1	6	1	0	0	1	71	0	2	3	0	6	22	3	0	111	2294	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																		
#001/4	1	280-290		1																							1								1				1	3	เขาะร่องรับฝา
#001/5	1	280-290		1																							1									1			1	5	
#001/6	1	280-290						2																			2												2	43	
#002/7	2	290-300		1														1																						1	18	
#002/8	2	290-300		1																											1								1	4	
#002/9	2	290-300					1										1																						1	36	
#002/10	2	290-300						1									1																						1	30	
#002/11	2	290-300																1																						1	5	
#002/12	2	290-300						1																			1												1	98	
#002/13	2	290-300									1																				1							1			1	14	
#002/14	2	290-300								1								1																			1				1	62	
#005/1	5	320-330						2									2																							2	42	
#005/2	5	320-330																																						1	9	
#005/3	5	320-330								1														1																1	28	SP#006
#006/3	6	330-340		1													1																							1	16	
#006/4	6	330-340					1										1																							1	25	
#006/5	6	330-340					1												1																						1	3	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																					แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นสีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#006/6	6	330-340							1								1																								1	94	SP#009
#007/2	7	340-350		1																								1			1						1				1	14	
#007/3	7	340-350					1																									1									1	31	
#007/4	7	340-350					1																					1				1									1	18	
#007/5	7	340-350					1												1																			1				1	6	
#007/6	7	340-350									1																	1										1				1	24	
#008/1	8	350-360					1																				1					1									1	196	
#008/2	8	350-360						1									1																									1	11	
#008/3	8	350-360							1								1																									1	20	
#010/1	13	400-410		1														1																									1	12	
#010/2	13	400-410		1															1																									1	5	
#010/3	13	400-410					1																																				1	68	SP#010
#010/4	13	400-410						1									1																									1	12	
#011/3	14	410-420						1											1																									1	5	
#011/4	14	410-420									1																	1															1	27	
#011/5	14	410-420								1							1																											1	323	
#012/6	15	420-430		1														1																									1	17	
#012/7	15	420-430					3										3																											3	147	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																			แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี					เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																				
#012/8	15	420-430						1																				1				1					1			1	5	
#012/9	15	420-430						1																				1			1					1			1	5	
#012/10	15	420-430								1								1																						1	299	
#012/11	15	420-430									1							1																						1	66	SP#014
#012/12	15	420-430									1								1																					1	8	
#014/8	16	430-440								1														1																1	61	SP#015
#014/9	16	430-440									1																	1									1			1	11	
#017/5	17	440-450		1														1																						1	7	
#017/6	17	440-450					1											1																						1	9	
#017/7	17	440-450							1																										1					1	66	SP#017 ลายหยัก
#020/6	18	450-460					1										1																						1	23	
#020/7	18	450-460					1										1																						1	35	
#020/8	18	450-460								1									1																					1	28	
#020/9	18	450-460							1									1																					1	109	SP#020
#020/10	18	450-460									1																	1				1					1			1	12	
#024/6	20	470-480		1														1																						1	21	
#024/7	20	470-480					1										1																						1	15	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง																						แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี																						สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้	เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียวแกมเขียวลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ							
#024/8	20	470-480									1						1																										1	84	
#026/4	22	490-500		1														1																					1				1	4	
#026/5	22	490-500		1														1																									1	51	SP#025
#026/6	22	490-500										1													1														1				1	10	
#027/4	23	500-510						1																	1																		1	31	
#027/5	23	500-510									1								1																									1	35	
#027/6	23	500-510											1														1							1									1	26	SP#026
#028/3	25	520-530									1								1																									1	8	
#030/3	29	560-570						1									1																											1	33	
#030/4	29	560-570									1							1																											1	4	
#030/5	29	560-570					1										1																											1	34	
รวม			0	13	0	0	16	13	4	6	11	1	1	0	0	0	20	14	8	0	0	0	0	2	0	2	0	6	0	11	0	0	2	9	0	0	0	6	7	0	0	67	2571	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขชุด	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก(กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#006/7	6	330-340									1										1											1	4	SF#001
#006/8	6	330-340									1								1													1	4	SF#002
#007/7	7	340-350		1															1													1	5	SF#003
#007/8	7	340-350		1																											1	1	1	SF#004 เขียนสีแดงบนเคลือบ
#007/9	7	340-350					1																								1	1	3	SF#005 เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ
#007/10	7	340-350						1																							1	1	1	SF#006 เขียนสีแดงบนเคลือบ
#007/11	7	340-350						1											1													1	1	SF#007
#007/12	7	340-350						1											1													1	1	SF#008
#007/13	7	340-350								1									1													1	72	SF#009
#010/5	13	400-410								1									1													1	3	SF#010
#012/13	15	420-430		1															1													1	7	SF#011
#012/14	15	420-430									1								1													1	1	0.5	SF#012 เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบและเขียนสีบนเคลือบ
#012/15	15	420-430								1									1													1	15	SF#013

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน														การตกแต่ง															จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก(กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น			ฝา	จุก	ครีบใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง	ระบุไม่ได้								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#012/16	15	420-430								1																				1		1	18	SF#014 เขียนสีบนเคลือบ
#012/17	15	420-430									1								1													1	16	SF#015
#014/10	16	430-440						1											1													1	0.5	SF#017
#014/11	16	430-440						1											1													1	0.5	SF#018
#014/12	16	430-440						1											1													1	0.5	SF#019
#014/13	16	430-440								1									1													1	3	SF#020
#014/14	16	430-440								1									1													1	18	SF#021
#017/8	17	440-450						1																							1	1	11	SF#022 เขียนสีแดงบนเคลือบ ลายดอกบัวและลายดอกไม้
#017/9	17	440-450								1									1													1	12	SF#023
#020/11	18	450-460		1															1													1	4	SF#030
#020/12	18	450-460						1											1													1	4	SF#031
#020/13	18	450-460						1									1														1	1	3	SF#032
#027/7	23	500-510						1																								1	10	SF#034 เขียนสีแดงและสีเขียวบนเคลือบ
รวม			0	4	0	0	1	10	0	7	4	0	0	0	0	0	1	0	18	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7	26	218	

ตารางแสดงรายละเอียดชิ้นส่วนโบราณวัตถุชนิดอื่นๆ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		วัสดุในการผลิต(ชิ้น)							รายละเอียดโบราณวัตถุ	ขนาด (cm.)					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ดินเผา		ปูนปั้น	หิน	สำริด	เหล็ก	อื่นๆ		กว้าง	ยาว	หนา	สูง	Ø			
			EW	SW														
#013	15	420-430					3			เศษสำริด						3	16	
#015	16	430-440	1							ชิ้นส่วนปากเตาเชิงกราน					52	1	45	SP#016
#018/1	17	440-450		1						ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว	3.1	4.8	1.2			1	22	SF#024
#018/2	17	440-450		1						ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว□	0.8	2.5	0.5			1	22	SF#025
#018/3	17	440-450		1						ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว□	1	3.5	1			1	10	SF#026
#018/4	17	440-450		1						ชิ้นส่วนกระหนกประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว□			1			1	6	SF#027
#018/5	17	440-450		1						ชิ้นส่วนประกอบสถาปัตยกรรม เคลือบขาว					1.7	1	23	SF#028
#019	17	440-450							1	เศษถ่าน						1	15	SF#029
#021/1	18	450-460	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน						1	106	SP#021
#021/2	18	450-460	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน						1	127	SP#022
#023	19	460-470	1							ชิ้นส่วนเตาเชิงกราน						1	125	SP#023
#025	20	470-480		1						ชิ้นส่วนกระหนกประกอบ						1	4	SF#033
#032	23	500-510		1						กึ่งบน้ำอ้อย เคลือบน้ำตาล						1	36	SP#027
#033	16	430-440	1							เบ้าหลอม?	3.3	5.7	1.8			1	22	SP#028
รวม			5	7	0	0	3	0	1							16	579	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	3	300-310	2	300				2	300	
	5	320-330	7	2900				7	2900	
	6	330-340	5	1500				5	1500	
	7	340-350	10	2700				10	2700	
	12	390-400	2	700				2	700	
	13	400-410	1	3000				1	3000	
	15	420-430	7	3500				7	3500	
	16	430-440	4	1400				4	1400	
	17	440-450	3	800				3	800	
	21	480-490	2	700				2	700	
	22	490-500	3	500				3	500	
	23	500-510	3	5300				3	5300	
	24	510-520	4	2500				4	2500	
	26	530-540	1	300				1	300	
	27	540-550	5	1400				5	1400	
	28	550-560	2	1800				2	1800	
	29	560-570	1	400				1	400	
	30	570-580	4	2300				4	2300	
รวม			**66**	**32000**				**66**	**32000**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	2	290-300	8	400										8	400	
	3	300-310	5	250										5	250	
	4	310-320	2	60										2	60	
	5	320-330	4	200										4	200	
	6	330-340	18	1500										18	1500	
	7	340-350	5	200										5	200	
	15	420-430	21	1200										21	1200	
	16	430-440	18	1226										18	1226	
	17	440-450	16	1009										16	1009	
	18	450-460	6	400										6	400	
	19	460-470	2	150										2	150	
	20	470-480	5	350										5	350	
	21	480-490	11	1000										11	1000	
	22	490-500	18	798										18	798	
	23	500-510	2	250										2	250	
	26	530-540	7	400										7	400	
	27	540-550	1	30										1	30	
	29	560-570	1	400										1	400	
	30	570-580	4	2300										4	2300	
รวม			**154**	**12123**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**154**	**12123**	

ภาคผนวก บ

ทะเบียนโบราณวัตถุ และตารางแสดงรายละเอียดโบราณวัตถุ หลุม TP.21

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
	SP#001	#001/1	3	230-240	19/05/2021	Earthenware	1	26	
		#001/2	3	230-240	19/05/2021	Stoneware	1	174	
		#002/1	4	240-250	19/05/2021	Stoneware	3	11	
		#002/2	4	240-250	19/05/2021	Stoneware	1	20	
		#003/1	5	250-260	20/05/2021	Stoneware	1	15	
		#003/2	5	250-260	20/05/2021	Stoneware	1	111	
		#003/3	5	250-260	20/05/2021	Stoneware	1	8	
	SP#002	#003/4	5	250-260	20/05/2021	Stoneware	1	201	
SF#001		#003/5	5	250-260	20/05/2021	Porcelain	1	3	
		#004/1	6	260-270	20/05/2021	Earthenware	1	10	
		#004/2	6	260-270	20/05/2021	Earthenware	2	43	
	SP#003	#004/3	6	260-270	20/05/2021	Earthenware	1	60	
		#004/4	6	260-270	20/05/2021	Earthenware	1	20	
		#004/5	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	1	13	
		#004/6	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	7	203	
		#004/7	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	3	22	
	SP#004	#004/8	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	1	14	
		#004/9	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	2	88	
		#004/10	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	1	5	
		#004/11	6	260-270	20/05/2021	Stoneware	1	64	
		#005/1	7	270-280	20/05/2021	Earthenware	1	56	
	SP#005	#005/2	7	270-280	20/05/2021	Earthenware	1	21	
		#005/3	7	270-280	20/05/2021	Stoneware	1	3	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#005/4	7	270-280	20/05/2021	Stoneware	4	176	
		#005/5	7	270-280	20/05/2021	Stoneware	1	9	
	SP#006	#005/6	7	270-280	20/05/2021	Stoneware	2	16	
	SP#007	#005/7	7	270-280	20/05/2021	Stoneware	1	27	
	SP#008	#006/1	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	24	
		#006/2	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	4	
	SP#009	#006/3	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	20	
		#006/4	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	6	230	
		#006/5	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	5	
		#006/6	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	3	
		#006/7	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	12	
		#006/8	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	15	
		#006/9	8	280-290	21/05/2021	Stoneware	1	8	
SF#002		#006/10	8	280-290	21/05/2021	Porcelain	1	3	
		#007/1	9	290-300	21/05/2021	Earthenware	1	2	
	SP#010	#007/2	9	290-300	21/05/2021	Earthenware	1	13	
		#007/3	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	12	92	
		#007/4	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	5	41	
		#007/5	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	5	62	
		#007/6	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	4	58	
		#007/7	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	2	26	
		#007/8	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	1	10	
	SP#011	#007/9	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	3	62	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#007/10	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	1	35	
	SP#012	#007/11	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	1	67	
	SP#013	#007/12	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	1	30	
		#007/13	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	1	89	
		#007/14	9	290-300	21/05/2021	Stoneware	2	54	
		#008	9	290-300	21/05/2021	Animal Bone	1	3	
		#009/1	10	300-310	23/05/2021	Earthenware	2	18	
	SP#014	#009/2	10	300-310	23/05/2021	Earthenware	1	12	
		#009/3	10	300-310	23/05/2021	Earthenware	2	27	
		#009/4	10	300-310	23/05/2021	Earthenware	7	80	
		#009/5	10	300-310	23/05/2021	Earthenware	2	42	
		#009/6	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	2	23	
		#009/7	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	6	70	
		#009/8	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	12	
		#009/9	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	3	23	
		#009/10	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	15	
		#009/11	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	4	
		#009/12	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	6	
		#009/13	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	3	52	
		#009/14	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	2	25	
		#009/15	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	95	
		#009/16	10	300-310	23/05/2021	Stoneware	1	68	
SF#003		#009/17	10	300-310	23/05/2021	Porcelain	1	2	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)

SKT2021 **หลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
SF#004		#009/18	10	300-310	23/05/2021	Porcelain	1	3	
SF#005		#009/19	10	300-310	23/05/2021	Porcelain	1	4	
SF#006		#009/20	10	300-310	23/05/2021	Porcelain	1	3	
		#010	10	300-310	23/05/2021	Animal Bone	1	20	
		#011/1	11	310-320	23/05/2021	Earthenware	3	33	
		#011/2	11	310-320	23/05/2021	Earthenware	3	38	
		#011/3	11	310-320	23/05/2021	Earthenware	1	3	
		#011/4	11	310-320	23/05/2021	Stoneware	1	5	
		#011/5	11	310-320	23/05/2021	Stoneware	1	8	
		#011/6	11	310-320	23/05/2021	Stoneware	2	32	
		#011/7	11	310-320	23/05/2021	Stoneware	1	9	
		#011/8	11	310-320	23/05/2021	Stoneware	2	9	
		#012	11	310-320	23/05/2021	กระเบื้องมุงหลังคา	1	75	
	SP#015	#013/1	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	5	162	
		#013/2	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	2	16	
	SP#016	#013/3	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	1	5	
	SP#017	#013/4	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	3	58	
		#013/5	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	1	8	
		#013/6	12	320-330	23/05/2021	Earthenware	1	17	
		#013/7	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	81	
		#013/8	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	6	
		#013/9	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	9	
		#013/10	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	5	155	

ทะเบียนโบราณวัตถุ

โครงการปรับปรุงสายไฟลงดินและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

SKT2021 **ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (STE)** **หลุมขุดค้นที่ 21 (TP.21)**

เลขทะเบียน SF	เลขทะเบียน SP	เลขทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		ว/ด/ป	ประเภทโบราณวัตถุ	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
			ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)					
		#013/11	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	10	
	SP#018	#013/12	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	106	
		#013/13	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	10	
	SP#019	#013/14	12	320-330	23/05/2021	Stoneware	1	206	
		#014/1	13	330-340	25/05/2021	Earthenware	1	38	
		#014/2	13	330-340	25/05/2021	Stoneware	1	9	
		#014/3	13	330-340	25/05/2021	Stoneware	1	8	
		#015/1	14	340-350	25/05/2021	Earthenware	1	27	
		#015/2	14	340-350	25/05/2021	Earthenware	1	17	
		#015/3	14	340-350	25/05/2021	Stoneware	1	7	
		#016	15	350-360	25/05/2021	Earthenware	2	50	
	SP#020	#017/1	17	370-380	26/05/2021	Earthenware	1	14	
	SP#021	#017/2	17	370-380	26/05/2021	Stoneware	1	26	

ตารางแสดงรายละเอียดตัวอย่างโบราณวัตถุ (Sampling)

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#001	#001/1	3	230-240	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนจุกฝา เรียบ	EW				3.5	2.6				1	26	
SP#002	#003/4	5	250-260	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนสีดำ ลายปลา	SW	8.8	13.3	0.6	3.5				9.5	1	201	
SP#003	#004/3	6	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายขุด	EW	8.6	14.7	0.3						1	60	
SP#004	#004/8	6	260-270	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีดำ	SW	3.5	4.1	0.6						1	14	
SP#005	#005/2	7	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนขา? เรียบ	EW	3.5	4.1	1						1	21	
SP#006	#005/6	7	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	2.5	5.1	0.8						1	15	
SP#007	#005/7	7	270-280	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้นมีเชิง เคลือบสีขาว เขียนลายสีดำ	SW	3.4	6.2	0.2	2.6				5	1	27	
SP#008	#006/1	8	280-290	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งเข้า เซาะร่อง	SW	3.4	5	0.9			16			1	24	
SP#009	#006/3	8	280-290	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนปากโค้งออก เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	3.6	5.4	0.9			14			1	20	
SP#010	#007/2	9	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายขูดขีด เซาะร่อง	EW	4.5	4.5	0.6						1	13	
SP#011	#007/9	9	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	3.7	6.4	1.6						1	35	
SP#012	#007/11	9	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว ลายเซาะร่องกดประทับ	SW	5.1	8.4	1.1						1	67	
SP#013	#007/12	9	290-300	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เคลือบสีเขียว เซาะร่อง	SW	3	3.8	1	3				12	1	30	

หมายเลขตัวอย่าง	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)								จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø	ø					
											ปาก	ลำตัว	ก้น			
SP#014	#009/2	10	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนไหล่ ลายกดประทับ	EW	3.5	3.6	0.7						1	12	
SP#015	#013/1	12	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนปากโค้งออก เรียบ (ไห)	EW	7.4	9.5	0.6			18			1	69	
SP#016	#013/3	12	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ทาน้ำดิน	EW	2.1	3.1	0.5						1	5	
SP#017	#013/4	12	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายเชือกทาบ	EW	6.4	8.3	0.6						1	41	
SP#018	#013/12	12	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบใส เชาะร่อง กดประทับ	SW	7.2	12.2	1						1	106	
SP#019	#013/14	12	320-330	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนก้น เชาะร่อง	SW	10.5	11.2	1.1	1.3				26	1	206	
SP#020	#017/1	17	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อดินส่วนลำตัว ลายกดประทับ	EW	4.7	5.5	0.5						1	11	
SP#021	#017/2	17	370-380	เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งส่วนลำตัว เคลือบสีขาว เชาะร่อง กดประทับ	SW	4	5.8	0.9						1	26	

ตารางแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุชิ้นพิเศษ (Small Finds)

SF No.	ทะเบียนถุง	ตำแหน่ง		รายละเอียดโบราณวัตถุ	วัสดุ	ขนาด (cm.)							จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
		ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)			กว้าง	ยาว	หนา	สูง	ø					
										ปาก	ลำตัว	ก้น			
SF#001	#003/5	5	250-260	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.5	2.9	0.3					1	3	
SF#002	#006/10	8	280-290	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2	2.3	0.3					1	3	
SF#003	#009/17	10	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.7	1.7	0.6					1	2	
SF#004	#009/18	10	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.4	2.8	0.3					1	3	
SF#005	#009/19	10	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	1.9	3.2	0.2					1	4	
SF#006	#009/20	10	300-310	เศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องส่วนลำตัว เคลือบใส เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	PL	2.2	2.7	0.4	1.3				1	3	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อดิน (Earthenware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	รูปไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																	
#001/1	3	230-240										1				1									1	26	SP#001
#004/1	6	260-270					1									1									1	10	
#004/2	6	260-270						2								2									2	43	
#004/3	6	260-270						1											1						1	60	SP#003
#004/4	6	260-270						1															1		1	20	
#005/1	7	270-280										1				1									1	56	
#005/2	7	270-280													1	1									1	21	ขา?
#007/1	9	290-300						1								1									1	2	
#007/2	9	290-300						1												1			1		1	13	
#009/1	10	300-310		2												2									2	18	
#009/2	10	300-310					1															1			1	12	SP#014
#009/3	10	300-310						2								2									2	27	
#009/4	10	300-310						7													7				7	80	
#009/5	10	300-310								2						2									2	42	
#011/1	11	310-320						3								3									3	33	
#011/2	11	310-320						3													3				3	38	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง									จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ	รมดำ	ทาน้ำดิน	ขูด	ขูดขีด	เชือกทาบ	กดประทับ	เขาะร่อง	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง																		
#011/3	11	310-320						1														1			1	3	
#013/1	12	320-330		5												5									5	162	SP#015
#013/2	12	320-330						2								2									2	16	
#013/3	12	320-330						1										1							1	5	SP#016
#013/4	12	320-330						3													3				3	58	SP#017
#013/5	12	320-330						1														1			1	8	
#013/6	12	320-330									1					1									1	17	
#014/1	13	330-340		1												1									1	38	
#015/1	14	340-350					1									1									1	27	
#015/2	14	340-350						1														1			1	17	
#016	15	350-360		2												2									2	50	
#017/1	17	370-380						1														1			1	14	SP#020
รวม			0	10	0	0	3	31	0	2	1	2	0	0	1	28	0	1	1	1	13	5	2	0	50	916	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (Stoneware)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง																		แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครึ่งใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เซาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#001/2	3	230-240								1							1																			1				1	174	
#002/1	4	240-250						3										3																		3				3	11	
#002/2	4	240-250								1								1																		1				1	20	
#003/1	5	250-260					1																										1				1	1	15	
#003/2	5	250-260						1								1																						1	1	111	
#003/3	5	250-260						1																					1							1			1	8	
#003/4	5	250-260								1									1																1				1	201	SP#002
#004/5	6	260-270					1																					1				1					1	13	
#004/6	6	260-270						7								7																					7	7	203	
#004/7	6	260-270						3										3																		3				3	22	
#004/8	6	260-270						1																		1												1	1	14	SP#004
#004/9	6	260-270						2																			2								2				2	88	
#004/10	6	260-270						1																			1				1					1			1	5	
#004/11	6	260-270								1								1																		1				1	64	
#005/3	7	270-280		1																							1				1					1			1	3	
#005/4	7	270-280						4								4																							4	4	176	
#005/5	7	270-280						1										1																		1				1	9	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#005/6	7	270-280						2										2										2				2					2			2	16	SP#006
#005/7	7	270-280								1								1																			1			1	27	SP#007
#006/1	8	280-290	1																													1						1	1	24	SP#008
#006/2	8	280-290		1														1																	1				1	4	
#006/3	8	280-290		1																								1				1				1			1	20	SP#009
#006/4	8	280-290						6								6																							6	6	230	
#006/5	8	280-290						1									1																				1			1	5	
#006/6	8	280-290						1										1																				1			1	3	
#006/7	8	280-290						1																	1														1	1	12	
#006/8	8	280-290						1																		1											1				1	15	
#006/9	8	280-290						2																				2				2				1	1			2	8	
#007/3	9	290-300						12								12																							12	12	92	
#007/4	9	290-300						5									5																				1	2		2	5	41	
#007/5	9	290-300						5										5																			3	2			5	62	
#007/6	9	290-300						4																	4														4	4	58	
#007/7	9	290-300						2																		2											2				2	26	
#007/8	9	290-300						1																				1								1				1	10	
#007/9	9	290-300						3																				3				3					3			3	62	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน												การตกแต่ง																				แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																			
#007/10	9	290-300						1																							1								1			1	1	35	
#007/11	9	290-300						1																							1	1							1			1	1	67	SP#012
#007/12	9	290-300							1																1						1										1	1	30	SP#013
#007/13	9	290-300								1						1																									1	1	89	
#007/14	9	290-300								2							2																								2			2	2	54	
#009/6	10	300-310		2																										2								2				2	2	23	
#009/7	10	300-310						6								6																									6	6	6	70	
#009/8	10	300-310						1									1																								1			1	1	12	
#009/9	10	300-310						3										3																								3			3	3	23	
#009/10	10	300-310						1																	1																		1	1	1	15	
#009/11	10	300-310						1																					1														1	1	1	4	
#009/12	10	300-310						1																						1												1			1	1	6	
#009/13	10	300-310						3																						3												1	2			3	3	52	
#009/14	10	300-310						2																									2	2									2	2	2	25	
#009/15	10	300-310							1							1																											1	1	1	95	
#009/16	10	300-310							1																								1									1	1	1	68	
#011/4	11	310-320		1													1																									1			1	1	5	
#011/5	11	310-320		1														1																								1			1	1	8	

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง																							แหล่งเตา				จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบขาวและเขียนสี							เคลือบใส	เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบน้ำตาลแกมเขียว	เคลือบสีเขียว	เคลือบเขียวเขียนลายสีดำ	ขุด	ขูดขีด	เขาะร่อง	กดประทับ	ปั้นแปะ	อื่นๆ	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	อื่นๆ	ระบุไม่ได้			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	ระบุไม่ได้																						
#011/6	11	310-320						2								2																									2	2	32	
#011/7	11	310-320						1									1																				1				1	9	
#011/8	11	310-320						2										2																			2				2	9	
#013/7	12	320-330	1																													1							1	1	81	
#013/8	12	320-330		1														1																		1				1	6	
#013/9	12	320-330					1																						1			1					1			1	9	
#013/10	12	320-330						5								5																							5	5	155	
#013/11	12	320-330						1									1																			1				1	10	
#013/12	12	320-330						1																	1							1	1						1	1	106	SP#018
#013/13	12	320-330																								1													1	1	10	
#013/14	12	320-330							1																							1							1	1	206	SP#019
#014/2	13	330-340						1								1																							1	1	9	
#014/3	13	330-340						1																					1			1					1			1	8	
#015/3	14	340-350						1																					1								1			1	7	
#017/2	17	370-380						1									1															1	1						1	1	26	SP#021
รวม			2	8	0	0	3	106	4	8	0	0	0	0	0	46	14	24	1	0	0	0	0	0	8	5	0	3	22	0	0	0	30	5	0	0	35	28	0	69	132	3216	

ตารางแสดงรายละเอียดภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้อง (Porcelain)

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		ชิ้นส่วน													การตกแต่ง													จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ(Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)	ปาก				คอ/ไหล่	ลำตัว	ก้น		ฝา	จุก	ครีงใบ	เกือบสมบูรณ์	อื่นๆ	เรียบ/ไม่เคลือบ	เคลือบขาวไม่เขียนลาย	เคลือบใสและเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ								เคลือบสีดำ	เคลือบน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	อื่นๆ			
			โค้งเข้า	โค้งออก	ตรง	ระบุไม่ได้			ก้นแบน	ก้นมีเชิง								เขียนลาย	ปลา	พรรณพฤกษา	ดอกไม้	พิกุล	กงจักร	บุคคล	ระบุไม่ได้							
#003/5	5	250-260						1										1												1	3	SF#001
#006/10	8	280-290						1										1												1	3	SF#002
#009/17	10	300-310						1									1													1	2	SF#003
#009/18	10	300-310						1										1												1	3	SF#004
#009/19	10	300-310								1								1												1	4	SF#005
#009/20	10	300-310								1								1												1	3	SF#006
รวม			0	0	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	18	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทอิฐ

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		อิฐ		ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดิน สมมติ	ระดับ ความลึก	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
	14	340-350	2	100				2	100	
รวม			**2**	**100**				**2**	**100**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระเบื้องมุงหลังคา

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		กระเบื้องมุงหลังคาแบบชายพับ				กระเบื้องมุงหลังคาแบบกาบกล้วย				ขนาด (cm.)			รวม		หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก(cm.dt.)	เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง		เนื้อดิน		เนื้อแกร่ง					จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	
			ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	ชิ้น	กรัม	กว้าง	ยาว	หนา			
	6	260-270	24	1400										24	1400	
#012	11	310-320	1	75										1	75	
	12	320-330	4	113										4	113	
รวม			**29**	**1588**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**				**29**	**1588**	

ตารางแสดงรายละเอียดหลักฐานประเภทกระดูกสัตว์

หมายเลขถุง	ตำแหน่ง		Bone part	Animal type	Animal size	Frangment (Y/N)	Brunt (Y/N)	จำนวน (ชิ้น)	น้ำหนัก (กรัม)	หมายเหตุ
	ชั้นดินสมมติ (Level)	ระดับความลึก (cm.dt.)								
#008	9	290-300	Long Bone	Chicken	Small	Y	N	1	3	
#010	10	300-310	Long Bone	Unknow	Medium	Y	Y	1	20	
รวม								2	23	